

Proprietatea kei
Althura
prest / hair

NOUL TESTAMENT

AL DOMNULUI ȘI MÂNTUITORULUI NOSTRU ISUS HRISTOS

TIPĂRIT CU BINECUVÂNTAREA ȘI PURTAREA DE GRIJĂ A PREA SFINȚIEI SALE

NICOLAE EPISCOPUI, VADUILII, FELEACULUI ȘI KOLOZSVAR-UILII

Demian: Malea Domnului eu Pruneul fisus

EDITURA EPINCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE 1942

SFÂNTA EVANGHELIE

DELA

MATEI

1.

Neamul și Nașterea lui lisus Hristos.

Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam. 2. Avraam a născut pe Isaac, iar Isaac a născut pe Iacov, iar Isaac a născut pe Iacov, iar Iacov a născut pe Iuda și pe frații lui.

frații lui.
3. lar Iuda a născut pe Fares și pe Zara din Tamar, iar Fares a născut pe Esrom, iar Ersom a născut pe Aram;
4. Iar Aram a născut pe Amiadav, iar Aminadav a născut pe Naason, iar Naason a născut pe Salmon;

Salmon;
5. Iar Salmon a născut pe Vooz din Rahav, iar Vooz a născut pe Ovid, din Rut, iar Ovid a născut pe lessei;

1. 1-17: Luca 3, 23-38.

6. Iar Iessei a născut pe David impăratul, iar David impăratul, a născut pe Solomon din femeia lui Urie.

7. Iar Solomon a născut pe Rovoam, iar Rovoam a născut pe Asa;
8. Iar Asa a născut pe Iosafat, iar Iosafat a născut pe Ioram, iar Ioram a născut pe Ioram, iar Ioram a născut pe Ioram, iar Ioram a născut pe Ezechia;
9. Iar Ozia a născut pe Ioatam, iar Ioatam a născut pe Ezechia;
10. Iar Ezechia a născut pe Manase, iar Manase a născut pe Iosia;
11. Iar Iosfa a născut pe Iosia;
11. Iar Iosfa a născut pe Iosia;
11. Iar Iosfa a născut pe Ionania și pe frații lui, la mutarea in Vavilon.

Vavilon.

12. lar după mutarea în Vae vilon, lehonia a născut pe Salae tiil, lar Salatiil a născut pe Zoerovavel;

13. lar Zorovavel a născut pe Aviud, lar Aviud a născut pe

Tipografia Eparhială ort. rom. Kolozsvár, 1942 Cond. resp.: Gheorghe Bidu

Eliachim, iar Eliachim a näscut pe Azor; 14. Iar Azor a născut pe Sadoc,

lar Sadoc a născut pe Achim, iâr Achim a născut pe Eliud; 15. Iar Eliúd a născut pe Elea-

zar, iar Eleazar a născut pe Matan,

iar Matan a născut pe Iacov; 16. Iar Iacov a născut pe Iosif, bărbatul Mariei, din care s'a năs cut lisus, ce se zice Hristos. 17. Deci, dela Avraam până

la David sunt, de toate, patrusprezece neamuri; dela David până la mutarea în Vavilon, sunt patru-sprezece neamuri; iar dela muta-sprezece neamuri; iar dela muta-rea în Vavilon până la Hristos, (larăși) patrusprezece neamuri. 18. Iară Nașterea lui Iisus Hris-

tos așa a fost, că logodită fiind muma lui, Maria, cu Iosif, mai inainte de a fi ei împreună, s'a aflat având în pântece din Duhul

19. Iar Iosif, bărbatul ei, fiind om drept și nevrând s'o vădească pe ea, în ascuns a vrut s'o lase pe dânsa.

20. Și cugetând el unele ca as cestea, lată îngerul Domnului i s'a arătat lui în vis, grăindusi: losife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, femeea ta, că ce s'a zămislit întrânsa din Duhul Sfânt este.

21. Şi va naşte fiu şi vei chema numele lui: Iisus; că acesta va mantui pe poporul său de păca-

tele lui.

22. Acestea toate s'au făcut ca să se plinească ceea ce s'a zis de Domnul prin prorocul ce zice:

23. Iată, fecioara va avea în pântece și va naște fiu și vor

23: Is. 7, 14.

chema numele lui Emanuil, ce se tâlcuește: Cu noi este Dumnezeu.

24. Şi sculându-se Iosif din somn, a făcut precum ii poruncise îngerul Domnului; și a luat pe fe-

25. Dar nu a cunoscut•o pe ea până ce a născut pe fiul său cel întâi născut și a chemat numele lui: Iisus.

Magii dela Răsărit. Fuga în Egi-pet. Uciderea pruncilor. Intoar-cerea din Egipet și sălășluirea în Nazaret.

I ar dacă s'a născut Iisus în Vi-fleemul Iudeei, în zilele lui Irod împăratul, iată magii dela Răsărit au venit în Ierusalim, întrebând:

2. Unde este impăratul Iudeilor, cel ce s'a născut? Căci am văzut steaua lui la Răsărit și am venit

să ne închinăm lui. 3. Și auzind Irod împăratul, s'a tulburat, și tot Ierusalimul îm-preună cu dânsul.

reună cu dânsul. 4. Și adunând pe toți arhiereii și cărturarii poporului, i-a întrebat:

Unde este să se nască Hristos?
5. Iar ei au răspuns: In Viflee mul ludeei, căci așa s'a scris prin prorocul.

6. Şi tu, Vifleeme, pământul lui Iuda, cu nimic nu ești mai mic intre domniile lui Iuda, căci din tine va ieşi povățuitor, care va paște pe poporul meu Israil. 7. Atunci Irod chemând în as-

cuns pe magi, i-a ispitit cu deamănuntul de vremea întru care s'a arătat steaua.

2. 6: Míh. 5, 1.

8. Şi trimitându-i pe ei în Vifleem le a zis: Mergând cercetați cu dea. mănuntul despre prunc și de l veți afla, să mă vestiți și pe mine, ca venind și eu să mă închin lui.

9. Iar ei ascultând pe împăratul, s'au dus. Și iată steaua, pe care o văzuseră la Răsărit, mergea inaintea lor, pânăce a venit și a stătut deasupra, unde era pruncul.

10. Și văzând steaua, s'au bus

curat cu bucurie mare foarte.

11. Şi intrând în casă, au văzut

pruncul cu Maria muma lui, și căs zând la pământ s'au închinat lui; și deschizându-și vestieriile lor, i-au adus lui daruri: aur și tămâie și

smirnă.

12. Și luând înștiințare prin vis să nu se întoarcă la Irod, pe altă cale s'au dus in tara lor.

13. lar după ce s'au dus ei, iată îngerul Domnului se arată lui Iosif în vis, zicând: Sculându-te ia pruncul și pe muma lui și fugi în Egia pet, și rămâi acolo până ce ți voi spune; căci Irod va să caute pruncul, ca să l plarză pe el.

14. lar el sculându-se a luat prun-cul și pe muma lui, noaptea, și s'au dus in Egipet.

15. Și a rămas acolo până la moartea lui Irod, ca să se plinească ceeace s'a spus de Domnul prin prorocul ce zice: Din Egipet am chemat pe fiul meu.

16. Atunci Irod văzându-se batjocorit de magi, s'a mâniat foarte, și a trimis ostași ca să omoare toți pruncii, cari erau in Vifleem și în toate hotarele lui, de doi ani și mai In jos, după vremea ceo aflase dela magi.

15: Osia 11, 1.

17. Atunci s'a plinit ceeace s'a

spus de Ieremia prorocul ce zice: 18. Glas în Rama s'a auzit, plângere și tânguire multă; Rahil plângea pe fili săi, și nu voia să se mângăie, pentrucă nu mai sunt. 19. Iar după ce a murit Irod.

după ce a murit Irod,

iată ingerul Domnului se arată în vis lui Iosif, în Egipet,
20. Şi-i zice: Sculându-te ia pruncul și pe muma lui, și mergi in pământul lui Israil, căci au mucei ce căutau sufletul prun-

cului. 21. Iar el sculându-se a luat pruncul și pe muma lui și a venit în pământul lui Israil.

22. Dar auzind că Arhelau domnește în Iudeea, în locul lui Irod, tatăl său, s'a temut să meargă acolo; și luând poruncă în vis, s'a dus în părțile Galileei. 25. Și venind a locult în cetatea

ce se numește Nazaret, ca să se plinească ceea ce s'a zis prin pro-roci, că Nazarinean se va chema.

3.

loan Botezătorul în pustie. Bos tezul lui lisus.

In zilele acelea venita Ioan Bos tezătorul, propoveduind în pustia Iudeei

2. Şi zicând: Pocăiți vă, că s'a

apropiat împărăția cerurilor.

3. Că acesta este de care a grăit Isaia prorocul ce zice: Glasul ces lui ce strigă în pustie: gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui

4. Și acest Ioan avea îmbrăcă.

18: Ier. 31, 15. 3. 1—12: Marcu 1, 2—8; Luca 3, 3—18. 3: Is. 40, 3.

5. Atunci ieșia la dânsul Ierusalimul și toată Iudeea și toată laturea Jordanului.

6. Si se botezeau de dânsul în lordan, mărturisindu-și păcatelelor.

 Şi văzând pe mulți din fa-risei şi din saduchei venind la bo-tez, le zicea lor: Pui de năpârci, cine v'a învățat să fugiți de mânia ce va să fie? 8. Faceți, dar, roduri vrednice

de pocăință.

9. Şi se nu vă gândiți să ziceți în voi înșivă: Părinte avem pe Avraam; căci vă spun că Dum. nezeu și din pietrele acestea poate să ridice fii lui Avraam, 10. lată și săcurea la rădăcina

pomilor zace; și tot pomul care nu face roadă bună, se taie și în

foc se aruncă.

11. Eu vă botez pe voi cu apă, spre pocăință; dar cel ce vine după mine este mai tare decât mine și eu nu sunt vrednic nici a-i duce Incălțămintea; acela vă va boteza pe voi cu Duh Sfânt și cu foc. 12. El are lopata în mână și va

curăți aria sa, și va aduna grâul in litnita sa, lar pleava o va arde cu focul cel nestins.

13. Atunci a venit lisus din Galileea la Iordan, către Ioan, ca să se boteze de dânsul.

14. lar loan il opria pe el, zicând: Eu am trebuință a mă bos teza de tine și tu vii la mine? 15. Și răspunzând Iisus a zis

13-17: Marcu 1, 9-11; Luca 3, 21-22; loan 1, 31-34.

către dânsul: Lasă acum, căci asa se cuvine nouă, să plinim toată dreptatea. Atunci l-a lăsat pe el. 16. Și botezându-se lisus, îndată

a leşit din apă; și iată i s'au des* chis lui cerurile și a văzut pe Duhui lui Dumnezeu pogorându-se ca un porumb și viind peste dânsul; 17. Şi iată glas din ceruri, zicând: Acesta este fiul meu cel iubit, intru care bine am voit.

4.

Postul și ispitirea lui Iisus. In= ceperea propopeduirii lui lisus. Chemarea Apostolilor.

A tunci lisus a fost dus de Duhul, în pustie, ca să se ispitească de diavolul.

2. Și postind patruzeci de zile patruzeci de nopți, la urmă a flămânzit.

Şi apropiindu-se de dânsul ispititorul a zis: De ești tu fiul lui Dumnezeu, zi ca pietrele acestea să se facă pâini.

4. Iar el răspunzând a zis: Scris este, că nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu.

Atunci diavolul 1-a dus pe el în sfânta cetate și punându-l pe

aripa bisericii

6. Isa zis: De ești tu fiul lui Dums nezeu, aruncă te jos; căci scris este: ingerilor săi va porunci pentru tine te vor ridica pe mâni, ca nu cumva să ți lovești de piatră pi-ciorul tău.

7. Iisus îi răspunse: Iarăși scris

4. I-11: Marcu 1, 12-13; Luca 4, 1-13.
4: A doua lege 8, 3.
6: Ps. 91, 11-12.

este: Să nu îspitești pe Domnul Dumnezeul tău.

8. Apoi lea dus pe el diavolul intr'un munte foarte inalt și i-a arătat lui toate împărățiile lumli și mărirea lor.

9. Şi isa zis lui: Acestea toate ți le voi da ție, dacă vei cădea (înaintea mea) și te vei închina mie. 10. Atunci lisus a zis: Du-te

dela mine, satano, că scris este: Domnului Dumnezeului tău să te inchini şi lui singur să i slujeşti.

11. Atunci 1-a lăsat pe el dia-

volul și iată îngerii veniau la dân. sul și-i slujeau lui.

12. Iar lisus auzind că Ioan a fost prins, s'a dus în Galileea.
 13. Şi lăsând Nazaretul, a venit

și a locuit în Capernaum, mare, în hotarele lui Zavulon și ale lul Neftalim.

14. Ca să se plinească ceea ce

s'a zis de Isaia prorocul ce zice: 15. Pământul lui Zavulon și păs mântul lui Neftalim, spre mare, dincolo de Iordan, Galileea nea-

murilor;
16. Poporul care sedea in intunerec a văzut lumină mare, și celor ce ședeau în laturea și in umbra

morții, le a răsărit lumină. 17. De atunci a început Iisus a propovedui și a zice: Pocăiți-vă,

că s'a apropiat împărăția cerurilor. 18. Și umbland lisus pe langă marea Galileei, a văzut doi frați: pe Simon ce se numește Petru și pe Andrei fratele lui, aruncându-și

10: A doua lege 6, 13, 12-17: Marcu 1, 14-15; Luca 4, 14-15. 15: Is. 8, 23; 9, 1. 18-22: Marcu 1, 16-20; Luca 5, 1-11; Ioan 1, 40-41.

mrejile în mare, că erau pescari.

19. Şi le-a zis lor: Veniți după mine și vă voi face pe voi pescari de oameni?

20. Iar ei lăsându-și mrejile în-

dată au mers după dânsul. 21. Și de acolo mergând mai departe a văzut alți doi frați: pe lacov al lui Zevedeiu și pe Ioan fratele lui, în corabie cu Zevedei tatăl lor, dregându-și mrejile lor; și i a chemat pe dânșii. 22. Iar ei lăsând îndată corabia

și pe Zevedel tatăl lor, au mers

după dânsul.

23. Și a străbătut Iisus toată Ga= lileea, învățând în adunările lor si propoveduind Evanghelia ima părăției și tămăduind în popor toată

boala și toată neputința.

24. Și lea leșit vestea în toată
Siria, și aduceau la dânsul pe toți
cei ce pătimeau rău, flind cuprinși
de tot felul de boale și de chinuri. pe cei indrăciți, pe cei lunatici și pe cei slăbănogi; și ii vindeca pe ei.

25. Şi mergeau după dânsul gloate multe din Galileea și din Decapole și din Ierusalim și din ludeea și de dincolo de lordan.

Fericirile. Apostolii și Învă'ătorii sunt sare și lumină. Plinirea legii. lubirea orașmașilor.

Si văzând lisus mulțimile, s'a suit in munte; și șezând au venit dânsul ucenicii lui. 2. lar el deschizându-și gura sa

ii învăța pe ei, zicând: 5. Fericiți cei săraci cu duhul,

5-7. Luca 6, 20-49.

că a acelora este impărăția ceru-

 Fericiți cei ce plâng, că aceia se vor mângăia.
 Fericiți cei blânzi, că aceia

vor moșteni pământul. 6. Fericiți cei ce flămânzesc și însetoșează de dreptate, că aceia

se vor sătura.
7. Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui.

8. Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

9. Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

10. Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că acelora este impărăția cerurilor.

 Fericiţi veţi fi când vă vor ocări pe voi şi vă vor prigoni şi vor zice tot cuvântul rău impotriva voastră, minţind, pentru mine.

12. Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în cerruri; că așa au prigonit pe prorocii cei dinainte de voi.

13. Voi sunteți sarea pămânstului; far dacă sarea se va strica, cu ce se va săra? Nu mai este de nici o treabă, fără numai să se arunce afară ca să fie călcată de oameni.

oameni.

14. Voi sunteți lumina lumii.
Nu poate cetatea să se ascundă,
când stă deasupra muntelui.

15. Nici nu aprind oamenii făclie spre a o pune sub obroc, ci in sfeșnic, și luminează tuturor celor ce sunt în casă.

16. Aşa să lumfineze lumina voastră inaintea oamenilor, ca văzând el faptele voastre cele bune, să mărească pe Tatăl vostru cel din ceruri.

17: Să nu socotiți că am venit să stric legea sau prorocii; n'am venit să stric, ci să plinesc.

18. Căci adevăr grăiesc vouă: Până ce va trece cerul și pămâns tul, o iotă sau o cirtă nu va trece din lege, până ce nu se vor împlini toate.

19. Deci, cel ce va strica vr'una din aceste porunci mai mici, și va invăța așa pe oameni, mai mic se va chema in impărăția cerurilor; iar cel ce va face și va invăța, acela mare se va chema in impărăția cerurilor.

20. Căci vă spun vouă, că de nu va prisosi dreptatea voastră mai mult de cât a cărturarilor și a farișeilor, nu veți intra intru impărăția cerurilor.

21. Auzit ați că s'a zis celor de demult: Să nu ucizi; că cine va ucide, vinovat va fi judecății.

22. Iară eu vă spun vouă, că tot cel ce se mânie pe fratele său in deșert, vinovat va fi judecății; și cine va zice fratelui său: racă, vinovat va fi soborului; lar cine va zice: nebune, vinovat va fi Gheenei focului.

23. Deci, desți vei aduce darul tău la altar, și acolo iți vei aduce aminte că fratele tău are ceva ims potriva ta,

24. Lasă darul tău acolo, înaintea altarului, și mergi mai intâi de te împacă cu fratele tâu, și atunci venind adu darul tău.

25. Impacă-te cu părâșul tău degrab, până ești pe cale cu dânsul, ca nu cumva pârâșul să te dea judecătorului și judecătorul să te dea slujitorului ca să te arunce in temniță. 26. Adevăr grăesc ție: nu vei teși de acolo, pană nu vei da codrantul cel mai de pe urmă.

27. Auzit-ați că s'a zis celor de demult: Să nu preacurvești.

28. Iară eu vă spun vouă, că tot cel ce se uită la femee spre a o pofti pe ea, iată, a preacurvit cu dânsa întru înima sa.

29. Iar dacă ochiul tău cel drept te smintește pe tine, scoate și l aruncă dela tine, căci mai de folos iți este să piară unul din mădulările tale, decât tot trupul tău să fie aruncat in Gheenă.

30. Şi dacă mâna ta cea dreaptă te smintește pe tine, tai o și o aruncă dela tine, căci mai de folos iți este să piară unul din mădulările tale, decât tot trupul tău să fie aruncat în Gheenă.

31. Iarăș s'a zis, că cel cesși va lăsa femeea, săsi dea ei carte de desparțenie.

32. Îară eu vă spun, că tot cel ceși va lăsa femeea afară de cu-vânt de curvie, 6 face să preacurvească, și celce va lua pe cea lăsată, preacurvește.

33. Auzit-ați iarăși că s'a zis celor de demult: Să nu juri strâmb, ci să dai Domnului jurămintele tale.

34. lară eu vă spun vouă: Să nu vă jurați nici decum, nici pe cer, că este scaun al lui Dumnezeu,

35. Nici pe pământ, că este așternut al picioarelor lui, nici pe lerusalim, că este cetate a mare-lui Impărat;

36. Nici pe capul tău să nu te juri, că nu poți să faci un păr alb sau negru.

37. Ci cuvântul vostru să fie:

așa, așa; nu, nu; iar ce este mai mult decât acestea, dela cel rău este.

38. Auzit ați că s'a zis: Ochiu pentru ochiu și dinte pentru dinte.

39. Iară eu vă spun: Să nu stați împotriva celui rău; ci, de te va lovi cineva preste obrazul tău cel drept, întoarce i lui și pe celălalt.

40. Celui ce voiește să se judece cu tine și să-ți ia haina ta, lasă-i lui și cămașa.

41. Si de te va sili cineva (să mergi cu el) o milă de loc, mergi cu el două.

42. Celui ce cere dela tine, dă:i; și de cel ce voește să se imprusmute dela tine, nu te feri.

43. Auzit-ați că s'a zis: Să iubești pe aproapele tău și să urăști pe vrășmașul tău.

44. Iară eu vă spun: lubiți pe vrășmaști voștri, binecuvăntați pe cei ce vă blastămă pe voi și vă rugați pentru cei ce vă supără și vă prigonesc pe voi,

45. Ca să fiți fii ai Tatălui vos stru celui din ceruri; căci el face să răsară soarele său peste cei răi și peste cei buni, și trimite ploae peste cei drepți și peste cei nesdrepți.

46. Căci de iubiți numai pe cei ce vă iubesc pe voi, ce plată veți avea? Au nu fac și vameșii as celaș lucru?

47. Şi de veţi îmbrăţişa cu dragoste numai pe prietenii voştri, ce lucru mare faceţi? Au nu fac şi păgânii aşa?

48. Fiți, dar, voi desăvârșiți, precum și Tatăl vostru cel din ceruri desăvârșit este. 6.

Milostenia. Postul. Rugăciunea. Defalmarea celor lumești.

uați aminte, milostenia voastră să nu o faceți înaintea oamenilor, spre a fi văzuți de dânșii; altiel nu veți avea plată dela Tatăl vostru cel din ceruri.

2. Deci, când faci milostenie, să nu trâmbițezi înaintea ta, precum fac fățarnicii în adunări și în uliți, se slăvească de oameni. Adevăr grăesc vouă, că-și iau plata for.

3. lar tu, făcând milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta ta,

4. Ca milostenia ta să fie întru ascuns, și Tatăl tău cel ce vede întru ascuns, va răsplăti ție la arăs tare.

5. Şi când vă rugați, nu fiți ca fățarnicii; că le place să se roage stand in picloare in adunări și în unghiurile ulițelor, ca să se arate oamenilor. Adevăr grăesc vouă, că și iau plata lor.

6. Iar tu când te rogi, întră în cămara ta, și închizând ușa ta, roagă-te Tatălui tău celui intru as-cuns și Tatăl tău care vede intru ascuns, îți va răsplăti ție la arătare.

7. Şi rugându-vă să nu grăiți multe ca păgânii; că li se pare că intru mulțimea vorbelor lor vor fi auziți.

8. Deci, să nu vă asemănați lor; că știe Tatăl vostru de ce aveți trebuință, mai înainte de a cere voi dela dânsul.

9. Ci aşa să vă rugați: Tatăl nostru, carele esti in ceruri, sfin-tească-se numele tău;

10. Vie împărăția ta, fie voia ta, precum în cer așa și pe pământ.

11. Páinea noastră cea de toate zilele dăne o nouă astăzi; 12. Și ne lartă nouă greșalele

noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri;

13. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău. Că a ta este împărăția și puterea și mărirea in veci. Amin.

14. Că de veți ierta oamenilor greșalele lor, ierta»va și vouă Ta-tăl vostru cel ceresc;

15. Iar de nu veți ierta oame. nilor greșalele lor, nici Tatăl vostru nu va ierta greșalele voastre.

16. Şi când postiți, nu fiți tristi ca fățarnicii; că iși intunecă fețele lor, ca să se arate oamenilor postesc. Adevăr grăesc vouă, că-și

iau plata lor.
17. lar tu postind, unge ti capul tău și fața ta o spală,

18. Ca să nu te areți oamenilor că postești, ci Tatălui tău celui ce este intru ascuns. Și Tatăl tău cel ce vede întru ascuns, îți va răsplăti ție la arătare.

19. Nu vă adunați comori pe pământ, unde moliile şi rugina le strică, şi unde furii le sapă şi le

20. Ci vă adunați vouă comori in cer, unde nici moliile, nici rugina nu le strică, și de unde furii nu le sapă, nici le fură. 21. Căci unde este comoara

voastră, acolo va fi și înima voastră.

22. Luminătorul trupului este ochiul. Deci, de va fi ochul tău curat, toi trupul tău va fi luminat;

23. lar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat. Deci, dacă lumina care este întru tine, este intunerec, dar intunerecul cu cât mai mult!

24. Nimenea nu poate sluji la doi domni, căci sau pe unul va uri și pe altul va lubi, sau de unul se va ținea și de altul nu va griji; puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona.

25. Deaceea vă zic vouă: Nu vă grijiți pentru sufletul vostru, ce veți mânca și ce veți bea, nici pentru trupul vostru, cu ce vă veți îmbrăca. Au nu este sufletul mai mult decât hrana și trupul decât haina?

26. Priviți la pasările cerului, că nici nu samănă, nici nu seceră, nici nu adună în jitnițe și Tatăl vostru cel ceresc le hrănește pe ele. Și oare voi nu sunteți mai de pret decât acestea?

27. Şi 'apoi) cine din voi, ori cât şi•ar bate capul, poate să•și adauge statului său un cot?

28. Și de haină ce vă grijiți? Priviți crinii câmpului, cum cresc: nu se ostenesc, nici nu torc.

29. Dar drept vă spun, că nici Solomon, în toată mărirea sa, nu s'a îmbrăcat ca unul dintre aceștia.

30. Iar dacă iarba câmpului, care astăzi este și mâine se aruncă în cuptor, Dumnezeu așa o îmbracă, nu cu mult mai vârtos pe voi, puțin credincioșilor?

31. Deci, nu vă grijiți zicând: Ce vom mânca, sau ce vom bea, sau cu ce ne vom îmbrăca?

32. Pentrucă toate acestea păsgânii le caută; știe doar Tatăl vostru cel ceresc, că trebuință aveți de ele.

33. Ci căutați mai întâi împă*

răția lui Dumnezeu și dreptatea

lui, și toate acestea se vor adauge vouă.

34. Drept aceea, nu vă grijiți de ziua de mâine, căci ziua de mâine va griji de ale sale. Ajunge zilei răutatea ei.

7.

Nu judeca pe altii. Cinstirea celor stinte. Stăruința în rugă= ciune. Calea mântuirii si a piera zării. Prorocii cei mincinoși.

Nu judecați, ca să nu fiți judecați.

2. Căci cu judecata cu care veți judeca, veți fi judecați, și cu mă: sura cu care veți măsura, vi se va măsura vouă.

3. Dece vezi paiul din ochiul fratelui tău, iar barna din ochiul tău nu o simți?

4. Sau cum vei zice fratelui tău: stai să scot paiul din ochiu tău, și fată, bârna este în ochiul tău?

5. Fățarnice, scoate întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea să scoti paiul din ochiul fratelui tău.

6. Nu dați cele sfinte câinilor, nici nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare și întorcandu-se să vă rupă pe voi.

7. Cereți și se va da; căutați și veți afla; bateți și se va deschide vouă;

8. Căci tot cel ce cere ia, și cel ce caută află, și celui ce bate i se va deschide.

'9. Cine este oare omul acela dintre voi, dela care de va cere fiul său pâine, el să i dea piatră?

10. Sau de i va cere pește, el

săsi dea şarpe?

6. 25-33: Luca 12, 22-31.

11. Deci, dacă voi, răi fiind, ştiţi să dați daruri bune fiilor vo ștri, cu cât mai vârtos Tatăl vostru cel din ceruri va da cele bune celor cari cer dela dânsul!

12. Deci, toate câte voiți să vă facă vouă oamenii, faceți și voi lor asemenea, că aceasta este le-

gea și prorocii.

13. Intrați prin ușa cea strâmtă, că largă este ușa și lată calea care duce la pierzare, și mulți sunt cei ce întră printrânsa. 14. Și strâmtă este ușa și în:

gustă calea care duce la viață,

și puțini sunt cei ce o află pe ea. 15. Păziți vă de prorocii cei min-cinoși, cari vin la voi în haine de oi, iar pe dinlăuntru sunt lupi răpitori.

16. Din roadele lor ii veți cunoaște pe ei. Au doară se culeg struguri din spini sau smochine ciulini?

17. Așa că tot pomul bun roade bune face, iar pomul rău roade rele face.

18. Nu poate pomul bun să facă roade rele, nici pomul rău să facă roade bune.

19. Deci, tot pomul care nu face roade bune, se tale și în foc se aruncă.

20. Drept aceea, din roadele

lor ii veți cunoaște pe dânșii. 21. Nu tot cel ce mi zice: Doamne, Doamne, va intra intru împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui meu, care este în

22. Mulți îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, au nu în numele tău am prorocit și cu numele tău am scos draci și cu numele tău multe minuni am făcut?

23. Iară eu le voi spune atunci: Niciodată nu v'am cunoscut pe voi; duceți•vă dela mine cei ce lucrați fărădelegea!

24. Deci, tot cel ce aude aceste cuvinte ale mele și le implinește pe ele, asemăna-l-voi bărbatului înțelept care și a zidit casa pe piatră.

25. Şi a căzut ploaia și au venit răurile și au suflat vânturile și s'au izbit în casa aceea și n'a

căzut, că era întemelată pe piatră.

26. Și tot cel ce aude aceste cuvinte ale mele și nu le implineste pe ele, asemăna-se-va bărbatului nebun, care și a zidit casa pe nisip.

pe nisip.

27. Și a căzut ploaia și au venit râurile și au suflat vânturile și au fovit în casa aceea și a căzut. Și căderea ei a fost mare.

28. Iar când a sfârșit lisus cu» vintele acestea, se mirati noroadele de învățătura lui;

29. Căci îi învăța pe ei ca cel ce are putere, iar nu ca fariseii și cărturarii lor.

8.

lisus tămăduește pe multi bol= navi. Zăbavnicii întru urmarea lui lisus. Potolirea furtunii de pe mare.

Si pogorându-se din munte, nos roade multe au mers după

2. Și lată un lepros apropiina du-se, 1 se închina lui, zicând: Doamne, dacă voești, poți să mă curățești.

3. Atunci lisus tinzându-și mâna,

8. 1-4: Marcu 1, 40-44; Luca 5,

s'a atins de dânsul, zicând: Voiesc, curățește te! Și îndată s'a curățit lepra lui.

4. Şi isa zis Iisus: Vezi, nimăs nui să nu spui, ci mergi de te arată preotului și du darul care l-a poruncit Moise, spre mărturie lor.

5. Şi intrând Iisus în Capernaum, s'a apropiat de el un sutas, rugandu-1

6. Si zicând: Doamne, sluga mea zace în casă slăbănoagă și se chinueste cumplit.

7. Zis-a lui, lisus: Eu venind voi tămădui.

8. Iar sutașul răspunzând, a zis: Doamne, nu sunt vrednic ca să intri sub acoperemântul meu, ci zi numai cu cuvântul și se va tă: mădui sluga mea.

9. Că și eu sunt om sub stăs pânire și am sub mine ostași, și spun acestuia: mergi, și merge; și celuilalt: vino, și vine; și slugii mele: fă aceasta, și face.

10. Si auzind lisus acestea, s'a mirat și a zis celor ce veneau după dânsul: Adevăr grăesc vouă: Nici în Israil n'am aflat atâta credință!

11. Drept aceea, vă spun că mulți dela Răsărit și dela Apus vor veni și vor ședea la masă cu Avraam și cu Isaac și cu Iacob, întru impărăția cerurilor,

12. Iar fiii împărăției vor fi go. niți întru intunerecul cel mai dinafară; acolo va fi plângerea și scrașnirea dinților.

13. Şi i a zis Iisus sutaşului: Mergi, și fie ție după cum al cre-zut! Și s'a tămăduit sluga lui în ceasul acela.

5-13: Luca 7, 1-10; Ioan 4, 47.

14. Și venind lisus în casa lui Petru, a văzut pe soacra lui zăcând, aprinsă de friguri.

15. Şi s'a atins de mâna ei şi au lăsateo pe ea frigurile, și sculându-se slujia lui.

16. Iar dacă s'a făcut seară, au adus la el pe mulți îndrăciți și a scos din ei duhurile numai cu cuvântul și pe toți bolnavii i-a tămăduit.

17. Ca să se plinească ceeace s'a spus prin prorocul Isaia ce zice: Acesta neputintele noastre a Juat și boalele noastre le-a purtat.

18. Văzând lisus noroade multe împrejurul său, a poruncit ucenicilor să treacă de ceea parte (a mării).

19. Şi apropiindu-se un cărturar, i=a zis lui: Invățătorule, voi să merg după tine, ori unde vei

20. Dar lisus i a zis lui: Vulpile au vizuini și păsările cerului cuiburi, flul omului însă n'are unde să și plece capul.

21. Un altul din ucenicii lui i-a zis lui: Doamne, dă mi voe să merg mai întâi să îngrop pe tatăl meu.

22. Iar lisus i a zis lui: Vino după mine, și lasă morții să și în groape mortii lor.

23. Si intrând în corabie, uces nicii lui au mers după dânsul. 24. Şi iată vifor cumplit s'a stâr.

14-16: Marcu 1, 29-34; Luca 4, -41. Is. 53, 4. 19-22: Luca 9, 57-60. 23-27: Marcu 4, 36-41; Luca 8, 23 - 25

9. 0

nit pe mare, incât corabia se aco. pería de valuri; iar el dormea.

25. Şi venind ucenicii lui, 1-au desteptat pe el, zicând: Doamne, mantuește-ne, că pierim!

26. Iară el le zise: Pentruce v'ați înfricoșat, puțin credincioșilor? Și sculându-se a certat vânturile și marea, și s'a făcut liniște mare.

27. lar oamenii se mirară, zicând: Cine este acesta, că și vânturile și marea il ascultă pe el?

28. Și trecând apoi de ceea parte, în laturea Gadarenilor, 1-au în-tâmpinat pe dânsul doi îndrăciți, cari ieșiseră din morminte și fiind atât de cumpliți, încât nimenea nu putea să treacă pe calea aceea.

29. Și iată, aceștia începură să strige grăind: Ce ai cu noi, lisuse, fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de vreme, să ne muncești pe noi?

30. Iar departe de dânșii păștia o turmă mare de porci.

31. Şi dracii îl rugară pe el, zicând: De ne gonești pe noi, tris mite-ne în turma cea de porci.

32. Iar el le a zis: Meryeti! Şi leșind au mers în turma cea de porci; și iată, toată turma a sărit îndată de pe țărmuri în mare, înecânduse în ape.

33. Iar păstorii au fugit, și ajungand in cetate au spus toate câte se intâmplaseră cu cei îndrăciți.

34. Și toată cetatea a leșit întru întâmpinarea lui lisus, și văs zându-l pe dânsul, l-au rugat să treacă din hotarele lor.

28-34: Marcu 5, 1-17; Luca 8,

9

Slăbănogul din Capernaum. Chemarea lui Matei. Învierea fiicei mai marelui sinagogii. Fes meia bolnavă de curgerea sân= gelui. Vindecarea a doi orbi și a unui mut.

Intrând in corabie, lisus a trecut (marea) și a venit în cetatea sa.

2. Și lată, au adus la dânsul pe slăbănog care zăcea în pat. Ci lisus văzând credința lor, a zis slăbănogului: Indrăznește, fiule, iartă•ți•se ție păcatele tale.

3. Dar unii din cărturari au zis întru sine: Acesta hulește!

4. Iar lisus văzând gândurile lor, zise: Pentru ce cugetați cele viclene intru inimile voastre?

5. Că ce este mai lesne? A zice: iartă-ți-se păcatele tale, sau a zice: scoală te și umblă?

6. Dar ca să știți, că putere are fiul omului pe pământ a ierta păcatele, zise slăbănogului: Scoa• lăste, iasți patul tău și te du la casa ta.

7. Şi sculându se, s'a dus la casa sa.

8. lar multimile văzând aceasta, se mírau și slăveau pe Dumnezeu care dă putere ca aceasta oamenilor.

9. Și trecând lisus de acolo, a văzut un om ce se numea Matei, şezând la vamă, și l-a zis lui: Vino după mine! Şi sculându-se acesta a mers după dânsul.

9. 1—8: Marcu 2, 1—12; Luca, 5, 17—26. 9—13: Marcu 2, 13—17; Luca 5, 27—32.

10. Şi s'a întâmplat că fiind el în casă, îată, mulți vameși și păcătoși au venit și au șezut masă cu lisus și cu ucenicii lui.

11. Si văzând fariseil, au zis ucenicilor lui: Pentru ce mâncă dascălul vostru cu vameșii și cu păcătoșii?

12. Iar lisus auzind, a zis lor: Nu cei sănătoși au trebuință de

doftor, ci cei bolnavi. 13. Deci, mergând invățați ce insemnează: Milă voiesc, lar nu jertfă; că n'am venit să chem pe cei drepți, ci pe cei păcătoși la pocăință.

14. Atunci au venit la el uces nicii lui Ioan, zicând: Pentru ce noi și fariseii postim mult, iar ucenicii tăi nu postesc?

15. Iar lisus a zis lor: Pot oare fiii nunții să jelească până când mirele este cu ei? Ci vor veni zile, când mirele se va lua dela dânșii si atunci vor posti.

16. Nimeni nu pune petec de pânză noua la haină veche, căci plinirea aceasta trage de haină, și spărtura se face mai rea.

17. Nici se pune vin nou in burdufuri vechi; iar de se pune, burdufurile se sparg, vinul se varsă, și burdufurile pier; ci pun vinul nou în burdufuri nouă și amâns

două se țin. 18. Pe când le grăia el acestea, iată veni un dregător oarecare și închinândusisse îi zise: Fiica mea a murit acum; ci venind pune mâna ta peste dânsa, și va învia.

13: Osia 6, 6. 14-17: Marcu 2, 18-22; Luca 5, 33--38. 18-26: Marcu 5, 22-43; Luca 8,

19. Si sculându-se lisus, a mers după dânsul cu ucenicii săi.

20. Si iată o femee, întru curge. rea sângelui fiind de 12 ani, venind pe la spate, s'a atins de poala hais nei lui; 21. Că zicea întru sine: Numai

de mă voi atinge de haina lui și mă voi tămădui!

22. lar lisus întorcându-se și văzându:o, isa zis: Indrăznește fiică: credința ta te a mântuit. Și s'a tăs măduit femeea din ceasul acela.

23. Şi viind lisus în casa dres gătorului și văzând pe cântăreții din flaut și mulțimea zgomotoasă, zise: Dați-vă'n lături, că n'a murit fecioara, ci doarme!

24. Dar el râdeau de dânsul.

25. Ci dacă multimea a fost scoasă afară, lisus intrând a luateo de mână și s'a sculat fectoara.

26. Si a lesit vestea aceasta peste

tot pământul acela. 27. Iar dupăce a plecat lisus de acolo, au venit după dânsul doi orbi, strigånd şi zicând: Milueşte-ne pe noi, fiul lui David!

28. Iar dacă a întrat în casă, au venit la dânsul orbii și le a grăit lor Iisus: Credeți că pot să fac eu aceasta? Zis-au ei către dânsul: Da, Doamne!

29. Atunci s'a atins de ochii lor, grăind: După credința voastră fle vouă,

30. Si s'au deschis ochii lor. le•a poruncit lor lísus, zicând: Ves deți, nimenea să nu știe.

31. Dar ei iesind, leau vestit pe dânsul în tot pământul acela.

32. După plecarea lor, iată au adus la dânsul un om mut și îndrăcit.

33. Şi dacă s'a scos dracul din el, mutul a grăit; lar noroadele s'au mirat, zicând că niciodată nu s'au mai văzut asemenea lucruri in Israil.

34. Dar fariseii ziceau: Cu dom: nul dracilor scoate pe draci.

35. Și străbătea lisus toate cetăs țile și satele, învățând în soboarele lor și propoveduind Evanghelia Impărăției, și vindecând toată boala și toată neputința întru popor.

36. Şi văzând el noroadele, i s'a făcut milă de ele, că erau năcăjite și rătăcite ca oile fără păstor.

37. Atunci a zis ucenicilor săi: lată secerișul este mult, iar lucră»

38. Rugați deci pe Domnul secerișului, să scoată lucrători la secerișul său.

10.

Chemarea Apostolilor si trimis terea lor la proponeduire.

Şi chemând pe cei doisprezece ucenici ai săi, le a dat lor putere asupra duhurilor celor ne curate, ca să le scoată pe ele și să tămăduiască toată boala și toată

neputința.

2. Iar numele celor doisprezece apostoli sunt acestea: Cel dintăi Simon ce se numește Petru, și Andrei fratele lui, Iacob al lui

Zevedei, și Ioan fratele lui; 3. Filip și Vartolomei, Toma și Matei vameșul, Iacov al lui Alfeu, și Levi, ce se zice Tadeu;

36: Num. 27-17; Is. 34, 5. 10. 1-15: Marcu 6, 7-13; Luca 9, 2-4: Marcu 3, 14-19; Luca 6, 13-16; Ioan 1, 40-49.

4. Simon Cananitul și luda Iscarioteanul, care lea și vândut (apoi pe lisus).

5. Pe acești doisprezece i a trimis lisus, poruncindu-le lor și zi-când: În calea păgânilor să nu mergeți și în cetate samarineană să nu intrați.

6. Ci mai vârtos mergeți către ofle cele pierdute ale casei lui Israil.

Şi umblând propoveduiţi ziacând, că s'a apropiat împărăţia cerurilor.

Tămăduiți pe cei bolnavi, îns viați pe cei morți, curățiți pe cei leproși, scoateți afară pe draci; in dar ați luat, in dar să dați.

9. Să nu luați aur, nici argint,

nici aramă la brâiele voastre.

10. Nici traistă de drum, nici două haine, nici încălțăminte, nici toiag; căci vrednic este lucrătorul de hrana sa.

11. Și ori în care cetate sau sat veți intra, cercetați cine este intrânsul vrednic, și acolo să ră-mâneți până când veți ieși.

12. Iar intrând în casă să-i urați zicând: Pace casei acesteia!

13. Și de va fi casa aceea vred. nică, pacea voastră va veni peste dânsa; iar de nu va fi vrednică, pacea voastră se va întoarce la voi.

14. Și oricine nu vă va primi pe voi, nici va asculta cuvintele voastre, ieșind din casa sau din cetatea aceea, scuturați praful depe picioarele voastre.

15. Adevăr grăiesc vouă, că mai uşor va fi pământului Sodos mei și Gomorei în ziua judecății, decàt arelei cetăți.

16. lată, eu vă trimit pe vol-ca pe niște of în mijlocul lupilor.

Deci, fiți înțelepți ca șerpii și ne-vinovați ca porumbeli. 17. Și vă feriți de oameni, că

vă vor duce în fața soboarelor și în adunările lor vă vor bate.

18. Incă și înaintea domnilor și a impăraților veți fi duși pentru mine, spre mărturie lor și pă-

gânilor. 19. Dar când vă vor da pe voi, nu vă grijiți cum, sau ce veți grăi, că se va da vouă în acel ceas, ce să grăiți. 20. Că nu voi sunteți cei ce

grăiți, ci Duhul Tatălui vostru este

care grăiește întru voi. 21. Și va da frate pe frate la moarte și tată pe fector, și se vor scula copiii asupra părinților și ii vor ucide pe dânșii.

22. Şi veți fi uriți de toți pentru numele meu. Dar cel ce va răbda până la sfârșit, acela se va mântui.

25. lar cànd vă vor goni pe voi din această cetate, fugiți in cealaltă. Adevăr grăiesc vouă: Nu veți sfârși cetățile lui Israil până când va veni Fiul Omului.

24. Nu este ucenic mai pre sus de dascălul său, nici slugă mai pre sus de stăpânul său.

25. Ajunge ucenicului să fie ca dascălul său, și sluga ca stăpăs nul său. Dacă pe stăpânul casei lau numit Velzevul, cu cât mai vartos pe casnicii lui!

26. Deci, nu vă temeți de dânșii, că nimic nu este acoperit care să nu se descopere, și ascuns care să nu se vădească.

27. Ceeace vă grăesc vouă la

intunerec, să spuneți la lumină; și ce auziți la ureche, să propoveduiți depe acoperișuri.

28. Nu vă temeți de cei ce ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă, ci vă temeți mai vârtos de cel ce poate să piarză și trupul și sufletul in Gheenă.

29. Au nu se vånd două vrăbi! pe un ban? Și nici una din ele nu cade pre pământ fără (stirea) Tatălui vostru.

30. Dar la voi și perii capului sunt toți numărați.

31. De aceea nu vă temeți, că voi sunteți mult mai de pret des cât paserile.

32. Deci, tot cel ce mă va mărturisi pe mine înaintea oame. nilor, mărturisi-l-voi și eu pe dânsul inaintea Tatălui meu care este în ceruri.

53. Iar cel ce se va lepăda de mine înaintea oamenilor, lepădas măsvoi și eu de dânsul înaintea Tatălui meu care este în ceruri.

34. Să nu socotiți că am venit să pun pace pe pământ; n'am venit să pun pace, ci sabie.

35. Că am venit să despărțesc pe om de tatăl său și pe fiică de muma sa și pe noră de soacra sa.

36. Şi vrăşmaşii omului (vor fi)

casnicii lui.
37. Cel ce iubește pe tată sau pe mumă mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine. Şi cel ce iubește pe fiu sau pe fiică mai mult decât pe mine, nu este vreds nic de mine.

38. Și cel ce nu și ia crucea ca

34-36: Luca 12, 51-53 35: Mih. 7, 6.

^{17—22:} Marcu 13, 9-13; Luca 21, 12—17. 26—33: Luca 12, 2—9.

så mi urmeze mie, nu este vrednie de mine.

39. Cel ce-și păzește sufletul, îl va pierde pe el, și cel ce și pierde sufletul său pentru mine, îl va afla pe el.

40. Cel ce vă primește pe voi, pe mine mă primește, și cel ce mă primește pe mine, primește pe cel ce m'a trimis pe mine.

41. Cel ce primește proroc în nume de proroc, plata prorocului va lua; și cel ce primește pe drept in nume de drept, plata dreptului va lua.

42. Și cel ce va adăpa pe unul din acești mici, fie și numai cu un pahar de apă rece, în nume de ucenic, adevăr grăesc vouă, nu-și va pierde plata sa.

Trimiști lui Ioan. Despre farisei și leguitori. Mustrarea unor ce-tăți. Iisus laudă pe Tatăl și chiamă la sine pe cei osteniți.

Si sfârșind lisus de dat aceste învățături celor doisprezece uces nici ai săi, s'a dus de acolo ca să învețe și să propoveduiască prin cetătile lor.

2. Iar Ioan auzind din inchisoare de faptele lui Hristos, a tri-mis pe doi din ucenícii săi ca să l întrebe:

Tu ești celce vine, sau pe altul să așteptăm?

4. Şi răspunzând Iisus, a zis lor: Mergand spuneți lui Ioan cele ce auziți și vedeți:
5. Orbii văd și schiopii umblă,

leproșii se curățesc și surzii aud,

11. 2-19: Luca 7, 18-35.

morții se scoală și săracilor bine se vestește.

6. Și fericit este cel ce nu se va

7. Şi ducându-se ei, a început

8. Dar ce ați ieșit să vedeți? Au om imbrăcat în haine moi? lată, cei ce poartă haine moi sunt

9. Atunci ce ați ieșit să vedeți?

10. Că acesta este despre care s'a scris: lată, eu trimit pe îngerul meu înaintea feții tale, care va găti calea ta înaintea ta.

s'a sculat dintre cei născuți din femei mai mare decât Ioan Bote. zătorul; iar cel mai mic întru împărăția cerurilor, mai mare decât el este.

12. Din zilele lui Ioan Botezăs torul până acum, împărăția cerus rilor se ia cu năvală și năvălitorii

13. Că toți prorocii și legea până

este Ilie, cel ce avea să vie. 15. Cine are urechi de auzit, să audă.

16. Dar cu cine voi asemăna neamul acesta? Asemenea este co» piilor celor ce șed în târg și strigă

tat vouă și n'ați jucat; de jale v'am cântat vouă și nu ați plâns. 18. Că a venit Ioan, nici mâns

sminti intru mine.

lisus a grăi noroadelor despre loan: Ce ați ieșit să vedeți în pustie? Au trestie clătită de vânt?

in casele impăraților.

Au proroc? Adevăr grăiesc vouă: Și mai presus de proroc!

11. Adevăr grăesc vouă: Nu

o răpesc pe ea.

la Ioan au prorocit.

14. Și de voiți să primiți, acesta

către tovarășii lor, 17. Zicând: Din fluer v'am cân-

când, nici bând, și ei spun: Āre

11. 19

19. A venit apoi Fiul Omului mâncând și bând, și ei spun: Iată om mâncăcios și băutor de vin, prieten vameșilor și păcătoșilor. Și Intelepciunea s'a dovedit dreaptă, din lucrările sale.

20. Atunci a început Iisus a mustra cetățile întru care se făcu-seră minunile sale cele mai multe, pentrucă nu s'au pocăit.

21. Vai ție, Horazine? Vai ție Vitsaido? Că de s'ar fi făcut în Tir și în Sidon minunile care s'au făcut întru voi, de mult în sac și

cenuşe s'ar fi pocăit. 22. Dar vă zic vouă: Tirului și Sidonului le va fi mai ușor în ziua judecății, decât vouă. 23. Și tu, Capernaume, care până

cer te-ai înălțat, până la iad te vei pogori; că de s'ar fi făcut în Sodoma minunile care s'au făcut întru tine, ar fi rămas până în ziua de astăzi.

24. Însă grăiesc vouă, că pă: mântului Sodomei îi va fi mai ușor în ziua judecății, decât ție.

25. În vremea aceea grăind lisus, a zis: Mărescu-te pe tine, Părinte, Doamne al cerului și al pămâns tului, că ai ascuns acestea de cei înțelepți și pricepuți, și le-ai des-

coperit pe ele pruncilor. 26. Adevărat, Părinte, că așa a fost bunăvoința ta, înaintea ta.

27. Toate imi sunt date mie dela Tatăl meu, și nimeni nu cunoaște pe Fiul, fără numai Tatăl, și nici pe Tatăl nuel cunoaște nie

20-24: Luca 10, 12-15.

23: Is. 14, 13-15. 25-27: Luca 10, 21-22.

meni, fără numai Fiul, și cărula va voi Fiul să-i descopere.

28. Veniți la mine toți cei oste-

niți și împovărați și eu vă voi odihni pe voi!

29. Luați jugul meu asupra voastră și vă învățați dela mine, că sunt blând și smerit cu inima, și veți afla odihnă sufletelor voastre.

30. Că jugul meu este bun și sarcina mea usoară.

12.

Ucenicii rupând spice Sâmbăta. Tămăduiri de bolnavi. Păcatul împotriva Duhului Sfânt. Semnul lui Iona. Mama și frații lui lisus.

vremea aceea mergea lisus Sâmbăta printre semănături; iar ucenicii lui au flămânzit și au început a smulge spice și a mânca.

2. Ci fariseli, văzând aceasta, au zis: Iată, ucenicii tăi fac ce nu se cade a face Sâmbăta.

3. Răspuns•a lor Iisus: Au n'ați cetit ce a făcut David, când a flă-mânzit el și cei ce erau cu dânsul?

4. Cum a intrat in casa lui Dumnezeu și a mâncat pâinile punerii înainte, care nu se cuves nea lui să le mânânce, nici celor ce erau împreună cu dânsul, fără numai preotilor?

5. Sau n'ați cetit în lege, că preoții Sâmbăta, în biserică, calcă Sâmbăta și (totuși) nevinovați sunt? 6. Ci grăiesc vouă, că este aici

(cineva) mai mare decât biserica. 7. De ați fi știut ce însemnează: Milă voiesc, iar nu jertfă, n'ați fi osândit pe cei nevinovați.

12. 1-8: Marcu 2, 23-28; Luca 6, -5. 7: Osia 6, 6.

^{10:} Mal. 3, 1.

8. Căci Fiul Omulul este Domn și al Sâmbetei.

9. Și trecând de acolo, a venit

In sinagoga lor.

10. Şi tată, era acolo un om cu mâna uscată. Şi l-au intrebat pe dânsul, zicând, de se cuvine a cuvine vindeca' Sambăta, ca să-l învinuiască pe el.

11. Iar el le a zis lor: Cine dina tre vol va fi omul care va avea o oate, și de va cădea ea Sâmbăta în groapă, să nu o apuce și să

nu o scoată pe ea? 12. Dar omul, cu cât nu e mai pret decât oala? Deci dară, se cuvine a face bine Sâmbăta.

13. Atunci a zis omului: Întinde mâna ta? Și a întînseo și s'a făcut sănătoasă ca și cealaltă.

14. lar fariseii ieşind afară, sfat au făcut asupra lui, ca să l piarză pe el.

15. Ci lisus cunoscandu-i, s'a dus de acolo. Și au mers după dânsul mulți, iar el i a tâmăduit pe dânșii, pe toți.

16. Și le a poruncit lor, ca să

nu-l facă arătat pe el. 17. Ca să se plinească ceea ce s'a spus prin Isala prorocul ce

zice: 18. lată Fiul meu, pe care l-am ales, iubitul meu, intru care bine voit sufletul meu; pune voi Du-

hul meu peste dansul și judeacată neamurilor va vesti. 19. Nu se va galcevi, nici va striga, nici va auzi cineva in uliță

glasul lui. 20. Trestie zdrobită nu va frânge feştilă aprinsă nu va stinge,

9-14: Marcu 3, 1-6; Luca 6, 6-11. 18: ls. 42, 1-4.

pana ce nu va scoate judecata spre biruință.

dăjdui neamurile.

22. Atunci au adus la dânsul pe un îndrăcit, orb și mut; și l-a tămăduit pe el, încât orbul și mutul grăia și vedea.

lui David?

24. Fariseii însă auzind, ziceau: Acesta nu scoate pe draci fără numai cu Velzevul, domnúl dra-

25. Iar lísus cunoscând gândurile lor, le-a zis: Toată împărăția care se desbină întru sine, se pustiește; și toată cetatea sau casa care se desbină intru sine, nu va sta.

atunci, cum va sta împărăția lui?

27. Şi dacă eu cu Velzevul scot dracii, fectorii voștri cu cine-i scot? De aceea ei vă vor judeca pe voi.

28. Iar dacă eu cu Duhul lui Dumnezeu scot pe draci, atunci împărăția lui Dumnezeu a ajuns

29. Cum poate cineva să între in casa celui tare și lucrurile lui să le jefulască, de nu va lega mai întăi pe cel tare spre a i jeful apoi

30. Cel ce nu este cu mine, este împotriva mea, și cel ce nu adună cu mine, risipește.

Orice păcat și orice hulă se va

21. Şi intru numele lui vor nă:

25. Iar noroadele se mirau și ziceau: Nu cumva acesta este fiul

26. Și dacă satana scoate pe satana, s'a desbinat intru sine; dar

31. Drept aceea, grăesc vouă:

22-45: Marcu 3, 22-30; Luca 11, 14-26; 29 32.

lerta oamentlor, dar hula impo-triva Duhulut (Sfant) nu li se va

32. Oricine va rosti cuvânt împotriva Fiului Omului, se va ierta ul; far cine va rosti impotriva Duhului Sfânt, nu se va ierta lui nici în veacul de acum, nici în cel ce va să fie.

33. Sau ziceți că pomul e bun pi roada lui bună, sau ziceți că pomul e putred și roada lui putredă; că din roadă se cunoaște

34. Pui de năpârci, cum puteți grăi cele bune, răi fiind? Că din prisosința inimii grăiește gura.

35. Omul cel bun din comoara cea bună a inimii scoate cele bune, lar omul cel rău din comoara cea rea scoate cele rele.

36. Deci grăesc vouă, că pentru tot cuvàntul desert pe care l vor rosti oamenii, vor să dea seamă in ziua judecății.

37. Că din cuvintele tale te vei indrepta, și din cuvintele tale te vei osandi.

38. Atunci au răspuns oarecari din cărturari și din farisei, zicând: Invățătorule, voim să vedem dela tine un semn.

39. Iar el răspunzând a zis lor: Neamul viclean și prea curvar caută semn și semn nu se va da lui, tără numai semnul lui Iona prorocul.

40. Că precum a fost Iona în pântecele chitului trei zile și trei nopți, așa va fi Fiul Omului in inima pământului trei zile și trei

nopți. 41. Bărbații niniviteni se vor scula la judecată cu neamul acesta și l vor osândi pe el, căci el s'a pocăit la propoveduirea lui Iona, și iată aici mai mult decât Iona.

42. Impărăteasa dela miazăzi se va scula la judecată cu neamul acesta și l va osândi pe el, căci a venit dela marginile pământului să asculte ințelepciunea lui Solo» mon, și iată alci mai mult decât Solomon.

43. Iar când duhul cel necurat a ieșit din om, umblă prin locuri fără de apă, căutând odihnă, și nu află.

44. Atunci zice: Întoarce mă voi în casa mea, de unde am ieșit; și venind o află deșertată, mătu» rată și împodobită.

45. Atunci se duce și la cu sine alte sapte duhuri mai rele decât sine, și întrând locuiesc acolo, și se fac cele depe urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dintâl. Aşa va fi şi cu acest neam vica.

46. Şi pe când grăia încă el către noroade, iată muma lui și frații lui stăteau afară, căutând să vorbească cu dânsul.

47. Și i-a zis lui oarecine: lată, muma ta și frații tăi stau afară, vrånd så grålascå cu tine.

48. Iar el răspunzând a zis ce. lui ce-i grăise: Cine este muma mea și cine sunt frații mei?

49. Şi tinzându-şi mâna spre ucenicii săi, a zis: lată muma mea și frații mei.

50. Că ori cine va face voia Tatălui meu celui din ceruri, acela imi este și frate și soră și mumă.

46-50: Marcu 3, 31-35; Luca 8, 19-21.

treizeci

Pilda sămănătorului și alte pilde despre împărăția cerurilor.

In ziua aceea ieșind lisus din casă, a șezut pe țărmul mării.

13

2. Şi s'au adunat la dânsul noroade multe, încât a trebuit să intre și să șadă în corabie; iar norodul sta pe țărmul mării.

 Şi le-a grăit lor multe, în pilde, zicând: lată a ieşit sămănă. torul să samene.

4. Şi sămânând el unele (semințe) au căzut lângă cale, si au venit pasările și le au mâncat pe ele.

5. Iar altele au căzut pe pietriș, unde n'aveau pământ mult, și au răsărit îndată, pentrucă n'aveau pământ adânc;

6. Şi răsărind soarele, s'au pălit, si pentrucă n'aveau rădăcină, s'au

uscat.

7. Iar altele au căzut în spini, și au crescut spinii și-le au înecat. 8. Iar altele au căzut pe pământ

bun și au dat roadă: una o sută, alta sasezeci, iar alta treizeci.

9. Cel ce are urechi de auzit, să auză.

10. Si aproplindu-se ucenicii lui, au zis către dânsul: Pentruce le grăești lor în pilde?

11. lar el răspunzând, a zis lor: Pentrucă vouă vi s'a dat să știți tainele împărăției cerurilor, iară lor nu li s'a dat.

12. Că celui ce are i se va da il va prisosi; iar dela cel ce n'are, si ceeace are se va lua.

13. Pentru aceasta le grăesc

lor in pilde, că văzând nu văd, și auzind nu aud, nici înțeleg.

14. Se implinește cu el prorocia lui Isaia, ce zice: Cu urechile veți auzi și nu veți înțelege, și cu ochii

veți privi și nu veți vedea. 15. Că s'a îngroșat inima poporului agestula: cu urechile aude greu și ochii lui s'au închis, ca nu cumva cu ochii să vadă și cu urechile să audă și cu înima să înțeleagă, și să se întoarcă și să-i tămăduesc pe ei.

16. Iar ochii voştri sunt fericiți că văd, și urechile voastre că aud.

17. Adevăr grăesc vouă, că mulți proroci și drepți au dorit să vadă cele ce vedeți voi și n'au văzut, și să audă cele ce auziți voi și n'au auzit.

18. Ascultați, deci, pilda sămănătorului:

19. Dela tot cel ce aude cuvântul împărăției și nu-l înțelege, venind vicleanul răpește ceeace s'a semănat în inima lui. Aceasta este sămânța cea sămânată lângă

20. lar cea sămănată pe pietris. este cel care aude cuvantul și il primește îndată cu bucurie;

21 Dar n'are rădăcină întru sine, ci este până la o vreme; lar întâmplându-se necaz, sau prigoană pentru cuvânt, îndată se smintește.

22. Cea sămănată în spini, este cel care aude cuvântul, dar grija veacului acestula și înșelăciunea bogăției înneacă cuvântul și neroditor îl face pe el.

23. Iar cea sămănată în pământ

bun, este cel care aude cuvântul și înțelege și care aduce roadă:

14: Is. 6, 9-10.

unul o sută, altul șasezeci, iar altul

24. Altă pildă le a pus lor inainte, zicand: Asemanatus'a imparația cerurilor omului care a sămănat sămânță bună în țarina sa.

25. Dar pe când dormeau oas menii, a venit vrășmașul lui și a sămănat neghină printre grau, și s'a dus.

26. lar dacă a crescut paiul și făcut roadă, s'a arătat și neghina.

27. Şi venind slugile stăpânului casei, i au zis lui: Doamne, au n'ai sămănat sămânță bună în țarina ta? De unde, dar, are neghină?

28. Iar el lesa răspuns lor: Un om vrasmas a făcut aceasta. Iar slugile au zis: Vrea-vei, dar, să mergem să le plivim?

29. Iar el a zis lor: Nu, ca nu cumva plivind neghina să smulgeți și grâul împreună cu ea.

30. Lăsați să crească amândouă împreună până la seceriș, și atunci, la vremea secerișului, voi zice ses cerătorilor: Pliviți întâi neghina și o legați snopi, ca s'o ardem, iar grâul îl adunați în jitnița mea.

31. Altă pildă le a pus lor inainte, zicând: Asemenea este împărăția cerurilor grăuntelui de mușter, pe care luându-l omul l-a sămănat în tarina sa.

32. Acesta este mai mic decât

toate semințele, dar dacă a crescut este mai mare decât toate bus ruienile și se face copac, încât vin pasările cerului și se sălășluesc in ramurile lui.

33. Altă pildă le a spus lor: Asemenea este împărăția cerurilor

aluatului, pe care luandu-l femeea, l-a ascuns în trei măsuri de făină, pană ce s'a dospit toată.

13. 44

34. Acestea toate le a grait lisus noroadelor în pilde, și fără de pilde

nu le grăia lor. 35. Ca să se plinească ceea ce s'a spus prin prorocul ce zice: Deschide voi in pilde gura mea, spune voi cele ascunse dela inceputul lumii.

36. Atunci lăsând lisus noroadele a intrat în casă.

37. Si s'au apropiat de el uces nicii lui, zicând: Tâlcuește ne nouă pilda cu neghina din ţarină.

38. lar el răspunzând, a zis lor: Cel ce a sămănat sămânța cea bună este Fiul Omului;

39. Tarina este lumea; sămânța cea bună sunt fiii impărăției, iar neghina sunt fiii celui viclean;

40. Vrășmașul care le a sămăs nat pe ele este diavolul, secerisul este sfârșitul lumii, iar secerătorii sunt ingerii. Deci, cum se adună neghina și se arde în foc, așa va la sfârșitul veacului acestuia.

41. Va trimite Fiul Omului pe îngerii săi și vor aduna din impărăția lui toate semințele și pe cei ce fac fărădelegea.

42. Şi-i vor arunca pe ei în cuptorul cel de foc; acolo va fi plangerea și scrășnirea dinților.

43. Atunci drepții vor străluci ca soarele întru împărăția Tatălui lor. Cel ce are urechi de auzit, să auză.

44. larăși, asemenea este împă: răția cerurilor comoarei ascunse în țarină, pe care aflând o omul, a ascuns o și de bucuria el se

^{31-32:} Marcu 4, 30-32; Luca 13, 18-19.

duce și toate câte le are le vinde, și cumpără țarina aceea.

45. larăși, asemenea este impărăția cerurilor neguțătorului care caută mărgăritare bune,

Şi care afland un mărgăritar de mult pret, s'a dus și a vândut toate câte le avea și lea cumpărat

47. Iarăși, asemenea este împă» răția cerurilor năvodului aruncat în mare, care adună tot felul de

48. lar după ce s'a umplut, sco. tându-l la margine și șezând au ales pe cei buni în vase, iar pe cei răi i-au lepădat afară.

49. Așa va fi la sfârșitul veacului: vor leși îngerii și vor despărți pe cei răi dintre cei drepți,

50. Şi-i vor arunca pe ei în cuptorul cel de foc; acolo va fi plangerea și scrașnirea dinților.

51. Zis a lor Iisus: Ințeles ați toate acestea? Răspuns au ei: Da,

52. Atunci le a zis for: De a ceea, tot cărturarul cu învățătură despre impărăția cerurilor asemenea este unui gospodar, care scoate din visteria sa (lucruri) nouă și vechi.

53. lar dupăce a sfârșit lisus aceste pilde, s'a dus de acolo.

54. Şi venind in patria sa, ii

învăța pe dânșii în sinagoga lor, incât ei se mirau și ziceau: De unde are el această ințelepciune și aceste puteri?

55. Au nu este el feciorul tesa larului? Au nu se numește muma lui Maria, și frații lui Iacob și Iosif și Simon și Iuda?

53-58: Marcu 6, 1-6; Luca 4, 15-30.

toate la noi? De unde deci la el toate acestea?

57. Şi se sminteau întru dânsul. lar lisus a zis lor: Nu este proroc fără trecere, decât numai în patria sa și în casa sa.

multe, pentru necredința lor.

14.

Tăterea capului sfântului Ioan. Inmultirea pâinilor, lisus um= bland pe mare.

In vremea aceea auzita Irod tea trarhul, vestea despre lisus.

2. Şi a zis slujitorilor săi: Acesta este Ioan Botezatorul; el a inviat din morți și de aceea se fac mi-nuni printrânsul.

3. Că Irod prinzând pe Ioan lea legat pe el și lea pus în temeniță, pentru Irodiada, femeea lui Ftlip, fratele său.

4. Pentrucă Ioan îl zicea lui: Nu ți se cuvine ție s'o ai pe ea

5. Şi vrând să l omoare pe dân: sul, se temea de popor, pentrucă îl avea pe el ca pe un proroc.

6. Ci prăznuindu-se ziua naș-terii lui Irod, fata Irodiadei a jucat în mijlocul (ospățului) și a plăcut lui Irod.

7. De aceea cu jurământ a măr: turisit ei, să-i dea ori ce va cere.

8. Iar ea, indemnată fiind de mumă-sa, a zis: Dă-mi aici pe tipsie capul lui Ioan Botezătorul.

9. Şi s'a întristat împăratul; dar 14, 1—12: Marcu 6, 14, 17—30; Luça 9, 7—9; 3, 19—20.

56. Şi surorife lui, nu sunt oare

58. Şi n'a făcut acolo minuni

pentru jurământ și pentru cel ce sedeau impreună cu dânsul, a poruncit să i se dea. 10. Şi a trimis să-i tale lui Ioan

14. 10

capul în temniță. 11. Și s'a adus capul lui pe tipsie și s'a dat fetei, iar ea il dete

mumei sale.
12. Şi venind ucenicii lui au luat trupul și l-au ingropat; apoi s'au dus de au vestit pe lisus.

13. Iar lisus auzind s'a dus de acolo cu corabia în loc pustiu, deosebi; și auzind despre aceasta mulțimile de prin cetăți, s'au dus pe jos după dânsul.

14. Şi ieşind lisus, a văzut popor mult și i s'a făcut milă de el și a tămăduit pe bolnavii lor.

15. Iar dacă s'a făcut seară, au venit la dânsul ucenicii lui zicând: Locul este pustiu și iată este târa ziu; slobozește gloatele ca să se ducă prin sate să-și cumpere de mancare.

16. Iar lisus le a zis lor: Nu trebue să meargă; dați-le voi să manance!

17. Răspuns au ei: N'avem aici fără numai cinci pâini și doi pești.

18. lar el a zis: Aduceți le aici la mine.

19. Şi a poruncit gloatelor să se așeze pe iarbă; apoi luând cele cinci pâini și cei doi pești și căutând la cer, a binecuvântat, apoi frangand painile lesa dat us cenicilor, iar ucenicii gloatelor.

20. Si au mâncat toți de s'au săturat, și au adunat rămășițele de sfărâmituri: douăsprezece coșuri

13-27: Marcu 6, 31-44; Luca 9, -17; Ioan 6, 1-13.

21. Iar cel ce mancasera erau ca la cinci mil de bărbați, afară de femel și de copii.

22. Si îndată a silit lisus pe ucenicii săi să între în corable și să meargă înaintea lui de ceea parte, până ce va slobozi nos roadele.

23. Şi slobozind noroadele, s'a sult singur la munte, să se roage. Și făcându-se seară era acolo singur.

24. lar corabia era în mijlocul mării, învăluindu-se de valuri, pentrucă vântul sufla dimpotrivă

25. Ci la a patra strajă a nopții a mers lisus la dânșii, umblând pe mare.

26. lar ucenicii văzându-l pe el umbland pe mare, s'au spăimans tat, zicând că nălucă este, și de frică au strigat.

27. Dar lisus îndată le-a grăit lor, zicand: Indrăzniți, eu sunt; nu vă temeți.

28. Atunci Petru răspunzând, a zis: Doamne, de ești tu, poruncește-mi să viu la tine pe apă. Zis=a el: Vino.

29. Iar Petru pogorându-se din corabie, a pornit pe apă ca să meargă la lisus.

30. Dar văzând vântul cel tare, s'a infricoșat, și începând a se afunda a strigat, grăind: Doamne, mantuleşte mă!

31. Iar lisus tinzând îndată mana, lea apucat pe el și lea zis: Puțin credinciosule, pentruce tesai indoit?

32. Şi intrând el în corabie, s'a potolit vantul.

22-36: Marcu 6, 45-56; Ioan 6, 15 -21.

33. lar cel ce erau in corable au venit și s'au închinat lui, zi-când: Cu adevărat Fiul lui Dumnezeu eşti.

34. Şi trecând (marea) au venît În pământul Ghenezaretului.

35. Şi cunoscându-l pe el oamenii locului aceluia, au trimis in toată laturea aceea și au adus la dânsul pe toți bolnavii.

36. Şi-l rugau pe el (să-i lase) să se atingă numai de poalele vesmintelor lui; și câți se atingeau se tămăduiau.

15.

Obiceluri omenesti împotrioa poruncilor lui Dumnezeu. Vinz decarea fiicel Hananlencii și a altor bolnaví. Săturarea gloatelor în pustie.

A tunci au venit la lisus niște cărturari și farisei din Ierusalim, zicând:

2. Pentruce ucenicii tăi calcă datina bătrânilor, că nu-și spală mainile for cand mananca paine?

3. lar el răspunzând le a zis lor: Dar voi pentruce călcați por runca lui Dumnezeu, pentru das tina voastră?

4. Căci Dumnezeu a poruncit așa: Cinstește pe tatăl tău și pe muma ta; și: cel ce va grăi de rău pe tatăl său sau pe muma sa, cu moarte să moară.

5. lar voi ziceți: Cela ce ar zice tatălui său sau mumei sale: dă» ruit este Domnului cu ceeace te puteai folosi dela mine,

6. Acela poate să nu cinstească

15. 1 -20: Marcu 7, 1-23. 4: Jeş. 20, 12; 21, 17.

pe tatăl său, sau pe mumă-sa. Şi ati inlăturat porunca lui Dumne-zeu pentru datina voastră.
7. Fățarnicilor, bine a prorocit despre voi Isaia, când a zis:

8. Poporul acesta se apropie de mine cu gura lui și mă cinsteste cu buzele, lar cu înima stă departe de mine.

9. Dar in zădar mă cinstește invățând invățături (carl sunt) porunci omenesti.

10. Și chemând la sine gloatele, le a zis lor: Ascultați și înțelegeți:

11. Nu ceeace intră în gură spurcă pe om, ci ceeace iese din

gură, aceea spurcă pe om.

12. Atunci apropiinduse ucenicii lui, i-au zis: Știi oare că fariseii, auzind acest cuvânt, s'au tulburat foarte?

13. Iar el răspunzând, a zis: Tot sadul pe care nu lea sădit Tatăl meu cel ceresc, se va smulge din rădăcină.

14. Lăsați-i pe dânșii; sunt po-vățuitori orbi orbilor; și orb pe orb de va povățui, amândoi vor

cădea în groapă. 15. Și răspunzând Petru, a zis lui: Spune nouă pilda aceasta.

16. lar lisus a zis lor: Incă și voi nepriceputi sunteti?

17. Dar nu înțelegeți că tot ce intră în gură merge în pântece

şl-apoi se aruncă afară? 18. Iar cele ce ies din gură, din

inimă les, și acelea spurcă pe om. 19. Că din inimă les gândurile cele rele, uciderile, preacurviile, curviile, furtisagurile, mărturiile mincinoase, hulele.

20. Acestea sunt celece spurcă

8: Is. 29, 13.

pe om, far mancand cu maintle nespălate omul nu se spurcă. 21. Și ieșind lisus de acolo, s'a

15, 21

dus in părțile Tirului și ale Sidonului.

22. Si iată o femee hananiancă, din hotarele acelea, ieșind striga către dânsul și zicea: Miluește mă, Doamne, fiul lui David, fiica mea se chinueste cumplit de un duh necurat.

23. Iar el nu isa răspuns ei nici un cuvânt. Şi aproplindu-se uce-nicii lui, il rugară pe el, zicând: Slobozește o pe ea, că strigă'n urma noastră.

24. Iar el răspunzând, a zis: Nu sunt trimis fără numai către oile cele pierdute ale casei lui Israil. 25. Dar ea venind i s'a inchinat

lui, zicând: Doamne ajută-mi! 26. Răspuns•a lisus: Nu se cu•

vine a lua pâinea fiilor și a o arunca la câini.

27. Iar ea a zis: Adevărat, Doamne, dar și câinii mănâncă din sfărâmiturile ce cad dela masa stăpânilor 1or.

28. Atunci răspunzând lisus, a zis el: O, femee, mare este cre-dinta tal Fie tie precum voesti. Si s'a tămăduit fiica ei din ceasul acela.

29. Si trecând de acolo lisus,

venit la marea Galileei, și suindu-se in munte a sezut acolo.

30. Stau venit la dansul noroade multe, avand cu sine schiopi, orbi, muți, ciungi și alți mulți, și i au aruncat pe dânșii la picioarele lui lisus, iar el i-a tămăduit pe ei,

31. Incât se mirau noroadele văzând pe muți grăind, pe clungi

ä

sănătoși, pe schiopi umblând și pe orbi văzând; și măriau pe Dume nezeul lui Israil.

32. lar lisus chemand la sine pe ucenicii săi, a zis: Milă mi este de poporul acesta, că lată sunt trei zile de când asteaptă lângă mine, neavând ce mânca; iar a-i slobozi pe ei flămânzi nu voesc, ca nu cumva să slăbiască pe drum.

33. Şi au grăit ucenicii lui către dânsul: Unde să găsim în pustie atâtea pâini, încât să se sature atâta lume?

34. lar lisus a zis lor: Câte pâini aveți? Și ei au răspuns: Şapte, și

câțiva peștișori. 35. A poruncit apoi norodului să se așeze pe pământ.

36. Si luând cele sapte pâini și peștii, mulțămind a frânt și a dat ucenicilor lui, iar ucenicii norodului.

37. Şi au mâncat toţi şi s'au săturat, şi au luat sapte coşuri pline cu rămășițele de sfărâmituri.

38. Iar cel ce mâncaseră erau ca la patru mii de bărbați, afară

de femei și de copii.

39. Și slobozind noroadele, s'a suit în corabie și a trecut în hotarele Magadanului.

16.

Iudeit cer semn. Aluatul farisei» lor. Mărturisirea lui Petru. Les pădarea de sine și luarea crucii. Mustrarea lui Petru.

Atunci s'au apropiat tansen şı saducheli şi ispitindu-l il rugau pe dânsul să le arate vr'un semn tunci s'au apropiat fariseii și

32-39: Marcu 8, 1-10. 16. 1-12: Marcu 8, 11-21.

21-28: Marcu 7, 24-30.

2. lar el răspunzând, a zis îor: Când se face seară ziceți: va fi senin, că se roșește cerul; menii că sunt eu, Fiul Omului? 14. Iar ei au zis: Unii (zic că lar dimineața ziceți: astăzi

va fi furtună, că se roșește cerul posomorit. Fățarnicilor, fața cerului știți să o socotiți, iar semnele vremurilor nu le puteți (gâci)?

4. Neamul viclean și preacurvar cere semn, și semn nu se va da lui, fără numui semnul lui Iona prorocul. Și lăsându-i pe dânșii,

5. Şi mergând ucenicii lui de ceea parte (a mării), uitaseră să ia

6. Iar Iisus le a zis lor: Căutați și vă păziți de aluatul fariseilor și al saducheilor.

7. Iar ei cugetau întru sine zi-când: N'am luat pâine

8. Dar lisus cunoscându-le gândul, a zis: Ce cugetați întru puțin credincioșilor, că n'ați luat paine?

Tot nu pricepeți oare, nici vă aduceți aminte de cele cinci păini la cele cinci mii (de oameni), și câte coșuri ați luat?

10. Nici de cele sapte pâini la cele patru mii (de oameni) și câte cosuri ati luat?

11. Cum de nu pricepeți că nu (gândindu-mă) la pâine am zis vouă să vă păziți de aluatul fa-riseilor și al saducheilor?

12. Atunci au înteles că nu de aluatul păinii le-a spus să se păziască, ci de învățătura fariseilor

și a saducheilor. 13. Venind lisus în părțile Chesareei lui Filip, a intrebat pe ucenicii săi, zicând: Cine-mi zic oa-

ești) Ioan Botezătorul; alții Ilie; iar alții Ieremia sau unul din proroci.

15. Zisa lor lisus: Dar voi cine-mi ziceți că sunt?

16. Şi răspupzând Simon Petru a zis: Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu.

17. Şi răspunzând lisus, a zis lui: Fericit eşti, Simone, fiul lui Iona, că nu trup și sânge ți a desco-perti ție (aceasta), ci Tatăl meu cel din ceruri.

18. Și eu iți spun ție, că tu ești Petru, și pe această piatră voi zidi biserica mea și porțile iadului nu o vor birul pe dânsa.

19. Şisti voi da ție cheile îms

părăției cerurilor, și orice vei lega pe pământ, va fi legat și în ce ruri şi orice vei deslega pe pă» mânt va fi deslegat şi în ceruri.

20. Atunci a poruncit ucenici. lor săi, ca să nu spue nimănui că el este Hristosul.

21. De atunci a început Iisus a spune ucenicilor săi, că trebue să meargă în Ierusalim și multe să pătimească dela bătrâni și dela arhierei și dela cărturari, și să fie dar a trela zi va învia.

22. Şi luandu-l la o parte Petru, a început a i se împotrivi, zicând: Fii milostiv cu tine, Doamne; să nu ți se întâmple una ca asta!

23. Iar el intorcându-se, a zis lui Petru: Mergi inapola mea, satano? Sminteală îmi ești, că nu cugeți cele ce sunt ale lui Dum-

21-28: Marcu 8, 31-9, 1; Luca 9, 22-27.

nezeu, ci cele ce sunt ale oas

16. 21

menilor. 24. Atunci lisus a zis ucenicilor săi: De voește cineva să vie după mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea sa și să-mi urmeze mie. 25. Că cine vrea să și mân»

tuiască sufletul, pierde-l-va pe el; lar cine işi va pierde sufletul său pentru mine, afla-l-va pe el.

26. Că ce va folosi omului de va dobândi lumea toată, iar su-fletul său și-l va pierde? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?

27. Că Fiul Omului va să vie întru slava Tatălui său, cu îngerii săi, și atunci va răsplăti fiecăruia

după faptele sale. 28. Adevăr grăesc vouă: Sunt unii din cei ce stau aici, carl nu vor gusta moarte până ce nu vor vedea pe Fiul Omului viind întru împărăția sa.

Schimbarea la față. Vindecarea lunatecului. Plata dajdiei.

După șase zile, lisus a luat pe Petru și pe lacov și pe loan, fratele lui, și i-a suit intr'un munte inalt, numai pe ei.

2. Şi s'a schimbat la față inaintea lor, și a strălucit fața lui ca soarele, iar hainele lui s'au făcut albe ca lumina.

3. Şi iată, s'au arătat lor Moise și Ilie vorbind impreună cu dânsul.

4. Atunci a zis Petru către Iisus: Doamne, bine este nouă să

fim aici; de voești, vom face aici trei colibi: ție una și lui Moise una și una lui Ille.

5. Si încă grăind el, tată nor luminos i-a umbrit pe ei, și tată (s'a auzit) glas din nor zicand: Acesta este Flul meu cel lubit, intru care bine am voit, pe acesta să:l ascultați!

6. Şi auzind ucenicil, au căzut cu fețele lor la pământ și s'au spăimântat foarte.

7. Ci, aproplindu-se lisus, s'a atins de dânșii și a zis: Sculați-vă și nu vă temeți.

8. Şi ridicându-şi ochii lor, n'au mai văzut pe nimeni, fără numai pe lisus singur.

9. Şi pogorându se ei din munte, lesa poruncit lor lisus, zicând: Nis mănui să nu spuneți vedenia as ceasta, până când Fiul Omului se

va scula din morți.

10. Și l•au întrebat pe el uces nicii lui, zicând: Dar pentruce zic cărturarli că trebue să vie mai întâi Ilie?

11. lar lisus răspunzând, a zis lor: Într'adevăr Ilie va veni mai întăi și le va pregăti toate;

12. Eu însă vă spun că llie a și venit, dar nu l-au cunoscut pe dânsul, ci i-au făcut lui câte au voit; așa și Fiul Omului va să pătimească dela dânșii.

13. Atunci au înțeles ucenicii că le grăise despre Ioan Boteză:

14. Și venind ei la mulțime, s'a apropiat de dânsul un om, îngenunchind inaintea lui și zicând:

^{17. 1-13:} Marcu 9, 2-13; Luca 28-36; Ioan 12, 23-41.

^{11:} Mat. 3, 23. 14-21: Marcu 9, 14-29; Luca 9, -42.

15. Doamne, miluește pe fiul meu, că este lunatec și rău pă-timește! Că de multe ori cade in foc și de multe ori in apă.

16. Şi I-am adus pe dânsul la ucenicii tăi și n'au putut să l tăs mădulască.

17. Iar lísus răspunzând, a zis: O, neam necredincios și indărăt-nic? Până când voi fi cu voi? Pană când vă voi suferi pe voi? Aduceți mi-1 aici!

18. Şi certandu-l lisus a leşit dracul dintransul și s'a tămăduit

copilul din ceasul acela.
19. Atunci, fiind singur lisus, s'au apropiat de el ucenicii și au zis: Pentru ce noi n'am putut să-l scoatem pe el?

20. Răspuns•a lor Iisus: Pentru necredința voastră; căci adevăr grăiesc vouă: de veți avea credință cât un grăunte de muștar, veți zice muntelui acestuia: mutăste de aici acolo, și se va muta și nimic nu va fi vouă cu nes putintă.

21. Că acest neam (de draci) nu iese, fără numai cu rugăciune

și cu post. 22. Și întorcându-se ei în Galileea, lesa zis lor lisus: Fiul Omus lui va să se dea în mâna oas menilor.

23. Şi-l vor omori pe el şt a trela zi va învia. lar ei s'au întristat foarte.

24. Şi dacă au venit în Capera naum, s'au apropiat de Petru cei ce strângeau dajdia și au zis: În-vățătorul vostru nu plătește dajdia? lar el a răspuns: Ba da,

22-23: Marcu 9, 30-32; Luca 9,

25. Şi intrând în casă, lisus îi luă înainte zicând: Ce ți se pare, Simone? Impărații pământului dela cine iau dăidii sau bir? Dela fiii lor, sau dela cei streini?

26. Răspuns•a Petru: Dela cel streini. Zis•a lisus lui: lată dar, că fiii sunt scutiți.

27. Ci ca să nu-i smintim pe dânșii, mergi la mare și aruncă undița și la peștele care va leși intâi, și deschizând gura lui, vei găsi (în ea) un statir; ia-l pe acela și dăli-l lor, pentru mine și pentru

18.

Întrebări despre întâietate. Puterea de a lega și a dezlega. De câteori vom terta fratelui. Pilda cu talanții.

In ceasul acela s'au apropiat uce nicii de lisus și au zis: Oare cine este mai mare intru impără. ția cerurilor?

2. Atunci lisus chemand un prunc, la pus pe el in mijlocul lor

3. Şi a zis: Adevăr grăesc vouă, de nu vă veți întoarce și de nu veți fi ca pruncii, nu veți intra intru impărăția cerurilor.

4. Deci cel ce se va smerí pe sine ca pruncul acesta, acela este mai mare în împărăția cerurilor.

5. Şi cine va primi pe un prunc ca acesta intru numele meu, pe mine mă primește.

6. lar cine va sminti pe unul din acești mici cari cred întru mine, mai bine şi ar spânzura o

18. 1-9: Marcu 9, 33-47; Luca 9, 46-48.

piatră de moară de grumazul său

18. 7

şi s'ar ineca în adâncul mării.
7. Vai lumii de smintele! Că smintelele trebue să vie; dar vai omului aceluia prin care vine sminteala!

8. Iar de te sminteste pe tine mâna ta, sau piciorul tău, taie-le pe ele și le aruncă dela tine; că mai bine este pentru tine să întri in viată schiop sau ciung, decât două mâini sau două picioare avand, să fii aruncat în focul cel

veșnic.
9. Și de te smintește pe tine ochiul tău, scoate l pe el și l aruncă dela tine; că mai bine este pentru tine să intri în viată cu un ochiu. decât având amândoi ochli, să fii aruncat in Gheena focului.

10. Căutați să nu defăimați pe unul din aceștia mai mici; că zic vouă, că îngerii lor în ceruri pururea văd fața Tatălui meu care este in ceruri.

11. Că Fiul Omului a venit ca să mântulască pe cel pierdut.

12. Ce vi se pare vouă? De va avea un om o sută de oi și una dintrânsele se va rătăci, au nu va lăsa pe cele nouăzeci și nouă în munți, și mergând o va căuta

pe cea rătăcită? 13. Și, de i se va întâmpla s'o găsească pe ea, adevăr grăesc vouă, că se bucură de dânsa mai vartos decât de cele nouăzeci si nouă cari nu s'au rătăcit.

14. Așa nu este voia Tatălui vostru celui din ceruri, ca să piară unul din acesti mici.

15. De ti va greși ție fratele tău, mergi și l mustră pe dânsul între

tine și intre el singur; deci, de te va asculta, ai dobândit pe fratele

16. Iar de nu te va asculta, mai la impreună cu tine încă pe unul sau doi, ca prin gura a două sau trei mărturii să se'ntărească

orice cuvânt.

17. lar de nu-i va asculta pe ei, spune l soborului; și de nu va asculta nici de sobor, să ți fie ție

ca un păgân și vameș.

18. Adevăr grăesc vouă: Ori câte veți lega pe pământ, vor fi legate și în cer, și ori câte veți deslega pe pământ, deslegate vor fi și în cer. 19. larăși adevăr grăesc vouă,

că dacă doi din voi se vor uni pe pământ pentru tot lucrul ce vor cere, li se va da lor de Tatăl meu, care este în ceruri.

20. Că unde sunt doi sau trei adunați întru numele meu, acolo sunt și eu în mijlocul lor.

21. Atunci Petru apropiindu-se de dânsul, a zis: Doamne, de câte ori imi va greși mie fratele meu și eu îi voi ierta lui? Au doară până de sapte ori?

22. Răspuns-a lisus lui: Nu-ți zic ție (să lerți) până de șapte ori, ci până de șaptezeci de ori câte

şapte.
23. De aceea, asemănatus'a îms părăția cerurilor omului împărat, care a vrut să ceară socoteală slu-

24. Și începând el a socoti, au adus la dânsul pe un datornic cu zece mii de talanți.

25. Ci neavând el să plătească, domnul lui a poruncit să l vânză

12-14: Luca 15, 4-7.

16: A doua Lege 19, 15.

pe el și pe femeea lui și pe copiii lui și toate câte avea, și să plă: teased.

26. Deci, căzând (la pământ) sluga aceea se închina lui, zicând: Doanine, mai îngăduește mă și ti voi plăti ție tot!

27. Şi milostivindu-se domnul slugii aceleia, a slobozit-o pe ea și i-a îertat și datoria.

28. Dar ieşind sluga aceea, a aflat pe unul din tovarășii săi care i era dator o sută de dinari, și apucându-i pe el îl su-gruma, zicând: Plătește-mi, ce-mi ești dator!

29. Iar acesta căzând la picioarele lui, il ruga pe dânsul, zis cànd: Mai ingăduește mă și ți voi plăti!

30. El însă n'a vrut, ci ducâns duel lea băgat în temniță până când va plăti datoria.

31. Iar tovarășii lui văzând cele ce s'au făcut, s'au întristat foarte, și venind au spus domnului lor toate cele ce s'au făcut.

32. Atunci chemandul pe el domnul lui, i-a zis: Slugă vicleană, toată datoria ți-am iertat-o ție, pentrucă m'ai rugat;

33. Dar ție nu ți se cădea oare să ți fie milă de tovarășul tău, precum și mie misa fost milă de tine?

34. Şi mâniindu-se domnul lui, 1-a dat pe el muncitorilor, până ce va plăti toată datoria.

35. Așa va face și Tatăl meu cel ceresc vouă, de nu veți ierta, fiecare fratelul său, din toată inima

Desfacerea căsătoriei. Binecus pântarea princilor. Primeidia as ouției. Răsplata celorce urmează lui Hristos.

Si dacă a sfârșit lisus cuvintele acestea, a trecut din Galileea și a venit în hotarele Iudeei, de ceea parte de Iordan.

2. Şi au mers după dânsul noroade multe și le a tămăduit pe ele acolo.

3. Şi venind nişte farisei, 1-au ispitit pe el și au zis lul: Se cade oare omului să și lase femeea pentru orice pricină?

4. lar el răspunzând, a zis lor: Dar n'ați cetit că cel ce lea făcuț la inceput, bărbat și femee i a făcut pe el?

5. Şi a mai zis: Pentru aceasta va lăsa omul pe tatăl său și pe muma sa și se va lipi de femeea sa și vor fi amândoi un trup;

6. Așa că numai sunt doi, ci un trup. Deci, ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.

7. Ei însă i au zis: Dar atunci de ce a poruncit Moise să i se dea carte de despărțenie și s'o lase pe ea?

8. Zis-a lor Iisus: Moise după învârtoșarea înimei voastre a în-găduit să vă lăsați femeile voastre; dar dintru inceput nu a fost aşa.

9. Či vă spun vouă, că oricine iși va lăsa femeea, afară de cuvânt de curvie, și va lua pe alta,

19. 1-9: Marcu 10, 1-12. 5: Fac. 1, 27; Fac. 2, 24. 8: A doua Lege 24, 1.

preacurvește, și cel ce va lua pe cea lăsată (iarăși) preacurvește

b

10. Zis-au lui ucenicii: Dacă așa este pricina omului cu femeea, nu este de folos să se însoare.

11. Iar el a zis lor: Nu toți pricep cuvântul acesta, ci (numai) acela, cărora le este dat.

12. Că sunt fameni, cari din pântecele maicii lor s'au născut așa; și sunt fameni, pe cari oas menii iau făcut fameni; și sunt fameni, cari singuri s'au făcut așa, pentru impărăția cerurilor. Cine poate înțelege, să înțeleagă.

13. Atunci au adus la dânsul pruncii, ca să si pue mâinile peste ei si să se roage (pentru ei); iar ucenicii i-au certat.

14. Dar lisus a zis către dansii: Lăsați pruncii și nu-i opriți pe ei a veni la mine, că a unora ca aceștia este împărăția cerurilor.

15. Şi puindu-şi mâinile peste ei, s'a dus de acolo.

16. Si iată oarecine venind la el, a zis: Invățătorule bune, ce să fac, ca să am viața de veci?

17. lar el a zis lui: Ce-mi zici bun? Nimenea nu este bun, fără numai unul Dumnezeu: dar de voești să intri în viață, păzește poruncile.

18. Zis*a lui: Care? lar lisus a zis: Să nu ucizi, să nu prea* curvești, să nu furi, să nu fii mărturie mincinoasă,

19. Cinstește pe tatăl tău și pe

13-15: Marcu 10, 13-16; Luca 18, 15-17.
16-30: Marcu 10, 17-31; Luca 18, 18-30.
18: leş. 20, 12-16; A doua Lege 5, 16-20; Lev. 19, 18.

muma ta, și să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuți.

20. Zis a lui tânărul: Toate a cestea le am păzit din tinerețele mele; ce mi mai lipsește?

21. Zisa lisus lui: De voesti să fii desăvârșit, mergi, vindeți averile tale și le dă săracilor, și vei avea comoară în cer, și vino desmi urmează mie.

22. Auzind cuvântul acesta, tânărul s'a dus întristat, căci avea avutii multe.

23. Atunci lisus a zis ucenicilor săi: Adevăr grăesc vouă, anevoe va intra bogatul intru impărăția cerurilor.

24. Si iarăsi zic vouă: Mai lesne este să treacă o cămilă prin urechile acului, decât un bogat să intre întru împărăția lui Dum: nezeu.

25. Iar ucenicii iui auzind s'au mirat foarte, zicând: Cine poate, dar, să se mântuiască?

26. Ilsus însă privindu•i, a zis către el: La oameni aceasta este cu neputință, la Dumnezeu însă toate sunt cu putință.

27. Atunci răspunzând Petru, a zis lui: Iată, noi am lăsat toate și am urmat ție. Oare ce va fi

28. Iar Iisus a zis lor: Adevăr grăesc vouă, că cei ce ați urmat mie, la a doua naștere, când va ședea Fiul Omului pe scaunul mă. ririi sale, veți ședea și voi pe douăsprezece scaune, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israil.

29. Si tot cel ce a lăsat case, sau frați, sau surori, sau tată, sau mumă, sau femee, sau fli, sau holde pentru numele meu, insutit va lua inapoi și va moșteni viața vegadeă.

10. Şi mulți dintâi vor fi pe urmă, și de pe urmă (vor fi) întâi.

Pilda despre lucrătorii viei. lisus la vesteste patimile sale. Fiii lui Zevedet. Vindecarea celor doi orbi.

Tăci asemenea este împărăția cerurilor omului gospodar, vore a ieșit des de dimineață ca sa tocmească lucrători la via sa.

2. Şi tocmindu-se cu lucrătorii ou câte un dinar pe zi, isa trimis

se et in via sa.

3. Și ieșind la al treilea ceas, a văzut pe alții stând în târg fără de lucru;

4. Și a zis și acelora: Mergeți voi în vie, și ce va fi cu dreps tul, vă voi da vouă. lar ei s'au dus

5. Ieşind iarăși pe la al șaselea la al nouălea ceas, a făcut asemenea.

6. Iar la al unsprezecelea ceas, leşind a aflat pe alţli stând fără de lucru, și le a zis și lor: Ce ați stat aici toată ziua fără de lucru?

7. Zis-au ei: Nimenea nu ne-a tocmit pe noi. Zis-a lor: Mergeți și voi în via mea, și ce va fi cu

dreptul veți lua. 8. Iar dacă s'a făcut seară, a zis stăpânul viei către ispravnicul său: Chiamă pe lucrători și le dă lor plata, începând dela cei din urmă până la cei dintâi.

9. Deci venind cei dela al unsprezecelea ceas, au luat câte un

10. Şi venind apoi cei dintâi,

socoteau că vor lua mai mult, dar au luat și ei tot câte un dinar. 11. Iar după ce au luat, au in:

ceput să cârtească împotriva stă»

pânului casei, zicând: 12. Acești de pe urmă au lucrat numai un ceas și i=a făcut întocmai cu noi cari am purtat greutatea zilei și zăduful!

13. lar el răspunzând, a zis unula dintrânșii: Prietene, nu ți fac ție strâmbătate; au nu cu un dinar te ai tocmit cu mine?

14. lați deci ce i al tău și pleacă; voesc să dau acestuia de pe urmă

15. Au doară nu mi se cade să fac ce vreau cu ale mele? Au este ochiul tău viclean, pentrucă eu sunt bun?

16. Aşa vor fi cel din urmă întâi, şi cei dintâi pe urmă; că mulți sunt chemați, dar puțini aleşi.

17. Şi suindu-se lisus în lerusalim, a luat la o parte pe cei doisprezece ucenici și le a spus

lor pe cale: 18. lată, ne suim în Ierusalim și Fiul Omului se va da arhiereilor și cărturarilor, și l vor judeca pe el spre moarte. 19. Și l vor da pe el păgânilor

ca să-l batjocorească și să-l bată și să-l răstignească, dar a trela zi

20. Atunci s'a apropiat de dâns sul muma fiilor lui Zevedei, impreună cu fiii săi, închinându-se și cerând oarece dela dânsul.

21. Și el a intrebat-o pe ea: Ce voești? Răspuns-a aceasta: Zi

20. 17-19: Marcu 10, 32-34; Luca 18, 31–33. 20–28: Marcu 10, 35–45.

ca acești doi fii ai mei să șadă unul deadreapta ta și altul deastanga ta, intru impărăția ta.

20, 22

22. Iar lisus răspunzând, à zis: Nu știți ce cereți. Puteți să beți paharul pe care eu il voi bea, să vă botezați cu botezul cu care eu mă botez? Zis-au lui:

Putem.
23. Zis-a for (Issus): Paharul meu cu adevărat il veți bea, și en hotezul cu care eu mă botez vă veți boteza; dar a ședea deas dreapta mea și deastânga mea, nu•mi este îngăduit să dau (decât) celor ce s'a rânduit dela Tatăl meu.

24. Si auzind cei zece (ucenici). s'au maniat pe cei doi frați.

25. Iar Iisus chemandusi p dânșii le a zis: Știți că domnii păgânilor domnesc peste aceștia și cei mari îi stăpânesc pe dânșii.

26. Dar intre voi nu va fi asa; ci, care dintre voi va vrea să fie mai mare, să vă fie vouă slugă,

27. Şi care dintre voi va vrea să fie întâi, să vă fie vouă slugă.

28. Precum și Fiul Omului n'a venit ca să i se slujească lui, ci ca să slujească și să și dea sufletul său pret de răscumpărare pentru mulți. 29. Și ieșind ei din Ierihon, a

mers după dânsul popor mult.

30. Şi lată, doi orbi cari şedeau làngă cale auzind că lisus trece (pe acolo), au strigat, graind: Milueste-ne pe noi, Doamne, Fiul lui David!

31. Iar poporul i-a certat pe dânsii ca să tacă; el însă mai tare strigau, graind: Miluește-ne pe noi,

Doamne, Fiul lut David!
32. Și oprindu-se lisus, i-a chemat la sine si le a zis: Ce volti

să vă fac? 33. Zis-au lui: Doamne, să se deschiză ochii noștri!

34. Şi făcându-i-se milă lui lisus, s'a atins de ochil lor, și indată au văzut și au mers după dânsul.

21.

Intrarea lui Hristos în Ierusalim. Alungarea vânzătorilor din bis serică. Smochinul cel uscat. Bos tezul lui Ioan. Pilda despre cel doi fii trimiși în vie.

lar dacă s'au apropiat de Ierusalim, și au venit în Vithfaghi, la muntele Maslinilor, lisus a tris mis pe doi ucenici,

Zicandu-le lor: Mergeți în satul care este înaintea voastră, și numai decât veți găsi o asină legată și un mânz împreună cu ea; deslegânduro, aducețiro la mine.

3. Şi de va zice vouă cineva ceva, spuneți-i că acestea Dom-nului îl trebuiesc, și numai decât le va trimite pe ele.

4. Iar acestea toate s'au făcut, ca să se plinească ceeace s'a zis prin prorocul ce zice:

5. Spuneți fiicei Sionului: Iată Impăratul tău vine la tine bland și sezand pe asină și pe mânz, flui celei de sub jug.

6. Şi mergând ucenicii, au făcut precum le a poruncit lor lisus. 7. Au adus asina şi manzul, şi

^{29-34:} Marcu 10, 46-52; Luca

^{21. 1-11:} Marcu 11, 1-10; Luca, 29-38; Ioan 12, 12-19. 5: Zah. 9, 9; Is. 62, 11.

MATEI

punandu-și hainele deasupra lor,

Itsus a sezut pe ele. 8. Si cei mai mulți din popor iși așterneau vesmintele lor pe cale, iar alții tăiau stâlpări din co-paci și le așterneau pe cale.

9. Iar noroadele care mergeau inainte și cele ce veneau pe urmă strigau, zicând: Osana, Fiul lui David, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului!

Osana întru cei de sus! 10. Și întrând el în Ierusalim, s'a cutremurat toată cetatea, zicànd: Cine este acesta?

11. Iar noroadele ziceau: Acesta lisus, prorocul din Nazaretul Galileei.

12. Si a intrat lisus in biserica lui Dumnezeu și a scos pe toți cei ce vindeau și cumpărau în biserică, răsturnând mesele schim» bătorilor de bani și scaunele celor ce vindeau porumbei.

13. Şi a zis lor: Scris este: casa mea casă de rugăciune se va chema, iar voi ați făcut din ea peșteră de tâlhari.

14. Şi au venit la dânsul in biserică orbi și șchiopi, și i-a vindecat pe ei.

15. Iar arhiereii și cărturarii văzând minunile ce le făcea, și pruncii strigând în biserică și zicànd: Osana Fiul lui David! - s'au màniat.

16. Şi i au zis lui: Auzi ce strigă aceștia? Iar lisus le a raspuns Adevărat. Au nici odată n'ați cetit,

12-22: Marcu 11, 11-24; Luca 19, 45-48; Ioan 2, 14-16.
13: Is. 56, 7; Ier. 7, 11.
16: Ps. 8, 3.

9: Ps. 118, 25-26.

că din gura pruncilor și a celor ce sug vei tocmi laudă? 17. Și lăsându-i pe ei, a ieșit afară din cetate, în Vitania, și s'a sălăsluit acolo.

18. Iar a doua zi, întorcându-se

în cetate a flămânzit. 19. Şi văzând un smochin lângă drum, s'a apropiat de el și neafland nimic intransul, fără numai frunze, a zis lui: De acum în veac să nu se mai facă rod în tine! Şi indată s'a uscat smochinul.

.20. Şi văzând ucenicii s'au mizicând: Cum de s'a uscat smochinul indată?

21. Iar lisus răspunzând a zis lor: Adevăr grăesc vouă: De veți avea credință și nu vă veți îndoi, nu numai cele (întâmplate) cu smochinul le veți face, ci și de veți zice muntelui acestuia: ridică te și te aruncă în mare, va fi vouă.

22. Şi toate câte veți cere întru rugăciune, crezând, veți primi.

25. Iar dacă a întrat el în bis serică, s'au dus la dânsul, când invăța, arhiereii și bătrânii popo-rului, zicând: Cu ce putere faci acestea? Și cine ți-a dat puterea aceasta?

24. Şi răspunzând Isus, a zis lor: Intreba-vă-voi și eu un cu-vant, pe care, de mi-l veți spune mie, și eu vă voi spune vouă cu ce putere fac acestea.

25. Botezul lui Ioan de unde a fost? Din cer, sau dela oameni? Lar ei cugetau întru sine, zicând: De vom zice: din cer, el ne va spune: dar pentruce n'ați crezut lui?

26. lar de vom zice: dela oas meni, ne temem de norod, că toți Il au pe Ioan ca pe un proroc.

21. 26

27. Şi respunzand lui lisus, au zis: Nu ştim. Zis-a lor atunci şi el: Nici eu nu vă voi spune youă cu ce putere fac acestea.

28. Dar ce vi se pare vouă? Un om avea doi feciori, și mers gand la cel dintai, 1-a zis: Fiule, mergi astăzi de lucrează în via

29. Iar el răspunzând, a zis: Nu voiesc; dar mai pe urmă, căina du•se, s'a dus.

30. Şi mergand la celalalt, i-a zis aşijderea. Iar el răspund, a zis: Eu, Doamne, voi merge; şl nu s'a dus.

31. Care din aceștia doi a făcut voia tatălui? Zis•au ei: Cel dintăi. Zis•a lor Iisus: Adevăr zic vouă, că vameșii și curvele intră înain• tea voastră în împărăția lui Dum-

nezeu. 32. Că a venit la voi Ioan, în calea dreptății, și n'ați crezut întrânsul; ci vameșii și curvele au crezut, iar voi văzând (aceasta) nu v'ați căit nici după aceea, ca să credeți întrânsul.

33. Ascultați altă pildă. A fost (odată) un gospodar care a sădit vie, a îngrădit o cu gard, a săpat întrânsa teasc, a zidit turn și a dateo lucrătorilor, iar el s'a dus departe.

34. Când s'a apropiat vremea roadelor, a trimis pe slugile sale la lucrători, ca să ia roadele ei.

35. Dar lucrătorii prinzând pe

slugile lui, pe una au bătuteo, pe alta au omorit-o lar pe alta au uciso cu pietre.

36. Și iarăși a trimis pe alte slugi, mai multe decât cele dintăi și le a făcut și acelora așijderea.

37. Iar mai pe urmă a trimis la ei pe fiul său, zicând: Se vor rușina de fiul meu.

38. Ci lucrătorii văzând pe fiul, și au zis: Acesta e moștenitorul, veniți să l omorim pe el și să stă: panim moștenirea lui!

39. Şi prinzându-l pe el, l-au scos afară din vie și l-au omorit.

40. Deci, când va vení domnul viei, ce va face lucrătorilor acelora?

41. Zis-au lui: Pe cei răi, cu rău il va pierde și via o va da altor lucrători, cari il vor da lui roadele la vreme.

42. Zis•a for lisus: Au niciodată n'ati cetit în scripturi: Piatra pe care n'au băgateo în seamă ziditorii, aceasta a ajuns in capul uns ghiului; dela Domnul s'a făcut as ceasta, și este (lucru) minunat în ochii noștri?

43. De aceea vă spun vouă, că e va lua dela voi impărăția lui Dumnezeu, și se va da neamului care va aduce roadele ei.

44. Si cel ce va cădea peste piatra aceasta, se va sfărma; iar peste care va cădea ea, il va zdrobi.

45. Iar arhiereii și fariseii auzind pildele lui, au priceput că despre danșii grăește.

46. Şi căutând să l prinză pe el, s'au temut de popor, de vreme ce ca pe un proroc il avea pe el.

^{23-27:} Marcu 11, 27-33; Luca 20, 1-8; Ioan 2, 18.

^{33-46:} Marcu 12, 1-12; Luca 20, 9-19; Is. 5, 1-2. 42: Ps. 118, 22-23.

99

Chemarea la nuntă. Intrebarea despre dajdie. Saducheit si ins blerea mortilor. Porunca cea mai mare din lege. Al cui fiu este Hristos?

Si iarăși le a grăit lor în pilde,

zicand:

2. Asemănatu-s'a împărăția cerrului, unui împărat care a făcut nuntă fiului său.

 Şi a trimis pe slugile sale să postească pe cei chemați la nuntă, dar aceștia nu voiau să vie.

 Şi a trimis tarăşi alte slugi, zicând: Spuneți celor chemaţi: iată am gătit prânzul meu; juncii mei și cele hrănite ale mele s'au junghiat și toate sunt gata. Veniți la nuntă.

5. Dar ei nebăgând în seamă (poftirea), s'au dus, unul la holda sa, altul la negutătoria sa.

lar ceialalți prinzând pe slugile lui, le au pedepsit și le au o morit pe ele.

7. Şi auzind împăratul, s'a mâs niat și trimițând oștile sale, a piers dut pe ucigașii aceia și cetatea lor a arsio.

8. Atunci a zis slugilor sale: lată nunta este gata, dar cei chemați n'au fost vrednici de ea.

9. Mergeți deci la răspântiile drumurilor, și pe câți îi veți afla, chemați-i la nuntă!

10. \$1 leşind slugile acelea la răspantii, i-au adunat pe toți câți i-au aflat – și buni și răi; și s'a umplut casa nunții de oaspeți.

11. Şi intrând împăratul să vază **22.** 2—10: Luca 14, 16—24; Ioan 3, 29.

pe cel ce ședeau la masă, a văzut acolo un om, care nu era imbră cat în haină de nuntă.
12. Și i-a zis lui: Prietene, cum

ai intrat aici neavand haină de nuntă? Iar el tăcea.

13. Atunci împăratul a zis slugilor: Legându-i mâinile și picioa-rele, luați-l pe dânsul și-l aruncați întru întunerecul cel mai dinafară; acolo va fi plangerea și scrașni rea dintilor.

14. Că mulți sunt chemați, dar

puțini aleși. 15. Atunci mergànd fariseii, sfat au făcut, ca să l prinză pe el în cuvant.

16. Și au trimis la el pe ucenicii lor împreună cu irodianii, zicând: Invățătorule, știm că ești drept și înveți cu adevărat calea lui Dumnezeu, și nu-ți pasă de nimeni, că nu cauți la fața oas

17. Deci, spune-ne nouă: Ce ți se pare ție? Se cade a plăti daj-Chesarului, sau nu?

18. lar lisus cunoscand vicle. sugul lor, a zis: Ce mă ispitiți, fățarnicilor? Arătați-mi mie banul

19: Şi el i-au adus un dinar. 20. lară el a zis lor: Al cui este chipul acesta și scriptura cea

de pe el?

21. Zis au lui: Ale Chesarului. Atunci a zis lor: Dați, dar, înapoi pe cele ce sunt ale Chesarului Chesarului, și pe cele ce sunt ale lui Dumnezeu lui Dumnezeu,

22. Şi auzind s'au mirat, şi lă: sându-l pe el s'au dus.

23. In aceeaș zi au venit la dânsul saducheli, cari spun că nu este inviere, și leau întrebat pe zicànd:

22. 23

24. Invățătorule, Moise a zis: De va muri cineva neavând copii, fratele lui să ia pe femeea lui și să ridice urmași fratelui său.

25. Deci, erau la noi sapte frați, pi cel dintai însurându-se a murit, pi neavând urmași, a lăsat pe femeea sa fratelui său.

Aşişderea (s'a întâmplat cu) al dollea și cu al treilea, până la

al saptelea. 27. Iar mai pe urmă de toți a murit și femeea

28. Deci, la înviere a căruia din cei sapte va fi femeia? Căci toți au avut-o pe ea.

29. Iar lisus răspunzând, a zis lor: Vă rătăciți, neștiind scriptu» rile, nici puterea lui Dumnezeu.

30. Că la înviere nici nu se însoară nici nu se mărită nimenea. ci vor fi (toți) ca îngerii lui Dumnezeu din cer.

31. Iar despre invierea mortilor n'ați cetit oare ceeace s'a spus vouă de Dumnezeu care zice:

32. Eu sunt Dumnezeul lui Ava raam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov; Dumnezeu nu este al mortilor, ci al villor. 33. Şi auzind noroadele, se mi-

rau de învățătura lui.

34. Iar fariseii auzind că a astupat gurile saducheilor, s'au adunat impreună.

35. Şi unul din ei, învățător de

23-33: Marcu 12, 18-27; Luca 20, -40; A doua Lege 25, 5-6, 32: Ies. 3, 6, 34-40: Marcu 12, 28-31; Luca 10,

25-28:

lege fiind, 1-a întrebat ispitindu-l pe el și zicând:

36. Invățătorule, care este cea

mai mare poruncă din lege?

37. Iar lisus a răspuns: Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta și cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău. Aceasta este marea și cea dintâi poruncă.

38. Iar a doua, asemenea acestea: Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuti.

39. In aceste două porunci atârnă

toată legea și prorocii.
40. Și fiind adunați fariseli, lea întrebat pe ei lisus, zicând;

41. Ce vi se pare vouă de Hristos? Al cui fiu este? Zis•au lui: al lui David.

42. Zis•a lor: Cum, dară, David, cu duhul il numește pe el Domn,

zicând:
43. Zis*a Domnul Domnului meu: șezi deadreapta mea, până ce voi pune pe vrășmașii tăi așternut picioarelor tale.

44. Deci, dacă David îl numește pe el Domn, cum este fiu al lui?

45. Și nimenea nu putea să-i răspunză lui un cuvânt, nici a mai îndrăznit cineva, din ziua aceea, să-l mai întrebe pe el.

23.

lisus mustră pe cărturari și pe farisei.

Atunéi lisus a grăit noroadelor și ucenicilor săi, zicând:

37: A doua Lege 6, 5. 40: Lev. 19, 18, 41-46: Marcu 12, 35-37; Luca 20,

41-44. Ps. 110, 1. 23. 1: Marcu 12, 38-40; Luca 20, 45-47; 11, 39-52.

^{15-22:} Marcu 12, 13-17; Luca 20, 20-26; Ioan 8, 6.

2. Pe scaunul lui Moise au sezutcărturarii și fariseii;

3. Deci toate câte vă vor zice vouă, să le păziți și faceți, dar după faptele lor să nu vă luați, căci el zic și nu fac.

4. Că leagă sarcini grele și cu anevole de purtat, și le pun pe umerii oamenilor, iar ei nici cu degetul lor nu vor să le miște pe ele. 5. Și toate faptele lor le fac ca

să fie văzute de oameni; că și fac filacterii late și și pun ceapraze lungi la hainele lor.

6. lubesc locurile cele dintâi la ospețe, și scaunele cele mai de

sus in sinagoge,
7. Și închinăciunile (oamenilor) de prin târguri, și să li se spună de oameni: ravi, ravi.

 lar voi să nu vă numiți: ravi, căci unul este Invățătorul vostru, Hristos, iar voi toți sunteți frați.

9. Şi tată al vostru să nu nu-miți pe nime pe pământ, căci unul tatăl vostru: Cel din ceruri.

10. Nici învățători să vă numiți, căci unul este Invățătorul vostru:

11. lar cel ce este mai mare între voi, să vă fie vouă slugă;

12. Că cel ce se va înălța pe sine, se va smeri, iar cel ce se va smeri pe sine, se va înălța.

13. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici? Că închideți împărăția cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu întrați și nici pe

cei ce vor să între nu i lăsați. 14. Vai vouă, cărturarilor și farriseilor fățarnici? Că mâncați casele văduvelor, făcând rugăciuni lungi intru fățărie; pentru aceasta mai multă osândă veți lua.

15. Vai vouă, cărturarilor și fa-

risellor fățarnici? Că încunjurați marea și uscatul ca să câștigați un suflet de om, și dacă l căștigați îl faceți pe el fiu al Gheenei, indoit

ca pe voi.
16. Vai vouă, povățuitori orbi, cari ziceți, că dacă se va jura cineva pe biserică, nimic nu este: iar de se va jura pe aurul bisericii.

este vinovat.

17. Nebuni și orbi! Dar ce este mai mare: aurul, sau biserica, care sfințește aurul?

18. Şi iarăşi (ziceți): Dacă se va jura cineva pe altar, nimic nu este; iar de se va jura pe darul este deasupra lui, este vinovat.

19. Nebuni si orbi! Dar ce este mai mare: darul, sau altarul care sfințește darul?

20. Deci, cel ce se jură pe altar, se jură pe el și pe toate cele ce sunt deasupra lui.

21. Și cel ce se jură pe biserică, se jură pe ea și pe cel ce locuește întrânsa.

22. Și cel ce se jură pe cer, se jură pe scaunul lui Dumnezeu și pe cel ce șeade pe el.

23. Vai vouă, cărturarilor și fai

riseilor fățarnici? Că dați zeciuială din izmă, din mărar și din chimăn, i nesocotiți cele mai grele ale legii: dreptatea și mila și credința. Aces stea se cădea să le faceți, și aces lea să nu le lăsați.

24. Povățuitori orbi, cari strecurați țânțarul și inghițiți cămila!

25. Vai vouă, cărturari'or și far riseilor fățarnici! Că voi curățiți partea cea din afară a paharului și a blidului, lar pe dinlăuntru sunt pline de răpire și de nedreptate!

26. Farisee oarbe, curățește întài partea cea dinlauntru a paharului și a blidului, ca să fie curată

şi cea din afara? 27. Vai vouă, cărturarilor și fa-riseilor fățarnici? Că vă asemănați mormintelor celor văruite, care pe din afară se arată frumoase, iar Inläuntru sunt pline de oasele more tilor și de toată necurăția.

28. Așa și voi, din afară vă arătați drepți oamenilor, iar înlăuntru sunteți plini de fățărie și de fărădelege.

29. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici? Că zidiți mormin: tele prorocilor și împodobiți gropile dreptilor,

30. Şi ziceţi: De•am fi trăit noi în zilele părinților noștrii, n'am fi fost părtași lor întru (vărsarea) sân• gelui prorocilor.

31. Drept aceea, înșivă mărturisiți de voi, că supteți fii ai celor ce au ucis pe proroci.

32. Ci voi umpleți măsura pă-

rinților voștri. 33. Șerpi, pui de năpârci, cum veți scăpa de osânda Gheenei?

34. Pentru aceasta, iată eu trimit la voi proroci și înțelepți și cărturari și dintre dânșii veți ucide și veți răstigni, și dintre dânșii veți bate în soboarele voastre, și i veți goni din cetate 'n cetate,

35. Ca să vină asupra voastră tot sångele drept care s'a värsat pe pământ, dela sângele lui Avel cel drept până la sângele lui Zaharia, fiul lui Varahia, pe care leați ucis intre biserică și altar.

36. Adevăr grăesc vouă: Aces

stea toate vor vent peste neamul acesta.

37. Ierusalime, Ierusalime, cel ce al omorit pe proroci și ai ucis cu pietre pe cei trimiși la tine, câte ori am vrut să adun pe fiii tăi, cum își adună găina puii sub aripi, și tu n'ai vrut!

38. lată, vi se lasă casa voastră

39. Că zic vouă: De acum nu mă veți mai vedea, până când nu veți zice: Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului!

24.

Darâmarea Ierusalimulut. Sfâr= șitul lumii.

Si ieşind lisus din biserică, s'a dus. Si s'au apropiat de dânsul uce. nicii lui, ga să i arete lui zidurile bisericii.

2. Iar lisus le a zis lor: Vedeți toate acestea? Adevăr grăesc vouă, nu va rămânea aici piatră pe piatră, care să nú se risipească.

3. Iar dupăce a șezut el pe Muntele Maslinilor, s'au apropiat de dânsul ucenicii lui, deosebi, zicând: Spune-ne nouă, când vor fi acestea, și care este semnul ves nirii tale și al sfârșitului veacului?

4. Şi răspunzând lisus a zis lor: Căutați să nu vă amăgească pe voi cineva.

5. Că multi vor veni întru nu« mele meu, zicând: Eu sunt I Iristo» sul, și pe mulți vor înșela.

6. Şi veți auzi de răsboale și de vești de răsboaie. Căutați să nu vă spăimântați. Că trebue să

39: Ps. 118, 26,

24. 7: Is. 19, 2; 2 Cron. 15, 6

fle toate acestea; dar incă nu va fi sfarşitul.

7. Ča se va scula neam peste neam şi impărăție peste impărăție, și vor îl: foamete și ciumă și cu tremure pe alocurea.
8. Ci acestea toate vor fi (numai)

incepătura durerilor.

9. Atunci vă vor da pe voi la munci și vă vor ucide, și veți fi uriți de toate neamurile, pentru numele meu.

10. Şi mulți se vor sminti atunci, și se vor vinde unii pe alții, și se vor uri unii pe alții.

11. Şi multi proroci mincinoşi se vor scula și vor înșela pe mulți. 12. Și pentru înmulțirea fără-

delegii, dragostea multora se va răci.

13. Dar cel ce va răbda până la sfàrșit, acela se va mântui.

14. Şi se va propovedui această Evanghelie a împărăției în toată lumea, spre mărturie la toate neas murile, și atunci va veni sfârșitul.

15. Deci când veți vedea urâs ciunea pustifili, care s'a zis prin Daniil prorocul, stând în locul cel sfânt (cel ce citește să înțeleagă), 16. Atunci cel din Iudeea să fugă la munți,

7. Şi cel ce va fi pe (acope» rișul) casei, să nu se pogoare să

ia ceva din casa sa; 18. Şi cel ce va fi la camp să nu se intoarcă înapoi să și la haina sa,

19. Ci vai de cele ce vor avea în pântece și de cele ce vor alăpta in zilele acelea!

20. Rugați vă, dară, ca fuga voastră să nu fie iarna, nici Sâm.

21. Căci atunci va fi necaz mare, cum n'a mai fost dela inceputul lumii până acum, nici nu va mai fi.

22. Şi de nu s'ar fi scurtat zilele acelea, nu s'ar mai mântul nici un om; dar pentru cei aleși se vor scurta zilele acelea.

23. Atunci de va zice vouă cineva: lată aici este Hristos, sau (iată:l) acolo, să nu credeți.

24. Că se vor scula Hristoși mincinoși și proroci mincinoși, și vor da semne mari și (vor face) minuni, ca să amăgească, de va fi cu putință, și pe cel aleși. 25. lată v'am spus vouă de mai

· 26. Deci de vor zice vouă: Iată

în pustie este (Hristosul), să nu ieșiți; (sau) iată în cămări, să nu credeți.
27. Că precum fulgerul iese dela

Răsărit și se arată până la Apus, așa va fi și venirea Fiului Omului; 28. Căci unde va fi stâtvul,

acolo se vor aduna vulturii. 29. Iar indată după necazul acelor zile, soarele se va intuneca și luna nu-și va mai da lumina sa, și stelele vor cădea din cer, și puterile cerurilor se vor clăti.

30. Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului, și atunci vor plange toate semințiile pămantului; și vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere și cu slavă multă.

Şi va trimite pe îngerii săi cu glas de trâmbiță răsunătoare, și vor aduna pe cei aleși ai lui

21: Dan. 12, 1. 24: A doua Lege 13, 2-4. 29: Is. 13, 10, 34, 4. 30: Dan. 7, 13-14. 31: Is. 27, 13,

din cele patru vanturi, dela o margine a cerurilor pană la (cealaltă)

margine a lor. 32. lar dela smochin invățați pilda aceasta: Când mlădița lui se face moale și infrunzește, știți că văra este aproape.

33. Aşa şi voi, când veți vedea toate acestea, să stiți că (Fiul Omului) este aproape, lângă uși.

34. Adevăr grăesc vouă, nu va trece neamul acesta, până când toate acestea nu se vor intâmpla.

35. Cerul și pământul vor trece, lar cuvintele mele nu vor trece.

36. lar de ziua și de ceasul acela nimeni nu știe, nici îngerii din ce-ruri, nici Fiul, fără numai Tatăl meu singur.

37. Că precum a fost în zilele lui Noe, așa va fi și venirea Fiu-

lui Omului.

24. 32

38. Şi precum în zilele cele mai inainte de potop (oamenii) mâncau și beau, se însurau și se măritau, sână în ziua întru care a intrat Noe în corabie, 39. Şi n'au știut până când a

venit potopul și i-a luat pe toți, așa va fi și cu venirea Fiului Omului.

40. Atunci, din doi cari vor fi în câmp, unul se va lua și unul se va lăsa;

41. Din două cari vor măcina la moară, una se va lua și alta se va lăsa.

42. Priveghiați deci, că nu știți ziua în care va veni Domnul vostru.

43. Aceasta incă să știți, că de ar cunoaște stăpânul casei ceasul în care vine furul, ar priveghia și n'ar lăsa să i se spargă casa.

44. De aceea fiți gata și voi,

căci în ceasul în care nu gândiți va veni Fiul Omului.

45. Cine este oare sluga cea credincioasă și înțeleaptă, pe care a pus-o stăpânul său peste slugile sale, ca să le dea lor hrană la vreme?

46. Fericită este slugă aceea pe care, venind domnul său, o va afla făcând asa.

47. Adevăr grăesc vouă, că peste toate averile sale o va pune pe dânsa.

48. Iar dacă sluga aceea rea (ffind) va zice întru inima sa: Stăpânul meu va zăbovi,

49. \$1 va incepe a bate pe tovarășii săi, a mânca și a bea cu betivii,

50. Veni-va stăpânul slugii aceleia în ziua întru care nu-l așteaptă, și în ceasul întru care nu știe.

51. Şi-l va tăia pe el în două, și partea lui cu fățarnicii o va pune. Acolo va fi plangerea și scrâșnirea dinților.

25.

Pilda despre cele zece fectoare și cea despre talanți. Judecata de apoi.

A tunci impărăția cerurilor se va asemana cu zece fecioare, care luându-și candelele lor, ieșit intru întâmpinarea mirelui.

2. Si cinci dintre ele erau întelepte, lar cinci nebune.

3. Cele nebune luându-și candelele lor, n'au luat cu sine untdelemn;

4. Iar cele intelepte au luat odată cu candelele lor și untdelemn in vasele lor.

^{15:} Dan. 9, 27; 12, 11.

5. Si zabovind mirele, au dormitat toate și au adormit.

6. lar la miezul nopții s'a făcut strigare: lată mirele vine! leșiți intru întâmpinarea lui!

Atunci s'au sculat toate fecloarele acelea și și au împodobit candelele for.

8. lar cele nebune au zis către cele înțelepte: Dați-ne și nouă din untdelemnul vostru, că se sting candelele noastre.

9. Răspuns-au cele ințelepte, zicând: Nu, ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă nici vouă, Mai bine mergeți la cei ce vând și vă cumpărați vouă.

10. Deci, mergànd ele să cum-pere, a venit mirele, și cele ce erau gata au intrat cu el la nuntă,

și s'a închis ușa. 11. Iar mai pe urmă au venit și celelalte fecioare, zicand: Doamne, Doamne, deschide ne nouă.

12. lar el răspunzând, a zis: Adevăr grăesc vouă, nu vă cua nosc pe voi.

13. Drept aceea, priveghiați, că nu știți ziua nici ceasul întru care

Fiul Omului va veni. 14. Căci (el este) ca omul care,

ducându-se departe, și-a chemat slugile sale și le-a dat lor avuția sa; 15. Si unela isa dat cinci talanti.

iar alteia doi, iar alteia unul, fiecărela după puterea el, și apol a plecat.

16. Si plecând sluga care luase cinci talanți a neguțătorit cu dânșii

și a făcut alți cinci talanți. 17. Așiiderea și cea cu doi, a dobândit și ea alți doi.

18. Iar (sluga) care luase unul,

25. 14-30: Luca 19. 12-27.

ducându-se, a săpat în pământ și a ascuns argintul stăpânului său.

lar după multă vreme a venit stăpânul slugilor acelora și a făcut socoteală cu ele.

20. Şi venind cea care luase cinci talanți, a adus alți cinci ta-lanți, zicând: Doamne, cinci talanți mi-ai dat mie, iată, alți cinci talanți am dobândit cu ei.

21. Zis•a stăpânul et: Bine, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincioasă peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.

22. Și venind și cea care luase doi talanți a zis: Doamne, doi talanți mi-ai dat mie, iată, alți doi talanți am dobândit cu ei.

23. Zis a stăpânul ei: Bine, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincioasă peste multe te voi pune; intră întru bucurța domnului tău.

24. A venit apoi și cea care luase un talant și a zis: Doamne, te=am știut că ești om aspru, care seceri unde n'ai sămănat și aduni de unde n'ai risipit,

25. Şi temându mă, m'am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată, ai ce este al tău.

26. Si răspunzând stăpânul isa zis: Slugă vicleană și leneșă, ai știut că secer unde n'am sămănat si adun de unde n'am risipit?

26. Tocmai de aceea se cuve» nea să fi dat argintul meu schimbătorilor, și viind eu aș fi luat ce-i al meu cu dobândă.

28. Luați, dar, dela el talantul, și-l dați celui ce are zece talanți!

29. Că tot celui ce are, i se va da și i va prisosi, lar dela cel ce nu are și cecace i se pare că are, se va lua dela dansul.

30. Și pe sluga cea netrebnică, aruncați. o întru întunerecul cel mai dinafară. Acolo va fi plâne gerea și scrășnirea dinților.

31. Iar când va veni Fiul Omului întru slava sa, și toți sfinții îngeri cu dânsul, atunci va ședea pe scaunul slavei sale.

32. Şi se vor aduna inaintea lui toate limbile, şi va despărți (pe oameni) unul de altul, precum desparte păstorul oile de lezi.

33. Şi va pune oile deadreapta sa, iar lezii deastânga sa.

34. Atunci va zice împăratul celor deadreapta lui: Veniți, bine cuvantații Părintelui meu, și moșe teniți împărăția care este gătită gătită vouă dela întemeterea lumii!

35, Căci am flămânzit și misați dat de am mancat, am insetat și mi-ați dat de am băut, străin am fost și m'ați primit;

36. Gol am fost şi m'aţi îms brăcat, bolnav am fost şi m'aţi cercetat, în temniță am fost și ați venit la mine.

57. Atunci vor răspunde lui drepții, zicând: Doamne, când te•am văzut flămând și te•am hră• nit, sau însetat și ți-am dat de-ai hăut?

38. Sau când te am văzut strein și te am primit, sau gol și te am îmbrăcat?

39. Sau când te-am văzut bolnav, sau în temniță și am venit

la tine?

40. Şi răspunzând împăratul, va zice lor: Adevăr zic vouă, întru cât ați făcut unuia din acești frați oi mei prea mici, mie mi ați făcut. 41. Atunci va zice și celor dea

stånga lul: Duceti-vä dela mine, blestematilor, in focul cel vesnic care este gătit diavolului și in-gerilor lui?

42. Căci am flămânzit și nu mi-ați dat să mănânc, am Insetat

și nu mi-ați dat să beau; 43. Străin am fost și nu m'ați primit, gol și nu m'ați îmbrăcat, bolnav și intemniță și nu m'ați cercetat pe mine.

44. Atunci vor răspunde și el zicànd: Doamne, când te-am văzut flämand, sau insetat, sau strein, sau gol, sau bolnav, sau în temniță și nu ți-am slujit ție?

45. Ci (Impăratul), le va răsa punde lor, zicând: Adevăr grăs esc vouă, întrucât n'ați făcut us nula din acești prea mici, nici mie nu mi ati făcut.

46. Si vor merge muncă veșnică, iar drepții în vieața veșnică.

Stat împotriva lui lisus. Unges rea lui cu mir. Cina cea de tainā. Vânzarea lui. Rugăciunea în grăs dina Ghetsimani. Prinderea și ducerea lui la Caiafa. Lepadarea lui Petru.

far dacă a sfârșit lisus toate cus vintele acestea, a zis ucenicilor săi:

2. Ştiţi că peste două zile vor fi Paștile și Fiul Omului se va

da să se răstignească.

3. Atunci s'au adunat arhiereii și cărturarii și bătrânii poporului in curtea arhiereului, ce se numea

26. 2-5: Marcu 14, 1-2; Luca 22, 2.

4. Și au făcut sfat să prinză pe lisus cu vicleșug și să-l omoare. 5. Dar ziceau: Nu în ziua praz-

nicului, ca să nu se facă tulburare in popor.

6. Fiind Itsus în Vitania, în casa lul Simon leprosul,

7. A venit la dânsul o femee având un alavastru cu mir de mare preț, și lea turnat pe capul lui, pe când ședea el la masă.

8. Iar ucenicii lui văzând, le a părut rău, zicând: Pentruce (s'a făcut) această pagubă?

9. Căci mirul acesta se putea vinde scump, iar banfi (se puteau da) săracilor.

10. Iar lisus stiind, a zis lor: Pentru ce faceți supărare femeii? Că bun lucru a făcut cu mine.

11. Căci pe săraci ii aveți cu voi pururea, dar pe mine nu mă aveți pururea;

12. Că vărsând aceasta mirul acesta pe trupul meu, spre îngroparea mea a făcut-o.

13. Adevăr grăesc vouă: Ori unde se va propovedui Evanghe lia aceasta, în toată lumea, se va spune și ce a făcut ea, întru pomenirea ei.

14. Atunci unul din cei doisprezece, care se numea Iuda Iscarioteanul, mergand la arhierei. a zis lor: Cemi veți da mie, și eu îl voi da pe el vouă? 15. Iar ei i-au dat lui treizeci

de arginți.

16. Și de atunci (Iuda) căuta vreme cu prilej ca să l dea pe el.

6-13: Marcu 14, 3-9; Luca 7, 36-50; Ioan 12, 1-8, 14-16: Marcu 14, 10-11; Luca 22, 3-6. 15: Zah. 11, 12,

17. Jar în ziua cea dintăi a Azia milor au venit ucenicii la lisus, intrebandu-1: Unde voeşti să gătim tie să mănânci Pastile?

18. Iar el a zis lor: Mergeți în cetate la oarecine, și i spuneți lui: Invățătorul zice: vremea mea apropiat; la tine voi face Paștile cu ucenicii mei.

19. Şi au făcut ucenicii precum le a poruncit lor Iisus, și au gătit Paștile.

20. Iar făcându-se seară, s'a așezat la masă cu cei doisprezece ucenici ai săi.

21. Şi pe când mâncau ei, a zis Adevăr grăesc vouă, că unul din voi va să mă vânză. 22. Iar ei întristându-se foarte,

au început asl întreba fiecare: Nu cumva eu sunt, Doamne?
23. lar el răspunzând, a zis:

Cel ce a întins cu mine mâna în blid, acela va să mă vânză. 24. Ct Fiul Omului va merge

precum este scris pentru el, dar vai omului aceluia prin care Fiul Omului se vinde! Mai bine ar fi fost omului aceluia de nu s'ar fi

25. Atunci Iuda, cel ce lea vâne dut pe el, a întrebat: Nu cumva sunt eu, Invățătorule? Răspuns-a lui (Iisus): Tu ai zis.

26. Deci, pe când mâncau ei, luând lisus pâinea și binecuvân. tând, a frânt și a dat ucenicilor zicând: Luați, mâncați, acesta este trupul meu.

27. Şi luând paharul şi multumind, a dat lor, zicând:

17-19: Marcu 14, 12-16; Luca 22, 7-13. 20-30: Marcu 14, 17-26; Luca 22, 14-23; Ioan 13, 21-26.

28. Beți dintru acesta toți, acesta este sângele meu al legii celei nouă, care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor.

29. Dar vă spun vouă, că nu vol mai bea acum din acest rod al viei, până în ziua când il voi bea cu voi nou, întru împărăția Tatălui meu.

30. Apoi, cântând cântări de laudă, au leșit în Muntele Ma-

slinilor.
31. Atunci a zis lor Iisus: Voi toți vă veți sminti întru mine în noaptea aceasta, căci scris este: Bate•voi păstorul și se vor risipi oile turmei.

32. Dar după ce vol invia, voi merge mai înainte de voi în Gas

lileea. 33. Iar Petru răspunzand, a zis lui: Chiar dacă toți se vor sminti întru tine, eu niciodată nu mă voi sminti.

34. Zis a lui Iisus: Adevăr grăesc ție, că în această noapte, mai inainte de a cânta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de mine.

35. Zisea Petru lui: Desar tres bui să și mor împreună cu tine și tot nu mă voi lepăda de tine. Asemenea au grăit și toți ceilalți ucenici.

36. Atunci a venit lisus impreună cu ei în satul ce se numește Ghetsimani, și a zis ucenicilor: Şedeți aici până voi merge să mă rog acolo.

37. Şi luand pe Petru şi pe cei

31-35: Marcu 14, 27-31; Luca 22, 31—34. 31: Zah. 13, 7.

36-46: Marcu 14, 32-42: Luca 22, 40-46.

doi fii ai lui Zevedei, a inceput a se întrista și a se mâhni.

38. Atunci a zis lor lisus: În-

tristat este sufletul meu până la moarte; rămâneți alci și prive-ghiați împreună cu mine.

39. Si depărtându-se puțin, a căzut cu fața la pământ și rus gânduse a zis: Părintele meu, de este cu putință, treacă dela mine paharul acesta, dar nu prevoiesc eu, ci precum tu (voești).

40. Si venind la ucenicli săi i a aflat pe dânșii dormind; și a zis lui Petru: Așa, n'ați putut priveghia un singur ceas impreună cu mine!

41. Priveghiați și vă rugați ca să nu întrați în ispită; că duhul este osârduitor, iar trupul nepus tincios.

42. larăși, mergând a doua oară s'a rugat, zicând: Părintele meu, de nu este cu putință să treacă dela mine acest pahar, ca să nu-l beau, fie voia ta.

43. Si venind i a aflat pe dânșii

iarăși dormind, căci ochii lor erau ingreulați.

44. Şi lăsându-i pe ei, a mers iarăși și s'a rugat a treia oară, acelas cuvânt zicând.

45. Atunci a venit la ucenicii săi și le a zis lor: Dormiți de acum și vă odihniți! Iată s'a apropiat ceasul. Și Fiul Omului se va da în mâinile păcătoșilor.

46. Sculați vă să mergem; lată s'a apropiat cel ce m'a vândut. 47. Şi încă pe când vorbia, iată

^{38:} Ps. 43, 5. 47-56: Marcu 14, 43-50; Luca 22, 47-53; Ioan 18, 3-12.

48. Iar cel ce-l vându-se pe el le-a dat lor semn, zicând: Pe care-l vol săruta, acela este, prindeți-l

49. Și îndată apropiindu-se de Ilsus, a zis: Bucură-te Invoțătorule! Și lea sărutat pe el.

50. Iar Iisus a zis lui: Prietene, pentru ce ai venit? Atunci aproplindu-se ei, au pus mainile pe

lisus și l•au prins pe el. 51. Și iată unul din cei ce erau cu Iisus, întinzându-și mana și-a scos sabia, și lovind pe sluga arhiereului, i a tăiat urechea lui.

52. Atunci a zis Iisus lui: Întoarce sabia la locul ei, că toți cei ce scot sabia de sabie vor pieri.

53. Au ti se pare că nu pot ruga pe Tatăl meu, și să mi pue mie acum mai mult decât două» sprezece legiuni de îngeri?

54. Dar cum se vor plini scrip» turile, care spun că așa se cade să fie?

55. In ceasul acela zise Iisus noroadelor: Ca la un tâlhar ați ieșit cu săbii și cu fuști să mă prindeți pe mine? În fiecare zi ședeam la voi, învățând în bise:

rică, și nu m'ați prins.

56. Dar toate acestea s'au făcut, ca să se plinească scripturile prorocilor. Atunci lăsându-l pe el, toți ucenicii au fugit.

57. lar ei prinzând pe lisus l-au

dus la arhiereul Caiafa, unde erau adunați cărturarii și bătrânii.

58. Iar Petru a mers după el de departe, până la curtea arhie: reului; și intrând înlăuntru, a șezut

cu slugile, ca să vază sfârșitul. 59. Iar arhiereii și bătrânii și tot sfatul căutau mărturie mincinoasă împotriva lui Iisus, ca să-1

omoare pe el.
60. Dar n'au aflat, de și venieră multe mărturii mincinoase. Mai pe urmă însă au venit două,

61. Si au zis: Acesta a spus: Pot să stric biserica lui Dumnezeu și în trei zile să o zidesc.

62. Şi sculàndu-se arhiereul, a zis lui: Nimic nu răspunzi? N'auzi ce mărturisesc aceștia împotriva ta?

63. Dar lisus tăcea. Şi grăind arhiereul, a zis luli Juru-te pe Dumnezeul cel viu, spune nouă de ești tu Hristosul, Fful lui Dumnezeu.

64. Zis-a lisus lui: Tu ai zis. Ci vă spun vouă, că de acum veți vedea pe Fiul Omului șezând de a dreapta puterii și viind pe norii cerului.

65. Atunci arhiereul și a rupt hainele sale, zicând: Hulește! Ce mărturii ne mai trebuesc? Iată acum ați auzit hula lui.

66. Ce vi se pare vouă? Iar ei răspunzând, au zis: Vinovat este

67. Atunci au scuipat în obras zul lui și cu pumnii Isau bătut, iar alții ii dădeau palme, zicând:

68. Proroceste-ne, Hristoase, cine este cel ce te a lovit?

69. Iar Petru ședea afară în curte. Si apropiindu-se de el o sluinică,

a zis către el: Și tu erai cu lisus Galileanul. 70. Dar el s'a lepădat inaintea

tuturor, zicând: Nu ştiu ce spui.
71. Şi ieşind la poartă la văzut
pe el alta, şi a zis celor de acolo:
Şi acesta era cu lisus Nazaria

72. Iar el jarăși s'a lepădat cu jurământ, că nu cunoaște pe omul

26. 70

73. Peste puțin însă apropiine du-se cel ce stăteau acolo, au zis lui Petru: Adevărat, și tu ești dintre ei, căci și graiul tău te vădește pe tine.

74. Atunci el a început a se ble stema și a se jura, că nu cunoaște pe omul acesta. Și îndată a cân»

tat cocosul.

75. Şi Petru își aduse aminte de cuvântul lui lisus, care i spusese lui, că: mai înainte de a cânta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de mine. Și ieșind afară, a plâns cu amar.

27.

Ilsus înaintea lui Pilat. Iuda se căește. Patimile Domnului. Răs# tignirea, moartea și îngro: parea lui.

lară dacă s'a făcut ziuă, sfat au făcut toți arhiereii și bătrânii poporului asupra lui Iisus, ca să-1

omoare pe el.

2. Şi legându-l pe dânsul, l-au dus și leau dat lui Pilat din Pont,

procuratorul.

3. Atunci Iuda vânzătorul vă* zând că Iisus s'a judecat spre moarte, căindu-se, a întors cei treizeci de arginți arhiereilor și bă: trànilor, zicând:

4. Gresit-am de am vândut sange nevinovat) lar ei au zis: Ce ne pasă nouă? Tu vei vedea.

MATEI

Atunci (Iuda) aruncând arginții în biserică, s'a dus de acolo. Si mergand, s'a spanzurat.

6. Iar arhiereti luând arginții, au zis: Nu se cuvine a-i pune pe aceștia în vistieria bisericii, de vreme ce sunt pret de sânge.

7. Şi sfătuindu-se, au cumpărat cu ei țarina olarului, pentru îngroparea streinilor.

8. De aceea s'a și numit țarina aceea, Țarina Sângelui, până în ziua de astăzi.

9. Atunci s'a implinit ceea ce s'a spus prin prorocul Ieremia ce zice: Si au luat treizeci de arginți, prețul celui prețuit, care s'a pres

tuit de fiii lui Israil; 10. Și i-au dat pe ei pe țarina olarului, precum mi-a spus mie Domnul.

11. Iar lisus sta înaintea pro-curatorului. Și l-a întrebat pe el procuratorul, zicând: Tu ești împăratul ludeilor? Iar lisus a zis lui: Tu zici.

12. Dar la cele ce grăiau asupra lui arhiereli și bătrânii, nimic nu răspundea.

13. Atunci a zis Pilat lui: Nu auzi câte mărturisesc (aceștia) îm: potriva ta?

14. Dar lisus nu isa răspuns

la nici un çuvânt, încât procuras torul se mira foarte.

15. Ci la praznicul (Paștilor) procuratorul avea obiceiu să slobo»

27. 9: 1er. 32, 6-9; Zah. 11, 12-13[, 11-14: Marcu 15, 2-5; Luca 23, 2-3; loan 18, 29-38. 15 -26: Marcu 15, 6-15; Luca 23, 13-25; loan 18, 39-19, 1.

57-75: Marcu 14, 53-72; Luca 22, 54-71; Ioan 18, 12-27. 64: Ps. 110, 1; Dan. 7, 13.

zească poporului un vinovat, șe care-l voia acesta.

\$1 aveau atunci un vinovat vestit, ce se numia Varava.

Deci, adunându-se ei, a zis lor Pilat: Pe care voiți să vi-1 slo-bozesc vouă? Pe Varava sau pe lisus ce se zice Hristos?

18. Căci știa, că din pizmă il

dăduseră pe el.

19. Şi şezând (Pilat) pe scaunul de judecată, femeia sa a trimis la dânsul să-i spună: Nimic să nu faci dreptului acestuia, căci multe am pătimit astăzi în vis pentru

20. Iar arhiereli și bătrânii au înduplecat mulțimile ca să ceară pe Varava, iar pe lisus să l plarză.

21. Și grăind procuratorul i-a întrebat pe ei: Pe care din amândoi voiți să vi-l slobozesc vouă? Iar ei au răspuns: Pe Varava! 22. Zis*a lor Pilat: Dar ce voi

face cu lisus, ce se zice Hristos? Zis-au lui toți: Să se răstignească?

23. Iar procuratorul a zis iarăși: Dar ce rău a făcut? Ei însă mai vàrtos strigau, zicând: Să se răs. tignească !

24. Deci văzând Pilat că nimic nu folosește, ci mai multă gâlceavă se face, luând apă și a spă: lat mâinile înaintea poporului, zicând: Nevinovat sunt de sângele dreptului acestula, voi veți vedea.

25. Şi răspunzând tot poporul, a zis: Sângele lui asupra noastră și asupra copiilor hoștri!

26. Atunci lesa slobozit lor pe Varava, lar pe lisus bătându»l, l»a dat să se răstignească.

27. Atunci ostașii procuratorus

27-30: Marcu 15, 16-19; Ioan 19, 2-3.

luf ducând pe lisus în divan, au adunat la dânsul toată ceata os-

28. Şi desbrăcându l pe el (de hainele lui), leau imbrăcat cu hlae midă roșie.

29. Și împletind cunună de spini, i•au pus•o în cap, îar în mâna lui cea dreaptă trestie; apoi îngenunchind inaintea lui, iși băteau joc de el, zicând: Bucură-te împăratul Iudeilor?

30. Şi scuipând asupra lui, luau trestia și l băteau peste cap.

31. Şi dacă l-au batjocorit, au desbrăcat de pe el hlamida și leau imbrăcat în hainele sale, și l-au dus pe dânsul ca să-l răstig-

32. Ieșind cu el afară, au aflat pesun om chirinean, anume Sismon; pe acesta Isau silit să ducă crucea lui.

33. Şi dacă au venit la locul ce se numește Golgota, adecă locul căpătânii,

34. I-au dat lui să bea oțet amestecat cu fiere; dar gustand, nu voia să bea.

35. Iar după ce l-au răstignit pe el, au impărțit hainele lui aruncând sorți, ca să se plinească ceea ce s'a zis de prorocul: Impărțit-au hainele mele foruși, și pentru cămașa mea au aruncat sorți.

36. Şi şezând (ostaşii), îl păziau pe el acolo.

37. Iar deasupra capului lui au 31-56: Marcu 15, 20-41; Luca 23, 26; 33-49; loan 19, 16-30.

34: Ps. 69, 22.

35: Ps. 22, 19,

pus vina lui scrisă: Acesta este lisus Impăratul Iudeilor.

38. Tot atunci au răstignit împreună cu dânsul doi tâlhari, unul deadreapta și altul deastânga.

39. Iar trecătorii il huliau pe dansul, și clătindu-și capetele ziceau:

40. Cel ce strici biserica și în trei zile o zideşti, mântuleşte te pe tine însuți? De eşti Fiul lui Dum. nezeu, pogoară te de pe cruce!

41. Aşijderea şi arhiereli batjocorindu-l, împreună cu cărturarii și cu bătrânii și cu fariseii, ziceau:

42. Pe alții a mântuit, iar pe sine nu poate să se mântuiască! De este împăratul lui Israil, pogoare-se acum depe cruce și vom crede intransul.

43. Nădăjduia în Dumnezeu; izbăvească l acum, dacă vrea! Că zicea: Fiul lui Dumnezeu sunt.

44. Aşijderea şi tâlharli, cel ce erau răstigniți împreună cu dânsul, ocărau pe el.

45. lar dela al saselea ceas întunerec s'a făcut peste tot pământul, până la al nouălea ceas.

46. Iar în ceasul al nouălea a strigat Iisus cu glas mare, zicànd: "Eli, Eli, lama savahtani!" Adecă: Dumnezeul meu, Dumnezeul meu,

pentruce m'ai lăsat?
47. Ci unii din cei ce erau acolo auzind, ziceau: Pe Ilie-I strigă acesta.

48. Şi îndată alergând unul dintrânșii, și luand un burete lea ume plut de oțet, și puindu-l intr'o trestie lea adăpat pe el.

49. Iar alții ziceau: Lasă să vedem, venisva oare llie săsi mâns tuiască pe el?

50. Ci lisus strigànd iarăș cu glas mare, si-a dat duhul.

51. Şi iată, catapeteasma bises ricii s'a spintecat în două, de sus până jos, și pământul s'a cutremurat și pietrile s'au despicat,

52. Mormintele s'au deschis si multe trupuri ale sfinților ce ador-miseră s'au sculat.

53. Şi ieşind din morminte, după învierea lui, au venit în sfânta cetate și s'au arătat multora.

54. Iar sutașul și cei ce împreună cu el pàzeau pe lisus, văzând cu-tremurul și cele ce s'au făcut, s'au infricoșat foarte, zicând: Cu ade-vărat Fiul lui Dumnezeu a fost acesta?

55. Și erau acolo și multe femei, privind de departe, care merses seră după lisus din Galileea, slus jind lui.

56. Printre ele erau: Maria Magdalina şi Maria muma lui lacov şi a lui losif şi muma fiilor lui Zevedei.

57. lar dacă s'a făcut seară, a venit un om bogat din Arimateea, cu numele losif, care și el fusese ucenic al lui lisus.

58. Acesta mergând la Pilat, a cerut trupul lui Iisus. Atunci Pilat a poruncit să se dea trupul.

59. Şi luând losif trupul, l-a înfășurat în giulgiu curat,

50-55; Ioan 19, 38-42.

57-61: Marcu 15, 42-47; Luca 23,

39: Ps. 22, 8.

43: Ps. 22, 9.

46: Ps. 22, 2.

48: Ps. 69, 22.

nect.

- 60. Și l•a pus intr'un mormant nou al său, pe care il săpase în platră; și prăvălind o platră mare pe ușa mormantului, s'a dus.
- 61. Şi erau acolo Maria Magadalina şi cealaltă Marie, stând în preajma mormântului.
- 62. Iar a doua zi, care este după Vineri, s'au adunat arhiereii și fariseii la Pilat,
- 63. Zicànd: Doamne, adusus nesam aminte că înșelătorul acela a zis, încă în viață fiind: După trei zile mă voi scula.
- 64. Poruncește deci să se păzească mormântul până a treia zi, nu cumva venind ucenicii lui noaptea să-l fure pe el și să spună poporului că s'a sculat din morți; și va fi rătăcirea cea de apoi mai rea decât cea dintâi.
- 65. Zis•a lor Pilat: Aveți strajă, mergeți de întăriți cum știți.
- 66. lar ei mergand au întărit mormantul cu strajă și au pecetluit piatra.

28.

Invierea lui Hristos. Ingerul și femetle la mormânt. Ărătarea lui Hristos.

Tar Sāmbătă (noaptea) târziu, când se lumina spre ziua intâia a săptămânii, venit•a Maria Magda• lina și cealaltă Marie, să vază mor• mântul.

2. Şi iată, s'a făcut cutremur mare; că îngerul Domnului, pogorându-se din cer și venind, a

28. 1-10: Marcu 16, 1-10; Luca 24, 1-10; Ioan 20, 1-18.

- prăvălit platra și a șezut deas supra ef.
- Infățișarea lui era că fulgerul și imbrăcămintea lui albă ca zăpada.
- 4. Şi de frica lui s'au cutremurat străjerii și s'au făcut ca morți.
- 5. lar îngerul grăind, a zis le: meilor: Nu vă temeți! Știu, că pe lisus cel răstign îl căutați.
- lisus cel răstigre îl căutați.

  6. Nu este căct s'a sculat, precum a zis. precum a zis. precum a zăcut Domnul.
- 7. Şi mergand degrab, spuneți ucenicilor lui, că s'a sculat din morți, și iată, va merge mai inainte de voi in Galileea, acolo il veți vedea pe dânsul. Iată, v'am spus vouă.
- 8. Și plecând degrab dela mormânt, cu frică și cu bucurie mare au alergat să vestească ucenicilor lui.
- 9. Dar, pe când mergeau ele să vestească ucenicilor lui, iată le-a întâmpinat pe dânsele lisus, zicând: Bucurațivă! lar ele apropiindu-se, au cuprins picioarele lui şi s'au închinat lui.
- 10. Atunci a zis lor Iisus: Nu vă temeți! Mergeți și vestiți fraților mei să meargă în Galileea, și acolo mă vor vedea.
- 11. Iar dupăce s'au dus ele, iată unii din străjeri venind în cetate au vestit arhiereilor toate cele ce s'au făcut.
- 12. Şi adunându-se impreună cu bătrânii, au făcut sfat şi au dat bani mulți ostașilor, zicând:
- 13. Spuneți că ucenicii lui venind noaptea l-au furat pe el, pecând dormiați voi.

- 14. Şi de va ajunge (vestea) aveasta la procuratorul, noi il vom potoli pe el, și pe voi fără de grije vă vom face.
- 15. Iar ei luànd banit au făcut cum leau învăţat; şi s'a lăţit cue vântul acesta printre ludei până în ziua de astăzi.
- 16. Iar cei unsprezece ucenici ou mers in Galileea, în muntele unde le a poruncit lor Iisus.
  - 17. Şi văzându-l pe el s'au în-

chinat lui; unii insă s'au indoit.

- 18. Şi aproplindu-se lisus le-a grăit lor, zicând: Datu-mi-s'a toată puterea în cer și pe pământ.
- 19. Drept aceea mergând învățați toate neamurile, botezânduile în numele Tatălui și al Fiudui și al Sfântului Duh,
- 20. Şi învăţându-le să păzească toate câte am poruncit vouă; şi iată, eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului. Amin.

SFÂNTA EVANGHELIE

DELA

MARCU

Botezul lul lisus, Ispitirea. Che= marea Apostolilor. Vindecări de osebite boale.

Inceputul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

2. Precum este scris în proroci: lată, eu trimit pe îngerul meu înaintea feții tale, care va găti calea ta.

3. Glasul celui ce strigă în pustie: gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.

4. Aşa era Ioan, botezând în pustte şi propovăduind botezul pocăinței întru iertarea păcatelor.

5. Şi mergeau la dânsul (oameni din) toată laturea Iudeei și Ierus salimului, și se botezau dela dânsul in raul Iordanului, mărturisindu-și păcatele lor.

1, 2-8: Mat 3, 1-12; Luca 3, 3-18; loan 1, 19-30. 3: Mat 3, 1; Is. 40, 3.

6. Ci loan era îmbrăcat cu haină de păr de cămilă, și avea brâu de curea împrejurul mijlocului lui, și manca acride și miere sălbatică.

7. Si propoyăduia, zicând: Vine după mine cel mai tare decât mine, căruia nu sunt vrednic, plecân du-mă, să-i desleg cureaua încăltămintelor lui.

8. Eu v'am botezat pe voi cu apă, iar acela vă va boteza cu Duh sfant.

9. În zilele acelea venitea lisus din Nazaretul Galileei și s'a bortezat dela Ioan în Iordan.

10. Şi ieşind îndată din apă, a văzut cerurile deschise și Duhul ca un porumb pogorându-se peste

11. Şi gləs din cer s'a auzitı Tu eşti Fiul meu cel iubit, intru care bine am voit.

9-11: Mat. 3, 13-17; Luca 3 21-22; Ioan 1, 31-34.

12. Şi îndată l•a scos pe dânsul Duhul in pustie.

13. Și a fost acolo în pustie patruzeci de zile, ispitindu-se de satana; și era cu fiarele cele sălbatice și îngerii îi slujeau lui.

14. lar după ce a fost prins loan, a venit lisus în Galileea, propos veduind Evanghelia împărăției lui Dumnezeu,

15. Şi zicând: S'a plinit vremea și s'a apropiat împărăția lui Dum» nezeu. Pocății vă și credeți în Evanghelie.

16. Şi trecând pe lângă marea Galileei, a văzut pe Simon și pe Andrei fratele lui, aruncându-și mrejele în mare, căci erau pescari.

17. Şi le a zis lor lisus: Veniţi după mine, şi vă voi face pe voi să fiți pescari de oameni.

18. Şi îndată lăsându-şi mrejele, au mers după dânsul. 19. Și mergând de acolo ceva

mai departe, a strut pe lacov al lut Zevedei și pe an fratele lui, dregându-și mrei potr'o corabie. 20. Și îndată a chemat pe dânșii; iar el făsând in corabie pe

tatăl lor Zevedei, împreună cu lucrătorii, s'au dus după dânsul.

21. Și au intrat în Capernaum; pl Intrând îndată, Sâmbăta, în sinagogă, (a început a) învăța.

22. Și se mirau toți de învăță. tura lul; căci il invăța pe el ca cel ce are putere, far nu cum (Invățau) cărturaril.

12-13: Mat. 4, 1-11; Luca 4, 1-13. 14-18: Maf. 4, 12-17; Luca 4, 1-13. 15. 16-20: Mat. 4, 18-22; Luca 5,

21-28: Luca 4, 31-37.

23. Şi era în sinagoga lor un om cu duh necurat, care striga, zicând;

24. Ce ai cu noi, Iisuse Naza« rinene? Venit*ai oare ca să ne pierzi pe noi? Te știm cine ești: Sfântul lui Dumnezeu!

25. lar lísus lea certat pe el, zicand: Taci si iest dintransul.

26. Şi scuturându-l pe el duhul cel necurat, și strigând cu glas mare a ieșit dintrânsul.

27. Şi s'au spăimântat toți, în: cât se întrebau între ei, grăind: Ce este aceasta și ce este această învățătură nouă? Căci și duhuri» lor celor necurate cu stăpânire le poruncește și l ascultă pe dânsul.

28. Şi a leşit îndată vestea lui in toată laturea Galileei.

29. Şi ieşind îndată din sinagogă, a venit împreună cu lacov și cu Ioan în casa lui Simon și a lui Andrei.

30. Iar soacra lui Simon zăcea aprinsă de friguri; și îndată i-au vorbit lui pentru dânsa.

31. Şi venind, a apucatso de mână și a ridicateo pe ea, și îns dată au lăsateo pe dânsa frigurile și slujea lor.

32. Iar dacă s'a făcut seară și a apus soarele, au adus la dânsul pe toți bolnavii și îndrăciții.

33. Și toată cetatea era adunată la ușă.

34. Şi a vindecat pe mulți, din cei cari pătimeau rău de multe feluri de boale, și mulți draci a izgonit; și nu a lăsat pe draci să

29-34: Mat. 8, 14-17; Luca 4, 38-41.

spună, că știu că el este Hristos.

35. lar a doua zi sculandu-se de cu noapte, a ieșit și s'a dus în loc pustiu, și s'a rugat acolo.

36. Și au mers după el Simon și cei ce erau împreună cu dânsul. 37. Şi găsindu-l pe el, i-au zis

lui: Toți te caută. 38. Iar el a grăit lor: Să mergem in cetățile și în satele cele mai apropiate, ca să propovăduesc și acolo, căci spre aceasta am venit.

39. Şi a propoveduit în adună. rile lor, în toată Galileea, și pe draci i a scos afară.

40. Atunci a venit la el un lepros, rugându l pe el și îngenunchind inaintea lui, și zicând: De voești poți să mă curățesti pe

41. Iar Ilsus, făcândusise milă, și a întins mana sa, și atingândus! pe el i a zis lui: Voesc, curățește te.

42. Şi spunând (aceasta) îndată s'a depărtat dela dânsul lepra, și

s'a curățit. 43. Și răstindu-se la dânsul, numai decât lea slobozit pe el,

44. Poruncindu-i: Vezi, nimănui nimic să nu spui, ci mergi de te arată preotului, și du pentru curățirea ta cele ce a poruncit Moisi, întru mărturie lor.

45. Iar el ieșind a început a vesti și a spune cele ce i se în-tâmplaseră, încât (lisus) nu mai putea să intre pe față în cetate, ci sta afară, prin locuri pustii, și veneau la el (oameni) de pretutindenea.

35-39: Luca 4, 42-44. 40-45: Mat 8, 2-4; Luca 5, 12-16.

După câteva zile a întrat farăș este acasă.

2. Şi indată s'au adunat mulți, încât nu mai încăpeau nici pe la ușă, și le grăia lor cuvântul (lui Dumnezeu).

3. Si au venit la el, aducând un slăbănog, purtat de patru (oas

de el din pricina multimii, au descoperit casa unde era lisus, și

5. Iar lisus văzând credința lor, a zis slăbănogulul: Fiule, iartă.

6. Ci erau acolo unii din cărs turari, şezànd şi cugetând întru

catele, fără numai unul Dumnezeu?

8. Iar lisus cunoscând îndată, cu duhul său, că așa cugetau as cela intru sine, le a zis lor: Ce cui

9. Ce este mai lesne, a zice sla bănogului: iartă-ți-se ție păcatele sau a zice: scoală te și ți ia patul tău și umblă?

10. Cl ca să știți că Fiul Omus lui are putere pe pământ să ierte păcatele, a zis slăbănogului: 11. Ție-ți zic: Scoală-te și-ți la patul tău și mergi la casa ta,

2. Vindecarea slăbănogului. Ches marea lui Matei. Despre post. Ucenicii smulg spice Sâmbăta.

în Capernaum, și s'a auzit că

4. Și neputând ei să se apropie prin spărtură au pogorit patul în care zăcea slăbănogul.

ti-se tie păcatele tale.

inimile for: 7. Pentruce grăește acesta ases menea hule? Cine poate ierta păs

gețați acestea întru înimile voastre?

13-17: Mat. 9, 9-13; Luca 5,

27-32, 2. 1-12: Mat. 9, 1-8; Luca 5; 17-26. 18-22: Mat. 9, 14-17; Luca 5, 33 - 38

12. Şi (slăbănogul) s'a sculat îndată și luându-și patul, a ieșit îna-Intea tuturor, încât toți se mirau și lăudau pe Dumnezeu zicând, că niciodată nu mai văzuseră a semenea (lucruri).

2. 12

13. Şi a ieşit iarăş la mare, și toată mulțimea venia la lisus, iar el îi învăța pe dânșii.

14. Şi trecând, a văzut pe Levi al lui Alfeu şezând la vamă; şi i-a zis lui: Vino după mine! lar el sculându-se, a mers după dânsul.

15. Şi când a şezut la masă în casa lui (Levi), mulți vameși și păcătoși ședeau cu Iisus și cu u cenicli lui, câci erau mulți și mergeau după dânsul.

16. Iar cărturarii și fariseii vă: zàndu-l pe el că mănancă îm-preună cu vameșii și cu păcătoșii, au zis ucenicilor lui: Cum de mănâncă și bea împreună cu vameșii și cu păcătoșii?

17. Iar lisus auzino zis lor: Nu cei sănătoși au trebuință de doftor, ci cei bolnavi; că n'am venit să chem la pocăință pe cei drepți, ci pe cei păcătoși.

18. Ucenicii lui Ioan și ai farisellor erau postitori; și au venit și i-au zis lui: Pentruce ucenicii lui Ioan și ai fariseilor postesc, iar ucenicii tăi nu postesc?

19. Răspuns-a lor Iisus: Pot nare fili nunții să postească până când mirele este cu dânșii? Câtă vreme au pe mirele cu ei, nu pôt să postească.

20. Ci vor veni zile, când se va lua dela dânșii mirele, și atunci in acele zile, vor posti.

21. Nimenea nu coase petec de pânză nouă la haină veche; iar de nu, petecul nou întinde haina veche, și spărtura se face mai

22. Şi nimenea nu pune vin nou in burdufuri vechi; nu, vinul cel nou sparge burdus furile și vinul se varsă, iar burs dufurile pier; ci vinul nou se cuvine să se pule în burdufuri nouă.

23. Şi s'a întâmplat să treacă el într'o zi de Sâmbătă printre semănături, iar mergând pe drum ucenicii lui au inceput a smulge

24. Atunci fariseii au zis către : Vezi? Pentruce fac ei Sâm. bătă ce nu se cuvine?

25. Iar el a zis lor: Oare n'ati cetit niciodată ce a făcut David, când a avut lipsă și a flămânzit el si cei ce erau cu dânsul?

26. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, în zilele lui Aviatar Arhiereul, și păinile punerii înainte care nu se cade să le manance fără numai preotii, le-a mâncat, și a dat și celor ce erau împreună cu el?

27. Şi le a mai zis lor: Sâmbăta s'a făcut pentru om, iar nu omul pentru Sâmbătă.

28. Drept aceea, Fiul Omului Domn este și al Sâmbetei.

23-28: Mat. 12, 1-8; Luca 6, 1-5.

3.

Vindecarea celui cu mâna uscată. Chemarea Apostolilor. Hulaîms potriva Duhului Sfânt. Muma și frații lui lisus.

Si larăși a intrat în sinagogă. Și era acolo un om având mâna uscată.

2. Iar (unii) il pândiau pe dânsul să vază de l va vindeca pe el Sâmbăta, ca să-l invinuiască.

3. (Atunci) a zis omului celui avea māna uscată: Stăi în

4. Și a zis lor: Sâmbăta se cuvine oare a face bine, sau a face rău, a mântui un sufiet sau a-l pierde? lară ei tăceau.

5. Şi căutând spre ei cu mânie, și mâhnit fiind pentru impletrirea inimii lor, a zis omului: Întindesți mâna ta. Și a întinsso, și s'a făcut mana lui la loc, sănătoasă ca și cealaltă.

6. Şi ieşind fariseli, îndată au făcut sfat cu irodianii impotriva lui, ca să•l piarză pe el. 7. Iar Iisus s'a dus cu ucenicii

săi spre mare, și a mers după dânsul mulțime multă din Gali-

leea și din Iudeea, 8. Din Ierusalim și din Idumea, de dincolo de Iordan și dimprejurul Tirului și al Sidonului, multime multă, care auzind câte făcea,

venia la dânsul.

9. Şi, de atâta mulţime, a spus ucenicilor săi ca să stea o corăsbioară gata, aproape de el, ca să nu-l'impresoare pe el;

10. Că pe mulți îi tămăduise si astfel năvăleau asupra lui, ca să se atingă de dânsul, câți aveau

3. 22

11. Şi când îl vedeau pe el duhurile cele necurate, cădeau înain: tea lui și strigau, grăind: Tu ești Fiul lui Dumnezeu!

12. Și mult le certa ca să nuel

facă arătat pe el. 13. Apoi s'a suft în munte și a chemat la sine pe cine a vrut el și au venit la dânsul.

14. Și a rànduit pe doisprezece ca să fie cu el și să-i trimită pe dânșii să propovăduiască,

15. Şi să aibă putere a vindeca boalele și a izgoni dracii.

16. Şi (anume) pe Simon, pe çare Isa numit: Petru.

17. Şi pe lacov al lui Zevedei şi pe loan fratele lui lacov, şi lesa pus lor numele: Voanerghes, adică fiii tunetului.

18. Şi pe Andrei şi pe Filip şi pe Vartolomei şi pe Matei şi pe Toma şi pe lacov al lui Alfeu şi pe Tadeu și pe Simon Cananitul,

19. Și pe Iuda Iscarioteanul, care

1-a și vândut pe el. 20. Apoi a venit acasă și iarăși s'a adunat (multime de) popor, incât ei nu puteau nici să mânânce.

21. Și auzind al săi, au plecat să-l prinză pe el, căci ziceau că și-a feșit din fire.

22. Și cărturarii cei ce se pogoriseră din Ierusalim ziceau, cum că are pe Veelzevul și cum că, cu domnul dracilor scoate pe draci.

13-19: Mat. 10, 1-4; Luca 6, 12-16. 22 30: Mat. 12, 24-32; Luca 11, 15-22; 12, 10.

23. El insă chemându-i la sine, le a grăit lor în pilde: Cum poate satana să scoată pe satana? 24. Și dacă o împărăție se va

3. 23

desbina întru sine, nu poate să mai stea împărăția aceea.

25. Şi dacă o casă se va desbina intru sine, nu poate să mai stea casa aceea.

26. Şi dacă satana s'a sculat însuși asupra sa și s'a desbinat, nu poate să mai stea, ci i-a venit sfarsitul.

27. Nimeni nu poate să jefuiască lucrurile celui tare, intrând in casa lui, de nu va lega intâi pe cel tare, și numai atunci îi va jefui casa lui.

23. Adevăr grăesc vouă: Toate păcatele și hulele se vor ierta fiilor

oamenilor, ori câte vor fi ele; 29. Iar cine va hu Sfântului Duh, nu va triva ln veac, ci vinovat va fi judecății de veci.

30. Pentrucă ziceau: Are duh necurat.

31. Atunci au venit frații si muma lui, și stând ei afară, au trimis la el, ca să•l cheme pe

32. lar poporul şezând împres jurul lui, a zis: Iată muma ta și frații tăi și surorile tale (sunt) afară și te caută pe tine.

33. Răspuns-a lor Iisus, zicând: Cine este muma mea și frații mei?

34. Și căutând la cei ce ședeau imprejurul lui, a zis: Iată muma mea și frații mei.

35. Căci oricine va face voia lui Dumnezeu, acela 'este fratele meu și sora mea și muma mea,

31-35: Mat. 12, 46-50; Luca 8, 19 -21.

4. Pilda Sămănătorulul. Potolirea furtunei de pe mare.

Si iarăși a început (lisus) a în-văța lângă mare; și s'a adunat la dânsul popor mult, incât el a intrat în corabie stând pe mare, iar tot poporul sta pe uscat, långå mare.

Şisi învăța pe dânșii mult în pilde, grăindu-le întru învățătura lui:

3. Ascultați: lată a ieșit sămă»

nătorul să samene. 4. Și dacă a sămănat, una (din semințe) a căzut lângă cale, și au venit păsările și au mâncat o pe ea.

5. Iar alta a căzut pe pietriș, unde n'avea pământ mult, și în: dată a răsărit, pentrucă n'avea pământ adânc.

6. Şi răsărind soarele, s'a vess tejit și pentrucă n'avea rădăcină s'a uscat.

7. Iar alta a căzut în spini, și s'au înălțat spinii și au înecat-o

și n'a dat rod. 8. Iar alta a căzut în pământ bun, și înălțindu-se și crescând a dat roadă, și a adus: una treizeci, alta șasezeci, iar alta o sută.

9. Şi a zis lor: Cel ce are urechi de auzit, să auză.

10. Iar fiind singur, cei ce erau

lângă el, impreună cu cei doi-sprezece, l-au întrebat pe el de (această) pildă.

11. Şi le-a zis lor: Vouă vi s'a dat să știți taina împărăției lui Dumnezeu, lar celor de afară toate (li se dau) în pilde,

4. 1-20: Mat. 13, 1-23; Luca 8, 4-15.

^{3, 1-6:} Mat. 12, 9-14; Luca 6, 6-11. 7-12: Mat. 12, 15-16; Luca 6, 17-19.

12. Ca privind cu ochii să nu vază, și auzind cu urechile să nu inteleagă, ca nu cumva să se întoarcă și să li se ierte lor păcatele.

13. Apoi a zis lor: Au nu priscepeți pilda aceasta? Cum veți intelege atunci toate pildele (celelalte)?

14. Cel ce samănă, samănă cu»

vantul.

15. Cele de langă cale, aceștia sunt, în cari se samănă cuvâns tul, dar când îl aud, îndată vine satana si ia cuvantul care este sămănat întru inimile lor.

16. Așijderea cele sămănate pe pietriș, aceștia sunt cei cari când aud cuvântul, îndată cu bucurie

îl primesc pe el, 17. Dar neavând rădăcină întru ei sunt (statornici numai) până la o vreme, dar după aceea, cànd vine năcazul sau prigoana pentru cuvant, îndată se smintesc.

18. lar cele sămănate în spini sunt cei cari aud cuvântul,

19, Dar grijile veacului aces tuia și ispita bogăției și celelalte pofte intrând (întrânșii) înneacă cuvântul și neroditor îl face.

20. lar cele sămănate în pământ bun sunt cel cari aud cuvântul și l primesc pe el și aduc roadă: unul treizeci, altul șasezeci, lar altul

o sută. 21. Si le-a mai zis lor: Au doară făclia se aprinde ca să se pue sub obroc, sau sub pat? Au nu ca

să se pue în sfeșnic?
22. Că nu este ceva tăinuit care să nu se vădească; nici este ceva ascuns care să nu iasă la arătare.

12: Is. 6, 9-10. 21-25: Luca 8, 16-18

23. De are cineva urechi de auzit, să auză.

24. Apoi a zis lor: Luați aminte (la cele ce) auziți. Cu ce măsură măsurați, vi se va măsura vouă, iar vouă, celor ce ascultați vi se va și adăoga.

Că celui ce are i se va da, iar dela cel ce n'are, și ce are i

se va lua.

26. Şi (iarăși) a zis: Așa se îns tâmplă cu împărăția lui Dums nezeu, cum se întâmplă când omul aruncă sămânța în pământ:

27. Omul doarme și se scoală noaptea și ziua, și sămânța răsare și crește, (dar) el nu știe cum.

28. Că pământul rodește din sine mai întâi palu, apoi spic, după aceea grâu deplin în spic.

29. lar când se coace rodul, indată trimite secerea, că a sosit secerișul.

30. Şi (iarăși) a zis: Cu ce vom asemăna împărăția lui Dumnezeu, sau in ce pildă o vom înfățișa o?

31. Asemenea este grăuntelui de muştar, care când se samănă în pământ este mai mic decât toate semințele pământului;

32. Iar dacă s'a sămănat, crește și se face mai mare decât toate buruienile, și face ramuri mari, încât sub umbra lui se pot sălă» șlui pasările cerului.

33. Și în pilde multe ca acess tea le grăia lor cuvântul, precum puteau ei să priceapă.

34. Şi fără de pilde nu le grăla lor; lar ucenicilor deosebi le las murea toate.

30-34: Mat. 13, 31-32. 34, Luca 13, 18-19.

35. Şi în ziua aceea, făcându-se seară, a zis lor: Să trecem de ceea parte.

36. Şi lăsand ei poporul, 1-au luat pe dânsul așa precum era, în corabie, căci erau si alte corăbii cu dânsul.

37. Şi s'a stârnît vifor mare de vânt, și valurile, întrau în corabie, încât ea era aproape să se umple.

38. Iar el dormia pe un căpă. tâlu la cârmă; și deșteptandu-l pe el, i-au zis: Invățătorule, au nu-ți

pasă ție că pierim? 59. Și sculându-se, a certat vântul și a zis mării: Taci, liniștește te! Şi a stătut vântul și s'a făcut liniste mare.

40. Şi a zis lor: Pentruce sun= teți așa de fricoși? Cum de n'aveți credintă?

41. Şi înfricoşandu-se cu frică mare, grăfau unul către altul: Oare cine este acesta, că și vân-tul și marea il ascultă pe el?

Vindecarea îndrăcitului din la= turea Gadarenilor. Invierea fiicei lui lair. Femeia care pătimea de doisprezece ant.

Si au trecut de ceea parte a mării, în laturea Gadarenilor.

2. Şi ieşind din corabie, indată la întâmpinat pe el din morminte un om cu duh necurat,

3. Care și avea lăcașul în morminte, și nici cu lanțuri de fier nu putea să-l lege pe el nimeni.

4. Pentrucă de multe ori fiind legat în obezi și lanturi de fier, rupea lanturile și obezile le stă: rama, și nimeni nu putea să l dos molească pe dânsul.

5. Și pururea, noaptea și ziua, era prin munți și prin morminte, strigând și izbindu-se de pietre.

6. Iar văzându-l pe lisus de

departe, a alergat și s'a închinat lui.

7. Şi strigând cu glas mare, a zis: Ce ai cu mine, lisuse, Fiul lui Dumnezeu celui prea înalt? Juruste pe Dumnezeu, să nu mă

muncești pe mine!
8. Căci (lisus) îi zisese: Duh
necurat, ieși din omul (acesta)!

9. Şi l-a întrebat pe el: Cum îți este numele? Iară el răspunzând a grăit: Legheon imi este numele, că suntem mulți.

10. Și mult 1-au rugat pe el ca

să nu-i trimită afară din ținutul acela.

11. Și era acolo, làngă munte, o turmă mare de porci, care păștea.

12. Şi lau rugat pe dansul toti dracii, zicand: Trimiteane în porci, ca să întrăm întrânșii.

13. Iar lisus îndată i a slobozit pe ei. Şi ieşind duhurile necurate, au intrat in porci. Şi turma (ca la două mii de porci) se repezi de pe țărmuri în mare și se înecă în ape.

14. Iar cei ce pășteau porcii, fugiră și dădură de veste în cetate și prin sate. Și (oamenii) ieșiră să vază ce s'a intâmplat.

15. Şi au venit la lisus, şi văzând pe cel ce fusese îndrăcit că ședea îmbrăcat și întreg la minte, el care avusese legheonul, s'au spăimantat.

^{35-41:} Mat. 8, 18, 23-27; Luca 8, 22-25. 5. 1-21: Mat. 8, 28-34; Luca 8, 26-40.

16. Iar cei ce văzuseră le au povestit cum s'au petrecut (lu crurile) cu cel indrăcit și cu porcii.
17. Atunci au început a l ruga

17. Atunci au început a l ruga pe dânsul să iasă din hotarele lor.

18. Şi intrând (Isus) în corabie, cel ce fusese îndrăcit lea rugat pe el ca să meargă cu dânsul. 19. Dar lisus nu lea lăsat, ci a

19. Dar lisus nu l-a lăsat, ci a zis lui: Mergi la casa ta, la ai tăi, şi spune-le lor câte ți-a făcut ție Domnul şi (cum) te-a miluit.

20. Şi s'a dus şi a inceput a vesti în Decapole câte ha făcut lisus lui; şi toți se minunau.
21. Şi trecând lisus cu corabia

iarăș de ceea parte, s'a adunat la el popor mult; și era lângă mare. 22. Și iată, a venit unul din

mai marii sinagogii, cu numele lair, și văzându-l pe dânsul a căzut la picioarele lui.

23. Şi-l ruga pe el mult, zicândı Fiica mea este pe moarte; vino de-ți pune măinile peste ea, ca să se tămădulască și să trălască!

să se tămăduiască și să trăiască! 24. Și a mers (lisus) cu dânsul; și mult popor a mers după dânsul împresurându-l pe el.

25. Și o femee oarecare, întru curgerea sângelui fiind de dois

sprezece ani,
26. Și multe pătimind dela multi
doftori și cheltuindu-și toate cele
ce avusese, și cu nimic folosindu-se, ci mai vârtos mergând spre

adusse, ci mai vartos mergand apremai rău,
27. A auzit de lisus și venind în mijlocul mulțimii, pela spate,
s'a atins de haina lui.
28. Căci zicea: Numai de haia

 Căci zicea: Numai de hais nele lui de mă voi atinge, şi mă voi vindeca.

22-43: Mat. 9, 18-26; Luca 8,

29. Şi îndată a secat isvorul sângelui ei şi a simţit cu trupul că s'a tămăduit de boală.

30. Iar lisus simțind intru sine numai decât puterea care a ieșit din el, s'a intors către popor și a zis: Cine s'a atins de hainele mele?

31. Ci ucenicii i au răspuns lui: Vezi cum te îmbulzește mulțimea și (mai) întrebi: cine s'a atins de mine?

32. Şi se uită împrejur ca să vază pe cea care făcuse aceasta.

33. Ci femea știind ce i se înstâmplase, a venit tremurând de frică și căzând la pământ înaintea lui isa spus lui tot adevărul.

34. Iar el a zis ei: Fiică, credința ta te-a mântuit; mergi în pace, și fii vindecată de boala ta.

35. Incă pe când grăia el, au venit (unii) dela mai marele sinagogii, zicând: Fiica ta a murit; ce mai superi pe Invățătorul?

36. Iar Jisus auzind indată cuvântul ce se rostise, a zis către mai marele sinagogii: Nu te teme,

crede numai?

37. Şi n'a läsat pe nimeni sä meargă după dânsul, fără numai pe Petru şi pe Iacov şi pe Ioan, fratele lui Iacov.

38. Şi venind în casa mai ma

38. Şi venind în casa mai mas relui sinagogii, a văzut tulburare, și pe ceice plângeau și se boceau tare.

tare.

39. Și întrând a zis lor: Ce vă tulburați și ce plângeți? Fecioara n'a murit, ci doarme. Iar ei iși râdeau de dânsul.

40. Ei însă scoțându-i afară pe

40. El insă scoțânduri atară pe toți, a luat pe tatăl fecioarei și pe muma ei și pe cei ce erau cu dânsul, și au intrat unde zăcea fecioara.

41. Și luând fectoara de mână, i-a zis: Talita cumi, ce se tâlcuește: fectoară, ție-ți zic, scoală-te!

5. 41

42. Şi indată s'a sculat fecioara, şi a început să umble, căci era de doisprezece ani. Şi s'au spăimântat toți cu spaimă mare.

43. Iar el le a poruncit lor mult, ca nimeni să nu alle aceasta; și le a zis să i dea (fecioarei) să mă nânce.

6.

Trimiterea Apostolilor la propos peduire, loan Botezătorul și Irod, Minunea înmulțirii pâinilor, lisus umblând pe mare.

Si dacă a ieșit de acolo, a venit în patria sa, iar ucenicii au mers după dânsul.

2. Și sosind ziua Sâmbetei, a început a învăța în sinagogă; și mulți auzindu-l se mirau zicând: De unde are el acestea? Și ce este înțelepciunea ce i s'a dat lui, că și minuni ca acestea se fac prin măinile lui?

3. Au nu este acesta teslarul, feciorul Mariet și fratele lui Iacov și al lui Iosie și al lui Iuda și al lui Stmon? Și nu sunt oare surorile lui aici la noi? Și se sminteau intru el.

4. Ci lisus le a zis lor: Nu este proroc nesocotit fără numai în patria sa, între rudenii și în casa sa.

5. Şi n'a putut face acolo nici o minune, fără numai peste puțini bolnavi și a pus mâinile și i a vina decat pe el.

6. Și se mira de necredința lor,

6. 1-6: Mat. 13, 53-58; Luca 4, 16-30.

și umbla în satele de prin prejur, invățând. 7. Apoi a chemat la sine pe

7. Apoi a chemat la sine pe cei doisprezece și a inceput a-i trimite pe dânșii dol câte doi, și le-a dat lor putere asupra duhurilor celor necurate.

8. Și le a poruncit lor să nu ia nimic pe cale, nici traistă, nici pâine, nici bani la brâu, fără numai tolag;

Dar să fie încălţaţi cu sandale şi să nu se îmbrace cu două haine.

 Şi le zise lor: Ori în ce casă veți intra, acolo să rămâneți, până când veți ieși de acolo;

11. Şi ori câţi nu vă vor primi pe voi, nici vă vor asculta, ieșind de acolo, scuturați praful de sub picioarele voastre, întru mărturie lor. Adevăr grăesc vouă; mai ușor ii va fi Sodomel și Gomorei în ziua judecăţii, decât cetăţii aceleia.

 Şi ieşind ei propoveduiau (oamenilor) să se pocăiască.

13. Şi scoteau draci mulți, și pe mulți bolnavi îi ungeau cu unt delemn și i tămăduiau.

14. Şi auzind impăratul Irod (de Iisus), căci cunoscut se făcuse numele lui, zicea, că Ioan Botezătorul s'a sculat din morți, de aceea se lucrează minuni prinstrânsul.

15. Alții ziceau, că este Ilie, iar alții ziceau, că este proroc, sau ca unul din proroci.

16. Iar Irod auzind, a zis: Acesta

7-13: Mat. 10, 1. 9-15; Luca 9, 1-6. 14-29: Mat. 14, 1-12; Luca 9, 7-9; 3, 19-20.

este Ioan, căruia eu i am tăiat capul; el s'a sculat din morți. 17. Căci Irod acesta trimisese

de au prins pe Ioan și l-au închis pe el in temnită pentru Irodiada, femela lui Filip, fratele său, căci (Irod) o luase pe ea de soție.

Pentrucă Ioan ii zicea lui Irod: Nu se cuvine să ții pe fes

meea fratelui tău!

19. lar Irodiada il ura pe el și umbla să-l omoare, dar nu putea; 20. Căci Irod se temea de Ioan,

știindu-l om drept și sfânt; și il prețuia pe el și multe făcea după povața lui și cu dragoste îl as-

culta pe el.
21. Și a venit o zi cu bun prilei, cànd Irod, de ziua nașterii sale, făcu ospăț boierilor săi, căpitanis lor și celor mai mari ai Galileei.

22. (Atunci) fata Irodiadei ins trând și jucând a plăcut lui Irod și celor ce ședeau împreună cu dânsul; și a zis împăratul, fetei: Cere dela mine ori ce vei vrea și ți voi da ție.

23. Şi s'a jurat el (zicând): Orice vei cere dela mine iți voi da ție, pànă la jumătate din împărăția

mea.

24. Iar ea leşind a zis malcii sale: Ce voi cere? Iar aceasta a zis: Capul lui Ioan Botezătorul?

25. Si intrând cu grabă la împăratul, a cerut zicând: Vreau ca să-mi dai, acum, în tipsie capul

lui Ioan Botezătorul.

26. Şi împăratul s'a întristat foarte, dar pentru jurământ și pentru cei ce ședeau la masă impreună cu dânsul, n'a vrut să-i nesocotească cererea.

27. Şi împăratul trimițând îndată un ostas, a poruncit să-i aducă

capul lui (Ioan). Iar acela mergánd, i•a tăiat capul în temniță. 28. Și aducându•l în tipsie, l•a

dat pe el fetei, și fata lea dat maicii sale.

29. Iar ucenicii lui auzind au venit și au ridicat trupul lui cel căzut și leau așezat în mormânt.

30. Deci adunându se la Iisus apostolii i au vestit lui toate câte

au făcut și câte au învățat. 31. Și le-a zis lor: Veniți voi înșivă, deosebi, în loc pustiu și vă odihniți puțin; că erau mulți cari veneau și cari se duceau, și n'aveau ei vreme nici să mânânce.

32. Şi s'au dus numai ei cu co»

rabia în loc pustiu.

33. Si noroadele i-au văzut pe dânşii mergând, şi mulți i-au cu-noscut pe ei, și din toate cetățile alergau pe jos ajungând acolo inaintea lor.

34. Şi ieşind Iisus (din corabie) a văzut popor mult și i s'a făcut milă de el, pentrucă erau ca oile fără păstor; și a început a i învăța pe dânșii multe.

35. lar după mai multă vreme, s'a apropiat de dânsul ucenicii lui și au zis: Iată locul este pustiu

și vremea târzie. 36. Slobozeste i pe dânșii, ca

mergand în cetățile și satele dimprejur, să-și cumpere loruși pâini, căci n'au ce să mănânce.

37. Iar el răspunzând a zis lor: Datisle voi să mănânce! lar el au zis: Să mergem oare să cumpă: răm pâini de două sute de dinari și să le dăm lor să mănânce?

38. Iar el a zis lor: Câte pâini aveți? Mergeți și vedeți! Iar ei aflând, au zis: Cinci (pâini) și doi pesti.

39. Și a poruncit lor să-i pue pe toți cete, cete, pe iarbă verde.

40. Şi s'au aşezat cete, cete, câte o sută și câte cincizeci.

41. Si luànd cele cinci pâini si cei doi pești, căutând la cer a binecuvântat și a frânt pâinile și le-a dat ucenicilor săi ca să le pue inaintea lor, împărțind la toți și cei doi pești.

42. Şi au mâncat toti si s'au

6. 38

43. Și au luat douăsprezece coșuri pline de sfărâmituri (de pâine) și de pește.

44. lar cei ce mâncaseră pâinile erau ca la cinci mii de bărbați,

45. Și îndată a silit pe ucenicii săi să intre în corabie și să treacă de ceea parte, la Vitsaida, până ce va slobozi poporul.

46. Şi slobozindu-i pe ei, s'a dus în munte să se roage.

47. Şi dacă s'a făcut seară, co rabia se găsea în mijlocul mării, iar el singur pe uscat.

48. Şi-i vedea pe ei cum se chinuesc vâslind, că vântul le era impotriva lor. Iar la a patra strajă a nopții a venit la dânșii, umblând pe mare, și voia să treacă pe làngă ei;

49. Dar ei văzandu-l pe dansul umbland pe mare, li s'a părut că este nălucă și au strigat;

50. Căci toți leau văzut și s'au infricoșat. El însă îndată le a grăit lor și le-a zis: Indrăzniți, eu sunt, nu vă temeți?

51. Și suindu-se la ei în corabie, vântul a încetat; iar el spăimântându-se peste măsură se minunau.

52. Că nu pricepuseră (minunea) cu pâinile, de vreme ce inima lor era împietrită.

53. \$i trecând (de ceea parte) au ajuns în laturea Ghenisaretului, și s'au oprit (acolo). 54. Și ieșind ei din corabie, in-

dată leau cunoscut pe el.

55. Şi cutreerand toată laturea aceea, au inceput să aducă bolnavi cu paturile, acolo unde auziau că este el.

56. Si ori pe unde trecea, prin târguri sau prin cetăți sau prin sate scoteau pe bolnavi la drumuri și-l rugau pe el (să le îngădue) ca să se atingă măcar de poalele ves-mintelor lui; și câți se atingeau de el, se tămăduiau.

Fătărnicia fariseilor. Fiica Hananiencei. Vindecarea unul surd și mut.

Atunci s'au adunat la el farisell și unii din cărturari, carl ve: niseră din Ierusalim.

2. Şi au văzut pe oarecari din ucenicii lul mâncând pâine cu mainile necurate, adică nespălate.

3. Căci fariseli si toti iudell, tinând datina bătrânilor, de nueși vor spăla mâinile până în cot, nu mănancă.

4. Şi venind din târg, ňu mä• nàncă până nu se spală, și alte multe sunt, pe care au apucat a

^{32-44:} Mat. 14, 13-21; Luca 9, 11-17; Ioan 6, 1-13. 34: Num. 27, 17; Ezech. 34, 5.

^{45-56:} Mat. 14, 22-36; Ioan 6, 15-21.

^{7. 1-23:} Mat. 15, 1-20.

le tinea, precum spălarea pahare lor și a ulcioarelor și a căldărilor

șt a paturilor. 5. Deci l-au întrebat pe el fariseii și cărturarii: Pentru ce ucenicii tăi nu umblă după datina bătrânilor, ci mânâncă pâine cu mâinile ne spălate?

6. lar el răspunzând, a zis lor: Bine a prorocit Isala despre voi, fățarnicilor, precum este scris: Poporul acesta mă cinsteste cu bu-zele, iar inima lui departe stă dela

mine;
7. Şi inzadar mă cinstesc învăs tànd invătături (ce sunt) porunci

omenesti. 8. Čä läsånd porunca lui Dumnezeu, tineți datina bătrânilor, spălarea ulcioarelor și a păharelor, si alte multe faceți asemenea ace

stora.

9. Și le zicea lor: Bine (e oare să) lepădați porunca lui Dumnezeu, ca să păziți datina voastră?

10. Pentrucă Moise a zis: Cin-stește pe tatăl tău și pe muma ta; și: cel ce va grăi de rău pe tatăl său sau pe muma sa, cu moarte să moară.

11. lar voi spuneți: De va zice un om tatălui său sau mumei sale: corban! adică: dar făcut lui Dum. nezeu este aceea cu care te-al fi folosit dela mine,

12. Nu l mai lăsați pe dânsul să facă nimic pentru tatăl său sau pentru muma sa.

13. Şi călcați cuvântul lui Dum» nezeu pentru datina voastră, pe care (singuri) v'ați dat*o, și multe faceti asemenea acestora.

6: ls. 29, 13. 10: leş. 20, 12; 21, 17. 11: A doua Lege 5, 16.

14. Şi chemând la sine mulțimile le a zis lor: Ascultați mă pe mine toți și ințelegeți:

15. Nimic nu este înafară de om, care intrând întrânsul să-l poată spurca pe el; ci cele ce ies dintrânsul, acelea sunt care il spurcă.

16. De are cineva urechi de

auzit, să auză. 17. Și trecând dela mulțime în casă, leau întrebat pe el ucenicii

lui despre pilda aceasta. 18. Şi le a zis lor: Aşa de ne ințelegători sunteți și voi? Au nu pricepeți că tot ce intră în om dinafară nu poate sărl spurce?

19. Căci nu intră în inima lui, ci în pântece și iese pe afedron? Toate bucatele (sunt, așadar) curate.

20. Apoi a zis: Ceea ce lese din om, aceea-l spurcă,

21. Pentrucă dinlăuntru, din înima oamenilor, ies gândurile cele rele, preacurviile, curviile, ucide.

22. Furturile, lăcomia, vicleșus gurile, inșelăciunile, necumpătarea, pizma, hula, trufia, nebunia.

23. Toate relele acestea ies din

lăuntru și spurcă pe om. 24. Și sculându se de acolo, s'a dus în hotarele Tirului și ale Sinodului, și întrând în casă, voia să nu afle nimeni de el, dar n'a putut să rămână în taină.

25. Căci auzind de dânsul o femee, a cărei fiică avea duh ne curat, venind a căzut la picioa.

26. lar femeea era elină, de neam din Finichia Siriei. Şi-l ruga pe el ca să izgonească dracul din fiica ei.

24-30: Mat. 15, 21-28.

27. Dar Iisus a zis către dânsa: Lasă, să se sature mai întâi fiii, căci nu este bine să lei pâinea fiilor si să o arunci câinilor.

7. 27

28. lar ea răspunzând a zis lui: Adevărat, Doamne, dar și căinii, sub masă, mânâncă din sfărmiturile fiilor.

29. Atunci a zis ei lisus: Pentru acest cuvânt, mergi (în pace); dracul a eșit din fiica ta.

30. Şi mergând la casa sa, a aflat pe dracul ieșit, și pe fiică-sa zăcând în pat.

31. Şi ieşind iarăși din hotarele Tirului, a venit prin Sidon, la marea Galileei, (trecând) prin ținutul Decapolei.

32. Şi au adus la dânsul pe un surd și mut, și l-au rugat pe dânsul ca să-și pună mâna peste el.

33. Şi luandu-l pe el din multime la o parte, și a pus degetele sale în urechile lui, și scuipând s'a atins de limba lui.

34. Şi căutând la cer, a suspinat ni a zis lui: Essata? ce se talcueste: deschiderte.

35. Si urechile lui s'au deschis, pi legătura limbii lui s'a deslegat Indată, și grăia curat.

36. Şi le-a poruncit lisus ca să nu spună nimănui; dar cu cât le poruncea lor, cu atât mai vàrtos vestiau ei.

37. Si minunandu-se peste mămiră, ziceau: Toate le a făcut bine: și pe surzi i a făcut să auză și pe muți să grălască.

Minunea cu cele sapte pâini. Iudeit cer semn din cer. Aluatul fariseilor. Mărturisirea lui Petru și certarea lui.

8.

In zilele acelea adunandu-se iarăși I multime de popor și neavând ce mânca, lisus a chemat pe uce-nicii săi și le-a zis:

2. Milă mi este de popor, că iată sunt trei zile de când așteaptă lângă mine și n'au ce mânca.

3. Şi de•i voi slobozi flămânzi la casele lor, vor slăbi pe cale, căci unti dintrânșii au venit de departe.

4. Răspuns-au ucenicii lui: De unde ar putea cineva să i sature pe aceștia de pâine, aici în pustie?

5. Şi i-a întrebat (Iisus): Câte pâini aveți? Iar el au zis: Şapte.

6. Şi a poruncit poporului să șază pe pământ; și luând cele șapte pâini a multumit, a frânt și a dat ucenicilor săi ca să le pună inainte; și le au pus înaintea poporului.

7. Şi aveau şi puţini peştişori; binecuvantand a zis să-i pună

și pe aceia înaintea lor. 8. Și au mâncat și s'au săturat; și au adunat șapte coșuri de ră: mășițe de sfărâmituri

9. lar cei ce mâncaseră erau ca la patru mii. Apoi i•a slobozit pe el.

10. Şi indată intrând în corabie cu ucenicii săi, a venit in părțile Dalmanutei.

11. Şi fariseii leşind (înaintea lui) au început a se prici cu dânsul,

8. 1-10: Mat. 15, 32-39. 11-21: Mat. 16, 1-12; Ioan 6, 30.

cerând să le dea semn din cer și

ispitindusi pe el.
12. Iar lisus suspinând cu dus hul său, a zis: Pentru ce neamul acesta cere semn? Adevăr zic vouă: Nu se va da semn neamului acestuia.

13. Şi lăsându-i pe dânşii, a intrat iarăși în corabie și a trecut

de ceea parte. 14. Și ucenicii lui uitaseră să la pâine și n'aveau cu dânșii, în

corabie, decât o pâine.

15. Și le a poruncit lor, zicând: Căutați de vă feriți de aluatul fas

riseilor și de aluatul lui Irod.

16. Iar ei cugetau întru sine,
unul către altul: Ne•o spune nouă

fiindcă n'avem pâine. 17. Dar lisus înțelegand, le•a zis lor: Ce cugetați că n'aveți pâine? Tot nu înțelegeți, nici nu pricepeți? Tot împietrită vă este înima voastră?

18. Ochi avand, nu vedeți și urechi avand, nu auziți și nu vă

aduceți aminte?
19. Când am frânt cele cinci pâini la cele cinci mii (de oamenii),

câte coșuri pline de sfărâmituri ați luat? Zis-au el: Douăsprezece. 20. Şi când (am frânt) cele şapte

(pâini) la cele patru mii (de oas meni), câte coșuri pline de sfărâs mituri ați luat? Iară ei au zis: Sapte.
21. Si le a zis lor: Atunci cum

de nu ințelegeți?

22. Şi dacă a venit lisus în Vitsaida, i au adus lui un orb și l-au rugat pe el ca să se atingă de dânsul.

18: ler. 5, 21; Ezech. 12, 2.

23. Iară el luând pe orb de mână

la scos afară din sat; și scuipând pe ochii lui și puindu-și mâinile peste el, l-a întrebat dacă vede ceva.

24. Şi ridicandu-şi ochii a zis: Văd pe oameni și i zăresc pe ei umbland ca niște copaci.

25. După aceea iarăși și a pus mâinile pe ochil lui și a văzut bine, și s'a îndreptat, încât toate le vedea lămurit.

26. Apoi lea trimis pe el la casa sa, zicând: Nici in sat să nu intri,

nici să spui cuiva.

27. Şi ieşind lisus şi ucenicii lui în satele Chesareei lui Filip, pe cale a intrebat pe ucenicii săi, grăindu-le: Cine zic oamenii că sunt eu?

28. Iar ei au răspuns: (Unii spun că ești) Ioan Botezătorul, alții (că ești) Ilie; iar alții (că ești) unul din proroci.

29. Zis a el către dânșii: Dar voi cine ziceți că sunt? Și răs-punzând Petru a zis lui: Tu ești Hristosul.

30. Şi le a poruncit lor să nu grălască nimănui despre aceasta.

31. Apoi a început a l învăța pe ei că Fiul Omului trebue să păr timească multe și să fie defăimat de bătrâni și de arhierei și de cărturari, și să fie omorit, și după trei zile să învie.

32. Si spunea pe față cuvântul acesta. Atunci Petru luându-l la oparte a inceput a l infrunta.

33. Iar el întorcându-se și căutând spre ucenicii săi, a certat pe Petru, zicand: Mergi inapoia mea, satano, că nu cugeți cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sunt ale oamenilor!

34. Şi chemând la sine multimea împreună cu ucenicii săi, lesa zis: Oricine vrea să vie după mine, să se lepede de sine, să și ia crucea sa și să mi urmeze mie.

35. Că cine va voi să-și mântulască sufletul, pierde l va pe el; iar cine-și va pierde sufletul său pentru mine și pentru Evanghelie, acela il va mântui pe el. 36. Că ce va folosi omului de ar

dobàndi lumea toată, și-și va pierde

sufletul?

8. 34

37. Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?

38. lar cine se va rușina de mine și de cuvintele mele, întru acest neam preacurvar si păcătos. pi Fiul Omului se va rușina de el cand va veni intru slava Tatălui pău cu sfinții îngeri.

Schimbarea la față. Vindecarea lunaticului. Cearta ucenicilor pentru întâletate. Ferirea de sminteală.

A poi a zis către dânșii: Adevăr grăesc vouă, că sunt unii din cel ce stau aici, cari nu vor gusta moartea pană când nu vor vedea impărăția lui Dumnezeu venind întru putere.

lar după șase zile a luat lisus pe Petru și pe lacov și pe loan și lea suit într'un munte înalt, tleosebi. Şi s'a schimbat la față Inaintea lor.

3. Și hainele lui erau străluci-

9. 2-13: Mat. 17, 1-13; Luca 9,

toare, albe foarte, ca zăpada, cum nici un nălbitor de pe pământ nu poate să nălbească.

4. Şi s'a arătat lor llie împreună cu Moise, și vorbiau cu Iisus. 5. Atunci începând Petru a zis

lui lisus: Învățătorule, bine este nouă să fim aici; să facem, dar, trei colibi: ție una, și lui Moise una, și luf Ilie una.

6. Căci nu știa ce să spună, pentrucă erau înspăimântați.

7. Şi s'a făcut nor, umbrindu-i pe ei, și glas din nori a venit zicând: Acesta este Fiul meu cel iubit, pe acesta să l ascultații

8. Şi căutând ei de năprasnă imprejur, n'au mai văzut pe nimeni, fără numai pe lisus impreună cu dânșii.

9. Şi pogorându-se el din munte, le a poruncit lor, ca nimănui să nu spue cele ce au văzut, fără numai când Fiul Omului va invie

din morți. 10. Iar ei au tinut cuvantul intru sine, întrebându-se: Ce o fl oare aceea: a învia din morți?

11. Şi l-au întrebat pe el, zicandı Pentru ce zic cărturarii, că trebue să vie mai întâi Ilie?

12. lar el răspunzând, a zis lor: Ilie, venind mai intăi, le va râna dui toate. Și precum este scris despre Fiul Omului, el va să păa

timească multe și să fie defăimat. 13. Însă zic vouă, că Ilie a și venit, și au făcut cu dânsul câte au voit, precum este scris despre el.

14. Si venind la ucenici, a văzut multime multă împrejurul for și cărturarii pricindu-se cu dânșii.

12: Mai. 3, 23; Is. 53, 3. 14-29: Mat. 17, 14-21; Luca 9, 37-42.

^{27-9, 1:} Mat 16, 13-28; Luca 9, 18-27.

15. Şi indată văzându»l, tot no» rodul s'a spăimântat și alergând s'a închinat lui.

16. Atunci (lisus) a întrebat pe

cărturari: Ce vă priciți cu ei? 17. Și răspunzând unul din mul-țime, a zis: Învățătorule, am adus pe fiul meu la tine, că are duh

18. Şi ori unde il apucă pe el, il zdrobeşte, şi face spume şi scràsıneşte din dinți şi se usucă. Şi am zis ucenicilor tăi să scoată (duhui), dar n'au putut.

19. lar el răspunzând a zis lui: O, neam necredincios? Până când voi fi cu voi? Pană când vă voi suferi pe voi? Aduceți la mine?

20. Şi leau adus pe el la dânsul. Ci văzânduel (pe lisus), duhul îns dată lea scuturat pe el, încât căs zând la pământ, se tăvălea și făcea

spume.
21. Si 1-a întrebat pe tatăl lui: Câtă vreme este de când i se în-tâmpiă aceasta? Iar el a zis: Din copilărie.

22. Şi de multe ori (duhul) l-a aruncat și în foc și în apă, ca să-l piarză pe el; ci de poți ceva, fie-ți milă și ne ajută nouă?

23. Atunci lisus i a zis lul: De poți crede, toate sunt cu putință celui ce crede.

24. Și îndată tatăl copilulul a strigat cu lacrimi, grăind: Crez, Doamne, ajută necredinței mele!

25. lar dacă a văzut lisus că multimea se îngrămădește, a poruncit duhului celui necurat și i-a zis: Duh mut și surd, îți porun-cesc să ieși dintrânsul, și de acum să nu mai întri in el?

26. Atunci strigand și scuturandu-l pe el cu putere, (duhul) a ieșit.

lar (tânărul) a rămas ca un mort, încât mulți ziceau că a murit.

27. Ct lisus apucându-l de mână,

1-a ridicat, și el s'a sculat. 28. Și întrând lisus în casă, ucenicii lui leau întrebat pe dânsul, la o parte: Oare noi pentru ce nu leam putut scoate pe el?

29. Iară el le a răspuns: Acest neam (de draci) cu nimic nu poate fi scos, fără numai cu rugăciune

și cu post. 30. Și ieșind de acolo a trecut prin Galileea; și nu voia să știe nimeni.

31. Căci învăța pe ucenici și le zicea lor: Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor, și l vor omori pe el, iar după ce l vor omori,

a treia zi va învia. 32. Iar ei nu înțelegeau cuvân tul și se temeau să-l întrebe pe el.

33. Şi dacă au venit în Caper. naum, găsindu-se în casă i-a în trebat pe dânșii: Ce grăiați între voi, pe cale?

34. Iar ei au tăcut; căci se prisciseră pe cale unul cu altul, cine

ar fi mai mare. 35. Şi şezând a chemat pe cel doisprezece şi le a zis lor: Cel ce va să fie întâiu, să fie mai pe urmă din toți și tuturor slugă.

36. Apoi luand un prunc lea pus pe el în mijlocul lor, și luându-l în brațe, a zis:
37. Cine va primi pe unul din

pruncii aceștia în numele meu, pe mine mă primește; și cine mă primește pe mine, nu mă primește

pe mine, ci pe cel ce m'a trimis

pe mine. 38. Atunci la întrebat Ioan, zicând: Învățătorule, am văzut pe cineva scotànd draci în numele tău, dar care nu vine după noi, și leam oprit pe el, pentrucă nu

vine după noi.

39. lar lisus a zis: Nu•l opriți, că nu este nimeni care făcând minuni în numele meu, să poată

degrab a mă grăi de rău. 40. Că cel ce nu este impotriva noastră, pentru noi este.

41. lar ori cine vă va adăpa pe voi cu un păhar de apă în nu-mele meu, pentrucă al lui Hristos sunteți, adevăr grăesc vouă, nu și va pierde plata sa.
42. Iar cine va sminti pe unul

din acești mici carl cred întru mine, i ar fi mai bine să și lege de grumaz o piatră de moară, și na se arunce în mare.

43. Și de te smintește pe tine mana ta, tale o; că mai bine îți ente ție să întri în viață ciung, decât două mâini având să întri In Gheena, in focul cel nestins,

44. Unde viermele lor nu moare

focul nu se stinge. 45. Si de te sminteste pe tine piciorul tău, taie-l; că mai bine îți ente ție să întri în viață schiop, dreat două picioare avand, să fii aruncat în Gheena, în focul cel 46. Unde viermele lor nu moare

of focul nu se stinge.

47. Și de te smintește pe tine tuchiul tău, scoates!; că mai bine lui Dumnezeu cu un ochiu, decât dol ochl avånd, så fil aruncat in Cheena focului.

48. Unde viermele lor nu moare

și focul nu se stinge. 49. Căci fieștecare cu foc se va săra precum toată jertfa cu sare se va săra.

50. Bună este sarea: dar dacă sarea va fi nesărată, cu ce o veți drege? Intru voi să aveți sare, și pace să aveți între voi?

Despre despărtenie. Iisus bines cupintează pruncii. Bogatul dos ritor de piată peșnică. Iisus își vesteste patimile. Fiti lui Zevedei. Vartimeu orbul.

Si sculându-se de-acolo, a venit în hotarele Iudeet, de ceea parte de Iordan. Și tarăși s'au adunat noroadele la dânsul; și precum ii era obiceiul, ii invăța pe el larăși.

2. Şi apropiindu-se fariseii, l-au întrebat pe el ispitindu-l: Oare cade-i-se bărbatului să-și lase femeia?

3. Iar el răspunzând a zis lor:

Ce va poruncit vouă Moise? 4. Zis-au el: Moise a dat vole (bărbatului) să-i scrie carte de despărțenie și s'o lase pe ea.

5. Si răspunzând lisus a zis lor: După învârtoșarea inimii voastre v'a scris el porunca aceasta.

6. Dar dela începutul zidirii, bărbat și femee i a făcut pe ei Dumnezeu.

7. Pentru aceasta va lăsa omul

48: Is. 66, 24.

10. 1-12: Mat. 19, 1-9. 4: A doua Lege 24, 1. 6: Fac. 1, 27. 7: Fac. 2, 24.

^{30-32:} Mat. 17, 22-23; Luca 9, 43-45; Ioan 7, 1. 33-50: Mat. 18, 1-9; Luca 9, 46-50.

pe tatăl său și pe muma sa și se va lipi de femeea sa,

8. Și vor fi amândoi un trup; așa că nu mai sunt doi, ci un trup.
9. Deci, ce a împreunat Dums nezeu, omul să nu despartă.

nezeu, omui sa nu desparta.

10. Ci in casă ucenicii lui l-au intrebat iarăsi despre aceasta.

 Şi le a zis lor: Oricine işi va lăsa femeea şi va lua alta, preacurveşte cu dânsa;
 Şi femeea de şi va lăsa băr »

Şi femeea de şi va lăsa băr batul şi se va mărita după altul, preacurveşte.

15. Şi aduceau la dânsul prunci, ca să se atingă de el; lar ucenicii îi certau pe cel ce ii aduceau.

14. Ci văzând lisus, s'a supărat şi lera zis lor: Lăsați pruncii să vie la mine şi nuri opriți, că a unora ca aceștia este impărăția lui Dumnezeu.

15. Adevăr zic vouă: Cine nu va primi împărăția lui Dumnezeu

ca un prunc, nu va intra intrânsa.

16. Și luându-i în brațe, și-a
pus măinile peste ei și i-a binecuvântat pe dânșii.

47. \$1 leşind el în cale a alergat cineva (la dânsul) și îngenunchind înaintea lui, l-a întrebat: Învățătorule bune, ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?

18. Iar lisus a zis către el: Cesmi zici bun? Nimeni nu este bun, fără numai unul Dumnezeu.

 Ştii tu poruncile: Să nu curveşti, să nu ucizi, să nu furi, să nu fii mărturie mincinoasă, să

13-16: Mat. 19, 13-15; Luca 18,

15—17: Mat. 19, 13—13; Luca 19, 15—17.
17—31: Mat. 19, 16—30; Luca 18, 18—30.
19: leş. 20, 12—17; A doua Lege 5, 16—20; 24, 14.

nu răpești, cinstește pe tatăl tău și pe muma ta? 20. Iar el răspunzând a zis lui:

20. Iar el răspunzând a zis lui: Invățătorule, toate acestea le-am păzit din tinerețele mele.

21. Atunci lisus căutând la el și fiindu-i drag, i-a zis: Una-ți mai lipsește: Mergi de vinde câte al și le dă săracifor și vei avea comoară în cer, și luând crucea vino de-mi urmează mie.

22. Iar el, întristându-se de cuvântul acesta, s'a dus mâhnit, pentrucă avea bogății multe.

23. Şi căutând lisus împrejur, a zis ucenicilor săi: Cât de anevole vor intra în impărăția lui Dumnezeu cei ce au avuții)

24. Şi se spăimântară ucenicii de cuvintele lui. Dar lisus urmându-și vorba, le-a zis lor iarăși: Fiilor, cât de anevoie este să intre în împărăția lui Dumnezeu cei ce se încred în avuții!

25. Mai lesne i este cămilel să treacă prin urechile acului, decât bogatului să între în împărăția lui Dumnezeu.

26. lar ei mai mult se îngros ziau și ziceau unul către altul: Atunci cine poate să se mânstuiască?

27. Ci lisus căutând la dânșii, a zis: (Lucrul) este cu neputință la oameni, dar nu la Dumnezeu; că la Dumnezeu toate sunt cu putință.

28. Şi grăind Petru, a zis lui lisus: lată, noi am lăsat toate și ți am urmat ție.

29. Şi răspunzându-i lisus, a zisi Adevăr grăesc vouă, nu este nimeni care să-și fi lăsat casă, sau frați, sau surori, sau tată, sau mumă, sau femee, sau copii, sau holde, pentru mine și pentru livanghelie, 30. Și să nu ia, acum, în vre-

10. 30

30. Şi să nu ia, acum, în vremea aceasta de prigoniri, insutiti: case și frați și surori și tată și mumă și copii și holde, iar în veacul cel viitor: viață veșnică.

31. Dar mulți dintâi vor fi pe urmă si de pe urmă, întâi.

urmă și de pe urmă, întâi.

32. Și ffind pe cale, suindu-se la Ierusalim, mergea lisus înaintea lor, far et mergeau după dânsul, spăimântați și plini de frică. Și luând la sine iarăși pe cel deisprezece, a început a le spune lor cele ce aveau să i se întâmple luti.

33. Iată ne suim la Ierusalim

33. lată ne suim la Ierusalim și Fiul Omului se va da arhierellor și cărturarilor, și-l vor judeca pe el spre moarte și-l vor da păgânîlor;

34. Şi-l vor batjocori pe el, şi-l vor scuipa şi-l vor omori, dar a trela zi va învia.

35. Şi au venît la el lacov şi loan fili lui Zevedel, zicând: Învățătorule, voim să ne faci ceea ce-ți vom cere.

36. Iar el i-a întrebat pe ei: Ce voiti să vă fac?

37. Zis-au ei către dânsul: Dă-ne nouă ca să ședem unul deadreapta ta și altul deastânga ta, întru mă-rirea ta.

38. Dar Iisus le a zis lor: Nu ştiți ce cereți. Puteți oare să beți paharul care l beau eu, și să vă botezați cu botezul cu care eu mă hotez?

39. Iar ei au zis lui: Putem. Zis•a lor Iisus: Păharul pe care li voi bea eu, cu adevărat il veți bea, și cu botezul cu care eu mă botez vă veți boteza;

MARCU

40. Ci a sedea deadreapta mea și deastânga mea nu•mi este în• găduit a vă da; ci (se va da) celor pentru cari s'a gătit.

41. Și auzind cei zece, au însceput a se mânia pe lacov și pe loan.

42. Iar lísus chemàndu i pe dânşlí la sine, le a zis: Ştiţi că celor ce li se pare că sunt domnitori ai neamurilor, domnesc peste ele, și mai marii lor le stăpânesc pe ele. 43. Iar între voi nu va fi asa:

43. Iar între voi nu va fi aşa; ci care vrea să fie mai mare între voi, să vă fie vouă slugă.

 Şi care va vrea să fie între voi întâiu, să fie tuturora slugă;

45. Pentrucă nici Fiul Omului n'a venit ca să i se slujiască, ci ca să slujiască el și să-și dea sufletul său (preț de) răscumpărare pentru mulți.

46. Ātunci au venit in Ierihon. Iar când ieşia el din Ierihon, cu ucenicii săi şi cu popor mult, Vartimet orbul, fiul lui Timei, şedea lângă cale cerşind.

47. Şi auzind că este Iisus Nas zarineanul, a început a striga și a zice: Iisuse, Fiul lui David, mis lueste mă!

48. Şi mulţi il certau, ca să tacă. Dar el și mai vârtos striga: Fiul lui David, milueste mă!

49. Şi oprindu-se lisus, a zis să-l cheme la el. Şi au chemat pe orb, zicându-i: Indrăsnește, scoală-te, că te chiamă.

^{32-34:} Mat. 20, 17-19; Luca 18, 31-34; Ioan 11, 16, 55. 35-45: Mat. 20, 20-28.

^{46-52:} Mat. 20, 29-34; Luca 18, 35-43.

50. lar el lepădându-și haina, s'a sculat și a venit la lisus. 51. Deci lea întrebat lisus și iea

zis: Ce voești să ți fac? Zis a orbul!

Invățătorule, (fă) ca să văz!

52. Iar lisus i-a zis lui: Mergi,
credința ta te-a mântuit; și îndată
a văzut și a mers după lisus, pe cale.

11.

Intrarea în Ierusalim, Smochinul neroditor. Izgonirea zarafilor din biserică.

lar când s'au apropiat de Ierusalim, trecând prin Vitfaghi și Vitania, spre Muntele Maslinilor a trimis pe doi din ucenicii săi,

2. Şi a zis lor: Mergeți în satul care este înaintea voastră, și in-trând întrânsul îndată veți afla un mânz legat, pe care nimeni din oameni n'a șezut; dezlegându.l, aduceti-1 (aici).

3. Şi de ya zice vouă cineva: De ce faceți aceasta? spuneți, că Domnului îi trebuește, și numai decât îl va trimite pe el aici.

4. Si mergând a aflat mânzul legat la o poartă, afară, în uliță,

și leau dezlegat pe el. 5. lar unii din cei ce stăteau acolo, i au întrebat pe ei: Ce fa-

ceți, de dezlegați mânzul? 6. lară ei le-au răspuns precum poruncise Iisus; și i au lăsat

pe el.

7. Apoi au adus manzul la lisus, și au pus pe el hainele lor, iar (lisus) a sezut pe dânsul.

8. Şi multi îşi aşterneau veş» 11. 1-10: Mat. 21, 1-9; Luca 19, 29-38; Ioan 12, 12-16. mintele lor pe cale; iar alții tăiau stâlpări din copaci și le așterneau pe cale.

9. lar cei ce mergeau înainte și cei ce veneau pe urmă, strigau și ziceau: Osana? Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului!

10. Bine este cuvântată împăs răția care vine, a părintelui nostru

David! Osana intru cei de sus! 11. Și au intrat lisus în Ierusa: lim și în biserică. Și după ce au văs zut toate, fiind acum înspre seară, a ieșit la Vitania, cu cei doispres zece.

12. Iar a doua zi, ieşind din Vitania a flămânzit.

13. Şi văzând de departe un smochin avand frunze, s'a apropiat, că doar va afla ceva întrân: sul. Și ajungând la el, nimic n'a aflat, fără numai frunze; căci încă nu era vremea smochinelor.

14. Şi începând lisus a grăi, a zis lui: De acum, în veac să nu mănânce nimeni rod din tine! lar

ucenicii lui auziră (cuvântul). 15. Și au venit la Ierusalim. Și intrând Iisus în biserică, a început a scoate pe cei ce vindeau și cum părau în biserică, și a răsturnat mesele schimbătorilor de bani și scau» nele celor ce vindeau porumbei.

16. Şi nu lăsa să mai treacă cineva cu vreun vas prin biserică. « 17. Şi învăța pe ei, zicând: Au nu este scris: casa mea, casă de rugăciune se va chema, întru toate neamurile? lar voi ați făcut•o peșteră de tâlhari.

18. Deci, auzind cărturarii și arhiereii, căulau cum l-ar (putea) pierde pe el; căci se temeau de dânsul, pentrucă tot poporul se mira de învățătura lui.

19. lar dacă s'a făcut seară, a

11. 18

lesit afară din cetate.

20. Și a doua zi trecând (pe acolo), au văzut smochinul uscat din rădăcină;

21. Şi aducându-şi aminte Petru, lea zis ful: Invățătorule, uite, smos chinul pe care leai blestemat, s'a uscat.

22. Şi răspunzând Iisus, a zis lor: Aveți credință în Dumnezeu! 23. Căci adevăr zic vouă, că

oricine va zice muntelui acestuia: ridică te și te aruncă în mare, si nu se va indoi intru inima sa, ci ra crede că ce va zice se va face, fieva lui orice va zice.

24. De aceea vă zic vouă: Toate câte cereți, rugându vă, să credeți că le veți primi, și le veți avea.

25. lar când stați de vă rugați, iertați orice aveți asupra cuiva, ca și Tatăl vostru cel din ceruri nă vă ierte vouă greșalele voastre.

26. Căci dacă voi nu veți ierta, nici Tatăl vostru cel din ceruri nu vă va ierta vouă greșalele voastre.

27. Şi au venit larăşi în Ierus salim. Şi umblând (lisus) prin bis perică, au venit la dânsul arhiereii şi cărturarii și bătrânii, 28. Și lau întrebat: Cu ce pu-

tere faci acestea? Și cine ți-a dat ție puterea aceasta, ca să faci

29. lar lisus răspunzând a zis lor: 27-33: Mat. 21, 23-27; Luca 20, Intreba•vă•voi și eu un cuvânt. Răspundeți•mi, și vă voi spune vouă cu ce putere fac acestea.

30. Botezul lui Ioan a fost din

cer, sau dela oament? Răspunde. Hami?

31. Și ei cugetau intru sine, zicând: De vom zice: din cer, va zice: pentruce, dar, n'ați crezut în el?

32. Iar de vom zice: dela oa-meni, se temeau de popor, căci toți aveau credința că loan a fost cu adevărat un proroc.

53. Şi răspunzând au zin lui lisus; Nu știm. Atunci lisus grăind, le a zis lor: Nici eu nu vă voi spune cu ce putere fac acestea.

12.

Pilda cu lucrătorii viei. Banul dajdiei. Saducheii tăgăduind în-vierea. Porunca cea mare. Al cul Fiu este Hristos? Fătărnicia cărturarilor. Banii pădupei.

Si a început a le grăi lor în pilde: Un om a sădit vie, a îngrăe diteo jureimprejur cu gard, a săpat întrânsa teasc, a zidit turn și a dat-o pe ea lucrătorilor, iar el s'a dus departe.
2. Și la vreme a trimis la lucră:

tori un argat, ca să primească dela ei din rodul viei.

3. Dar ei apucându-i, l-au bătut

și leau trimis înapoi fără nimic. 4. Și iarăși a trimis la dânșii alt argat, dar și pe acela bătându-l cu pietre, i-au spart capul și i-au

trimis cu necinste.

5. Şi iarăşi a trimis pe altul;

12. 1-12: Mat. 21, 33-46; Luca 20, 9-19; Is. 5, 1-2.

^{9:} Ps. 118, 25 - 26. 11-24: Mat. 21, 12-22; Luca 19, 45-48. 17: Is. 56, 7; Ier. 7, 11.

12. 27

dar și pe acela l-au omorit ca și pe multi alții: pe unii bătândusi, iar pe alții omorândusi.

6. Deci mai avand un fin jubit al său, mai pe urmă, lea trimis și pe acela la él, zicând: Se vor ru-sina de fiul meu.

Dar lucrătorii aceta au zis unii către alții: Acesta este mos ștenitorul, veniți săsl ucidem și moșia lui va fi a noastră.

8. Şi apucându-l l-au omorît şi leau scos afară din vie.

9. Deci, ce va face stăpânul viei? Veni•va și va pierde pe lu• crătorii (aceia), iar via o va da

altora.

10. Oare nici scriptura aceasta n'ati cititeo: Piatra pe care nu au băgat o în seamă ziditorii, aceasta a ajuns în capul unghiului?

11. Dela Domnul s'a făcut as ceasta, și este minunată în ochii nostri.

12. Şi căutau să-l prinză pe el, dar se temeau de popor, căci au priceput că împotriva lor a zis pilda; și lăsându-l pe el, s'au dus.

13. Atunci au trimis la el pe unii din farisei și din irodiani, ca să-l prinză în cuvânt.

14. Iar acestia venind, i au zis lui: Invățătorule, știm că ești drept, și nu-ți pasă ție de nimeni, că nu cauti în fața oamenilor, ci cu ades vărat calea lui Dumnezeu inveți: Cade se a da daidie Chesarului,

sau nu? Să dăm, sau să nu dăm? 15. El însă cunoscând fățărnis cia lor, a zis lor: Ce mă ispitiți? Aduceți mi un dinar ca să l văz.

10: Ps. 118, 22—23. 13—17: Mat. 22, 15—22; Luca 20, 20—26.

16. Iar ei i au adus. Şi a zis lor: Al cui este chipul acesta și scriptura cea de pe el? Răspuns-au el: Ale Chesarului.

sarului, și pe cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu. Și s'au mirat de dânsul.

18. Apoi au venit la dânsul saducheil, carl zic că nu este în. viere, și l-au întrebat pe el, zicând:

19. Invățătorule, Moise ne-a scris nouă, că de va muri fratele cuiva și-i va rămânea femeea fără copii, să ia fratele lui pe femeea lui și să ridice urmași fra:

cel dintâlu și a luat femee, dar murind n'a lăsat urmași.

21. Atunci a luateo al doilea, dar a murit, și n'a lăsat nici acela urmași, și al trellea așijderea.

dânsa și n'au lăsat urmași. mai pe urmă de toți, a murit și femeea.

23. Deci, la înviere, când vor învia, a cărula dintrânșii va fi femeea? Căci toți șapte au avut-o pe ea de nevastă?

24. Si răspunzând lisus, a zis lor: Au nu de aceea vă rătăciți, că nu știți scripturile, nici puterea lui Dumnezeu?

25. Căci când vòr învia din morți, nu se vor însura, nici se vor mărita, ci vor fi ca îngerii

26. lar despre morți, că se vor

17. Atunci Iisus, lesa grăit: Dați Chesarului cele ce sunt ale Che-

telui său. 20. Deci au fost sapte frați, și

22. Si toti sapte au luateo pe

din ceruri.

18—27: Mat. 22, 23—33; Luca 20; —38; A doua Lege 25, 5—6, 26: leg. 3, 6.

scula, au n'ați cetit în cartea lui Moise, cum i a grăit Dumnezeu lui din rug, zicând: Eu sunt Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov.

27. Dumnezeu însă nu este Dumnezeul morților, cl Dumnezeul viilor. Sunteți, deci, în mare rătăcire.

28. Atunci unul din cărturari care auzise disputa lor, văzând că bine le-a răspuns (lisus), s'a apropiat de el și lea întrebat: Care este cea dintâi poruncă din toate?

29. Iar lisus i-a răspuns, că cea dintài poruncă din toate este: Auzi, Israile: Domnul Dumnezeul nostru, este singurul Domn!
30. Apoi: Să iubesti pe Dom-

nul Dumnezeul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din tot cugetul tău și din toată vârtutea ta: aceasta este porunca cea dintâi.

31. Iar a-doua, asemenea aces teia: Să iubești pe aproapele tău, ca pe tine însuți. Poruncă mai mare decât acestea nu este.

32. Și a zis lui cărturarul: Bine, Invățătorule, drept ai grăit, că unul este Dumnezeu și nu este altul afară de dânsul;

33. Și ael iubi pe el din toată inima si din tot cugetul si din tot sufletul și din toată vârtutea, și a lubi pe aproapele ca însuși pe sine, este mai mult decât toate prinoasele și jertfele.

34. Iar lisus văzând că a grăit cu ințelepciune, i-a zis: Nu ești departe de împărăția lui Dum-

nezeu. Și nimeni n'a mai îndrăze nit săel întrebe pe el.

35. Şi începând lisus a învăta în biserică, a zis: Cum spun cărturarii că Hristos este Fiul lui David?

36. Că însuș David a grăit din Duhul Sfant: Zisea Domnul Dome nului meu: șezi deadreapta mea, până ce voi pune pe vrășmașii tăi așternut picioarelor tale.

37. Deci însuș David il numește pe el Domn; atunci cum este, dar, fiu al lui? Și poporul cel mult il asculta pe el cu dulceață.

38. Apoi grăia lor intru învă-țătura sa: Păziți-vă de cărturari, că le place să umble în haine lungi și să li se 'nchine (lumea) prin târguri.

39. Şi (iubesc) locurile cele mai sus in sinagoge și scaunele cele dintâl la ospețe.

40. Ei cari casele văduvelor le mănâncă și îndelung se roagă la arătare, mai grea osândă vor lua.

41. Şi şezând Iisus in preajma vistieriei bisericii, privia cum poporul aruncă bani în vistierie. Şi multi bogati aruncau mult.

42. Ci venind o văduvă săracă, a aruncat doi bănuți, cari fac un codrant.

43. Şi chemând pe ucenicii săi, le a zis lor: Adevăr zic vouă, că această văduvă săracă a aruncat mai mult decât toți cel ce au aruncat in vistierie.

44. Că toți au aruncat din pri-

^{28-34:} Mat. 22, 34-40; Luca 20, 39-40; 10, 25-28.

^{29:} A doua Lege 6, 4-5.
31: A doua Lege 19, 18.

^{35-37:} Mat. 22, 41-46; Luca 20, 41-44.

^{36:} Ps. 110, 1.

^{38-40:} Mat. 23; Luca 20, 45-47.

^{41-44:} Luca 21, 1-4.

sosul lor, iar aceasta din sărăcia el a aruncat tot ce a avut, toată avutia sa.

13.

Dărâmarea lerusalimului. Sfâra situl lumli: Nimeni nu stie ziua și ceasul în care pa să fie.

i ieșind din biserică, unul din ucenici i-a zis lui: Invățătorule, privește ce pietre și ce ziduri!

2. Şi răspunzând lisus a zis lui: Vezi aceste zidiri mari? Nu va rămânea piatră pe piatră, care să nu se risipească.

3. Iar când ședea el pe Munitele Maslinilor, în preajma bise ricii, leau întrebat pe dânsul, deos sebi, Petru și Iacov și Ioan și Andrei:

4. Spune-ne nouă, când vor fi acestea și care este semnul, când se vor săvarși toate acestea?

5. Iar lisus răspunzând lor, inceput a grăi: Căutați să nu vă

insele pe voi cineva;
6. Că mulți vor veni întru numele meu, zicând că eu sunt, și

pe mulți vor înșela. 7. lar când veți auzi de răs boaie și de vești de răsboaie, să nu vă spăimântați, căci trebue să

(acestea); ci încă nu va fi sfârșitul. 8. Čă se va scula neam peste

neam și împărăție peste împără: tie; si vor fi cutremure pe alocurea, și foamete și tulburări; accestea vor fi însă (numai) începutul durerilor.

9. Deci, luați seama de voi însivă, 13. 8: 2 Cron. 15, 6. 9-13: Mat. 10, 17-22; Luca 21, 12-17.

că vă vor da pe voi în soboare, și veți îl bătuți în adunări și inaintea domnilor și a împăraților veți sta pentru mine, spre mărturie

lor.
10. Ci mai întâi trebue să se propovedulască Evanghelia la toate neamurile.

11. lar când vă vor duce pe voi să vă dea, să nu vă grijiți de mai înainte, nici să vă gândiți ce veți grăi, ci să grăiți ceeace se va da vouă în ceasul acela; căci nu veți fi voi cei ce veți grăi, ci Duhul Sfânt.

12. Si va da la moarte frate pe frate și tată pe fiu; și se vor scula fiii asupra părinților și i vor omori pe ei,

13. Şi veți fi uriți de toți pentru numele meu; dar cel ce va răbda până la sfârșit, acela se va mântui.

14. lar când veți vedea urăs ciunea pustiirii care s'a zis de Daniil prorocul, stand unde nu se cuvine (cititorul să înțeleagăi), atunci cei ce vor fi in ludeea, să fugă la munți,

15. lar cel ce va fi pe acoperis să nu se pogoare în casă, nici să între să ia ceva din casa sa.

16. Si cel ce va fi în câmp, să nu se intoarcă înapoi să și ia haina sa.

17. Dar vai acelora ce vor avea în pântece, și celor ce vor alăpta în zilele acelea!

18. Ci rugațievă ca fuga voastră

să nu fie iarna; 19. Că va fi in zilele acelea necaz ca acela care n'a mai fost

până acum dela începutul zidirii, pe care a făcut•o Dumnezeu, și nici nu va fi.

20. Şi de n'ar scurta Dumnezeu zilele (acelea), nu s'ar mântui nici un trup; ci pentru cei aleși, pe cari el la ales, va scurta zilele (acelea).

21. Atunci, de va zice vouă cineva: lată aici este Hristos, sau iată acolo, să nu credeți;

22. Că se vor scula Hristoși mincinoși și proroci mincinoși, și vor face semne și minuni ca să înșele, de va fi cu putință, și pe cei alesi.

23. Iar voi să vă păziți; că iată, mai dinainte vi le am spus vouă toate.

24. Ci în zilele acelea, după necazul acela, soarele se va intuneca și luna nu-și va mai da lumina ei.

25. Şi stelele cerului vor cădea, și puterile cele din ceruri se voi clăti.

26. Atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori, cu putere

și cu slavă multă. 27. Și atunci va trimite pe îngerii săi din cele patru vânturi, dela marginea pământului până la marginea cerului.

28. Iar dela smochin luați pildă: Cànd mlădița lui este moale și înfrunzește, știți că vara este aproape.

29. Aşa şi voi, când veţi vedea făcându-se acestea, să știți că (Fiul Omului) este aproape, la ușă.

30. Adevăr grăesc vouă, că nu

22: A doua lege 13, 1. 24: ls. 13, 10; 34, 4. 26: Dan. 7, 13. 27: Zah. 2, 6; A doua Lege 30, 4.

va trece neamul acesta, până nu se vor împlini toate acestea.

31. Cerul și pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece.

32. lar de ziua aceea și de cea-

sul acela nimeni nu stie, nici gerii cari sunt în cer, nici Fiul, fără numai Tatăl.

33. Luați seama, priveghiați și vă rugați, că nu știți când va fi vremea aceea;

34. (E tocmai) ca un om care se duce departe, lăsându-și casa sa și dànd slugilor sale putere, și fiecăruia lucrul lui, și poruncind portarului ca să privegheze.

35. Priveghiați dar, că nu știți când va veni stăpânul casei: seara, sau la miezul nopții, sau la cântatul cocoșilor, sau dimineața;

36. Ca nu cumva venind fără de veste, să vă afle dormind. 37. Iar ceeace vă spun vouă,

spun tuturora: Priveghiați?

Ungerea lui lisus. Cina cea de taină. Rugăciunea lut lisus. Les pădarea lui Petru.

După două zile erau Paștile și Azimile; iar arhiereli și căr-turarii căutau cum l-ar prinde cu vicleșug ca să-i omoare.

2. Dar ziceau: Nu în praznic, ca să nu se facă tulburare întru popor. Și fiind el în Vitania, în casa lui Simon leprosul, șezând la masă, a venit o femee cu un alavastru cu mir de nard curat de mult pret și sfărâmând alavastrul, l-a

turnat pe capul lui. 14. 1-2: Mat. 26, 1-5; Luca 22, 3-9: Mat. 26, 6-13; Ioan 12, 1-8.

- 76 -

^{12:} Miha 7, 6. 14: Dan. 9, 27. 19: Dan. 12, 1.

14. 25

14. 26

4. Și erau unii de le părea rău si ziceau întru sine: Pentruce se făcu această pagubă cu mirul?

5. Căci se putea vinde acesta cu mai mult de trei sute de dinari și să se dea săracilor. Și cârtiau impotriva ei.

6. Zis•a lor Iisus: Lăsați•o pe ea. Pentruce îi taceți supărare? Că bun lucru a făcut cu mine.

7. Căci pe săraci pururea îi aveți cu voi, și când vreți, puteți să le faceți lor bine, dar pe mine nu mă aveți pururea.

8. Aceasta a făcut ce a putut: a apucat să mi ungă trupul spre

ingropare.

Adevăr grăesc vouă: Ori unde se va propovădui Evangheilia aceasta în toată lumea, se va povesti, întru pomenirea ei, și ce

a făcut ea. 10. Iară Iuda Iscarioteanul, unul din cei doisprezece, s'a dus la arhierei, ca să l vânză pe el lor.

11. Şi ei auzind, s'au bucurat şi i au făgăduit să i dea bani. Şi el căuta, cum l ar da pe el lor la vreme cu prilej.

12. Iar în ziua cea dintâi a Azimelor, când jertfeau mielul de Paști, au zis către dânsul ucenicii lui: Unde voești să mergem să gătim, ca să mănânci Paștile?

13. Şi a trimis (lisus) pe doi din ucenicii săi și le a zis lor: Mergeți în cetate; acolo vă va intâmpina pe voi un om ducând un vas de lut cu apă; mergeți după dânsul.

10-11: Mat. 26, 14-16; Luca 22, 3-6. 12-16; Mat. 26, 17-19; Luca 22, 7-13.

14. Si unde va intra el, spuneți stăpânului casei că învățătos rul zice: Unde este sălașul întru care să mănânc paștile, cu uce nicii mei?

15. Şi el va arăta vouă un foișor mare, așternut gata; acolo să gătiți pentru noi.

Și ieșind ucenicii lui, au venit în cetate și au aflat precum le spusese lor, și au gătit paștile.

17. lar făcându-se seară, a venit (lisus) cu cei doisprezece.

18. Şi şezànd ei la masă şi mân. când, a zis lisus: Adevăr zic vouă, că unul din vol, care mănâncă impreună cu mine, va să mă

vânză.
19. lar ei începură a se întrista și a-i zice unul câte unul: Nu cumva sunt eu? Și altul: Nu cumva sunt eu?

20. Iar el răspunzând a zis lor: Unul din doisprezece, care intinge cu mine in blid.

21. Ci Fiul Omului va merge precum este scris pentru dansul; dar vai omului aceluia, prin care Fiul Omului se vindel Mai bine ar fi fost, de nu s'ar fi născut.

22. Şi mancand ei, a luat Iisus pâne, și binecuvântând a frânt și a dat lor, zicând: Luați, mâncați, acesta este trupul meu.

23. Şi luând păharul, multumind a dat lor și au băut dintrânsul toți.

24. Și a zis lor: Acesta este sâne gele meu, al legii celei nouă, care

pentru mulți se varsă.

25. Adevăr zic vouă, că de acum nu voi mai bea din roada viței, până în ziua aceea când o

17-25: Mat. 26, 20-29; Luca 22, 14-23; Ioan 13, 21-26.

voi bea pe ea nouă, întru impărăția lui Dumnezeu.

26. Apoi cântând cântări de laudă, au leșit în Muntele Masli-

nilor. 27. Atunci a zis lor Iisus: Toți vă veți sminti întru mine în noaptea aceasta; căci scris este: bate: voi păstorul și se vor risipi oile.

28. Ci după ce voi învia, voi merge mai înaînte de voi în Gas

29. Iar Petru a zis lui: Chiar dacă toți se vor sminti, eu însă nu.

30. Zis-a Iisus lui: Adevăr grăesc ție, că tu astăzi, în noaptea aceasta, mai înainte de a cânta cocoșul de două ori, de trei ori te vei lepăda

de mine. 31. Iar el cu mult mai vârtos zicea: De mi s'ar întâmpla să și mor cu tine, și tot nu mă voi lepăda de tine. Și asemenea au

zis toți.

32. Și ajungând în satul care se numește Ghetsimani, a zis u cenicilor săi: Şedeți aici până mă

voi ruga.

33. Și luând cu sine pe Petru
și pe Iacov și pe Ioan, a început
a se spăimânta și a se neliniști.

34. Și a zis lor: Intristat este

sufletul meu până la moarte. Răs mâneți aici și priveghiați.

35. Şi mergând puţin mai departe, a căzut la pământ și se ruga, că de este cu putință, să treacă dela dânsul ceasul acela.

36. Şi zicea: Avva, Părinte, la

tine toate sunt cu putință; treci

26-31: Mat. 26, 30-35; Luca 22, 31-34. 39; Zah. 13, 7. 32-42: Mat. 26, 36-46; Luca 22, 40-46; Ioan 18, 1.

34: Ps. 43, 5

dela mine paharul acesta, insă nu ceea ce voesc eu, ci ceea ce vo ești tu, să fie.

37. Iar dacă a venit (la uçenicii săi), i-a găsit pe ei dormind; și a zis lui Petru: Simone, dormi? Nu putusi să priveghezi un ceas?

38. Priveghiați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită; că este osàrduitor, iară trupul nes putincios.

39. Şi iarăşi mergând s'a rugat,

spunând aceleași cuvinte.
40. Și întorcându-se, i-a aflat pe dânșii iarăși dormind, căci ochii lor erau îngreulați și nu știau ce să-i răspunză.

41. lar dacă a venit a treia oară, a zis lor: Dormiți de acum și vă odinniți. Destul este: a venit ceasul. Iată, Fiul Omului se dă în mâinile păcătoșilor.

₩ 42. Sculați•vă să mergem. Iată, s'a apropiat cel ce m'a vândut.

43. Şi numai decât, încă grăind el, a venit Iuda, unul din cei doisprezece, și cu el mulțime multă cu săbii și cu fuști, dela arhierei și dela cărturari și dela bătrâni.

44. lar cel ce il vânduse pe el, le dăduse semn, zicând: Pe care-l voi săruta, acela este; prindețial

pe el și duceți cu pază. 45. Și venind (luda), îndată s'a apropiat de el și i-a zis lui: Invățătorule, Invățătorule! Și lea sărue tat pe el. 46. Iar el au pus mâinile pe el

și leau prins.

47. Ci unul din cei ce stăteau långă el, scoțând sabia a lovit pe sluga arhiereului și i a tăiat urechia.

43-54: Mat. 26, 47-58; Luca 22, 47-55; Ioan 18, 2-18.

MARCU

cu săbii și cu fuști, să mă prindeți? 49. În toate zilele am fost cu voi învățând în biserică și nu m'ați

prins. Ci, plinească-se scripturile? 50. Și lăsându-l pe el, au fugit toti.

51. lar un tanar oarecare imbrăcat cu giulgiu pe trupul gol, mergea după (lisus); și l*au prins pe el.

52. lar el, lăsând giulgiul, a fu-

14. 7

git dela ei gol. 53. Și leau dus pe lisus la are hiereu, și s'au adunat la dânsul toți arhiereli și bătrânii și cărturarii. 54. Iar Petru a mers după el de

departe, până în curtea arhiereus lui; și ședea impreună cu slugile și se încălzia la foc.

55. Iar arhiereii și tot sfatul căutau mărturii impotriva lui lisus, ca să-i omoare, dar nu aflau;

56. Căci mulți mărturiseau minciuni asupra lui, dar mărturiile

lor nu se potriveau. 57. Şi sculându-se unii, au mărturisit minciuni asupra lui, grăind:

58. Noi leam auzit pe el zicând: Eu voi strica această biserică făcută de mâini și în trei zile voi zidi alta, nefăcută de mâini.

59. Dar nici așa .mărturia lor nu era la fel.

60. Atunci sculandu-se arhiereul in mijloc, a întrebat pe lisus, zicând: Nimic nu răspunzi? Auzi ce mărturisesc aceștia împotriva tal

61. lar el tăcea și nimic nu răspundea. Și iarăși l•a întrebat pe el arhiereul și i•a zis lui: Au tu

ești Hristosul, Fiul celui binecuvantat?

62. Răspuns•a Iisus: Eu sunt; și veți vedea pe Fiul Omului șe• zând deadreapta puterii și viind cu norii cerului.

63. Atunci arhiereul rupân.
du-si hainele sale, a zis: Ce alte mărturii ne mai trebuesc nouă?

64. Ați auzit hula. Ce vi se pare vouă? lar ei cu toții leau judecat pe el că este vinovat de moarte.

65. Şi unii au început a l scuipa și a-i acoperi fața, și a-i bate cu pumnii și a-i zice: Prorocește! lar slugile il băteau pe el cu palmele

peste obraz.
66. Ci Petru fiind jos in curte,

a venit una din slugile arhiereului, 67. Și văzând pe Petru încăl-zindu-se, s'a uitat la el și a zist Şi tu erai cu Itsus Nazarineanul?

68. Iar el s'a lepădat, zicând: Nu știu, nici nu pricep ce grăești tu. Și a ieșit afară înaintea și (atunci) a cântat cocoșul.

69. lar slujnica văzandust pe el larăși, a început a spune celor ce stăteau (acolo), că și acesta dintrânșii este. Dar el s'a lepădat

70. Si peste puțin, cei ce stăteau acolo au zis lui Petru: Adevărat, dintrânșii ești, căci ești galileean, și graiul tău seamănă (cu al lor),

71. lar el a început a se bles tema și a se jura: Nu cunosc pe omul acesta de care grăți.

72. Atunci a doua oară a cântat cocoșul. Și Petru și a adus

62: Ps. 110, 1. 63: Dau. 7, 13. 66-72: Mat. 26, 69 75; Luca 22, 56-62; Ioan 18, 17. 25 -27.

aminte de cuvântul care i spusese lisus: Mai inainte de a cânta cor coșul de două ori, de trei ori te vei lepăda de mine. Și acoperindu-și fața a început a plânge.

15. 1

15.

Patimile Domnului. Moartea, pogorîrea de pe cruce și îngroparea lui.

Si desdedimineață sfat făcând arhiereii cu bătrânii și cu cărturarli și cu toată adunarea, și legand pe lisus, leau dus și leau dat lui Pilat.

2. Deci 1-a întrebat pe el Pilat: Tu esti împăratul Iudeilor? Iar el răspunzând, a zis lui: Tu zici.
3. Iar arhiereli îl învinuiau cu

4. Atunci Pilat I-a intrebat pe el iarăși, zicând: Nimic nu răs-punzi? Vezi câte mărturisesc împotriva ta?

3. Iar lisus nímic n'a mai răs» puns, încât se mira Pilat.

6. Ci la praznicul (Paștilor) le alobozia lor câte un vinovat, pe care-l cereau ei.

7. Şi era unul cu numele Varava, inchis impreună cu tova: rășii săi, cari într'o răscoală fă: cuneră omor.

8. Deci venind sus (la Pilat), multimea a inceput a cere (să le lacă) precum le făcea lor de obleefu

9. Atunci Pilat le a răspuns lor, alcand: Voiti să vă slobozesc vouă pe impăratul Iudeflor?

15. 2-19: Mat. 27, 11-30; Luca E3, 2-25; Ioan 18, 29-19.

10. Căci știa că din pizmă îl dăduseră pe el arhiereii

11. Dar arhiereii indemnau multimea, ca mai vârtos (să ceară) să le slobozească lor pe Varava.

12. Şi răspunzând iarăsi Pilat le a zis lor: Dar ce voiți să fac acestuia, care ziceți că este impăratul Iudeilor?

13. Atunci ei au strigat din nou:

Răstigneșteal pe el! 14. Zis-a lor Pilat: Dar ce rău a făcut? Iar el mai vârtos strigau: Răstignește l pe el!

15. Şi Pilat vrand să facă pe voia mulțimii, le a slobozit pe Va rava, iar pe lisus bătându-l, l-a dat să se răstignească. 16. Atunci ostașii 1-au dus pe

el înlăuntrul curții, adecă în divan, și au adunat toată oastea. 17. Și I-au îmbrăcat pe el în

porfiră, și impletind o cunună de spini, i-au pus-o lui (pe cap).

18. Şi au inceput a se lui: Bucură-te, împăratul Iudeilor! 19. Şi-l băteau peste cap cu

trestia, și l scuipat pe el, și pu-nându-se în genunchi, se inchinau lui. 20. Iar după ce l-au batjocorit,

au desbrăcat de pe el porfira și 1-au îmbrăcat în hainele lui și 1-au dus ca să l răstignească. 21. Și au silit pe un oarecare

Simon Chirineanul, tatăl lui Ales xandru și al lui Ruf, care trecea venind din tarină, ca să ducă crus cea lui.

22. Și leau dus pe el la loculce se zice Golgota, care se tâl: cuește: locul căpățânii.

20-41: Mat. 27, 31-56; Luca 23, -49; Ioan 19, 16-30. 26-

- 80 -

^{55-65:} Mat. 26, 59-68; Luca 22, 63-71; loan 18, 19-24.

23. Şi i au dat lui (să bea) vin amestecat cu smirnă, dar el n'a

15, 23

24. Şi răstignindu-l pe el au impărțit hainele lui, aruncând sorți pe dânsele, (ca să știe) cine ce va lua.

25. Şi era ceasul al treilea când leau răstignit pe dânsul.

26. Si scrisoarea pricinei lui era deasupra: Impăratul ludeilor.

27. Iar împreună cu dânsul au răstignit doi tâlhari, unul deas dreapta și altul deastânga lui.

28. (Astfel) s'a plinit scriptura care zice: Şi cu cei fărădelege s'a socotit

29. Iar cei ce treceau (pe acolo) il huliau pe el, clătinându-și ca-petele lor și zicând: Na? Cel ce strici biserica și în trei zile o zidești,

30. Mântuiește te pe tine și te pogoară de pe cruce!

31. Aşijderea arhiereii şi căra turarii bătându-și joc (de el), zi-ceau unul către altul: Pe alții a mântuit, iar pe sine nu poate să se mântuiască!

32. Hristos, Impăratul lui Israil, pogoare-se acum de pe cruce, ca să vedem și să credem întrânsul! Și îl huliau pe el și cei ce erau răstigniți împreună cu dânsul.

33. lar când a fost ceasul al șaselea, întunerec s'a făcut peste tot pământul, până la al nouălea

34. Si la al nouălea ceas a stri-

24: Ps. 22, 19.

29: Ps. 22, 8; 109, 25.

gat lisus cu glas mare, zicând: Eloi, Eloi, lama sabahtani? ce se tălcuește: Dumnezeul meu, Dum. nezeul meu, pentru ce m'ai lăsat?

15: 43

35. Iar unii din cei ce stăteau acolo auzind, ziceau: lată, strigă pe Ilie.

36. Atunci alergând unul și umpland un burete de oțet și punându-l într'o trestie, 1-a dat să bea, zicând: Lăsați să vedem, ve-ni-va oare Ilie ca să-l pogoare pe el?

37. Iar Iisus strigand cu glas mare, și a dat Duhul.

38. Si catapeteazma bisericii s'a rupt în două, de sus până jos.

39. Si văzând sutașul, cel ce sta în preajma lui, că strigând așa și a dat Duhul, a zis: Cu ade vărat omul acesta a fost Fiul lui Dumnezeu.

40. Și erau (acolo) și niște femei cari priviau de departe; printre ele era Maria Magdalina și Maria muma lui lacov cel mic și a lui Iosie, și Salomia,

41. Cari și când erau în Galle leea mergeau după el și slujeau lui, (precum) și altele multe carl se suiseră împreună cu el în los rusalim.

42. Şi acum făcându-se seară de vreme ce era Vineri, care esta inaintea Sâmbetei,

43. A venit Iosif din Arimas teea, sfetnic cu bun chip, care incă aștepta impărăția lui Dame nezeu, și îndrăznind a intral la Pilat și a cerut trupul lui lisus.

34: Ps. 22, 2. 42-47: Mat. 27, 51-61; Luco 23, 50-55; Ioan 19, 38-42.

44. Iar Pilat s'a mirat că (Iisus) a murit așa de curând; și chemànd pe sutas, lea întrebat dacă a murit de mult.

45. Şi încredinţându-se dela sutaș, a dăruit lui Iosif trupul.

46. Atunci Iosif cumpărând giulgiu și pogorând (pe lisus de pe cruce) l-a înfășurat cu giulgiul și lea pus într'un mormânt care era săpat în stâncă, și a prăvălit o piatră pe ușa mormântului.

47. Iar Maria Magdalina și Maria lui Iosie priveau unde îl pun.

Inoterea Domnului, Itsus se arată ucenicilor săi. Inăltarea la cer.

Si dacă a trecut ziua Sâmbetei, Maria Magdalina și Maria lui lacov și Salomia au cumpărat miresme, ca să meargă săil ungă pe el.

2. Și foarte de dimineață, în ziua intàla a săptămânii, au venit la mormant pe cand răsărea soa-

3. Şi ziceau intre ele: Cine ne va prăvăli nouă piatra de pe ușa mormantului?

4. Dar căutând, au văzut piatra prăvălită; și era mare foarte.

5. Si intrând în mormânt, au väzut un tânăr şezând deadreapta îmbrăcat în vesmânt alb, și se spalmantară.

6. Iar el a zis lor: Nu vă spăi-mantați! Pe Iisus Nazarineanul cel rastignit il căutați? S'a sculat din

16. 1-8: Mat. 28, 1-8; Luca 24, 1-12; Ioan 20, 1-10.

morți, nu este aici. lată locul unde leau pus pe el.

7. Mergeți deci și spuneți uce-nicilor lui și lui Petru, că se va duce mai înainte de voi în Galileea; acolo il veți vedea, precum v'a spus vouă.

8. Dar ele ieșind, au fugit dela mormant, căci erau cuprinse de cutremur și de spaimă, și nimănui n'au spus nimica, pentrucă se temeau.

9. Iar dacă a inviat (lisus) dimineața, în ziua cea dintâi a săp-tămânii, s'a arătat întâi Mariei Magdalina, dintru care scosese șapte draci.

10. Iar aceasta mergând a vestit celor ce fuseseră cu el, care plangeau (acum) și se tânguiau.

11. Dar ei auzind că el este viu, și că a fost văzut de dânsa, n'au

După aceea s'a arătat, în alt chip, la doi dintre el, cari mergeau la câmp.

13. Iar aceștia ducându-se, au spus celorlalți; dar nici pe el nu i-au crezut.

14. Ci, la urmă de tot, când cei unsprezece sedeau la masă, li s'a arătat (și lor) certându-i pentru necredința lor și pentru îm-pietrirea inimei lor, că n'au cre-zut celorce văzuseră că a înviat.

15. Şi a zis lor: Mergeţi în toată lumea şi propoveduiţi Evanghelia la toată făptura?

16. Cel ce va crede si se va boteza, se va mântui; iar cel ce nu va crede, se va osândi.

14-18: Luca 24, 36-49; Ioan 20, 19-23.

- 84 -

17. Și ceice vor crede, vor fi însoțiți de (aceste) semne: întru numele meu draci vor scoate, in limbi nouă vor grăi. 18. Şerpi vor lua (în mână) și de

vor bea ceva aducător de moarte, nu-l va vătăma pe ei; peste bol-navi își vor pune mâinile și bine se vor face.

19. Deci Domnul, după ce a grălt cu ei, s'a înălțat la cer și a

sezut deadreapta lui Dumnezeu. 20. Iar ei leşind, au propoveduit pretutindeni. Şi Domnul lucra împreună cu dânșii, adeverindu-le cuvântul cu minunile care urmau. Amin.

19: Luca 24, 50-53

SFÂNTA EVANGHELIE

DELA

LUCA

Nașterea lui Ioan Botezătorul. Bunavestire. Inchinăciunea Mas riel la Elisaveta și cântarea el. Deslegarea limbii lui Zaharia și prorocia lui.

De vreme ce mulți s'au apucat să alcătulască povestiri despre aptele cele ce au fost pe deplin adeverite întru noi, 2. Precum ni le-au lăsat nouă

cel ce dintru început au fost văs zători și slujitori ai Cuvântului,

3. Părutu-mi-s'a și mie cu cale, ca cercetând toate cu deamănuntul, dela inceput, pe rànd să ți le acriu ție, puternice Teofile,
4. Ca să cunoști temeinicia cu-

5. Fost-a în zilele lui Irod, îm-păratul ludeei, un preot oarecare, Zaharia, din ceata preoțească a lui Avia, iar femeea lui din fetele

lui Aaron, și numele ei era Eli-

6. Şi erau amândol drepţi înain-tea lui Dumnezeu, umbland fără prihană întru toate poruncile şi îndreptările Domnului.

7. Dar nu aveau copii, pentrucă Elisaveta era stearpă, și amândoi erau înaintați în zilele lor.

8. Şi pe când slujea odată înain-tea lui Dumnezeu, în săptămâna cetel sale,

9. Ieșind la sorți să tămâieze după datina preoțească, a intrat în biserica Domnului.

10. lar în vremea tămâierii toată mulțimea poporului era afară și

11. Atunci s'a arătat lui îngerul Domnului, stând deadreapta alta-rulut tămâlerii.

12. Şi s'a spăimântat Zaharia văzându-l, și frică a căzut peste dânsul.

13. Dar îngerul a zis către el: Nu te teme, Zaharie, că s'a auzit rugăciunea ta, și femeea ta Elisaveta îți va naște fiu și vei chema numele lui loan.

14. Si vel avea bucurie și ve selie, si multi se vor bucura de

nașterea lui.

15. Căci va fi mare înaintea Domnului; vin și beutură ametitoare nu va bea, și se va umplea cu Duh Sfant încă din pantecele maicii sale. 16. Și pe mulți din fiii lui Israil

ii va intoarce la Domnul Dum-

nezeul lor. 17. Si el va merge inaintea Domnului cu duhul și cu puterea lui Ilie, ca să întoarcă înimile pă-rinților spre fiii lor și pe cei neascultători la înțelepciunea drepților, ca să gătească Domnului popor pregătit.

18. Atunci a zis Zaharia către înger: Din ce voi cunoaște aceasta? Că eu sunt bătran și femeea mea

trecută în zilele sale.

19. Şi răspunzând îngerul a zis lui: Eu sunt Gavriil, cel ce stau inaintea lui Dumnezeu, și sunt trimis să grăesc către tine să-ți vestesc ție acestea.

20. Și iată, vei fi mut și nu

vei putea grăi până în ziua când vor fi acestea, pentrucă n'al cre-zut cuvintelor mele cari se vor implini la vremea lor.

21. Iar poporul astepta pe Zaharia si se mira că el zăbovește

în biserică.

22. Şi ieşind, n'a putut să grăs iască. Atunci el au ințeles că ve-

1. 15: Jud. 13, 4-5.

17: Mal. 3, 1: 23. 24.

denie a avut în biserică, pentru că le făcea semn cu mâna; și a

rămas mut. 23. Și dacă s'au umplui zilele lui de sluibă, s'a dus la casa sa.

24. lar după zilele acelea, Elisaveta, femeea lui, a rămas grea și s'a tăinuit pe sine cinci luni de zile, zicând:

Așa mi-a făcut mie Domnul in zilele in care a socotit să ri-dice ocara mea dintre oameni.

26. Iar în luna a șasea trimis a fost îngerul Gavriil dela Dums nezeu într'o cetate a Galileei, cu numele Nazaret,

27. La o fecioară logodită cu un bărbat, al cărui nume era losif, din casa lui David; iar numele fecioarei era Maria.

28. Și intrând îngerul la dânsa, zis: Bucură te ceeace ești plină de dar, Domnul este cu tine, bis necuvântată ești tu între femeil

29. lar ea văzând s'a spăimântat de cuvantul lui, și cugeta întru sine, ce fel de închinare poate fi aceasta?

30. Dar ingerul a zis către dânsa Nu te teme, Marie, că ai aflat har

la Dumnezeu.

31. Şi iată vei zămisli în pân» tece, și vei naște fiu și vei chema numele lui lisus.

32. Acesta va fi mare și Fiul celui Prea Inalt se va chema; și Domnul Dumnezeu ii va da iul scaunul tatălui său David

33. Şi va domni peste casa lul lacov în veci, și împărăția lui nu

va avea sfârșit. 34. Atunci a zis Maria către in: ger: Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu știu de bărbat?

35. Şi răspunzând îngerul a zis el: Duhul Sfant se va pogori peste tine, și puterea celul Prea Inalt umbri; pentru aceasta și sfantul ce se va naște din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema. 36. Și iată Elisayeta, rudenia ta

care se zicea stearpă, a zămislit și ea un fiu la bătrânețele ei, și pentru ea luna aceasta este a sasea. 37. Că la Dumnezeu nici un

lucru nu este cu neputință. 38. Atunci a zis Maria: lată roaba Domnului, fie mie după cuvântul tău! Şi s'a dus dela dansa

Ingerul.

39. lar în zilele acelea sculându-se Maria, a plecat cu degrabă la munte, într'o cetate a lui Iuda. 40. Si a intrat în casa Zahariei

al s'a inchinat Elisavetei.

41. Iar când a auzit Elisaveta inchinăciunea Mariei, săltatea pruncul în pântecele el; și Elisaveta

Și strigând cu glas mare a vis: Binecuvântată ești tu între femel, și binecuvântat este rodul

pantecelui tău!

43. Și de unde mie aceasta, ca să vie Maica Domnului meu la mine?

44. Că fată, cum a ajuns glasul închinării tale la urechile mele, năltat-a pruncul cu bucurie în pântecele meu.

45. Și fericită este cea care a prezut că se vor împlini cele spuse ei de la Domnul.

46. Atunci a zis Maria: Mărește nullete al meu pe Domnul,

47. Şi s'a bucurat duhul meu

35: les. 13, 12; Lev. 21, 12. 17: Fac. 18, 14.

de Dumnezeu, Mântuitorul meu, 48. Căci a căutat spre smerenia roabei sale. Că iată, de acum mă vor ferici toate neamurile;

49. Că misa făcut mie mărire cel puternic, și sfânt numele lui. 50. Și mila lui e din neam în

neam peste cei ce se tem de el. 51. Arătatu-și-a tăria brațului său și a risipit pe cei mândri întru

cugetul inimii lor. 52. Pogorit•a pe cel puternici de pe scaune, și a înălțat pe cel

smeriți.
53. Pe cei flămânzi i-a umplut de bunătăți, și pe cel bogați isa scos afară deșerți.

54. Primit-a pe Israil, sluga sa aducându-și aminte de îndurările

55. Precum a grăit părinților noștri, lui Avraam și seminției lui până în veac.

ȘI a rămas Maria împreună cu (Elisaveta) ca la trei luni, și apoi s'a întors la casa sa.

57. Iar Elisavetei i s'a implinit vremea să nască; și a născut un prunc.

58. Şi au auzit cel ce locuiau împrejur și rudele el, că a mărit Domnul mila sa cu dânsa și s'au bucurat împreună cu ea.

59. Iar in ziua a opta, au venit să tale împreiur pruncul. Și voiau să l numească Zaharia, după nu mele tatălui său.

60. Atunci răspunzând muma lui, a zis: Nu, ci Ioan se va chema. 61. lară ei au zis către dânsa:

Nimeni nu este întru rudenia ta, care să se cheme cu numele acesta.

62. Şi a făcut semn tatălui lui, cum ar vrea să l cheme pe dânsul. 63. Iar el cerând o tăbliță a scris pe ea: Ioan va fi numele

lui. Și toți s'au mirat. 64. Și i s'a deschis îndată gura lui și limba lui s'a deslegat, și grăia lăudând pe Dumnezeu.

65. Și i-a cuprins frica pe toți cei ce locuiau imprejurul for. Și s'au vestit toate cuvintele acestea în toată laturea de prin munții ludeei.

66. Și toți căți le auziau le puneau la inima lor, zicând: Oare ce va să fie pruncul acesta? Și mâna Domnului era peste dânsul.

67. Şi Zaharia, tatâl lui, s'a umplut de Duhul Sfânt şi a prorocit, zicând:

68. Bine este cuvântat Domnul Dumnezeul lui Israil, că a cerces tat și a făcult răscumpărare popos rului său.

rului său. 63. Șt a ridicat corn de mântuire nouă în casa lui David, slugii

sale, 70. Precum a grăit prin gura sfinților săi proroci din vechime:

71. Că ne va mântui de vrăși mașii noștri și din mâna tuturor celor ce ne urăsc pe noi,

72. Și va face milă cu părinții noștri, aducându-și aminte de le-gământul său cel sfânt,

73. De jurământul cu care s'a jurat către Avraam părintele nostru,

74. Ca izbăvindu-ne din mâinile vrașmașilor noștri să ne dea nouă,

75. Să-i slujim lui fără frică, întru sfințenie și întru dreptate, inaintea lui, în toate zilele vieții noastre.

noastre.

76. Şi tu, pruncule, proroc al celui Prea Inalt te vei chema, căci vei merge inalntea fețti Domnului ca să gătești căile lui,

 77. Ca să dai poporului său cunoștința mântuirii, întru iertarea păcatelor lor,

78. Prin milostivirea și bunăs tatea Dumnezeului nostru, întru care ne-a cercetat pe noi răsări-tul cel de sus,

79. Ca să lumineze celor ce şed în intunerec şi în umbra morții şi să indrepteze picioarele noastre pe calea păcii.

80. Iar pruncul creștea și se întăria cu duhul. Și a fost în pustie până în ziua arătării lui către Israil.

2.

Nașterea lui lisus. Tăierea îm» prejur a lui lisus. Bătrânul Sis meon și prorocița Ana. lisus de doisprezece ani, întrebânduse cu dascălii legii.

In zilele acelea ieșit•a poruncă dela Chesarul August, să se inscrie toată lumea.

Inscrierea aceasta a fost instala pe când în Siria domnia Chisrineu.

 Şi mergeau toţi să se înscrie, fiecare în cetatea sa.

4. Deci s'a suit și Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret în Iudeea, în cetatea lui David, care se chiamă Vifleem, pentrucă el era din casa și din seminția lui David,

David, 5. Ca să se înscrie cu Maria, logodnica sa, care era grea.

 Lar pe când erau ei acolo, (Mariei) i s'au umplut zilele ca să nască.

7. Și a născut pe fiul său celîntăi născut și lea înfășat pe dâne

- 88 -

sul și l-a culcat în iesle, pentrucă ei n'au mai avut loc la gazdă.

 Şi erau în laturea aceea nişte păstori cari îşi petreceau noaptea pe câmp stând de strajă cu rândul, lângă turmele lor.

 Şi iată un inger al Domnului a stătut înaintea lor şi slava , Domnului a strălucit peste ei şi s'au infricoşat cu frică mare.

10. Dar ingerul le a zis lor: Nu vă temeți, că iată vestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot poporul!

11. Că s'a născut vouă astăzi Mântultor, care este Hristos Domanul, în cetatea lui David.

12. Şi acesta vă va fi vouă semnul: Afla-veți un prunc înfășat, culcat în iesle.

13. Și îndată s'a arătat împreună cu îngerul mulțime de oaste cerească, lăudând pe Dumnezeu Il zicând:

14. Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire?

15. lar dacă îngerii s'au dus dela dânșii la cer, păstorii au zis unii către alții: Să mergem, dar, până la Vifleem și să vedem lu-crul acesta ce s'a făcut și pe care Domnul ni l-a arătat nouă.

16. Şi venind de grabă, au aflat pe Maria și pe losif și pruncul culcat în iesie.

17. Şi văzând, au spus cuvântul ce li se grăise for despre pruncul acesta.

18. Și toți cei ce au auzit s'au mirat de cele ce au grăit păstorii catre dânșii.

19. Iar Maria păstra toate cuvintele acelea, punându-le la Inima sa. 20. Şi s'au intors păstorii (la turme) preamărind și lăudând pe Dumnezeu pentru toate câte au auzit și au văzut, precum li se vestise lor.

21. Iar când s'au implinit opt zile ca să-l tale pe el imprejur, i s'a pus numele: lisus, care i s'a dat de inger mai inainte de a se zămisli el în pântece.

22. Şi când s'au umplut zilele curățirii ei, după legea lui Moise, l-au suit (pe prunc) în Ierusalim, ca să-l pună înaintea Domnului,

23. Precum este scris in legea Domnului: Toată partea bărbătească ce deschide pântecele, sfant Domnului se va chema,

24. Si ca să dea jertfă, după cum se spune în legea Domnului, o pereche de turturele, sau doi pui de porumb.

25. Şi iată, era un om în Ierusalim, anume Simeon, și omul acela era drept și temător de Dumnezeu, așteptând mângăerea lui Israfl, și Duhul Sfânt era peste dânsul.

26. Ci lui îi făgăduise Duhul Sfânt să nu vază moartea, până ce nu va vedea pe Hristosul Domnului.

27. Și (indemnat) de Duhul a venit în biserică, atunci când părinții aduseseră înlăuntru pe pruncul Iisus, ca să facă pentru el cele rânduite de lege.

28. Iar acela a luat pruncul în brațele sale, și binecuvântând pe Dumnezeu, a zis:

29. Acum slobozeste pe robul tău, Stăpâne, după cuvântul tău, în pace,

2. 23: Ieș. 13, 2, 12, 15.

30. Că văzură ochii mei mântuirea ta,

31. Care a i gătit o înaintea feții tuturor popoarelor:

32. Lumină spre descoperirea neamurilor și mărire poporului tău Israil.

33. Iară Iosif și muma lui se mirau de cele ce se grăiau despre dânsul.

34. Şi i*a binecuvântat pe ei Simeon, și a zis către Maria, muma lui: lată, acesta este pus spre că-derea și scularea multora intru Israil, și spre (a fi un) semn căruia i se vor impotrivi (oamenii).

35. Iar prin sufletul tău va trece sable, ca să se descopere cugetele multor inimi.

36. Şi mai era acolo o prorociță Ana, fata lui Fanuil, din neamul lui Asir, îmbătrânită în zile multe, care trăise cu bărbatul său șapte ani, după fecioria sa.

37. Şi aceasta a fost văduvă ca la optzeci și patru de ani, care nu se depărta dela biserică, slujind (lui Dumnezeu) ziua și noaptea, in post și în rugăciuni.

38. Si venind ea acolo tocmai în ceasul acela, da mărire Doma nului și grăia despre dânsul tuturor celor ce așteptau izbăvirea lui

39. Şi după ce au săvârșit ei toate după legea Domnului, s'au intors in Galileea, in cetatea lor, Nazaret.

40. Iar pruncul creștea și se întăria cu duhul, umplându-se de înțelepciune, și darul lui Dumnezeu era peste dansul.

41. Ci părinții lui se duceau în

fiecare an în Ierusalim, la praze nicul Paștilor.

42. Şi când a fost (IIsus) de doisprezece ani, suindu-se ei în Ierusalim după obiceiul praznicului,

43. Şi sfârşindu-se zilele, când s'au intors ei (acasă), Iisus pruncul a rămas în Ierusalim, iar părinții lui n'au stiut.

44. Şi socotind că el este cu alți tovarăși, au mers cale de o zi și l-au căutat pe el printre rudenii și printre cunoscuți.

45. Si neaflanduel, s'au întors în lerusalim, ca să l caute (și acolo).

46. Şi după trei zile leau aflat in biserică, șezând în mijlocul das călilor, ascultându-i și întrebându-i

pe el.
47. Si se minunau toti cei cel auziau pe dansul, de intelepciunea și de răspunsurile lui.

48. Şi văzându-l pe el (părinții), s'au spăimântat și a zis către el muma lui: Fiule, pentru ce ne-al făcut nouă aceasta? Iată, tatăl tău și eu îngrijorați te căutam.

49. Zisea el către dânșii: De ce mă căutați? Au n'ați știut că întru cele ce sunt ale Tatălui meu mi se cade să fiu?

50. Dar ei n'au inteles cuvin-tele ce s'au grait lor.

51. Apoi s'a pogorit (lisus) impreună cu dânșii, și a venit în Nazaret; și le era supus. lar muma lui păzia toate graiurile acestea în inima sa.

52. Şi Iisus sporia cu ințelepciunea și cu vârsta și cu harul la Dumnezeu și la oameni.

52: 1 Sam. 2, 26.

3. i

Propopedutrea lui Ioan și măra turia lui despre Hristos. Botezul si cartea neamului lui lisus.

3.

I ar în anul al cincisprezecelea al impărăției lui Tiberie Chesarul, pe când Pilat din Pont era pro-curatorul Iudeet și Irod tetrarh al Galileei, iar Filip, fratele său tetrarh al Ituriei și al ținutului Trahonitidei și Lisanie tetrarh al Avilenei,

2. In zilele arhiereilor Ana și Catafa, fost-a cuvântul lui Dumnezeu către Ioan, fiul lui Zaharia, în pustie.

3. Şi acesta a străbătut toată laturea Iordanului, propoveduind botezul pocăinții intru iertarea păcatelor.

4. Precum este scris in cartea cuvintelor lui Isaia prorocul, care zice: Glasul celui ce strigă în pustie: sjätiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.

5. Toată valea se va umplea, și tot muntele și dealul se va smeri; (căile) cele strâmbe vor fi drepte, al cele colturoase căi netede.

6. Şi toată făptura va vedea mântuirea lui Dumnezeu.

7. Deci, zicea el noroadelor celor ce mergeau să se boteze dela dânnul: Pui de năpârci, cine v'a spus vouă să fugiți de mânia ce va nă fie?

8. Faceti, dar, roduri vrednice de pocăință; și nu începeți a zice întru voi înșivă: Părinte avem pe Avram! Căci zic vouă, că Dum.

3. 3-18: Mat. 3. 1-12; Marcu 1, 8. 4: Is 40, 3-5.

dăcina pomilor zace. Deci, tot

nezeu și din pietrile acestea poate

să ridice fii lui Avraam. 9. Că lată acum săcuren la răpomul care nu face roadă bună se tale și în foc se aruncă.

10. Și-l întrebau pe el noroadele, zicând: Dar ce vom face? 11. Iar el răspunzând le graia: Cel ce are două haine, să dea celui ce n'are, și cel ce are bucate,

12. Şi venind şi unii din vameşi să se boteze dela dânsul, ziceau către el: Invățătorule, ce vom loce?

să facă asemenea.

13. lar el a zis către dânșii: Nimic mai mult să nu cereți decât vă este rânduit vouă.

14. Şi-l întrebau şi ostaşli, zlcândı Dar noi ce vom face? Şi a zis către dânșii: Pe nimeni să nu asupriți, nici să clevetiți, și să fiți îndestulați cu leafa voastră.

15. Iar filnd în așteptare popo» rul, cugeta intru inima sa despre Ioan: Nu cumva este el Hristosul?

16. Răspuns•a Ioan tuturor, zl• cànd: Eu vă botez pe voi cu apă; dar vine cel mai tare decât mine, căruia nu sunt vrednic să-i desleg cureaua incălțămintelor lui. Acesta vă va boteza cu Duh Sfânt și cu foc.

17. El are lopată în mânile sale și va curăți aria sa, și va aduna graul în jitnița sa, iar pleava o va arde cu focul cel nestins.

18. St alte multe (ca acestea) bla nevestia el poporului, mangaindu-l

pe el.
19. lar Irod tetrarhul, mustrat fiind de el pentru Irodiada, femeea fratelui său, și pentru toate relele ce le făcea Irod,

20. A mai adus peste toate (relele) și pe aceea, că a închis pe Ioan în temniță.

21. Si dacă s'a botezat tot poporul, botezându-se și lisus și rugandu-se, s'a deschis cerul,

22. Şi Duhul Sfânt s'a pogorît 22. 31 Dulid Statit sa pogothi in chip trupesc, ca un porumb, peste dànsul; și glas din cer s'a auzit, zicând: Tu ești Fiul meu cel iubit, intru tine bine am voit!

23. Iar acest lisus, când a început (a propovedui), era ca de treizeci de ani, fiind precum se credea fiul lui Iosif, al lui Ili,

24. Al lui Matat, al lui Levi, al lui Melhi, al lui Iana, al lui losif.

25. Al lui Matatia, al lui Amos, al lui Naum, al lui Esli, al lui Naghe.

26. Al lui Maat, al lui Matatia, al lui Semei, al lui Iosif, al lui

Iuda, 27. 27. Al lui loana, al lui Risa, al lui Zorovavel, al lui Salatiil, al lui Nirie,

28. Al lui Melhi, al lui Adi, al lui Cosam, al lui Elmadam, al lui Ir.

29. Al lui Iosie, al lui Eliezer, al lui Iorim, al lui Matat, al lui Levi,

Al lui Simeon, al lui Iuda, al lui Iosif, al lui Ionan, al lui Eliachim,

31. Al lui Melea, al lui Mainan, al lui Matata, al lui Natan, al lui

32. Al lui Iese, al lui Ovid, al

21-22: Mat. 3, 13-17; Marcu 1, 9-11; Ioan 1, 32.

23-38: Mat. 1, 1-17.

lui Vooz, al lui Salmon, al lui Naason,

33. Al lui Aminadav, al lui Aram, al lui Esrom, al lui Fares, al lui Iuda,

34. Al lui Iacov, al lui Isaac, al lui Avraam, al lui Tara, al lui

Nahor, 35. Al lui Saruh, al lui Rahav, al lui Falec, al lui Ever, al lui Sala,

36. Al lui Cainam, al lui Arfaxad, al lui Sim, al lui Noe, al lui Lameh,

37. Al lui Matusala, al lui Enoh al lui Iared, al lui Maleleil, al lui Cainam. 38. Al lui Enos, al lui Stt, al

lui Adam, al lui Dumnezeu.

4.

Ispitirea lui lisus. El începe a învăța în sinagogă. Vindecă felurite boale.

I ar Iisus, plin de Duhul Sfant, s'a întors dela Iordan și s'a dus de Duhul in pustie,

2. (Unde) patruzeci de zile s'a isplitt de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea; ci sfârșin-du-se ele, pe urmă a flămânzit.

3. Si i a zis lui diavolul: De esti Fiul lui Dumnezeu, zi pietrei acesteea să se facă pâine.

4. Răspuns•a Iisus lui, zicând• Scris este, că nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul lui Dumnezeu.

Şi suindu-l pe el diavolul într'un munte înalt, i-a arătat lul

4, 1-13: Mat. 4, 1-11; Marcu 1, 12-13.

4: A doua Lege 8, 3.

intr'o clipeală de vreme toate impărățiile lumii. 6. Și i a zis lui diavolul: Ție-ți

voi da toată stăpânirea aceasta și slava el, căci mie îmi este dată,

și o dau pe ea cui voesc. 7. Deci, de te vei închina înaintea mea, a ta va fi toată.

8. Şi răspunzând lisus, i a zis lui: Scris este: Domnului Dumnezeului tău să te închini, și numai lui să-i slufești.

9. Şi la dus pe el (diavolul) in lerusalim, și așezându-l pe aripa bisericii, i-a zis lul: De esti Fiul lui Dumnezeu, aruncă-te de aici

jos. 10. Căci scris este că îngerilor săi va porunci pentru tine, ca să te păzească;

 Şi pe măini te vor purta,
 ca să nu•ți lovești de piatră pi• ciorul tău.

12. Dar lisus răspunzând, a zis lut: S'a zis, să nu ispitești pe Domnul Dumnezeul tău.

13. Şi sfârşind toată ispita, dia-volul s'a dus dela dânsul până la o vreme.

14. Și s'a întorș lisus întru pu-terea Duhului în Galileea, și a lesit vestea despre el în toată la-

turea aceea.
15. Și el învăța prin sinago. gele lor, slavit fiind de toți.

16. Apoi a venit in Nazaret, unde fusese crescut, și după obi-celul său, în ziua Sâmbetei a intrat în sinagogă și s'a sculat să

citească. 17. Și i-au dat lui cartea lui Isaia prorocul. Şi deschizand cartea, a aflat locul unde era scris:

18. Duhul Domnului (este) peste mine, pentrucă el m'a uns ca să binevestesc săracilor și m'a trimis ca să tămăduesc pe cei zdrobiți cu înima, să propoveduesc robilor izbăvire și orbilor vedere, să ușurez pe cei apăsați, 19. Și să vestesc anul cel plăcut

Domnului.

20. Și închizând cartea, a dat-o slujitorului și a șezut; și ochii tuturor celor din sinagogă erau indreptați asupra lui.

21. Și a început a grăi către dânşii: Astăzi s'a împlinit scriptura aceasta în urechile voastre. 22. Și toți îl mărturiseau pe el,

și se mirau de cuvintele darului care ieșiau din gura lui. Și ziceau: Au nu este acesta fectorul lui Iosif?

23. Atunci a zis către ei: Cu adevărat imi veți spune mie pilda aceasta: Doftorule, vindecă•le pe tine însuți; câte am auzit că s'au făcut în Capernaum, fă și aici, în

patria ta!
24. Dar a mai zis: Adevăr grăesc vouă, că nici un proroc

nu este primit în patria sa; 25. Adevăr grăesc vouă: Multe văduve erau în zilele lui Ilie în Israil, cand s'a inculat cerul trei ani și șase luni, încât s'a făcut foamete mare peste tot pământul. 26. Și la nici una din ele n'a

fost trimis Ilie, fără numai la o

^{8:} A doua Lege 6, 13-14. 10: Ps. 91, 11-12. 12: A doua Lege 6, 16. 14-15: Mat. 4, 12-17; Marcu 1,

^{-15.} 16-30: Mat. 13, 53-58; Marcu 6,

^{18:} Is. 61, 1-2. 19: A doua Lege 25, 10.

femee văduvă din Sarepta Sidos

27. Şi multi leproşi erau in İsrail in zilele lui Elisei prorocul, dar nici unul dintranșii nu s'a curățit, fără numai Neeman Sirianul.

28. Iar cei din sinagogă auzind acestea, s'au umplut toți de mânie.

29. Şi sculandu-se l-au scos afară din cetate, și l-au dus pe el până în sprânceana muntelui pe care era zidită cetatea lor, ca să-l arunce jos.

30. Dar el trecànd prin mijlos

cul lor, s'a dus de acolo.

31. Şi s'a pogorît în Capera naum, o cetate a Galileei, și îi invăța pe ei Sâmbăta.

32. Și se mirau de învățătura lui, căci cuvântul lui era plin de putere.

33. Ci în sinagogă era un om, care avea duh de drac necurat; și acesta striga cu glas mare,

34. Zicând: Ce ai cu noi, lisuse Nazarinene? Ai venit să ne pierzi pe noi? Te știu cine ești: Sfantul lui Dumnezeu.

35. Dar Iisus 1-a certat pe el, grăind: Taci și ieși dintrânsul! Şi dracul aruncându-l în mijloc, a ieșit dintrânsul, întru nimic vătăs mandu-l pe el.

36. Şi i a cuprins spaima pe toți, și se întrebau între dânșii zi-când: Ce cuvânt e acesta? Căci, cu stăpânire și cu putere porune cește duhurilor celor necurate și (acestea) ies afară.

37. Şi s'a dus vestea despre el in tot tinutul cel de primprejur.

38. lar dacă a jesit din sinagogă, a intrat în casa lui Simon. Și soacra lui Simon fiind cuprinsă de friguri cumplite, l-au rugat pe el pentru dànsa.

39. lar el stand langă ea, a certat frigurile și au lăsateo pe dânsa, și îndată sculânduese leea sluit lor.

40. Iar pe la apusul soarelui toți căți aveau bolnavi cu multe feluri de boale, i au adus pe ei la dânsul; far el puindu și mâinile pe fiecare din ei, i a tămăduit pe dânsii.

41. Şi din multi ieşiau şi draci, strigand și grăind: Tu ești Hris-tosul, Fiul lui Dumnezeu! Și certàndu-i, nu-i lăsa pe ei să grăiască, fiindcă îl știau că el este

42. Iar făcându-se ziuă, a ieșit și s'a dus în loc pusfiu, și căus tândusi mulțimile au venit până la dânsul, și îl opreau, ca să nu se ducă dela dânșii.

43. Dar lisus a zis către ei: Mi se cade să binevestesc împărăția lui Dumnezeu si altor cetăți, căci spre aceasta sunt trimis.

44. Şi mergând a propoveduit prin sinagogile Galileei.

5.

Pescuitul minunat. Tămăduirea unui lepros și a unui slăbănog. Chemarea vameșului Levi. Despre post.

Tar când multimea se îngrămă. dea împrejurul lui, ca să as

-44: Mat. 8, 14-17; Marcu 1, 29-39. 5. 1-11: Mat. 4, 18-22; Marcu I, 16-20. culte cuvântul lui Dumnezeu, și el sedea lângă lacul Ghenezares tului,

2. A văzut două corăbii stând làngă țărm, iar pescarii ieșiseră dintransele și și spălau mrejele.

3. Și suindu-se în corabia care era a lui Simon, l-a rugat pe acesta s'o depărteze puțin dela uscat. Apoi sezand învăța mulțimile, din corabie.

4. lar dacă a contenit a grăi, a zis către Simon: Depărtează o mai la adanc și aruncați mrejele voastre spre pescuire.

5. Şi răspunzând Simon, a zis lui: Învățătorule, toată noaptea ne-am ostenit și nimic n'am prins; dar după cuvantul tău voi arunca mreaja.

6. Şi făcând aceasta, au prins multime multă de pești, de li se

rupea mreaja.

7. Şi au făcut semn tovarășilor lor din cealaltă corabie, ca să vină și să le ajute. Și au venit și au umplut amândouă corăbiile, încât erau gata să se afunde.

8. Iar Simon Petru văzând (a. ceasta), a căzut la pictoarele lui lisus, zicând: leși dela mine, Doamne, că sunt om păcătos!

9. Căci il cuprinsese spaima, și pe toti cei ce erau cu dânsul. pentru pescuirea pestilor pe cari Il prinseseră.

10. Aşijderea şi pe Iacov şi pe Ioan, fili lui Zevedei, cari erau tovarășii lui Simon. Atunci a zis Iisus către Simon: Nu te teme, de acum vei fi pescar de oameni.

11. Şi scoţând corăbiile la mal, au lasat toate și au mers după dansul.

12. lar când era el intr'una din cetăți, lată că un om plin de lepră văzând pe lisus, a căzut cu fața la pământ și s'a rugat lui, grăind: Doamne, dacă voești, poți să mă curățești?

13. Şi tinzandu-şi mana, s'a a-tins de dânsul, zicând: Voesc, curățește-te. Și îndată s'a dus lepra

de pe dânsul.

14. Şi el i-a poruncit, nimănul să nu spue, ci mergand să se arate preotului și să ducă pentru curățenia sa jertfă, precum a por runcit Moise, spre mărturie lor. 15. Jar vestea despre el stră-

bătea cu atât mai mult, și se adunau mulțimile ca să-l asculte și să se tămăduiască de boalele lor.

16. lar el se ducea in pustic si

se ruga.

17. Şi într'una din zile (lisus) invăța; lar fariseii și invățătorii legli, cari veniseră din toate satele Galileei și ale ludeei și ale leru salimului, ședeau acolo; și pu-terea Domnului era (cu el) spre a l tămădui pe dânșii.

18. Şi iată, niște bărbați purtànd cu patul pe un om, care era slăbănog, și căutau să-l ducă în-lăuntru și să-l pună înaintea lui

19. Şi neaflând pe unde să l ducă din pricina mulțimii, s'au suit deasupra acoperișului și printre cărămizi leau slobozit cu patul în mijloc, înaintea lui lisus.

20. Atunci, văzând credinta lor. a zis lui: Omule, iartă ți se ție pă catele tale?

12—16: Mat. 8, 1—4; Marcu 1, 40—45. 17—26: Mat. 9, 1—8; Marcu 2, 1—12.

^{31-37:} Mat 4, 13; Marcu 1, 21-28; Ioan 2, 12.

21. Iar cărturarii și fariseli au inceput a se socoti și a zice: Oare cine este acesta, de grăește hule? Cine poate să ierte păcatele, fără numai unul Dumnezeu?

22. Ci Iisus cunoscând gàndu» rile lor, a răspuns și a zis către dânșii: Ce cugetați întru inimile voastre?

23. Ce este mai lesne? A zice: iartă•ți•se ție păcatele tale, sau a zice: scoală și umblă?

24. Ci ca să știți că Fiul Omus lui are putere pe pământ să ierte păcatele, a zis slăbănogului: Ție-ți grăesc: scoală, ia-ți patul tău și

mergi la casa ta! 25. Și îndată sculându-se îna-25. 31 indata sculanturse indaintea lor, și-a luat patul pe care zăcuse și s'a dus la casa sa, preamărind pe Dumnezeu.

26. Și mirarea i-a cuprins pe toți, și lăudau pe Dumnezeu; și

umplându-se de frică, ziceau; Lucruri minunate am văzut astăzi!

27. După acestea a ieșit și a văzut un vames, anume Levi, șezând la vamă Și i=a zis lui: Vino după mine!

28. Şi (acesta) lăsând toate, s'a

sculat și a mers după dânsul. 29. Și Levi I-a făcut lui ospăț mare in casa sa. Si era (acolo) mulțime de vameși și de alții, cari

ședeau cu ei la masă. 30. Ci cărturarii lor și fariseii cârtiau împotriva ucenicilor lui, zicând: Pentruce mâncați și beți cu vameșii și cu păcătoșii?

lar lisus răspunzând a zis lor: N'au trebuință de doftor cei sănătoși, ci cei bolnavi. 32. N'am venit să chem pe cei

27-32: Mat. 9, 9-13; Marcu 2, 13-17.

drepți, ci pe cei păcătoși, la po-

căință.
33. Zis-au ei, atunci, către dânsul: Pentru ce ucenicii lui Ioan postesc adeseori și fac rugăciuni, așijderea și ai fariseilor, iar ai tăi manancă si beau?

34. Iară el a zis către dânșii: Puteți voi oare să faceți pe fiii nunții să postească până când m rele este cu dânșii?

35. Ci vor veni zile, când mis rele se va lua dela ei, și atunci vor posti, in acele zile.

36. Lesa spus apoi și o pildă: Nimeni nu pune petec de haină nouă la haină veche; căci altfel și pe cea nouă o rupe; și (nici) la cea veche nu se potrivește petecul luat din cea nouă.

37. Si nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi, căci altfel vinul cel nou va sparge burdufurile, și el se varsă și burdufurile pier.

38. Ci vinul nou trebue pus in burdufuri nouă, și amândouă se vor tinea.

39. Si nimenea dupăce a băut vin de cel vechiu, nu voește in dată de cel nou, căci zice: Cel vechiu este mai bun.

6.

Ucenicii rup spice Sâmbăta. Vindecarea omului cu mâna us cată. Chemarea Apostolilor. Ferricirile, lubirea de prăsmași. Nu judeca. Zidirea pe temelie bund

Jar într'o Sâmbătă, a doua după cea dintâi (a Paștilor), trecea

33-39: Mat. 9, 14-17; Marcu 2, 18-22. 6. 1-5: Mat. 12, 1-8; Marcu 2, 23-28.

lisus printre semănături și uce-nicii lui smulgeau spice și frecându-le in palme, mancau.

lar oarecari din farisei le-a zis for: Pentru ce faceți ceeace nu se cade a face Sambata?

3. Şi răspunzând lisus, a zis către dânșii: Oare n'ați cetit ce a făcut David, când a flămânzit el si cei ce erau cu dansul? 4. Cum a intrat in casa lui

Dumnezeu și a luat pâinile punerll inainte, pe care nu se cădea să le manance, fără numai preoții, și a mâncat și a dat și celor ce erau impreună cu dânsul?

5. Apoi a zis lor: Fiul Omului este Domn și al Sâmbetel. 6. Iar într'o altă Sâmbătă a In-

trat el in sinagogă și invăța. Și era acolo un om, a cărui mână dreaptă era uscată.

Ci cărturarii și fariseli îl pândlau pe el (să vază) de va vindeca el Sâmbăta, ca să i afle lui vină.

8. Dar el știa gândurile lor, și n zis omului care avea mana uscată: Scoală te și stăi în mijloc? lar el sculându-se, a stătut.

9. Atunci a zis lisus către dânșii: Ce se cade Sâmbăta: a face-bine, sau a face rău? A mântui suflet,

nau a plerde?

10. Şi măsurându-i pe toți cu
privirea, a zis omului: Intinde-ți
mâna ta! Iar el a făcut așa. Şi s'a facut mâna lui sănătoasă ca și

11. lar el s'au umplut de mă. nle și vorbiau unii cu alții, ce ar Il de făcut cu lisus.

6-11: Mat. 12, 9-14; Marcu 3,

12. In zilele acestea ieșit-a (lisus) la munte ca să se roage, și tontă noaptea a petrecut•o în rugăciu• nea către Dumnezeu.

13. Iar dacă s'a făcut ziuă, chemat pe ucenicii săi și a ales din ei doisprezece, pe carl lea

din ei doisprezece, pe cari ia numit și apostoli: 14. Pe Simon, pe care la mai numit și Petru, și pe Andrei fra-tele lui, pe Iacov și pe Ioan, pe Filip și pe Vartolomei,

15. Pe Matei și pe Toma, pu lacov al lui Alfeu și pe Simon, ce se chiamă Zilotul,

16. Pe luda al lui lacov și pe luda Iscarioteanul, care s'a făcut și vânzător.

17. Şi pogorându-se cu dânşii, a stătut pe loc șes, unde se mai găsea mulțime de ucenici desai săi și mulțime multă de popor din toată Iudeea și din Ierusalim, și de pe lângă marea Tirului și a Sidonului, carl veniseră să-l asculte, și să se tămădulască de neputintele for.

18. Şi se vindecau şi cei chinuiți de duhuri necurate.

19. Şi toată mulțimea căuta să se atingă de el, căci ieșia din-trânsul o putere, de-i vindeca pe toți.

20. Şi ridicându-şi ochti spre ucenicii săi, a zis: Fericiți sunteți, săracilor, că a voastră este împărăția lui Dumnezeu.

21. Fericiți sunteți cari flămân» ziți acum, că vă veți sătura. Fe-

12-16: Mat. 10, 2-4; Marcu 3, 17-19: Mat. 4, 23-5, 1; Marcu 3, 7-12.

20-23: Mat. 5, 3, 4, 6, 11, 12,

riciti sunteți cari plângeți acum,

că veți râde.

22. Fericiți veți fi când vă vor uri pe voi oamenii, şi când vă vor despărți și vă vor ocări și vor lepăda numele vostru, ca un rău, pentru Fiul Omului.

23. Bucurațievă în ziua aceea şi săltați, că iată, plata voastă multă este în ceruri; că tot așa făceau și părinții lor prorocilor. 24. Insă vai vouă, bogaților, că

vă luați mângăerea voastră! 25. Vai vouă, celor ce sunteți sătui acum, că veți flămânzi. Vai vouă, celor ce râdeți acum, că veți plânge și vă veți tângui!

Vai vouă, când vă vor grăi de bine toți oamenii, că tot așa făceau și părinții lor prorocilor celor mincinoși!

27. Ci vă spun vouă, celor ce ascultați: lubiți pe vrășmașii vo stri, faceți bine celor ce vă urăsc

pe voi. 28. Binecuvântați pe cei ce vă blastămă, și vă rugați pentru cei ce vă asupresc pe voi.

29. Celui ce te lovește pe tine peste un obraz, întoarce-l-l și pe celălalt; și celui ce-ți ia haina, nu-l opri (să-ți ia) și cămașa.

30. Si tot celui ce-ți cere ție, dă-i; și dela cel ce-ți ia ale tale, nu cere inapoi.

31. Precum voiti să vă facă youă oamenii, așiiderea să le faceți și voi lor.

32. Căci de lubiți pe cei ce vă iubesc pe voi, ce plată vi se cu-vine vouă? Că și păcătoșii iubesc pe cei ce ii iubesc pe dânșii.

33. Și de faceți bine celor ce vă fac vouă bine, ce plată vi se cuvine vouă? Că și păcătoșii fac

acelas lucru.

34. Si de dati împrumut celor dela cari nădăjdulți a lua înapol, ce plată vi se cuvine vouă? păcătoșii dau păcătoșilor împrumut, ca să la înapoi întocmai.

35. Ci voi iubiți pe vrășmașii voștri, și faceți bine, și dați împrumut, nimic nădăjduind, și plata voastră va fi multă, și veți fi fiii Celui Prea Inalt; căci el este bun și cu cei nemulțumitori și răi.

36. Fiți deci milostivi, precum Tatăl vostru milostiv este.

37. Nu judecați și nu veți fi judecați; nu osândiți și nu veți fi osândiți; iertați și vi se va ierta;

38. Dați și vi se va da vouă. Măsură bună, îndesată și scutus rată, gata să se verse deasupta, vor turna în sanul vostru, Căci, cu măsura cu care veți măsura, va măsura vouă.

39. Şi le a spus for şi o pildă Au doară poate orb pe orb sa povățuiască? Oare nu vor cădea amândoi în groapă?

40. Nu este ucenic mal presus de dascălul său; dar tot (ucenle cul) desăvârșit, va fi ca dascălul său.

41. Atunci de ce vezi paiul din ochiul fratelul tău, iar bârna din ochiul tău nu o simți?

ochlul tău nu o simți?

42. Sau cum poți zice fratelul
tău: Frate, lasă să scot paiul din
ochiul tău, tu insuți nevăzând
bărna care este în ochlul tău?
Fățarnice, scoate mai intăi bărna
din ochiul tău și atunci vei vedea

să scoți și paiul din ochiul fra-

43. Căci nu este pom bun care să facă roadă rea, nici pom rău, care să facă roadă bună.

44. Pentrucă orice pom din roada sa se cunoaste; că nu se adună smochine din mărăcini, nici nu se culeg struguri din spini.

45. Omul cel bun din vistieria cea bună a înimii sale scoate cele bune; iar omul cel rau din vistieria cea rea a inimii sale scoate cele rele. Căci din prisosința inimii gräeste gura lui.

46. Ce mă chemați deci: Doamne, Doamne, și nu faceți cele ce vă zic vouă?

6. 43

47. Tot cel ce vine la mine și ascultă cuvintele mele și le face pe ele, arăta voi vouă cui este asemenea:

48. Asemenea este omului care #Idindu-și casă, a săpat și a adâncit și i a pus temelia pe piatră; și lăcădu-se vărsare de ape, a lovit puholul in casa aceea, dar nu a putut-o clăti, căci era întemeiată pe piatră.

49. Iar cel ce ascultă și nu face, osemenea este omului care și a Mulit casa sa pe pământ fără temelle, in care cand a lovit puhoiul Indată a căzut, și căderea casei aceleia a fost mare.

Vindecarea slugii sutașului. Fiul vaduoei din Nain. Trimișii lui Ivan. Femeea pacătoasă. Pilda cu cei doi datornici.

Si sfârșind toate aceste cuvinte ale sale, în auzul poporului, a Intrat in Capernaum.

2. Iar aici 'sluga iubită a unui sutaș era bolnavă pe moarte.

3. Și auzind de Iisus, a trimis la dânsul niște bătrâni de ai lu-deflor, ca să-l roage să vie și să tămădulască pe sluga lui.

4. Iar ei venind la lisus, il rugară pe el cu tot dinadinsul, zi-când: Vrednic este acela să-i faci lui aceasta,

5. Căci iubește neamul nostru, și sinagoga el ne-a zidit-o.

6. Atunci lisus a plecat cu dânșil. Și nefiind acum departe de casa (sutașului), acesta a trimis la el niste prieteni să l spue l Doamne, nu te osteni, căci nu sunt vrednic să intri sub acoperemantul meu;

7. De aceea nici pe mine nu m'am socotit vrednic a veni la tine; ci zi (numai) cu cuvântul, și se va tămădui sluga mea.

8. Că și eu sunt om sub stă. pânire, având sub mine ostași; și spun acestuia: Mergi, și merge; și celuilalt: Vino, și vine; și slugii mele: Fă aceasta, și face.

9. Iar Iisus auzind acestea, s'a mirat de el, și întorcându-se a zis poporului, care mergea după dânsul: Adevăr grăesc vouă, că nici întru Israil n'am aflat atâta cres dintă.

10. Şi întorcându-se trimişii acasă, au aflat pe sluga bolnavă tămăduită.

11. După acestea (lisus) s'a dus intr'o cetate ce se chema Nain, și împreună cu dânsul au mers mulți ucenici de al lui și mult popor.

7. 1-10: Mat. 8, 5-13.

27-36: Mat, 5, 39-48.

- 98

37-49: Mat. 7.

7. 33

13. Şi văzând o Domnul, i s'a făcut milă de ea, și i-a zis: Nu

plange. 14. Apoi apropiindu-se, s'a atins de pat. Cel ce l duceau, s'au oprit, iar el a zis: Tinere, țiesți grăesc, scoală-te!

15. Și s'a sculat mortul și a însceput a grăi. Iar (lisus) lea dat pe el maicii sale.

16. Și i-a cuprins frică pe toți, și lăudau pe Dumnezeu, zicând: proroc mare s'a sculat între noi, și a cercetat Dumnezeu pe pos

porul său. 17. Și s'a lățit cuvântul acestă despre el în toată ludeea și în

toată laturea. 18. Iar ucenicii lui loan au vestit pe acesta, de toate cele (intâmplate).

19. Atunci loan chemând pe doi din ucenicii săi, i-a trimis la lisus, zicând: Tu ești cel ce va să vie, sau pe altul să așteptăm?

20. Și venind la el bărbații aceia, i-au zis: Ioan Botezătorul ne-a trimis la tine, să te întrebăm: Tu ești cel ce va să vie, sau pe altul să așteptăm?

21. Iar în ceasul acela lisus pe mulți a tămăduit de boale și de răni și de duhuri rele, și multor orbi a dat vedere.

22. Şi răspunzând lisus, a zis lor: Mergeți și spuneți lui loan cele ce ați văzut și ați auzit: că

orbii văd, schiopii umblă, leproșii se curățesc, surzii aud, morții se scoală, săracilor bine se vestește. 23. Și fericit este cel ce nu se

va sminti intru mine.

24. lar dacă s'au dus vestitorii lui Ioan, a început (lisus) a grăi iui loan, a inceput (iisus) a grai către mulțime despre Ioan: Ce ați iești să vedeți în pustle? Au trestie clătită de vânt? 25. Dar ce ați iești să vedeți? Au om imbrăcat în haine moi?

lată, cei ce sunt în haine scumpi și petrec întru desfătare, sunt in casele impărătești.

26. Atunci, ce ați ieșit să vedeții Au proroc? Adevăr grăesc vous și mai mult decât proroc?

27. Acesta este despre core il scris: lată, eu trimit pe ingeri meu inaintea feții tale, care y găti calea ta inaintea ta.

28. Căci vă spun vouă: Intre născuți din femei, proroc mai mar decât Ioan Botezătorul nimeni n este, tar cel mai mic intru impl răția lui Dumnezeu, este mai mu decât el.

29. Si auzind tot poporul vameșii au dat dreptate lui Dum nezeu, și s'au botezat cu bote

lui Ioan. 30. Iar fariseii și legiultorii lepădat dela sine sfatul lui Du nezeu, nebotezandu-se dela dans

31. Deci, cu cine voi asema pe oamenii neamului acestuia cu cine sunt el asemenea?

32. Asemenea sunt copillor, șed în târg și strigă unii către zicànd: Din fluer v'am cântat v și n'ați jucat; de jale v'am rai vouă și n'ați plâns.

33. Căci a venit Ioan Boteză. torul nici mâncând pâine, nici band vin, și spuneți: Āre drac!

34. Şi a venit Fiul Omului mâncând și bând, și spuneți: lată om mâncăcios și băutor de vin, prieien vameșilor și păcătoșilor!

35. Si înțelepciunea s'a îndrep-

tatt de către toți fili săi. 36. Atunci unul din farisei l-a fugat pe lisus să mănânce cu dânsul. Și intrând în casa fariseului, a sezut la masă.

37. Şi iată, o femee din cetate, rare era păcătoasă, auzind că șade la masă în casa fariseului a adus iin alavaștru cu mir,

38. Si stånd dinapoi, långå pistoarele lui, a început a plange și uda cu lacrămi, și picioarele lui su părul capului ei a le șterge; il săruta picioarele lui, și le unues cu mir.

39. Iar fariseul care-l chemase, văzand aceasta a zis întru sine, şirâind: Acesta, de ar fi proroc, at att cine și ce fel de femee este tare se atinge de el, căci este pheatoasă.

40. Şi răspunzând lisus, a zis stre el: Simone, ti-oi spune ceva.

41. Un camătar oarecare avea doi datornici; unul era dator cu rinei sute de dinari, iar celălait cu · Incl/eci.

42. Si neavând ei cu ce plăti, mandurora le-a lertat (datoria). pune mi deci, care dintrânșii il ud lubi pe el mai mult?

43. lar Simon răspunzând, a zise mentese că acela, cărula i-a iertat mult mult. lar el a zis lui: Drept a fudecat.

44. Şi intorcandu-se spre femee, a zis către Simon: Vezi pe femeea aceasta? Am intrat in casa ta: apă pe picioarele mele n'ai dat, iar aceasta cu lacrămi mi-a udat picioarele mele și le-a șters cu părul capului et.

45. Sărutare mie nu mi-ai dat; iar aceasta, de când am intrat n'a incetat să mi sărute pictoarele mele.

46. Cu unt de lemn capul meu nu leal uns, iar aceasta cu mir a uns picioarele mele.

47. De aceea iți spun: Iartă-se păcatele ei cele multe, că mult a iubit. Iar cui puțin i se iartă, puțin iubeste.

48. Iar ei isa zis: Iartăsțisse ție păcatele tale.

49. Și cel ce ședeau la masă cu dânsul au inceput a grăi întru sine: Cine este acesta care iartă și păcatele?

50. Apoi a zis către femee: Credința ta te-a mântuit; mergi in pace.

8.

Pilda sāmānātorului. Muma și frații lui lisus. Iisus pe mare. Vindecarea îndrăcitului din las turea Gherasentlor. Fata mai marelul sinagogii. Femela căs reiasi curgea sângele.

Si după aceasta, umbla lisus prin ocetăți și prin sate, propove duind și binevestind împărăția lui Dumnezeu, iar cei doisprezece erau cu dânsul.

2. Asemenea și niște femei care fuseseră tămădulte de duhuri rele și de boale: Maria Magdalina, dintru care ieșiseră șapte draci,

3. Si Ioana femeia lui Huza, ispravnicul lui Irod, și Susana și multe altele, care l ajutau din as

vuțiile lor.
4. Și adunându-se popor mult si venind la dânsul cel de prin

cetăți, a grăit în pildă:

5. leştira sămănătorul să samene
sămânța sa. Și sămănând el, o
parte a căzut lângă cale și s'a călcat în pictoare și pasările cerului au mâncatso.

6. Şi alta a căzut pe piatră, și dacă a răsărit s'a uscat, pentrucă

n'avea umezeală.

7. Și alta a căzut în mijlocul

spinilor, și crescând spinii au înes

cat.o. 8. Si alta a căzut pe pământ bun, și crescând a făcut rod îns sutit. Acestea grăind a strigat: Cel ce are urechi de auzit, să auză.

9. Şi l-au intrebat ucenicii lui, zicand: Ce este pilda aceasta?

10. lar el a zis: Vouă vă este dat a ști tainele împărăției lui Dum-nezeu, iar celorialți (li se grăiește) în pilde, ca văzând să nu vază și auzind să nu înțeleagă.

11. Iar pilda este aceasta: Sămânța este cuvântul lui Dumnezeu.

12. Cea de làngă cale sunt cei ce aud, apoi vine diavolul și la cuvântul din inima lor, ca nu cumva crezând să se mântuiască.

13. lar cea de pe piatră sunt cel carl aud și cu bucurie pri-mesc cuvântul; dar aceștia n'au rădăcină, ci cred până la o vreme, iar în vreme de ispită se lapădă.

14. Cea căzută în spini, sunt 8. 4-15: Mat. 13, 1-23; Marcu 4, 1-20.

10: Is. 6, 9-10.

cei cari aud (cuvânțul), dar um-blând cu grijile și cu bogățiile și cu dulcețurile vieții acestea, se ineacă și nu aduc roadă.

 15. lar cea de pe pământ bun sunt cari cu inimă bună și curată auzind cuvantul, il păstrează și rodesc intru răbdare.

16. Nimeni aprinzând lumina n'o acopere cu vas, sau n'o pune sub pat, ci o pune in sfesnic, ca cei ce intră să vază lumină.

17. Că nu este lucru tăinuit care să nu se arate, nici lucru ascuns care să nu se cunoască și să nu iasă la arătare.

18. Deci, luați aminte la celece auziți; că cel ce are i se va da lui, iar dela cel ce n'are, și ce i se pare că are se va lua dela dânsul.

19. Atunci au venit la el muma lui și frații lui, și nu puteau so vorbească cu dânsul din pricine multimii.

20. Şi i au spus lui, zicandı Muma ta şi frații tăi stau afară, vrând să te vază.

21. lar el răspunzând, a zis către dânșii: Muma mea și frații me sunt aceștia cari ascultă cuvântu lui Dumnezeu și l împlinese pe el

22. Intr'una din zile intrateo lisus in corable, cu ucenicii lui și a zis către dânșii: Să trecem d ceea parte a lezerului. Și s'au du

23. Ci mergand el cu corabia (lisus) a adormit. Şi vifor mare d vânt s'a stârnit pe lezer, inva luindusi și primejduindusi pa u

16-18: Mat. 5, 15; Marcu 4, 21, 2 19-21: Mat. 12, 46-50; Marcu

31—35. 22—25: Mat. 8, 18. 23 –27; Mores 4, 35—41.

24. Și apropiindu-se l-au destep-tat pe el, zicând: Invățătorule, Învațătorule, pierim? lar el sculâne du-se a certat vântul și valurile apel; și acestea au contenit și s'a făcut liniște.

25. Și a zis către ei: Unde este credința voastră? lar ei spăimântandu-se și mirandu-se, grăiau unul către altul: Cine este acesta, că și vânturilor și valurilor le porun-cește și ele-l ascultă pe dânsul?

26. Au trecut apoi cu corabia In laturea Gherasenilor, care este ile ceea parte de Galileea.

27. Şi ieşind la uscat, l-a întâmpinat pe el un om din cetate, care avea drac și de multă vreme fill mai îmbrăca haină și nu trăia in casa, ci prin morminte.

28. Ci văzând pe lisus, a căzut more, zicand: Ce af cu mine lbuse, Fiul luf Dumnezeu, celui roa lnalt? Rogut-e, nu mă munct?

29. Căci (Iisus) poruncise duhulul celui necurat să iasă din hmul acela, pentrucă de mulți ani apucase pe dânsul, încât îl legau in lanturi și în obezi și îl păziau; tlar el slărâmând legăturile, era tionit de dracul prin pustie.

No. Si lea întrebat pe el lisus, maind: Cum îți este numele? Iar n zin: Legheon; căci mulți draci Hilmserä intrânsul.

M. Şi-l rugau pe lisus să nu porunciască lor ca să meargă intru adance

 \$1 era acolo o turmă mare fle porci, cari pășteau în munte. Leau rugat deci să le ingădue să intre întrânșii; și le a îngăduit.

33. lar dracti ieșind din om au

intrat în porci, și s'a aruncat turma de pe țărmuri în iezer și s'a inecat.

34. Iar păstorii văzând ceea ce se făcuse, au fugit și au spus în

cetate și prin sate.

35. Atunci (oamenii) au ieșit să vază ce s'a întâmplat, și venind la lisus, au aflat pe omul din care ieșiseră dracii, îmbrăcat și intreg la minte, şezând lângă picioarele lui Iisus; și s'au înfricoșat.

36. Și cei ce văzuseră încă le au spus lor cum s'a mantuit cel in-

drăcit. 37. Şi la rugat pe dansul tot poporul din tinutul Gherasenilor, să se ducă dela dânșii, căci erau

cuprinsi de mare frică. lar el intrând în corabie, s'a întors. 38. Ci bărbatul din care ieșișeră

dracii îl rugă pe el (să-l lase) să fie cu dânsul; dar Iisus i-a dat drumul, zicând:

39. Intoarce te în casa ta si povestește câte ți-a făcut ție Dumnezeu. Și s'a dus povestind prin toată cetatea câte i a făcut lisus lui.

40. Iar cand s'a intors lisus, multime mare lea primit, căci toți il așteptau pe el.

41. Şi iată, a venit (la el) un om cu numele lair. Acesta era mai marele sinagogii; și căzând la picioarele lui lisus, il ruga să intre în casa lui.

42. Căci avea o singură fată, ca de doisprezece ani, si ea era pe moarte. Şi ducându-se, l-au impresurat noroadele.

[M .: Mat. 8, 28-34; Marcu 5,

40-56: Mat. 9, 18-26; Marcu 5, 21-43.

43. lar o femee, care de doisprezece ani pătimea de curgerea sangelui și care cheltuise la doftori toată averea sa, și de nici unul n'a putut fi vindecată,

44. Apropiindu-se pe dinapoi, s'a atins de poala hainei lui, și îndată s'a oprit curgerea sangelui ei.

45. Atunci a zis Ilsus: Cine este care s'a atins de mine? Dar lepăs dându-se toți, Petru și cei ce erau cu el au zis: Invățătorule, noroadele te imbulzesc și te strămto-rează, și tu întrebi: Cine este care s'a atins de mine?

46. dar lisus a zis: S'a atins de mine cineva, căci eu am simțit puterea care a teșit din mine.

47. Şi văzând femeea că nu s'a putut ascunde, a venit tremurând, și căzând înaintea lui i-a spus lui inaintea intregii multimi pentru care pricină s'a atins de el și cum s'a tămăduit îndată.

48. Atunci i a zis ei lisus: Indrăznește, filcă: credința ta te-a mântuit. Mergi în pace.

49. Si încă pe când grăla el, iată că se apropie cineva dela mai marele sinagogii, spunând: Fiica ta a murit; nu mai supăra pe Invățătorul.

50. Dar IIsus auzind, a grăit către dânsul: Nu te teme, crede numai și se va mântui (filca ta).

51. Apol, intrând în casă n'a lăsat pe nici unul să intre, fără numai pe Petru și pe Iacov și pe Ioan și pe tatăl fectoarei și pe muma ei.

52. Şi toti plangeau şi se tanguiau pentru ea. Ci el le zis: Nu plangeti: ea n'a murit, ci doarme.

53. Şi-şi râdeau de dânsul, ştiind că a murit.

54. Atunci Iisus scoţindu-i afară pe toți și apucând-o de mână, a strigat, zicând: Copilă, scoală-te!

55. Si s'a intors duhul ei, si s'a sculat îndată. Iisus le-a poruncit apol să-l dea să mănânce.

56. Şi părinții ei s'au spăimans tat; lar el le a poruncit să nu spună nimănui cele ce se făcuseră.

9

Trimiterea Apostolilor la propo-veduire. Săturarea noroadelor, cu cinci pâini și dot pești. Lepăs darea de sine si luarea Crucil. Schimbarea la față. Tămăduirea lunaticului. Gâlceava pentru intâletate.

Si chemand pe cel doisprezece ucenici ai săi, le-a dat lor putere și stăpânire peste toți dracii și să vindece boalele.

2. Şi i au trimis pe el să pro-povedulască împărăția lui Dumnezeu și să tămădulască pe cel bolnavi.

3. Si au zis către dânșii: Nimic să nu luați la drum: nici tolag, nici traistă, nici pâine, nici argint, nici să nu aveți câte două haine.

4. Și în orice casă veți întra, să rămâneți acolo și de acolo sil plecati.

5. Si ori câți nu vă vor primi pe voi, lesind din cetatea aceea scuturați praful de pe picioarele voastre, spre mărturie împotriva

9. 1-6: Mat. 10, 1. 7. 9. 11. 14₁ Marcu 6, 7-13.

6. Şi ieşind umblau prin sate, binevestind și tămăduind pretu-Hndenea.

7. Ci auzind Irod tetrarhul de toate câte le făcea lisus, nu se dumirea, căci unii ziceau că Ioan s'a sculat din morti,

8. Iar alții, că Ilie s'a arătat, iar alții (iarăși), că un proroc din cei

de demult a inviat.

9. Şi zicea Irod: Lui Ioan eu leam tăfat capul; dar cine este acesta, de care aud unele ca as cestea? Și căuta să-l vază pe el.

10. Şi întorcându-se apostolii, leau spus lui (Ilsus) toate câte făcuseră. lar el luându-i pe dânșii, din apropierea cetătii ce se chiamă Vitsalda.

11. Ci noroadele afland, au mers după dânsul; iar el primindu-le, le grăia lor de împărăția lul Dumnezeu, și pe cei ce aveau trebuintă de vindecare ii vindeca.

12. Zlua începuse a se pleca spre seară, când cei doisprezece n'au apropiat și au zis către dânmul: Slobozeste noroadele, ca merpand in satele si in orașele de prin prejur, să se oprească și să-și caute hrană, pentrucă alci suntem in loc pustiu.

lar el a zis către dânșii: Dați-le voi să mănânce. Dar ei au zis: Nu avem la noi mai mult de cinci pâini și doi pești; fără iil ne ducem și să cumpărăm de mancare la toată multimea aceasta.

14. Căci erau ca cinci mii de harbatt. Zis-a el către ucenicii săi:

7-9: Mat. 14, 1-2; Marcu 6, 14-16. 10-17: Mat. 14, 13 - 21; Marcu 6, -44, loan 6, 1-13. Așezați i pe dânșii în cete de câte cincizeci.

15. Si au făcut așa, așezandu-i pe toți.

16. Deci luând cele cinci pâini și cel doi pești, căutând la cer le-a binecuvantat și a frant și a dat ucenicilor să le impartă mul-

17. Şi au mâncat de s'au săturat toți, și au luat din sfărâmi-turile cari rămăseseră, douăsprezece coșuri.

18. Iar odată, când lisus se ruga singur și ucenicii lui erau impreună cu el, i-a întrebat pe el, zicând: Cine zic mulțimile că sunt eu?

19. lar ei răspunzând, au zis: Ioan Botezătorul, iar alții, Ilie; iar alții, că un proroc din cei de demult a inviat.

20. Atunci le a zis lor: Dar voi cine ziceți că sunt eu? Și răs-punzand Petru a zis: Hristosul lui Dumnezeu.

21. Iar el le a poruncit cu asprime, nimănui să nu spund a-

ceasta, 22. Zicând, că Fiul Omului va trebul să pătimească multe și să fie lepădat de bătrâni și de arhierei și de cărturari, și să fie o morit, dar a treia zi va învia.

23. Apoi a grăit către toti: Oricine va voi să vie după mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea sa în flecare zi si să mi urmeze

24. Că cine va voi să-și mântuiască sufletul său, pierde-l-va pe

^{18-27:} Mat. 16, 13-28; Marcu 8,

el; iar cine și va pierde sufletul său pentru mine, și l va mântui.

LUCA

25. Căci ce va folosi omului de va dobândi lumea toată, iar pe sine se va pierde sau se va păgubi?

26. Căci de se va rușina cineva de mine și de cuvintele mele, rusina-se-va de acela și Fiul Omu-lui, când va veni întru mărirea sa și a Tatălui și a sfinților îngeri.

27. Şi adevăr vă spun vouă: Sunt unii din cei ce "stau aici, cari nu vor gusta moarte pană nu vor vedea împărăția lui Dum-

nezeu.

28. Iar la vre•o opt zile după cuvintele acestea, luând (lisus) pe Petru și pe Ioan și pe Iacov, s'au suit în munte ca să se roage.

29. Şi când se ruga el, chipul feții lui s'a făcut altul și îmbră-cămintea lui albă, strălucitoare.

30. Şi iată doi bărbați vorbiau cu dânsul. Aceștia erau Moise și Ilie.

31. Şi arătându-se ei întru mărire, vorbiau de sfârșitul pe care avea el să l împlinească în Ierus

32. Iar Petru și cei ce erau cu dânsul erau îngreuiați de somn, și desteptându-se au văzut mă-rirea lui, și pe cei doi bărbați stand impreună cu el.

33. Iar când a fost să se des părțească de dânsul, a zis Petru către Iisus: Invățătorule, bine este nouă să fim aici și să facem trei colibi: una ție și una lui Moise și una lui Ilie; pentrucă nu știa ce

34. Și sputnd el acestea, s'a făcut nor și i-a umbrit pe ei și s'au spăimântat când au intrat ei in nor.

35. Si glas s'a auzit din nor zie când: Acesta este Fiul meu cel

iubit, pe acesta şā-l ascultați l 36. Şi după ce s'a auzit glasul, lisus s'a aflat singur. Dar ei au tăcut și nimănui n'au spus în zis lele acelea nimic din cele ce văzuseră.

37. lar a doua zi, pogorâna du-se din munte, la intâmpinat

pe el popor mult. 38. Și iată, un bărbat din popor a strigat, un uaroar un popor a strigat, graind: Invațătorule, rogu-te, caută spre fiul meu, că numai pe el il am.

39. Căci iată, un duh il apueă, de strigă îndată, un duh il apueă,

de strigă îndată; și-l scutură de face spume, și-l zdrobește și abia se duce dela el.

40. Şi m'am rugat de ucenicil tăi să-l scoată, dar n'au putut.

41. lar lisus răspunzând, a zis O, neam necredincios și indărăte nic, până când voi fi cu voi și vă voi suferi? Ădu-mi aici pe flui tău l

42. Și încă pe când se apropla acesta, lea trântit pe el dracul se lea scuturat. Atunci lisus a certal duhul cel necurat și a tămădult pe copil, dândust tatălul său.

43. Și se mirau toți de măria mea lui Dumnezeu. Si minunani du-se toți de toate câte le făcen lisus, a zis el către ucenicii săi

44. Puneți în urechile voastre cuvintele acestea: Fiul Omulul ne va da în mâinile oamenilor.

45. lar el nu înțelegeau cuvân: tul acesta, și le era ascuns, ca să nuel priceapă; și se temeau săel Intrebe pe el de cuvantul acesta.

46. Ci a intrat un gand intransif:

Cine dintre el este mai mare?

47. Iar lisus stjind gåndul inimii lor, a luat un prunc și l-a pus pe el lângă sine.

48. Apoi a zis către dânșii: Oricine va primi pruncul acesta in numele meu, pe mine mă primește; și oricine mă va primi pe mine, primeste pe cel ce m'a trimis pe mine; că cel ce este mai mic intre voi toți, acela va fi mare.

49. Iar Ioan răspunzând, a zis: invățătorule, am văzut pe unul scotand draci în numele tău și leam oprit, pentrucă nueți urmează Impreună cu noi.

50. Iar lisus a zis lui: Nu-l opriți, că cel ce nu este împotriva noastră, este cu noi.

5t. Iar cand s'au implinit zilele inaltarii sale, și a indreptat fața spre lerusalim, ca să meargă (acolo).

52. Și a trimis vestitori înaintea leții sale. Și mergând au intrat în-tro cetate a Samarinenilor, ca să-i

untească lui găzduire. 53. Și nu l-au primit pe dânsul, pentru că fața lui era îndreptată apre lerusalim.

84. Şi văzând ucenicii lui, lacov al loan, au zis: Doamne, voesti (er și să-i mistulască, precum a facut și Ilie?

55. Dar listis întorcându-se i-a

teriat pe ei și le a zis: Nu știți pare, ai cărui duh sunteți? Căci #i 50: Mat 18, 1-5; Marcu 9,

Fiul Omului n'a venit să piarză sufletele oamenilor, ci să le mântuiască.

56. Şi s'au dus în alt sat.

57. Şi pe când mergeau ei pe cale, a zis cineva către el Doamne, voi merge după tine ori unde vei merge.

58. Zisia Iisus lui: Vulpile au vizuini și pasările cerului cuiburi, iar Fiul Omului n'are unde să-și plece capul.

59. Şi a zis către altul: Vino după mine! Iar el a zis: Doamne, îngădue-mi să merg mai întâi să îngrop pe tatăl meu.

60. Dar lisus a zis către el: Lasă morții să-și ingroape morții lor, iar tu mergi de vestește îm-părăția lui Dumnezeu.

61. A zis apoi și un altul: Voi merge după tine, Doamne, dar îngădue mi să-mi iau mai intăi rămas bun dela cei din casa mea.

62. Iar lisus a zis către dânsul: Nimeni punându-și mâna pe plug, si uitandu-se inapoi nu este potrivit pentru impărăția lui Dumnezeu.

10.

Cei saptezeci de ucenici. Legiui= torul doritor de viata de veci. . Vai de cetățile cele trufașe. Pilda cu Samarineanul milostip. Marta și Maria.

lar după acestea a ales Domnul și pe alți șaptezeci (de ucenici) i-a trimis, câte doi, înaintea

57-60: Mat. 8, 19-22.

^{28-36:} Mat. 17, 1-9; Marcu 9, 2-9.

^{37-45:} Mat. 17, 14-23; Marcu 9, 14-32.

^{10. 1-12:} Mat. 10, 7-16; Marcu 6, 7-11.

fetil sale, in flecare cetate și loc, unde avea el să meardă.

2. Şi grăia către dânşii: Sece-rișul este mult, lar lucrătorii putini; rugați deci pe Domnul certșului, ca să scoată lucrători la secerișul său.

3. Mergeți; iată eu vă trimit pe voi ca pe niște miei în mijlocul lupilor.

4. Să nu purtați pungă, nici traistă, nici incălțăminte; și nimăs nuta să nu-i dați binețe pe cale.

5. Și ori în ce casă veți întra, ziceți mai întâi: Pace casei ace stela!

6. Şi de va fi acolo fiul păcii, pacea voastră se va odihni peste dânsul; far de nu, la voi se va intoarce.

7. Si în aceeas casă să rămâ neți, mâncând și bând cele ce vi se vor da dela dânșii; că vrednic este lucrătorul de plata sa. Să nu vă mutați din casă în casă.

8. Și ori în care cetate veți intra și vă vor primi, mâncați cele ce se vor pune inaintea

voastră. 9. Si tămăduiți bolnavii cari vor fi întrânsa și spuneți-le: apropiat de voi împărăția lui Dum-

10. lar de veți intra în vre-o cetate și nu vă vor primi pe vol, ieșind în ulițile ei cele late, ziceți:

11. Şi praful ce s'a lipit de noi din cetatea voastră, il scuturăm vouă; dar aceasta să știți, că s'a apropiat spre voi impărăția lui

12. Vă spun însă, că mai ușor va fi Sodomei în ziua aceea, decât acelei cetăti.

13. Val tie Horazine? Val tie Vitsaido! Că de s'ar fi făcut în Tir si în Sidon minunile care s'au făcut întru voi, de mult în sac

şi în cenuşă şezând, s'ar fi pocăit! 14. Însă Tirului şi Sidonului mai ușor le va fi, la judecată, decât vouă.

\$1 tu, Capernaume, care până la cer te-ai inălțat, până la iad te vei pogori!

16. Cel ce vă ascultă pe vol, e mine mă ascultă, și cel ce se lapădă de voi, de mine se lapădă. lar cel ce se lapădă de mine, se lapădă de cel ce m'a trimis pe

17. Atunci s'au intors cei sapa tezeci cu bucurie, zicând: Doamne, și dracii ni se supun nouă, întru numele tău!

18. Zis-a lor lisus: Văzut-am pe satana, ca un fulger căzând din

19. lată, vă dau stăpânire să călcați peste serpi și peste scorpil și peste toată puterea vrășmașului, și nimic nu vă va vătăma pe vol.

20. Dar nu pentru aceasta va bucurați, că duhurile se pleacă vouă; ci vă bucurați mai vartos, că numele voastre sunt scrise în ceruri.

21. In ceasul acela s'a bucurat lisus cu duhul și a zis: Multumescueți ție, Părinte, Doamne al cerului și al pământului, că ai ası cuns acestea de cei ințelepți și pricepuți și le ai descoperit prun cilor. Adevărat, Părinte, că așa a fost bunăvoința ta, inaintea ta.

22. Si întorcându-se către ucc-

15: Is. 14, 13. 15. 21-22: Mat. 11, 25-27.

nicii săi, a zis: Toate imi sunt date mie dela Tatăi meu, și nimenea nu știe cine este Fiul, fără numai Tatăl și cine este Tatăl, fără numai Fiul, și cărula va voi Fiul să i descopere.

10. 23

23. Apoi intorcandu-se către ucenici, deosebi, a zis: Fericiți sunt ochli cari văd cele ce voi vedeti?

24. Căci grăesc vouă, că multi proroci și împărați au voit să vază cele ce vedeti voi și nu au văzut, și să auză cele ce auziți și nu au auzit.

auzit.

25. Ci lată, un legiuitor s'a scu-lat, ispitindu-l pe el și zicând: Invățătorule, ce voi face, ca să moștenesc viața veșnică? 26. Iar el a zis: În lege ce este

scris? Cum citești?

27. lar el răspunzând a zis: Să lubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată înima ta și din tot sufletul tău și din toată vârtutea ta și din tot cugetul tău, far pe aproapele tău ca pe tine însuți.

28. Şi Isa zis lui: Drept al răss puns. Fă aceasta și vei fi viu. 29. lar el vrând să se îndrep

teze pe sine, a zis către lisus: Si cine este aproapele meu?

30. Atunci răspunzând lisus, a zis: Un om oarecare se pogora dela Ierusalim, la Ierihon și a căzut între tâlhari, cari desbrăcân-du-l și rănindu-l, s'au dus, lăsânduel abia viu.

31. Şi după întâmplare, un preot se pogora pe calea aceea; și vă-zându-l pe dânsul, a trecut ală-

25-28: Mat. 22, 35-40; Marcu 12, 28-34. A doua Lege 6, 5; Lev. 19, 18,

32. Aşijderea şi un levit, filmdu i drumul pe acolo, a venit și lea văzut și a trecut pe alăturea.

33. Iar un samarinean mergand e cale, a ajuns la el, și văzându-l i s'a făcut milă.

34. Şi apropfindu-se, i-a legat ranele, turnand untdelemn si vin; și puindu-i pe dobitocul său, l-a dus la o casă de oaspeți și a purtat grijă de el.

35. Iar a doua zi, la plecare, a scos doi dinari, lea dat gazdel și lea zis lui: Poartă grijă de dansul și orice vei mai cheltui, iți voi plăti când mă voi întoarce.

36. Deci, care dintre acestia trei ți se pare a fi aproapele celui căzut între tâlhari?

37. lar. el răspunse: Cel ce a ayut milă de dânsul. Atunci lisus a zis lui: Mergi de fă și tu ase-

38. Apoi, pe când mergeau ei, intrat Iisus într'un sat; iar o femee cu numele Marta lea primit pe el in casa sa.

39. Și aceea avea o soră ce se chema Maria, care șezând lângă picioarele lui lisus, asculta cuvintele lui.

40. Iară Marta se silia spre multă slujbă. Și oprindu-se (lângă Iisus) a zis: Doamne, nu socotești oare că soru-mea m'a lăsat singură să slujesc? Ci spune-i să-mi ajute.

41. Şi răspunzând lisus, a zis ei: Marto, Marto, te grijești și spre multe te silești;

42. Ci un lucru trebuește. Maria însă partea cea bună și a ales, care nu se ve lua dela dânsa.

9. Deci vă spun vouă: Cereți

10. Ca tot cel ce cere, va lua,

și cel ce caută, va afla, și celui

11. Căci care dintre vol fiind tată, de l va cere fiul păine, ar fi în stare să dea lui piatră? Sau

de l va cere peste, in loc de peste

12. Sau des va cere ou, sail

13. Deci, dacă voi, răi fiind,

stiti să dați daruri bune fiilor vo

ștri, cu cât mai vârtos Tatăl cel

din cer va da Dun Sfant celor

14. lar odată, scoțând (lisus) un

drac (dintr'un om) care era mut,

după ce a leșit dracul, mutul a

15. Unii dintrânșii însă ziceau

16. lar alții ispitindusl, cereau

17. Ci el cunoscând gândurile

18. Deci și satana, dacă s'a des

binat întru sine, cum va mai sta împărăția lui? Că spuneți că eu

cu Velzevul scot dracti.

19. Dar dacă eu cu Velzevul scot dracti, feciorii voștri cu cined

scot? Pentru aceasta ei vă vor fi

lui Dumnezeu scot dracii, iată, a

20. Dacă însă eu cu degetul

lor, a zis: Toată împărăția ce s'a

desbinat intru sine se pustiește și

Cu Velzevul, domnul dracilor,

grăit; și s'au mirat noroadele.

dela dansul semn din cer.

cade casă peste casă.

bate i se va deschide.

să-i dea lui sarpe?

ce cer dela dansul!

scoate dracil!

judecători.

dea lui scorpie?

și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și se va deschide vouă.

22. Iar când vine unul mai tare decât el, îl birue, îi ia toate armele lui intru cari isi pusese nădeidea, și împarte cele prădate dela el.

23. Cel ce nu este cu mine, este impotriva mea, si cel ce nu adună cu mine, risipește.

24. Cànd duhul cel necurat iese din om, umblă prin locuri fără tle apă, căutându-și odihnă, și neafland, zice: Intoarce-mă-voi în casa mea, de unde am ieșit. 25. Si viind o află măturată și

Impodobită.

26. Atuncia se duce și la alte mante duhuri mai rele decât sine, Il intrând, locuesc acolo; și ajung (laptele) cele de pe urnă ale o mului aceluia mai rele decât cele dintài.

27. Și pe când grăia el acestea, o semee din multime ridicand glas, A zis lui: Fericit este pântecele

28. Iar el a zis: Adevarat, dar fericiți sunt cei ce ascultă cuvân: tul lui Dumnezeu și-l păzesc pe el?

29. Atunci adunându-se noroadele, a inceput a le grăi: Neas mul acesta este viclean; el cere fara numai semnul lui Iona pro-

30. Că precum a fost Iona semn wiitru Niniviteni, aşa va fi şi I'lul Omului pentru neamul acesta.

31. Impărăteasa dela miază-zi se va scula la judecată cu oamenii neamului acestula și i va osândi pe el, căci ea a venit dela mars ginile pământului să asculte înțelepciunea lui Solomon, și iată aici mai mult decât Solomon.

32. Ninivitenii se vor scula la iudecată cu neamul acesta sial vor osândi pe el; căci auzind propoveduirea lui Iona el s'au pocăit, și iată aici mai mult decât Iona.

33. Nimenea aprinzând lumina, nu o pune în loc ascuns, nici sub obroc, ci în sieșnic, ca cei ce intră să vază lumina.

34. Luminatorul trupului este ochiul. Cànd ochiul tău va fi curat, tot trupul tău va fi luminat; lar când va fi rău, și trupul tău va fi întunecat.

35. Drept aceea, ia seama, ca lumina care este intru tine să nu fie intunerec.

36. Deci, dacă tot trupul tău va fi luminat, neavand nici-o parte intunecoasă, el va il luminat întreg, ca și când te-ar lumina o făclie cu strălucirea el.

37. Ci pe când grăia el (acestea), un fariseu lea rugat pe dânsul să prânzească la el; și intrând a șe zut la masă.

38. Iar fariseul văzând, s'a mirat că lisus nu s'a spălat mai întâi, înainte de masă.

39. Domnul a zis atunci către dansul: Acum, voi fariseii curăs țiți partea cea dinafară a paharus lui și a blidului, iară lăuntrul vostru este plin de răpire și de vicleșug.

34-36: Mat. 6, 22-23.

39-52; Mat. 23, 1-36.

29-32: Mat. 12, 38-42.

11.

Rugăciunea domnească. Vindecarea unui mut. ludeil cer semn din cer. lisus mustră pe cărtus rari și pe farisei.

Si întâmplându-se odată să se roage lisus într'un loc, când a incetat, unul din ucenicii lui a zis către dânsul: Doamne, invață ne să ne rugăm, precum și Ioan a învățat pe ucenicii săi.

 Şi le-a zis lor: Când vă ru-gați ziceți: Tatăl nostru carele ești în ceruri, sfințească se numele tău. Vie impărăția ta. Fie voia ta, precum în cer și pe pământ.

4. Pâinea noastră cea de toate zilele dă ne o nouă astăzi,

Si ne iartă nouă păcatele noastre, precum și noi iertăm tu-turor celor ce ne greșesc nouă. Si nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rau.

5. Apoi a zis către ei: Cine dintre voi, (dacă) are un prieten și mergand la dânsul, la miezul nopții, ii va zice lui: Prietine, dă-mi împrumut trei pâni,

6. Căci a venit din cale un prieten la mine, si n'am ce-i pune inainte - (iși poate inchipui că)

7. Acela, răspunzând dinlăuntru, va zice: Nuemi face osteneală as cuma; ușa e înculată și copili mei sunt în pat cu mine: nu pot să mă scol și să ți dau ție.

8. Vă spun, că chiar de nu s'ar scula și i ar da lui pentrucă il este prieten, dar pentru indrăzneala lui se va scula și i va da lui câte ii trebue.

11, 2-4: Mat. 6, 9-13.

9-13: Mat. 7, 7-11. 14-26: Mat. 12, 20-30. 43-45₁ Marcu 3, 22-27.

- 111 -

11, 39

- 110 -

40. Nebunilor, au nu cel ce a făcut partea dinafară a făcut-o și pe cea dinlăuntru?

41. Ci faceți milostenie cu cele ce vă prisosesc, și atunci toate ale voastre vor fl curate.

42. Dar vai vouă, farisetlor! Că dați zeciulală din izmă și din rută și din toate verdețurile, și nesocotiți dreptatea și dragostea lui Dumnezeu. Acestea se cădea să le faceți și pe acelea să nu le lăsați.
43. Vai vouă farisellor, că iubiți

scaunele cele mai de sus în sinagoge, și inchinăciunile prin târguri.

44. Val vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici? Că sunteți ca mormintele cele ascunse. Că oamenii nu le știu și umblă peste ele.

45. Şi răspunzând unul din legluitori, a zis lui: Invățătorule, spunând acestea, ne ocărești și pe noi.

46. Iar el a zls: Vai și vouă, legiuitorilor! Că grămădiți pe oameni sarcini grele de purtat, iar voi nici cu un deget al vostru nu vă atingeți de ele. 47. Vai vouă! Că zidiți mor-

mintele prorocilor pe cari părinții

voştri i-au ucis. 48. Deci, mărturisiți și impărtăsiti faptele părinților voști; că ei i au ucis pe danșii, iar voi le

zidiți mormintele lor. 49. De aceea și înțelepciunea lui Dumnezeu a zis: Trimite-voi la ei proroci și apostoli și dintrânști

vor ucide și vor prigoni. 50. Ca să se ceară dela neamul acesta sangele tuturor prorocilor, ce s'a vărsat dela începutul lumii, 51. Dela sângele lui Avel până

la sangele lui Zaharia, care a pie-

rit intre altar și biserică. Adevăr zic vouă, că se va cere dela nea« mul acesta.

52. Vai vouă legiuitorilor? Că ați luat cheia cunoștinții: Voi nu ați întrat, lar pe cei ce volau să între nu i-ați lăsăt.

53. Și leșind el de acolo, cărturarii și fariseii au început a l strâm. tora cu înverșunare și a-l sili să vorbească de multe,

54. Pândindu l pe el și căutând să prindă ceva din gura lui, că să-i afle vreo vină.

19.

Aluatul tariseilor. Hula împostrioa Duhulut Sfânt. Curajul în oremi de prigoană. Împotrioa las comiei. Piida cu bogatul nebun. Ferirea de lubirea de argint. Îns demnuri la trezole și la înțeleapla peghere. Semnele premit.

Atunci adunându-se mari multimi de noroade, încât se călcau unii pe alții, a început lisus a spune mai întâr ucenicilor săli Păziți-vă de aluatul fariseilor, care este fățăria.

2. Că nimic nu este acoperit care să nu se descopere, și ascuns care să nu se cunoască.

3. De aceea, câte ați spus la întunerec, se vor auzi la lumină, și ce ați spus la ureche, în cămări, se va propovedul de pe acoperisuri.

4. Deci, grăesc vouă, prietenilor mei: Nu vă temeți de cei ce ucid trupul și după aceea nu pot să facă mai mult.

12. 2-9: Mat. 10, 26-33.

5. Ci vă voi arata vouă de cine să vă temeți: Să vă temeți de cel ce după ce a ucis, are putere să arunce în Gheenă. Adevăr grăesc vouă: de acela să vă temeți!

6. Au nu se vànd cinci vrăbii la doi bănuți? Și nici una dintransele nu este ultată inaintea lui

Dumnezeu.

7. Ci și perii capului vostru toți sunt numărați. Nu vă temeți deci, căci voi sunteți cu mult mai de pret decât vrăbiile.

8. Şi zic vouă: Tot cel ce mă mărturisi înaintea oamenilor, al Flul Omului il va mărturisi pe el inaintea ingerilor lui Dumnezeu.

9. lar cel ce se va lepăda de mine inaintea oamenilor, lepădat va fi inaintea îngerilor lui Dum

10. Şi tot cel ce va zice cuvânt Impotriva Fiului Omului, se va lerta lui; lar celui ce va huli îm-potriva Duhului Sfânt, nu i se va

11. lar când vă vor duce pe voi inaintea soboarelor și a dre-gatorilor și a stăpânitorilor, nu vă urlitt cum și ce veți răspunde, Mau ce veți spune.

12. Că Duhul Sfânt vă va în« vata pe voi în ceasul acela cele ce trebue să grăiți.

13. Atunci a zis lui unul din multime: Invățătorule, spune fra-lulul meu să împartă cu mine moștenirea.

14. lară el a răspuns: Omule, tim m'a pus pe mine judecător anu impartitor peste voi?

15. Și a zis către ei: Luați seama o vă feriți de lăcomie, căci viața

cuiva nu stă în prisosul avuțiilor 101.

Apoi le a spus o pildă, grăind: Unui om bogat lea rodit

tarina.

17. Şi cugeta intru sine, zicând: Ce voi face, că nu am unde aduna rodurile mele?

18. Şi a zis: Iată ce voi face: strica»voi jitnițele mele și le voi zidi mai mari, și voi strânge acolo toate rodurile mele și bunătățile

19. Şi voi zice sufletului meu: Suflete, ai multe bunătăți strânse pentru mulți ani; odifinește te, mănâncă, bea și te veselește?

20. Dar Dumnezeu i a zis lui: Nebune, în această noapte sufletul tău se va cere dela tine, și cele ce ai gătit ale cui vor fi?

21. Așa este cel ce strânge luiși comoară, far nu cu Dumnezeu se îmbogățește.

22. Apoi a zis către ucenicii săi: De aceea zic vouă: nu vă grijiți de sufletul vostru ce veti mânca, nici de trupul vostru cu ce vă veți imbrăca.

23. Sufletul mai mult este decât hrana și trupul decât haina.

24. Căutați la corbi, că nici nu samănă, nici nu seceră: el nu au cămări, nici jitnițe, și Dumnezeu ii hrănește pe ei. Cu cât mai de pret sunteți voi decât păsările?

25. Și (apoi) cine din voi gri: jindu-se poate să adauge statului său un cot?

26. Deci, dacă nici ce este mai puțin nu puteți face, ce vă mai grifiți de celelalte!

22-31: Mat. 6, 25-33.

27. Priviți la crini cum cresc: nu se ostenesc, nici nu torc; și grăesc vouă, că nici Solomo intru toată mărirea lui nu s'a imbrăcat ca unul din aceștia.

28. Şi de vreme ce iarba câma pului, care astăzi este și mâine în cuptor se aruncă, Dumnezeu o îmbracă așa, cu cât mai vârtos pe voi, puțin credincioșilor?

29. Deci, voi să nu căutați ce veți mânca sau ce veți bea, și nici

să nu vă ingrijorați, 30. Căci toate acestea le caută păgânii lumii acesteia; iar Părintele vostru ștle, că acestea vă sunt

de trebuință. 31. Ci căutați împărăția lui Dumnezeu, și acestea toate se vor

adauga vouă.

32. Nu te teme turmă mică,
pentrucă a binevolt Tatăl vostru
să vă dea vouă împărăția.

33. Vindeţi 'avuţiile voastre şi daţi milostenie; faceţi vă vouă pungt care nu se invechesc, comoară neimpuţinată in ceruri, unde furul nu se apropie, nlci molia nu strică.

34. Pentrucă unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

35. Să fie mijloacele voastre în: cinse și făcliile voastre aprinse.

36. Fiți voi asemenea oamenilor cari așteaptă pe stăpânul lor să se intoarcă dela nuntă, ca venind și bătând, indată să i deschidă.

37. Fericite sunt slugile, pe care viind domnul le va afla priveghind. Adevăr grăesc vouă, că se va încinge (cu șorț) și le va

pune pe ele să șază la masă, și

viind va sluji lor.

38. Și ori va veni la a doua strajă, ori va veni la a treia strajă, fericite sunt slugile acelea, de le va afla așa.

39. lar aceasta incă să știți, că de ar ști stăpânul casei în ce ceas va veni furul, el ar priveghia și nu ar lăsa să:i spargă casa lui.

40. Deci, și voi fiți gata; căcl în ceasul care nu gândiți va veni Fiul Omului.

41. Zis-a Petru lui: Doamne, nouă ne spui pilda aceasta, sau tuturor celorlalți?

42. Și a răspuns Domnul: Oare cine este economul cel credincion și înțelept, pe care il va pune stăpânul peste slugile sale, ca să le dea, la vreme, măsura de grâu? 45. Fericită este sluga aceea,

43. Fericită este siuga aceea, pe care viind stăpânul o va afla făcand așa.

44. Adevăr grăesc vouă, că o va pune pe ea peste toate avuțiile sale.

45. lar de va zice sluga aceea intru inima sa: Stăpânul meu zile bovește să vină, și va începe bate pe slugi și pe slujnice, și a mânca și a bea și a se îmbătă,

46. Veni va stăpânul slugii aculeia în ziua în care nu gândește și în ceasul în care nu știe, și ova tăia în două, și partea el ce cei necredincioși o va pune.

47. Şi sluga care a ştlut vola sla pânului său, şi nu a fost gata, ni d a făcut după vola lui, se va bate

48. Iar (sluga) care nu a șilui și a făcut cele vrednice de baiai, se va bate puțin. Căci tot celui ce i s'a dat mult, mult i se vo cere, iar celui ce i s'a încredințat mai mult, mai mult i se va cere.

49. Foc am venit să arunc pe pământ, și cum aș dori să fie acum aprins?

50. Am un botez spre a mă boteza, și cu câtă nerăbdare aștept Mă se împlinească?

51. Au vi se pare că am venit an aduc pace pe pământ? Vă spun vouă: nu, ci desbinare.

52. Căci de acum înainte cinci flind într'o casă, vor fi împărțiți: trei împotriva a doi și doi împotriva a trei.

53. Va fi tatăl impotriva feclorului și feciorul impotriva tatălui; muma impotriva fetii și fata impotriva mumei; soacra împoriva nurorii și nora impotriva nuacrei sale.

54. A zis apoi mulţimii: Când veduţi norul ridicându-se dela Apus, humai decât ziceţi, că vine ploae

mare, și așa este.

55. Iar când vedeți că suflă
vântul dela Miază-zi, spuneți că
va fl zăduf, și așa este.

56. Fățarnicilor, fața cerului și a pământului știți să o tâlcuiți, dar vremea aceasta cum de n'o

ini legeți?

57. Și pentruce nu judecați voi lingivă, ce este drept?

55. lar cànd mergi cu pârășul tân la dregător, pe cale dă-ți silința să te mântul de el; ca nu rumva să te ducă la judecător și lidecătorul să te dea temnicerului, ji temnicerul să te arunce în tem-

59. (lată) îți spun, că nu vei

81-53: Mat. 10, 34-36.

ieși de acolo, până nu vei plăti și bănuțul cel mai de pe urmă.

1.3

lisus îndeamnă la pocăință. Vindecarea femeii cu duhul nes putinței. Pilda cu grăunțele de muștar. Aluatul ascuns. Usa cea strântă. Itsus și Irod. Ierusalimul ucigător de proroci.

In vremea aceea venitau oarea cari (la lisus), grăindua despre Galileenii, al căror sânge Pilat il amestecase cu jertfele lor.

 Şi răspunzând Ilsus, a zis lor: Au vi se pare că aceşti Galileeni, fiindcă au pătimit acestea, au fost mai păcătoși decât toți Galileenii?

 Nu? Ci zic vouă, că de nu vă veți pocăi, toți aşa veți pieri?

4. Sau cel optsprezece, peste cari a căzut turnul în Siloam și i-a omorit, vi se pare că au fost mai păcătoși decât toți oamenii cari loculau în Ierusalim?

5. Nu? Ci zic vouă, că de nu vă veți pocăi, toți așa veți pieri!

6. Apoi le a spus pilda aceasta: Un om avea un smochin sădit în via sa şi a venit să caute roadă în el, dar nu a aflat.

7. Şi a zis către vier: lată, sunt trei ani de când viu să caut roadă în smochinul acesta şi nu aflu. Taie-l pe el! Dece mai încurcă locul?

8. Iar vierul răspunzând a zis lui: Doamne, mai lasă l anul acesta, până l voi săpa împrejur și l voi pune gunoi;

9. Şi de va face roadă, (bine); lar de nu, il vei tăia la anul. 10. Iar într'o Sâmbătă Iisus în:

văța într'una din sinagogi.

33-34: Mat. 6, 20-21. 35-46: Mat. 24, 42-51.

12. Iar lisus văzându•o pe dânsa, chematio și i a zis: Femee, te-ai izbăvit de neputința ta.

13. Şi şi a pus mâinile peste dânsa şi îndată s'a îndreptat, în cepând să mărească pe Dumnezeu.

14. Atunci mai marele sinagogii mâniindu-se că lisus vindecase Sâmbăta, răspunzând a zis către multime: Şase zile sunt întru cari se cade să lucrați; deci în acestea viind, să vă vindecați, iar nu în ziua Sâmbetei.

15. Si răspunzând Domnul a zis lui: Fățarnice, au nu fiecare din voi își desleagă Sâmbăta boul său sau asinul dela lesle, si l duce de l

adapă?

15. 11

16. Dar această fiică a lui Av. raam, pe care a legatro satana, de optsprezece ani, nu se cădea oare a o deslega din legătura aceasta, în ziua Sâmbetei? 17. Și grăind el acestea, s'au

rusinat toți potrivnicii lui, lar norodul intreg se bucura de toate faptele cele slăvite ce se făceau de dânsul.

18. Apoi a zis: Cu ce se asea: mănă împărăția lui Dumnezeu? Și cu ce o voi asemăna pe ea

19. Asemenea este grăuntelui de muștar, pe care luându-l omul, 1-a aruncat în grădina sa, și a crescut și s'a făcut copac mare, și pasările cerului s'au sălășluit în ramurile lui.

20. Si iarăsi a zis: Cu ce vol asemana impărăția lui Dumnezeu?

21. Asemenea este aluatului, pe care luandu-l femeea, l-a ascuna în trei măsuri de făină, până dospit toată.

22. Şi călătorind (lisus) în lerus salim, străbătea prin cetăți și prin sate, învățând (poporul).

23. Şi 1-a întrebat cineva: Doame ne, putini sunt oare cei ce se mantuesc? lar el le a răspuns:

24. Nevoiti vă a întra prin uso cea stramtă, că zic vouă: multi vor căuta să între și nu vor putea

25. Căci după ce se va scula stăpănul casei și va încuia ușa și voi veți începe a sta afară și a bate în ușă zicând: Doamne, Doamne, deschide nouă, el, răss punzând vă va zice: Nu vă știr voi de unde sunteți.

26. Atunci veți începe a zice am mâncat și am băut înainte ta și în ulițele noastre al propo

veduit.
27. El insă va zice: Vă spun că nu vă știu pe voi de unde sunteți; duceți vă dela mine toți

cei ce faceți nedreptăți.

28. Acofo va fi plângerea a scrășnirea dinților, când veți vedes pe Avraam și pe Isac și pe Iacuv și pe toți prorocii întru împărăli lui Dumnezeu, iar pe voi scor

29. Si vor veni dela Răsăril (dela Apus și dela Miază-zi și del Miază noapte și vor ședea la maii în împărăția lui Dumnezeu.

30. Şi iată, sunt (unii) de i urmă cari vor fi intâi, și (aiți sunt întâi cari vor fi pe urmă

31. In ziua aceea s'au apropiat niște farisei și au zis lui: leși și ite du de aici, că Irod va să te omoare.

32. Iar el le a răspuns: Mergeți il spuneți vulpei acesteia: lată, acot draci și fac vindecări astăzi si maine, iar a treia zi voi sfarși.

33. Insă astăzi și mâine și în cualaltă zi mi se cade să călăto. Fesc; că nu este cu putință să plară vreun proroc afară din lerusalim.

34. Ierusalime, Ierusalime, cel ee omori prorocii și ucizi cu pietre pe cei trimiși la tine, de câte ori om vrut să adun pe fiii tăi, cum își adună găina puii săi sub aripi,

ji tu nu ai vrut? 35. lată vi se lasă casa voastră pustie; dar adevär gräesc vouă: De acum nu mă veți mai vedea, Bine este cuvântat cel ce vine Intru numele Domnului!

lisus tămăduește pe bolnavul de Uropică. Indemnuri la smerenie §l la milă. Pilda cu cei chemați la cină. Adevăratul ucenic al lui Hristos.

Si s'a întâmplat să între el într'o Sambătă în casa unuia din căputenille farisellor, ca să mănânce paine, lar aceștia îl pândeau pe el. 2. Și lată, se pomenește îna-întea sa cu un bolnav de idro-

filea. Si incepand lisus vorba, a către fartsei și către legiuitori:

41 - 15 Mat. 23, 37--39, 35; Pt. 118, 26.

Ing_duit este oare a vindeca Sâm. băta?

4. Iar et au tăcut. Şi atingându-se de el, l-a vindecat și l-a slobozit pe el.

5. Ápoi graindu-le (larasi) a zis: Care dintre voi, de va cădea în fântână fiul sau boul, nu-l va scoate pe el indată, în ziua Sam-

6. Şi n'au putut să-i dea nici un răspuns la acestea.

7. Şi luând aminte cum işi alegeau cei chemati locurile cele mai de sus, le a spus lor o pildă zicand către dânșii:

8. Când ești chemat de cineva la nuntă, nu te așeza în locul cel mai de sus, ca nu cumva să fie chemat acolo altul, mai de cinste decàt tine.

9. Şi venind cel ce te-a chemat și pe tine și pe acela, să-ți zică: Dă acestuia locul, și atunci cu rușine vei începe să șezi în locul cel mai de jos.

10. Ci când vei fi chemat, mergànd așază-te la locul cei mai de jos, ca venind cel ce tesa ches mat, să-ți zică ție: Prietene, sue-te mai sus! Atunci vei avea cinste inaintea celor ce vor sedea la masă împreună cu tine.

11. Căci tot cel ce se inalță, se va smeri, și cel ce se smerește, se va inălța.

12. lar celui ce il chemase pe el lea zis: Când faci prânz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe frații tăi, nici pe rudele tale, nici pe vecinii bogați, ca nu cumva și ei să te cheme pe tine ca să•ți răsplătească.

13. Ci cậnd faci ospăt, chiamă

^{13. 18—21:} Mat. 13, 31—33; Marcu 4, 30—32.

^{28-29:} Mat. 8, 11-12.

săracii, neputincioșii, schiopii și orbii.

14. Şi fericit vei fi, că n'au cu ce-ți răsplăti; dar ți se va răsplăti tie intru invierea dreptilor.

15. Şi auzind acestea unul din cei ce erau la masă cu el, a zis: Fericit este cel ce va prânzi întru împărăția lui Dumnezeu!

16. lar el a zis către dânsul: Un om oare care a făcut cină mare și a chemat pe mulți.

17. Şi in ceasul cinei a trimis pe sluga sa să spună celor che-mați: Veniți, că iată, sunt gata toate!

18. Dar toti au început a si cere iertare, unul câte unul. Cel dintât a zis: Mi•am cumpărat țarină și trebue să mă duc ca s'o văd; roguste să mă ierți.

19. Un altul a zis: Cinci perechi de boi mî-am cumpărat și merg să-i încerc; rogu-te să mă

20. Şi (iarăși) un altul a zis: M'am insurat, și de aceea nu pot veni.

21. Și întorcându-se sluga aceea, spus stăpânului său acestea. Atunci mâniindu-se stăpânul casei, a zis slugei sale: leși degrabă în ulițele și răspântiile cetății, și adu aici săracii și bolnavii și schiopii și orbii.

22. Şi (întorcându-se) a zis sluga: Doamne, s'a făcut cum ai poruncit și tot mai este loc.

23. Atunci a zis stăpânul slugii sale: Ieși la drum și la garduri și i silește să intre, ca să se umple casa mea.

24. Căci zic vouă: Nici unul din oamenii cari au fost chemati nu va gusta din cina mea.

25. Şi mergeau cu dânsul no roade multe; iar el întorcându-se, le a zis lor:
26. Oricine vine la mine și nu

urăște pe tatăl său și pe muma sa și pe femeea sa și pe copii și pe frați și pe surori, ba chiar și sufletul său, nu poate fi ucentcul meu.

27. Si cel ce nu-si poartă crucea sa și vine după mine, nu poate fi ucenicul meu.

28. Că cine dintre voi vrând să zidească un turn, nu stă mai întâi să-și facă socoteala cheltuielii, (să vază) de are cu ce să isi prăvească?

29. Pentruca nu cumva puine du-i temelia și neputându-l ispravl cei ce-l vor vedea să ceapă a l batjocori

30. Şi a zice: Omul acesta i început să zidească și n'a putut să isprăvească.

31. Sau care impărat, mergand să se bată cu alt împărat, în răse bolu, nu va sta mai întâi la slat (ca să vază) de va putea să in tâmpine cu zece mit (de ostași pe cel ce vine impotriva lui cu douăzeci de mii?

32. Iar de nu, încă fiind el de parte, ii trimite solie și se roagă de pace.

33. Deci dară, tot așa fiecare din vol, care nu se lapădă di toate ale sale, nu poate fi ucu

26-27: Mat. 10, 37-38

34. Bună este sarea, dar dava

sarea se va strica, cu ce se va

14, 35

drege?

35. Nici în pământ, nici în gunoi nu mai este de nicio treabă, ci se aruncă afară. Cel ce are urechi de auzit să auză.

15.

Pilda despre oala cea pierdută st despre drahma cea pierdută. Pilda despre fiul risipitor.

Si s'au apropiat de dânsul toți vamești și păcătoști ca să-l asculte.

2. Ci cârtiau fariseii si cărtua rarii zicand: Acesta primeste la sine pe păcătoși și stă la masă cu ei.

3. Atunci a spus for pilda a. ceasta, zicând:
4. Care om dintre voi, având o

sută de of și pierzand una din ele, nu lasă pe cele nouăzeci și nouă in pustie și merge după cea pierflută, până când o găsește pe ea?

5. Şi găsindu•o, o ia pe umerii săi cu bucurie,

6. Şi venind la casa sa, îşi chiamă prietenii și vecinii, și le zice: Bucurați-vă împreună cu mine, că am găsit oaia mea cea pierdută.

7. lată vă spun, că așa și în cer mai multă bucurie va fi pentru un păcătos care se pocăește, decât pentru nouăzeci și nouă de drepți, cărora nu le trebuește pocăință.

8. Sau care femee, având zece tirahme, de va pierde o drahmă, nu aprinde făclia și nu mătură Casa și nu caută cu dinadinsul, pánă ce o află?

15. 4-7: Mat. 18. 12-14.

9. Şi aflandu-o, işi chiamă prietenele și vecinele, și le zice: Bu-curați-vă împreună cu mine, că am găsit drahma pe care o pierdusem.

10. Ci vă spun, că tot astfel. bucurie este inaintea ingerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos care se pocăește.

11. Apoi a zis: Un om avea

doi feciori.

12. Şi cel mai tânăr din ei a zis tatălui său: Tată, dă-mi partea de avuție ce mi se cade. Și (tatăl) le a împărțit lor avuția.

13. Şi nu după multe zile, feciorul cel mai tânăr adunanduisi toate, s'a dus într'o țară departe și acolo și a risipit avuția, viețuind intru desmierdări.

14. Dar cheltuind el toate ale sale, s'a făcut foamete mare în țara aceea, și el a început a duce lipsă.

15. Atunci, mergând s'a lipil

de unul din locuitorii țării aceleia, iar acesta l-a trimis pe el in taca să păzească porcii.

16. Şi doria să şi sature pantes cele său de roscovele ce le cau porcii, dar nimeni nuel da lui.

17. Atunci viindu-și intru sine, a zis: Câți argați al tatălui meu sunt indestulați cu paine, iar eu pier de foame!

18. Scula mă voi și mă voi duce la tatăl meu și vol zice: Tată, greșit am la cer și înaintea ta, 19. Și nu mai sunt vrednic a

mă chema fiul tău; fă mă ca pe unul din argații tăi.

20. Şi sculându-se a venit la tatăl său. Și încă fiind departe, lea văzut pe el tatăl său și i s'a făcut milă, și alergând a căzut pe grus mazul lui și lea sărutat pe el, nu mai sunt vrednic a mă chema fiul tău.

22. Iar tatăl a zis către slugile sale: Aduceți degrabă haina cea mai de frunte și-l imbrăcați pe el, și puneți inel in. mâna lui și incălțăminte în picioarele lui.

23. Și aducând vițelul cel îngrășat il junghiați, ca mâncând să ne veselim;

24. Căci fiul meu acesta mort era și a înviat, pierdut era și s'a aflat. Și au început a se veseli.

25. Iar fectorul lui cel mai mare era la țarină. Și dacă s'a întors și s'a apropiat de casă, a auzit cântece și jocuri.

26. Şi chemând pe una din slugi, a întrebat•o: Ce sunt acestea?

27. Iar ea a zis: Fratele tău s'a intors, și tatăl tău, pentrucă lea prie mit sănătos, a tălat vițelul cel ine grăsat

28. Şi s'a mânlat (atunci feciorul cel mare) şi nu voia să intre. Dar tatăl său ieşind afară, il chema

pe el.

29, El însă răspunzând, a zis tatălui său: lată, de atâția ani îți slujesc ție, și niclodată porunce ta n'am călcat•o, și mie nici odată nu mi•ai dat măcar un led, ca să mă veselesc cu prietenii mei.

30. Iar când a venit fiul tău acesta, care ți•a mâncat avuția cu desfrânatele, al junghiat pentru el vițelul cel îngrășat.

31. Atunci a zis (tatăl): Fiule, tu pururea ești cu mine și toate ale mele ale tale sunt.

32. Ci (acum) se cădea să ne veselim și să ne bucurăm, cáci

fratele tău acesta mort era și a înviat, pierdut era și s'a aflat.

16

lconomul nedrept. Nimeni nu poate sluji la doi domni. Pilda despre bogatul nemilostio si săracul Lazar.

Zis•a (lisus) către ucenicii săta Era un om bogat care avea un iconom, și acesta a fost părit la el că-i risipește avuțiile.

2. Și chemăndu-l pe el, i-a zisi Ce aud de tine? Dă seama de iconomia ta, căci (altfel) nu vei mai putea fi iconom.

3. Iar iconomul a zis întru sine. Ce voi face? Că stăpânul meu ia iconomia dela mine. Să sap nu pot, să cer mi e rușine.

4. Știu ce voi face, de voi îi scos din iconomie, ca să mă prie mească (alții) în casele lor.

5. Şi chemând, câte unul, pr fiecare din datornicii stăpânului său, a zis celui dintâlu: Cu cât ești dator stăpânului meu?

6. Iar el a răspuns: Cu o sută de măsuri de unt de lemn. Zissă lui iconomul: Ia-ți zapisul tău, și șezi jos repede și scrie: cincizeri

7. Iar după aceea a zis altuio Dar tu cu cât ești dator? Iar el a răspuns: Cu o sută de măsuri de grâu. Zissa lui iconomul: lasti zaojsul tău și scrie: optzeci.

8. Şi a lăudat stăpânul pe iconomul nedrept, că lucrase cu minte că fiii veacului acestula, în felul lor, sunt mai cuminți decât fii luminii.

9. Drept aceea, vă spun: Facea tievă vouă prieteni, cu bogație

nedreaptă, ca ajungând voi în lipsă, să vă primească în corturile cele vesnice.

10. Cel ce este credincios intru puțin, și întru multe este credincios, și cel ce este nedrept întru puțin, și întru mult este nedrept.

11. Deci dacă întru avuțiile cele nedrepte n'ați fost credincioși, pe cele adevărate cine vi le va incredința vouă?

12. Ŝi dacă întru cele străine n'ați fost credincioși, pe cele ce sunt ale voastre cine vi le va da

vouă?

13. Nici o slugă nu poate sluji la dot domni; pentrucă sau pe unul va uri și pe altul va iubi, sau de unul se va ținea și de altul nu va griji. Nu puteți sluji și lui Dumnezeu și lui Mamona. 14. Și acestea toate le auziau

ul fariseii cari erau iubitori de argint și-i batiocoreau pe el. 15. Atunci le-a zis lor: Voi sun-

15. Atunct le a zis lor: Voi sunteți cei ce vă faceți pe voi drepți liaintea oamenilor; dar Dumnezeu știe inimile voastre, că ce este inalt inaintea oamenilor, urăculune este înaintea lui Dumnezeu.

16. Legea și prorocii (au fost) până la loan; de atunci împărăs ția lui Dumnezeu se bine vestește și fiecare se silește spre ea.

17. E mai lesne însă să treacă gerul și pământul, decât să cază din lege o cirtă.

18. Tot cel ce şi lasă femeea şi şi la alta, preacurvește, și tot cel ce la pe cea lăsată de bărbat, preacurvește.

19. Era odată un om bogat, care se imbrăca în porfiră și in vison, veselindu-se in toate zilele, davit (de prietini).

20. Și era și un sărac, anume Lazăr, care zăcea la poarta lui, plin de bube.

LUCA

21. Şi poftea să se sature (măcar) cu sfărmiturile care cădeau dela masa bogatului; și câinii venind ii lingeau bubele lui.

22. Şi s'a întâmplat că a murit săracul, fiind dus de îngeri în sânul lui Avraam; a murit apoi şi bogatul şi s'a îngropat.

23. Şi fiind el în muncile iadului, ridicându-și ochii săi, vede pe Avraam de departe și pe Lazar în sânurile lui.

24. Atunci strigànd, el a zis: Părinte Avraame, miluește-mă și trimite pe Lazăr să-și intingă vărful degetului în apă și să-mi răcorească limba, că mă chinuesc in văpaia aceasta.

25. Iar Avraam a zis: Flule, aduști aminte că în viața ta ai luat cele bune ale tale, și Lazar, așliderea, cele rele; lar acum acesta se mângăe, lar tu te chinuești.

26. Şi pe lângă toate acestea, între noi și între voi s'a așezat o prăpastie mare, ca cel ce vor vrea să treacă de aici la voi, să nu poată, și nici cel de acolo să nu treacă la noi.

27. Şi a zis (bogatul): Rogu-te, dar, părinte, să-l trimiți pe dânsul în casa tatălui meu;

28. Căci am cinci frați, să le mărturisească lor, ca să nu vie și ei la acest loc de muncă.

29. Şi i a zis Avraam lui: Ei au pe Moise şi pe proroci; să asculte pe dânşii.

30. Iar el a zis: Nu, părinte Avraame; ci de va merge la dânșii cîneva dintre morți, se vor pocăi. LUCA

Despre sminteli. Iertarea greșas lelor aproapelui. Credința și faps tele. Cei zece leprosi. Intrebarea despre a doua venire.

Zis•a lisus către ucenicii săi: Este cu neputință să nu vie smin• tele, dar vai de acela prin care vin?

2. Mai de folos i ar fi lui de i s'ar lega de gât o piatră de moară, și s'ar arunca în mare, de cât să smintească pe unul din acestia mai mici.

3. Luați aminte de voi înșivă: Desti va greși ție fratele tău, cears tă l, și de se va pocăi, iartă l pe el.

4. Și chiar de sapte orl în zi de ți va greși ție, și de sapte ori va întoarce la tine zicând: căescu mă, tu să l ierți.

5. Atunci apostolii au zis către Domnul: Sporește*ne nouă cres

dinta!

6. Iar Domnul a zis: De ați avea credință cât un grăunte de mustar, ați zice dudului acestula: smulge te și te sădește în mare, și v'ar asculta.

7. Și cine din voi, având slugă

la arat sau la păscut (vitele), îi va zice când vine acasă din câmp: treci degrab și te așază la masă?

8. Oare nusi va zice lui: Găs teste-mi ca să cinez, şi încingân-du-te, slujește-mi până voi mânca și voi bea, şi după aceea vei mânca și vei bea și tu?

9. Au doară va multumi el slugii aceleia că a făcut cele ce

i s'au poruncit lui? Pare mi se că nu.

10. Asa si voi, când veți face toate cele ce vi s'au poruncit vouă, să ziceți: slugi netrebnice suntem, pentrucă n'am făcut decât ceeace eram datori să facem.

11. Şi s'a întâmplat să meargă lisus spre Ierusalim și să treacă prin mijlocul Samariei și al Ga-

12. Şi întrând într'un sat, 1-au întâmpinat pe el zece leproși, care

stăteau departe. 13. Și ridicând ei glasul, au zis: învățătorule, miluește-ne lisuse. pe noi!

14. Jar el văzându-i, le-a zis: Mergeți și vă arătați preoților. ŞI pe când mergeau, s'au curățit.

15. Iar unul dintre ei, văzând că s'a vindecat, s'a intors, slăvind pe Dumnezeu cu glas mare.

16. Și a căzut cu fața la păr mânt, la picioarele lui, mulțumine du-i; și acela era Samarinean.

17. lar lisus răspunzând, a zis Au nu zece s'au curățit? Dar cel nouă unde sunt?

18. Nu s'au aflat să se întoarcă, să dea slavă lui Dumnezeu, fără numai acesta, care-i de neam strein ?

19. Şi isa zis lui: Scoalăste al mergi; credința ta te-a mantuit,

20. Şi flind întrebat de farisel, cand va veni împărăția lui Dume nezeu, a răspuns lor zicândı nu va veni împărăția lui Dumnezeu văzute.

21. Nici nu vor zice: iată alci, sau iată acolo? Fiindcă, iată, ime părăția lui Dumnezeu înlăuntruf vostru este.

22. Apoi a zis către ucenici: Veni-vor zile, când veți dori să vedeți una din zilele Fiului Omului și nu veți vedea.

23. Atunci vă vor spune vouă: lateo aici sau iateo acolo, dar să nu mergeți, nici să-i urmați.

24. Că precum fulgerul care fulgeră dintr'o parte de sub cer, luminează toată partea de sub cer, așa va fi și cu Fiul Omului, în ziua lui.

25. Dar întâi trebue să pătimească multe și să fie lepădat de

neamul acesta.

17. 22

26. Aşa va fi şi în zilele Fiului Omului, precum a fost in zilele lui Noe

27. Mâncau, beau, se însurau ni se măritau, până în ziua în care n intrat Noe în corabie și a venit potopul și i-a plerdut pe toți.

28. Aşijderea, precum a fost în zilele lui Lot: mancau, beau, cumpărau, vindeau, sădeau și zideau,

29. Iar în ziua când Lot a ieșit din Sodoma, a plouat din cer foc pucloasă și i-a pierdut pe toți.

30. Așa va fi în ziua când Fiul

Omului se va arăta. 31. In ziua aceea cel ce va fi pe acoperiș și lucrurile lui în casă, nu se pogoare să le ia pe ele al cel ce va fi in tarină, asemenea să nu se întoarcă înapoi.

32. Aducetiavă aminte de fea meea lui Lot.

Oricine va căuta să-și mantulască sufletul, pierde leva pe ol, ol cine-l va pierde, acela viu va pästra.

34. Vă spun, că în noaptea m va lua și altul se va lăsa.

35. Două vor măcina împreună:

una se va lua și alta se va lăsa. 36. Doi vor fi în țarină: unul se va lua și altul se va lăsa.

37. Şi grăind au zis lui: Unde (vor fi acestea), Doamne? Iar el a zis lor: Unde va fi hottul, acolo se vor aduna și vulturii.

18.

Despre rugăciune. Fariseul și Vameșul. "Lăsați pruncii să vie la mine". Primejdiile avuției. Itsus își vestește patimile. decarea orbului din lerihon.

Si le-a mai spus lor o pildă, că se cade să se roage purus rea și să nu se lenevească, zicând:

2. Era într'o cetate un judecător, care de Dumnezeu temea si 'de oameni nu se rusina.

3. Dar era în cetatea aceea și o văduvă; aceasta venea la dânsul și zicea: izbăvește-mă de pârâșul meu.

4. O vreme oare care el n'a vrut, dar după aceea a zis întru sine: Desi de Dumnezeu nu mă tem și de oameni nu mă rușinez,

5. Totuși, pentrucă văduva as ceasta imi fece supărare, o voi izbăvi, ca în sfârșit să nu mă mai supere cu venirile ei.

6. Deci a zis Domnul: Auziți ce spune judecătorul nedrept?

7. Dar oare Dumnezeu nu va face izbăvire aleșilor săi, cari strigă către dânsul ziua și noaptea, deși indelung îi rabdă pe dânșii?

8. Zic vouă, că va face lor izbăvire încurând. Dar când va veni Fiul Omului, afla-va el oare credință pe pământ?

9. Iar unora cari se socoteau că sunt drepți și se ultau de sus la ceilalti, le-a spus pilda aceasta:

10. Doi oameni s'au suit in biserică, să se roage; unul fariseu și celălalt vameș. 11. Fariseul stând, se ruga întru

sine așa: Dumnezeule, multumes. cu-ți că nu sunt ca ceilalți oameni: răpitori, nedrepți, prea-curvari, sau ca și vameșul acesta.

12. Postesc de două ori pe săpa tămână, dau zeciulală din toate

câte câștig.

13. Iar vameșul stând departe nu îndrăznia nici ochii săi să-i ridice la cer, ci iși bătea pieptul zicând: Dumnezeule, milostiv fii

mie, păcătosului!

14. Zic vouă, că acesta s'a pos gorit mai indreptat la casa sa, decât acela; căci tot cel ce se inalță pe sine se va smeri, iar cel ce se smerește se va înălța.

15. Şi aduceau la el și pruncii se atingă de dânsul; iar ucenicii văzând, i au certat pe ei.

16. lisus însă chemându-i pe ei la sine, le a zis: Lăsați pruncii să vie la mine și nu i opriți, că a unora ca aceștia este împărăția 1ui Dumnezeu. 17. Adevăr zic vouă: Cel ce

nu va primi împărăția lui Dum: nezeu ca un prunc, nu va intra intrânsa.

18. Atunci 1-a întrebat pe el un dregător zicând: Invățătorule bune, ce voi face ca să moștes nesc viata veșnică?

18. *15–17*: Mat. 19, 13–15; Marcu 10, 13–16.

18-30: Mat. 19, 16-29; Marcu 10, 17-30.

19. Jar lisus isa zis lui: Ce mă numesti bun? Nimeni nu este bun fără numai unul Dumnezeu.

20. Știi poruncile: să nu preas curvești, să nu ucizi, să nu furi, să nu fii mărturie mincinoasă, cinsteste pe tatăl tău și pe muma ta.

21. El insă a zis: Acestea toate le am păzit din tinerețele mele.

99. Jar lisus auzind acestea, isa zis lui: Incă una iți mai lipsește: Vinde toate câte ai și le împarte săracilor și vei avea comoară în cer, și vino după mine.

23. Iar el, auzind acestea, s'a întristat, că era bogat foarte.

24. Si văzându-l lisus' că s'a întristat, a zis: Cât de anevoe vor intra în împărăția lui Dumnezeu cel ce au avuții!

25. Că e mai lesne să treacă cămilă prin urechile acului, decât să între bogatul în împărăția lui Dumnezeu.

26. Iar cei ce au auzit (acestea) au zis: Atunci cine poate să se màntulască?

27. Răspuns•a lisus: Cele ce nu sunt cu putință la oameni, suni cu putință la Dumnezeu.

28. Atunci a zis Petru: Iată, noi am lăsat toate ale noastre pr am venit după tine.

29. Iar el a zis lor: Adevar grăesc vouă, că nu este niment care să-și fi lăsat casă, sau părinți, sau frați, sau femee, sau fii pentru impărăția lui Dumnezeu,

30. Si să nu ia cu mult mai mult in veacul de acum, lar veacul ce va să fie, viață veșnică.

20: les. 20, 12-16.

31. Şi luând cu sine pe cei doisprezece, a zis cătră dânșii: lată ne suim în Ierusalim, și se vor implini toate cele scrise prin proroci pentru Fiul Omului.

18. 31

32. Că va fi dat pe mâna pă ganilor și va fi batjocorit și va fi

ocărit și va fi scuipat.

33. Și bătându li vor omorî
pe el; dar a trela zi va invia.

34. Ei însă n'au înțeles nimic din acestea, și cuvintele acestea erau ascunse pentru el, căci nu pricepeau cele ce se grăiseră lor.

35. lar când s'a apropiat lisus de Ierihon, un orb ședea lângă cale, cersind.

.36. Și auzind el mulțimea trecând, a întrebat: Ce este aceasta? 37. Şi i s'a spus: Trece lisus Nazarineanul.

38. Atunci a strigat, zicànd: Ilsuse, fiul lui David, miluește mă?

39. Iar cel ce mergeau inainte Il certau ca să tacă. Dar el cu atat mai vartos striga: Fiul lui David, miluește mă!

40. Atunci lisus oprindu-se a poruncit să-l aducă la sine; și aproplindu-se de dansul la întrezicànd:

41. Ce voeşti să ți fac? Iar el a zis: Doamne, să văz?

42. Zis-a lisus lui: Vezi? Credința ta te-a mântuit.

43. Şi orbul a văzut îndată, și a mers după lisus, lăudând pe Dumnezeu. Și tot poporul care văzuse, preamărea pe Dumnezeu.

31-34: Mat. 20, 17-19; Marcu

35-43: Mat. 20, 29-34; Marcu

Zaheu. Pilda cu talantti. Intrarea în Ierusalim. Itsus plânge pentru Ierusalim. Izgonirea vanzătorilor din biserică.

19.

Si intrând (lisus) trecca prin le-

rihon.
2. Şi iată un om, anume Zacheu, care era mai marele vame-

silor și era bogat,
3. Căuta să vază pe lisus cine este, și nu putea de mulțime, că era mic de stat.

4. Atunci, alergând inainte, s'a suit într'un dud ca să-l vază, căel pe acolo avea să treacă.

5. Și dacă a ajuns la locul acela (lisus), căutând însuși, 1-a văzut pe dânsul și a zis: Zahee, grăbește de te pogoară, căci astăzi în casa ta mi se cade să fiu.

6. Şi Zaheu s'a pogorit degraba și la primit pe dânsul cu bucurie.

7. Şi văzând aceasta toți (au început) a cârti și a zice: A întrai să găzdulască la un om păcătos.

8. Iar Zacheu stånd, a zis către Domnul: lată, jumătate din avuția mea, Doamne, o dau săracilor, și dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, intorc impătrit.

9. Zis•a lui, Iisus: Astăzi s'a făcut mântuire casei acesteea, pentrucă și acesta fiu al lui Avraam

10. Căci Fiul Omului a venit să caute și să mântulască pe cel plerdut.

11. Și dupăce au ascultat el acestea, lisus le-a mai spus o pildă, pentrucă era aproape de Ierusalim,

19. 11-27: Mat. 25, 14-30.

LUCA

12. Deci a zis el: Un om oare care, de neam bun, s'a dus într'o tară departe să și ia luiși dom

nie și să se întoarcă. 13. Și chemând zece slugi ale sale, le-a dat lor zece mine, și le-a Neguțătoriți (cu ele) până mă voi intoarce.

14. lar cetățenii lui îl urau pe el, au trimis solie după dânsul, zicând: Nu voim pe acesta să domnească peste noi!

15. lar când s'a întors el, luâns du și domnia, a poruncit să se cheme la dânsul slugile, cărora le dăduse arginții, ca să afle cine ce a neguțătorit.

16. Şi a venit cel dintâi, zicând: Doamne, mina ta a agonisit zece

mine. 17. Şi i•a zis lui (stăpânul): Bine, slugă bună, pentrucă intru puțin ai fost credincios, vei avea putere

peste zece cetăți!

18. A venit apoi al doilea, zi-când: Doamne, mina ta a făcut cinci mine.

Şi a zis şi acestula: Să fii şi tu peste cinci cetăți!

20. Şi venind al treilea a zis: Doamne, iată mina ta, care am păstrat•o legată în mahramă;

21. Căci m'am temut de tine, pentrucă ești om aspru: iei ce n'ai pus și seceri ce n'ai sămănat.

22. Zis-a lui (stăpânul) : Din gura ta te voi judeca, slugă vicleană. Ai știut că sunt om aspru, luànd ce n'am pus si secerand ce n'am

23. Dar atunci pentruce n'ai dat argintul meu schimbătorilor,

ca venind eu să l fi cerut cu dos hândă? 24. Si celor ce erau de față

le a zis: Luați dela el mina și o dați celui ce are zece mine? 25. Iară ei au zis lui: Doamne,

acela are zece mine. 26. (Ci el le a răspuns): Vă spun vouă, că tot celui ce are i se va da, iar dela cel ce n'are și ce

are se va lua dela dansul. 27. lar pe vrășmașii mei, cari n'au voit să domnesc peste dânșii, aduceți încoace și tăiați in fața mea!

28. Şi spunând acestea, a mers mai departe, suindu-se în Ierusalim. 29. Iar dacă s'a apropiat de

Vitfaghe și de Vitania, către mun-tele ce se cheamă al Maslinilor, a trimis doi din ucenicii săi, zis când:

30. Mergeți în satul care este înaintea voastră, și intrând în el veți găsi un mânz legat, pe care nimeni din oameni n'a sezut nici odată; deslegați l pe el și l adus

ceți (aici). 31. Iar de vă va întreba cineva pentruce il deslegați, așa să-i spus neți: Domnului il trebuește.

32. Şi mergând trimişli, au aflat cum li se spusese.

33. Şi deslegând ei mânzul, au zis stăpânii lui către dânșii: Pen truce deslegați mânzul?

34. Iar ei au răspuns: Dome

nului îi trebuește. 35. Și l-au adus pe el la Iisus, și aruncându-și veșmintele lor pe mânz, au pus pe lisus deasupra lul 36. Iar pe când mergea, (oas

29-38: Mat. 21, 1-9; Marcu 11, 1-10; Ioan 12, 12-16.

menii) își așterneau veșmintele lor

19. 37

pe cale.

37. Şi apropiinduse el de pogorișul Muntelui Măslinilor, toată mulțimea ucenicilor bucurându-se a început a lăuda pe Dumnezeu cu glas mare, pentru toate minunile ce le văzuseră. 38. Și ziceau: Bine este cu-

vântat Împăratul care vine întru numele Domnului; pace în ceruri pi mărire întru cei de sus!

39. Şi oarecari farisei din popor au zis către dânsul: Invățătorule, ceartă ti ucenicii!

40. lar el răspunzând a zis lor: Zic vouă, că de vor tăcea aceștia,

pietrele vor striga.

41. Și dacă s'a apropiat și a
văzut cetatea, a plâns de jalea ei,
42. Zicând: De ai fi cunoscut

pl tu, măcar în ziua aceasta, a ta, cele ce sunt spre pacea ta! Dar ncum, ascunse sunt ele ochilor tăi.

43. Că vor veni asupra ta zile, ji vrășmașii tăi vor face șanț împrejurul tău, și te vor împresura al te vor strâmtora din toate partile;

44. Şi te vor face una cu pă-mantul, pe tine și pe feciorii tăi Intru tine; și nu vor lăsa întru tine piatră pe piatră, pentrucă n'ai cunoscut vremea cercetării tale!

45. Şi intrând în biserică, a început a scoate pe cei ce vindeau Weumpărau întrânsa, zicând lor:

46. Scris este: Casa mea este ensă de rugăciune, lar voi ați facuteo peșteră de tâlhari.

38: Ps. 118, 26.

47. Și învăța în toate zilele în biserică. lar arhiereli și cărturarii și bătrânii poporului căutau să-l piarză pe el.

48. Și nu aflau ce să:i facă, pentrucă tot poporul se ținea de el, ascultându-l pe dânsul.

20

De unde e puterea lui lisus? Pilda lucrătorilor viei. Intrebarea despre dajdie și despre învierea mortilor. Al cui fiu este Hristos? Îngâmfarea cărturarilor. Despre lăcomie.

Intr'una din zilele acelea, pe când lisus învăța poporul în biserică și vestia Evanghelia, au venit arhiereii și cărturarii împreună cu bătrânii.

2. Şi grăind către el, au zis: Spune nouă, cu ce putere faci acestea? Sau cine este cel ce ți-a dat ție puterea aceasta?

3. Iar el răspunzând, a zis lor: Intreba•vă•voi și eu un cuvânt: Spuneti-mi.

4. Botezul lui Ioan a fost din cer, sau dela oameni?

5. Atuncia ei judecară intru sine, zicând: De vom zice: din cer, ne va zice: pentruce, dar, n'ați crezut lui?

6. Iar de vom zice: dela oameni, tot poporul ne va ucide cu pietre, căci este încredințat că Ioan proroc a fost.

7. Deci au răspuns, că nu știu de unde a fost.

8. Atunci le a zis lisus lor: Nici

20. 1-8: Mat. 21, 23-27; Marcu 11, 27-33.

^{45-48:} Mat. 21, 12-16; Marcu 11, 10-18; loan 2, 13-16; Is 56, 7; Ier.

eu nu vă spun vouă cu ce putere fac acestea.

 Apoi a inceput a spune către popor această pildă: Un om a sădit vie şi a dateo lucrătorilor, și s'a dus departe, pe multă vreme.

10. Si la vremea (culesului) a trimis la lucrători o slugă, ca să-i dea lui din rodul viei; iar lucră: torii, bătându=o, au trimis=o înapoi fără nimic.

11. Atunci a trimis altă slugă; iar ei au bătut*o și pe aceea și batjocorindu*o, au trimis*o inapoi

12. Şi a trimis şi pe a treia, dar şi pe aceasta răninduso au scos o afară.

13. Atunci a zis stăpânul viei: Ce voi face? Trimite voi pe fiul meu cel iubit. Doar se vor rușina văzândusl pe el.

14. Lucrătorii însă văzându-1, au cugetat întru sine, zicând: Acesta este moștenitorul. Veniți să l ucidem, ca moștenirea să fie a noastră!

15. Şi scoţându-l afară din vie, l-au omorit. Ce le va face deci stăpânul viei?

16. Veni va şi va pierde pe lucràtorii aceștia, și via va da o altora. Iar ei auzind, au răspuns: Doamne, ferește!

17. Ci el căutând spre dânșii, a zis: Atunci ce va să'nsemneze scriptura aceasta: Piatra pe care nu au băgateo în seamă ziditorii, aceea a ajuns în capul unghiului?

18. Tot cel ce va cădea peste

9-19: Mat. 21, 33-46; Marcu 12, 1-12; Is. 5, 1.
17: Ps. 118, 22.

piatra aceasta, se va sfărâma; iar peste care va cădea, il va zdrobi.

lar arhiereli și cărturaril căutau să pule mâna pe el ceasul acela; dar s'au temut de norod, căci pricepuseră că pentru dânșii spusese pilda aceasta.

20. Ci pandindusl, au trimes iscoade, cari prefăcându-se a fl drepți, să-l prinză pe el în cuvânt, ca să-l dea stăpânirii și puterii dregătorului.

21. Deci il intrebară pe el, zicândı Invățătorule, știm că grăești și înveți cu dreptate și nu cauți la față, ci într'adevăr calea lui Dumnezeu înveți:

22. Cade-se oare să dăm dajdie Chesarului sau nu?

23. lar el pricepând vicleșugui

a zis către dânști: Ce mă ispititi?

24. Arătați mi un dinar. Al cui chip și a cui scriptură o are pe el? lar ei răspunzând, au zis: Ale Chesarului.

25. Atunci le a zis el: Dati înapoi, dar, cele ce sunt ale Che sarului Chesarului, și cele ce sunt ale lui Dumnezeu lui Dumnezeu.

26. Si nu I-au putut prinde cu vorba în fața poporului. Și minus nându-se de răspunsul lui, au tăcut

27. Apropiindu-se apoi unii din saduchel, cari spun că nu este inviere, leau intrebat pe el,

28. Zicand: Invățătorule, Moisc a scris nouă: De va muri fratele cuiva, având femee, și acesta va muri fără copii, fratele lui să la pe femeea aceea și să ridice urmași fratelui său.

29. Deci au fost sapte frați; și cel dintâi luându-și femee, a murit fără copii.

30. Și a luat pe femeea aceea al doilea frate, dar și acela a murit lără de copii.

31. Și a luat-o pe ea cel de al trellea; și așijderea câteși șapte, și au murit fără să lase copii.

32. lar la urmă a murit și femeea. 33. Deci, la inviere, a căruia dintrânșii va fi femeea? Căci câteși papte au avutso pe ea de femee.

34. Si răspunzând Iisus, a zis lor: Fill veacului acestuia se însoară și we mărită.

35. lar cél ce se învrednicesc a dobândi veacul celălalt și învierea din morți, nu se însoară,

nici se mărită;

36. Că nu mai pot muri, ci bunt asemenea ingerilor, și fiind fill Invierii, sunt fiii lui Dumnezeu. 37. lar cum că morții se vor acula, a arătat o și Moise la rug, uand numește pe Domnul: Dumm zeul lui Avraam și Dumnezeul III Isaac și Dumnezeul lui Iacov.

38. Dumnezeu nu este deci al mortilor, ci al viilor; căci întru el tott sunt vil.

39. Şi răspunzând oarecari din parturari, au zis: Invățătorule, bine

40. Şi nu mai indrăzneau să-l inal întrebe pe el nimic. 41. Atunci a zis către dânșii:

Cum spun (cărturarii) că Hristos onte flui lui David?

42. Când însuş David zice în cartea Psalmilor: Zisea Domnul Domnului meu: şezi deadreapta

43. Până ce voi pune pe vrășe mașii tăi așternut picioarelor tale.

44. Decl, David Il numește pe Domn; atunct cum ente find hat?

45. Şi pe când asculta tot poporul, lisus a zis ucenicilor sai :

46. Păziți-vă de cărturari, căci le place să umble în haine lunui și iubesc închinăciunile prin targuri și scaunele cele mai de nun în sinagoge și șederile cele dintăi la ospete; 47. Ei fură casele văduvelor și

cu fățărnicie se roagă indelung i (de aceea) el vor lua mai multă osàndă.

21.

Banil våduvel. Sfårsitul lumil. Pusttirea lerusalimului. A doua penire a lui Hristos.

Si căutând lisus a văzut pe cel obogați aruncându-și darurile în vistieria bisericii.

2. Şi a văzut şi pe o văduvă săracă aruncând acolo doi bănuţi,

3. Şi a zis: Adevăr zic vouă, această văduvă săracă mai mult a aruncat decât toți.

4. Pentrucă toți aceștia din prisosul lor au dat daruri lui Dumnezeu; aceasta însă, din sărăcia ei a aruncat tot ce avea pentru

^{20-26:} Mat. 22, 15-22; Marcu 12 13-17.

^{27-40:} Mat. 22, 23-33, 46; Marct 12, 18-27, 34; A doua Lege 25, 5-6

N7: leg. 3, 2, 6. 41-46: Mat. 22, 41-45; Marcu 18, 35-37; Ps. 110, 1.

^{45-47:} Mat. 23, 1, 5-7, 14; Marcu 12, 38-40.

LUCA

6. Din cele ce vedeți, vor veni zile când nu va rămânea piatră pe piatră care să nu se risipească.

7. Ci leau întrebat pe el, zicând: Invățătorule, când vor fi acestea? Şi care este semnul când se vor intampla acestea?

8. Iar el a zis: Căutați să nu vă amăgiți, că mulți vor veni întru numele meu, zicànd că eu sunt și vremea s'a apropiat. Ci să nu mergeți după ei.

9. Şi când veți auzi de răz. boaie și de răsmirițe, să nu vă spăimântați, căci acestea trebue să fie întâi, dar sfârșitul nu va fi indată.

10. Apoi a zis lor: Se va scula neam peste neam și împărăție

peste impărăție, 11. Și vor fi cutremure mari pe alocurea și foamete și clume

și spaime și semne mari din cer. 12. Dar mai înatnte de toate acestea vor pune mâinile pe voi şi vă vor prigoni, dându-vă în adunări și în temnițe și ducândusvă înaintea împăraților și a domnilor, pentru numele meu.

13. Dar aceasta se va întâmpla (să fie) vouă spre (bună) mărturie.

14. Puneți dar în inimile voas stre: Nu vă gândiți de mai înainte

ce veți răspunde. 15. Că vă voi da eu gură și ințelepciune, căreia nu-i vor putea grăi nici sta împotrivă toți cei ce se impotrivesc vouă.

5-24: Mat. 24, 1-21; Marcu 13, 1-19. 10: ls. 19, 2, 2 Cron. 15, 6.

16. Si veți fi vânduți și de păs rinți și de frați și de rudenii și de prieteni, și vor omori pe unii din voi.

17. Si veți fi urâți de toți pene tru numele meu.

18. Dar păr din capul vostru nu va pieri.

19. Intru răbdarea voastră veți dobàndi sufletele voastre.

20. Iar când veți vedea Ierus salimul încunjurat de ostași, atunci să știți că s'a apropiat pustiirea lui.

21. Atunci cei din Iudeea sa fugă la munți și cei din Ierusa-lim să iasă din el, iar cei de prin sate să nu intre întrânsul.

22. Că zilele acestea sunt ale răzbunării, ca să se plinească toate cele scrise.

23. Dar vai de cele ce vor avea în pântece și de cele ci vor alăpta în zilele acelea? Căci nevoia în țară și urgia asupre poporului acestuia va fi mare.

24. Și vor cădea de ascuțișul sablei și vor fi duși robi la toate neamurile, și Ierusalimul va n călcat de păgâni, pânăce se împlini vremile păgânilor.

25. Şi vor fi semne in soare în lună și în stele, îar neamurile pământului nedumerite vor fi cu prinse de frică, de vuetul mării

al valurilor. 26. Oamenii vor fi gata să moar de groaza așteptării celor ce voi să vie asupra lumii, căci tăriile cerului se vor clăti.

27. Atunci vor vedea pe Fint

24: Dan, 8, 10, 9, 26, 12, 7. 25—28: Mat. 24, 29—30, Marc 24—26.

27: Dan. 7, 13.

Omului venind pe nori cu putere și cu slavă multă.

28. Deci, când acestea vor începe a se săvârși, căutați în sus și vă ridicați capetele, căci se apropie răscumpărarea voastră.

29. Apoi le a spus lor o pildă: Uitați-vă la smochin și la orice

copac.

30. Când vedeți că înfrunzesc, din voi înșivă știți că de acum aproape este vara.

31. Aşa şi voi, când veți ve tlea făcându-se acestea, să știți că aproape este împărăția lui Dumnezeu.

32. Adevăr grăesc vouă, că nu va trece neamul acesta, până când nu vor fi toate acestea.

33. Cerul și pământul vor trece, har cuvintele mele nu vor trece.

34. Ci luați aminte de voi in livă, ca să nu se îngreuleze inis mile voastre cu sațiul mâncării și beția și cu grijile lumii, și ziua Acuca să vie asupra voastră fără de veste.

35. Căci ca o cursă va veni pente toți cei ce viețuesc pe fața pamantului întreg.

36. Priveghiați, dar, în toată vremea, rugându vă ca să vă în: vredniciți a scăpa de toate cele vor să fie și a sta înaîntea Fiului Omului.

37. Şi ziua lisus învăța în biin muntele ce se chiamă al Mas-

M. Și tot poporul venea la dân-M. Si tot poporul venea la dân-MI în biserică, desdedimineață, Mel asculte pe el.

19 33: Mat. 24, 32-35; Marcu

22.

22. 11

Vinderea lui lisus. Cina con de taină. Gâlceava pentru întăetate. Rugăciunea lui lisus. Prinderea si ducerea lui la arhieren. Lepădarea lui Petru.

Si se apropia praznicul Azimelor, care se chiamă Paștile.

2. Iar arhiereti și cărturarii căus tau cum lear (putea) pierde pe eli dar se temeau de popor.

3. Atunci satana a intrat in luda ce se chema Iscarioteanul, care era din numărul celor doisprezece.

4. Și mergând, a grălt cu ar-hiereii și cu căpeteniile, cum săvânză lor. 5. Acestia s'au bucurat și s'au

tocmit cu dânsul să-i dea bani. 6. Iar el s'a involt al căute vreme cu prilej ca să l vânză pe el lor, fără (să afle) poporul.

7. A venit deci ziua Azimelor, întru care se cădea să se jertfească (mielui) de Paşti.

8. Şi a trimis pe Petru şi pe

Ioan, zicând: Mergeți de gătiți-ne Pastile, ca să mâncăm.

9. Iar ei au zis lui: Unde voești

să gătim?

10. Răspuns-a lor: lată, intrând voi în cetate, vă va întâmpina un om ducând un vas de lut cu apă; mergeți după dânsul în casa unde va intra, 11. Si ziceți stăpânulul caseti

Învățătorul te întreabă: unde este

22. 1-2: Mat. 26, 1-5; Marcu 14, 1-2. 3-6; Mat. 26, 14-16; Marcu 14, 10-11; Ioan 13, 2. 27. 7-23; Mat. 26, 17 29; Marcu 14, 12-25.

sălasul întru care să mănânc Paștile, cu ucenicii mei?

12. Şi el vă va arăta vouă un foișor mare așternut; acolo să gătiți. 13. Şi ducându-se, au aflat precum le spusese lor, și au gătit

Pastile. 14. Iar dacă a sosit ceasul, s'a așezat la masă, și cei doisprezece apostoli împreună cu el.

15. Şi a zis către ei: Cu dor am dorit să mănânc aceste Paşti impreună cu voi, mai inainte de patima mea.

16. Că zic vouă: De acum nu voi mai mânca din acestea, până când nu se vor plini întru împăs răția lui Dumnezeu.

17. Şi luând paharul, multămind a zis: Luați acesta și l împărțiți între voi.

18. Că zic vouă: Nu voi mai bea de acum din rodul viței, până când nu va veni împărăția lui Dumnezeu.

19. Şi luând pâinea, mulțămind, a frânt și a dat lor, zicând: Acesta este trupul meu, care se dă pentru voi; faceți aceasta întru pomenis rea mea.

20. Aşijderea şi paharul, după ce au cinat, zicând: Acest pahar este legea cea nouă, întru sângele meu, care pentru voi se varsă. 21. Dar, fată mâna vânzătorus

fui meu este cu mine la masă. 22. Ci Fiul Omului merge, precum este rânduit; dar vai omului aceluia, prin care se vinde!

23. Atunci ei au început a se intreba unul pe altul, care ar fi dintre ei cel ce va să facă aceasta?

24. Şi s'a făcut între ei şi gâlceavă, care din ei s'ar părea a fi mai mare.

25. Iar el a zis lor: Impărații păgânilor îi stăpânesc pe ei cel ce i stăpânesc pe dânșii făcăs torii lor de bine se chiamă.

26. Dar la voi să nu fie așa Ci cel ce este mai mare intre vol să fie ca cel mai mic; și cel ce este stăpânitor (să fie) ca cel ce slujește.

27. Căci cine este mai mare cel ce sade la masă, sau cel ce slujește? Au nu cel ce șade la masă? Ci eu sunt în mijlocul vostru ca cel ce slujește.

28. Iar voi sunteți cei cari ați rămas cu mine întru ispitele mele

29. Şi eu vă rânduesc voul impărăție, precum mi•a rândult mie Tatăl meu,

30. Ca să mâncați și să beți le masa mea, intru impărăția mea si să sedeți pe scaune, judecâne cele douăsprezece seminții ale lui Israil.

31. Apoi a zis Domnul: Simone Simone, iată satana v'a cerut p voi, ca să vă cearnă ca graul.

32. Eu însă m'am rugat penti tine, ca să nu piară credința Şi tu, oarecând întorcânduste, l tărește pre frații tăi.

* 33. Iar el a zis lui: Doamne cu tine sunt gata să merg si lui temniță și la moarte.

34. Răspuns a lisus lui: Tiest zic, Petre: nu va cânta astăzi co coșul mai înainte de a te lepăd de mine de trei ori, (spunând) nu mă știi pe mine.

35. Apoi i a întrebat pe di Când v'am trimis pe voi fără di

25-26: Mat. 20, 25-27; Mart 10, 42—44. 31—34: Mat. 26, 31—35; Mars 14, 27—31; Ioan 13, 36—38.

pungă și fără de traistă și fără de încălțăminte, avut ați oare lipsă de ceva? Răspuns au ei: De nimic.

36. Zisa, drept aceea, lor: Acum însă cel ce are pungă, să o la, așiiderea și traista; iar cel ce n'are sabie, să și vânză haina sa și să și cumpere.

37. Că zic vouă, că trebue să se plinească întru mine și scriptura, care zice: Și cu cei fărădelege s'a socotit; pentrucă cele (rânduite mie) se săvârșesc acum.

38. Iar ei au zis: Doamne, iată alci două săbii! Răspuns a el lor: Ajunge!

39. Şi ieşind s'a suit, după obicelu, in Muntele Maslinilor, si ucenicii lui au mers după dânsul.

40. Iar dacă au sosit la locul acesta, a zis ior: Rugați-vă, ca să nu intrați în ispită.

41. Şi el s'a depărtat dela dânșii va la o aruncătură de piatră, și ingenunchind se ruga, 42. Zicând: Părinte, de voești,

un treacă paharul acesta dela mine; insă nu voia mea, ci a ta să se

43. Atunci i s'a arătat lui un inger din cer, intărindu-l pe el.

44. Şi fiind întru nevoință, mai in deadinsul se ruga; și se făcuse undoarea lui ca picăturile de sânge

Parl cad pe pământ. 45. Și sculându-se dela rugărinne, a venit la ucenici și l-a affat pe ei dormind de întristare.
40. Şi le a zis lor: Ce dormiți?

finiloti-vă și vă rugați, ca să nu tillenți în ispită.

37 / In. 53, 12.

30. 46: Mat. 26, 30. 36-46; Marcu 36 32-42.

47. Ci încă pe când grăla el, iată mulțime (de oameni), iar cel ce se chema luda, unul din cei doi-sprezece, mergea în fruntea lor; și s'a apropiat de lisus, ca sa-l sărute pe el.

48. Iar lisus a zis lui: Iudo, cu sărutare vinzi pe Fiul Omului?

49. Iar cei de pe langă el, văs zând ce era să se'ntâmple, l-au zis lui: Doamne, lovi-levom cu sabia? 50. Și unul dintrânșii a lovii

pe sluga arhiereului și i-a tălat lui urechea cea dreaptă. 51. Iar Itsus răspunzând, a zisi

Lăsați, până aici? Și atingânduse de urechea lui, lea vindecat pe el.

52. Apoi a zis celor ce ventseră asupra lui, arhiereilor și că: peteniilor bisericii și bătrânilori Ca la un tâlhar ați ieșit cu săbii și cu fuști?

53. In toate zilele am fost cu voi în biserică și nu v'ați ridicat mâinile asupra mea; dar ceasul acesta este (ceasul) vostru și stăpanirea întunerecului.

54. Şi prinzându-l pe el, l-au adus şi l-au băgat în casa arhiereului. Iar Petru mergea de de-

parte după dânsul. 55. Și făcând ei foc în mijocul curti, au sezut imprejurul (focului) și a șezut și Petru împreună co ci. 56. Și văzându l o sluinică stanc

in lumina focului și privindu l pe el, a zis: Și acesta era cu densul. 57. Dar el s'a lepădat de densul, zicând: Femee, nu-l știu pe ell

47-53: Mat. 26, 47-56; Marcu 14, 43-49; Ioan 18, 2-11. 54-62: Mat. 26, 57. 38. 69-75; Marcu 14, 53. 54. 66-72; Ioan 18, 12-18. 25-27.

58. Şi peste puţin văzându-l altul, a zis: Şi tu eşti dintre ei. Iar Petru a zis: Omule, nu sunt!

59. Trecând apoi ca un ceas, altul întărea, zicând: Adevăr, și acesta a fost cu el, căci și el este Galilean.

60. Dar Petru a zis: Omule, nu știu ce spuil Și îndată, încă pe când grăia el, a cântat cocoșul.

61. Atunci întorcându-se Domnul, s'a uitat la Petru; și și a adus aminte Petru de cuvântul Doma nului, cum ii zisese, că: mại înainte de a cânta cocoșul, de trel ori te vel lepăda de mine.

62. Şi ieşind afară Petru, a plâns

cu amar.

63. Iar oamenii cari păzeau pe lisus, il batidcoreau și il băteau. 64. Și acoperindu l pe el, il lo veau peste obraz și întrebau pe el, zicând: Prorocește, cine este cel ce te a lovit?

65. Și hulindu-l, alte multe spu-

neau împotriva lui. 66. Iar dacă s'a făcut ziuă, s'au adunat bătrânii poporului și arhiereli și cărturarii și leau dus pe el în soborul lor, zicând:

67. Spune nouă de ești tu firistosul? Răspunsa el lor: De vol spune vouă, nu veți crede; 69. Și de vă voi întreba, (dece

m' ni prins) nu mi veți răspunde, nici mă veți slobozi.

69. Ci de acum Fiul Omului va

ședea deadreapta puterii lui Dum»

70. Zis au ei toți: Așadar tu ești 63-65: Mat. 26, 67-68; Marcu 14,

55-64. 66-71: Mat. 26, 59-66; Marcu 14, 55-64.

69: Dan. 7, 13; Ps. 110, 1.

Flul lui Dumnezeu? lar el a zir către el: Vol ziceți, că eu sunt.

71. Atunci au zis ei: Ce măre turie ne mai trebue, cand noi înșine am auzit din gura lui?

23.

lisus înaintea lui Pilat și a lui Irod. Răstignirea, moartea și îngroparea lui Itsus.

sculându-se toată mulțime Si sculàndu-se toata muini lor, la dus pe el la Pilat.

2. Şi au început a l parî, zicând Pe acesta 1-am aflat răsvrătind neamul nostru și oprind a da dai die Chesarului, spunand că el este

Hristos împăratul. 3. Iar Pilat lea întrebat pe el zicând: Ești tu impăratul lude lor? Iar el răspunzând, a zis lut

Tu zici. 4. Atunci Pilat a zis către are hierei și către mulțime: Nici o

vină nu aflu în omul acesta. 5. Iar el stăruiau, zicând că im tărâtă poporul, învățând prin toati începând din Galileer Iudeea,

până aici.

pana aici.

6. Auzind Pilat de Galileea, intrebat dacă omul este Galileean;

7. Și înțelegând că e din ținutul lui Irod, l-a trimis pe el la Irod, care încă era în Ierusalini și glea scelea.

în zilele acelea. 8. Iar Irod văzând pe lisus, n'a bucurat foarte; că de multă vremi dorea să-l vază, pentrucă multe auzise de el, și nădăjdula să-l vază făcând vreo minune.

9. Și l-a întrebat pe el cu cu-

vinte multe, dar lisus nu i-a ra

puns lui nimic.

23. 1-25; Mat. 27, 2, 11-31 Marcu 15, 1-20, loan 18, 29-10, II

10. Iar arhiereii și cărturarii erau de față, pârându-l pe el cu tot dinadinsul.

11. Atunci Irod impreună cu ostașii săi, ca să l batiocorească și ad și râză de el, l a îmbrăcat în tr'un veşmânt luminat și lea trie mis iarăși la Pilat.

12. Şi in ziua aceea Irod şi Pilat s'au făcut prieteni unul cu altul; căci mai inainte erau invrăjbiți între dânșii.

13. Iar Pilat chemând pe arhlerei și pe căpetenii și poporul,

14. A zis către el: Miați adus pe omul acesta ca pe cel ce răza vrătește poporul; și iată, leam intrebat inaintea voastră și n'am allat în omul acesta nici o vină filn cele cu care-l pârâți pe el;

15. Ba nici Irod (n'a aflat), căci ni lea trimis inapoi pe el; iată, dar, nici un lucru vrednic de moarte n'a făcut.

23. 10

16. Deci, il voi pedepsi și l voi

slubozi pe el. 17. Ci trebuia să le slobozească lor de praznic un vinovat.

18. Dar toată mulțimea a strigat, Meand: Ia-l pe acesta și ne slo-bozește nouă pe Varava!

19. Acesta fusese aruncat în temniță pentru o zarvă ce se făs cuse in cetate și pentru omor.

20. Şi Pilat a grăit iarăși către el, vrånd så slobozească pe Itsus.

21. Dar ei strigau zicând: Răsilinuște-l, răstignește-l pe el?

22. Atunci el a treia oară a zis unitre els Dar ce rau a facut as unita? Nici o vina de moarte n'am aflat intru el; deci, pedeps strutuel pe el, il voi slobozi.

23. Dar el stăruiau cu gura

mare, cerând să se răstignească. Şi glasurile lor au biruit.

24. Deci Pilat a hotărit să se

facă după cererea lor. 25. Și le-a slobozit lor pe cel aruncat în temniță pentru zarvă și omor, pe care îl cereau ci, lar pe lisus lea dat precum leea font voia.

26. lar pe când îl duceau, prinzând pe un oarecare Simon Chirineanul care venia dela camp, i-au pus crucea in spate, ca să o

ducă după Iisus. 27. Și mergea după el mulțime multă de popor și de femei, cari plangeau și se tanguiau pentru

dânsul.

28. Iar lisus întorcându-se către ele, a zis: Fiice ale Ierusalimului, nu mă plângeți pe mine, ci vă plângeți pe voi și pe fiii voștri.

29. Căci iată vin zile, în care se va zice: Fericite sunt cele sterpe și pântecele care n'au născut și sânii cari n'au alăptat!

30. Atunci vor incepe a spune munților: Cădeți peste noi; și dea lurilor: acoperiți-ne pe noi.
31. Căci dacă se fac acestea cu

pomul cel verde, ce va fi atunci cu cel uscat? 32. Și duceau împreună cu el

și alți doi făcători de rele, ca să-i piarză.

33. Iar dacă au ajuns la locul ce se chiamă al Căpățânii, acolo l-au răstignit pe el și pe făcătorii de rele, unul deadreapta și altul deastânga.

34. Ĉi lisus zicea: Părinte, lar-

30: Osia 10, 8. 33-49: Mat. 21, 33-56; Marcu 15, 22-41; loan 19, 17-30. 34: Is. 53, 12; Ps. 22, 19. tă le lor, că nu știu ce fac. Și aruncând sorți au împărțit hainele lui.

35. Ci poporul sta și privea Și căpeteniile împreună cu el iși băteau joc de dânsul, zicând: Pe alții a mântuit; mântulască-se și pe sine, de este el Hristosul, alesul lui Dumnezeu!

36. Şi îşi făceau râs de dânsul; și ostașii apropiindu-se, i-au adus lui otet.

37. Şi i au zis: De esti tu îm. păratul ludeilor, mântuește te pe tine însuți!

38. Iar deasupra lui (pe cruce) era scris cu slove elinești și latinești și evreești: Acesta este îm-păratul Iudellor.

39. Iar unul din talharii cel răstigniti il hulea pe dansul, zicand: De ești tu Hristosul, mântuește te pe tine și pe noi!

40. Dar celalt răspunzând l-a certat pe el, zicând: Nu te temi tu de Dumnezeu, că în aceeaș osândă ești?

41. Ci noi (suferim) după dreptate, căci luăm cele vrednice după faptele noastre; acesta însă nici un rău n'a făcut.

42. Apoi a zis lui Iisus: Pomes neste mă, Doamne, când vei veni întru împărăția ta.

43. Iar lisus a zis lui: Adevăr zic ție; astăzi împreună cu mine vei fi in raiu.

44. Și era ca la al șaselea ceas și întuneric s'a făcut peste tot pă-mântul, până la al nouălea ceas.

45. Şi s'a întunecat soarele şi s'a rupt catapeteasma bisericii prin milloc.

46. Atunci Iisus strigand cu glas mare, a zis: Părinte, în mâi-nile tale încredințez duhul meu; și zicând acestea și a dat duhul,

47. Iar sutașul văzând ceeace se făcuse, a mărit pe Dumnezeu, zicând: Cu adevărat omul acesta drept a fost!

48. Şi tot poporul care se adus nase la această priveliste, văzând cele ce se făcuseră, s'a intors acasă bătându-și plepturile.

49. lar toți cunoscuții lui și femeile cari veniseră după el din Galileea, stăteau departe privind acestea.

50. Şi latá un bărbat, anume Iosif, sfetnic fiind și om bun și drept.

51. Acesta era din Arimateea, cetate a ludeilor, și nu se insoțise la sfatul și fapta lor, căci și el aștepta impărăția lui Dumnezeu.

52. Acesta venind la Pilat, a cerut trupul lui IIsus,

53. Si pogorându-l pe el (depe cruce), 1-a înfășurat în giulgiu # 1-a pus într'un mormânt săpat în platră, întru care nu fusese pus niciodată nimeni.

54. Şi era zi de Vineri şi s lumina spre Sâmbătă.

55. Iar femeile cari veniseră cu dansul din Galileea, mergand dupi el au văzut mormântul și cum s așezase (în el) trupul lui lisus.

56. Şi intorcandu-se, au pres gătit miresme și miruri, iar Sam-bătă s'au odihnit, după porunce (legii).

46: Ps. 31, 6. 50-56: Mat. 27, 57-61, March 15, 42-47; loan 19, 38-42. 24.

Invierea Domnului. Spre Emaus. Hristos se arată tuturor Apos-tolilor. Inaltarea la cer.

ar în ziua cea dintâi a săptă. mânii, foarte de dimineață, au venit la mormânt, aducând miresmele ce pregătiseră.

2. Și au aflat piatra răsturnată de pe mormânt.

3. Cl intrând, n'au aflat trupul Domnului Iisus.

4. Dar pe când se mirau ele e aceasta, iată că doi bărbați au stătut înaintea lor în veșminte Mrălucitoare.

5. Şi infricoşindu-se ele şi plecandu-și fețele la pământ, au zis el catre dansele: Ce cautati pe cel viu printre cei morti?

6. Nu este aici, ci s'a sculat.

Aduceți•vă aminte cum v'a grăit

Vouă, încă flind în Galileea, 7. Zicând, că Flul Omului trehue să se dea în mâinile oamenllor păcătoși și să se răstignească, iar a treia zi să învieze.

8. Atunci ele și au adus aminte dr cuvintele lui.

9. Și întorcându-se dela mor-

mani, au spus acestea toate celor umprezece și tuturor celorlalți.

10. lar cele ce au spus acestea Matre apostoli erau: Maria Maga thilina și Ioana și Maria lui Iacov fil celelalte impreună cu dânsele.

11. Ci spusele acestea li se pă: Ivan (ucenicilor) ca niște povești M nu le au dat lor nicio crezare. 12. Petru însă sculându-se, a

ali rijat la mormânt, și plecâns 14. 1-12: Mat. 28, 1-8; Marcu 10, 1-8; loan 20, 1-13.

du-se, a văzut giulgiurile singure zăcând; și s'a dus de acolo, mie rându-se întru sine de cele ce se făcuseră.

13. Şi iată, în aceeaș zi doi dintre ei mergeau la un sat, al cărui nume era Emaus și care era departe de Ierusalim ca la șasezeci de stadii.

14. Și aceștia vorbeau între ci despre toate cele ce se întâme plaseră.

15. Ci pe când vorbeau și ne întrebau, însuși Iisus s'a apropiat de ei și a mers împreună cu dânsii. 16. Dar ochii lor se tineau ca

să nuel cunoască pe el. 17. Atunci a zis lisus către dânșii: Ce sunt cuvintele acestea cu care vă întrebați între voi mer-

gând, și (dece) sunteți triști? 18. Și răspunzând unui, care se numea Cleopa, a zis către eli Oare tu singur ești strein în le-rusalim, de nu știi cele ce s'au petrecut intru el, în zilele acestea?

19. Şi el i-a întrebat: Care? lar ei au răspuns: Cele despre lisus Nazarineanul, care era bärbat proroc, puternic in faptă și în cuvant, inaintea lui Dumnezeu și

a tot poporul, 20. Cum l-au dat pe el arhiereii și căpeteniile noastre să l osan. dească la moarte și l-au răstignit pe el.

21. Iar noi nădăjduiam că el este cel ce va să izbăvească pe Israil, și iată, astăzi este a treia zi

de când s'au petrecut acestea. 22. Ba ne-au spăimântat și niște femei dintr'ale noastre cari au fost desdedimineată la mormant.

13-35: Marcu 16, 12 - 13.

- 136 -

23. Şi neaflând trupul lui, s'au intors şi au spus că li s'ar fi arrătat şi nişte îngeri, cari spun că el este viu.

24. Iar unii din noi s'au dus la mormânt și au aflat precum ziseseră femeile, dar pe lisus nu l-au

văzut. 25. Atunci a zis el către dânșii: O, nepricepuților și zăbavnici cu inima a crede toate câte au grăit prorocii!

26. Nu trebuia oare, ca Hristos să pătimească acestea și să intre

intru mărirea sa?

27. Şi începând dela Moise şi dela toți prorocii, le a tâlcuit lor din toate scripturile cele ce erau despre el.

28. Şi s'au apropiat de satul la care mergeau, iar el se făcea că merge mai departe.

29. Dar ei l-au indemnat pe el, zicând: Rămâi cu noi, căci ziua s'a plecat și către seară este. Și a intrat ca să rămâie cu dânșii.

30. lar dacă a șezut la masă împreună cu ei, a luat pâinea și binecuvântând și frângând a dat

 Atunci li s'au deschis ochii şi l•au cunoscut pe el; dar el s'a făcut nevăzut de dânşii.

32. Şi au zis unul către altul: Au nu era inima noastră aprinsă întru noi, când ne grăia pe cale și când ne tâlcula scripturile?

33. Şi sculându-se în ceasul acela s'au întors la Ierusalim şi au aflat adunați pe cei unsprezece şi pe cei ce erau împreună cu dânşii,

34. Cari ziceau că Domnul s'a sculat cu adevărat și s'a arătat lui Simon.

35. Și ei au povestit cele ce se petrecuseră pe cale și cum l-au cunoscut pe el întru frâgerea pâinii.

36. Şi grăind ei acestea, însuși lisus a stătut în mijlocul lor și a zis: Pace vouă?

37. lar el, spăimântați și tulburați fiind, li se părea că văd duh.

38. Iară el a zis lor: Ce sunteți tulburați? Și pentruce se suie a semenea gânduri în inimile voai stre?

39. Vedeți mâinile și picioarele mele, că eu însumi sunt; pipăle ți-mă și vedeți că duhul nu are carne și oase, precum mă vedeți pe mine având.

40. Și zicând acestea, le a arăstat lor mâinile și picioarele.

41. Și ei încă tot necrezând de bucurie și de mirare, le a zis lori Aveți ceva de mâncare aici?

42. Iar et au dat lui o bucata de pește fript și dintr'un fagur de miere.

43. Și fuând a mâncat în fața lor.
44. Apoi a grăit către dânșii i Acestea sunt cuvintele care leam grăit către voi, încă pe când eram cu voi, că trebue să se plinească toate cele scrise despre mine in legea lui Moise și în proroci și în Psalmi.

45. Atunci le a deschis minter lor, ca să înțeleagă scripturile.

46. Şi a zis lor: Aşa este serin şi aşa trebula să pătimească Hrisi tos şi a trela zi să învieze dinmorți,

36-49: Marcu 16, 14-18, loan 20, 19-23. 47. Şi să se propovedulască întru numele lui pocăința și iers tarea păcatelor la toate neamusrile, începând dela Ierusalim.

48. lară voi sunteți mărturii acestora.

49. Și iată, eu trimit făgăduința Tatălui meu peste voi. Ci voi să şedeți în cetatea Ierusalimului, până ce vă veți îmbrăca de sus, cu putere.

50. Apoi i a scos afară, până în Vitania, și ridicându și mâinile sale, i-a binecuvântat pe dânșil. 51. Și binecuvântandu-i, a prina

a se depărta de dânșii și a ne inălța la cer.

52. Iar ei închinându-se lui, s'au întors la Ierusalim cu bucurie mare.

53. Şi erau pururea in biserică, lăudând și binecuvântând pe Dumnezeu. Amin.

50-53: Marcu 16, 19.

SFÂNTA EVANGHELIE

DELA

IOAN

- 140 -

1.

Dumnezeu Cupântul. Mărturia lui Ioan. Chemarea lui Andrei, Petru, Filip și Natanail.

La început era Cuvântul și Cu-vântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul.

- 2. Acesta era întru început la Dumnezeu.
- 3. Toate printrânsul s'au făcut si fără de dânsul nimic nu s'a făcut ce s'a făcut.
- 4. Intru el era viață și viața era lumina oamenilor.
- 5. Şi lumina întru întunerec luminează, și întunerecul pe dânsa nu o a cuprins.
- 6. Fost«a om trimis dela Dum» nezeu, iar numele lui: Ioan.
- 7. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească de lumină, ca toți să crează printrânsul.

- 8. Nu era acela lumina, ci ca să mărturisească de lumină.
- 9. Era lumina cea adevărată, care venind in lume luminează pe tot omul.
- 10. In lume era, și lumea prine trànsul s'a făcut, dar lumea nu la cunoscut pe dânsul.
- ai săi nu leau primit pe dânsul 11. Intru ale sale a venit,
- 12. lar celor ce leau primit pe dânsul și cred întru numele lui le a dat putere să se facă fii ai lui
- Dumnezeu.

  13. Aceștia nu din sânge, nici din postă trupească, nici din postă bărbătească, ci dela Dumnezeu s'au născut.
- 14. Şi Cuvântul trup s'a făcul şi s'a sălăşlult întru noi şi am văzut mărirea lui, mărire ca a unuia născut din Tatăl, plin de dar și de adevăr.
  - 15. Ioan mărturisea despre el și

striga, zicând: Acesta era despre care am zis, că cel ce vine după mine a ajuns inaintea mea, pentrucă înainte de mine a fost.

1. 16

16. Şi din plinătatea lui toți am

luat, și dar peste dar. 17. Căci legea prin Moise s'a dat, iară darul și adevărul au venit prin lisus Hristos.

18. Pe Dumnezeu nu l-a văzut

nimeni, niciodată; Fiul cel unul născut, care este în sânul Tatălui, acela a mărturisit. 19. Și aceasta este mărturia lui

loan, când au trimis ludeii din lerusalim preoți și leviți ca să-l întrebe pe dânsul: Tu cine ești?

20. Şi a mărturisit şi n'a tăgă-duit și a mărturisit că: Nu sunt eu Hristosul.

21. Şi l-au intrebat (larăşi): Ce dar? llie eşti tu? Şi a zis: Nu sunt! Prorocul eşti tu? Şi a răs: puns: Nu?

22. Atunci i au zis lui: Cine ești? Ca să dăm răspuns celor ce ne au trimis pe noi. Ce spui tu

insuți despre tine? 23. Răspuns-a Ioan: Eu sunt glasul celui celui ce strigă în pustle: Gătiți calea Domnului, pre-

cum a zis Isala prorocul. 24. Iar trimişli erau dintre fa risei.

25. Apot leau întrebat pe el și leau zis: Atunci pentruce botezi, dacă nu ești tu Hristosul, nici Ilie, nici prorocul?

26. Răspuns-a lor Ioan, grăind : Eu botez cu apă; dar în mijlocul vostru stă (cineva), pe care voi

27. Acela este cel ce vine după

mine, care a ajuns să fie inaintea mea și căruia nu sunt vrednic să-i desleg cureaua încălțămintei lui.

28. Acestea se petreceau in VItavara, de ceea parte de lordan, unde boteza Ioan.

29. A doua zi vede loan pe lisus venind către dânsul și zice i lată Mielul lui Dumnezeu, core ridică păcatul lumii?

30. Acesta este despre care am zis că: Vine după mine un om, care a ajuns să fie înaintea mea, pentrucă inainte de mine a fost.

31. Şi eu nu leam ştiut pe eli ci, ca să se arete lui Israil, pentru aceasta am venit eu care botez cu apă.

32. Şi a mărturisit Ioan, zicândı Văzut-am Duhul pogorându-si-din cer ca un porumb și rămâlnd peste dânsul.

33. Si eu nu leam stiut pe el; ci cel ce m'a trimis pe mine să botez cu apă, acela mi-a spus: Peste care vel vedea Duhul po-gorându-se și rămând deasupra lui, acela este cel ce botează cu

Duh Sfant. 34. lar eu am văzut și am măr. turisit că acesta este Fiul lui Dum»

nezeu. 35. A doua zi iarăși sta Ioan cu doi din ucenicii săi;

36. Şi văzând pe Iisus cafe trecea (pe acolo), zise: Iată Mielul lui Dumnezeu!

37. Şi l-au auzit pe el cel dol ucenici grăind, și au mers după lisus.

38. Iar dacă s'a intors lisus și i a văzut mergând după dânsul, a zis lor:

IOAN

39. Ce căutați? Iară ei au zis lui: Ravvil - ce se tâlcuește: Invățătorule - unde locuești?

40. Răspuns•a Iisus: Veniți și vedeți. (Şi ei) s'au dus și au văzut unde locuește, și au rămas la el în ziua aceea; și era ca la al zecelea ceas.

41. Iar unul din cei doi cari auziseră dela Ioan (despre Iisus) și merseseră după dânsul era Andrei, fratele lui Simon Petru.

42. Acesta a aflat mai întăi pe Simon, fratele său, și i*a zis: Am aflat pe Mesia - ce se talcueste: Hristos 1

43. Si I-a adus pe el la lisus Si căutând la el lisus, a zis: Tu esti fiul lui Iona; tu te vei chema Chifa - ce se talcuește: Petru.

44. Iar a doua zi, lisus a voit să meargă în Galileea, și a aflat pe Filip; și i-a zis lui: Vino după

45. Şi Filip era din Vitsaida, din orașul lui Andrei și al lui Petru.

46. Iar Filip a aflat pe Natanail și i-a zis lui: Am aflat pe acela despre care a scris Moise in lege și prorocii, pe lisus, fiul lui Iosif din Nazaret!

47. Ci Natanail a zis lui: Din Nazaret poate fi ceva bun? Zisaa Filip lui: Vino și vezi!

48. Si dacă a văzut Iisus pe Natanail venind către dânsul, a zis despre el: lată cu adevărat Israili. tean intru care nu este vicleșug!

49. Zis-a Natanail către el: De unde mă cunoști? Şi răspunzând lisus i a zis lui: Mai înainte, până a nu te chema pe tine Filip, fiind tu sub smochin, te-am văzut. | 50. Răspuns-a Natanail: Ravvi

100-26-

IOAN

tu ești Fiul lui Dumnezeu, tu ești Impăratul lui Israil?

51. Iar lisus grăind i a zis lui : Crezi, pentrucă ți am spus că te am văzut sub smochin? Mai mari decât acestea vei vedea? 52. Și i-a zis lui: Amin, amin

grăesc vouă: (De acum) veți vedea cerul deschizandu-se și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și pogorandu-se peste Fiul Omului.

Nunta din Cana. Izgonirea pâns zătorilor din biserică.

treia zi s'a făcut nuntă în A Cana Galileei; și muma lui lisus era acolo.

2. Şi a fost chemat la nuntă și lisus cu ucenicii săi.

3. Şi sfârşindu-se vinul, muma lui lisus zise către dânsul: Nu au vin.

4. Zisaa ei Iisus: Ce este mie și ție, femee? Ceasul meu încă nu a venit.

5. (Atunci) muma lui zise slugia lor: Orice va spune vouă, să faceți.

6. Și erau acolo șase vase de platră, puse pentru curățirea ludellor, care luau câte două sau

trei vedre.
7. Zise for lisus: Umpleți vacu apă! Și le au umplui

8. Apoi a zis lor : Scoateți acum. și aduceți nunului. Și i-au adus

9. Și după ce a gustat nunul apa ce se făcuse vin, și nu șila de unde este, slugile cari scoses seră apa însă știau, nunul a strigat

51: Fac. 28, 12.

10. Si a zis: Orice om pune întâi vinul cel bun, și dacă se imbată (oaspeții), atunci pune pe cel mai prost; tu însă ai ținut vinul cel bun pană acum.

11. Astfel s'a făcut începutul minunilor lui lisus în Cana Galileei, și s'a arătat mărirea lui; și ucenicii lui au crezut întrânsul.

12. După aceasta s'au pogorit în Capernaum, el și muma lui și frații lui și ucenicii lui, dar n'au

rămas acolo multe zile.

13. Și Paștile Iudeilor fiind aproape, lisus s'a suit în lerus

salim, 14. Și a aflat în biserică pe cel se vindeau boi și oi și porumbi, pe schimbătorii de bani, şezand (la mesele lor).

15. Atunci făcând biciu din streanguri, i-a scos din biserică pe toți și oile și boii; iar schimbătortlor le a risipit banii, răsturnandu le mesele lor.

16. Și a zis celor ce vindeau porumbi: Luați acestea de aici nu faceți casa Tatălui meu casă ile neguțătorie.

17. Atunci și-au adus aminte ucenicii lui că este scris: Râvna canel tale m'a mâncat pe mine.

18. Ci prinzând a grăi Iudeii lunti zis luli. Ce semn arăti nouă 64 (al dreptul să) faci acestea?

Răspunsea lisus și a zis lor: hurpați biserica aceasta și în trei alle o voi ridica.

20. lar ludeii au zis: In patruseel și șase de ani s'a zidit bise. rica aceasta, și tu o vei ridica în trel zile?

2 14-16: Mat. 21, 12-13; Marcu 10-17, Luca 19, 45-46. 17: Ps. 69, 10.

21. Ci el vorbia de biserica trupului său.

22. Deci, când s'a sculat din morti, ucenicii lui și au adus aminte că le spusese aceasta și au crezut scripturii și cuvântului ce li-l spusese lisus.

23. Şi cât a stat în Ierusalim de praznicul Paştilor, mulți au crezut întru numele lui, văzând minunile ce le făcea el.

24. Dar insuși Iisus nu se incredea întrânșii, pentrucă-i cunoștea

25. Şi n'avea trebuință ca ci. neva să-i dea mărturie despre om, căci el stia ce era înlăuntrul omului.

Vorbirea lui lisus cu Nicodim, loan și ucenicii săi.

Si era printre farisel un om cu numele Nicodim, căpetenie a ludeilor.

2. Acesta a venit noaptea la lisus și a zis către dânsul: Ravvi, știm că dela Dumnezeu ai venit învățător, că nimeni nu poate face minuni ca cele ce le faci tu, de nu va fi Dumnezeu cu dânsul.

3. Răspuns•a lisus și i•a zis lui: Amin, amin grăesc ție: De nu se va naște cineva de sus, nu va putea vedea împărăția lui Dum. nezeu.

4. Zis a Nicodim către el: Cum poate omul să se nască, bătrân fiind? Poate el oare să intre a doua oară în pântecele maicii săle și să se nască?

5. Răspuns-a lisus: Amin, amin grăesc ție: De nu se va naște cipeva din apă și din Duh, nu va

putea întra întru împărăția lui Dumnezeu.

6. Ce este născut din trup, trup și ce este născut din Duh, duh este.

7. Nu te mira că ți-am zis:

Trebue să vă nașteți de sus. 8. Vântul suflă unde vrea și glasul lui îl auzi, dar nu știi de unde vine și unde merge; așa este cu tot cel ce este născut din Dub.

9. Răspuns•a Nicodim și a zis

lui: Cum pot să fie acestea?

10. Răspuns•a lisus și a zis lui: Tu ești învățătorul lui Israil și nu le stii acestea?

11. Amin, amin grăesc ție: Noi ce ştim grăim şi ce am văzut mărturisim, şi mărturia noastră nu

12. Dacă cele pământești am spus vouă și nu credeți, cum veți crede de voi spune vouă cele

cerești? 13. Nimeni nu s'a suit la cer fără numai cel ce s'a pogorit din cer, Fiul Omului care este in cer.

14. Şi precum Moise a înălțat șarpele în pustie, așa trebue să se înalțe Fiul Omului,

15. Ca tot cel ce crede intransul să nu piară, cl. să aibă viață veș

16. Pentrucă așa a iubit Dums nezeu lumea, încât și pe Fiul său cel unul născut lea dat, ca tot cel ce crede intrânsul să nu plară, ci să aibă viață veșnică.

17. Pentrucă Dumnezeu n'a trimis pe Fiul său în lume ca să judece lumea, ci ca să se mân. tuiască lumea prin el.

18. Cel ce crede intrânsul nu se judecă; lar cela ce nu crede,

iată a și fost judecat, pentrucă n'a crezut in numele unuia născut Fiul lui Dumnezeu.

19. Iar judecata aceasta este, lumina a venit in lume, iar oamenii au iubit mai mult întunerecul decât lumina, pentrucă faptele lor erau rele.

20. Că tot cel ce face rele urăște lumina și nu vine la lus mină, ca faptele lui să nu se vă:

dească. 21. Iar cel ce face adevărul, vine la lumină, ca să se vădească faptele lui, că întru Dumnezeu

sunt făcute. 22. După acestea venit-a lisus cu ucenicii săi în pământul ludeel; și a rămas cu ei acolo și boteza.

23. Iar Ioan boteza și el in Enon, aproape de Salim, că erau acolo ape multe: și (mulți) veneau

și se botezau; 24. Căci Ioan încă nu era în

chis în temniță. 25. Atunci s'a stârnit între us cenicii lui Ioan și un Iudeu o neințelegere pentru curățire.

26. Şi au venit la Ioan şi au zis către dânsul: Ravvi, cel era cu tine de ceea parte de lordan și pentru care tu ai mărtus risit, iată botează și tu mergi la ell

27. Răspuns a Ioan și a zis: poate omul lua nimic, de nu i va fi dat lui din cer. 28. Vol insivă imi sunteți mare

tori că am zis: Nu sunt eu firme tosul, ci sunt trimis inaintea lul-

29. Cel ce are mireasă este mire; iar prietenul mirelul care stă lângă el și l ascultă, cu bui curie se bucură de glasul mires lui; deci această bucurie a mon s'a plinit.

30. Lui i se cade să crească,

3. 30

lar mie să mă micșorez.

31. Cel ce vine de sus dea supra tuturor este; celce este de pe pământ, de pe pământ este și de pe pământ grăește. Cel ce vine

dln cer deasupra tuturor este. 32. Şi ce a văzut și a auzit necea mărturisește, și mărturia lui

nimeni nu o primește.

33. lar cel ce primește mărturia lui a intărit că Dumnezeu este ndevărat.

34. Că cel trimis de Dumnezeu ruvintele lui Dumnezeu grăește, cáci Dumnezeu nu dă Duhul cu masură.

35. Tatăl iubește pe Fiul și luate le a dat în mâna lui.

36. Cel ce crede in Fiul are Vință vesnică; iar cel ce nu ascultă pe Fiul nu va vedea viata, ci mânia Jui Dumnezeu va fi peste dânsul.

4.

Vorbirea lui lisus cu Samari# nvanca, lisus vindecă pe fiul unul slujbaș împărătesc.

Deci înțelegând Domnul că fariseli au auzit că el face și hotează mai mulți ucenici decât Attenta,

2. Măcar că însuși Iisus nu botran, ci ucenicii lui, 3. A lăsat Iudeea și s'a dus

budyt in Galileea.

4. Şi trebula să treacă prin Samarta

8. Deci a ajuns in cetatea Samartel care se chiamă Sihar, a. franpe de locul pe care lacov an dat lui Iosif, fiul său. 6. Și era acolo fântâna lui Iacov.

im lisus, ostenit fiind de călătorje,

ședea, așa, la fântână. Si era ca la al saselea ceas.

7. Atunci a venit o femee din Samaria, ca să la apă. Zis•a el lisus: Dă-mi să beau.

8. Căci ucenicii lui se duseseră în cetate să cumpere hrană.

9. Deci a zis lui femeea samarineancă: Cum tu, Iudeu fiind, ceri să bei dela mine, care sunt samarineançă? Pentrucă ludeii cu Samarinenii nu se amestecă.

10. Răspuns•a Iisus și a zis eli Desai fi stiut darul lui Dumnezeu și cine este cel ce-ti zice ție dă•mi să beau, tu ai fi cerut dela dânsul și ți•ar fi dat ție apă vie.

11. Zis-a lui femeea: Doamne, nici ciutură n'ai și fântâna este adâncă, de unde, dar, al apa cea

12. Au doară tu ești mai mare decât lacov, părintele nostru, care ne-a dat nouă fântâna din care a băut și el și fiii lui și dobitoacele lui?

13. Răspuns-a Iisus și a zis către dânsa: Tot cel ce bea din apa aceasta va înseta iarăsi:

14. lar cel ce va bea din apa care iso voi da eu, nu va inseta în veac; ci apa care i o voi da eu se va face întrânsul isvor de apă săltătoare, spre viata vesnică.

15. Zis-a către dânsul femeea: Doamne, dă•mi, această apă, ca să nu mai însetez, nici să mai viu aici ca să scot?

16. Zis a el lisus: Mergi și chiamă pe bărbatul tău și vino

17. Răspuns•a femeea și i•a zis lui: N'am bărbat. Zis•a ei lisus: Bine ai zis că n'ai bărbat,

4, 43

18. Că cinci bărbați ai avut și pe care l ai acum nu ti este băr bat; aceasta bine ai spusso.

19. Zis a lui femeea: Doamne,

văd că ești proroc.

20. Părinții noștrii s'au închinat in muntele acesta, iar voi ziceți că în Ierusalim este locul unde se cade să ne închinăm.

21. Zis a el lisus: Femee, cres de mă că va veni vremea, cànd nici în muntele acesta nici în les rusalim vă veți închina Tatălui.

22. Voi vă închinați căruia nu stiți, noi ne inchinăm cărula știm; căci mântuirea este dela ludei.

23. Ci va veni vremea și a cum este, când inchinătorli cei adevărați se vor închina Tatălui cu duhul și cu adevărul; căci Ta: tăl astfel de închinători caută.

24. Duh este Dumnezeu și cei ce se închină lui cu duhul și cu adevărul se cade să i se închine.

25. Zis a lui femeea: Ştim că va veni Mesia, care se zice Hristos; când va veni acela, ne va spune nouă toate.

26. Zis a ei lisus: Eu sunt, cel

ce grăesc cu tine.

27. Atunci au venit și ucenicii lui, și s'au mirat că vorbea cu o femee. Dar nimeni nu la intrebat: Ce vreai, sau ce grăești cu dânsa?

28. lar femeea lăsându-și ciutura, s'a dus în cetate și a zis

oamenilor: 29. Veniți de vedeți om care mi-a spus mie toate câte am fă-

cut! Nu cumva acesta e Hristosui? 30. Deci au leșit din cetate și

veneau către dânsul. 31. Între acestea însă ucenicii

il rugau pe el, graind: Invatatos

rule, mănâncă.

32. Răspuns•a lor lisus: Eu am de mâncat o mâncare pe care vol

nu o știți. 33. Iar ucenicii grăiau între dânșii: Nu cumva i-a adus lui cineva de mâncare?

34. Zis-a lor lisus: Mancares mea este să fac vola celui ce m'a trimis pe mine și să săvârșese lucrul lui.

35. Au nu voi ziceți că patru luni mai sunt și vine secerișul? Iată, zic vouă: Ridicați ochii vo stri și priviți holdele, că sunt albe gata de seceris.

36. Si cel ce seceră la plata și adună roadă întru viața de veci ca să se bucure împreună și cu ce samănă și cel ce seceră.

37. Că întru aceasta se adeve rește cuvântul, că unul este ce samănă și altul celce secera

38. Eu v'am trimis pe vol m secerați unde voi nu v'ați ostenii alții s'au ostenit și voi ați întrel intru osteneala lor.

39. Iar din cetatea aceea mul Samarineni au crezut întrânsul pentru cuvântul femeii care măn turisea: Mi-a spus mie toate call am făcut!

40. Deci, dupăce au venit marinenii la dânsul, leau rugat n rămâe la el; și a rămas ace

două zile. 41. Si mult mai multi au cre zut, pentru cuvântul lui.

42. Iar femeti ii ziceau: Nu ma credem acum pentru vorba ta pentrucă înșine am auzit și și in că acesta este cu adevărat liristor Mantuitorul lumii.

43. Iar după cele două zile a lesit de acolo și s'a dus în Ga-Hleea.

44. Că însusi lisus a mărturisit vă nici un proroc n'are cinste în patria sa.

45. Iar dacă a ajuns în Ga-illeea, 1-au primit pe el Galileenii cari văzuseră toate câte făcuse el in lerusalim, la praznic; căci și ul fuseseră la praznic.

46. Apoi s'a dus lisus iarăși în Cana Galileei, unde făcuse apa vin. Şi era un slujbaş împărătesc, al cărui fiu era bolnav în Capernaum.

Acesta auzind că Iisus a venit din Iudeea în Galileea, s'a dus la el și 1-a rugat să se po-Mill, care era pe moarte.

48. Atunci lisus a zis către el: De nu veți vedea semne și mihuni, nu veți crede.

49. Zis-a către el omul cel imparatesc: Doamne, pogo pana a nu muri fiul meu! pogoarăste,

50. Zis-a Iisus lui: Mergi, fiul Au este viu? Şi a crezut omul Suvantului care i a zis lisus lui, W n'a dus.

51. Şi iată, pogorându-se el, slullugile lui leau întâmpinat și ieau ppun, zicand: Fiul tău este viu.

52. Deci i-a intrebat pe ei de wantel intru care isa fost mai bine. lara el leau spus că ieri pe la Dunnul al saptelea leau lăsat frie mulic.

6. Deci a cunoscut tatăl că I fost tocmai in ceasul acela, in tare i spusese Ilsus: Fiul tău Hono lui.

54. Aceasta a fost a doua minune pe care a făcuteo linux las răși, dupăce venise din ludeea în Galileea.

5.

Slåbånogul dela Vitezda și vue vântarea Domnului către ludei despre puterea sa cea dumnes zeească.

După acestea, ffind un praznte al Iudeilor, s'a suit lisus în Ierusalim.

2. Si este in Ierusalim scalda. toarea (la poarta) oilor, care evereste se chiamă Vitezda, având

cinci pridvoare.
3. In acelea zăcea mulțime mare de bolnavi: orbi, schiopi, uscați, așteptând mișcarea apel.

4. Căci un înger se pogora la vreme in scăldătoare și tulbura apa și cel ce intra întâi după tulburarea apei se făcea sănătos, ori de ce boală era cuprins.

5. Deci, era acolo un om, bolnav de treizeci și opt de ani.

6. Văzându-l Iisus zăcând și cunoscànd că (zăcea) de multă vreme, i-a zis lui: Vrei să fi sănătos?

7. Răspuns a lui bolnavul: Doamne, nu am om ca să mă bage în scăldătoare când se tulbură apa, așa că până când merg eu, altul se pogoară inaintea mea.

8. Zis-a lui Iisus: Scoală-te, la-ți patul tău și umblă.

9. Şi îndată s'a făcut sănătos omul și și a luat patul său și umbla. Ci în ziua aceea era Sambătă.

10. Deci ziceau Iudeii către cel vindecat: E Sâmbătă și nu se cade să ți lel patul.

IOAN

11. Răspuns•a el lor: Cel ce m'a făcut sănătos, acela mi-a zis: la-ți patul tău și umblă.

12. Deci leau întrebat pe el: Cine este omul acela care ți-a zis: ia ți patul tău și umblă?

13. Dar cel vindecat nu știa cine este, căci lisus se strecurase prin mulțimea care era în locul acela.

14. După aceea însă l*a aflat ne el lisus în biserică și l*a zis lui: lată te ai făcut sănătos, de acum să nu mai greșești, ca să nu ți se întâmple ție ceva mai

15. Iar omul acela a mers și a spus Iudeilor că lisus este cel ce lea făcut pe el sănătos.

16. Şi de aceea Iudeii il pri-goneau pe Iisus şi căutau să-l omoare, pentrucă făcea Sâmbăta unele ca acestea.

17. Ci le a răspuns lor lisus: Tatăl meu până acum lucrează,

și eu lucrez. 18. lar din pricina aceasta Iudeii căutau mai vârtos să lomoare, căci nu numai deslega Sâmbăta, ci și despre Dumnezeu zicea că-i este Tată, făcându-se pe sine întocmai cu Dumnezeu.

19. Deci, răspunzând lisus a zis lor: Amin, amin gräesc vouă: nu poate Fiul să facă nimic dela sine, de nu va vedea pe Tatăl făcând, căci cele ce face el, acelea le face și Fiul.

20. Pentrucă Tatăl iubește pe Fiul, și toate câte le face el i le arată lui. Și lucruri mai mari decât acestea va arăta lui, ca voi să vă

21. Căci precum Tatăl scoală

pe morți și înviază, așa și Fiul înviază pe cine voește.

IOAN

22. Tatăl nu judecă pe niment ci toată judecata a dateo Fiului,

23. Ca toți să cinstească pe Fiul precum cinstesc pe Tatăl. Cin nu cinsteste pe Fiul, nu cinsteste nici pe Tatal care lea trimis.

24. Amin, amin graesc vous Cel ce ascultă cuvintele mele crede celui ce ma trimis pe mine are viață veșnică și la judecată nu va veni, ci s'a mutat din moart la viată. 25. Amin, amin graesc vou

că vine ceasul și acum este, câno morții vor auzi glasul Fiului lu Dumnezeu, și cari il vor aud vor invia.

26. Căci precum Tatăl are viai intru sine, aşa a dat şi Fiului a aibă viață intru sine.

27. Și i-a dat lui putere să face judecată, căci Fiul Omului este

28. Nu vă mirați de aceasta căci vine ceasul întru care to cei din morminte vor auzi glo sul lui,

29. Şi vor leşi cel ce au facu cele bune intru invierea viel iar cei ce au făcut cele rele intri învierea judecății.

30. Eu nu pot să fac dela min nimic; precum aud, judec, și iudecata mea este dreaptă; că micaut voia mea, ci voia Tatălul celui ce m'a trimis.

31. De mărturisesc eu pentru mine, mărturia mea nu este adi vărată.

32. Altul este cel ce mărtinia sește pentru mine; și știu ca a devărată este mărturia pe care (mărturisește pentru mine.

33. Voi ați trimis la Ioan și el a mărturisit adevărul.

34. Iar eu nu dela om iau măr: turta; 'ci vă grăesc acestea, ca să vá mantuiți.

Acela era făclia care are dea și lumina; iar voi ați voit să vă veseliți o clipă măcar, întru lumina lui.

36. Dar eu am mărturie mai more decât a lui Ioan, căci luururile pe care Tatăl mi le-a dat 14 le săvârșesc, aceste lucruri pe vore eu le fac, mărturisesc pentru nine că Tatăl m'a trimis. 37. Și Tatăl care m'a trimis, el

mărturisit pentru mine. Nici planul lui nu l-ați auzit vreodată,

Și cuvântul lui nu-l aveți nalaylult întru voi, căci nu credeți în ncela pe care la trimis.

viua vi se pare că întru ele veți avea viață veșnică; și tocmai avelea sunt carl mărturisesc pentru

toine.
40. Și nu voiți să veniți la mine,

na aveți viață. 11. Ci v'am cunoscut că vill intru voi dragostea lui Dum-

Eu am venit in numele Inialul meu și nu m'ați primit mine, de va veni altul in nus nau, pe acela il veți primi!

44. Cum puteți voi să credeți anul unul dela altul mărire, iar und dela unul Dumnezeu nu - Sutati ?

4M. Să nu vi se pară că vă voi Tatil pe voi la Tatal; are cine să u all nädäjdult.

46. Că de ați fi crezut lui Moise, mirați fi crezut și mie, căci acela despre mine a scris.

47. lar dacă scripturilor lui nu credeți, cum veți crede cuvinte. for mele?

6.

Minunea cu cele cinci păini și cu cei doi pești, lisus umblă pe mare. Pâinea care se pogoară din cer. Mărturisirea lui Petru.

După acestea s'a dus lisus de ceea parte a mării Galileei, adecă a Tiberiadei.

2. Şi a mers după dânsul popor mult, căci vedeau minunile lui pe cari le făcea cu cei bolnavi.

3. Şi suindu-se în munte, Iisus a sezut acolo cu ucenicii săi.

4. Şi erau aproape Paştile, prazı nicul Iudeilor.

5. Deci ridicându-și Iisus ochii și văzând că mult norod vine la dânsul, zise cătră Filip: De unde vom cumpăra pâini, ca să măs nânce aceștia?

6. Dar aceasta o spunea ca să-l

ispitească pe el, căci el știa ce avea să facă.

7. Răspuns-a Filip lui: Nici pâini de două sute de dinari nu le va ajunge, ca fiecare dintrânșii să

aibă câte puțin. 8. Zis a către el unul din uce nicii lui, (anume) Andrei, fratele lui Simon Petru:

9. Este aici un copil care are cinci pâini de orz și doi pești; dar ce sunt acestea pentru atàția?

6. 1-15; Mat. 14, 13-21; Marcu 6, 32-44 Luca 9, 10-17.

10. Atunci a zis lisus: Faceți pe oameni să șază. Și era iarbă multă în locul acela. Deci au șezut bărbații, la număr ca la cinci mii.

IOAN

11. Iar lisus a luat pâinile și mulțămind a împărțit ucenicilor, iar ucenicii celor ce ședeau; așijo derea și din pești cât au vrut ei.

12. lar dacă s'au săturat, a zis ucenicilor săi: Adunați fărmiturile cari au prisosit, ca să nu se piarză

13. Deci au adunat și au um plut douăsprezece coșuri de sfăra mituri, care au prisosit celor ce au mâncat din cinci pâini de orz.

14. lar oamenii văzând minus nea pe care a făcut-o lisus, ziceau: Acesta este cu adevărat prorocul cel ce va să vie în lume.

15. Dar lisus intelegand că vor să vie și să-l ia, ca să-l facă impărat, s'a dus iarăși în munte, el

singur. 16. Iar dacă s'a făcut seară, ucenicii lui s'au pogorit la mare.

17. Şi întrând în corabie, au prins a trece de ceea parte a mării, la Capernaum. Și iată s'a făcut întunerec și lisus încă nu venise la ei.

18. Şi marea s'a întărâtat, fiindcă sufla vânt mare.

19. Deci plutind el ca la douăs zeci si cinci sau treizeci de stadii, văzură pe lisus umbland pe mare și apropiindu-se de corabie; și s'au

infricosat.
20. Iar el a zis lor: Eu sunt, nu vă temeți!

21. Deci voiau să lia pe el în

corabie, dar corabia a sosit îndată la tărmul la care mergeau.

22. A doua zi multimea c rămăsese de ceea parte a măril a văzut că altă corabie nu fusui acolo, fără numai una, întru car intraseră ucenicii lui, și cum c lisus n'a intrat in corabie impreun cu ucenicii lui, ci singuri ucenici lui se duseseră.

23. Și alte corăbii veniseră de Tiberiada aproape de locul un au mâncat pâinea după mulță mirea Domnulut.

24. Deci dacă au văzut cel di multime că lisus nu este ac nici ucenicii lui, au intrat și 11 corăbii și au mers în Capernaufi ca să l caute pe lisus.

25. Şi aflandu-l pe el de parte a mării, i-au zis lui in tătorule, când ai venit aici?

26. Răspuns•a Isus lor și e Amin, amin graesc voudi căutați pe mine nu pentrucă văzut semne, ci pentrucă ați n cat din pâini și v'ați sătural.

27. Lucrați nu pentru mânia cea peritoare, ci pentru manu aceea care rămâne spre viața i nică, pe care Fiul Omului a da vouă; căci pe el lea peres Dumnezeu Tatăl.

28. Deci au zis către dan Ce vom face, ca să săvârșim it rurile lui Dumnezeu?

29. Răspuns a lisus și a săi Acesta este lucrul lui Dumne ca să credeți în cel pe i m trimis.
30. Zis-au, drept accent in

Dar ce semn faci tu, co 👀 dem și să credem în lim Jucrezi?

31. Părinții noștri au mâncat mană în pustie, precum este scris, păine din cer le a dat lor să măs nance

32. Deci le a zis lor lisus: Amin, amin zic vouă: Nu Moise v'a dat paine din cer, ci Tatăi meu vă va da vouă din cer pâinea cea odevărată.

33. Pentrucă pâinea lui Dum» nezeu este aceea care se pogoară din cer și dă lumii viață.

34. Deci au zis către dânsul: Doamne, dă ne nouă pururea păis ma aceasta!

35. Zis-a lor lisus: Eu sunt pâinea vieții; cel ce vine la mine nu a flămânzi, și cel ce crede întru mine nu va înseta niciodată.

36. Ci am zis vouă că m'ați d văzut pe mine și tot nu credeți. 37. Tot ce-mi dă mie Tatăl la nine va veni, și pe cel ce vine mine nuel voi scoate afară.

38. Că m'am pogorât din cer, iii ca să fac voia mea, ci voia viui ce m'a trimis pe mine.

39. Şi aceasta este voia Tatălui un tot ce mi-a dat mie pe nimeni nu pierd, ci să-l înviez în ziua

n de apoi. 40. Și aceasta este voia celui m'a trimis pe mine, ca tot cel vede pe Fiul și crede în el, să ihā viatā vesnicā; și eu il vol avia pe el în ziua cea de apoi. 41. Deci cârteau Iudeii împo-

niva lui, pentrucă spusese: Eu sunt dinea care s'a pogorit din cer, 42. Și ziceau: Au nu este acesta ous, ful lui losif, si nuei stim oare a tatăl său și pe muma sa? Atunci cum zice el că: M'am pogorit din

43. Deci răspunzând lisus, le-a

zis lor: Nu cârtiți între voi.
44. Nimeni nu poate să vie la mine, de nuel va trage pe el Tatăl cel ce m'a trimis pe mine; și eu îl voi învia pe el în ziua

si eu il voi invia pe ei in ziuu cea de apoi.

45. Este scris în proroci: Şi vor fi toți invățați de Dumnezeu. Deci tot cel ce aude și invață dela Tatăl, vine la mine.

46. Nu doară că pe Tatăl lea

văzut cineva, fără numai cel ce este dela Dumnezeu, acela a văzut pe Tatăl.

47. Amin, amin gräesc vouă: Cel ce crede întru mine are viață vesnică.

48. Eu sunt pâinea vieții.

49. Părinții vostri au mancat mană în pustie, dar au murit.

50. Páínea care se pogoará din cer este aceea, din care mâncánd cineva, nu mai moare. 51. Eu sunt pâinea cea vie care s'a pogorit din cer; de va mânca cineva din painea aceasta, viu va fi în veci. Îar painea pe care eu

meu,

care l voi da pentru viața lumil. 52. Deci se priceau între sine Iudeli, zicând: Cum poate acesta să și dea trupul său, ca să l mân» căm?

o voi da, este trupul

53. Atunci a zis for lisus: Amin. amin grăesc vouă: De nu veți mânca trupul Fiului Omului și nu veți bea sangele lui, nu veți avea.

vlață întru voi. 54. Cel ce mănâncă trupul meu și bea sangele meu, are viață veci-

31: leg. 16, 13-14; Ps. 78, 24.

45: Is. 54, 13; Ier. 31, 33-34.

16-21: Mat. 14, 22-33; Marcu 6, -52.

nică si eu îl voi învia pe el în ziua cea de apoi.

55. Căci trupul meu este cu ades vărat mâncare și sângele meu cu adevărat băutură.

56. Cel ce mănâncă trupul meu și bea sângele meu întru mine petrece și eu întru el.

57. Precum m'a trimis pe mine Tatăl cel viu, și eu viez prin Tatăl; și cel ce mă mănâncă pe mine si acela va fi viu prin mine.

58. Aceasta este pâinea care s'a pogorit din cer; cel ce va mânca pâinea aceasta viu va fi în veac, nu ca părinții voștri cari au mancat mană și au murit.

59. Acestea lesa spus lisus in sinagogă, învățând în Capernaum.

60. Ci mulți din ucenicii lui auzind acestea, au zis: Grele sunt cuvințele acestea, cine poate să le asculte?

61. Dar lisus stifnd întru sine că ucenicii lui càrtesc pentru aceasta, lesa zis: Aceasta vă smintește pe voi?

62. Dar de veți vedea pe Fiul Omului suindu-se unde era mai inainte?

63. Duhul este care face viu, trupul nu folosește nimic. Cuvintele pe care eu le graesc vouă sunt duh si viată.

64. Ci sunt unli din voi cari nu cred. Căci lisus știa dintru inceput, cari sunt cei ce nu cred și care este cel ce avea să l vânză

pe el. 65. Și zise: De aceea am spus vouă că nimeni nu poate să vie la mine, de nu-l va fi dat lui dela Tatăl meu.

66. De atunci multi din uces

nicii lui s'au intors inapoi și nu mai umblau cu dânsul.

67. Deci a zis lisus celor dois sprezece: Nu cumva vreți să va

duceți și voi?
68. Răspuns-a Simon Petru Doamne, la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieții celei ve

69. Şi noi am crezut şi am cu noscut că tu ești Hristosul, Flui lui Dumnezeu celui viu.

70. Răspuns-a lor lisus: Oare nu v'am ales eu pe voi, dui-sprezece? Și unul din voi este diavol ?

71. lar el grăia de luda al lui Simon Iscarioteanul, căci acesta avea să-l vânză pe el, măcar că era unul din cei doisprezece.

7.

lisus învață în biserică la sar bătoarea Corturilor.

Si după acestea umbla lisus ii Galileea, că nu voia să umble prin Iudeea, pentrucă Iudeu il căutau pe el să-l omoare.

2. Și era aproape praznicul lui deilor, Infigerea Corturilor.

3. Deci au zis către dânsul frații lui: Treci de aici si mergi in lu deea, ca și ucenicii tăi să vad lucrurile care le faci.

4. Că nimeni nu lucrează intri ascuns, când vrea să fie un noscut. Dacă faci acestea, arată li pe tine lumii.

5. Pentrucă nici frații lui mi credeau întrânsul.

6. Deci a zis for lisus, Vir. mea mea incă n'a sosit, lar vu mea voastră totdeauna este quie

7. Nu poate lumea să vă urască pe voi, dar pe mine mà urăște, pentrucă eu mărturisesc de dânsa, că faptele el sunt rele.

8. Voi mergeți la praznicul as cesta, iară eu incă nu merg la praznicul acesta, căci vremea mea inca nu s'a implinit.

9. Şi acestea zicând lor, a ră-

mas in Galileea. 10. Şi dacă au mers frații lui, "a dus și el la praznic, dar nu

pe față, ci cam pe ascuns. În praznic și ziceau: Unde este

12. Și cârtire multă era pentru el intre noroade, căci unii ziceau: Lste bun, far alții ziceau: Nu, ci

amagește poporul. Insă de frica ludeilor ni-

meni nu grăia de dânsul pe față.

14. lar la înjumătățirea praznivului s'a suit Itsus în biserică și

livața. 15. Și se mirau ludeii, zicând: De unde știe acesta carte fără să Il Invățat?

16. Răspuns•a lor Iisus și a zis: invățătura mea nu este a mea, ci ă celui ce m'a trimis pe mine.

17. De va voi cineva să facă vola lui, va cunoaște despre învalătura aceasta, dacă este dela Dumnezeu, sau dacă eu grăesc dela mine.

Cel ce grăește dela sine 18 marirea sa, far cel ce caută marirea celul ce lea trimis pe el, aventa adevărat este și nu este nedreptate intrânsul.

Au nu Moise v'a dat vond legea? Şi nimeni din .voi un tine legea. Ce căutați să mă 9 Historino

20. Răspuns•a mulțimea și a zis: Ai drac! Ciné caută să te omoare?

21. Iar lisus răspunzând a zis lor: Un lucru am făcut și toți vă

mirați de el. 22. Moise v'a dat vouă tăerea împrejur - nu că este dela Moise, ci dela părinți - și Sâmbăta tăiați

imprejur pe om.

23. Dacă omul primește tăerea împrejur Sâmbăta, ca să nu se strice legea lui Moise, pe mîne (pentruce) vă mâniați, că om sintreg am făcut sănătos Sâmbăta?

24. Nu judecați după fața (lucrurilor), ci judecați după dreptate!

25. Deci ziceau unli din Ierusalimiteni: Nu este oare acesta pe care-l caută să-l omoare?

26. Și iată, grăește pe față și nimic nu-i zic lui. Nu cumva s'au încredințat căpeteniile că acesta este Hristosul?

27. Ci pe acesta il știm de unde este, iar când va veni Hristosul, nimeni nu știe de unde este.

28. Deci, ridicând lisus glasul in biserică invăța și zicea: Și pe mine mă știți de unde sunt si că n'am venit dela mine, ci adevărat este cel ce m'a trimis și pe care voi nu-l știți.

29. Iar eu il știu pe el, că dela el sunt și el m'a trimes.

30. Și căutau săsl prinză, dar nimeni nu șisa pus pe dânsul mâinile, căci incă nu venise ceasul lei. sul lui.

31. Şi multi din popor au crezut întrânsul și ziceau: Au doară când va veni Hristos va face mai multe

minuni decât face acesta? 32. Și fariseli au auzit aceste cârteli ale poporului impotriva lui lisus. Atunci arhiereti și fariseti au trimis pe slujitorli (bisericii), ca să l prinză pe dânsul.

33. Deci a zis lor lisus: Incă puțină vreme mai sunt cu voi, si merg apoi la cel ce, m'a trimis pe mine.

34. Căuta•mă•veți și nu mă veți afla, și unde sunt eu voi nu

puteți veni.

35. Deci ziceau ludeli intre dansii: Unde va să meargă acesta, ca să nu-l aflăm pe el? Va merge oare la cel risipiti printre Elini, ca să invețe (și) pe Elini?

36. Ce însemnează cuvintele acestea pe care le a spus: Căuta mă veți și nu mă veți afla, și unde sunt eu voi nu puteți veni?

37. lar în ziua de pe urmă, (ziua) cea mare a praznicului, a stătut lisus (în mijlocul lor) și ridicând glasul a zis: De însetează cineva, să vie la mine și să beal

38. Cel ce crede întru mine, precum a zis scriptura, râuri de apă vie vor curge din pantecele lui.

39 lar aceasta a zis-o pentru Duhul pe care aveau să l pris mească cei ce cred întru el; căci încă nu era Duh Sfânt, pentru că lisus incă nu se preamărise.

40. Deci multi din popor auzind cuvintele acestea, ziceau: Acesta este cu adevărat prorocul.

41. Alții ziceau: Acesta este Hristosul. Iar alții ziceau: Au doară din Galileea va să vie Hristos?

42. N'a zis oare scriptura că din sămânța lui David și din orasul Vifleem, unde a fost David, va să vie Hristosul?

7. 42: Miha 5, 1: Ps. 89, 4.

43. Şi desbinare s'a făcut întru

norod, pentru el. 44. Iar unii dintrânșii voiau să-l prinză, dar nimeni nu și-a pur mâna pe dânsul.

45. Deci au venit slujitorii la arhierei și la farisei. Și au întrebal acestia: Pentru ce nu leați adus?

46. Răspuns-au lor slujitorii Nici odată nu a grăit vreun om ca acest om!

47. Atunci au zis fariseii: Nu cumva ați fost amăgiți și voi?

48. Nu cumva a crezut intransul și vreunul din căpetenii sau

farisei? 49. Ci norodul acesta care no știe legea, este blestemat ?

50. Zis-a Nicodim, care venter noaptea la lisus și care era unul

dintre dânșil:
51. Oare legea noastră osân deste pe om fără să-l asculte pi el mai întâi și fără să cunoască

ce a făcut? 52. Iar ei răspunzând au zis lui Nu cumva și tu ești din Galileen Caută și vei vedea că proroc din Galileea nu s'a sculat.

53. Apois'a dus fiecare la casa s

8.

Femeea păcătoasă. Lumina lumii lisus ceartă pe ludei pentru no credinta lor.

Tar lisus s'a dus în Muntele Nia slinilor.

2. Desdedimineață însă la ad a venit în biserică, și tot popur rul a venit la dânsul; și șezand ii invăța pe el.

Atunci cărturarii și fația l au adus la dânsul pe o laimprinsă în preacurvie și puind-o in mijloc,

4. Au zis lui: Invățătorule, pe ceastă femee am prins•o așa, pe față, făcând desfrânare.

5. Iar Moise ne-a poruncit in lege, pe unele ca acestea să le ucidem cu pietre. Dar tu ce zici?

6. Și aceasta o spuneau, ca să-l ispitească și ca să aibă ce cleveti Impotriva lui. Iar lisus plecandu-se jos scria cu degetul pe pământ.

7. Și neincetând ei a-l întreba pe el, s'a ridicat și a zis lor: Cel ve este fără de păcat între voi, acela să arunce mai întâi cu piatra

in ea. 8. Și iarăși plecându-se jos, a seris pe pământ.

9. Iar ei auzind (aceasta) și muntràndu-se de cuget, au leșit unul după altul, începând dela cei mai bătrâni până la cei mai din urmă; il a rămas lisus singur și femeea, stand in mijloc.

10. Atunci ridicandu-se lisus și nevăzând pe nimeni, fără numai pe femee, i-a zis ei: Unde-ți sunt parașii? Au nimeni nu te-a osan-

dit pe tine?
11. Iar ea a zis: Nimeni, Doamne. Atunci a zis el lisus: Nici eu nu te osândesc. Dute și de acum să nu mai păcătuești.

12. Deci lisus a grăit iarăși, sicand: Eu sunt lumina lumii; cel re vine după mine nu va umbla intru intunerec, ci va avea lumina vietii.

13. Ci fariseli au zis către dânnul: Tu insuți mărturisești de tine; mărturia ta nu este adevărată.

14. Răspuns-a lisus și a zis for: Mácar că cu insumi mărturisesc

de mine, mărturia mea adevărată este; căci știu de unde am venit și unde merg. 15. Voi judecați după trup; eu

nu judec pe nimeni.

16. Şi de aş şi judeca eu, ludecata mea este adevărată; că nu sunt singur, ci eu și Tatăl core m'a trimis pe mine.

17. Iar in legea voastră este scris că mărturia a doi oameni este adevărată.

18. Eu sunt cel ce mărturiscue de mine insumi, dar mărturiscute de mine și Tatăl care m'a trimis.

19. Deci ziceau către dânsul Unde este Tatăl tău? Răspunson lisus: Nici pe mine nu mă știți și nici pe Tatăl meu.

20. Cuvintele acestea le-a grait lisus la vistierie, învățand în biserică, și nimeni nu l-a prins, căci incă nu venise ceasul lui.

21. Și iarăși a zis lor Iisus: Eu mă duc și mă veți căuta pe mine și nu mă veți afla, și veți muri în păcatul vostru. Unde mă duc eu, voi nu puteți veni.

22. Deci ziceau ludeil: Nu cumva vrea să se omoare, de zice: unde mă duc eu, voi nu puteți

23. Zis•a lor Iisus: Voi sunteți din cele de jos, eu sunt din cele de sus; voi sunteți din lumea aceasta, eu nu sunt din lumea aceasta.

24. Deaceea am spus că veți muri în păcatele voastre; căci de nu veți crede că eu sunt, veți muri in păcatele voastre.

25. Deci leau întrebat pe el:

8: 17: A doua Lege 17, 6; 19, 15,

Tu cine ești? Răspuns•a lor lisus: Mai întâi acestea vă spun vouă:

26. Multe am a grăi și a ju-deca despre voi. Dar cel ce m'a trimis pe mine adevărat este, eu cele ce am auzit dela dansul, acestea le spun lumit.

ei n'au ințeles că le 27. Dar ei grăia de Tatăl.

28. Dect a zis for lisus: Cand veți inălța pe Fiul Omului, veți cunoaște că eu sunt și că dela mine însumi nu fac nimic, ci precum m'a invățat pe mine Tatăl meu, așa grăesc.

29. Și cel ce m'a trimis este cu mine, nu m'a lăsat pe mine singur, căci eu fac pururea cele

plăcute lui. 30. Grăind el acestea, mulți au

crezut întrânsul.

Atunci a zis lisus către ludeil cei ce crezuseră întrânsul: De veți petrece întru cuvântul meu, sunteți cu adevărat ucenicii

32. Şi veti cunoaşte adevărul, iar adevărul vă va slobozi pe voi.

33. Răspuns-a ei lui: Noi suntem sămânță a lui Avraam și nici odată n'am fost robii nimănui, cum zici atunci că: slobozi veți fi?

34. Răspuns-a lor lisus: Amin, amin grăesc vouă: tot cel ce face păcatul, este rob al păcatului.

35. Și robul nu rămâne în casă pe veci, fiul însă rămâne pe veci.

36. Deci dacă vă va slobozi pe voi Fiul, cu adevărat veți fi slos

37. Ştiu că sămânță a lui Avraam sunteți; dar mă căutați să mă o moriți, pentrucă cuvântul meu nu incape in voi.

38. Eu ceeace am văzut la Tatăl meu grăesc, iar voi ceeace ați văi zut la tatal vostru faceți.

39, Răspuns au și au zis lui: Tatăl nostru este Avraam. Zis a lor Iisus: De ați fi fiii lui Avraam, faptele lui Avraam le ați face.

40. Ci voi acum căutați să mă omorîți pe mine, care v'am grăit adevărul pe care leam auzit dela Dumnezeu. Avraam n'a făcut ae ceasta.

41. Voi faceți lucrurile tatălul vostru. Deci au zis către dânsul: Noi nu suntem născuți din curvie; un tată avem, pe Dumnezeu.

42. Zis-a lor lisus: Dacă Dumnezeu ar fi Tatăl vostru, m'ați fi iubit pe mine, căci eu dela Dume nezeu am ieșit și am venit; n'am venit dela mine insu-mi, el el m'a trimis.

43. Pentruce nu înțelegeți gras iul meu? Pentrucă nu puteți ass culta cuvantul meu.

44. Voi sunteți din tatăl vostru (care este) diavolul, și postele tartălui vostru vreți să le faceți Acela dintru inceput ucigător de oameni a fost și întru adevăr n'a stătut, că nu este adevăr întrâns sul. Când grăește minciună, dintru ale sale grăește, căci este mincle nos și tată al minciunil.

45. lar mie, că grăesc adevărul, nu mi credeți.

46. Cine din voi mă va vădi pe mine de păcat? Iar dacă grăesc adevărul, pentruce nu credeți in mine?

47. Cel ce este dela Dumnezas graiurile lui Dumnezeu ascultă voi însă de aceea nu le ascultați că nu sunteți delo Dumnezeu.

48. Răspuns au Iudeii și au zis lul: Oare nu zicem noi bine că esti Samarinean și ai drac?

49. Răspunsia lisus: Eu n'am drac; ci eu cinstesc pe Tatăl meu, iar voi mă necînstiți pe mine.

50. Dar eu nu caut mărirea mea; este cine să caute și să judece.

51. Amin, amin gräesc vouă: De va păzi cineva cuvântul meu, nu va vedea moartea în veac.

52. Deci au zis Iudeii: Acum știm bine că ai drac. Avraam a murit și prorocti (așijderea), și tu zici: De va păzi cineva cuvântul meu, nu va gusta moartea in veac.

53. Nu cumva tu ești mai mare decăt părintele nostru Avraam, care a murit? Şi prorocii au murit. Cine te pretinzi tu că ești?

54. Răspuns a lisus: Dacă mă preamăresc eu însumi, preamăris rea mea nimic nu este. Tatăl meu este (însă) care mă preamărește pe mine, el, care ziceți că este Dumnezeul vostru,

55. Dar pe care nu l-ați cuno-scut. Ci eu il cunosc pe el; și de-as spune că nu-l cunosc, as fi mincinos, asemenea vouă. Ci eu Il cunose și il păzese cuvântul.

56. Avraam, părintele vostru, a fost bucuros să vază ziua mea, și a văzuteo și s'a bucurat.

57. Zis-au către dânsul Iudeii: Nici cincizeci de ani nu ai încă și (spui că) ai văzut pe Avraam?

58. Răspuns-a lor Iisus: Amin, omin gräesc vouă: Mai înainte de a fi fost Avraam, sunt eu?

59. Atunci au luat pietre, ca să arunce intransul, dar lisus s'a ferit al a lesit din biserică.

IOAN

9 Vindecarea orbulut din naștere.

Si trecând lisus, a văzut un orb din naștere.

2, Si l-au intrebat ucenicii săi zicând: Invățătorule, cine a păcă-tuit, acesta sau părinții lui, de s'a născut orb?

3. Răspuns•au Iisus: Nici acesta n'a păcătuit, nici părinții lui, ci ca să se arate lucrurile lui Dumnezeu intru el.

4. Mie mi se cade să fac lucrurile celui ce m'a trimis pe mine, până este ziuă; căci vine noaptea, când nimeni nu poate să lucreze.

5. Càt sunt în lume, lumină sunt lumii.

6. Zicànd acestea, a scuipat jos și a făcut tină din scuipat și a uns cu tină ochii orbului,

7. Şi i-a zis: Mergi de te spală în scăldătoarea Siloamului - ce se tàlcuește: trimis. Deci, ducăn-du-se, s'a spălat și s'a întors vă-

8. Jar vecinii si cei ceal văzua seră pe el mai înainte că era orb, ziceau: Au nu este acesta cel ce ședea și cerșea?

9. Şi.unii ziceau: Acesta este lar alții ziceau: Samănă cu el., El însă zicea: Eu sunt.

10. Deci îl intrebară pe el: Cum s'au deschis ochii?

11. Răspuns•a el și a zis: Un om ce se numește Iisus a făcut tină și a uns ochli mei și mi-a zis: Mergi la scăldătoarea Siloar mului și te spală; și mergând și spălandu mă am văzut.

12. Şi lau întrebat (iarăși): Unde este acela? Zisa el: Nu știu. (iarăsi):

13. Atunci au dus la farisei pe cel ce oarecand a fost orb.

14. Şi era Sâmbăta, când a făcut lisus tina și a deschis ochii orbului.

15. Deci leau intrebat pe el si fariseli, cum a văzut? lar el a zis lor: Tină a pus pe ochil mei și m'am spălat și văz.

16. Deci, ziceau unii din farisei: Acest om nu este dela Dumnezeu, căci nu păzește Sâmbăta. Alții ziceau: Cum poate om păcătos să facă minuni ca aceasta? Şi imperechere era intre dânșii.

17. Zis-au iarăși celuice (fusese) orb: Tu ce zici despre cel ce ți-a deschis ochii? Răspuns-a el: Este proroc

18. ludeii insă n'au crezut de dânsul că a fost orb și a văzut, pană ce n'au chemat pe părinții celui ce văzuse.

19. Și i au întrebat pe el, zicând: Acesta este fiul vestru, de care spuneți că s'a năs ut orb? Cum, dar, vede acum?

20. Răspuns au 1or părinții lui și au zis: Știm că acesta este fiul nostru, și cum că s'a născut orb.

21. Dar cum vede el acum, nu stim; sau cine i-a deschis ochii lui, nol nu stim; intrebati-l pe dânsul, (căci) este în vârstă, va grăi singur despre sine.

22. Acestea le au spus părinții lui, căci se temeau de Iudei, pentrucă decurând se sfătuiseră ludeii, că de va mărturisi cineva că el este Hristosul, să fie scos din sina-

24. Deci au chemat a doua oară pe omul care fusese orb și au zis către el: Dă slavă lui Dum-

nezeu; noi știm că omul acesta este păcătos.

25. lar acela a răspuns și a zisi De este păcătos, nu știu; una știu, că orb am fost și acum văz.

26. Şi i-au zis lui iarăşi: Ce ți-a făcut? Cum ți-a deschis ție ochii? 27. Răspuns a lor: Acum v'am spus și n'ați auzit! De ce voiți si auziți încă odată? Nu cumva voiți să vă faceți și voi ucenicii lui?

28. Atunci l-au ocărît pe el și i au zis: Tu ești ucenic al acestuia, iar noi suntem ucenicii lui Moise

29. Noi știm că Moise a grăit cu Dumnezeu, iar pe acesta nustim de unde este.

30. Răspuns-a omul și a zis lori Tocmai aici este minunea, că vol nu știți de unde este și el a deschie ochii mei!

31. Şi ştim că Dumnezeu nu ascultă pe păcătoși; iar de este cineva cinstitor de Dumnezeu și face voia lui, pe acesta il ascultă.

32. Din veac nu s'a auzit să fi deschis cineva ochii vreunui orb din nastere.

33. De n'ar fi acesta dela Dumnezeu, n'ar putea face nimic.

34. Răspuns au ei și au zis lui Intru păcate te-ai născut tot, și tu ne inveti pe noi? Şi lau gonit pe el afară.

35. Auzind lisus că leau gonit ară și aflânduel pe dânsul, lea zis: Crezi tu în Fiul Omului?

36. Răspuns-a el și a zis: Cine este, Doamne, ca să crez intrânsul!

37. Şi i-a zis Iisus lut: Laat şi văzut pe el, căci cel ce grăește

cu tine, acela este.

38. Iar el a zis: Crez, Doamne Si s'a inchinat lui.

39. Atunci a zis lisus: Spre judecată am venit eu în lumea aceasta, ca cei ce nu văd să vază, ni cei ce văd să fie orbi.

40. Şi auzind acestea unii di fariseli carl erau împreună cu dansul, i-au zis: Au doară și noi suntem orbi?

41. Zisva lor Iisus: De ați fi orbi, n'ați avea păcat. Acum însă ziceți: Noi vedem. De aceea păcatul vostru rămâne.

10.

Pastorul cel bun. Itsus întrebat de este el Mesia.

min, amin grăesc vouă: Cel ce nu intră pe usă în staulul ollor, ci sare pe aiurea, acela este fur și tâlhar.

2. lar cel ce intră pe usă este

pastorul oilor.

Acestula portarul îi deschide olle ascultă de glasul lui; și oile sale le cheamă pe nume și glară le mană.

4. lar cand își scoate oile sale, merge inaintea for și oile merg după dânsul, căci cunosc gla-

5. lar după cel strein nu merg, ti fug dela dânsul, că nu cunosc glanul streinilor.

6. Această pildă le a spus-o munnau cuvintele lui.

7. Deci le a zis lor lisus iarăși: Amin, amin grăesc vouă: Eu mint usa offer.

8. Toți câți au venit înainte de mine sunt furi și tâihari, și oile mi teau ascultat pe ei.

o). Eu sunt ușa; de va intra rineva prin mine, se va mântui, si va intra si va iesi si păsune va afla.

10. Furul nu vine, fără numai ca să fure și să junghle și să plarză; eu am venit ca offe mele viata să aibă, și mai mult să aibă.

11. Eu sunt păstorul cel bun Păstorul cel bun sufletul său și-l

pune pentru oi. 12. Iar năimitul și care nu este păstor și ale cărula nu sunt oile, vede lupul venind și lasă oile și fuge; și lupul le răpește și le risipeste pe ele.

13. Năimitul fuge, pentrucă este năimit și el nu are grija oilor.

14: Eu sunt păstorul cel bun, și mi cunosc (oile) mele și ele mă cunosc pe mine.

15. Precum mă cunoaște pe

mine Tatăl, și eu îl cunosc pe Tatăl; și sufletul îmi pun pentru oi.

16. Mai am și alte oi care nu sunt din staulul acesta; și pe a-celea mi se cade să le aduc; și glasul meu vor auzi, și va fi o turmă și un păstor. 17. Pentru aceasta mă iubeste

pe mine Tatăl, că eu imi pun sue fletul meu, ca iarăși să-l iau pe el.

18. Nimeni nu l ia dela mine, ci eu insumi il pun pe el. Putere am să-l pun și putere am să-l iau iarăși. Porunca aceasta dela Tatăl meu am primit-o. 19. Deci pricire s'a făcut iarăsi

intre Iudei, pentru cuvintele ao cestea.

20. Si multi dintrânsii ziceau i

Are drac și este nebun? Pentruce il ascultați? 21. Alții ziceau: Aceste cuvinte nu sunt cuvinte de indră.

10. 16: Ezech. 37, 24; 34, 23.

cit. Au doară poate un drac să deschiză ochii orbilor?
22. Şi s'a întâmplat atunci să

fie în Ierusalim (praznicul) sfințirii (bisericii), și era iarnă. 23. Și umbla Iisus în biserică,

prin pridvorul lui Solomon.

24. Deci leau împresurat pe el Iudeii și i-au grăit lui: Până când ai să ne ții sufletul în îndoială? De ești tu Hristosul, spune ne nouă pe față

25. Răspuns•a for lisus: V'am spus vouă și nu credeți. Lucru-rile pe care le fac întru numele Tatălui meu, acelea mărturisesc pentru mine.

26. Ci voi nu credeți, pentrucă nu sunteți din oile mele.

27. Oile mele glasul meu as cultă, și eu le cunosc și vin după mine.

28. Si eu le dau lor viață veși nică, și nu vor pieri în veac și nimeni nu le va răpi din mana mea.

29. Tatăl meu, care mi le a dat mie, este mai mare decât toți; si nimeni nu poate să le răpească pe ele din mâna Tatălui meu. 30. Eu și Tatăl una suntem.

31. Deci Iudeli au luat iarăși

pietre, ca să arunce întrânsul. 32. Răspuns-a lor lisus: Multe lucruri bune am arătat vouă dela Tatăl meu. Pentru care din aceste iucruri aruncați în mine cu pietre?

33. Răspuns au lui Iudeii, zis cand: Nu pentru vreun lucru bun aruncăm noi cu pietre în tine, ci pentru hulă și pentrucă om fiind, te faci pe tine Dumnezeu.

34. Răspuns a 1or Iisus: Oare

nu este scris în legea voastră: Eu am zis: dumnezei sunteți?

35. Dacă pe aceia, către carl s'a îndreptat cuvântul lui Dum nezeu, i a numit dumnezei scriptura nu poate fi călcată în picioare -

36. Oare acela pe care Tatal lea sfințit și lea trimis în lume, (puteți) voi spune că grăește huld, pentru că a zis: sunt Fiul lui Dumnezeu?

37. Dacă nu fac lucrurile Tas tălui meu, să nu credeți în mine,

38. Iar de le fac, chiar dacă nu-mi credeți mie, credeți lucrurilor, că să cunoașteți și să credeți că Tatal intru mine este și eu întru el.

39. Deci căutau iarăși să-1 prinză. 40. Și au mers iarăși de ceea parte de Iordan, la lacul unde Ioan botezase mai întâi, și a rămai acolo.

41. Şi mulți veneau la dânsul și ziceau: Ioan n'a făcut nicio minune; dar toate câte a spus loan despre acesta au fost adevărate 42. Și acolo mulți au crezul

intrânsul.

- 160 -

11.

Archierell Inpierea lui Lazăr. și fariseil uneltesc împotriva lui lisus. Sfatul lui Caiafa.

Si era bolnav un oarecare Laza din Vitanta, din satul Marieri și al surorii sale Marta.

2. Iar Maria era cea care a uns pe Domnul cu mir și a șter picioarele lui cu părul capulul al. iar Lazăr cel bolnav era fratele el

5. Deci au trimis surortle le lisus, zicànd: Doamne, acela pacare Tu il lubești, este bolnava

4. lar lisus auzind, a zis: Acea: ttă boală nu este spre moarte, ci ipre mărirea lui Dumnezeu, ca să e preamărească Fiul lui Dum. nezeu printrânsa.

5. Ci lisus iubea pe Marta și ne sora ei și pe Lazăr.

6. Deci dacă a auzit că (Lazăr) mte bolnav, a zăbovit două zile in locul in care era.

Apoi, după aceea a zis ucentellor: Să mergem îarăși în lu-

8. Zis-au lui ucenicii: Invățălorule, acum te căutau ludeii să in ucidă cu pietre, și iarăși te duct acolo?

Răspuns*a lisus: Oare nu domásprezece ceasuri sunt într'o 117 De va umbla cineva ziua, nu va împiedica, pentrucă vede lumina lumii acesteia.

10. lar de va umbla cineva numtea, se va impiedica, pentrucă umina nu mai este întrânsul.

11. Acestea le a spus, iar după arcea a zis către ei: Lazăr, pries lenul nostru, a adormit, dar merg Mol destept pe el.

12. Deci i-au zis ucenicii lui: Donmne, dacă a adormit, se va mantui (de boală).

13. Ilsus insă vorbea de moartea uli lar lor li se părea că (vorlique) despre adormirea somnului.

14. Atunci lisus le a vorbit lor

den his: Lazăr a murit.

19. Și pentru voi mă bucur
n'am fost acolo, ca să credeți. i sa mergem la el.

16. Atunci a zis Toma, care se aune de geamăn, celorlați ucenici: a mergem și noi, ca să murim

17. Deci viind lisus, 1-a aflat pe el ingropat de patru zile.

18. Ci Vitania era aproape de Ierusalim ca la cincisprezece

19. Şi mulți din Iudei veniseră la Marta și Maria, ca să le mân-găe pe ele pentru (pierderea) fra-

20. Deci Marta, când a auzit că vine lisus, a ieșit intru întâm-pinarea lui, lar Maria a rămas

21. Și a zis Marta către lisus: Doamne, de ai fi fost aici, fratele meu nu ar fi murit.

22. Dar ştiu că și acum ori câte vei cere dela Dumnezeu, el iți va da ție. 23. Zis•a ei Iisus: Fratele tău

va învia.

24. Zis•a lui Marta: Știu că va la înviere, in ziua cea învia, de apoi.

25. Zis a ei lisus: Eu sunt în vierea și viața: cel ce crede întru mine, de va și muri, viu va fi. 26. Și tot cel ce viază și crede

întru mine, nu va muri în veac. Crezi aceasta?

Zis-a lui: Da, Doamne, crez că tu esti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu care a venit in lume.

28. Şi zicând acestea, s'a dus și a chemat în taină pe Maria, sora sa, zicând: Învățătorul este aici și te cheamă.

29. lar dacă a auzit aceasta, s'a sculat degrab și a mers la dânsul.

30. Iar lisus încă nu ajunsese în sat, cl era in locul unde la intàmpinat pre el Marta.

31. Ci ludeli cari erau în casă cu dânsa și o mângăiau pe ea,

34: Ps. 82, 6.

văzând pe Maria că s'a sculat degrab și a ieșit, au mers după dânsa, zicând: Se duce la mors mânt, ca să plângă acolo.

11. 32

32. Deci Maria viind unde era lisus și văzânduel, a căzut la pie cloarele lui, zicând: Doamne, de ai fi fost aici, fratele meu n'ar fi murit.

33. Iar lisus văzândeo pe dânsa plângând, ca și pe ludeil cari ve-niseră împreună cu dânsa, a suspinat cu duhul și s'a tulburat intru sine.

34. Si a zis: Unde leati pus? Zis•au lui: Doamne, vino și vezi. 33. Și a lăcrămat Iisus.

36. Deci ziceau Iudeii: lată, cum

il iubea pe el! 37. Iar unii dintrânșii ziceau: El, care a deschis ochil orbului, nu putea oare să facă să nu moară

38. Deci lisus suspinand intru sine iarăși, s'a dus la mormânt, care era o peșteră, și peste ea era

o piatră. 39. Zis-a Iisus: Ridicați platra. Răspuns•a lui Marta, sora celui adormit: Doamne, pute, că este mort de patru zile?

40. Zis a ei Iisus: Nu ți am spus oare că, de vei crede, vei vedea mărirea lui Dumnezeu?

41. Deci au ridicat piatra. lar lisus și a ridicat ochii în sus și a zis: Părinte, multumescu-ți ție că m'ai ascultat!

42. Ci eu știam că pururea mă asculți, dar pentru poporul care stă împrejur am grăit, ca să crează că tu m'ai trimis.

43. Şi zicând aceasta a strigat cu glas mare: Lazăre, vino afară l

44. Şi a leşit mortul, manile şi

picioarele fiindu-i legate cu fașe lar fața lui era acoperită cu o nă framă. Zis-a lor Iisus: Deslegațiil și-l lăsați să meargă.

45. Deci multi din Iudeii cari veniseră la Maria și au văzut cele ce a făcut lisus, au crezut întrânsul

46. Dar unii din ei s'au du la farisei și le au spus cele ce ii făcut lisus.

47. Atunci arhiereii și farisell au adunat sobor și au zis: Ce u facem? Căci omul acesta face multiminuni.

48. De-l vom läsa pe toți vor crede întrânsul și vi veni Romanii și vor lua și țara neamul nostru.

49. Ci unul dintranșii, Caiale care era arhiereu în anul acela a zis lor: Voi nu știți nimic. 50. Nici nu vă gândiți că esti

mai de folos să moară un o pentru popor și să nu piară neamul.

51. Iar aceasta nu a spus-o dela sine, ci fiind arhiereu in am acela, a prorocit că lisus va moară pentru neam.

52. Și nu numai pentru neam ci și ca să adune laolaltă pe fii cet risipiti ai lui Dumnezeu.

53. Deci din ziua aceea sfătuit ca să-l omoare pe el.

54. De aceea Isus nu mai uniti pe față printre Iudei; ci s'a di de acolo intr'o lature, aproape pustie, într'o cetate numită Efrat și a rămas acolo cu ucenieli »

55. Ci erau aproape Paștile li deilor și înainte de Paști mulți d laturea aceea s'au suit in lerm lim, ca să se curățească.

11. 45-53: Luca 16, 31.

56. Deci (Iudeii) căutau pe Iisus, il stând în biserică, grăiau intre ei: Ce vi se pare vouă? Veni-va oare la praznic?

7. Iar arhiereii și fariseii dăduseră poruncă, după care oricine va afla unde este, să dea de veste, ca să-l prinză pe el.

12.

Ungerea lui lisus. Intrarea în lerusalim. Elinii doresc a pedea pe lisus. Glasul din cer.

far inainte de Paști cu șase zile a venit Iisus în Vitania, unde era lazăr pe careal înviase din morți.

2. Şi acolo i-au făcut cină, și Morta sluja; iar Lazăr era unul din cei ce ședeau împreună cu dansul la masă.

3. Deci Maria luand o litră de mir de nard curat, de muit pret, a uns picioarele lui lisus și le a ilers cu părul său, iar casa s'a umplut de mirosul mirului.

4. Atunci a zis unul din ucentell lui, (anume) Iuda al lui Simon bearloteanul, care avea să l vânză pe el:

5. Pentruce nu s'a vândut acest mir cu trei sute de dinari și (banii) M se fi dat săracilor?

6. Dar aceasta a spus-o nu pentru că avea grijă de săraci, ci pentru va era fur, și purtând pungă lua din ce se punea întrânsa.

7. Zis-a lisus: Las-o pe ea, căci Bentru ziua îngropării mele 1-a

8. Că pe săraci pururea îi aveți

cu voi, dar pe mine nu mă aveți pururea.

9. Și mulțimea multă din Iudei aflând că lisus este acolo, a venit nu numai pentru lisus, ci si ca să vază pe Lazăr, pe care l înviase din morti.

10. Şi s'au sfătuit arhiereii ca și pe Lazăr să•l omoare;

11. Căci din pricina lul, multi ludei mergeau și credeau în lisus. 12. Iar a doua zi, mulțimea

multă care se adunase la praznic, auzind că lisus vine în lerusalim,

13. A luat stâlpări de finic, și a ieșit întru întâmpinarea lui, strigând: Osana! Bine este cuvântat cel ce vine intru numele Domnului, impăratul lui Israil? 14. Și aflând Iisus un asin, a

șezut pe el, precum este scris: 15. Nu te teme, fiica Sionului. lată impăratul tău vine la tine şezând pe mânzul asinei. 16. Ucenicii lui nu pricepuseră

acestea mai înainte; dar după ce s'a preamărit Itsus, atunci și au adus aminte că acestea pentru el erau scrise și acestea lui i s'au făcut.

17. Deci poporul care fusese cu el când a strigat din mormant pe Lazăr și lea sculat pe el din morți, mărturisea (cum se întâmplaseră lucrurile).

18. De aceea l și întâmpina pe el poporul, căci a auzit că el fă.

cuse minunea aceasta.

19. Atunci au zis fariseii intre dânșii: Vedeți că nu folosiți nimic? lată, lumea merge după dânsul?

12. 1-8: Mat. 26, 6-13; Marcu

12-19: Mat. 21, 1-11; Marcu 11, 1-10; Luca 19, 29-40; Ps. 118, 25-26. 15: Zah. 9, 9.

IOAN

 Ci printre cei ce se suiseră să se inchine la praznic erau (și) oarecari Elini.

21. Aceștia s'au apropiat de Filip care era din Vitsaida Galileei și l-au rugat pe el, zlcând 1 Domnule, am voi să vedem pe lisus.

am voi sa vedem pe usus.

22. Venit•a Filip și a spus lui
Andrei, iar Andrei și Filip au
spus lui lisus.

23. Iar lisus a răspuns lor, zicând: A venit ceasul, ca să se preamărească Fiul Omului.

24. Amín, amín gráesc vouá: Gráuntele de grâu căzànd pe păs mànt, de nu và muri, el rămàne singur, iar de va muri, multă roadă aduce

aduce.

25. Cel ce işi iubeşte sufletul
plerdesleva pe el, iar celcesti urăşte
sufletul în lumea aceasta, il va
păstra pe el spre viața veșnică.

26. De•mi slujește cineva mie, mie să-mi urmeze; și unde voi fi eu, acolo va fi și sluga mea. Și de•mi va sluji cineva mie, il va cinsti pe el Tatăl meu.

27. Acum sufletul meu s'a tulburat; șt ce voi zice? Părinte, mântuește mă de ceasul acesta? Ci pentru ceasul acesta am venit.

28. Părinte, preamărește numele tău. Și glas din cer s'a auzit atunci, (zicând): Lam preamărit și iarăși il vol preamări.

29. Iar norodul care sta și auzia, zicea: Tunet a fost! Alții ziceau: Înger i-a grăit!

30. Răspuns•a lor Iisus și a zis: Nu pentru mine a fost glasul acesta, ci pentru voi.

31. Acum este judecata lumil

acesteia, acum stăpânitorul lumil acesteia se va izgoni.

32. Şi eu, de mă voi înălța de pe pământ, pe toți îi voi trage la

33. Iar aceasta o zicea, ca arate cu ce moarte avea să moară 34. Răspuns•a lui mulțimea: No

34. Răspuns-a lui muiținieai 340 am auzit din lege că Hristos ră mâne în veac, și cum zici tu ch Fiul Omului trebue să se înalțe Cine este acesta Fiul Omului?

35. Deci a zis lor lisus: Incapuțină vreme mai este lumina cu voi. Umblați până când aveți lumina, ca să nu vă cuprinză pe voi intunerecul; că cel ce umblă intru intunerec nu știe unde merge.

36. Până când aveți lumini credeți în lumină, ca să fiți fii luminei. Acestea a grăif lisus, mergând s'a ascuns de dânşii.

37. Dar deşi făcuse atâtea minuni înaintea lor, tot nu credeni întrânsul,

38. Ca să se plinească cuvânti lui Isaia prorocul ce zice: Doamn cine a crezut celor auzite de no şi: braţul Domnului cui s'a di coperit?

39. De aceea nu puteau rează, pentrucă Isala a mai în

40. Au orbit ochii lor și a în pietrit inima lor, ca să nu vază ochii, nici să înțeleagă cu inin și să se întoarcă, și eu să i vind pe ei.

41. Acestea le a zis Isaia, can a văzut mărirea lui și a graf despre dânsul.

42. Însă și din căpetenii mult au crezut întrânsul; dar de team

38: Is. 53, 1 40: In. 6, 9-10. lariseilor nu-l mărturiseau, ca să

nu fie scoși din sinagogă; 43. Căci iubeau mărirea omes nească mai mult decât mărirea lui Dumnezeu.

44. Atunci lisus a strigat și a is: Cel ce crede întru mine nu crede în mine, ci în cel ce m'a rimis pe mine.

46. Éu lumină am venit în lume, sa tot cel ce crede în mine să nu rămâle în întunerec.

47. Și de va auzi cineva cuvintele mele și nu va crede, eu nuel judec; căci n'am venit ca să iudec lumea, ci ca să mântuesc lumea.

48. Pe cel ce se lapădă de mine i nu primește cuvintele mele are cinc să-l judece: Cuvântul care lam grăit, acela il va judeca pe il n ziua cea de apoi.

49. Căci eu n'am grăit dela nine, ci Tatăl care m'a trimis, acela mi-a dat poruncă ce să spun

je ce să grăesc.

50. Și știu că porunca lui este dață veșnică. Dect cele ce grăesc su, precum mi•a spus mie Tatăl, spa le grăesc.

13.

L'ina cea de taină. Spălarea pis stoarelor Apostolilor, Vânzătorul. Ibrunca dragostel. Iisus vestește căderea lui Petru.

far inainte de praznicul Paștilor, știlind lisus că i-a venit ceasul a aă se mute din lumea aceasta la Tatăl, (a arătat că) iubind pe ti săi, cari erau în lume, i-a iubit pe ci până la sfârșit.

2. lar la cină, când diavolul punese acum în înima lui luda al lui Simon Iscarioteanul, gândul vânzării,

 Știind Iisus că Tatăl toate i le-a dat lui în mână și cum că dela Dumnezeu a ieşit și la Dumnezeu se duce,

4. S'a sculat dela cină și desbrăcându-și veșmintele și luând un ștergar s'a încins (cu el).

5. Apoi turnand apă în spălător, a început a spăla picloarele ucenicilor și a le șterge cu ștergarul cu care era incins.

6. Deci a venit la Simon Petru. Zis-a lui (acesta): Doamne, voeşti tu oare să-mi speli picioarele mele?

7. Răspuns•a lisus și i•a zis lui: Ceeace fac eu, tu nu știi acum, dar vei pricepe după acestea.

8. Zis-a Petru lui: Nu vei spăla picioarele mele în veac! Răspuns-a lisus lui: De nu te voi spăla pe tine, nu vei avea parte cu mine.

 Zis-a Simon Petru: Doamne, (spală-mi) nu numai picioarele, ci și măinile și capul!

10. Iar Iisus I-a zis: Cel spălat n'are trebuință să i se spele fără numai pictoarele, pentrucă este curat tot. Și voi sunteți curați, dar nu toti

11. Că știa pe cel ce avea săsl vânză; de aceea a zts: Nu toți sunteți curați.

12. Deci, după ce a spălat picioarele lor și și a îmbrăcat veșmintele sale, șezănd iarăși la masă le-a zis lor: Ințelegeți ce v'am făcut vouă?

făcut vouă? 13. Voi mă numiți pe mine Învățător și Domn, și bine ziceți, căci sunt.

14. Deci dacă eu, Domnul și Învățătorul, am spălat picioarele

27: Ps. 6, 4, 42, 6.

voastre, datori sunteți și voi să

spălați picioarele unul altuia. 15. Căci pildă am dat vouă, ca precum am făcut eu, să faceți si voi.

16. Amin, amin zic vouă: Nu este sluga mai mare decât stăpânul său, nici solul mai mare decât cel ce lea trimis pe el.

17. Dupăce știți acestea, fericiți

veti fi de le veti face.

18. Nu pentru vol toți grăesc; eu știu pe care i am ales. Ci trebue să se implinească scriptura: Cel ce mănâncă împreună cu mine pâine și•a ridicat călcăiul său asupra mea.

19. Vă spun vouă acum, mai înainte de a se face, ca atunci, când se va face, să credeți că eu

20. Āmin, amin grăesc vouă: Cel ce primește pe cared voi trimite eu, pe mine mă primește; iar cel ce mă primește pe mine, primește pe cel ce m'a trimis pe mine.

Acestea zicând lisus, s'a tulburat cu duhul și a mărturisit, si a zis: Amin, amin grăesc vouă:

unul din voi mă va vinde. 22. Deci ucenicii căutau unul la altul, nepricepându-se de cine gräeste.

23. lar la masă, unul din ucenicii lui pe care-l iubea lisus, era culcat pe sanul lui lisus;

24. Atunci Simon Petru a făcut semn acestuia să întrebe cine ar fi (acela) de care grăește.

25. Si acela lipindu-se de piep-tul lui lisus, l-a intrebat: Doamne, cine este?

13. 18: Ps. 41, 10. 21-30: Mat. 26, 21-25; Marcu 14, 18-21; Luca 22, 21-23.

26. Răspuns a Iisus: Acela este, cărula eu, întingând pâinea, iso voi da. Și întingând pâinea, a dat o lui luda al lui Simon Iscarioteanul,

27. Si atunci, după pâine, a intrat întrânsul satana. Deci a zii lisus lui: Ce vrei să faci, fă mai

28. Şi nimeni din cel ce şedeau la masă n'au priceput pentru el i•a zis lui aceasta.

29. Că de vreme ce punga eri la luda, unii socoteau că lisus ii zice: Cumpără cele ce ne trebuesc de praznic, sau să dea ceva săi racilor.

30. Deci, după ce a luat o pâinea, a ieșit îndată; iar când

iesit era noapte.

31. Zis-a lisus: Acum s'a presi mărit Fiul Omului și Dumnezeu s'a preamărit întru el.

32. Dacă s'a preamărit Dum nezeu întru el, și Dumnezeu il vi preamări pe el întru sine, și îndată il va preamări pe el.

33. Fillor, încă puțin mai sun cu voi. Căuta-mă-veți, și precum am zis Iudeilor, că unde merg m voi nu puteți veni, vă spun vouă:

34. Poruncă nouă dau vou ca să vă iubiți unul pe altul. Pre cum eu v'am lubit pe voi, a să vă iubiți și voi unul pe altu

35. Din aceasta vor cunoas toți că sunteți ucenicii mei, veți avea dragoste între vol.

36. Zis-a Simon Petru către Iisus Doamne, unde mergi? Räspuns lisus lui: Unde merg eu, tu' n

36-38: Mat. 26, 33-35; Marcu H 29-31; Luca 22, 31-34.

poți veni acum după mine; dar mai tarziu vei veni după mine,

37. Zis a Petru lui: Doamne, pentruce nu pot veni după tine acum? Sufletul meu il voi pune pentru tine.

38. Räspuns•a Iisus lui: Sufletul tău pentru mine-l vei pune? Amin, amin grăesc ție: Nu va cânta cocoșul, până ce te vei lepăda de mine de trei ori.

14.

Cupântarea de despărtire a lui Ilsus. Intrebarea lui Filip. Mân= gaetorul. Pacea cea adevarată.

Să nu se turbure înima voastră. Credeți întru Dumnezeu și iniru mine credeți.
2. În casa Tatălui meu sunt

multe lăcașuri; iar de nu, v'aș fi jpus vouă: merg să vă gătesc Vouă loc.

3. Şi de mă voi duce să vă natesc vouă loc, iarăși voi veni, I vă voi lua la mine, ca unde unt eu să fiți și voi.

4. Şi ştiţi unde merg eu, şi ştiţi

yl calca.

5. Zis a Toma lui: Doamne, nu unde mergi, și cum putem and itim calea?

6. Zis-a lisus lui: Eu sunt calea, adevărul și viața. Nimeni nu vine la Tatăl, fără numai prin mine.

7. De m'ati fi cunoscut pe mine, pe Tatăl meu leați fi cunoscut Har de acum il cunoașteți și leați Vazut be el.

A. Zisa Filip lui: Doamne, aras lame nouă pe Tatăl și ne va

monge noud.

1 /Ison lisus lui: De atâta vreme

sunt cu voi și nu m'ai cunoscut pe mine, Filipe? Cel ce m'a văzut pe mine a văzut pe Tatăl; zici tur arată-ne nouă pe Tatăl?

10. Nu crezi că eu intru Tatăl Tatăl întru mine este? Graiurile pe care eu le grăesc vouă nu le grăesc dela mine, ci Tatăl care petrece intru mine, acela face lucrurile.

11. Credeți mie, că eu întru Tatăl și Tatăl întru mine este; iar de nu, credeți mie pentru lucrurile ace-

IOAN

12. Amin, amin grăesc vouă: Cel ce crede intru mine, lucrus rile care le fac eu și el le va face, si mai mari decàt acestea va face, că eu la Tatăl meu merg.

13. Şi orice veți cere întru nu» mele meu voi face, ca să se preamărească Tatăl întru Fiul.

14. Ori ce veți cere întru numele meu, eu voi face.

15. De mă iubiți pe mine, păziți poruncile mele.

16. Şi eu voi ruga pe Tatăl și alt Mangăetor va da vouă, ca să rămâe cu voi în veac:

17. Duhul adevărului, pe care lumea nuel poate primi, că nuel vede, nici nuel cunoaște pe el iar voi il cunoașteți, căci cu vol

petrece și cu voi va fi. 18. Nu vă voi lăsa sărmani; voi vent la voi.

19. Incă puțin și lumea nu mă va mai vedea; far voi mă veți vedea, că eu sunt viu și voi veți fi vii.

20. În ziua aceea veți cunoaște că eu sunt întru l'atăl meu și voi întru mine și eu intru voi.

21. Cel ce are poruncile mele și le păzește pe ele, acela mă lubește pe mine; și cel ce mă iu-bește pre mine, iubit va fi și de Tatăl meu, și eu îl voi iubi și mă voi arăta lui.

22. Zissa către el Iuda, nu Iscas rioteanul: Doamne, ce poate fi că nouă vreai să te arăți și nu lumii?

23. Răspuns-a lisus și a zis lui: De mă iubește cineva pe mine cuvântul meu va păzi; și Tatăl meu il va iubi pe el și vom veni la el și la el ne vom face lăcaș.

24. Cel ce nu mă iubește pe mine, nu păzeste cuvintele mele; dar cuvantul ce l auziți nu este al meu, ci al Tatălui celui ce m'a trimis pe mine.

25. Acestea am zis vouă, fiind cu voi.

26. Iar Mangăetorul, Duhul cel Sfânt pe care l va trimete Tatăl întru numele meu, acela vă va învăța toate și vă va aduce aminte de toate câte am grăit vouă.

27. Pace las vouă, pacea mea dau vouă; nu precum dă lumea, dau eu vouă. Să nu se tulbure inima voastră, nici să se spăimân-

28. Ati auzit că v'am spus: Merg, dar (iarăși) voi veni la voi. De m'ați iubi pe mine, v'ați fi bucurat că v'am spus: Merg la Tatăl. Căci Tatăl meu este mai mare decât mine.

29. Iar acum v'am spus (acestea) mai înainte, până a nu se împlini, ca atunci, când vor fi, să credeti.

30. Nu voi mai grăi multe cu voi, căci vine stăpânitorul lumii acesteia, care cu mine n'are nimic.

31. Ci ca să cunoască lumea că eu iubesc pe Tatăl și precum

mi-a poruncit mie Tatăl, așa fac Sculațievă, să mergem de alci.

15.

Vita cea adepărată. Lucrătorii și vița. Mângăetorul.

Eu sunt vița cea adevărată Tatăl meu este lucrătorul.

2. Toată vița care nu adui roadă întru mine o scoate, toată vița care aduce roadă curățește, ca mai multă roadă aducă.

3. Acum voi sunteți curați pentru cuvantul care lam grait vou

4. Rămâneți întru mine și 🐠 intru voi. Precum vița nu poace aduce roadă dela sine, de nu v rămânea în bucium, așa nici vol de nu veți rămânea întru min

5. Eu sunt buciumul viței, la voi vițele; cel ce rămâne inu mine și eu întru el, acela aduc roadă multă; că fără de mine ii puteți face nimic.

6. Dacă cineva nu rămâne intr mine, se scoate afară ca vila se usucă și o adună și în foe

aruncă și arde.
7. De veți rămânea întru mie și cuvintele mele de vor răm nea întru voi, orice veți vrea vi cere si vi se va face vouă.

8. Intru aceasta se va preama Tatăl meu, de veți aduce roui multă și de vă veți face in nicit mei.

Precum m'a lubit pe mi Tatăl și eu v'am lubit pe vi rămâneți întru dragostea mea

10. De veti păzi poruncile mel veți rămânea intru dragostca i precum eu am păzit porunul Tatălui meu și rămân întru dra: gostea lui.

11. Acestea am grăit vouă, ca bucuria mea întru voi să rămâe si bucuria voastră să fie deplină.

12. Porunca mea aceasta este, ca să vă tubiți unul pe altul, precum și eu v'am iubit pe voi.

13. Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca cineva să-și pue sufletul pentru prie-

tenii săi.

14. Voi prietenii mei sunteți, de veți face câte vă poruncesc Vouă.

15. De acum nu vă mai numesc slugi, căci sluga nu știe ce face stăpânul său, ci v'am numit prieteni, pentrucă toate câte am auzit dela Tatăl meu, am arătat Vouă.

16. Nu voi m'ați ales pe mine, vi eu v'am ales pe voi și v'am pus să mergeți și roadă să adus (teți și roada voastră să rămâe, ca orice veți cere dela Tatăl întru numele meu, să vă dea vouă.

17. Acestea poruncesc vouă, ca vă iubiți unul pe altul.

18. De vă urăște pe voi lumea, na stiti că pe mine mai înainte dorat pe voi m'a urit.

19. De ați fi din lume, lumea ar lubi pe al său; dar pentrucă nu sunteți din lume, ci eu v'am Bles din lume, pentru aceasta lumna vå uråste.

20. Aduceți-vă aminte de cuvantul care am grăit vouă: Nu panul său. De m'au prigonit pe mine, il pe voi vă vor prigoni; 61 vostrual vor păzi.

21. Ci acestea toate vi le vor face vouă pentru numele meu, căci nu știu pe cel ce m'a trimin pe mine.

22. De n'aș fi venit și nu le aș fi spus, n'ar avea păcat; acum însă nu au ce să răspundă pentru păcatul lor.

23. Cel ce mă urăște pe min și pe Tatăl meu îl urăște.

24. De n'aș fi făcut între el lugi cruri pe care nimeni altul nu lesa făcut, n'ar avea păcat; acune înkă

au şi văzut şi (totuşi) m'au urlt-şi pe mine şi pe Tatăl meu. 25. Ci (s'a făcut aceasta) ca să se plinească cuvântul cel scris in legea lor: M'au urit in zadar.

26. Iar când va veni Mângae. torul pe care il voi trimite vouà dela Tatăl, Duhul adevărului, care dela Tatăl purcede, acela va măre turisi pentru mine.
27. Dar şi voi veți mărturisi,

căci dintru început sunteți cu mine.

16.

Stârsitul cupântării lui lisus. Prigonirile ce por pent. Mângăes torul. Indrăzniți, eu am birult lumea ?

A cestea am grăit vouă, ca să nu vă smintiți. 2. Scoate=vă-vor pe voi din si-

nagoge, și va veni vremea, ca tot celui ce vă va ucide pe voi să i se pară că aduce slujbă lui Dumnezeu.

3. Şi acestea vi le vor face vouă, pentrucă n'au cunoscut pe Tatăl și nici pe mine (nu m'au

15. 26: Ps. 35, 19; 69, 5.

 Ci acestea am grăit vouă, a venind vremea, să vă aduceți aminte de ele, că vi le am spus vouă. Nu vi le am spus acestea dela inceput, căci eram cu voi

Acum însă merg la cel ce m'a trímis pe mine, și nimeni din vi nu mă intreabă: Unde mergi? Ci pentrucă am grăit vouă restea, intristarea a umplut inima

bastră. Dar adevăr zic vouă: De foto vă este ca să mă duc eu; că de nu mă voi duce, Mângăe. torul nu va veni la voi, lar de mă voi duce, vi-l voi trimite. 8. Și viind acela, va vădi lu-

mea de păcat și de dreptate și

de judecată.

9. De păcat, că nu crede întru mine;

lar de dreptate, că merg la Tatăl meu și nu mă veți mai vedea; 11. lar de judecată, că stăpâ:

nitorul lumii acestela s'a osândit. 12. Incă multe am a spune

vouă, dar acum nu le puteți purta. 13. Ci când va veni acela, Dushul adevărului, vă va povățui pe voi la tot adevărul; căci nu va grăi dela sine, ci câte va auzi va grăi și va vesti vouă cele vii-

toare.

14. Acela pe mine mă va preas mări, căci din al meu va lua și

va vesti vouă.

15. Toate câte are Tatăl ale sunt; de aceea am zis că din al meu va lua și va vesti vouă.

16. Puțin și nu mă veți vedea, şi iarăşi puţin şi mă veţi vedea, că eu merg la Tatăl. 17. Atunci au zis unii din uce

Atunci au zis unii din uce. nicii lui, intre el: Ce este oare

ceeace ne spune el nouă: Puțin și nu mă veți vedea, și iarăși pu țin și mă veți vedea, și cum că eu merg la Tatăl meu?

18. Deci ziceau: Ce este a ceasta, ce zice el: Putin? Nu

știm ce grăește.

19. Deci a înțeles lisus că vreau să-l întrebe pe el și a zis lori De aceasta vă întrebați între vol, că am zis: Puțin și nu mă veil vedea, și iarăși puțin și mă veți vedea?

20. Amin, amin grăesc vouă, că voi veți plânge și vă veți tân-gui, iar lumea se va bucura gui, iar lumea vă veți întrista dar întristarea voastră întru bucurie se va în

toarce.
21. Femeea, când naște, are in tristare, căci a sosit ceasul el dar dacă a născut copilul, de bus curie că s'a născut om în lume, nu-și mai aduce aminte de durere

22. Aşa şi voi, întristare avett acum; ci larăși vă voi vedea pe voi și inima voastră se va bu cura și bucuria voastră nimeni nu o va lua dela voi.

23. lar în ziua aceea nu mă veți întreba pe mine nimic. Amin amin grăesc vouă: Orice veți cere dela Tatăl întru numele meu, vă da vouă.

24. Până acum n'ați cerut nimic intru numele meu. Cereți și veți lua, ca bucuria voastră să fie des

25. In pildă v'am spus voud acestea; ci va veni ceasul când nu voi mai grăi în pilde, ci po față voi vesti vouă pe Tatăl.

26. In ziua aceea veți cere in numele meu; și nu zic vouă ca eu voi ruga pe Tatăl pentru voi

27. Căci însuși Tatăl vă iubește pe vol, pentrucă m'ați iubit pe mine și ați crezut că eu dela Dumnezeu am ieșit.

28. leşit am dela Tatăl și am venit în lume; (acum) las lumea ni merg iarăși la Tatăl.

29. Zis au lui ucenicii: Iată, acum grăești lămurit și nu ne spui nici o pildă.

30. Acum știm că toate le știi și n'ai trebuință să te mai întrebe cineva. De aceea credem că dela Dumnezeu ai ieșit.

31. Răspuns a lor Iisus: Acum

credeti?

32. lată vine ceasul și a sosit, ca să vă risipiți fiecare la ale sale # pe mine singur să mă lăsați. Dar nu sunt singur, căci Tatăi meu este cu mine.

33. Acestea am grăit vouă, ca intru mine pace să aveți. În lume necaz veți avea; ci îndrăzniți, eu am biruit lumea.

17.

Rugăciunea lui lisus către Tatăl, pentru sine, pentru ucentcii săi si pentru toată lumea.

A cestea le-a grăit lisus, și ridi-cându-și ochii săi la cer a alin Părinte, sosit-a ceasul: Prea-mărcete pe Fiul tău, ca și Fiul Idu să te preamărească pe tine.

1 Precum al dat lui stăpânire pente toată făptura, ca la toți pe vare i-ai dat lui să le dea viață

5. Și viața veșnică aceasta este ea nă te cunoască pe fine unul adevărat Dumnezeu și pe lisus liristos pe care tu leal trimis.

4. Eu te-am preamărit pe tine pe pământ; lucrul care mi l-ai dat ca să-l fac, l-am săvârșit.

5. Si acum la tine însuți mă preamărește, tu, Părinte, cu slava care am avut-o la tine mai înainte de a fi lumea.

6. Arătateam numele tău oa menilor pe cari mi i-ai dat mi din lume. Ai tăi erau și mie mi i-ai dat și cuvântul tău au păzit

7. Acum au cunoscut că toate câte mi-ai dat mie dela tine dnt.

8. Căci cuvintele pe care mi le ai dat mie le am dat lor, iar ei le-au primit și au cunoscut adevărat că dela tine am ieșit și au crezut că tu m'ai trimis.

9. Eu pentru aceștia mă rog; nu pentru lume mă rog, ci pentru aceștia pe cari mi i-ai dat mie, căci ai tăi sunt.

10. Și toate ale mele ale tale sunt și ale tale ale mele; și m'am

preamărit întrânsele.

11. Nu mult mai sunt in lume, far acestia în lume sunt și eu la tine viu. Părinte sfinte, păzește-i tău, pe danșii intru numele cari mi i-ai dat mie, ca să fie una, precum suntem și noi.

12. Când eram gu ei în lume, eu il păziam pe el întru numele tău. Pe cari mi i-ai dat mie i-am păzit și nimeni dintrânșii n'a pierit, fără numai fiul pierzării, ca să se plinească scriptura.

13. lar acum viu la tine, și acestea le grăesc în lume, ca bucuria mea deplină s'o aibă întru el.

14. Eu am'dat cuvântul tău lor, dar lumea i a urît pe ei, căci ei nu sunt din lume, precum eu din lume nu sunt.

15. Nu mă rog ca să i iei pe ei din lume, ci ca să î păzești pe ei de cel viclean.

16. Ei din lume nu sunt, precum nici eu nu sunt din lume.

Sfinţeşte•i pe ei întru ade• vărul tău; cuvântul tău adevăr

18. Precum m'ai trimis pe mine lume și eu i-am trimis pe ei in lume.

19. Şi pentru ei eu mă fințesc pe mine însumi, ca și ei să fie sfințiți întru adevăr.

20. Si nu numai pentru acestia mă rog, ci și pentru cei ce vor

crede în mine, 21. Ca toți să fie una, precum tu, Părinte, întru mine și eu întru tine, ca și aceștia întru noi una să fie, ca să crează lumea că tu m'ai trimis.

22. Şi slava care mi-ai dat-o mie, le am dateo lor, ca să fie una, precum noi una (suntem).

23. Eu întru ei și tu întru mine, ca să fie ei desăvârșit una, și ca să cunoască lumea că tu m'ai trimis și i-ai iubit pe ei, precum m'ai lubit pe mine.

24. Părinte, pe cei cari mi i-ai dat mie voesc ca unde sunt eu să fie și ei împreună cu mine, să vază slava mea, care mi-ai dateo mie, pentrucă m'ai iubit pe mine mai înainte de întemeierea lumii.

25. Părinte drepte, lumea pe tine nu te a cunoscut, dar eu te am cunoscut și aceștia încă au cu-

noscut, că tu m'ai trimis.

26. Și am arătat lor numele tău, și l. voi arăta, ca dragostea cu care m'ai iubit pe mine să fie întrânșii și cu intru ci.

Prinderea lui lisus si ducerea lui la Ana și la Calafa. Lepădarea lui Petru, Iisus înaintea lui Pilal. Vårava.

18.

À cestea grăind lisus, a leșit im-preună cu ucenicii săi de ceea parte de părăul Chedrilor, unde era o grădină, în care a intrat el și ucenicii lui.

2. Si stia și luda, cel ce la vândut pe el, locul; căci adeseorl se aduna Iisus acolo cu ucenicii sal. 3. Deci Iuda, luând ostași și

slugi dela arhierei și dela farisel, venit acolo cu felinare și cu făclii și cu arme.

Dar lisus stiind toate cele o erau să vie asupra sa, a ieșit și

5. Răspuns au lui: Pe Isus Nas zarineanul. Zis-a lor Iisus: Eu sunt. Și Iuda, cel ce îl vânduse pe lisua sta și el împreună cu dânșii.

6. Deci, când le a zis lor s'au intors înapoi și au căzut la pământ.

7. Și i-a întrebat pe ei iarăți Pe cine căutați? Iară ei au zia Pe Iisus Nazarineanul.

8. Răspuns•a, lisus și le•a zi V'am spus că eu sunt; deci, mă căutați pe mine, lăsați aceștia să se ducă.

9. Pentru ca să se plinească cif-vântul (lui lisus) care a zisi Din cari mi i-ai dat n'am pierdut pe

nici unul dintrânșii.
10. Ci Simon Petru având sabie a scosso și a lovit cu ea pe slug arhiereului și i a tălat urechia lut

18. 2-11: Mat. 26, 47-56; Marct 14, 43-52; Luca 22, 47-53.

cea dreaptă. Iar numele slugii era Malh. 11. Şi a zis lisus lui Petru:

18. 11

Bagă sabia ta în teacă. Paharul care mi la dat mie Tatal, nuel voi bea oare?

12. Deci oastea și căpetenia cea preste o mie și slugile Iudeilor nu prins pe lisus și l-au legat

pe el.

13. Și I-au dus întâi la Ana,
pentrucă era socrul lui Caiafa
care in anul acela era arhiereu. al 4. Și Caiafa era celce sfătuise pe ludei că este de folos să moară

un om pentru popor. 15. lar Simon Petru și celalalt weenic mergeau după lisus. Ucenicul acesta era cunoscut arhie-feulul, și a intrat împreună cu lisus in curtea arhiereului.

16. lar Petru a stătut la ușă alară. leșit-a deci ucenicul celalalt, core era cunoscut arhiereului si a Forbit cu portărița și a băgat înlauntru și pe Petru.

17. Atunci slujnica portăriței a a zis lui Petru: Nu cumva ești și fu din ucenicii omului acestuia? Zhoa el: Nu sunt.

18. Şi slugile şi slujitorii făcuwra foc, căci era frig, și stăteau pi ne încălzeau; și Petru încă era tu el stand și încălzindu-se.

19. Deci arhiereul a întrebat pu lisus de ucenicii lui și de invalatura lui.

20. Răspuns•a lisus lui: Eu pe lata am gräit lumii și totdeauna am invätat in sinagoga si in bimileă, unde se adună Iudeii, iar fir ascuns n'am grait nimic.

21. Ce mă întrebi? Întreabă pe cei ce au auzit ce le am grăit lor ; lată aceștia știu cele ce am grăit ou.

22. Și spunând el acestea, una din slugile cari stăteau acolo, a dat lui lisus o palmă, zicandı Așa răspunzi arhiereului?

23. Răspuns-a Iisus lui: De ani " grăit rău, mărturisește de rău, iar de am grăit bine, pentruce mă hați?

24. Deci la trimis pe el Ana, legat, la arhiereul Caiafa.
25. Iar Simon Petru sta al Merincalzea. Deci la un intrebat: Nu cumva ești și tu din ucenicii lui? lar el s'a lepădat și a zis: Nu sunt. 26. Zis-a lui una din slugile

arhiereului, rudenie a celui ce lea tăiat Petru urechea: Au nu te-am văzut eu în grădină cu dânsul?

27. Şi iarăşi s'a lepădat Petru; și îndată a cântat cocoșul.

28. Deci au dus pe lisus dela Caiafa in divan; și era dimineața, dar ei n'au intrat in divan, ca să nu se spurce, căci aveau să mă: nânce Paștile.

29. Drept aceea, ieșit-a Pilat la ei și a zis: Ce pâră aduceți asupra omului acestuia?

30. Răspuns au ei și au zis: De n'ar fi fost acesta făcător de rele, nu lam fi dat pe el ție.

31. Deci a zis lor Pilat: Luați-l și judecați-l pe el după legra voastră. Zis-au lui ludeii: Nouă nu ne este îngăduit să omorim pe nimeni.

32. Ca să se plinească, ceeace zisese Iisus, când a spus, insemnand de ce moarte avea să moară el.

12-27: Mat. 26, 53-75; March 14, 12-11ca 22, 54-71.

28-19, 15: Mat. 27, 2, 11-30; Marcu 15, 1-19; Luca 23, 1-25.

19. 12

19. 13

IOAN

33. Atunci Pilat a intrat iarăși în divan şi chemând pe lisus, i-a zis lui: Tu eşti împăratul lu-

34. Răspuns•a lisus lui: Dela tine zici tu aceasta, sau alții ți au

gräft tie despre mine?

35. Zissa Pilat: Au doară eu sunt ludeu? Neamul tău și arhieriti tesau dat pe tine mie. Ce ai făcut?

36. Răspunsea lisus: Împărăția mea nu este din lumea aceasta. Dacă împărăția mea ar fi din lumea aceasta, slugile mele s'ar fi nevoit ca să nu fiu dat ludeilor; lar acum împărăția mea nu este

de aici. 37. Deci a zis Pilat lui: Așa dar împărat , ești tu? Răspuns•a lisus: Tu zici că eu sunt impărat. Eu pentru aceasta m'am născut și pentru aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul. Tot cel ce este din adevăr ascultă

glasul meu. 38. Zis-a Pilat lui: Ce este adevărul? Şi aceasta zicând, a ieșit iarăși la ludei și le•a zis: Eu nici o vină nu aflu intrânsul.

39. Dar aveți obiceiul ca să vă slobozesc pe unul la Paști (din închisoare). Voiți, deci, să vă slobozesc pe împăratul ludeilor?

40. Atunci au strigat iarăși cu toții, zicând: Nu pe acesta, ci pe Varava. Iar Varava era tâlhar.

Patimile Domnului. Muma lui lângă cruce. Moartea și îngros parea lui lisus.

Atunci Pilat a luat pe Ilsus și (a poruncit) să-l biciulască.

2. Şi ostaşli împletind cununu de spini, au pusso în capul lui si leau îmbrăcat pe el cu haina de porfiră.

3. Şi apropiindu-se de el ziceau Bucură te, împăratul Iudeilor! ii dădeau lui palme.

4. Deci Pilat ieşind iarăși afară a zis lor: lată, vi-l aduc pe el afară, ca să știți că nici o vină nu aflu întrânsul.

5. Deci a ieșit lisus afară pure tând cununa cea de spini și haina-cea de porfiră. Zis-a Pilat către dânșii: lată omul?

lar dacă lau văzut pe el arhiereii și slugile, au strigat, zicândi Răstignește-I, răstignește-I pe el Zis-a lor Pilat: Luați-l voi și-l răstigniți, căci eu nu aflu nicio vină intrânsul.

7. Răspuns-au lui Iudeii: Noi avem o lege și după legea noas stră el trebue să moară, căci Fiu al lui Dumnezeu s'a făcut pe sino

8. Dect, dacă a auzit Pilat acent cuvânt, mai vârtos s'a temut.

9. Şi intrând iarăși în divan, zis lui lisus: De unde ești tu? la lisus nu i-a dat nici un răspuni

10. Zis-a Pilat lui: Mie nu-mi răspunzi? Nu știi oare că putere am să te răstignesc și putere am să te slobozesc?

11. Răspuns-a lisus: N'ai avec nicio putere asupra mea, de mi ți ar fi fost dată ție de sus. De aceea cel ce m'a dat tie are mai

mare păcat. 12. Din (clipa) aceasta Pilat căută să l slobozească pe el, dar ludeli strigau, zicând: De vei slobozi pe acesta, nu ești prieten Chesarului. Tot cel ce se face pe sine impăs rat, stă impotriva Chesarului.

- 174 -

13. Deci Pilat auzind cuvantul acesta, a scos afară pe lisus și a nezut pe scaunul de judecată, în locul ce se chiamă pardosit cu pletre, iar evreeste Gavvata.

14. Şi era Vinerea Paştilor, ca al saselea ceas. Zis-a (Pilat) ludeilor: lată împăratul vostru?

15. lar ei au strigat: lasl, iasl, rästigneste l pe el! Zis a lor Pilat: Pe impăratul vostru să l răstignesc? Răspuns-au arhiereii: N'avem Impărat, fără numai pe Chesarul?

16. Atunci 1-a dat pe el lor id se răstignească. Și au luat pe

linus și leau dus.

17..Şi ducându-şi crucea sa, a leşit la locul numit al Căpătânii, care evreește se zice Golgota;

18. Și acolo leau răstignit pe pe el, și împreună cu el pe alți tloi, de o parte și de alta, iar în milloc pe lisus.

19. Ci Pilat a scris și titlu și la pus pe cruce. Și era scris: Ilsus Nazarineanul Impăratul Iudellor.

20. Şi multi din ludei au cetit avest titlu, căci locul unde s'a răallimit lisus era aproape de cetate. 🔰 era scris: evreește, elinește și lattneste.

21. Atunci arhiereli Iudeilor au lui Pilat: Nu scrie: Impăratul ludellor, ci cum că el a zis: Eu aunt Impăratul Iudeilor.

22. Răspuns•a Pilat: Ce•am scris,

23. lar dacă au răstignit pe lisus, ontașii au luat hainele lui și le-au facut" patru părți, fiecărui ostaș cate o parte, și cămașa; lar camasa era necusută, țesută de nun până ios.

TOAN

24. Deci au grăit intre dânșii. Să nu o sfâșiem, ci să aruncăm sorți pentru dânsa, a cul ve să fie, ca să se plinească scriptura ce zice: Impărțit-au hainele mele loruși, și pentru cămașa mea au aruncat sorți. Deci ostașii așa au făcut.

25. Şi stăteau lângă crucea lui lisus muma lui și sora mumei lui, Maria a lui Cleopa și Maria Maga dalina.

26. Iar lisus văzând pe malcă-sa și pe ucenicul pe care l iubia, stând, a zis maicii sale: Femee, iată fiul tău! 27. După aceea a zis ucenicului:

Iată muma ta? Și din ceasul acela ucenicul a luateo pe dansa intru ale sale.

28. După aceea, știind lisus că toate s'au săvârșit, ca să se plie nească scriptura, a zis: Mie sete. 29. Și era acolo un vas plin de

otet; far ei umpland un burete cu oțet și puindu-l într'o vergea de isop l-a dus la gura lui.

30. Deci dacă a luat lisus oțetul, a zís: Săvârşitus'a. Şi plecândusi capul, şisa dat duhul.

31. Dar pentrucă era Vineri, ludeii, ca să nu rămâie trupurile Sâmbăta pe cruce - căci era mare ziua Sâmbetei aceleia - au rugat pe Pilat să le zdrobească lor fluerile și să i ridice.

32. Deci au venit ostașii și au zdrobit fluerile celui dintăi și pe

10. 16-30: Mat. 27, 31 - 50; Marcu 10, 20 - 37; Luca 23, 26-46.

24: Ps. 22, 19. 29: Ps. 22, 16.

ale celuilalt, răstignit împreună

cu el.

33. Ci venind la lisus, dacă au văzut că murise, nu i-au zdrobit fluerile.

34. Atunci unul din ostași cu sulița a impuns coasta lui și în dată a iesit sânge și apă.

dată a ieșit sânge și apă.

35. Și cel ce a văzut a mărturisit, și mărturia lui este adevărată și acela știe că spune adevărul, ca și voi să credeți.

36. Ci s'au făcut acestea, ca

36. Ci s'au făcut acestea, ca să se plinească scriptura: Os dintrânsul nu se va zdrobi.

Şi iarăşi altă scriptură zice:
 Vedea•vor pe care i•au impuns.

38. Iar după acestea Iosif cel din Arimateea - care incă era ucesnic al lui lisus, dar pe ascuns, de frica Iudeilor - a rugat pe Pilat (săsi îngădue), ca să la trupul lui lisus; şi Pilat Isa îngăduit. Şi el a mers și a luat trupul lui lisus.

39, Și a mers și Nicodim, cel ce venise mai înainte la lisus noaptea, ducând amestecătură de smirnă și de aloe, ca la o suiă de litre.

40. Şi au luat trupul lui lisus şi (ungândus) cu miresme lsau infășurat în giulgiuri, precum este obiceiul Iudeilor la ingropare.

41. Iar în locul unde s'a răsı tignit era grădină, și în grădină mormânt nou intru care nimeni nu fusese pus níciodată.

42. Deci acolo au pus pe lisus, pentrucă (era) Vinerea Iudeilor, căci mormântul era aproape.

36: Ieş. 12, 46. 37: Zah. 12, 10.

38-42: Mat. 27, 57-61; Marcu 15, 42-47; Luca 23, 50-55.

20.

Invierea Domnului, Maria Mage dalina la mormânt. Arătarea lui Hristos Apostolilor. Toma se îns credințează.

l ar în cea dintâi zi a săptămânii a venit la mormânt Maria Mage dalina, desdedimineață, încă pe lue tunerec și a văzut piatra luată de pe mormânt.

2. Deci alergand a venit la Simon Petru și la celalalt ucenic pe care îl iubea lisus și a zis lor a Au luat pe Domnul din mormant și nu știm unde l-au pus.

3. Deci a ieşit Petru şi celalalı ucenic şi au pornit la mormanı

4. Şi alergau amândoi împreună; dar celalalt ucenic alergând mai repede decât Petru, a ajuna mai întâi la mormânt.

5. Şi plecandu-se, a văzut gluigiurile zăcând, dar n'a intrat.

6. După el a venit și Simon Petru și intrând în mormânt, a văzut giulgiurile singure zăcând

7. Iar năframa care fusese pe capul lui Ilsus, nu zăcea împreună cu giulgiurile, ci (era) învăluită deosebi, în alt loc.

8. Atunci a întrat și celalalt uce nic, care venise întâi la mormânt și a văzut și a crezut.

 Căci ei încă nu ştiau scriptura, că lisus trebuia să învieze din morți.

10. Și s'au întors ucenicii larăși la ai lor. 11. Iar Maria sta la mormani

plangand afară. Şi cum planges s'a plecat și a privit în mormant

20, 1-18: Mat. 28, 1-10; Marri 16, 1-11; Luca 24, 1-12.

- 176 -

12. Şi a văzut doi îngeri în veşminte albe, şezând unul de altre cap și altul de către pictoare, ande zăcuse trupul lui Iisus.

13. Zis-au ei către dânsa: Femee, Plângi? Zis-a ea: (Plâng), că au tuat pe Domnul meu și nu știu unde I-au pus pe el.

14. Şi zicând acestea, s'a întors inapoi și a văzut pe Iisus stând, dar nu știa că este Iisus.

15. Zis•a ei Iisus: Femee, ce plangl? Pe cine cauți? Iar ei pă• pându•l•se că este grădinarul, a lui lui: Domnule, dacă l•ai luat îu, spune•mi unde l•ai pus și eu t voi lua pe el.

16. Zis-a ei Iisus: Marie? Și înturcându-se ea, a zis lui: Ravvuni? ce se tâlcuește: Invățătorule.

17. Zisa ei lisus: Nu te atinge sie mine, că încă nu m'am suit la Tatăl meu. Ci mergi la frații nei și le spune lor: Mă sui la Tatăl meu și Tatăl vostru, la Dumanezeul meu și Dumnezeul vostru.

18. Apoi Maria Magdalina a venit și a vestit ucenicilor că a văzut pe Domnul și că acestea l lesa spus et.

19. Deci flind seară în ziua aătea, întâla a săptămânii, și fiind anulate ușile (casel) unde erau stunați ucenicil de frica iudeilor, venitea lisus și stând în mijlocul în le-a zis: Pace vouă!

20. Şi acestea zicând, le-a arătat tur mâinile și coasta sa. Şi s'au buturat ucenicii văzând pe Domnul.

21. Atunci le a zis lor lisus larani Pace vouă? Precum m'a

trimis pe mine Tatăl și eu vă trimit pe voi.

75 \

22. Şi acestea zicând, a suflat şi a zis lor: Luați Duh Sfânt;

23. Cărora veți ierta păcatele, le vor fi iertate, și cărora le veți ținea, vor fi ținute.

24. Ci Toma, unul din cel doisprezece, care se zice Geamănul, nu era cu dânșii, când a venit lisus.

25. Deci au zis cellalți ucenici către dânsul: Am văzut pe Domonul! lar el a zis lor: De nu voi vedea în mâinile lui semnul culeolor și de nu voi pune mâna mea în coasta lui, nu voi crede!

26. După opt zile ucenicii lui erau tarăși inlăuntru și Toma cu dânșii. Venit-a Iisus, fiind ușile inculate, și a stătut în mijlocul lor și a zis: Pace vouă!

degetul tău încoace și vezl mâio nile mele, și adu mâna ta și o pune în coasta mea, și nu fi neocredincios, ci credincios.

27. Apoi a zis lui Toma: Adusti

28. Şi răspunzând Toma a zis lui: Domnul meu și Dumnezeul meu!

29. Zisa lisus lui: Pentrucă m'ai văzut pe mine, Tomo, al crezut. Fericiți cel ce n'au văzut și au crezut!

30. Și încă multe alte semne a făcut Iisus înaintea ucenicilor săi, care nu sunt scrise în cartea acesta.

31. Iar acestea s'au scris, ca să credeți că lisus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu, și crezând viață să aveți întru numele lui.

12

21. 19

21.

Domnul se arată din nou Aposs tolilor. Pescuitul minunat.

După acestea lisus s'a arătat pe sine iarăși ucenicilor săi, la marea Tiberiadei; și s'a arătat așa:

2. Erau impreună Simon Petru și Toma care se zice Geamănul și Natanail cel din Cana Galieei și fiii lui Zevedei și alți doi din ucenicii lui.

3. Zis-a lor Simon Petru: Mă duc să pescuesc. lară ei au zis lui: Mergem și noi impreună cu tine. Și au ieșit și s'au suit în corabie. Dar în noaptea aceea n'au prins nimic.

4. lar dacă s'a făcut ziuă, lisus stătea pe țărm; ucenicii lui însă nu știau că este lisus.

5. Deci a zis for lisus: Fiilor, nu cumva aveți ceva de mâne care? Răspunseau lui: Nu. 6. Iar el a zis lor: Aruncați

mreaja în partea dreaptă a cora-biei și veți afla. Și au aruncat-o și nu mai puteau să o tragă pe ea de multimea pestilor.

7. Atunci ucenicul acela pe care l iubia lisus a zis lui Petru: Domnul este! Iar Simon Petru auzind că este Domnul, și a pus haina și cingătoarea, căci era gol,

și s'a aruncat în mare. 8. Iar cellalți ucunici au venit cu corabia, trăgând mreaja cu peștii, căci nu erau departe de țărm, ci (numai) ca la două sute

de coți.

9. Deci dacă au leșit la țărm, au văzut jeratec întins și pește

pus deasupra, și pâine. 10. Zis-a lor lisus: Aduceți din pestil pe cari i ați prins acum.

11. Şi s'a suit Simon Petru în corabie și a tras la uscat mreaja plină de pești mari: o sută cincie zeci și trei; și atâția fiind, nu s'a

rupt mreaja. 12. Zis•a for Iisus: Veniți de prânziți. Și nimeni din ucenici nu cuteza să l întrebe pe el Tu cine ești? - știind că este Domnul.

13. Atunci apropiindu-se lisus, a luat păinea și le-a dat lor, așiiderea și peștele.

14. Aceasta era acum a treia oară, că Iisus s'a arătat ucenicilor săi după ce s'a sculat din morți.

15. Deci dacă au prânzit, a zl lisus lui Simon Petru: Simone al lui Iona, mă iubești tu mai mult decât acestia? Răspuns•a (Petru) Da, Doamne, tu stii că te iubesc Zisea lui: Paște mielușeii mei.

16. Şi la întrebat (lisus) a doua oară: Simone al lui Iona, mă iu-bești tu pe mine? Răspuns-a lui Da, Doamne, tu știi că te iubesc Zis-a lui: Paște oile mele.

17. Zis-a lui a treia oară: Si-

mone al lui Iona, mă iubești tu pe mine? Și s'a mâhnit Petru, că a treia oară i a zis lui: Mă iubesti tu? Apoi a zis către lisus; Doamne, tu toate le stii; tu stii ca te iubesc. Zis a Iisus lui: Paște oile mele.

18. Amin, amin grăesc ție: Când erai mai tânăr, te încingeai tu insuți și umblai unde voial; dor când vei imbătrâni, vei întindu mâinile tale și altul te va îns cinge și te va duce unde tu nu

19. Și aceasta a zis, însemnând cu ce moarte avea să preama-rească pe Dumnezeu. Și acestea grăind, a zis lui : Vino după mine.

20. Ci întorcându-se Petru, a văzut venind după el pe ucenipul pe care-l iubia lisus și care la cină se culcase pe pietul lui și-l intrebase: Doamne, cine este cel ce va să te vânză?

21. Pe acela văzându-l Petru, a sis lui Iisus: Doamne, dar cu acusta ce (va fi)?

22. Răspuns•a Iisus lui: De voi vrea să rămâe acesta până voi veni, ce ai tu? Tu vino după

23. Deci a ieșit cuvântul acesta

intre frați, că ucenicul acesta nu va muri. Dar lisus nu i•a spus lui că nu va muri, ci: de voi vrea să rămâe acesta până voi veni, ce ai tu?

24. Acesta este ucenicul care mărturisește despre acestea și a scris acestea; și știm că mărturia lui este adevărată.

25. Ci sunt și altele multe pe care le a făcut lisus, care de s'ar fi scris cu deamănuntul, mi se pare că nici in lumea aceasta n'ar incă-pea cărțile ce s'ar fi scris. Amin.

FAPTELE SFINȚILOR APOSTOLI

1.

Hristos se arată Apostolilor după înviere. Inălțarea la cer. Alege# rea lui Matia în locul vânzăto# rului Iuda.

Teofile, în cartea cea dintâi ți am scris despre toate câte a făcut și a învățat lisus, dela început,

2. Până în ziua în care s'a inăltat, dupăce prin Duhul Sfânt a dat poruncă apostolilor pe cari i-a ales,

5. Şi cărora s'a şi infățișat pe sine viu după patima sa, prin multe semne doveditoare, arătână du-se lor vreme de patruzeci de zile şi grăind cele despre împărăția lui Dumnezeu.

4. Şi fiind impreună cu dânşii, le a poruncit lor să nu se depărteze de lerusalim, ci să aştepte făgăduința Tatălui, pe care (precum a spus) ați auzit dela mine.
5. Căci Ioan a botezat cu apă,

 Căci Ioan a botezat cu apă, iar voi nu mult după aceste zile vă veți boteza cu Duhui Sfânt. Atunci cei ce se adunaseră il intrebară pe dânsul, zicând Doamne, oare în vremea aceană vei așeza din nou impărăția lui Israil?

7. lar el a zis către dânșii: Nu vi s'a dat vouă să știți vremile sau soroacele pe care Tatăl lese pus întru atotputernicia sa.

8. Ci cànd va veni Duhul Siani peste voi, veți lua putere și mi veți fi mie martori în Ierusalim și în toată Iudeea și în Samaria p pană la marginea pământului.

9. lar zicând acestea, s'a înălțai în fața lor, și un nor l-a luat pe

el din ochii lor.

10. Și cum priveau ei la cer când se inălța el, lată, doi băra bați au stătut înaintea lor în vass

minte albe.

11. Zis-au aceștia: Bărbați (ia liteeni, ce stați ultându-vă la cer Acest lisus care s'a inățat dele voi la cer, așa va veni precunti-ați văzut pe el mergând la cer

12. Atunci, dela muntele si

se chiamă al Maslinilor, care este aproape de Ierusalim cale de o Sambătă, apostolii s'au intors în Ierusalim.

13. Şi dacă au ajuns, s'au suit in incăperea de sus, unde ședeau (de obiceiu) Petru, Iacov, Ioan ji Andrei, Filip, Toma, Vartolomeiu și Matei, Iacov al lui Alfeu, Simon Zilotul și Iuda al lui Iacov.

14. Toti aceștia, împreună cu femelle și cu Maria, muma lui lius, stăruiau, într'un cuget, în rupaciune.

15. In zilele acestea sculându-se l'etru în mijlocul ucenicilor - iar numărul poporului adunat era ca la o sută și douăzeci - a zis:

la o sută și douăzeci - a zis:
16. Bărbațtlor și fraților, trebuia
la se implinească scriptura aceea
care s'a rostit de mai înainte de
Duhul Stânt, prin gura lui David,
despre Iuda, care s'a făcut povătuitor celor ce au prins pe Iisus.

17. Căci acela (încă) era numărat împreună cu noi și fusese ales pentru această slujbă.

18. Şi din plata nedreptății şi-a cății part o țarină, dar căzând, a plesnit pântecele lui și s'au vărsat toate măruntaele lui.

19. lar aceasta s'a făcut cunoscută tuturor celor ce locuesc în lerusalim, încât țarina aceea s'a vhemat în limba lor Acheldama, aducă Țarina Sângelui. 20. Pentrucă scris este în cartea

20. Pentrucă scris este în cartea Pulmilor: Facă-se casa lui pustie, și mă nu fie cine să locufască înirânna! Și: dregătoria lui să o ia altul!

21. Se cuvine deci, ca unul din

1, 20: Ps. 69, 26.

bărbații cari se adunau cu not în toată vremea întru care Domnul lisus a fost cu not,

22. Incepand dela botezul lui Ioan și până în ziua în care n'a inălțat dela noi, să fie impreună cu noi martor invierii lui.

23. Şi au pus înainte pe doi, pe Iosif care se chema Varsava, numit și Iust și pe Matia.

24. Şi rugându-se (apostolii) au zis: Tu Doamne, care cunoști ini-

24. Şi rugându-se (apostolli) au zis: Tu Doamne, care cunoşti inimile tuturor, arată-ne dintre aceşti doi pe care leai ales, 25. Ca să fa soarta slujbei şi

25. Ca să ia soarta slujbel și apostoliei acesteia, dintru care a căzut Iuda, ca să meargă la locul său.

26. Apoi au aruncat sorți penetru ei, și soarta a căzut pe Matla; și s'a numărat el cu cel unsprezece apostoli.

2.

Pogorîrea Duhulul Slânt. Cupântarea lui Petru.

I ar dacă a sosit ziua praznicului Cincizecimii, el erau adunați impreună cu toții.

2. Şi fără de veste s'a facut din cer un huet ca de suflare de vifor, și a umplut toată casa unde șea deau et.

 Şi li s'au arătat lor, împărțite, limbi ca de foc, şi s'au lăsat peste fiecare dintrânşii.

4. Și s'au umplut toți de Duhul Sfânt și au început a grăi în alte limbi, precum le da lor Duhul să grăiască.

5. Ci în Ierusalim erau locuis tori ludei, oameni cucernici, din toate neamurile cari sunt sub cer.

6. Şi făcându-se glasul acela,

2. 7

pe ei grăind în limba sa. 7. Şi se spăimântau toți și se mirau, zicând unul către altul: Nu sunt oare Galileeni toți aces

știa cari grăesc? 8. Și cum (se 'ntămplă că) auzim fiecare limba noastră, intru care ne«am născut?

care ne-am născut?

9. Parții și Mezii și Elamitenii, și ceice locuesc în Mesopotamia, in Iudeea și în Capadochia, in Pont și în Asia,

10. În Frighia și în Pamfilia, în Eghipet și în părțile Libie cele de lăngă Chirene, și oaspeții din Roma și Iudeli și veneticii,

11. Criterii și Arabii. ii auzim

11. Critenii și Arabii, îi auzim grăind în limbile noastre slăvitele fapte ale lui Dumnezeu.

12. Si se spăimântau toți și se mirau, zicând unul către altul: Ce va să fie aceasta?

13. Iar alții ziceau în batjocură:

S'au îmbătat de must? 14. Atunci ridicându-se Petru cu cei unsprezece a prins a grăi și a zice către el: Bărbați ludei, și toți cei ce locuiți în Ierusalim, aceasta să vă fle știută vouă și să luați aminte cuvintele mele!

15. Pentrucă aceștia nu sunt beți, precum vi se pare vouă, căci este (abia) al treilea ceas din zi.

16. Ci aceasta este ceea ce s'a

spus prin prorocul Ioil:

17. In zilele cele de apoi, zice Domnul, turnasvoi din Duhul meu peste tot trupul, și vor proroci fectorii voștri și fetele voastre; și tinerii voştri vor vedea vedenii şi bătranii voştri vor visa visuri.

18. Incă și peste slugile mele și peste slujnicile mele voi turna în zilele acelea din Duhul meu

și vor proroci. 19. Și sus în cer voi face minuni, şi semne jos pe pământ: sânge şi foc și ceață de fum. 20. Soarele se va preface în inc

tunerec' și luna în sânge, mai ina inte până ce va veni ziua cea mare și luminată a Domnului. 21. Și atunci tot cel ce va chema

numele Domnului, se va mantui,

22. Bărbați Israilteni, ascultați cuvintele acestea: Pe lisus Nazar rineanul, bărbat arătat de Duninezeu înaintea voastră prin pulu rile și minunile și semnele pe care Dumnezeu le a făcut printrânsu in mijlocul vostru, precum știi

și voi, 23. Pe acesta, după sfatul rânduit și după prevăzătoarea șil înță a lui Dumnezeu, vândut fiint vouă, l-ați luat și prin mâinili celor fărădelege răstignindu-i, l-at omorit.

24. Dar Dumnezeu 1-a invial deslegând legăturile morții, pen-trucă nu era cu putință să fie d tinut de moarte.

25. Căci David zice despre Văzut-am pe Domnul purure înaintea mea, că deadreapta mu este, ca să nu mă clătesc.

26. Pentru aceasta inima mea s'a veselit, și s'a bucurat limba mea; ba chiar și trupul imeu m

va odihni intru nădejdea, 27. Că nu vei lăsa sufletul meil in lad, nici vei da celui cuvisi al tău să vază stricăciunea. 28. Cunoscute al făcut mie

25: Ps. 16, 8-11.

- 182 -

vieții; umpleamă vei de veselie cu

fața ta. 29. Bărbaților și fraților? Să-mi fie iertat să grăesc cu îndrăsneală către voi despre patriarhul David, căci el a murit și s'a și îngropat ji mormântul lui este la noi până În ziua de astăzi.

30. Dar el fiind proroc și știind ră Dumnezeu i a făgăduit cu ju-rământ să ridice din rodul coapselor lui, după trup, pe Hristos, ca să șază pe scaunul lui,

31. Mai nainte văzând, a vestit invierea lui Hristos, (spunand) că nu se va lăsa sufletul lui în iad, nici trupul lui nu va vedea stricaciunea.

32. Pe acest Iisus Dumnezeu

lea inviat, (lucru) pentru care noi Joti suntem martori.

33. Drept aceea, înălțat flind cu dreapta lui Dumnezeu și luând dela Tatăl făgăduința Duhului Sfant, a turnat (preste noi) ceea ce voi vedeți și auziți acum.

34. Pentrucă David nu s'a suit la ceruri, dar el zice: Zisa Doma nul Domnului meu, şezi deas

dreapta mea,

35. Până ce voi pune pe vrășe mașii tăi așternut picioarelor tale.

36. Deci, să știe bine toată casa isi Israil, că pe acest Iisus, pe care voi leați răstignit, Dumnezeu lon făcut Domn și Hristos.

37. \$1 auzind el acestea, s'au Petru și către ceilalți apostoli: Le vom face, bărbațtlor și fraților?

38. Iar Petru a zis către el: Pocății vă și să se boteze flecare din voi întru numele lui linus Hristos spre iertarea păcatelor, și veți primi darul Duhului Sfant.

39. Pentrucă vouă vă este dată făgăduința și copiilor voștri și tuturor celor de departe, ori pe căți ii va chema Domnul Dumnezeul nostru.

40. Şi cu alte multe cuvinte mărturisia el (pe Hristos) și il în-demna pe dânști, zicând: Mântulți-vă de acest neam indărătnic!

41. Iar ei primind cu dragoste cuvântul lui, s'au botezat; și s'au adăogat în ziua aceea ca la trei mii de suflete.

42. Şi stăruiau în invățătura apostolilor, în împărtășire și în frângerea pâinii și în rugăciuni.

43. Si era cuprins de frică tot sufletul, căci multe minuni și semne se făceau prin apostoli.

44. Și toți cel ce au crezut erau împreună și toate le aveau de obște.

45. Şi şi vindeau moşille şi ave rile și le împărțiau pe ele tuturor, după trebuința fiecăruia.

46. Și în toate zilele stăruiau, într'un cuget, în biserică și frân-geau pâinea prin case, primindu-și hrana cu bucurie și cu inimă nevinovată.

47. Läudând pe Dumnezeu şi fiind bine primiți de tot poporul. Iar Domnul sporia în fiecare zi obștea cu cei ce se izbăveau.

^{30:} Ps. 89, 4—5; 2 Sam. 7, 12-12: Ps. 132, 11.

11. Ps. 16, 10.

34: Ps. 110, 1.

FAPTELE

Vindecarea ologului. Petru cus pântează multimii despre Hristos și despre pocâtnță.

Petru și Ioan s'au suit (odată) împreună în biserică, la rugă-ciunea dela ceasul al nouălea.

2. Şi (era acolo) un om oarecare, schiop ffind din pântecele maicii sale, pe care il aduceau și il așezau în fiecare zi inaintea bisericii la ușa ce se chema Frumoasă, ca să ceară milostenie dela cei ce întrau în biserică.

3. Acesta, văzând pe Petru și pe Ioan că vrea să între în biserică, a cerut milostenie.

4. Iar Petru și Ioan căutând la dânsul, au zis: Uită te la nol.

 Iar el căuta la dânșii cu osârdie, așteptând să primească ceva dela el.

6. Atunci Petru a zis: Argint și aur nu am, dar ceeace am iți dau: În numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, scoală-te și umbiă?

7. Şi apucându l pe el de mâna cea dreaptă, l a ridicat şi îndată i s'au întărit lui tălpile şi fluerile (picioarelor).

8. Şi sărind a stat (în pictoare) şi a început a umbla; şi a intrat cu ei în biserică, umbland şi săr rind şi lăudând pe Dumnezeu.

rind şi lăudând pe Dumnezeu.

9. Şi la văzut pe el tot poporul umblând şi lăudând pe Dumnezeu.

10. Și l-au cunoscut că era cel ce ședea pentru milostenie la ușa cea Frumoasă a bisericii, și s'au umplut de spaimă și de mirare pentru, ceeace i se intâmplase lui.

pentru ceeace i se intâmplase lui. 11. Ci fiindcă șchiopul cel vindecat se ținea de Petru și de Ioan, tot norodul uimit a alergat la dânșii,

în pridvorul ce se chiamă al lui Solomon.

12. Iar Petru văzând aceasta, a grăit către norod: Bărbați Isralli teni! Ce vă minunați de aceasta? Sau vă ultați la noi, ca și cum cu a noastră putere sau cucerinicie lam fi făcut pe acesta să umble?

13. Dumnezeul lui Avraam şi al lui Isaac şi al lui Iacov, Dumnezeul părinților noştri, a preamărit pe Fiul său lisus, pe care voi leați vândut şi v'ați lepădat de dânsul în fața lui Pilat, care voia să-l lase slobod pe el.

14. lar voi v'ați lepădat de cel.

14. Iar voi v'ați lepădat de cel Sfânt și Drept și ați cerut să vi si dăruiască vouă un bărbat uciga;

15. Ați omorit pe începătorul vieții, pe care Dumnezeu lea îns viat din morți și căruia noi il suntem martori,

16. Și pentru credința în numele lui, pe acesta pe care il vedeți și îl cunoașteți, numele lui lisus l-a întărit, și credința cun întru el i-a dat lui această vine decare deplină înaintea voasiră, a tuturor.

17. Dar eu știu fraților, că din neștiință ați făcut aceasta, ca și mai marii voștri.

18. Ci Dumnezeu a plinit esisfel cele vestite de el mai inalnie prin gura tuturor prorocilor stil (anume) că Hristos va să pătis mească.

neasca.

19. Deci, pocățilovă și vă înstoarceți, ca să se șteargă păcatele voastre și să vie vremi de însenia nare dela fața Domnului,

20. Şi să vă trimită pe lisu. Hristos cel mai inainte propoved duit vouă, 21. Pe care cerul trebue să-l primească până la vremea plinirii tuturor celor vestite din veac de Dumnezeu prin gura sfinților săi proroci.

22. Căci Moise a zis: Domnul Dumnezeul vostru va ridica dintre frații voștri Proroc ca mine; pe pl să-1 ascultați întru toate câte va grăi vouă.

va grăi vouă.

23. Și va fi că tot sufletul care
nu va asculta de prorocul acela,
pe va pierde din popor.

24. Și toți prorocii cari au grăit înainte și după Samuil au vestit zilele acestea.

25. Vol sunteți fiii prorocilor și al legământului pe care l-a făcut Dumnezeu cu părinții voștri, când a grăit către Avraam: Și întru Mimânța ta se vor binecuvânta toate neamurile pământului.

26. Şi Dumnezeu, inviind pe Fiul său, vouă vi l-a trimis pe el mai întâi să vă binecuvinteze, ca Mi vă intoarceți flecare dela faptele voastre cele rele.

4.

Prigontrea Apostolilor. Marturia ful Petru și a lui Ioan despre puterea și darul lui Hristos. Viața de obște a creștinilor.

Si pe când grăiau ei norodului, au venit la dânșii preoții și mai marele bisericii și saducheii,

2. Supărați, că ei învățau noros dul și vesteau, întru Iisus, înviesea din morți.

3. Şi punând mâna pe ei i-au

pus sub pază până a doua zi, căci (acum) era seară.

 Dar mulți din cei ce auziseră cuvântul au crezut, încât numărul bărbaților (credincioși) a sporii la cinci mii.

la cinci mii.
5. Iar a doua zi s'au adunat
în Ierusalim căpeteniile și bătrânii
si cărturarii.

6. Şi arhiereul Ana şi Catafa şi Ioan şi Alexandru şi câți erau din neamul arhieresc.

7. Şi puindu-i pe et în mijloc, i-au intrebat: Cu ce putere sau în al cui nume ați făcut vol a- ceasta?

8. Atunci Petru, umplandu«« de Duhul Sfant, a zis către dângili Căpetenii ale poporului și voi băs trânilor!

 De vreme ce noi suntem intrebați astăzi pentru o facere de bine cu un om bolnav, prin cine s'a mântuit acesta,

10. Cunoscut să fie vouă tururor și la tot poporul lui Israil, că în numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, pe care vol Izați răstignit și pe care Dumnezeu Iza inviat din morți. Prin acela stă acesta sănătos inaintea voastră!

 El este platra care nu s'a băgat în seamă de voi, ziditorii, şi care a ajuns în capul unghiului.

12. Și în nimeni altul nu este mântuire, pentrucă nu este sub cer nici un alt nume dat oamenilor, întru care să ne mântuim noi.

13. Şi văzând ei indrăzneala lui Petru și a lui Ioan, și știind că sunt oameni necărturari și din prostime, se mirau (de dânșii). Dar

4. 11: Ps. 118, 22.

^{3. 22:} A doua Lege 18, 15, 19, 25: Fac. 12, 3; 22, 18.

cu toate că-i știau pe el că fu-

seseră cu lisus, 14. Văzând pe omul cel tămă• duit stând cu dânșii, nu puteau spune nimic impotriva lor.

15. Ci poruncindu le să iasă afară din sobor, vorbeau întru sine zicând:

16. Ce să facem cu oamenii aceștia? Căci tuturor celor ce locuesc în Ierusalim le este cunoscut că s'a săvârșit de el o vădită minune, pe care nu o putem tăs

gădui.

17. Ci pentruca aceasta să nu se mai lățească în popor, cu înfricoșare să le poruncim lor să nu mai grăiască în numele acesta nici unuia din oameni.

18. Și chemândusi pe el, lesau poruncit lor ca nicidecum să nu mai grăiașcă nici să invețe în nus

mele lui Iisus.

19. Iar Petru și Ioan răspunzànd, au zis către dânșii: Judecați de este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm de voi mat mult decât de Dumnezeu.

20. Pentrucă nu putem să nu vestim noi cele ce am văzut și am auzit.

21. Iar ei infricoşandusi pe dânşii, isau slobozit, neaflând nici un chip săsi pedepsească pe ei, de teama poporului; căci toți preamăreau pe Dumnezeu pentru ceea ce se făcuse.

22. Iar omul acela, cu care se făcuse minunea acestei tămăduiri, avea mai mult decât patruzeci

de ani.
23. Ci dacă i-au slobozit pe et, au venit la al lor și le-au povestit câte le-au spus lor arhiereii și băs trânii.

24. Iar el auzind, toti într'un cuget au ridicat glas către Dumnezeu și au zis: Stăpâne, Dumnezeule, cel ce ai făcut cerul și pământul și marea și toate cele ce sunt întrânsele,

25. Tu, prin gura robului tău David, ai zis: Pentru ce s'au întărâtat neamurile și noroadele au cugetat cele deșarte?

26. Ridicatu-s'au impărații pământului și stăpânitorii s'au adunal împreună împotriva Domnului și împotriva unsului lui.

27. Căci cu adevărat s'au adus nat, în cetatea aceasta, asupra sănstulul tău Fiu Iisus, pe care leat uns, Irod și Pilat din Pont, cu pagânii și cu noroadele lui Israil

28. Ca să facă toate câte mana ta și sfatul tău de mai nainte au rânduit să fie.

29. Și acum, Doamne, caulă impotriva ingrozirilor lor și de robilor tăi să vestească cuvântul tău cu toată indrăzneala;

30. Intinde mâna ta (asupra lor), ca în numele sfântului tău Fiu lisus să facă tămăduiri și semni și minuni.

31. Şi pe cànd se rugau ei, s'a clătit locul unde erau adunați d s'au umpluți toți de Duhul Sfânt și vesteau cu indrăzneală cuvântul lui Dumnezeu.

52. Iar mulțimea celor ce au crezut avea un singur suflet și singură inimă; și nici unul ne zicea că din averile sale este ceval său, ci toate le aveau de objite

1 său, ci toate le aveau de objuit 33. lar apostolii mărturiscau cu

24: Ies. 20, 11; Ps. 146, 6; Is. 37, 16; Ier. 32, 17.

25: Ps. 2, 1-2.

mare putete de învierea Domnului Iisus, și mare har era peste ei toți.

34. Și nimeni nu era lipsit intre el, căci toți câți aveau țarini sau case le vindeau și aducând prețul celor vàndute,

35. Il puneau la picioarele apostolilor; și se da fiecăruta după cum avea trebuință.

36. Iar Iosif, cel ce s'a numit de apostoli Varnava - ce se tàle cuește: Flul Mangălerii - un levit, Critean de neam,

37. Având o țarină, a vândut•o și aducând prețul ei 1•a pus la picioarele apostolilor.

5.

Anania și Safira. Apostolii arun; cati în temniță și scăpați prin minune. Arhiereii uneltesc, iar Apostolii propoeduesc. Gamaltii.

Iar un om oarecare, anume Anania, impreună cu Safira femeea sa, și-a vândut țarina.

2. Şi, cu ştirea femeii sale, a ascuns o parte din preț, iar cealaltă parte aducându-o, a pus-o la picioarele apostolilor.

3. Atunci a zis Petru: Ananio, pentruce a umplut satana inima ta, să minți tu Duhului Sfânt și mă ascunzi din prețul țarinei?

4. Au rămâind (nevândută), nu țle-ți rămânea? Și dacă ai vândui-o, (prețul ei) nu era in stăpânirea ta? Cum ți-ai pus în inima is lucrul acesta? N'ai mințit oamentlor, ci lui Dumnezeu.

5. Iar Anania auzind cuvintele

frică mare îi cuprindea pe toți cei ce auzeau (de 'ntâmplarea) accasta. 6. Și sculându-se cei mai tineri,

5. Şi sculându-se cel mai tineri,
 l-au înfășat și scoţându-l afară l-au îngropat pe el.

7. lar dupăce au trecut ca la trei ceasuri, a întrat și femeea lui (Anania), neștiind ceeace se 'ntâm-plase.

8. Zis-a Petru către ea: Spune-mi mie, cu atât ați vândut larina? Iar ea a răspuns: Da, cu atâta.

9. Ci Petru a întrebat o (larăgi):
Pentruce v'ați vorbit între vol să ispitiți Duhul Domnului? lată pictoarele celor ce au îngropat pe bărbatul tău sunt la ușă și te vor scoate afară și pe tine.

10. Şi (Safira) a căzut Indată la pictoarele lui și a murit. Şi intrând tinerii, au aflat-o moartă și î seco-țându-o au îngropat-o lângă băr-batul ei.

11. Și frică mare a căzut peste toată adunarea și peste toți cel ce auzeau acestea.

12. Iar prin măintle apostolilor se făceau semne și minuni multe întru popor. Și erau toți într'un gând în pridvorul lui Solomon.

13. Dar din cellalți nimeni nu cuteza să se lipească de ei; po» porul însă îi lăuda pe dânșii.

14. Si tot mai văttos sporea

14. Și tot mai vârtos sporea mulțimea de bărbați și de femei cari credeau în Domnul,

15. Incât scoteau la uliți pe cei bolnavi și ii puneau pe paturi și pe năsălii, ca venind Petru, măcar umbra lui să (umbrească* pe vres unul dintrânșii.

16. Și se adunau în Ierusalim și mulți din cetățile cele de primprejur, aducând pe cei bolnavi și pe cei chinuiți de duhuri necu-

rate, și toți se tămădulau!

17. Atunci s'a sculat arhiereul și toți cei ce erau împreună cu dansul - acestia fiind din eresul saducheslor - și s'au umplut de pizmă.

18. Şi şi au pus mâinile lor pe apostoli și i-au băgat pe ei în temnița de obște.

19. Dar ingerul Domnulul a deschis noaptea uşile temniţei şi scoţându-i pe dânşii, a zis:

20. Mergeți și stând în biserică grățți poporului toate cuvintele vieții acestela.

21. Şi auzind aceasta, au intrat de dimineață în biserică și au în-ceput a învăța. Ci venind arhiereul și cei ce erau împreună cu el, au adunat soborul și pe toți bătrânii fiilor lui Israil și au trimis la temniță să-i aducă pe dânșii.

22. Dar slugile mergand nu i-au aflat pe ei in temniță, și în-torcându-se au spus,

23. Zicând: Am găsit temnița incuiată cu toată grija, iar pe străjeri stând înaintea uşilor; ci dess chizând, n'am aflat în lăuntru pe nimeni.

24. \$1 auzind cuvintele acestea, mai marele bisericii și arhiereil se mirară de dânșii (întrebându-se) ce va să fie aceasta.

25. Viind însă un oarecare, le a spus lor, zicând: Iată, bărbații pe care i ați pus în temniță sunt în biserică, stând și învățând poporul.

26. Atunci voevodul bisericii cu slugile mergand, i-au adus pe el, dar nu cu silă, căci se temeau de popor să nu-i ucidă cu pietre. Şi aducandusi pe ei, isau

pus în fața soborului. Atunci are

hiereul i-a întrebat, 28. Zicând: Nu v'am poruncit oare cu asprime să nu mai în vățați în numele acesta? Și iată ați umplut Ierusalimul cu învă tătura voastră, și voiți să aduceți asupra noastră sângele omului a cestula !

29. Iar Petru și ceilalți apos toli răspunzând au zis: Trebue să ascultăm pe Dumnezeu mai mult decât pe oameni!

30. Dumnezeul părinților noștri a sculat din morți pe lisus, pi care voi lați omorit spânzurân duel pe lemn.

31. Pe acesta Dumnezeu Isa înălțat cu dreapta sa, (ca să fie) Incepător și Mântuitor și să des lui Israil pocăință și iertare de

32. Iar martorii cuvintelor aces tora suntem noi și Duhul Sfant pe care lea dat Dumnezeu celor

ce-l ascultă pe el. 33. Auzind ei (acestea), foarie s'au mâniat și se sfătuiau să-i

omoare pe dânșii.

34. Atunci s'a sculat în sobot un fariseu, anume Gamaliil, invațător de lege, cinstit de tot poporul, și poruncind să fie scon puțin apostolii afară,

35. À zis către dânșii: Bărbatt Israilteni, luați seama de ce vreil să faceți cu oamenii aceștia;

36. Pentrucă mai înainte zilele acestea s'a sculat Tevdo-spunànd cumcă el este cineva mare și s'a lipit de el un număr de oameni, ca la patru sute; da el a fost ucis si toti cei ce ascula

5. 30: A doua lege 21, 22.

taseră de el s'au risipit, far (din

treaba lor) nimic nu s'a ales. 37. După el, în zilele numără toarei, s'a sculat Iuda Galileanul, trăgând după sine popor mult; dar și acela a pierit și toți câți Il ascultaseră pe el s'au risipit.

38. Şi acum ya spun: Nu vă legați de oamenii aceștia, ci lăsați i în pace - căci dacă planul acesta sau lucrul acesta va fi dela oameni, se va risipi, 39. Iar de este dela Dumnezeu,

nusl veți putea risipi - ca nu cumva vă faceți luptători împotriva lui Dumnezeu.

40. Şi ascultandu-l pe el, au chemat pe apostoli, și bătându-l, le-au poruncit să nu grăiască în numele lui iisus și i-au slobozit pe ei.

41. lar el s'au dus din fața soborului, bucurându-se că pentru numele lui s'au învrednicit a se lace de ocară.

42. Şi toată ziua în biserică și prin case nu încetau a învăța și a binevesti pe Ilsus Hristos.

6.

Alegerea celor sapte diaconi. Arhidiaconul Stefan.

In zilele acelea înmulțindu-se ucenicli, elenistii au prins a cârti Impotriva Evreilor, că văduvele lor erau trecute cu vederea la impartirea zilnică a celor de trebuință.

Atunci cel doisprezece chemand multimea ucenicilor, au zis: Nu este bine ca noi lăsând cuvân tul lui Dumnezeu, să slufim la

3. Drept aceea, fratilor, alegeți illintre voi şapte barbați cu nume tun, plini de Duhul Sfant și de

înțelepciune, pe cari să-i rândulm la treaba aceasta.

4. Iar noi vom stărul în rugă:

ciune și în slujba cuvântului.

5. Și a plăcut cuvântul acesta la toată mulțimea; și au ales pe Ștefan, bărbat plin de credință și de Duh Sfânt, și pe Filip și pe Prohor și pe Nicanor și pe Timon și pe Parmena și pe Nicolae, An-tiohianul de curând întors la credință dintre păgâni.

6. Pe aceștia i au pus înaînten apostolilor și (apostolii) rugându-se și-au pus mânile peste dânșii.

7. Si cuvântul lui Dumnezeu creștea, și sporea foarte numărul ucenicilor în Ierusalim; ba și mul-țime multă de preoți se întorcea la credință.

8. Iar Ștefan, fiind plin de credință și de putere, făcea minunt și semne mari întru popor.

9. Atunci s'au sculat unii din sinagoga ce se zicea a Libertinilor și a Chirinenilor și a Alexandri-nilor și a celor din Chilichia și din Asia, și au prins a se prici cu Stefan.

10. Dar nu puteau să stea împotriva înțelepciunii și duhului cu

care grăia el.

11. Atunci au pus la cale pe niște oameni să zică: Leam auzit pe el grăind cuvinte de hulă im-potriva lui Moise și a lui Dumnezeu.

12. Şi astfel au întărâtat poporul și pe bătrâni și pe cărturari, și năvălind (asupra lui), l-au luat și leau dus înaintea soborului.

13. \$1 au pus martori mincinoși cari ziceau: Omul acesta nu incetează a grăi cuvinte de hulă impotriva acestui loc sfânt și a legit;

14. Căci 1-am auzit pe el zicand ca lisus Nazarineanul va strica locul acesta și va schimba obiceiurile pe care ni le-a dat nouă Moise.

Și căutând spre el toți cei ce ședeau în sobor, au văzut fața lui ca fața unui înger.

7.

Cuvântarea arhidiaconului Stefan. Mucenicia lui.

Atunci a zis arhiereul: Oare

A aşa sunt acestea?
2. lar el a zis: Fraților și părinților, ascultați? Dumnezeul mă ririi s'a arătat părintelui nostru Avraam, când era în Mesopotamia, mai înainte de a locui el în

Haran.
3. Şi a zis către dânsul: leși din pământul tău și din neamul tău și vino in tara care ți o voi arăta ție.

4. Atunci ieşind din ţara Haldetlor a locuit in Haran, și de acolo, dupăce a murit tatăl său, 1-a mutat pe el in țara aceasta, in care locuiti voi acum.

5. Şi nu isa dat lui moştenire întrânsa nici o urmă de picior, dar i-a făgăduit că i-o va da spre stăpânire lui și după dânsul, neas vând încă fiu, urmașilor lui.

6. Si Dumnezeu a grăit așa : Urmașii lui fisvor streini în țară streină și i vor robi pe ei și i vor chinui patru sute de ani.

7. Dar neamul la care vor sluji el il voi judeca eu, a zis Dums

5: Fac. 12, 7; 13, 15; 17, 8; 48, 4. Fac. 15, 13—14; Ieş. 2, 22; 12, 40.

7. 3: Fac. 12, 1; 48, 4.

les. 3, 12.

nezeu, și după acestea vor ieși şi-mi vor sluji mie în locul acesta.

8. Si i+a dat lui așezământul tăierii împrejur; și așa a născut pu Isaac și lea tălat împrejur în ziua a opta, și Isaac a născut pe Iacov și Iacov pe cei doisprezece pae

9. Şi patriarhii pizmuind pe Iosli leau vândut la Egipet, dar Dume

nezeu era cu dânsul.

10. Şi 1•a scos pe el din toate necazurile lui şi i•a dat lui har și înțelepciune înaintea lui Faraon impăratul Egipetului, și lea pur pe el povătuitor peste Egipet și peste toată casa sa.

11. Şi a venit foamete şi necaz mare peste toată țara Egipetului și a Canaanului și părinții noștrii

nu aflau de mâncare.

12. Auzind însă lacov că în Egipet sunt bucate, a trimis (acolo) pe părinții noștri, întâla oară.

13. Iar a doua oară s'a arătat losif fraților săi și neamul lui losif s'a făcut cunoscut lui Faraon.

14. Şi trimiţând Iosif, a chemat pe tatăl său Iacov cu tot neamul lui de şaptezeci și cinci de suflete

15. Şi s'a pogorit lacov în Egie pet și a murit și el și părinții nostri.

16. Si au fost mutati în Sihem și puși în mormântul pe care le cumpărat Avraam cu preț de are gint dela fili lui Emor, in Sihem

17. Ci cu cât se apropia vres mea făgăduinții pe care cu ju-rământ o făcuse Dumnezeu lui Avraam, creștea și se înmulțea poporul in Egipet,

18. Până ce s'a sculat alt impăs rat care nu cunoștea pe losif.

19. Acesta uneltind impotriva neamului nostru, a silit pe părinții noștri să-și lepede pruncii lor, M nu mai trălască.

20. In vremea aceea s'a născut Moise, și era plăcut lui Dumnezeu. Trei luni el a fost hranit in casa tatălui său.

21. Iar când a fost lepădat, la luat fata lui Faraon și lea crescut pe el ca pe feciorul său. 22. Și a invățat Moise toată

Intelepciunea Egiptenilor și era puternic în cuvânt și în fapte.

23. lar când a împlinit patruseci de ani, s'a suit în inima lui (dorul) de a cerceta pe fiii lui İmail, frații săi.

24. Şi văzând pe unul din ei patimind strâmbătate, a apărat și a răzbunat pe cel asuprit, omorând pe egiptean.

25. Ci el gândea că frații săi pricep, că Dumnezeu prin mâna lui le dă lor mântuire; dar ei n'au

priceput.

26. A doua zi s'a ivit în mija lucul unora cari se sfădeau, și ia Indemnat pe el la pace, zicând: Osmenilor, voi sunteti frați, pentruce vă asupriți unul pe altul?

27. Iar cel ce asuprea pe aproa-

pele lea impins, zicând: Cine te-a pun pe tine stăpân și judecător

pente noi?

that fit.

28. Ori vreai să mă omori, precum ai omorit pe egipteanul? 29. Auzind cuvântul acesta, Moise a fugit și a pribegit prin isra Madian, unde i s'au născut

30. lar când a împlinit patruzeci ile ani de (pribegie), i s'a arătat în huntla muntelui Sinai ingerul Dom. hulul, in para focului unui rug.

31. Şi Moise văzând s'a mînu» nat de vedenie, și apropiindu-se ca să vază (ce este), s'a auzit glasul Domnului către el:

32. Eu sunt Dumnezeul părintilor tăi, Dumnezeul lui Avraom și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov. Și cutremurându-se Moise nu cuteza să privească.

33. Ci Domnul a zis către el Desleagă încălțămintea picioarelor tale, pentrucă locul pe care stat pământ sfânt este!

34. Am văzut bine suferințele poporului meu din Egipet și suspinul lui leam auzit și m'am poe gorît ca săel scot pe el (din robie). Vino, dar, să te trimit în Egipet.

35. Pe acest Moise de care s'au lepădat, zicând: Cine te-a pus pe tine stăpân și judecător? - pe acesta Dumnezeu, prin mana ingerului celui ce i s'a arătat lui în rug, l-a trimis domn și izbăvitor.

36. Acesta i a scos pe ei, făcând minuni și semne în pământul Egiptului și la Marea Roșie și în pustie

patruzeci de ani.

37. Acestà este Moise, cel ce a zis fiilor lui Israil: Proroc ca mine va ridica vouă Domnul Dumnezeul vostru dintre frații voștri, de el să ascultați!

38. Acesta este cel ce, când a

fost adunarea cea din pustie, cu îngerul care i a grăit lui în muntele Sinai și cu părinții noștri a primit cuvinte de viață, ca să ni le dea nouă.

39. Părinții noștri însă n'au vrut

^{32:} Ies. 3, 6.

^{33:} Ieş. 3, 5. 34: Ieş. 2, 24, 3, 7, 10.

^{37:} A doua Lege 18, 15.

să asculte de el, ci l-au lepădat si s'au intors cu inimile lor in Egipet,

40. Zicând lui Aaron: Fă-ne nouă dumnezei cari să meargă înaintea noastră, pentrucă lui Moise acesta care ne a scos pe noi din țara Egipetului, nu știm ce i s'a intâmplat?

41. Și au făcut în zilele acelea un vițel și au adus jertfă idolului și se veseleau întru lucrurile mâi-

nilor lor.

42. Și s'a intors Dumnezeu dela dânșii și i a lăsat să se inchine ostirli cerului, precum este scris in cartea prorocilor: Adusu-mi-ați oare voi, în casa lui Israil, vite junghiate și jertfe în cei patruzeci de ani din pustie?

43. Şi aţi luat cortul lui Moloh și steaua dumnezeului vostru Rema fan, chipurile pe care le ați făcut ca să vă închinați lor. Dar vă voi muta pe voi dincolo de Vavilon?

44. Părinții noștri aveau în pustie cortul mărturiei, precum a rânduit cel ce a grăit lui Moise, ca să l facă pe el după asemăna rea pe care o văzuse.
45. Pe acesta primindu-l părinții

noștri I-au dus cu Isus Navi în pământul păgânilor pe cari Dumnezeu i a gonit din fața părinților nostri, pănă în zilele lui David. 46. Acesta a aflat har inaintea

lui Dumnezeu și s'a rugat să afle locas Dumnezeului lui Iacov.

47. Ci Solomon (a fost celce) isa zidit lui casă.

48. Dar cel Prea Inalt nu los cuește în locașuri făcute de mâini (omenești), precum zice prorocul:

49. Cerul imi este scaun pământul așternut pictoarelor mele Ce casă îmi veți zidi mie? zice Domnul - sau unde este locul odihnei mele?

50. Au nu mâna mea a făcut

toate acestea?

51. Voi cei tari în cerbice și netăiați împrejur la înimă și la urechi, voi pururea vă împotriviți Duhului Sfânt! Ca părinții voștri, așa (sunteți) și voi!

52. Pe care din proroci nu l-au gonit părinții voștri? Ei au omos rit pe cel ce de mai nainte au vestit venirea Celui Drept, ai cas rui vânzători și ucigași v'ați făcut voi acum,

53. Ceice după îndemn îngeresc ați primit legea și nu ați

păzit=o pe ea! 54. Și auzind ei acestea, li crăpa inima (de ciudă) și scrâșneau din dinți împotriva lui.

55. Iar Ștefan, flind plin de Duh Sfânt, a căutat la cer și a văzul mărirea lui Dumnezeu și pe lisus stând deadreapta lui Dumnezeu

56. Şi a zis: Iată, văd ceruril-deschise și pe Fiul Omului stand deadreapta lui Dumnezeu!

57. Iar ei strigând cu glas mare și au astupat urechile lor, și tol într'un gând au năvălit asupra lul

58. Şi scoţându-l afară din co tate, au început să l'improaște cu pietre. Iar martorii și au pus hais nele lor la picioarele unui tânăr ce se chema Saul.

59. Şi pe când el împroșcau

cu pietre pe Ștefan, acesta se ruga și zicea: Doamne lisuse, primeșu duhul meu!

not cu glas mare: Doamne, nu le socoti păcatul acesta! Și zicând acestea a adormit. Iar Saul

7. 60

60. Apoi ingenunchind, a stri-

Saul prigonește pe creștini. Filip proposedueste în Samaria. Si-mon orășitorul, Petru și loan în Samaria. Vistiernicul împărătesei Candachia primește cres dința crestină.

lar in zilele acelea goană mare s'a pornit asupra Bisericii din ierusalim; și afară de apostoli, toți M ale Samariei.

2. Ci niște oameni cucernici au îngropat pe Ștefan și l•au plâns pe

cu plangere mare.

3. Iar Saul pustia Biserica, infrånd prin case, şi târând pe băr-bați și pe femei, îi ducea în temnita

4. Cei ce se risipiseră însă, în drumul lor binevesteau cuvântul.

5. (Astfel) Filip pogorandu-se în cututea Samariei, le propovedula for pe Hristos.

Și mulțimile luau aminte, intr'un cuget, la cele ce le grăia trele ce le făcea.

7. Pentrucă din multi, cari ayou duhuri necurate, strigand cu multi slăbănogi și schiopi se tă-

8. Şi s'a făcut bucurle mare în

n aceea.

9. Dar in cetate era un om larecare, anume Simon, care de multă vreme vrăfia și amăgea poporul Samariei, zicând că el ar fi

cine știe ce. 10. Și toți, dela mic până la mare, îl ascultau (ulmiți), zicând i Acesta este puterea cea mare a lui Dumnezeu!

11. Şi ascultau de el, pentrucă de multă vreme îi amăgea pe el cu vnăiile lui.

12. Iar dacă au crezut lui Filip care propovedula despre impărăția lui Dumnezeu și despre nu-mele lui Iisus Hristos, s'au botezat bărbați și femei.

13. Atunci a crezut și Simon acela, si botezandu-se era vesnic cu Filip. Şi văzând minunile cele mari și semnele ce se făceau, se mira peste măsură.

14. Ci auzind apostolii din Iea rusalim, cumcă Samarinenii au primit cuvantul lui Dumnezeu, au trimis la él pe Petru și pe Ioan,

15. Cari pogorându-se, s'au rugat pentru ei, ca să primească Duhul Sfant.

16. Pentrucă peste nici unul din

el nu se pogorise incă, ci erau numai botezăți intru numele Dome nului lisus.

17. Atunci şi au pus măinite peste ei şi au primit Duhul Sfant. 18. Şi văzând Simon că prin punerea măinilor apostolilor se dă Duhul Sfant, le a adus lor bani,

19. Zicand: Dati-mi si mie această putere, ca ori pe cine voi pune mâinile să primească Duhul

20. Dar Petru a zis către el : Piei, cu argintul tău cu tot? Cări ai socotit că darul lui Dumnezeu se agonisește cu bani.

Tu nu ai nici partea, nici soarta acestel chemări, pentrucă

42: Amos 5, 25-27.

49: ls. 66, 1-2.

inima ta nu este dreaptă înaintea lui Dumnezeu.

22. Drept aceea, pocăește te de această răutate a ta și te roagă lui Dumnezeu, doar ți se va ierta cugetul înimit tale.

25. Căci văd că ești amar ca fierea și (prins) în legăturile nes dreptății.

24. Şi răspunzând Simon, a zis: Rugaţi•vă voi pentru mine Domnului, ca nimic din cele ce ați zis să nu vie asupra mea.

25. Deci mărturisind și grăind cuvântul Domnului, s'au intors în Ierusalim, binevestind în multe sate de ale Samarinenilor.

26. Iar îngerul Domnulul a grăit către Filip, zicând: Scoală-te și mergi spre Miazăzi la calea ce se pogoară din Ierusalim în Gaza, care este pustie.

27. Şi sculându se s'a dus. Şi lată un Etiopian famen, mare dres gător al Candachiei, impărăteasa Etiopiei, care era peste toată vistieria ei şi care venise la Ierusalim să se inchine,

28. Se întorcea acasă și șezând în căruța sa, cetea pe prorocul Isaia.

29. Iar Duhul a zis lui Filip: Apropie te și te ține de căruța aceasta.

30. Şi alergand Filip la auzit cetind pe prorocul Isaia şi a zis: Oare înțelegi cele ce citești?

31. lar el a zis: Cum aș putea înțelege, de nu mă va povățui cineva? Și a rugat pe Filip să se suie și să șază lângă el.

32. Iar locul din scriptură unde cetea era acesta: Ca o oale sia adus spre junghiere și ca un miel fără de glas inaintea celui con tunde pe el, așa nu și a deschi gura să.

33. Spre injosire s'a făcut iudecata lui, și neamul lui cineal va spune? Căci s'a ridicat depământ viața lui.

34. Și famenul a prins a gral și a zice lui Filip: Rogu-te, despre cine spune prorocul acesta? Despre sine, sau despre alteineva

35. Atunci Filip deschizane gura sa și purcezănd dela locul acesta al scripturii, a binevenii lui pe lisus.

36. Și mergând el pe drum, au ajuns la o apă. Zis-a famenul lată apă! Ce mă oprește să ma botez?

37. Răspuns•a lui Filip: De cres din toată inima ta, se poate. la el a grăit și a zls: Crez că line Hristos este Fiul lui Dumnezau

38. Şi a poruncit să stea uruţa; şi s'au pogorit amândoi ii apă, şi Filip şi famenul, şi lea bu tezat pe el.

39. Iar dacă au ieșit din ma Duhul Domnului a răpit pe Filip și famenul nu lea mai văzut pe el; și el s'a dus în calea sa, bu curânduese.

40. Iar Filip a fost găsit în Asset Şi trecând (dintr'un loc intr'altul binevestea prin toate cetățile, pân a ajuns la Chesareea. 9

Chemarea lui Papel. Petru täs mädueste pe Enea din Lida si înpiază pe Tapita din lopi.

or Saul suflând încă groază și ucidere împotriva ucenicilor Domnului, s'a dus la arhiereu.

2. Și a cerut dela el scrisori către sinagogele din Damasc, ca de ar afla pe vreunii, fie bărbați, lie femei, cari sunt pe calea aceasta a credinței în Hristos), săi aducă legiați la lerusalim.

3. Dar pe când mergea și se spropia el de Damasc, fără de veste a strălucit peste el o lumină ilin cer.

4. Şi căzând la pământ a auzit un glas zicându•i: Saule, Saule, de ce mă prigonești?

5. Zis-a el: Cine esti, Doamne? lar Domnul a zis: Eu sunt Iisus pe care tu-l prigonesti. Greu îți sate ție să lovești cu piciorul în polduri.)

6. Și tremurând de spaimă, a tu eli Doamne, ce voești să fac? ar Domnul a zis către eli Scoaliste și întră în cetate, și ți se va pune ție ce trebue să faci.

7. lar oamenii, cari mergeau ov cale impreună cu el, stăteau meremeniți auzind glasul și nevăzănd pe nimeni.

8. Și s'a sculat Saul dela părmânt și deschizându-și ochii săi șu mai vedea nimic. Și ducân-diud de mână, l-au băgat în Da-

9. Şi tret zile nu a văzut şi n'a mancat; nici n'a băut.

10. Iar în Damasc era un ucenic, Atume Anania. Și a zis Domnul către el, în vedenie: Ananio! lar el a răspuns: lată mă, Doamne!

11. Iar Domnul a zis către el: Sculandu-te, mergi pe ulița ce se cheamă Dreaptă, și caută în casa lui Iuda pe Saul cel din Tars, că iată se roagă.

12. Şi a văzut, în vedenie, pe un bărbat, anume Anania, intrând la el și puindu-și mânile peste el, ca iarăși să vază.

13. Şi a răspuns Anania: Doamene, auziteam dela mulți despre bărbatul acesta, câte rele a făcut sfinților tăi din Ierusalim.

14: Ba aré putere dela arhierei să lege și aici pe toți cari cheamă

numele tău.
15. Și a zis Domnul către el:
Mergl, căci vas ales imi este mie
acesta, ca să ducă numele meu
inaintea neamurilor și a impăraților și a fiilor lul Israil.

16. Căci eu îi voi arăta câte trebue să pătimească el pentru numele meu.

17. Și s'a dus Anania și a întrat în casă și puindu-și mânile peste el a zis: Frate Saule, Domnul lisus, care ți s'a arătat pe calea pe care veneai, m'a trimis ca să-ți primești vederea și să te umpli de

Duhul Sfant.

18. Şi indată a căzut de pe ochii lul ca nişte solzi, şi a văzut indată şi sculându-se s'a botezat.

19. Apoi luând de mâncare,

19. Apoi luând de mâncare, s'a întărit. Și a rămas cu ucenicii cei din Damasc câteva zile.

cel din Damasc câteva zile.

20 Și indată a început a propovedui pe Hristos, (zicând) că
acesta este Fiul lui Dumnezeu.

21. Și toți cei ce l auzeau se mirau și ziceau: Nu este oare acesta cel ce prigonea în Ierusalim pe

8. 22: Ps. 78, 37.

cei ce cheamă numele acesta? Ba și aici de aceea venise, ca să-i ducă pe ei, legați, la arhiterei? 22. Iar Saul mai vârtos se în-

9. 22

22. Iar Saul mai vârtos se întărea și tulbura pe Iudeii cari loculau în Damasc, dovedind că acesta este Hristosul.

23. lar dupăce au trecut zile multe, ludeii s'au sfătuit să-l 0#

multe, ludeli sau sintali e moare pe dânsul.
24. Saul a aflat însă de viclesugul lor. Ci ei păzeau porțile (cetății) ziua și noaptea, ca săsl omoare pe el.

25. Dar ucenicii lui luându.l noaptea, l.au slobozit peste zid, lăsându.l jos intr'o coșniță.

26. Şi mergând Saul în lerusalim, încerca să se lipească de ucenici, dar toți se temeau de el, necrezând că este ucenic.

27. Varnava insă luându•l pe el, I•a dus la apostoli și le•a spus cum a văzut pe cale pe Domnul și cum i•a grăit lui și cum in Damasc a vestit cu indrăzneală numele lui Iisus.

28. Şi era cu el în Ierusalim intrând şi ieşind şi vorbind cu îndrăzneală în numele Domnului

lisus. 29. Și grăla și se gâlcevea cu eleniștii; iar ei căutau să l omoare

pe el. 30. Si dacă frații au înțeles as ceasta, l-au dus pe el în Chesareea, iar (de acolo) l-au trimis la Tars.

51. Bisericile din toată Iudeea și Galileea și Samaria aveau pace, întărindu-se și umblând întru frica Domnului, și sporind cu mângăerea Duhului Sfânt.

32. Ci Petru trecând pe la toți, a venit și la sfinții cari loculau in Lida.

33. Și a aflat acolo pe un om oarecare, anume Enea, care era slăbănog și zăcea în pat de opt ani

34: Zis-a Pētru lui: Enea, vine decă-te pe tine Itsus Hristos. Scoss lă-te și-ți strânge patul! Și îndată s'a sculat.

35. Şi lau văzut pe el toți ce ce loculau în Lida și în Sarona cari s'au și întors la Domnul.

36. Iar în lopi era o uceniță anume Tavita – care tâlcuindus insemnează Căprioară. Aceasta ero plină de fapte bune și de multi milostenii ce făcea.

37. Dar s'a intâmplat în zilel acelea că s'a înbolnăvit și a murii Și scăldându•o au pus•o în fotșuri

38. Ci Lida fiind aproape il lopi și ucenicii auzind că Petru en aici, au trimis la dânsul dol comeni, rugându î să nu pregeta veni până la ci.

39. Şi sculându-se Petru, a mem cu dânşii. Iar dacă a sosit, loan dus pe el în foişor; şi l-au împresurat toate văduvele plângând arătându-i iile şi veşmintele ce la făcea Căprioara când era cu dân

40. Atunci Petru scoțând alari pe toți, a îngenunchiat și s'a rugal Apoi întorcându-se către trup, zis: Tavita, scoală l lar ea și-a de schis ochii și văzând pe Petru

a şezut.

41. Iară el dându-l mâna,
ridicat-o pe ea și chemand p
finti et pe văduve, le-a dat-o VI

sfinti și pe văduve, le-a dat-o vi.
42. Și s'a auzit aceasta pit
toată Iopi. Și mulți au crezut
Domnul.

43. Iar Petru a rămos desiul zile în Iopi, la un oarecare Sinus curelarul. 10.

Botezul sutașului Cornelie. Vez denla lui Petru despre chemaz rea păgânilor la credință.

Fra insă un om în Chesareea, anume Cornelie, sutaș din ceata (de ostași) ce se chema Italica,

lica,
2. Cucernic și temător de Dumneznu, cu toată casa lui. El făcea milostenti multe poporului și pururea se ruga lui Dumnezeu.

3. (Odată), cam la al nouălea reas din zi, a văzut în vedenie sevea pe îngerul lui Dumnezeu intrând la el și zicându-i: Cornelie!

4. Iar el căutând spre dânsul și înfricosându-se, a zls: Ce este, Doamne? Și I-a zis lui: Rugăctunile tale și milosteniile tale s'au sult spre pomenire înaintea lui Dumnezeu.

5. Și acum trimite niște oameni la lopi și chiamă pe un oarecare Simon, ce se numește Petru.

6. Acesta găzduește la unul Simon, curelarul, a cărui casă este langă mare. Acesta iți va spune tie ce trebue să faci.

7. Iar dacă s'a dus ingerul care irălse cu Cornelie, (acesta) a chenat pe doi din slujitorii săi și pe un ostaș cucernic din cei ce il slutau lut.

8. Și povestindu-le lor toate, la trimes la Iopi.

9. lar a doua zi, mergând ei pe cale și apropiindu-se de cetate, în ceasul al șaselea Petru s'a suit în bisor să se roage.

10. Făcândud-se foame, voia să unte (ceva). Și pe când i se gătea mâncarea, a căzut preste dânsul

uimíre,

11. Căci a văzut cerul denchin
și pogorându-se peste el un fel
de vas, ca o mare față de mană
legată in cele patru cofțurl și nlobozindu-se pe pământ.

12. În ea se găseau din toate (dobitoacele) cu câte patru picloare și din hiare și din cele cu se târăsc pe pământ și din pasările cerului.

13. Și a auzit un glas (zicond) către el: Scoală, Petre, junghie și mănancă!

14. Iar Petru a zis: Nicidecum, Doamne, căci niciodată n'am mâncat nimic din ce este spurcat sau necurat.

necurat.

15. Ci giasul a grăit către dâne sul a doua oară: Cele ce Dumezeu a curățit, tu nu le numi spurcate.

16. Și aceasta s'a petrecu de trei ori; apoi vasul s'a ridicat ia-răși la cer.

17. În vreme ce Petru nu se dumirise încă ce ar putea însemna vedenia care o văzuse, lată că oamenii trimiși de Cornelie (veniseră și) dupăce întrebaseră de casa lui Simon, se opriseră la poartă.

18. Şi strigând întrebau, de găza dueşte aici Simon cel ce se nua meşte Petru. 19. Ci, cum Petru se gândea

19. Ci, cum Petru se gandea la vedenie, i a zis lui Duhul: Iată, te caută trei oameni.

 Scoală şi te pogoară şi mergi impreună cu ei, nimic indoinduste, pentru că eu isam trimis.

21. Și pogorându-se Petru la oamenii trimiși la el de Cornelle, a zis: lată, eu sunt acela pe care-l căutați. Care este pricina pentru care ați venit?

22. Iar ei au zls: Cornelie sutașul, bărbat drept și temător de Dumnezeu și cu bună mărturie în tot neamul ludellor, a luat poruncă dela un inger sfânt să te cheme pe tine la casa sa și să asculte graiurile tale.

23. Deci, chemandu-i inlăuntru Petru i-a ospătat pe dânșil. Iar a doua zi a ieșit cu ef; și unii din frații din Iopi încă au mers cu dânsul.

24. Iar în cealaltă zl au intrat în Chesareea, unde îl aștepta Cornelie impreună cu rudeniile sale și cu prietenii săi cei mai apropiați, pe cari il adunase.

25. Şi când era să între Petru, l•a întâmpinat Cornelie și căzând la picioarele lui, s'a închinat lui.

26. Ci Petru lea ridicat pe el zicând: Scoală, căci și eu sunt om?

27. Și vorbind cu el a intrat și a aflat mulțimea celor ce se adunaseră.

28. Şi a zis către el: Voi şitți că nu se cuvine unui ludeu să se lipească sau să se apropie de cel de alt neam; şi mie Dumnez zeu mi•a arătat, ca pe nici un om să nu•l socotesc spurcat sau necurat.

29. Drept aceea, fiind chemat fără șovăire am venit. Vă intreb deci, pentru care pricină m'ați chemat?

30. Răspuns•a Cornelie: Acum patru zile postisem până la ceasul acesta, iar în ceasul al nouălea rugându•mă în casa mea, iată că mă pomenesc inaintea mea cu un bărbat în haină luminată. 31. Și el mi•a zis: Cornelie, auzitu•ți•s'a rugăciunea ta, și milose tentile tale s'au pomenit inaintea lui Dumnezeu.

32. Trimite, dar, la lopi și chiama pe Simon ce se numește Petru. Acesta găzduește în casa lui Si mon curelarul, lângă mare.

33. Deci, numai decât am trimis la tine, și tu bine ai făcut că ai venit; iar acum noi toți stăm inaintea lui Dumnezeu, ca să ascultăm toate câte-ți sunt poruncite ție dela Domnul.

34. Şi deschizând Petru gura a zis: Cu adevărat înțeleg, că Dumi nezeu nu se uită la față.

35. Dimpotrivă, pe cel ce se teme de el și face dreptate, orie dece neam ar fi, il primește.

36. Cuvântul pe care lea trimi el fiilor lui Israil, binevestind pau prin Iisus Hristos, acesta este Dom nul a toate.

nul a toate.

37. Voi stiți vestirea ce s'a făcut prin toată ludeea, incepând
din Galileea, după botezul pe cor
lea propoveduit Ioan,

38. Despre IIsus cel din Nazeret: cum I-a uns pe el Dumnezeu cu Duhul Sfânt și cu putere, cum a umblat el (pretutinden bine făcând și tămăduind pe toi cei indrăciți, căci Dumnezeu er cu dânsul.

39. Și noi suntem martori per tru toate câte a făcut el și în țară Iudeilor și în Ierusalim. Pe acesta (Iudeii) 1-au omorit, spânzurăndusi pe lemn.

40. Dar Dumnezeu 1 a înviti pe el a treia zi și 1 a rânduit sa se arate.

41. Nu la tot poporul, et noue martorilor celor de mai inainte

rânduiți de Dumnezeu, cari am màncat și am băut împreună cu el, după ce a înviat din morți.

42. Şi ne-a poruncit nouă să propoveduim poporului și să mărturisim că el este cel rânduit de Dumnezeu judecător al viilor și al morților.

43. Despre acesta toți prorocii mărturisesc, că prin numele lui lot cel ce va crede întrânsul va dobândi iertarea păcatelor.

dobândi iertarea păcatelor.

44. Pe când Petru rostea cuvintele acestea, s'a pogorit Duhul
Sfânt peste toți cei ce ascultau
uvântul.

45. Şi credincioşii cei tălați împrejur, carl veniseră cu Petru, s'au mirat că şi peste păgâni s'a vărsat darul Duhului Sfânt.

46. Căci îi auzeau pe ei grăind în limbi și mărind pe Dumnezeu. Atunci Petru a zis:

47. Poate oare cineva să or prească apa, ca să nu se boteze aceștia cari au primit Duhul Sfânt

48. Și le-a poruncit îor să se boteze intru numele Domnului lisus Hristos. Atunci I-au rugat pe el să rămână la dânșii câteva zile.

11.

Petru dà seamà înaintea Apostos illor despre botezul lui Cornelie. Varnava e trimis în Antiohia. Proroctrea lui Agav despre foas mete. Ilmitere de ajutoare la lerusalim.

Ci apostolii şi frații cari erau în ludea au auzit că și păgânii au primit cuvântul lui Dumnezeu.

2. Şi când Petru s'a suit în le-

rusalim, cei tăiați imprejur au prins a se prici cu el,

 Zicand: Ai intrat la oament netăiați împrejur și ai mâncat cu ett
 Atunci Petru a început a le povesti pe rând și a zls:

5. Eu eram în cetatea lopi și mă rugam, când (de-odată) am văzut, întru ulmirea minții, o ve-denie: un vas, ca o față de masă mare, se pogora de cele patru colțuri, slobozindu-se din cer până la mine;

6. Şi căutând la ea şi luând seama, am văzut dobitoace cu câte patru picioare de pe pământ şi hiare şi de cele ce se târăsc, şi păsări de ale cerului.

7. Şi am auzit un glas zicându-mi: Scoală-te, Petre, junghie si mănâncă?

8. Şi am zis: Nicidecum, Doamne, căci niciodată n'a intrat în gura mea nimic din ce este spurcat.

 Ci a doua oară mi•a grăît mie glasul din cer, zicând: Cefe ce Dumnezeu a curățit, tu nu le socoti spurcate.

 lar aceasta s'a făcut de trei ori; și toate s'au ridicat iarăși la cer.

11. Și iată, îndată sosiră la casa în care eram, trei oameni trimiși dela Chesarea la mine.

12. Iar Duhul mi•a zis să merg impreună cu ei, nimic indoindu•mă. Şi au venît impreună cu mine şi aceşti şase frați, şi am intrat in casa omului

casa omului.

13. Atunci el ne»a povestit nouă cum a văzut în casa lui un în» ger stând şi zicând: Trimite la lopi să cheme pe Simon cel ce se numește Petru.

14. El va grăi către tine graluri întru care te vei mântui tu

11. 14

și toată casa ta. 15. Dar când am început a grăi, s'a pogorit peste ei Duhul Sfânt, cum (se pogorise) și peste noi la inceput.

16. Şi mi-am adus aminte de cuvântul Domnului, cum zicea: Ioan a botezat cu apă, iar voi vă veți boteza cu Duhul Sfânt.

17. Deci, dacă Dumnezeu le a dat lor acelaș dar ca și nouă, pentrucă au crezut în Domnul lisus Hristos, cine eram eu ca să pot opri pe Dumnezeu?

18. Şi auzind acestea, s'au liniştit și preamăreau pe Dumnezeu zi-când: Așa dar și păgânilor le-a dat Dumnezeu pocăință spre viață!

19. Cei ce se risipiseră din pris cina tulburării ce se făcuse cu prilejul (uciderii) lui Ștefan, ajunseră până în Fenichia și în Chipru și în Antiohia, dar nimănui nu vestiră cuvântul, fără numai lu-

deilor. 20. Erau însă printre ei și niște oameni din Chipru și din Chirene, cari intrând în Antiohia grăiau către Elini, binevestind pe Doma nul lisus.

21. Şi mâna Domnului fiind cu el, un mare număr (de oameni) au crezut și s'au întors la Domnul.

22. Si cuvântul despre dânșii a ajuns la urechile bisericii din Ierusalim; și au trimis pe Varnava, să meargă până la Antiohia.

25. Acesta sosind și văzând harul lui Dumnezeu, s'a bucurat, și îndemna pe toți să rămână in Domnul, cu toată osârdia ini-

24. Căci era bărbat bun și plin de Duh Sfânt și de credință. Și s'a adaos popor mult la Domnul

25. Apoi Varnava s'a dus in Tars să caute pe Saul. Şi aflându-l lea dus in Antiohia.

26. Şi un an întreg s'au adunal ei în biserică și au învățat popor mult. Şi ucenicii în Antiohia s'au numit pentru întâia oară creștini.

27. Iar în zilele acelea s'au por gorit din Ierusalim in Antiohia niste proroci.

28. Si sculandu-se unul dintranșii anume Agav, a arătat prin Duhul că foamete mare va să fie în toată lumea, cum a și fost în zilele lul Claudie Chesarul.

29. Atunci ucenicii au hotăril ca fiecare, după puterea sa, să tria mită ajutor fraților celor ce los cuiau in Iudeea.

30. Şi aşa au şi făcut, trimiţand (ajutorul) bătrântlor prin mâna lui Varnava şi a lui Saul.

12.

Irod ucide pe lacop. Petru scapă din închisoare. Moarive îngrozitoare a lui Irod Agripa

In vremea aceea Irod impăratul a pus mâna pe unii din (cree dincioșii) bisericii, ca să-i- plara pe el.

2. Și a ucis cu sabia pe lacov fratele lui Ioan.

3. Si văzând că (aceasta) place ludeilor, a pus mâna și pe Petri. Aceasta s'a petrecut în zilele Azi-

4. Deci prinzandusl, lea bășiat ur temniță, dându-l la patru străji de

câte patru ostași, ca să-l păzească pe el, vrând ca după Paști să-l aducă înaintea poporului.

5. Petru era păzit în tem-niță, iar în biserică se făceau ne-Incetat rugăciuni către Dumnezeu, pentru dânsul.

6. Dar în noaptea aceea, când Irod avea să l scoată pe el, Petru dormea între doi ostași, legat cu două lanțuri, iar străjerii păzeau lemnița, înaintea ușii.

7. Și iată, îngerul Domnului a venit, iar în casă a strălucit o lumină. Și lovind pe Petru în coastă, l-a deșteptat, zicând: Scoa-lă-te repede! Și au căzut lanțurile de pe mâinile lui.

8. Apoi îngerul a zis către el: Incinge-te și te încalță cu sanda-lele tale. Și a făcut așa. Apoi a Ma: Imbracă ți haina ta și vino după mine,

9. Şi ieşind mergea după el, dar nu stia că ceeace se făcea de Inger este aevea, ci i se părea că vede o vedenie.

10. Şi trecând straja cea dintâi și cea de a doua, a ajuns la poarta de fier care ducea în cetate și vore li s'a deschis lor singură. Apol leşind, au trecut printr'o uliță și îndată a pierit îngerul de lângă dânsul.

11. Iar Petru venindu-și în sine, zis: Acum știu cu adevărat că Domnul à trimis pe îngerul său de m'a scos din mâna lui Irod și ilin toate câte aștepta poporul ludeilor (să mi se'ntâmple).

12. St (tot) chibzuind, a aiuns la casa Mariei, maica lui Ioan cel numit Marcu, unde erau adunați multi si se rugau.

13. Când Petru a bătut în usa porții, o slujnică, anume Rodi, s'a dus să asculte.

14. Şi cunoscând glasul lui Petru, de bucurie n'a deschis usa, ci alergând înlăuntru a spus că Petru stă la poartă.

15. lar ei au zis către dânsa: Nu ești în toată firea. Ci ea stăruia că este așa. Iar el ziceau: Este ingerul lui.

16. Petru însă bătea mereu în poartă, și deschizându-i l-au văzut

pe el si s'au spăimântat. 17. Făcându-le apoi cu mâna semn să tacă, le a povestit lor în ce chip 1-a scos pe el Domnul din temniță. Și a zis: Spuneți acestea ful lacov și fraților. Și ie-șind s'a dus în alt loc. 18. Și făcându-se ziuă, nu pu-țină tulburare era între ostași

(cari se întrebau): Oare ce să se fi făcut Petru?

19. Iar Irod căutându-l și neaflându-l pe el, a tras la răspundere pe străjeri și a poruncit să-i omoare. Apoi pogorându-se din Iudea la Chesareea, a rămas acolo.

20. Ci Irod era mânios pe cei din Tir și din Sidon. Atunci ei ințelegându-se impreună, au venit el, și trăgând de partea lor pe Vlast, cămarașul împăratului, au cerut pace, pentrucă țara lor se hrănia din pământul impărătesc.

21. Și în ziua rânduită, Irod imbrăcându-se în veșminte împărătești și șezând pe tron le a cuvântat lor.

22. Iar poporul striga: (Acesta este) glas dumnezeesc, nu ome-

Atunci ingerul Domnului lea lovit pe el fără de veste, pene tru că n'a dat slavă lui Dumnezeu; și mâncându-l viermii, a murit.

24. Iar cuvântul lui Dumnezeu creștea și se înmulțea.

25. Ci Varnava și Saul, dupăce și au împlinit sluiba, s'au întors din Ierusalim la Antiohia, luànd cu ei și pe Ioan cel numit Marcu.

13.

Trimiterea lui Varnava și Pavel la propopeduire. In Chipru ceartă pe Elima orăjitarul. Cus vântările lui Pavel despre Hris: tos si vestirea Evangheliei printre păgâni.

In biserica din Antiohia erau niște proroci și învățători, (a-nume) Varnava și Simon ce se chema Nigher și Luchie Chirl-neanul și Manain, crescut impreună cu tetrarhul Irod, și Saul.

2. Şi pe când slujeau ei Doma nului și posteau, le a zis Duhul Sfânt: Osebiți-mi mie pe Varnava și pe Saul pentru lucrul la care i am chemat pe ei.

3. Atunci postind și rugându-se și puindu-și mâinile peste ei, i-au lăsat să plece.

4. Deci, aceștia fiind trimiși de Duhul Sfânt, s'au pogorit la Seles uchia, iar de acolo au mers cu corabia la Chipru.

5. Si ajungand la Salamina, vesteau cuvântul lui Dumnezeu în sinagogele Iudeilor, iar Ioan le era aiutător.

6. Şi străbătând ostrovul până la Pafos, au dat de un iudeu vrăjitor, proroc mincinos, al cărui nume era Var-lisus,

7. Și care era împreună cu dres gătorul Serghie Paul, bărbat îns telept. Acesta, dorind să auză cui vântul lui Dumnezeu, a chemat (la sine) pe Varnava și pe Saul.

8. Iar Elima vrăjitorul - căci așa se tâlcuește numele lui - i se împotrivea, căutând să abată pe dres gător dela credință.

9. Iar Saul, care se mai nus meste și Pavel, plin fiind de Du-hul Sfânt, a căutat la el

10. Și a zis: O, plinule de toată viclenia și de toată răutatea, flu al diavolului și vrășmaș a toată dreptatea, când vei înceta oare a strâmba căile Domnului cele drepte?

11. Şi acum iată, mâna Dome nului este asupra ta și vei fi orb, nevăzând o vreme soarele. Și în dată a căzut pește el ceață și ini tunerec; și dibuind împrejur căuta povățuitori.

12. Atunci văzând dregătorul ceeace se făcuse, a crezut, mirâns du-se de învățătura Domnului.

13. Şi purcezând dela Pafos Pavel și cel ce erau cu dânsul, au venit în Perghia Pamfiliei. (Aici) loan despărțindu-se de dânșii s'a intors in lerusalim.

14. Iar ei trecând prin Perghia au ajuns în Antiohia Pisidiei, i intrând în sinagogă în ziua Sam betei, au șezut.

15. Şi după cetirea legii și i prorocilor, mai marii sinagogei au trimis la ei, zicându-le: Bărbaților, și fraților! Dacă aveți voi vreun cuvânt de mângăere pentru popur

16. Si sculandu-se Pavel și fa candu-le semn cu mana, a ziki

Bărbați Israiliteni și cei care vă temeți de Dumnezeu, ascultați? 17. Dumnezeul poporului ace-

stuia al lui Israil a ales pe părinții noștri și a înălțat pe poporul acesta când era pribeag în țara Eghipetului și cu brat înalt i-a acos pe ei dintrânsa.

18. Și vreme ca de patruzeci de ani lesa răbdat năravurile lor

In pustie.

19. Şi pierzând şapte neamuri în țara Canaanului, pământul ace-stora l-a dat lor spre moștenire.

20. Iar după acestea, ca la patru sute și cinci zeci de ani, le au dat lor judecători, până la Samuil prorocul.

21. Apoi au cerut rege, și le-a dat lor Dumnezeu patru zeci de ani pe Saul, fectorul lui Chis, băr-

bat din seminția lui Veniamin. 22. Și lepădându-l pe el, le-a ridicat for rege pe David, despre care a și mărturisit: Aflat am pe David al lui lessei, bărbat după Inima mea, care va face toate volle mele.

23. Din sămânța acestula, după Mijaduință, Dumnezeu a ridicat lui Israil un mântuitor, pe lisus.

24. Dupăce Ioan propoveduise, innintea venirii lui, botezul pocă-inții la tot poporul lui Israil.

25. lar dacă și-a împlinit Ioan valătoria, a zis: Cine mă socotiți o fi? Nu sunt eu (Mesia). Ci iată vine după mine (unul) căruia nu aunt vrednic să-i desleg încălță-

mintele picioarelor. 26. Bărbaților și fraților, fii ai noamului lui Avraam și cei cari

intre voi se tem de Dumnezeu, nouă s'a trimis cuvantul mantuirii acesteia.

27. Pentrucă cei ce locuesc in lerusalim și căpeteniile lor, necunoscându-l pe acesta l-au judevat. implinind cuvintele prorocilor carl se citesc in toate Sambetele.

28. Şi fără să i fi aflat vreo vină de moarte, au cerut dela Pilat să l omoare pe el.

29. Şi dacă au săvârșit toate cele ce s'au scris pentru el, pos gorândus de pe lemn leau pus in mormant.

30. Dar Dumnezeu lea sculat pe el din morți.

31. Și vreme de mai multe zile arătat celor ce se suiseră împreună cu dânsul din Galileea la lerusalim și cari acum îi sunt lui martori inaintea poporulul.

32. Noi vă binevestim, așadar, făgăduința făcută părinților (noștri)

33. Pe aceasta Dumnezeu ne•a împlinit-o nouă, fiilor lor, inviind pe lisus, precum scris este și în psalmul al doilea: Fiul meu ești tu, eu astăzi te am născut pe tine.

34. Iar cum că lea înviat din morti ca să nu se mai intoarcă în stricăciune, (despre aceasta) așa a zis: Eu vă voi implini cu credință cele făgăduite lui David.

35. Drept aceea și în alt loc zice: Nu vei lăsa pe cel cuvios al tău să vază stricăciune.

36. Cf David, slujind in vremea sa sfatului dumnezeesc, a murii și s'a adaos la părinții săi văzând stricăciune.

^{13 18:} Ieg. 16, 35; Num. 14, 34; A dam Lege 1, 31; 7, 1. 22: Ps. 89, 21; Is. 44, 28.

^{33:} Ts. 2, 7. 34: Is. 55, 3. 35: Ps. 16, 10.

37. Acela pe care Dumnezeu lea înviat însă, n'a văzut stricăe

ciunea. 38. Deci cunoscut să vă fie vouă, bărbaților și fraților, că prin acesta vi se vesteste vouă ier-

tarea păcatelor.

39. Și prin el tot cel ce crede se va îndrepta de toate câte prin legea lui Moise nu v'ați putut să vă îndreptați.

40. Feriți-vă, dar, ca să nu vie asupra voastră ceea ce s'a zis prin proroci:

41. Cei ce vă semețiți vedeți și vă mirați și pieriți, că lucrez un lucru în zilele voastre, lucru pe care nu leați crede de vi lear poe vesti cineva vouă.

42. lar când au leşit ei din sinagoga Iudeilor, i au rugat pă gânii, ca și în Sâmbăta viitoare să le grăiască lor graiurile acestea.

43. Si imprăștiindu-se adunarea, multi din Iudei și din străinii cus cernici au mers după Pavel și după Varnava, cari le vorbeau indemnându-i pe ei să rămăie în darul lui Dumnezeu.

44. Iar în cealaltă Sâmbătă mai

toată cetatea s'a adunat să auză cuvântul lui Dumnezeu.

45. Si văzând Iudeii mulțimile, s'au umplut de pismă și se îm-potriveau cu hule celor spuse de Pavel.

46. Iar Pavel și Varnava au zis cui îndrăzneală: Vouă trebuia să vi se vestească întâi cuvântul lui Dumnezeu; dar de vreme ce-l lepădați pe el și vă socotiți voi in-sivă nevrednici de viața veșnică, iată ne întoarcem la neamuri.

47. Că așa ne-au poruncit nouă Domnul: Pusu-te-am pe tine lumină neamurilor, ca să fii spre mântuire până la marginile pămantului.

48. Iar neamurile auzind se bue curau și preamăreau cuvântul Domnului, și au crezut căți erau rânduiți spre viață veșnică

49. Şi se purta cuvantul Doma

nului prin toată țara. 50. Iar Iudeii au întărâtat pe femeile cele cucernice și de cinste și pe fruntașii cetății, și ridicând prigoană asupra lui Pavel și a lui Varnava, i au scos pe ei din ho tarele lor.

51. Iar acestia scuturând asus pra lor praful picioarelor lor, s'au dus in Iconia.

52. Și ucenicii se umpleau de bucurie și de Duhul Sfânt.

Vindecarea unui schiop din Lisa tra. Insufletirea multimii pentru Papel și Varnava. Furia Iudellor. Intoarcerea în Antiohia.

In Iconia, s'a întâmplat la feli (Pavel și Varnava) au intrat ime preună în sinagoga Iudeilor și așa au grăit, că din Iudei și Elini au crezut mulțime multă.

2. Dar Iudeil cari n'au crezul

au întărâtat și au răsvrătit suffetele neamurilor împotriva fraților

3. Ei insă au zăbovit multe vreme propoveduind cu indran neală, întru Domnul, iar acesta adeverea cuvantul darului său un semnele si minunile ce le făcen prin mainile lor.

47: Is. 49, 6.

4. Ci mulțimea cetății s'a împărțit: Unii erau cu ludeii, iar alții cu apostolii.

5. Când însă păgânii și Iudeii Impreună cu căpeteniile lor s'au ridicat asupra (apostolilor), ca să-i facă de ocară și să ucidă cu

pietre,
6. Aceștia înțelegându-le (planul) au fugit in cetățile Licaoniei, la Listra și la Dervi și în ținutul de primprejur.

. Şi acolo propovedulau Evan-

ghelia.

8. In Listra ședea un bărbat parecare, neputincios de picioare, schiop fiind din pântecele maicii sale, care niciodată nu umblase.

9. Acesta asculta cum grăia Pavel. Iar Pavel, căutând la el 🔰 văzând că are credința ca să w mantuiască,

10. A zis cu mare glas: Scoală (pi stai) drept pe picioarele tale!

a sărit și umbla. 11. Iar noroadele văzând ceea ce făcuse Pavel, și au ridicat glasul lor, în limba licaoniană, zinoi in chip de oameni!

12. Şi numeau pe Varnava Joe, lar pe Pavel Ermes, de vreme ce el era purtătorul cuvântului.

13. lar preotul lui Joe, al cărui Idol era înaintea cetății lor, adu-Impreună cu poporul să le aducă jertfa.

14. Şi auzind aceasta apostolii Varnava şi Pavel şi au rupt hai nele for si sărind în mijlocul multimil au strigat

15. Zicand: Oameni (buni), penfruce faceți acestea? Noi sun-tem oameni muritori ca și voi; noi însă vă binevestim vouă, ca să vă intoarceți dela cele deșarte spre Dumnezeul cel viu care a făcut cerul și pământul și marea și toate câte sunt întrânsele,

16. Care in veacurile trecute lăsat toate limbile să umble în

căile lor. 17. Totuși, ca un făcător de bine, nu s'a lăsat pe sine fără măre turie, ci din cer ne dă nouă ploi și vremi roditoare, umpland de hrană și de veselie inimile noa-

18. Şi acestea zicând, abla a potolit mulțimile ca să nu le aducă

19. Dela Antiohia și Iconia au venit însă niște ludei, cari intărătànd multimile au bătut cu pietre pe Pavel, apoi gândind că a murit,

l-au scos afară din cetate. 20. Dar încunjurându-l pe el ucenicii, s'a sculat și a intrat în cetate, iar a doua zi a purces im-preună cu Varnava spre Dervi. 21. Și binevestind în cetatea

aceea și făcând mulți ucenici, s'au intors prin Listra și Iconia la An-

tiohia, 22. Intărind sufletele ucenicilor și rugându-i să rămâle în credință și (arătându-le) că prin multe necazuri se cade să întrăm în îma părăția lui Dumnezeu.

23. Şi hirotonindu-le preoți pen-tru fiecare biserică, s'au rugat și au postit și apoi i-au încredințat pe

ei Domnului întru care au crezut. 24. Și trecând prin Pisidia au venit în Pamfilia.

25. Şi propoveduind cuvântul în Perghia, s'au pogorit în Atalia.

14. 16: Ies. 20, f1; Ps. 146, 6; Is. 37, 16; Ier. 32, 17.

26. Iar de acolo au mers cu corabia in Antiohia, unde fuseserá dați în seama darului lui Dumnezeu, spre lucrul pe care aveau să-l împlinească.

27. Şi viind şi adunând biserica, au vestit câte făcuse cu ei Dumenezeu, şi că el a deschis uşa cresdinții pentru păgâni.

28. Și a zăbovit acolo mai multă vreme, împreună cu ucenicii.

15.

Apostolii hotărăsc că tăierea îm= prejur nu e și pentru păgâni. Pavel și Varnava propoveduesc din nou printre păgâni.

Si pogorându-se oarecari din Iudeea, învățau pe frați că: de nu vă veți tăta împrejur după rânduiala lui Moise, nu vă veți putea mantui.

2. Ci făcându-se de către Pavel și Varnava pricire și gâlceavă cu ei, au hotărit ca Pavel și Varnava și alți câțiva dintre ei să se ducă pentru întrebarea aceasta la apostolii și la bătrânii din Ierusalim.

 Deci et trimişi fiind de biserică, au trecut prin Finichia şi Samaria povestind despre intoarcerea păgânilor; şi făceau bucurie mare tuturor fratilor.

4. Iar dacă au afuns în Ierusalim, au fost primiți de biserică și de apostoli și de bătrâni, și au vestit toate câte a făcut Dumnezeu cu dânsii.

5. Dar s'au sculat unii din eresul farisellor cari crezuseră, zicând: Trebue să-i tălați împrejur pe el și să le porunciți să păzească legea lui Moise.

6. Şi s'au adunat apostolii şi

bătrânii ca să cerceteze treaba aceasta.

7. Şi după multă cercetare, sculându-se Petru a zis către dânșii Bărbaților și fraților? Voi știți că Dumnezeu din zilele cele de mai nainte m'a ales dintre voi, ca prin gura mea să auză păgânii cuvântul Evangheltei și să crează.

8. Și Dumnezeu, cunoscătorul de inimi, le-a dovedit aceasta, dându-le lor Duhul Sfânt, ca și

 Şi nici o deosebire n'a făcul între noi şi el, curățind prin crudință inimile lor.

10. Acum, dar, ce ispitiți pe Dumnezeu, (vrând) a pune pe grumazul ucenicilor un jug pe care nici părinții noștri nici noi nu l-am putut purta?

putut purta?

11. Ci credem că prin darul
Domnului nostru lisus Hristos ne
vom măntui, ca și aceia.

vom mantuí, ca și aceia.

12. Atunci a tăcut toată mulețimea și a ascultat pe Varnavă și pe Pavel, cari povesteau călesemne și minuni a făcut Dumuzeu printrânșii, intre păgâni.

13. Iar dacă au tăcut ei, a prim a vorbi Iacob și a zis: Bărbaților și fraților, ascultați-mă?

14. Simon a spus cum Dussinezeu a socotti la început să la dintre neamurl un popor care săsi poarte numele.

15. Și cu aceasta se potrivescuvintele prorocilor, precum ente

16. Mă voi întoarce apoi și voi zidi cortul cel căzut al lui Davidi șt cele surpate ale lui le voi ddi iarăși și le voi drege pe ele,

15. 16: Amos 9, 11-12; ler. 12, 18;

17. Ca și ceilalți oameni să caute pe Domnul și toate neamurile intru carl se vestește numele meu, zice Domnul, cel ce face toate acestea.

18. Lul Dumnezeu din veac îi

18. Lui Dumnezeu din veac îi sunt cunoscute toate lucrurile lui.

19. Drept aceea eu socotesc sunt sunărăm pe cei ce păgânt fund

nu supărăm pe cei ce păgâni fiind, se intorc la Dumnezeu. 20. Ci să le trimitem lor (vorbă) sd se ferească de pângăririle idolilor și de curvie și de carnea dobitoacelor sugrumate și de sânge.

21. Pentrucă Moise din vremile cele de demult are în toate cetățile pe cei ceil propoveduesc și-l cetesc pe el în sinagoge în fiecare Sambătă.

22. Atunci apostolii şi bătrânii impreună cu toată adunarea au hotărit să aleagă dintre el câțiva bărbați, ca să-i trimită la Antiohla impreună cu Pavel și cu Varnava. (Și au ales) pe Iuda cel ce se cheamă Varsava și pe Sila, bărbați povățultori între frați.

23. Şi le au dat la mână scrisoarea aceasta: Apostolii şi bătrănii şi frații - fraților din Antiohia şi Siria şi Chilichia, celor ce aunt dintre păgâni (le spun): Buturați-vă!

24. De vreme ce am auzit că unii dintre noi, fără să aibă dela noi poruncă, au venit la voi și v'au tulburat cu cuvinte și v'au nelinișiti sufletele voastre, spunânduvă să vă tătați împrejur și să păziți legea,

25. Părutu-ni-s'a nouă celor cari ne-am adunat, intr'un suflet, să alegiem cățiva bărbați și să-l trimitem la voi impreună cu iubiții noștri Varnava și Pavel, 26. Oameni, cari și au dat sufletul lor pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos.

27. Drept aceea am trimis pe luda și pe Sila, cari și el vă vor spune aceleași lucruri.

28. Pentrucă Sfântul Duh și noi am socotit că nici o sarcină să nu se mai puie asupra voastră, afară de cele de trebuință și anume:

29. Să vă feriți de cele jertfite idolilor și de sânge și de carnea dobitoacelor sugrumate și de curvie. De vă veți păzi de acenetea, bine veți face. Fiți sănătoși)

30. Deci cei trimiși pogorâne du-se la Antiohia, au adunat mulțimea și au dat scrisoarea.

31. Și cetindu-o, s'au bucurat de mângăerea aceasta.

32. Iar Iuda și Sila, fiind și et proroci, au mângăiat prin cuvinte multe pe frați și i-au întărit.

33. Şi zăbovind acolo câtăva vreme, frații i-au lăsat să plece cu pace la cei ce-i trimiseseră,

cu pace la cei ce i trimiseseră. 34. Sila însă s'a hotărit să răs mâe acolo.

mãe acolo.

35. Iar Pavel și Varnava au rămas în Antiohia, învățând și binevestind cuvântul Domnului, împreună cu mulți alții.

36. După câteva zile a zis Pavel către Varnava: Să ne înstoarcem și să cercetâm pe frații noștri prin toate cetățile intru care am vestit cuvântul Dumnulul, (ca să vedem) ce mai fac.

37. Varnava voia să ia cu ei și pe Ioan cel numit Marcu.
38. Dar Pavel a zis că pe cel

38. Dar Pavel a zis că pe cel ce s'a despărțit (odată) de ei în Pamfilia și n'a mers cu dânșii la lucru, să nuel mai la cu ei. 39. Drept aceea s'a ivit o neințelegere intre dânșii, așa că s'au despărțit unul de altul: Varnava, luànd pe Marcu a 'mers cu corabla în Chipru,

40. Iar Pavel, alegandu-și pe Sila, s'a dus, fiind încredințat de către frați harului lui Dumnezeu.

41. Şi trecând prin Siria şi Chilichia a intărit bisericile.

16.

Papel la cu sine pe Timotel si propopedueste Evangella prin Asia si prin Europa.

Si a sosit în Dervi și în Listra. Si iată era acolo un ucenic oarecare, anume Timotei, fiul unei femei iudee credincioase și al unui tată elin.

tată elin.
2. Despre acesta frații din Listra și Iconia dedeau mărturii bune.

3. Pavel a dorit ca acesta să meargă împreună cu el. Deci luânduel, lea tăiat împrejur din pricina Iudeilor cari erau în părțile acelea; căci toți știau pe tatăl lui că era elin.

4. Şi străbătând prin cetăți, le da învățătură să păzească poruna cile rânduite de apostolii și de bătrânți din Jerusalim.

bătrânii din Ierusalim.
5. Astfel bisericele se întăreau în credință și sporeau la număr

6. Şi trecând prin Frighia şi prin tinutul Galatiei, opriți fiind de Sfântul Duh a vesti cuvântul în Așia.

7. Au venit spre Misia și voiau să meargă în Bitinia; dar nu i-a

lăsat pe et Duhul. 8. Atunci ocolind Misia s'au pogorit in Troada. 9. Şi noaptea i s'a arătat lui Pavel o vedenie: Un bărbat mas cedonean sta și-l ruga pe el zii când: Treci în Macedonia și ne aiută nouă?

10. Iar dacă a văzut el vedenia, indată am căutat să ieștim in Macedonia, socotind că Domnul ne cheamă pe noi să vestim Evangelia celor de acolo.

11. Drept aceea, pornind dela Troada am mers drept la Samos trache, lar a doua zi la Neapoli.

12. Şi de acolo la Filippi, care e colonie şi este cetatea cea dintal în partea aceasta a Macedonici. In această cetate am rămas câsteva zile.

13. Şi intr'o zi de Sâmbătă am

13. Şi intr'o zi de Sâmbătă an ieştt afară din cetate, la un râu, unde părea a se face rugăciune şi şezând, am cuvântat femeilor celor ce se adunaseră.

14. Ci o femee cinstitoare de Dumnezeu, anume Lidla, negue tătoreasă de purpură din cetatea Tiatrel, asculta. Și Domnul indeschis inima ca să la aminte la cele ce grăla Pavel.

descris infinite da sa da da casa cele ce graia Pavel.

15. Și dacă s'a botezat ca sa casa el, s'a rugat zicând: Daca m'ați socotit credincioasă Doma nului, întrați în casa mea şi gave duți la mine. Și ne-a induplocui pe noi.

pe noi.

16. Şi s'a întâmplat că merganu
noi la locul de rugăciune, neîntâmpinat pe noi o slujnică avanu
duh pitonicesc, care cu vrăjile d
aducea câștig mare stăpânilor ei

17. Aceasta venind după Pavel și după noi, striga și zicea : Aceși oament sunt robii Dumnezeului celui Prea Inalt și vă vestesc vouă calea măntuirii. 18. Și aceasta a făcut-o mai multe zile dearândul. Ci Pavel s'a aupărat și intorcându-se a zis duhului: În numele lui lisus Hristos iii poruncesc ție să ieși dintrânsa! (duhul) a ieșit în ceasul acela.

19. Şi väzand stăpânii ei că s'a dus nădeidea câștigului lor, au prins pe Pavel și pe Sila și i-au adus în târg, înaintea dregătorilor.

20. Şi ducându pe ei la mai marli cetății, au zis: Aceșii oameni, fiind Iudei, tulbură cetatea noastră,

21. Ŝi vestesc obiceiuri pe care nouă, Romani fiind, nu ne este ingăduit a le primi, nici a le face.

22. Şi s'a ridicat gloata asupra lor, iar mai marii cetății rupându-le hainele, au poruncit să-i bată ou tolege.

cu tolege,

23. Şi dupăce le-au dat multe
lovituri, i-au băgat în temniță și au
poruncit temnicerului să-i păzească
line.

24. Acesta luând o asemenea poruncă, lea aruncat pe el (chiar) in fundul temniței și picioarele lor leen băgat în butuci.

25. Ci pe la miezul nopții Pavel 8 Sila se rugau și lăudau pe Dumarzeu; iar cei legați îl ascultau

pe danşti.

26. Atunci, fără de veste s'a
făcut cutremur mare, încât s'au
latt temeliile temniței şi numai
le cât s'au deschis toate ușile și
le cât s'au deschis toate ușile și

27. Şi deşteptându-se temnicerul i văzând deschise uşile temniței, soțând sabia voia să se omoare, meotind că cel legați au fugit.

28. Dar Pavel a strigat cu glas mare, zicând: Nici un rău să nu-ți liei ție, că toți suntem alci? 29. Atunci (temnicerul) cerând lumânare a sărit în lăuntru și tremurând a căzut înaintea lui Pavel și a lui Sila.

30. Şi scotându l pe et alară, a zis: Domnilor, ce trebue să fac ca să mă mântuesc?

31. Iar ei au zis: Crede in Domenul Iisus Hristos și te vei măntui tu și casa ta.

32. Și i-au grăit lui cuvântul. Domnului și tuturor celor din casa lui.

33. Şi luandu-i pe ei in ceasul acela al nopții, le-a spălat ranele și s'a botezat îndată el și ai lui.

34. Și ducândusi pe ei în casa sa, a întins masă și s'a bucurat cu toată casa sa, crezând în Dums nezeu.

35. Iar dupace s'a făcut ziuă, mai marii cetății au trimes pe purtătorii de toiege să spună tem-nicerului: Dă drumul oamenilor acelora!

acelora!

36. Şi temnicerul a spus lui Pavel, cuvintele acestea: Mai marii cetății au trimis ca să vă dau drumul; ieșții, dar, acum și mergeți în pace!

37. Pavel însă a zis către eli După ce, fiind cetățeni romani, ne-au bătut pe nol înaintea posporului lără de judecată și ne-au aruncat în temniță, acum ne dau drumul pe ascuns? Nu, ci-să vie el să ne scoață!

38. Atunci purtătorii de toiege au vestit pretorilor graiurile aces stea, iar pretorii s'au speriat aus zind că sunt cetățeni romani.

39. Şi venind şi-au cerut fertare dela el şi scotandu-i (din temniță) I-au pofiit să iasă din cetate,

40. Şi ieşind el din temniță au intrat în casa Lidiei, și văzând pe frați, i-au mângăiat pe el și au plecat.

16. 40

17.

Tulburarea din Tesalonic, Pavel trece în Veria și în Atena. Cuvântarea lui Pavel în Areopag.

Si trecând prin Amfipoli și Apos Ionia, au venit la Tesalonic, unde era o sinagogă a ludellor.

- 2. Şi după obicelul său Pavel a intrat la ei și în trei Sâmbete le•a vorbit lor din scripturi,
- 3. Dovedindu-le și arătându-le că Hristos trebuia să pătimească și să învieze din morți și că acesta este Hristos lisus, pe care eu vi-l vestesc vouă.
- 4. Şi unii dintrânşii au crezut și s'au însoțit cu Pavel și cu Sila; asemenea și o mulțime mare de Elini cucernici și multe femei de frunte.
- 5. Iar ludeil cei necredincioși umîlându-se de pismă și luând lângă ei niște oamani răi din pleava ulitelor și făcându-se gloată, au întărâtat cetatea. Apoi năvă-lind asupra casei lui Iason, căutau să l scoată pe el înaintea gloatei.
- 6. Dar neaflandu-i, au târît pe Iason și pe unii din frați la mai marii cetății, strigând: Sunt aici cei ce au răsturnat lumea toată!
- 7. Si lason i a primit pe ei. Acestia toți lucrează împotriva rân. dueltlor Chesarului, zicând că este alt impărat, lisus.

8. Iar norodul și mai marii cetății cari auzeau aceasta s'au tul--burat.

9. Ci luând chezășie dela Iason

și dela ceilalți, le a dat drumul.

10, lar frații încă de cu noapte au trimis pe Pavel și pe Sila la Veria; și ei ajungând (acolo), au intrat în sinagoga Iudeilor.

11. Aceștia erau mai de treabă decât cei din Tesalonic. Ei miră cuvântul cu toată osârdia al in toate zilele cercetau scripturile (să se încredințeze) de sunt aces tea aşa.

Deci mulți dintrânșii au crezut și nu puține din femelle cele de cinste ale Elinilor și din bărbați.

13. Dar cand au inteles ludeil din Tesalonic ca Pavel a vesti cuvântul lui Dumnezeu și în Veria au venit și aici ca să tulbure po-

14. Atunci frații au înduplecat pe Pavel să plece îndată la mare iar Sila și Timotel au rămas acolo

- 15. lar cei ce insoțeau pe Pa vel leau petrecut pe el pana Atena și luând poruncă (dela el-pentru Sila și Timotei, ca să vi-la el cât mai curând, s'au dus.
- 16. In Atena, aşteptându i pe ei, Pavel s'a întărâtat cu duhul lui văzând cetatea plină de idoli.
- 17. Drept aceea zilnic statea le sfat în sinagogă cu. Iudeli și o oamenii credincioși, iar in târg cu cei ce se întâmplau să fie aio.
- 18. Dar unii din filosofii epicurul și stoici au prins a se priel et el. Și unii ziceau: Oare ce viii să spună acest sămănător de vorbe Iar alții (ziceau): Se pare că unii

vestitor al unor dumnezel străini, pentrucă le vestea lor pe lisus și Invierea lui.

Şi prinzându-l pe el, l-au dus la Areopag, zicând: Am putea ști oare ce este această învățătură nouă pe care o propoves

duești tu?
20. Pentrucă lucruri ciudate ne bagi în urechile noastre. Drept aceea vrem să știm, ce vor să lle acestea.

21. Căci toți Atenienii ca și stră. cari mergeau la el, pentru nimic nu aveau atâta răgaz ca pentru a spune sau a asculta ceva nou.

Atunci Pavel stånd in mije 22. locul Areopagului a zis: Bărbați Atenieni, din toate văz că ați fi niște oameni foarte evlavioși.

23. Pentrucă, trecând și privind locurile voastre de închinăciune, am aflat și un jertfelnic pe care sra scris: Dumnezeului necunos: nut. Pe acesta, dar, pe care voi il cinstiți (fără să l cunoașteți), vi-l vestesc eu vouă.

24. Dumnezeu care a făcut lumea si toate cele ce sunt întrânsa, find Domn al cerului și al păs mantului, nu locuește în lăcașuri Ocute de mâini (omenești),

25. Nici nu i se slujeste cu mâini menești, ca și când ar avea trebuință de ceva, de vreme ce tuluror le dă viață și suflare și toate.

- 26. El a făcut, dintr'un sange, iet neamul omenesc, ca să locuwezand vremile și hotarele cele mai inainte randuite ale vietuirii
- 27. Ca să caute pe Domnul, că deară il vor simți și l vor afla pe

el, măcar că el nu este departe de fiecare din noi:

28. Căci întru dânsul viem și suntem, cum au spus și unii din poeții voștri: Din neamul lui suntem și noi.

29. Deci, de vreme ce neamul lui Dumnezeu suntem, nu trebue să socotim cum că Dumnezeu este asemenea aurului, sau argintului sau pietrei, care este cioplitură a meșteșugului și a închipuirii omului.

30. Ci Dumnezeu trecând cu vederea anii neștiinței acestela, acum poruncește tuturor oamenilor de pretutindenea să se pocăiască.

31. Pentrucă el a hotărit o zi în care va să judece lumea cu drep. tate, prin bărbatul pe care mai înainte lea rândult și pe care, în-viinduel din morți, lea adeverit inaintea tuturor.

32. Auzind ei de învierea mortilor, unti au început a și bate joc, iar alții ziceau: Despre asta te vom mai asculta altădată.

33. Si asa Pavel a fesit din mii locul 'lor.

34. Totuși, cățiva oameni crezând i s'au alăturat lui. Printre aceștia era și Dionisie Areopagitul și o femee, anume Damaris, și alții împreună cu ei.

18.

Pavel în Corint. Achila și Prisa chila. Crisp, mai marelesinagogei, vine la credință. Vedenia lui Pavet. Proconsului Galion. Apolo în Efes.

După' acestea Pavel ieșind din Atena, a venit in Corint.

18. 23

2. Aici afland pe un iudeu cu numele Achila, de neam din Pont, care de curând venise din Italia, impreună cu Prischila femeia lui, - pentrucă Claudie poruncise ca toți Iudeii să iasă din Roma - s'a

dus la ei.
3. Si flind de o meserie cu ei, a rămas lângă dânșii și lucrau (impreună), pentrucă erau cu mește-șugul făcători de corturi.

4. In fiecare Sâmbătă el se pricea în sinagogă, încredințând pe Iudei și pe Elini.

5. Iar dacă s'au pogorât Sila și Timotei din Machedonia, Pavel a început a mărturisi cu toată osârdia Iudeilor, că lisus este Hristos.

6. Dar ei i se impotriveau huleau. Pavel, scuturându-și hainele a zis atunci către dânșii: Sångele vostru (så vie) asupra capului vostru! Eu nu sunt de vină. De acum mă voi duce la păgâni.

7. Si mutandu-se de acolo, a venit in casa unut cinstitor de Dumnezeu, anume Tiție Iust, a cărui casă era alăturea de sinagogă.

8. lar Crisp, mai marele sina. gogei, a crezut in Domnul impreună cu toată casa lui. Și mulți din Corinteni auzind (pe Pavel), credeau și se botezau.

9. Iar Domnul i-a zis lui Pavel noaptea, în vedenie: Nu te teme, ci grăește și nu tăcea!

10. Căci eu sunt cu tine și ni-meni nu va cerca să ți facă ție vreun rău, pentrucă mult popor

am eu in cetatea aceasta.

11. Şi (Pavel) a rămas acolo
un an şi şase luni, propoveduind
printre et cuvântul lui Durinnezeu.

12. Dar pe când Gallon era

proconsul în Ahaia, Iudeii s'au sculat toți într'o suflare asupra lui Pavel și l-au dus pe el în divan. 13. Zicând: Aceasta îndeamnă

pe oameni să cinstească pe Dumi nezeu afară din lege!

14. Iar când Pavel a voit săm deschiză gura, Galion a zis către Iudei: De ar fi (vorba) de vrei nedreptate sau de vreo faptă rei v'aş asculta pe voi, Iudeilor, dupl cuviință.

15. Dar, de vreme ce este vorbe de invățătură și de nume și de legea voastră, vedeți-vă singur de ele; în acestea eu nu vreau

să fiu judecător.

16. Şi i-a gonit pe ei din divan 17. Atunci toti Elinii au piii mana pe Sosten, mai marele al nagogei, și leau bătut pe el lui intea divanului, Dar Galion n'avu

nici o grijă de (toate) acestea. 18. Iar Pavel, dupăce a zăbii vit (aici) încă multe zile, și a lua rămas bun dela frați și a plecal cu corabia in Siria, impreună el Prischila și Achila, care și a tun capul in Chenhrea, pentrucă ave (de implinit) o făgăduință.

19. Sosind în Efes, i a lăsat pa

ei acolo, lar el intrând in sir gogă se lua la întrebări cu ludell

20. Şi 1-au rugat să rămâe dânșii mai multă vreme, el înse n'a voit,

21. Ci și a luat rămas bun del ei, zicând: Praznicul ce vine ire bue să-l fac negreșit în Ierusalin dar mă voi întoarce iarăși la v de va voi Dumnezeu. Și a pleri dela Efes.

22. Şi pogorându-se (din core bie) la Chesareea, s'a suit (la la rusalim) și închinandu-se (cu sa

nătate) adunării, s'a pogorit la Antiohia.

23. lar dupăce a petrecut acolo cătăva vreme, a plecat și trecând pe rând prin ținuturile Galatiei și prin Frighia, a întărit pe toți u-

centeil.

24. Ci un Iudeu oarecare, anume Apolo, de neam din Alexandria, bărbat meșter la cuvânt Il tare in scripturi, a venit la Efes.

25. Acesta învățase calea Doms nului și fierbând cu duhul, grăia al invăta fără sminteală cele despre Domnul, dar cunoștea numai botezul lui Ioan.

26. Acesta a început a grăl cu Indrăsneală în sinagogă. Auzin-du-l pe el Achila și Prischila, l-au luat la ei și i-au lămurit lui mai cu deamanuntul calea lui Dum-

27. Iar când a vrut el să plece In Ahaia, frații au seris ucenicilor Indemnându-i să-l primească bine. Il sosind acolo, mult a ajutat el. gu darul, pe cel ce crezuseră.

28. Pentrucă tare înfrunta el pe ludei înaintea poporului, arătânduele din scripturi că lisus este Hristosul.

Pavel propovedueste în Eles. Nascoala argintarului Dimitrie.

De când Apolo era în Corint, Pavel, trecând prin părțile cele ile sus (ale Asiei) a venit la Efes. Il afland aici cativa ucenici,

2. A zis către ei: Luateați Duh Mant după ce ați crezut? Iar el au răspuns lui: N'am auzit nici macar că este Duh Sfânt!

3. Zis-a el către dânști: Dar (atunci) cu ce v'ați botezat? lar ei au răspuns: Cu botezul lui Ioan.

4. Atunci Pavel a zis: Ioan a botezat cu botezul pocăinții, indemnând poporul să crează în cel ce avea să vie după dânsul, adecă în Hristos Iisus.

5. Şi auzind, s'au botezat in numele Domnului Iisus.

6. Şi punându-şi Pavel mâinile peste ei, Duhul Sfânt s'a pogorii peste dânșii, încât au început a grăi in limbi și a proroci.

7. Și erau de toți ca la dol-

sprezece oameni.

8. Apol intrând Pavel in sina gogă, a propoveduit cu indrăze neală trei luni de zile, cuvântând și dovedind cele despre împără: tia lui Dumnezeu.

9. Insă de vreme ce unii se indărătniceau și nu credeau, grăind de rău calea lui Dumnezeu înaintea poporului, (Pavel) i-a părăsit și a despărțit (de ei) pe ucenici, propoveduind în școala unuia (numit) Tiran.

10. Și aceasta a ținut ca la doi ani, încât toți cei ce loculau in Asia, Iudei și Elini, au auzit cuvântul Domnului Iisus.

11. Iar Dumnezeu făcea minuni mari prin mâinile lui Pavel,

12. Incât și peste bolnavi se puneau măhrămi sau ștergare purtate de el, si boalele ii lăsau pe ei, far duhurile cele rele teseau dintrânșii.

13. Atunci și unii din vrăjitorii iudei cari umblau din loc în loc au încercat să cheme peste cei ce aveau duhuri rele numele Domnului lisus, zicând: Jurămu»vă pe voi cu lisus pe care il propoves

duește Pavel! 14. Printre cel ce făceau aceas sta erau și șapte feciori ai arhiereului iudeu Scheva.

15. Şi răspunzând duhul cel rău a zis: Pe lisus il cunosc, și stiu cine e Pavel; dar voi cine sunteți?

16. Și aruncându-se asupra lor omul întru care era duhul cel rău, i-a biruit pe amândoi și i-a bătut așa de cumplit, încât ei au fugit din casa aceea goi și răniți.

17. Intâmplarea a ajuns să fie știută de toți Iudeii și Elinii cari loculau în Efes; și i-a cuprins frică pe toți, iar numele Domnului Iisus se preamărea.

18. Si multi din cei ce crezus seră veneau de se mărturiseau și vesteau faptele lor.

19. lar din cei ce se îndeletnis ceau cu vrăjitul, mulți iși aduceau cărțile și le ardeau înaintea tuturor; și au socotit prețul (cărților) și au aflat (că ele făceau) cincizeci de mii de arginți.

20. Atât de tare creștea și se întărea cuvântul Domnului.

21. Iar dacă s'au săvârșit acestea, Pavel și-a pus în gând să treacă prin Machedonia și Ahaia și să se ducă la Ierusalim, zicând: După ce voi fi acolo, trebue să văd și

22. Şi trimiţând în Machedonia pe doi din cei ce il slujeau lui, pe Timotei și pe Erast, el a mai răs mas câtăva vreme în Asia.

23. In vremea aceea s'a stârnit tulburare mare pentru calea

24. Căci un argintar oarecare, anume Dimitrie, făcea bisericuțe

de argint (zeiței) Artemida și ante

aducea meșterilor nu puțin căștiii 25. Deci adunând pe aceștia și pe ceilalți lucrători de aceeași me serie, lesa zis: Fraților, știți că din acest meșteșug este câștigul nostru

26. Acum vedeți și auziți, Pavel acesta nu numai in ci mai în toată Asia, a sucit co pul mulțimii cu îndemnurile lui. spunând că cei făcuți de mani omenești nu sunt dumnezei.

lar aceasta nu aduce numil primejdia ca meseria noastră ajungă fără căutare, ci și ca h serica zeitel cele mari, Artemida să nu mai însemneze nimic, in chiar să se surpe mărirea ei, a celu cinstite de toată Asia și de toată lumea.

28. Şi auzind (ei unele ca acentual s'au umplut de mânie și strigi zicând: Mare este Artemida III

29. Si toată cetatea s'a umpli de tulburare şi s'au indreptat i li intr'un suflet, spre teatru, târınd impreună cu ei şi pe machadanenii Gaie şi Aristarh, tovoraşi at lui Pavel.

30. Iar Pavel, vrând să intre multime, nu leau lăsat ucenie

31. Asemenea, unii din mai min Asiei, cari îi erau prieteni, au ul mis la dânsul și leau rugat sa m se arete la teatru.

32. Deci unii strigau una, ali alta, pentrucă adunarea era burată și cei mai mulți nu pii nici pentru ce se adunasera.

Atunci din multime au ... la vedere pe Alexandru, limitinainte de Iudei, și făcând ses cu mana, Alexandru voia sil viii bească mulțimii.

34. Dar când au aflat că ește ludeu, ca dintr'o singură gură au strigat toți vreme de vreo două ceasuri: Mare este Artemida Efesenilor!

35, Atunci logofătul potolind mulțimea, a zis: Bărbați Efeseni! Cine este omul acela care să nu știe că cetatea Efesului este paz-nica bisericii Artemidei, zeița cea mare, și a chipului ei căzut din

36. Deci, aceasta flind afară de orice indoială, se cuvine să vă astàmpărați și nimic cu nesoco-tință să nu faceți. 37. Ci voi ați adus pe oamenii

aceștia cari nici furi de cele sfinte nu sunt, nici pe zeiţa voastră n'au hulit-o.

38. Iar dacă Dimitrie și meșterii cei de o seamă cu el au vreo jalbă Impotriva cuiva, (pentru treaba asta) sunt zile de judecată și drespători: pârască se unul pe altul. 39. Dacă însă alteva doriți,

vă veti descurca într'o adunare

legigită.

19. 34

40. Căci din pricina (celor petrecute) azi suntem în primejdie să fim învinuiți de răzvrătire, pentrucă nu avem nimic cu ce nesam putea da seama de tulburarea aceasta.

41. Si zicând acestea, a slobo» all adunarea.

20.

Călătoria lui Pavel prin Maches donia și Grecia în Asia. El învie In Troada pe Eutih. Iși ia rămas bun dela bătrânii din Efes.

Dupăce a incetat tulburarea' Pavel a chemat pe ucenic

și dându-le sfaturi și a luat rămas bun dela et și a leșit să se ducă în Machedonia.

2. Şi trecând prin părțile acelea și mângăind pe ucenici cu multe povețe, a venit în Elada.

3. St a stat (acolo) trei luni, Cl 5. și a stat (acoto) trei funi, făcându-se uneltiri împotriva lui din partea Iudeilor, a hotării să se sule în Siria și s'a socotit să su întoarcă prin Machedonia.

4. Pană în Asia leau însoțiii Sosipatru din Veria, Aristarh și Secund din Tesalonic, Gaie din Dervi și Timotei, precum și Tihic și Trofim din Asia.

5. Acestia mergand înainte ne-au așteptat pe noi în Troada.

6. Iar noi, după zilele Azimelor am plecat cu corabia dela Filipi si in cinci zile am ajuns la el, in Troada, unde am zăbovit șapte zile.

7. Iar în ziua întâia a săptă: mânii ucenicii adunându-se la frangerea pâinii, vrând să purceadă a doua zi, Pavel le a vorbit lor și a lungit cuvântul până la mlezul noptii.

8. Şi erau făclii multe în folsorul de sus, unde ne adunaserăm noi.

9. Si un tînerel, anume Eutih, șezând într'o fereastră a fost cuprins de un somn greu, de lunga vorbire a lui Pavel și, doborit de somn, a căzut jos din rândul al treilea al casei și l-au ridicat mort.

10. Şi pogorându-se Pavel a căzut peste el și îmbrățisându-l a zis: Nu vă tulburați, căci sufletul

lui este întrânsul!

11. Apoi suindu-se a frânt pâine și a mâncat și a vorbit mult cu dânșii până la ziuă, iar după aceea a jesit.

 Intr'aceea pe copil lea adus viu, și nu puțin s'au mângăiat (cei de față).

15. Iar noi venind la corabie, am plecat mai departe spre Asos, ca să luâm de acolo pe Pavel, pentrucă așa ne poruncise el, vrând să mearuă pe jos până acolo.

să meargă pe jos până acolo. 14. Și dacă s'a întâlnit cu noi la Asos, lam luat pe el în corabie și am venit la Mitilena.

15. Şi de acolo, plutind cu corabia, a doua zi am sosit în fața Hiosului. Iar în cealaltă zi am ajuns pe coasta ostrovului Samos și – poposind peste noapte în Troghilion – a doua zi am sosit îa Milet.

Milet.

16. Pavel hotărise să ocolească
Efesul, ca să nu fie cumva silit
să zăbovească in Asia; căci se
grăbea, de i-ar fi cu putință să
ajungă de zlua praznicului Cincizecimii la Ierusalim.

17. Insă din Milet a trimis in

17. Insă din Milet a trimis in Efes și a chemat la sine pe băs

tranii bisericli.

18. Şi dacă au venit la el, a zis către dânșii: Voi știți că din ziua cea dintăi întru care am pus piciorul în Asia, cu voi am fost în toată (bună) vremea.

In toată (bună) vremea,
19. Slujind Domnului cu toată
smerenia și cu multe lăcrămi și
spite, cari mi s'au intâmplat mie
din pricina uneltirilor Iudeilor.

20. (Ştiţi) cum n'am tăcut nimic din cele de folos, ci v'am vestit vouă și v'am invățat pe voi inaintea poporului și prin casele (voastre),

21. Indemnànd pe Iudel și pe Elini la pocăință înaintea lui Dumnezeu și la credință întru Domnul nostru Iisus Hristos.

22. Și lată acum, că legat fiind cu Duhul mă duc la Ierusalim, neștiind cele ce mi se vor itutâmpla mie acolo,

23. Fără numai că Duhul cel Sfânt mărturisește prin cetăți, zicând că legături și necazuri mă așteaptă pe mine.

24. Eu insă nimic nu bag în seamă, nici nu pun vreun preț ju viața mea, fără numal să săvârșucalea mea cu bucurle, (implinindi slujba care am primit•o dela Dono nu! Isus, de a vesti Evanghella darului lui Dumnezeu.

25. Şi acum iată, eu știu co voi toți pe la cari am trecut propoveduind impărăția lui Dunnezeu, nu veți mai vedea fața mea

26. De aceea vă mărturises vouă în ziua de astăzi că sun curat de sângele tuturor.

27. Pentrucă nu m'am ferit usă vă vestesc vouă tot sfatul lu Dumnezeu.

28. Drept aceea luați aminte îi voi și de toată turma întru car Duhul Sfânt y'a pus pe voi cur scopi, ca să păstoriți Biserica lui Dumnezeu pe care a câștigame cu sângele său.

29. Čá eu stiu aceasta, că duper ducerea mea vor întra lupi între voi, carl nu vor cruța turma.

30. Şi dintre voi înşivă se voi scula oameni grăind îndărăinicu ca să tragă pe ucenici după dânţii

31. De aceea priveghiați, ndir cându-vă aminte că trei ani zina și noaptea n'am încetat să vă în văț cu lacrămi pe fiecare din vai

32. Şi acum vă incredințez p voi, fraților, lui Dumnezeu și ci vântului darului său, care posi să vă zidească tot mai mult să vă dea moștenirea împreună cu toți cei sfințiți.
33 Argintul, sau aurul, sau haina

nimănuia n'am poftit.

34. Voi singuri sitti că pentru trebuințele mele și ale celor ce sunt împreună cu mine au mune cit mânile acestea.

35. Intru toate v'am dat vouă pildă, că ostenindu» vă aşa se cade să ajutați pe cei slabi şi să vă aduceți aminte de cuvântul Domnului lisus, căci ei a zis: Mai fericit este a da decât a lua.

36. Zicând acestea, Pavel și-a plecat genunchii săi și s'au rugat împreună cu ei toți;

37. Şi multă plângere s'a făcut Intre ei și căzând pe grumazii lui l'avel, îl sărutau pe el,

38. Mâhniți fiind mai ales pentru cuvântul care la fost spus, că nu vor mai vedea fața lui. Apoi lau petrecut pe el la corabie.

21.

Călătoria lul Pavel dela Milet la lerusalim. Agav îi prevesteste ce are să sufere în lerusalim. În lerusalim ludeii se ridică asupra lut, dar el e scăpat de căpîtanul oastei.

Si dupăce ne am luat rămas bun, purcezând pe mare am mers drept și am ajuns la Cos, iar a doua zi la Rodos și de acolo la Patora.

2. Și aflând o corabie care mergea în Finichia, suindu-ne întrânsa am plecat (mai departe).

3. Cànd insă ne-am ivit la Chipru, leam lăsat pe el în stânga și ne-am dus, spre Siria, pogorându-ne în Tir, căci corabia avea să-și descarce acolo povara.

4. Şi aflând nişte ucenici, am rămas acolo şapte zile. Ci ei ii spuneau lui Pavel, prin Duhul, să nu se suie la Ierusalim.

5. Iar când am implinit zilele acestea, am ieşit şi am purces la drum, iar ei toţi, împreună cu femeile şi cu copiii, ne-au petre-cut până afară din cetate. Şi pe ţărm plecându-ne genunchii, ne-am rugat.

 Apoi despărțindu•ne unii de alții noi am intrat în corabie, iar ei s'au întors întru ale lor.

7. Făcându ne calea pe apă, am sosit dela Tir la Ptolemaida, unde am îmbrățișat pe frați și am rămas la ei o zi.

8. Iar a doua zi ieșind noi, am ajuns în Chesareea, și intrând în casa lui Filip binevestitorul, unul din cei șapte (diaconi), am rămas la el.

9. Acesta avea patru fete fer cioare (cari erau) prorocițe.

 Şi zăbovind noi acolo mai multe zile, s'a pogorit din ludeea un oarecare proroc, anume Agav.

11. Şi viind la noi, a luat braul lui Pavel şi legându şi mânile şi picioarele, a zis: Acestea zice Du-hul Sfânt: Pe bărbatul al cui este brâul acesta, aşa îl vor lega in Ierusalim ludeit şi il vor da pe el in mâinile păgânilor.

12. Şi dacă am auzit acestea, 1*am rugăt și noi și cei de acolo, ca să nu se suie la Ierusalim.

13. Ci Pavel ne a răspuns zi când: Ce faceți de plângeți și îmi rupeți inima? Căci eu gata sunt pentru numele Domnului Iisus nu

numai să fiu legat, ci și să mor in Ierusalim!

14. Şi neputandu-l îndupleca, ne am liniştit şi am zis: Fie voia Domnului.

15. După zilele acestea pregă. tindu-ne ne-am suit la Ierusalim.

16. Şi au venit împreună cu noi și unii din ucenicii din Chesareea, ducându ne la un oarecare Mnason Chipriotul, vechiu ucenic, la care ne am sălășluit.

17. Apol sosind la lerusalim, fratii ne au primit pe noi cu bu-

18. lar a doua zi Pavel a mers împreună cu noi la lacov, și toți bătrânii s'au strâns (acolo).

19. Si dupăce i-a îmbrățișat, le-a povestit pe rând toate câte a făcut Dumnezeu între păgâni, prin sluiba lui.

20. Iar ei auzind, au dat slavă lui Dumnezeu și au zis: Vezi, frate, câte mii de Iudei s'au supus credinții și toți sunt plini de răvnă pentru lege.

21. Despre tine însă au auzit că înveți pe toți Iudeli cei dintre păgâni să se lepede de Moise, spunânduele să nueși tate împrejur pe fili lor, nici să nu mai umble după obiceiurile (noastre).

22. Ce este, dar, de făcut? De bună seamă mulțimea va auzi eă ai venit și se va aduna.

23. Fă deci ceeace ti vom spune ție: Sunt la noi patru bărbați, cari au făcut o făgăduință.

24. Ia i pe acestia, curățește te impreună cu el și cheltuește pentru el ca să și tunză capul. Astfel el vor ințelege cu toții, că din cele ce au auzit despre tine nimic

nu este adevărat, ci și tu umbli păzind legea.

25. Cât despre păgànii cari au crezut, noi le am trimis scrisoare poruncindu le să se ferească di cele jertfite idolilor și de sange și de carnea dobitoacelor sugrus mate și de curvie.

26. Atunci Pavel luând cu sine pe bărbații aceia, s'a curățit ime preună cu ei, lar a doua zi a intrat în biserică să vestească plie nirea zilelor curățirii, când trebui să se aducă jertfa pentru fiecare dintrânșii.

27. Dar când era să se împlie nească cele sapte zile, Iudeii cel din Asia, văzându-l pe el în bl serică, au întărâtat tot poporul # punand mana pe el,

28. Au început să strige: Băre bați israilteni, ajutați-ne! Acento este omul care pretutindenea invață pe toți împotriva poporului și a legii și a locului acestula. Ba a băgat în biserică și pe niște Elini, spurcând acest loc sfant.

29. Căci ei văzuseră pe Trolim Efeseanul cu el prin oraș și soco teau că Pavel lea băgat în biserică

30. Şi s'a mişcat toată cetatea și poporul dând năvală a prin pe Pavel și l-au tras afară dir biserică și s'au închis îndată ușile

31. Dar când căutau el Ma omoare pe el, a venit veste la căpitanul oastei, cum că tot lerus salimul s'a tulburat.

32. Acesta luând indată ostași și sutași, a alergat la ei, lar văzând pe căpitanul și pe osta au incetat a mai bate pe Pave

33. Şi apropiinduse căpitanul lea apucat pe el si a poruno

să-l lege cu două lanțuri. Apoi lea intrebat cine este și ce a făcut. 34. Dar din gloată unii strigau

una, alții strigau alta. Și astfel, căpitanul neputând să înțeleagă adevărul din pricina tulburării, a poruncit să-l ducă pe Pavel în retățuie.

35. Ci când a ajuns la trepte, Pavel a trebuit să fie dus pe sus de ostași, din pricina îngrămădirii

poporului.

36. Pentrucă gloate multe mergeau după el, strigând: Ucideți-l?

37. Dar când era să-l bage în cetățule, Pavel a zis către căpitan: Îmi este oare îngăduit a ti spune ceva? Iar el i-a răspuns: Știi elineste?

38. Oare nu eşti tu Eghipteanul, care mai deunăzi a stârnit o răsvrătire și a scos în pustie pe cei patru mil de tâlhari?

39. Zis-a Pavel: Eu sunt om ludeu din Tarsul Chilichiei, cetătean al unei cetăți nu de puțină Insemnătate. Roguste deci săsmi Ingădui ca să grăesc norodului.

40. Şi ingăduindu-i-se, Pavel a stat pe trepte și a făcut norodului (semn) cu mâna. Apoi făcându-se liniște mare, Pavel a grăit în limba ovreească, zicând:

Apărarea lui Papel.

Traților și părinților, ascultați acum cuvântul meu de apărare lată de voi?

2. Si auzind ei că le grăește în limba evreească, au făcut și mai multă liniște. Iar (el) a zis:

3. Eu sunt bărbat ludeu, născut In Torsul Chilichtel, dar am cres-

cut în cetatea aceasta, la picioarele lui Gamaliil, învățând cu deamăruntul legea părintească, plin fiind de râvnă pentru Dumnezeu, precum sunteți și voi cu toții astăzi.

4. Ci eu am gonit chiar pană la moarte aceasta învățătură, legand și dând spre temniță bărbați și femei.

5. Precum (poate) mărturisi de mine și arhiereul și toată bătrâ» nimea. Căci dela ei luând și cărți către frați m'am dus în Damasc, ca și pe cei de acolo să-i aduc legați la Ierusalim, spre a fi pedepsiti.

6. Ci s'a întâmplat că pe când mergeam și mă apropiam de Da-masc, pe la amiază, fără de veste a strălucit împrejurul meu o lumină mare din cer.

7. Şi am căzut la pământ și am auzit un glas zicându-mi: Saule, Saule, de ce mă prigonești?

8. Iar eu am răspuns: Cine ești, Doamne? Şi el a zis către mine: Eu sunt Iisus Nazarineanul, pe care tu il prigonesti.

9. Cei ce erau impreună cu mine au văzut lumina și s'au in-fricoșat, dar g'asul celul ce-mi vorbia mie nu l-au auzit.

10. Atunci am zis: Ce să fac, Doamne? Iar Domnul mi-a răspuns: Sculandu-te mergi in Damasc și acolo ți se va grăi ție despre toate câte sunt rânduite ție să le faci.

11. Și fiindcă de slava luminei acelela nu vedeam, am mers la Damasc dus de mână de cei ce erau impreună cu mine.

12. Acolo un oarecare Anania, bărbat bine credincios după lege

si cinstit de toți ludeli cari locuesc

in Damasc, 13. A venit la mine și stând làngă mine, mi a zis: Frate Saule, vezi iarăș! Și eu în clipa aceea am căutat spre el.

14. Iar el a zis: Dumnezeul părinților noștri te a ales pe tine, ca să cunoști voia lui și să vezi pe Cel Drept și să auzi glas din gura lui.

15. Căci ii vei fi lui mărturie inaintea tuturor oamenilor pentru cele ce ai văzut și ai auzit.

16. Şi acum ce mai aştepți? Scoală-te și te botează și iți spală păcatele tale, chemând numele Domnului.

17. Iar când m'am întors la Ierusalim și mă rugam în biserică, am căzut întru ulmire,

18. Si leam văzut pe el zicând către mine: Grăbește te și ieși des grab din Ierusalim, că nu vor primi mărturia ta cea pentru mine.

19. Şi eu am zis: Doamne, ei stiu că eu băgam în temnițe și băteam prin sinagoge pe cei ce credeau întru tine;

20. Şi când se vărsa sângele mucenicului tău Ștefan și eu eram de față, încuviințând uciderea lui și păzind hainele celorce il ucideau

21. Ci el a zis către mine: Mergi, că eu te voi trimite departe, printre

neamuri l 22. Și leau ascultat pe Pavel până la cuvântul acesta. (Aici însă) au ridicat glasul lor și au zis: Curăță-l de pe pământ pe unul ca acesta, căci nu se cade să trăiască?

23. Şi pe când strigau astfel

smulgandu-și hainele și aruncând

praf in väzduh, 24. Căpitanul a poruncit să l ducă pe el în cetățue și a porun cit să l bată cu biciul, ca să afie pentru care pricină răcnesc așa impotriva lui.

25. Iar cand I-au întins pe el ca să-l bată, Pavel a zis către sutașul care era de față: Oare vă este îngăduit să bateți pe un cetă

tean roman și (încă) nejudecat? 26. Și auzind sutașul, s'a dui și a spus căpitanului, zicând: la seama ce faci, că omul acesta este cetățean roman.

27. Şi venind la el căpitanul, 1-a întrebat: Spune-mi, esti tu ce tățean roman? lar el a răspuns: Dal

28. Zis-a căpitanul: Eu cu multă cheltuială am dobândit cetățenla aceasta. lar Pavel a zis: Ba en m'am născut așa!

29. Deci cei ce erau gata saul bată s'au depărtat îndată dela el iar căpitanul aflând că Pavel e cetă țean roman, s'a spăimântat, căci spusese să lege pe el.

30. A doua zi vrând să cu-noască adevărul pentru care pârit de Iudei, 1-a slobozit pe el din legături și a poruncit să vic arhiereti și tot soborul lor, și ai ducând pe Pavel lea pus înai întea lor.

23.

Pavel este pålmuit. Råspunsul-säu cätre arhiereu stårneste im-perechere in adunare. Viclesus gul ludeilor împotrioa lui Pave Trimiterea lui în Chesareea.

lar Pavel căuntând spre sobor, a zis: Bărbaților și fraților? Eu cu

deplin cuget curat am viețuit îna-Intea lui Dumnezeu până în ziua de astăzi.

2. Ci arhiereul Anania a poruncit celor ce ședeau lângă el pă-l bată peste gură.

3. Atunci Pavel a zis către el: Bate-te-ar Dumnezeu, perete văfult! Căci tu șezi să mă judeci după lege și împotriva legii por runcești să mă bată.

4. lar cei ce stăteau înainte, au zis: Pe arhiereul lui Dumnezeu blestemi?

5. Iar Pavel a zis: N'am stiut, fraților, că este arhiereu; căci scris este: Pe mai marele poporului

tău să nu-l grăești de rău. 6. Ci Pavel cunoscând că o parte (din ei) sunt saduchei, iar alla farisei, a strigat întru sobor: Barbatilor și fraților? Eu sunt fariseu, fiu de fariseu, și pentru nădejdea in invierea mortilor mă Judec (acum).

7. Şi spunând el aceasta, s'a făcut tulburare intre farisei și saduchei și adunarea s'a desbinat,

8. Pentrucă saducheii zic cumcă nu este inviere, nici inger, nici duh, lar fariseil le mărturisesc pe amandouă.

9. Si s'a făcut zarvă mare; și sculându-se cărturarii din partea fartsellor, se priceau și ziceau: Nici un rau nu aflam în omul acesta. Deci, de i-a gräit lui duh sau inger, nu ne împotrivim lui Dumnezeu.

10. Şi multă gâlceavă făcândusse, căpitanul s'a temut, nu

23. 3: Ezech. 13. 10-15; Lev. 19, 15. 5; les. 22, 27.

cumva să sfâșie ei pe Pavel. De aceea a poruncit ostașilor să se pogoare și să l smulgă din mijlocul lor și să-l ducă în tabără.

FAPTELE

11. Iar in noaptea următoare Domnul i s'a arătat și i-a zis : Indrăsnește, Pavele, căci precum ai mărturisit de mine în lerusalim, așa ți se cade să mărturisești și in Roma!

12. Iar după ce s'a făcut ziuă, adunându-se oarecari ludei, s'au jurat să nu mănânce, nici să nu bea, pânăce nu vor omori pe

13. Şi cei ce făcuseră jurămân: tul acesta erau mai mulți de patruzeci.

14. Aceştia mergand la arhie-rei și la bătrâni, au zis: Cu blestem ne-am legat să nu gustăm nimic, panace nu vom omori pe Pavel.

15. Deci, acum voi împreună cu adunarea vestiți pe căpitanul oastei, ca mâine să l pogoare pe el le voi, ca și cum ați avea de gând să-i ispiți mai cu deamăruntul pricina lui; iar noi, mai înainte de a se apropia, suntem

gata são omorim pe el.

16. Si auzind de uneltirea accesta, feciorul surorii lui Pavel s'a dus și intrând în tabără, a

vestit pe Pavel.

17. Şi chemând Pavel pe unul din sutași, a zis: Pe tinerelul acesta du l la căpitanul, pentrucă.

are să spue ceva.

18. Deci luându pe el sutașul, 1-a dus la căpitanul oastei și zis: Pavel cel intemnitat m'a chemat si m'a rugat să aduc pe tinerelul acesta la tine, căci are să ți

24. 4

20. lar el a zis: Iudeii s'au vors bit să te roage, ca mâtne să pos gori pe Pavel în sobor, ca și cum ar avea de gând săsl ispitească pe el mai cu deamănuntul.

21. Dar tu să nu i asculți pe el, pentrucă il pândesc mai mult de patruzeci de inși, cart s'au jurat să nu mănânce nici să nu bea, până nu l vor omori pe el; și acum sunt gata și așteaptă făgăduința ta.

22. Atunci căpitanul a slobozit pe tinerelul, poruncindusi: Nimăs nui să nu spul că misal arătat as

ceste (lucruri).

23. Apoi chemând pe doi sutaşi, le-a zis: Pregățiii două sute de ostași (pedeștri) și șaptezeci de călărași și două sute de sulțiași ca să meargă, la clasurile trei din noapte, la Chesareea.

24. Să aveți gata și niște dobitoace, ca puind pe Pavel să-l scăpați (ducându-l) la Filix Procuratorul.

25. Apoi a scris o carte cu ura mătorul cuprins:

26. Claudie Lisie, lui Filix, Prea puternicului procurator: Multă săr nătate!

27. Pe omul acesta leau prins Iudeli și voiau săel omoare. Ci venind eu cu oaste și aflând că este cetățean roman, leam scos (din mâinile lor).

28. Apoi vrând să știu pricina pentru care îl pârăsc pe el, l-am dus inaintea soborului lor.

29. Am aflat însă că el e pârit pentru întrebări privitoare la legea

- 222 -

lor și nu are nici o vină vrednică de moarte sau de legături.

30. Ci vestindu•mi•se că ludeli ar urzi niscai planuri viclene importiva lui, l•am trimis indată litine, poruncind şi părăşilor să spue inaintea ta toate câte au impotriva lui. Fii sănătos!

31. Deci ostașii, după cum li se poruncise lor, luând pe Pavel lau adus noaptea la Antipatrida.

32. A doua zi, lăsând pe călă rași să meargă cu ei, ei s'au intors in tabăra lor. 33. Sosind la Chesareea, călă

33. Sosind la Chesareea, călărașii au dat cartea, procuratorului infățișându-i și pe Pavel.

34. Procuratorul cetind (cartea) I-a întrebat (pe Pavel) din ce ținut este, și aflând că este din Chilichia,

35, A zis: Te voi asculta, când vor veni și pârâșii tăi. Apoi a poruncit să fie pus sub pază, în divanul lui Irod.

24.

Papel înaintea lui Filix. El rase punde la înpinuirile Iudeilor

Peste cinci zile a venit arhiereul Anania cu bătranii și cu un oarecare ritor, anume Tertil, și s'au plâns procuratorului împos triva lui Pavel.

2. lar când a fost chemat acesta, Tertil a început a pâri pe el zicând: Multă pace am dobândit prin tine și multe îmbunătățiri s'au făcut neamului acestula prin a ta purtare de grije.

 Aceasta o mărturisim cu deplină multumită, în toată vremea și în tot-locul, Preaputernice Fifixe! 4. Dar, ca să nu te ostenesc prea mult, te rog să ai bunătatea și să asculți puținele noastre cuvinte.

5. Am aflat (anume) că omul acesta este o ciumă și un urzitor de zarvă printre toți ludeii din toată lumea; și (tot el este) unul din mai marii eresului Nazarinenilor.

6. El a încercat să spurce chiar pi biserica; deaceea l-am și prins pi am vrut să-l judecăm după legea noastră.

7. Dar venind căpitanul de oaste Lisie, 1-a luat cu multă silnicie din mâinile noastre,

8. Poruncind paraștlor lui să vie la tine. De-l vei lua la rost, vei putea singur afla dela el toate învinuirile pe care i le aducem lui.

Iar Iudeii împreună adevereau, zicând cum că acestea aşa sunt.

10. Atunci Procuratorul făcântiu-l lui semn să grăiască, Pavel ă răspuns: Știindu-te pe tîne că de mulți ani ești judecător neatuului acestula, îmi voi apăra mai lără sfială pricina mea.

11. Tu poți afla ușor că nu sunt mai mult de douăsprezece zile, decând m'am suit la Ierusalim, ca 88 mă închin.

12. Şi nici în biserică nu m'au uflat pe mine pricindu-mă cu cineva, sau făcând tulburare în morod sau în sinagogi sau în

13. Nici nu pot dovedi cele cu rari mă pârăsc acum.

14. Aceasta însă ți-o mărturipeac ție, că după calea pe care ei numesc eres, așa slujesc Dumnuculul părinților mei și cred toate cele scrise in lege at in proroci,

24, 94

 Ávând nădejde în Dumnezeu, precum el inşişi aşteaptă, cum că va să fle învierea morților, a drepților şi a nedrepților (deopotrivă).

16. Deci, eu întru aceasta mă nevoesc pururea, ca să am față de Dumnezeu și față de oameni un cuget fără prihană.

17. Şi după mulți ani am venit să aduc neamului meu milostenii și princese

și prinoase.

18. Cu acest prilej nişte Iudel din Asia m'au aflat, după curățire, în biserică, dar nu cu gloată, nici cu gâlceavă.

19. Ei trebula să fie de față înaintea ta și să pârască, dacă aveau ceva împotriva mea.

20. Sau apol să spule aceștia, de au aflat în mîne vreso strâmbătate, când am stat înaintea soborului, 21. Afară de cuvântul acela pe

21. Afară de cuvântul acela pe care leam rostit cu tărie, stând între ei, că pentru învierea moreților sunt judecat astăzi de vol.

22. Dar Filix, cunoscànd cu deamănuntul învățătura aceasta, lea amânat pe el zlcând: Când ve aveni Liste căpitanul de oaste, voi hotări asupra pricinel voastre.

23. Şi a poruncit sutaşulul să ție pe Pavel sub pază, dar săsi lase odifină și pe nimeni dintre ai lui să nu oprească asi sluji sau a veni la el.

24. Iar după câteva zile venind Filix cu Drusila femeea sa, care era jidovoaică, a chemat pe Pavei și I-a a. ultat pe el asupra credinței intru Hristos iisus. 25. Când a vorbit însă despre dreptate, despre înfrânare și despre judecata ce va să fie, Filix, s'a înfricoșat și a răspuns: Du-te acum-

când voi afla vreme, te voi chema.

26. Dar el nădăjduia că i se vor da lui bani de către Pavel; de aceea îl chema pe el adeseori și

vorbia cu el. 27. Ci dacă s'au împlinit doi ani, s'a pus în locul lui Filix, Porchie Fist. Şi vrând Filix să facă pe placul ludeilor, a lăsat pe Pavel în închisoare.

25.

Pavel se apără înaintea lui Fist și cere să fie trimis la divanul Chesarului.

Trei zile dupăce a intrat în ținutul său, Fist s'a suit dela Chesareea la Ierusalim.

2. Atunci arhiereli și cel mai de frunte ai Iudeilor s'au înfățișat cu jalbele împotriva lui Pavel și s'au

rugat de el.

3. Și i-au cerut, ca un hatâr, să-l trimită la Ierusalim, căci urziseră planul viclean să-l ucidă pe

4. Dar Fist a răspuns că Pavel e bine păzit în Chesareea și că el însuși are să meargă acolo degrab.

5. Deci - zise el - imputerniciții
voștri să vie cu mine, și de este
ceva rău întru omul acesta, pâs

rască-l pe el.

6. Dupăce a zăbovit la ei nu mai mult decât opt sau zece zile, s'a pogorit in Chesareea, și a doua zi șezând în divan a poruncit saul aducă pe Pavel.

sa-l aducă pe Pavel.

7. Şi viind el, ludeii cari veniseră din lerusalim au stătut îm-

prejurul lui, aducând asupra lui Pavel multe și grele invinuiri pe cari nu puteau să le dovedească.

FAPTELE

8. Iar Pavel apărându-se, a zin Eu n'am greşit cu nimic nici împotriva legli Iudellor, nici împotriva bisericii, nici împotriva Chesarului.

9. Fist însă, vrând să facă placere ludeilor, răspunzând a zin către Pavel: Voești să te sul în Ierusalim și să fi judecat acolo înaintea mea pentru aceste lucruri?

10. Răspuns-a Pavel: Eu stau în divanul Chesarului; aici se cade să fiu judecat! Iudeilor nici o nedreptate nu le-am făcut, precum prea bine știi șt tu.

11. Dacă am făcut vreo nes dreptate sau ceva vrednic de moarte, eu nu mă feresc de moarte, dar dacă din cele cu carl mă părăsc aceștia nimic n'am făcut, nismeni nu are dreptul să mă dea in mâna lor. Cer să fiu judecat de Chesarul?

12. Atunct Fist, invoindu-se cu soborul, a răspuns: Ai cerut să fi judecat de Chesarul, la Chesarul vei merge!

13. După câteva zile Agripa împăratul și Vernichie s'au pogorit în Chesareea, ca să se închine cu sănătate lui Fist.

14. Şi zăbovind acolo mai multi zile, Fist lea vorbit impăratului despre Pavel, zicând: Este alci un bărbat oarecare, lăsat de Filiz in închisoare,

15. Impotriva cărula, când am fost in Ierusalim, arhiereil şi bâıtranii ludeilor s'au înfățişat inacintea mea, cerându-mi sâ-i osane desc pe el.

16. Ci eu le am răspuns că Romanii n'au obiceiul să dea pe vreun om la pierzare, până când vel pârît n'are de față pe pârâșii loi și nu i se dă vreme să se apere impotriva invinuirilor.

17. Deci adunându-se ei aici, fără nicio zăbavă, a doua zi, am rezut în scaunul de judecată și am poruncit să fie adus omul.

18. Dar pârâșii din jurul lui nu bau adus nicio învinuire din cele presupuse de mine,

19. Ci aveau cu el numai niște pricini pentru credința lor și penuu un oarecare mort, lisus, despre pare Pavel zicea că este viu.

20. Nedumerindu-mă însă asupra pricinei acestela, I-am întrebat de voește să meargă la Ierusalim, ca acolo sa i se judece pricina lui.

21. Dar Pavel cerând să fie lăsat la judecata Măriei Sale, am puruncit să fie păzit până îl voi uimite pe el la Chesarul.

22. Atunci Agripa a zis către list: Aș voi să auz și eu pe omul acela. Răspuns•a Fist: Il vei auzi mâine.

23. Deci a doua zi Agripa și Verenichi au venit cu mare alaiu dou intrat în palatul divanului împreună cu căpitanii și cu bărbații in mai de frunte ai cetății; iar porunca lui Fist a fost adus și l'avel.

24. Zis•a Fist: Mărite Agripo il voi toți cel ce sunteți împreună cu noi, lată•l pe acela, pentru sre toată mulțimea Iudeilor s'a rujat și în Ierusalim și aici, Wrijand că nu trebue să mai tră• 25. Eu însă am înțeles că n'a făcut nimic vrednic de moarte și el singur cerând judecata Chesarulut, am socotit să-l trimit pe el (la dânsul).

26. Despre împricinat n'am nimic adeverit ceeace i-aș putea scrie Măriei Sale. De aceea i-am adus la voi, și mai vârtos inaintea ta, Mărite Agripo, ca după cercetare să am ce-i scrie.

27. Căci mi se pare o treabă fără rost, să trimit un om legat și să nu arăt invinuirile ce i se aduc lui.

26.

Cuvântarea lui Pavel înaintea lui Fist și a lui Agripa. Amân» doi socotesc că Pavel n'are nicio vină.

Zis-a Agripa către Pavel: Ți se îngădue ție să vorbești singur pentru tine. Atunci Pavel întinzându-și mâna, s'a apărat așa:

 Mă socotesc fericit, Mărite Agripo, că am putința să mă apăr astăzi inaintea ta, de toate cu cari sunt pârit de Iudei.

3. Cu atât mai vârtos, cu cât tu cunoști toate obiceiurile și pricinile dintre Iudei. De aceea te rog să mă asculți cu îngăduință.

4. Viata mea din tinerete, pe care dela inceput am petrecut•o in mijlocul neamului meu in Ierusalim, o cunosc toți Iudeii;

5. De vor vrea să mărturisească, ei mă știu pe mine de mult, că după eresul cel prea cu cercare al legii noastre am trăit ca fariseu.

6. Si acuma stau înaintea judecății pentru nădejdea în făgăs duința făcută de Dumnezeu către părinții noștri,

7. La care slujind neîncetat ziua si noaptea nădăjduesc să ajungă cele douăsprezece seminții ale noastre. Pentru această nădeide sunt pârît de Iudei, Mărite Agripo!

8. Socotiți oare drept un lucru de necrezut, ca Dumnezeu să învieze pe morți?

9. Ce e drept, și mie mi s'a părut că împotriva numelui lui lisus Nazarineanul trebue să fac

multe.

10. Ceeace am și făcut în lerusalim; căci luând împuternicire
dela arhierei, pe mulți sfinți i-am închis în temniță și când îi omorau pe el, eu imi dam invoirea.

11. Şi il munceam pe ei de multe ori prin toate sinagogile și il sileam să hulească; și mult inversunandu mă impotriva il goneam până și prin cetățile cele dinafară.

12. Astfel, mergand la Damasc cu împuternicire și cu o ceată de oameni dela arhierei,

13. Pe la amiază am văzut pe cale, Mărite (Agripo), o lumină din cer, mai strălucitoare decât a soarelui, strălucind împrejurul meu si al celor ce mergeau impreună cu mine.

14. Atunci, căzând la pământ am auzit cu toții un glas zicând către mine și grăind în limba evrelască: Saule, Saule, de ce mă prigonești? Greu îți este să lovești cu piciorul împotriva bol-

15. lar eu am zis: Cine ești,

Doamne! Si el a răspuns: Eu sunt lisus pe care tu îl prigonești.

FAPTELE

16. Ci scoală te și stai pe pli cioarele tale, căci spre aceasta-m'am arătat ție, ca să te aleg slugă și martor al celor ce le-ai văzut și al celor cesți voi arăta ție

17. Te voi izbăvi pe tine de poporul (iudeu) și de păgânii la care te trimit,

18. Ca să le deschizi ochii lor să se intoarcă dela intunerec lumină și dela puterea satanei le Dumnezeu, și prin credința ces să primeasă iertare intru mine păcatelor și parte cu cei sfințiți

19. Drept aceea, Mărite Agripo nu am fost neascultător față d cereasca vedenie.

20. Ci mai întâi celor din Da masc si din Ierusalim, apoi die țara Iudeei și păgânilo le am propoveduit să se pocăiase și să se întoarcă la Dumnezet săvârșind fapte vrednice de po căință.

21. Pentru aceasta Iudeii prine zandu•mă în biserică, au încercu să mă omoare.

22. Dar dobândind ajutorul cel de la Dumnezeu, stau până în ziu aceasta, mărturisind la mic şi li mare și negrăind nimic afară il cele ce și prorocii și Moise prorocit, că vor să fie,

23. Anume, că Hristos vii vi pătimească și că el mai intâl va scula din morții și va vesti lui mină poporului (ludeu) și păgă nilor (deopotrivă).

24. Spunand acestea Pavel Intri apărarea sa, Fist a zis cu silui mare: Ești nebun, Pavele! luvii Mura ta cea mulță te duce la nebunie!

25. Nu sunt nebun, prea puternice Fiste, ci grăesc cuvintele adevărului și ale înțelepciunii.

26. Căci despre acestea stie si Măria Sa, în fața cărula o să vornesc fără sfială, încredințat fiind of nimic din acestea nu i-a rămas neștiut, pentrucă acestea nu au petrecut in vreun ungher.

27. Crezi tu, Mărite Agripo, în proroci? Știu că crezi.

28. Atunci Agripa către Pavel: lned puțin și o să mă fac creștin!

29. Iar Pavel a zis: Eu rog pe Dumnezeu, ca mai curând mai târziu nu numai tu, ci și toți mi ce mă ascultă pe mine astăzi M se facă precum sunt și eu, afară door de lanturile acestea.

30. Atunci s'a sculat regele și m medeau împreună cu ef:

31. Şi despărțindu-se, grăiau unul către altul zicând: Omul seesta n'a făcut nimic vrednic de muarte sau de lanturi.

32. lar Agripa a zis către Fist: Omul acesta putea fi slobozit, dacă n'ar fi cerut judecata Chesarului.

Calatoria lui Papel la Roma. anga ostropul Melit corabia se Mırınd, dar oamenli scapă teteri.

ist dacă s'a hotarit ca să meryem pe apă în Italia, au dat pr l'avel și pe alți câțiva întemaliati in grija unui sutas, anume luite, din cohorta (numită) împă-

2. Și întrând într'o corable dela Adramit, am plecat, vrånd så mer-gem pe långå coasta Asiei, flind cu noi și Aristarh, Machedonea-nul din Tesalonic. 3. A doua zi am ajuns la Sidon,

Și Iulie arătându-se cu iubire de oameni față de Pavel, i-a îngăduit să meargă pe la prieteni și să primească purtarea lor de grijă.

4. Purcezând de acolo, am ajuns lângă Chipru, pentrucă vânturile erau impotrivă.

5. Şi trecând marea Chilichlet şi a Pamfiliei, am sosit în Mira Lichiei.

6. Acolo sutașul aflând o corabie din Alexandria care mergea in Italia, ne-a suit intrânsa.

7. Multe zile plutind cu zăbavă si abia ajungand langa Cnid, fiindcă nu ne lăsa vântul, am trecut sub Crit, pe långă Salmona;

8. Apol, străbătând cu greutate, am ajuns la un loc ce se chema Limanuri Bune, de care era aproape cetatea Lasia.

9. Trecuse multă vreme și călătoria era împreunată acum cu primejdii, pentrucă trecuse și postul. Pavel ii îndemna,

10. Zicându-le lor: Bărbaților, văz că aceasta călătorie va fi cu necaz și cu multă primejdie nu numai pentru povară și pentru corabie, ci si pentru vietile noastre.

11. Dar sutasul se incredea mai mult în cârmaciu și în căpitanul corabiei decât în cele ce grăla Pavel.

12. Nefiind limanul bun de lernat, cei mai mulți au hotărit să plece de acolo și dacă s'ar putea să ajungem să iernăm în Finica, un liman ai Critului așezat spre Miazăzi. Apus și spre Miazănoapte.

- 13. Şi începand să sufle vânt de Miazăzi, au crezut că vor putea să-şi împlinească planul și ridicând anghira au vâslit dealungul Critului.
- 14. Dar nu după multă vreme s'a izbit de corabie un vânt vijelios, ce se chiamă Evrachilon.
- 15. Deci corabia fiind smulsă și neputând merge împotriva vânatului, neam lăsat în voia valuarilor.
- 16. Şi pe când treceam pe lângă un ostrov mic, ce se chema Clavdi, cu greu am putut prinde luntrea (de scăpare).
- 17. Şi ridicânduso, s'au folosit de otgoane şi au incins cosrabia şi temânduse să nu fie împinsă spre Sirt, au desfăcut pâns zele şi s'au lăsat purtați de vânt.
- 18. Şi fiind foarte invăluiți de vifor, a doua zi au aruncat (o parte) din povara corabiei.
- 19. lar a treia zi, cu mâinile lor au aruncat și uneltele corabiei.
- 20, Mai multe zile nici soarele nici stelele nu s'au arătat și vifos rul cumplit bântuia mereu, încât pierdusem orice nădejde de scâs pare.
- 21. Şi dupăce răbdară multă foame, Pavel stând în miflocul lor, a zis: Oameni (bunl, trebuia să mă ascultați pe mine, să nu fi purces din Crit, și (atunci) n'ați fi indurat necazul acesta și paguba.
- 22. Acum însă vă îndemn să fiți cu înimă bună, că nici un

suflet nu va pieri dintre voi, fari

- Pentrucă astă noapte mi s'o arătat îngerul Dumnezeului meu căruia-i slujesc,
- 24. Zicându•mi: Nu te teme Pavele! Tu trebue să stai înainter Chesarului, și iată, Dumnezeu (lea dăruit ție pe toți cei ce sunt in corabie cu tine.
- 25. Drept aceea, fiți cu inimo bună, oameni buni, căci eu an incredere in Dumnezeu, că a va fi precum mi s'a spus mie.
- 26. Şi trebue să fim aruncal într'un ostrov.
- 27. Iar dacă s'a împlinit a patrisprezecea noapte de când răbiceam noi pe marea Adriei, pe li miezul nopții corăbierilor li părea că se apropie de un țărm
- 28, Şi slobozind măsura, au alledouăzeci de stânjeni, iar trecanceva mai departe au măsurat la răși și au aflat cincisprezece stanieni.
- 29. Drept aceea, temânduse en u cumva să dăm de niscal locuriprundoase, au aruncat patru en ghire dela partea din urmă a carabiel și așteptau să se facă ziul
- 30. Când însă corăblerii căutâne să fugă din corable au slobori luntrea în mare, prefăcânduese or vor să slobozească şi anghirel dela pisc.
- 31. Pavel a zis sutașului și un tașilor: De nu rămân aceștia le corabie, voi nu veți putea scape
- 32. Atunci ostașii au tăiat funilla luntrei și au lăsat o să cază.
- 33. lar pànă să se facă din Pavel i-a rugat pe toți să mă

nânce, zicând: Sunt patrusprezece zile astăzi, de când n'ați mâncat și de când stăruiți în nemâncare.

- 34. De aceea vă rog să mâncați, căci aceasta este spre scăparea voastră; (vă spun) că nici unuia din voi un păr din cap nu-i va cădea.
- 35. Şi zicând acestea, a luat păine, a mulțămit lui Dumnezeu inaintea tuturor și frângând, a început a mânca.
- 36. Și îmbărbătându-se cu toții, nu luat și ei de au mâncat.
- 37. Iar în corabie eram, de toți, două sute șaptezeci și șase suflete.
- 38. Şi săturându-se, au uşurat corabia, aruncând grâul în mare.
- 39. Iar dacă s'a făcut ziuă, n'au cunoscut pământul, dar zăreau mai departe un sân de mare având tărm de nisip, la care se sfătuiau să scoață, de ar fi cu putință, corulita.
- 40. Şi ridicând anghirele, le au ilobozit în mare; aşijderea au slăbit funiile cârmelor şi ridicând pânzele cele míci după vântişorul care sufla, se sileau spre ţărm.
- 41. Și nimerind într'o fășie de nistp, corabia s'a înțepenft: piscul dinainte, infipt în nistp, sta neclătit, lar partea dinapoi se sfărma de urgia valurilor.
- 42. Atunci ostașii au făcut sfat m omoare pe cei legați, ca să nu înoate cineva și să scape.
- 43. Ci sutașul vrând să ferească pe Pavel, le-a zădărnicit planul și a poruncit, ca cel ce știu să moate să sară mai întâi în mare și să lasă la uscat.
  - 44. lar ceilalți, care pe scânduri,

care pe altceva din corabie. Și așa au scăpat cu toții la țărm.

28

Papel face minuni în ostropul Melit. El ajunge la Roma și pros popeduește doi ani de zile.

- Si dacă am scăpat, am cunoscut că ostrovul se chiamă Melit.
- lar varvarii ne au arătat nu puțină iubire de oameni; căci fă când foc ne au primit pe noi pe toți la ei, pentru ploaia şi frigul ce era.
- 3. Şi Pavel strângând multe găteje şi puindu-le pe foc, o viperă ieşind dela căldură s'a apucat de mâna lui.
- 4. Şi dacă au văzut varvarii vipera spânzurând de mâna lui, ziseră unii către alţii: Omul acesta trebue să ţie un uclgaş, care scăpând din valuri dreptatea lui Dumnezeu nu l-a lăsat să mai trălască.
- 5. Ci Pavel scuturând vipera în foc, nici un rău n'a pătimit.
- 6. Ei însă aşteptau să se umfle sau să cază mort de pripă. Ci aşteptând ei mult şî văzând că nu i se intâmplă nici un rău, intorcându-se ziceau că este Dumnezeu.
- 7. Și în apropierea locului aceluia se găseau moșiile mai marelui ostrovului, anume Poplie, care primindu-ne, trei zile ne-a găzduit pe noi cu toată prietenia.
- 8. Și s'a întâmplat că tatăl lui Poplie zăcea, cuprins fiind de friguri și de urdinare cu sânge. Iar Pavel intrând la el și rugându-se, și-a pus mânile peste el și l-a tămăduit.

- Iar după această vindecare și alții cari aveau boale în ostrovul acela, veneau și se vindecau.
- Aceştia cu multă cinste ne au cinstit pe noi, iar când am purces (la drum), ne au dat toate cele ce ne erau de trebuință.
- 11. După trei luni am pornit cu o corabie din Alexandria, care iernase în ostrov și care avea
- semnul Dioscurilor.

  12. Şi sosind în Siracusa, am zăboyit acolo trei zile.
- 13. De acolo, încunjurând, am ajuns la Righia; și peste o zi suflând vântul de Miazăzi, a doua zi am sosit la Potioli.
- 14. Aici am aflat frați cari ne au rugat să rămânem la ei şapte zile. Şi aşa am venit la Roma.
- 15. Frații de acolo auzind despre noi, au ieșit întru întâmplenerea noastră până la forul lui Aple și la Tritaverne. Iar Pavel văzândusi pe ei, a mulțumit lui Dumnezeu și s'a îmbărbătat.
- 16. Dacă am sosit la Roma, sutașul a dat pe cei legați în seama voevodului oastei, iar lui Pavel i s'a îngăduit să loculască deosebi, cu ostașul care îl păzea pe el.
- 17. Şi după trei zile Pavel a chemat pe mai marii Iudeilor. Şi adunânduşe ei, a zis către dânşii: Bărbaților şi fraților? Măcar că eu n'am făcut nimic impotriva poporului (nostru) sau a obiceiurilor părintești, legat fiind în lerusalim m'au dat în mânile Romanilor.
- manilor, 18. Cari judecându mă, voiau să mă slobozească, pentrucă nu aveam nicio vină de moarte.

- 19. Ci împtrivindu-se Iudeil, am fost silit a cere judecata Chesa rului, dar nu că aș avea vrea pâră împotriva neamului meu.
- 20. De aceea v'am şi chema să vă văz şi să vorbesc cu val căci pentru nădeidea lui Israil sun legat cu aceste lanţuri.
- 21. Iar et au zis către dânsul Noi nici scrisori despre tine n'amprimit din ludeea, nici vreuni din frați n'a venit să ne vesteau sau să ne spună ceva rău despretine.
- 22. Dar am dori să auzim del tine ceeace gândești; căci desprieresul acesta știm noi că pretitindenea se vorbește împotriva lui
- 23. Deci, rånduindu-ise o dau venit la dansul la gazdă mulți. Şi Pavel le-a lămurit le-a mărturisit, de dimineața pareara, împărăția lui Dumnezu dovedindu-le lor cele pentru lisur din legea lui Moise și din protos
- 24. Și unți credeau cele co spunea, iar alții nu credeau.
- 25. Şi neunindu-se unii cu affii, s'au dus. Atunci Pavel a spus to cuvânt: Bine a grăit Duhul Starprin prorocul Isala către părimi
- noştri,
  26. Ztcand: Duste la poporil
  acesta şi spunesi: Cu auzul vol
  auzi şi nu veţi înţelege, şi co
  ochii veţi privi şi nu veţi vedes
- 27. Că s'a invârtoșat inima pe porului acestuia și cu urechil greu aude, și ochii săi și a inchii ca nu cumva să vază cu osi și cu urechile să auză și cu inim să ințeleagă, și să se întoarcă căt tămăduesc ne ei.
- să-i tămăduesc pe ei. 28. Drept aceea, cunoscut - a

- vă fie vouă că mântuirea lui Dumnezeu s'a trimis păgânilor; și el vor auzi.
- 29. Și după ce a spus el aceitea, Iudeii au ieșit, pricindu-se mult intreolaltă. 30. Iar Pavel a rămas doi ani
- deplini în casă ținută pe cheltuiala sa, primind pe toți cari veneau la dânsul,
- 31. Şi propovedulnd impöraţla lui Dumnezeu şi invaţand cele ce sunt pentru Domnul Ilsus Hriston, cu toată indrăsneala şi fără opreală.

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE ROMANI

1.

Inchinare. Indreptarea din cres dință. Legea firii. Păgânii păs cătuesc cumplit împotriva ei.

Pavel sluga lui Iisus Hristos, che mat de el apostol, ales spre (vestirea) Evangheliei lui Dumnezeu.

2. Pe care a făgăduiteo mai inainte, prin prorocii săi, în sfintele scripturi,

3. Despre Fiul său, născut din sămânța lui David, după trup,

4. Şi rânduit Fiu al lui Dumnezeu întru putere, după duhul sfințeniei, prin învierea din morți: deci, despre Iisus Hristos, Domnul

5. Prin care am luat darul și apostolia, ca în numele lui să aduc la ascultarea credinței toate neas murile,

6. Printre cari sunteți și voi,

cei chemați ai lui Iisus Hristo

7. Tuturor celor ce sunteți Roma, iubiți ai lui Dumnezeu chemați sfinți: Dar vouă și par dela Dumnezeu, Tatăl nostru, Domnul lisus Hristos!

8. Mai întâi multumesc Dun nezeului meu prin lisus Hris pentru voi toți, pentrucă credinț

voastră este vestită în toată lumo 9. Căci martor îmi este Dun nezeu căruia slujesc cu dida meu întru Evanghelia Fiului să că neîncetat vă pomenesc pe v

10. Cerànd necontenit în ruji ciunile mele, să am odată, cu voi lui Dumnezeu, prilejul ca să vi la voi.

11. Căci doresc să vă văr p voi, ca să vă împărtășesc voi ceva dar duhovnicesc spre îni rirea voastră; 12. Ori, mai bine, ca să ma

mangăi împreună cu voi prin cri dința care este deopotrivă a v tră și a mea.

13. Ci nu voesc să nu știți voi, fraților, că de multe ori am dorit să viu la voi, dar am fost împie: decat până acum ca să am ceva roadă și între voi, ca și între ce-

delalte neamuri.

14. Căci dator sunt Elinilor și varvarilor și înțelepților și neînteleptilor.

15. Așa că, din partea mea, eu doresc să vă vestesc Evan-

ghelia și vouă celor din Roma. 16. Căci eu nu mă rușinez de Evanghelia lui Hristos, pentrucă ea este puterea lui Dumnezeu spre mantuirea tuturor celor ce cred: mai întâi ludeilor și apoi Elinilor.

17. Căci întru dânsa se descopere dreptatea lui Dumnezeu din credință și pentru credință, precum este scris: lară dreptul din credință va fi viu.

18. Iar mânia lui Dumnezeu jie descopere din cer peste toată pățjânătatea și peste nedreptatea camenilor, cari țin adevărul întru legăturile nedreptății.

19. Pentrucă ceeace se poate cunoaște despre Dumnezeu, este cunoscut de dânșii, căci Dumne-

geu le a arătat lor. 20. Căci cele nevăzute ale lui (Dumnezeu), veșnica lui putere și dumnezeire, se văd lămurit dela începutul lumii în făpturile lui, ca el să fie fără desvinovățire.

21. De vreme ce, cunoscând pe Dumnezeu, nu ca pe Dumnezeu leau slävit și nu i-au multumit, au rătăcit întru cugetele lor ji inima lor cea neînțelegătoare

1. 17: Avac. 2, 4.

22. Socotindu-se a fi Intelepti, au înebunit.

23. Şi au schimbat mărirea lui Dumnezeu celui nestricăcios cu închipuirile omului celui stricăcios și ale păsărilor și ale (dobitoacelor) cu patru pictoare și ale celor ce se târăsc.

24. De aceea Dumnezeu i-a și dat pe ei pottelor necurate ale inimii lor, ca intreolaltă să-și spurce trupurile lor,

25. Ei, cari au intors adevărul lui Dumnezeu întru minciună și au cinstit și au slujit făpturii, iar nu Făcătorului care este binecuvântat în veci. Amin. 26. De aceea Dumnezeu i a dat

pe ei (pradă) unor patimi de ocară, căci femeile lor au schimbat fiereasca rânduială cu ceeace este împotriva firii;

27. Aştiderea şi bărbaţii, părăsind fireasca folostre a părţii les meeşti, s'au aprins întru pofta lor unul spre altul, bărbaţi cu bărs bați săvârșind rușinea, și astlel si-au luat în ei însisi răsplata ce li se cuvenea pentru rătăcirea lor.

28. Şi precum n'au găsit cu cale să păstreze pe Dumnezeu întru cugetele lor, așa la dat pe ei Dumnezeu în (voia) minții lor netrebnice, ca să facă cele ce nu

29. Și să se umple de toată nedreptatea, de curvie, de viclenie, de lăcomie, de răutate, de pismă, de ucidere, de stadă, de înșelă. ciune, de năravuri rele,

30. (Și să fie) pâritori, grăi» tori de rău, urâtori de Dumnezeu,

23: Ier. 10, 14; Ps. 106, 20; A doug Lege 4, 15—19; Inj. 12, 24.

ocăratori, semeți, lăudăroși, scornitori de rele, neascultători de

ROMANI

părinți, 31. Neințelegători, călcători de cuvânt, neiubitori, nemilostivi.

32. Aceștia știind hotărirea lui Dumnezeu, cum că cei ce fac unele ca acestea sunt vrednici de moarte, nu numai că le fac, ci încă și laudă pe făptuitori.

2.

Israilul este osândit, fiindcă nu pazeste legea.

De aceea fără cuvânt de apăs D' rare ești tu, omule, care ju-deci (pe altul). Căci întru ceea ce judeci pe altul pe tine însuți te osândești, de vreme ce tu, cel ce judeci, săvârșești aceleași lucruri. 2. Și noi știm că judecata lui

Dumnezeu este după adevăr asupra celor ce fac unele ca acestea.

3. Și socotești oare, o, omule, care judeci pe cel ce fac unele ca acestea, dar le faci și tu însuți, că vei scăpa de judecata lui Dumnezeu?

4. Sau nesocotești tu bogăția bunătății lui și a îngăduinții și a în-delungii lui răbdări, nepricepând că bunătatea lui Dumnezeu te cheamă la pocăință?

5. Ci prin împietrirea ta și prin inima ta cea nepocăită îți aduni ție mânie pentru ziua mâniei și a descoperirii dreptei judecăți a lui Dumnezeu,

6. Care va răsplăti fiecărula după

faptele sale:

7. (Adecă) celor ce prin stăruință în lucrul cel bun caută slavă și cinste și nestricăciune: cu viața

8. Iar celorce caută zavistie și nu se supun adevărului, ci si pleacă nedreptății: cu mânie # cu uraie.

9. Deci, necaz și strâmtorare (va fi) peste tot sufletul omului făcător de rele, mai întâi peste Iudeu, apoi peste Elin;

10. Iar slavă și cinste și pace peste tot cel ce face binele, ma întâi peste Iudeu, apoi peste Elin.

11. Că la Dumnezeu nu este fătărie.

12. Deci, câți fărădelege au gree șit, fărădelege vor și pieri; lat câți cu lege au greșit, după lege se vor judeca.

13. Petrucă nu auzitorii legit sunt drepți înaintea lui Dumnezeu, ci plinitorii legii se vor indrepta

14. Căci când păgânli cari n'au lege, din fire plinesc poruncile legii, ei neavând lege, singuri id sunt lege,

15. Arătând (prin aceasta) un porunca legii este scrisă în inimil lor; far aceasta o mărturisește cui getul lor și gândurile lor carl m invinovățesc sau se desvinovățesc intreolaltă,

16. Ceeace se va vădi în zius când Dumnezeu va judeca colo ascunse ale oamenilor, după Evana ghelia mea, prin lisus Hristos.

17. lată, tu te numești ludeu razimi pe lege și te lauxi cu Dumnezeu;

18. Tu cunoști voia lui și ai inc vățat din lege să știi alege cele de

folos,
19. Şi te socoteşti a fi povățuie tor orbilor, lumină celor dintru

intunerec, 20. Indreptător celor fără de minte, invățător pruncitor, avand In lege icoana științei și a adevărului.

21. Deci, tu care inveți pe altul, pe tine dece nu te înveți? Tu care propoveduești să nu fure, furi;

22. Tu, care zici să nu preacurvească, preacurvești; tu care urăști idolfi, furi cele sfinte;

23. Tu, care te lauzi cu legea, prin călcarea legii necinstești pe Dumnezeu?

24. Căci din pricina voastră se hulește numele lui Dumnezeu prin tre neamuri, precum este scris.

25. Tăierea împrejur folosește, tlacă plinești legea; dacă însă ești vălcător de lege, tălerea ta împresur se face netăiere imprejur.

26. Drept aceea, dacă cel ne tălat împrejur va păzi poruncile legii, netăierea lui împrejur nu se va socoti oare drept tăiere Imprejur?

27. Şi aşa, cel netălat împrejur după fire, plinind legea, te va judeca pe tine care al scriptura il tăierea împrejur, dar aști călcator de lege.

28. Că nu cel ce se arată pe dinafară este (adevăratul) Iudeu; și nici (adevărata) tăiere împrejur nu este cea din afară, (făcută) în trup.

29. Ci cel ce este pe dinlăutru, neela este Iudeu, far (adevărata) talerea imprejur este a inimit, in tluh, tar nu in slovă. Lauda aces Mula nu este dela oameni, ci dela Dumnezeu.

In zadar se laudă ludeii cu les gea și cu tăierea împrejur : Mân= tuirea este prin credintă, din har, nu din orednicia omului.

ROMANI

Atunci, cu ce e mai bun lu-deul? Sau care este folosul tăierii împrejur?

2. Este mare in toate privințele: mai întâi, că lor s'au încredințat cuvintele lui Dumnezeu.

3. Căci ce este dacă unii n'au

crezut? Au doară necredința lor va nimici credința lui Dumnezeu?

4. Nicidecum. Ci Dumnezeu rămâne credincios, iar oamenii toți mincinoși, precum este scris: Ca să fii găsit drept întru cuvintele tale și să biruești când vei fi judecat.

5. De vreme ce însă nedrep. tatea noastră întărește dreptatea lui Dumnezeu, ce vom zice? Nu cumva Dumnezeu este nedrept cànd își arată mânia? - Omenește grăesc

6. Nicidecum. Căci atunci cum va judeca Dumnezeu lumea?

Că de vreme ce adevărul lui Dumnezeu prin mincluna mea a prisosit spre slava lui, atunci de se mă judece el ca pe un pă. cătos?

8. Şi nu (ar trebui oare) să fas cem cele rele, ca să vie cele bune? - Precum suntem huliți și precum zic unii că am învăța noi. Osâns direa acestora dreaptă este.

9. Aşadar îi întrecem cu ceva pe ei? Nicidecum. Pentrucă mai înainte am învinuit și pe ludei și pe Elini, că toți sunt sub păcat.

2. 24: Is. 52, 5; Ezech. 26, 20.

3. 4: Ps. 116, 11; Ps. 51, 6.

10. Precum este scris: Nu este drept nici unul;

11. Nu este cine să înțeleagă, nu este cine să caute pe Dumnezeu.

12. Toți s'au abătut, împreună s'au făcut netrebnici; nu este cine să facă binele, nu este niciunul.

13. Mormant deschis este gâtlejul lor; cu limbile lor viclenesc; venin de aspidă este pe buzele lor.

14. Gura lor este plină de bles« teme și de amărăciune; 15. Grăbite sunt pricioarele lor

să verse sânge.

16. Pustifre și necaz este în căile lor,
17. Și calea păcli nu au cu-

noscuteo.

18. In ochii lor nu este frica lui Dumnezeu.

19. Noi știm însă că toate câte le poruncește legea, celor ce sunt sub lege le poruncește, ca toată gura să se astupe și toată lumea să fie vinovată înaintea lui Duma

nezeu. 20. Pentrucă din faptele legii niciun om nu se va indrepta inaintea lui, de vreme ce prin lege vine cunoștința păcatului.

21. Căci iată, dreptatea lui Dumnezeu, cea mărturisită de lege și de proroci, s'a arătat acum afară de lege.

22. Dreptatea lui Dumnezeu (s'a arătat) prin credința în lisus Hristos la toți și peste toți cei ce cred; căci nu este osebire.

23. Pentrucă toți au păcătuit

11: Ps. 14, 1—3; Ps. 53, 2—4.
13: Ps. 5, 10, 140, 4.
14: Ps. 10, 7.
15: ls. 59, 7—8.
18—19: Ps. 36, 2.

și s'au lipsit de slava lui Dumnezeu.

24. SI in dar sunt indreptati, cu harul lui, prin răscumpărarea cea întru Hristos Iisus,

25. Pe care 1-a rânduit Dum-nezeu drept jertfă de ispășire prin credința în sângele lui, spre tarea dreptății lui, pentru iertarea păcatelor celor mai inainte făcute,

26. In vremea indelungei răba dări a lui Dumnezeu, ca să so arate dreptatea lui în vremea de acum, dovedindu-se pe sine drepi și îndreptând pe cel ce este din credința în lisus.

27. Deci, unde este pricina de nudă? S'a înlăturat. Prin care laudă? S'a înlăturat. Prin care lege? A faptelor? Nu, ci prin legea credinței. 28. Socotim deci că din cre

dință se va indrepta omul, fără faptele legii.

29. Au doară Dumnezeu este numai al ludeilor, nu și al păgăs nilor? Fără îndoială și al păgâs

nilor. 30. Pentrucă unul este Dume nezeu care va indrepta prin cre dință pe cel tăiați împrejur și pe cei netăiați împrejur (iarăși) prin credință.

31. Dar înlăturăm noi oare prin credință legea? Nicidecum, ci ins tărim legea.

4.

Aoraam chip și pildă despre in drepiarea prin credință. Mărs turia lui David.

e vom zice dară că a dobâne dit după trup părintele nos stru Avraam?

2. Dacă Avraam s'a îndreptat din fapte, are laudă, dar nu la Dumnezeu.

3. Căci ce zice scriptura? Şi Avraam a crezut lui Dumnezeu # i s'a socotit lui intru dreptate.

4. Celui ce lucrează plata nu i se socotește ca dar, ci ca un

drept.
5. lar celui ce nu lucrează, cl crede întru cel ce îndreptează pe cel necredincios, credinta lui i se socotește întru dreptate.
6. Precum și David numește

fericit pe omul cărufa Dumnezeu Il socotește dreptatea fără de fapte, (zleand):

7. Fericiți cărora s'au iertat fără: delegile și cărora s'au acoperit pacatele!

8. Fericit bărbatul căruia Doma nul nu-i va socoti păcatul!

9. Deci, fericirea aceasta este sa oare numai pentru cei tăiați Imprejur, sau și pentru cei netă-loți imprejur? De vreme ce zicem că lui Avraan s'a socotit credința întru dreptate.

10. Dar cum i s'a socotit lui? L'and era tăiat împrejur, sau când Pra netăiat împrejur? Nu când era tălat împrejur, ci când era ne-

talat imprejur.

11. lar semnul tăierii împrejur la luat ca o pecete a dreptății pentru credința ce o va avea când era netălat împrejur; ca să fie el parintele tuturor celor ce cred, neffind tălați împrejur, și să li se nooriezască și lor întru dreptate, 12. Și în acelaș timp părinte al celor tălați împrejur. Dar nu al

celor numai tăiați imprejur, ci și umblă pe urmele credinții părintelui nostru Avraam din vremen in care era netăiat imprejur.

13. Că nu prin lege a primit Avraam şi seminția lui făgăduința că va moșteni lumea, ci prin dreptatea cea din credință.

14. Căci dacă moștenitorii sunt cei ce au legea, zadarnică s'a făcut credința și s'a stricat făgăduința,

15. Pentrucă legea naște mânic; căci unde nu este lege, acolo nu este nici călcare de lege.

16. De aceea (moștenirea) este din credintă, ca să fie din dar si ca făgăduința să rămâie stătătoare la toți urmașii, nu numai celor ce au legea, ci și celor ce au credința lui Avraam, care este părintele nostru al tuturora,

17. Precum este scris: Părinte multor neamuri te-am pusi pentrucă a crezut în Dumnezeu, cel ce înviază pe cel morți și chiamă la ființă cele ce nu sunt.

18. Avraam cu nădejde împotriva nădejdii a crezut că va fi tată al multor neamuri, după cum i s'a spus: Așa va fi sămânța ta.

19. Şi n'a slăbit în credință văzându-și trupul său cel amorțit, că era aproape de o sută de ani, și pântecele cel amortit al Sarei,

20. Şi nu s'a îndoit cu necres dință în făgăduința lui Dumnezeu, ci s'a întărit în credință, dând slavă lui Dumnezeu,

21. Căci el era încredințat că ce i•a făgăduit (Dumnezeu), pu• ternic este să și împlinească.

4. 3: Fac 15, 6. 7: Ps. 32, 1-2.

17: Fac. 17, 5. 19: Fac. 15, 5. ROMANI

23. Dar nu s'a scris numai pentru el, că i s'a socotit lui întru dreptate.

24. Ci și pentru noi, cărora va să ni se socotească, nouă celor ce credem întru cel ce a sculat din morți pe lisus Hristos, Domnul

25. Care s'a dat pentru păs catele noastre și s'a sculat pentru îndreptarea noastră.

Roadele îndreptării prin credință. Adam si Hristos.

Drept aceea, Indreptați fiind din O credință, pace avem cu Dum-nezeu prin Domnul nostru lisus

2. Crezând în el, am dobândit și apropiere la darul acesta întru care stăm și ne lăudăm intru nă: dejdea măririi lui Dumnezeu.

3. Și nu numai atât, ci ne lăudăm și întru necazuri, bine știind că necazul naște răbdare,

4. lar răbdarea încercare, iar îns cercarea nădejde,

5. lar nădejdea nu rușinează; pentrucă dragostea lui Dumnezeu s'a revărsat în inimile noaștre prin Duhul Sfant care ni s'a dat nouă.

6. Pentrucă Hristos, încă pe când noi eram neputincioși, la plinirea vremii a murit pentru cei necres dincioși.

7. Cu greu va muri cineva (chiar) pentru un drept. Incă pentru

un (om) bun s'ar mai putea hotări cineva să moară.

8. Ci Dumnezeu și a dovedit dragostea sa către noi prin aceea, cá Hristos a murit pentru noi, când eram încă păcătoși.

9. Deci, cu atât mai vârios acum, îndreptați fiind prin sângele lui, ne vom mântui printrânsul de mân

nia (luí Dumnezeu).

10. Cáci, dacă vrășmași fiind
noi, ne am impăcat cu Dumn
nezeu prin moartea Fiului său, cu atât mai vârtos, după ce ne am îm păcat, ne vom mântui prin viața lui.

11. Dar nu numai atât, ci ne și lăudăm cu Dumnezeu prin Domanul nostru lisus Hristos, prin care am dobândit acum împăcarea.

12. De aceea, precum printr'un om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea și așa moarten a trecut la toti oamenii, pentruca

în acela toți păcătuiseră, -13. Căci păcatul era în lume și inainte de lege, dar nefiind leges păcatul nu se socotea.

14. Ci moartea a domnit dela Adam până la Moise și peste cel ce n'au păcătult, după asemănarea-greșelei lui Adam, care era chie pul celui ce avea să vie.

15. Dar nu e cu greșala, cum e cu darul. Căci dacă prin gre-șala unuia au murit mulți, cu atai mai vârtos harul lui Dumnzeu p darul prin harul unui om, lisus Hristos, va prisosi pentru multi.

16. \$1, in rodurile lui, darul nu seamănă cu păcatul unuia; pentrus că păcatul unuia duce la osândă, lar darul care iartă multe greșale, la indreptare.

Căci de vreme ce pentru gresala unula moartea a domnii prin unul, cu atât mai vârtos cei au primit belşugul harului şi nl darului dreptății vor domni Intru viață prin unul, Iisus Hristos. -

18. Aşa dar, precum prin grepala unula toți oamenii au fost osândiți, așa și prin îndreptarea unula tuturor oamenilor s'a dat dreptul la viată.

19. Căci precum prin neascul» tarea unui om s'au făcut mulți păcătoși așa prin ascultarea unuia multi se vor face drepți.

20. Insă a venit legea și a înmultit gresala. Dar unde s'a in-multit păcatul, acolo a prisosit harul,

21. Pentruca, precum păcatul u domnit spre moarte, așa și harul să domnească, prin dreptate, stos Domnul nostru.

6.

l'aptele bune se cuvine să ure meze credinței. Îndemn la viața cea duhovnicească.

'e vom zice, dară? Rămâneas vom în păcat, ca să se în: fuultească darul?

2. Nicidecum! Căci noi cari am murit păcatului, cum vom mai trăi întrânsul?

3. Nu știți oare că toți câți intru lisus Hristos ne-am botezat, Intru moartea lui ne-am botezat?

4. Deci, prin botez ne-am îngropat împreună cu el în moarte, on precum Hristos s'a sculat din morți prin slava Tatălul, așa și nol intru innoirea vieții să um-

5. Căci de vreme ce nesam îns

preunat cu el intru asemanarea morții lui, așa părtași vom II și invierli lui,

6. Bine stiind, că omul nostru cel vechiu s'a rästignit impreuna cu dânsul, ca să se strice trupul păcatului și să nu mai îim noi robii păcatului.

7. Pentrucă cel ce a murit n'a

ROMANI

slobozit de păcat. 8. Și dacă am murit impreună cu Hristos, credem că impreună cu dânsul vom și viețui. 9. Știind că Hristos, după ce a

inviat din morți, nu mai moare, că moartea nu l mai stăpânește pe dânsul.

10. Căci moartea indurată de el a fost moartea păcatului, odată pentru totdeauna; lar viata pe care o trăește el, o trăește lui Dumnezeu.

11. Asa si voi socotițiavă că suna teți morți păcatului și vii lui Dumnezeu întru Iisus Hristos, Domnul nostru. 12. Să nu stăpânească deci pă-

catul in trupul vostru cel muritor, ca să ascultați de poftele lui, 13. Nici să vă faceți mădularele

voastre arme ale nedreptății păcatului; ci vă înfățișați înaintea lui Dumnezeu ca niste inviati din morți și mădularele voastre ca niște arme ale dreptății lui Dum.

nezeu. 14. Pentrucă păcatul nu vă mai stăpânește pe voi, căci nu mai

stapaneste pe voi, caer hu mar sunteti sub lege, ci sub har. 15. Atunci? Păcătui-vom oare fiindcă nu suntem sub lege, ci sub har? Nicidecum.

16. Au nu știți că de vă dați cuiva spre ascultare ca robi, robi sunteti celui de care ascultați? (Adecă) sau păcatului spre moarte, sau ascultării (de Dumnezeu) spre dreptate.

17. Ci multumim lui Dumnes zeu că (deși) ați fost robi ai pă: catului, acum ați ascultat din inimă de povața învățăturii cărela v'ați

dăruit, 18. Și izbăvindu vă de păcat, v'ați făcut robi dreptății.

19. Omeneste grăesc, pentru slăbiciunea firli voastre. Precum v'ați făcut mădularele voastre roabe necurăției și fărădelegii spre fără-delege, tot așa vă faceți acum mădularele voastre roabe dreptății spre sfintenie.

20. Căci când erați robi păs catului, erați slobozi față de drep.

21. Si ce roade ati avut atunci? Roade de cari acum vă rușinați, pentrucă sfârșitul lor este moartea.

22. Iar acum, când v'ați izbăvit de păcat și v'ați făcut robi lui Dumnezeu, aveți roada voastră întru sfințenie, iar sfârșitul: viața

23. Pentrucă plata păcatului este moartea, iar darul lui Dumnezeu este viață veșnică întru IIsus Hris stos, Domnul nostru.

7.

Slăbiciunea firii omului. Lupta dintre trup și duh.

u nu stiți, fraților, doară grăesc A unor cunoscători ai legii, că legea are stăpânire peste om nu-mai câtă vreme el trăește?

2. Căci femeea măritată e legată prin lege de bărbatul său, cât el trăește; iar de lea murit bărbatul, s'a deslegat de legea bărbatului.

3. Drept aceea, dacă trăind băre batul ei se mărită cu alt bărbat preacurvă se cheamă; iar dacă-l moare bărbatul, slobodă este de lege, ca să nu fie preacurvă mărie tându-se cu alt bărbat.

4. Aşa şi voi, frații mei, murit față de lege prin trupul lui Hristos, ca să fiți ai altuia, ai celui ce a înviat din morți, ca să adu cem roadă lui Dumnezeu.

5. Căci când eram în trup, pas timile păcatelor, cele (arătate) III lege, lucrau întru mădularele noas stre, ca să aducem roade morții.

6. Acum însă, când am murit fată de legea de care eram legați, suntem slobozi, ca să slujim (lui Dumnezeu) in duhul cel nou, lar nu in slova veche.

7. Ce vom zice, dară? Este oare legea păcat? Nicidecum Dar păcatul nu leam cunoscut, fără numai prin lege. Căci pofta nu a fi știut.o, de n'ar fi zis legea: Sa nu postești!

8. Ci prilej luand păcatul prin poruncă, a stârnit în mine tot felul de poste. Căci fără lege păcatul este mort.

9. Şi eu am trăit cândva fără de lege, dar când a venit porunca, păcatul a înviat.

10. Iar eu am murit. Și porunea cea dată mie spre viață, s'a arătat a mi fi spre moarte.

11. Pentrucă păcatul, luând pon neală dela poruncă, m'a amăgit și m'a omorit prin ea.

12. Drept aceea, legea este sfanta și porunca e sfântă și dreaptă și

7. 7: les. 20, 17.

Atunci, oare, ce era bun mi s'a făcut mie moarte? Nicide. rum! Ci păcatul, ca să se arate nacat, misa adus moarte prin ce era bun, pentru ca păcatul, prin poruncă, să se facă peste măsură de păcătos.

14. Căci știm că legea este duhovnicească, dar eu sunt trupesc, vandut păcatului.

15. Pentrucă nu știu ce fac; că nu fac ceeace voesc, ci tocmai

16. lar dacă fac ceeace nu voesc, laud legea că este bună.

17. Ci acum, nu eu fac acestea, al păcatul care locuește în mine.

18. Pentrucă știu că în mine, odecă în trupul meu, nu locuește se este bun. Căci de voi il voesc, dar de făcut nu fac binele.

19. Pentrucă nu fac binele pe voesc, ci răul pe care nu-l voesc, acela îl fac. 20. lar dacă fac ceeace nu voesc,

lata, nu fac eu aceasta, ci păcatul ware locueste in mine.

21. Drept aceea, aflu in mine sol care vreau să fac binele, legea, m ce este rău se leagă de mine.

22. Căci, după omul cel dinauntru, mă bucur de legea lui Dumnezeu,

23. Dar våd in mådularele mele illa lege oștindu-se împotriva legii mele și dându mă rob legii pacatului care este în mădularele

24. Ticălos om sunt eu? Cine ma va izbavi de acest trup adu-

Multămesc lui Dumnezeu: prin lisus Hristos Dumnezeul no Irul Deci dar, eu insumi, cu mintea mea, slujesc legii lui Dumnezeu, iar cu trupul, legii păcatului.

Schimbarea patimilor prin ole tuirea cea după Duh. Credina closii, fii ai lui Dumnezeu fiind, sunt slobozi de osândă. Drago. stea către Hristos.

Drept aceea, nicio osândă nu mai apasă acum asupra celor

ce sunt intru Hristos Itsus.

2. Căci legea duhului vieții întru Hristos Itsus m'a izbăvit de legea păcatului și a morții.

3. Pentrucă ceeace legea nu a pu-tut, căci era slabă față de trup, a săvârșit Dumnezeu trimițând Fiul său întru asemănarea trupului păcătos și, pentru păcat, osandind păcatul în trup,

4. Ca dreptatea legii să se pli» nească întru noi cari nu umblăm după trub, ci după duh.

5. Căci cei ce umblă după trup, la cele trupești se gândesc; iar cei ce umblă după duh, la cele duhovnicesti.

6. Ci poftele trupului sunt moarte, iar poftele duhului, viață

și pace.
7. Pentrucă postele trupului sunt vrășmașe lui Dumnezeu, căci legii lui Dumnezeu nu se supun,

că nici nu pot. 8. Şi cei ce sunt in trup nu

pot plăcea lui Dumnezeu.

9. Voi însă nu sunteți în trup, ci în duh, căci Duhul lui Dumnezeu locuește întru vol. Iar dacă cineva nu are duhul lui Hristos, acela nu este al lui.

10. Iar de este Hristos intru voi, atunci trupul vă este mort pentru păcat,lar duhul vă este viu,

pentru sfintenie.

11. Iar dacă duhul celui ce a sculat pe lisus Hristos din morți locuește întru voi, atunci el va face vii și trupurile voastre cele muritoare, pentru duhul lui care locuește intru vol.

12. Drept aceea, fraților, nu trupului suntem datori, ca să viețuim

după trup. 13. Că de viețuiți după trup, veți muri; iar de veți omori cu duhul faptele trupului, veți fi vii.

14. Pentrucă toți câți (se lasă) purtați de Duhul lui Dumnezeu, acestia sunt fii al lui Dumnezeu,

15. Doar n'ați primit iarăși duhul robiei, ca să vă temeți, ci ați primit duhul înfierii întru care stris găm: Avva, Părinte!

16. Insuși Duhul acesta mărturisește împreună cu duhul nostru că suntem fii ai lui Dumnezeu.

17. Deci, dacă suntem fii, suntem și moștenitori; moștenitori, adică ai lui Dumnezeu și împreună moște nitori ai lui Hristos, de vreme ce pătimim împreună cu dânsul, ca impreună cu dânsul să ne și prea

mărim. 18. Și eu socotesc că pătimirile vremii de acum nu se pot ase. măna cu slava cea viitoare care va să se descopere întru noi.

19. Căci dorul făpturii așteaptă cu nerăbdare descoperirea fiilor lui Dumnnzeu.

20. Că făptura nu de voie s'a supus deșertăciunii, ci din pricina celui ce a supus o pe ea,

21. Cu nădejdea, că și făptura aceasta va fi izbăvită din robia stricăciunii, ca să se bucure de

mărita slobozenie a fiilor lui Dumi nezeu.

22. Căci știm că toată făptura împreună suspină și împreună zao în durerile nașterii, până acum

23. Şi nu numai atât, ci şi nol cari avem pârga Duhului, no singuri suspinăm întru noi, aștep tând înfierea, izbăvirea trupului nostru.

24. Căci prin nădejdea (aceasta ne-am mantuit. Insă nădejdea care se vede nu mai este nădejde; ceea ce vede cineva, la ce mai și nădăjdui?

25. lar dacă nădăjduim ceea nu vedem, așteptăm cu răbdan

26. Asijderea și Duhul ne în tărește întru slăbiciunile noastre căci noi nu știm (nici) să ne rii gam cum se cuvine; ci singu Duhul se roagă pentru noi, suspinuri negrăite.

27. Iar cel ce cearcă înimilestie care este cugetul Duhului căci după voia lui Dumnezeu

roagă pentru sfinți.
28. Și știm că celor ce luber pe Dumnezeu și sunt cheman după voia lui, toate li se lucrea spre bine.

29. Căci pe cari mai înaite i cunoscut, mai înaînte i a și hi-tărit să fie asemenea chipului Fiu-lui său, ca el să fie cel întâl nă scut intre mulți frați.

30. lar pe cari mai înainte to hotărit, pe aceștia i-a și chemal și pe cari i-a chemat, pe aceștie i-a și îndreptat; iar pe cari i-a îndreptat, pe aceștia i-a și predi mărit.

31. Ce vom zice darä, la acut stea? De este Dumnezeu penire noi, cine este imptriva noastra?

- 242 -

32. Pentrucă celce nu a cruțat pe Fiul său, ci lea dat pe el pene nouă împreună cu el și toate (celefalte)?

33. Cine va ridica pâră împo-triva aleșilor lui Dumnezeu, când Dumnezeu este cel ce indreptează?

34. Cine va osândi, când Hristos rate cel ce a murit, ba mai bine unre a înviat și stă deadreapta lui Dumnezeu, rugându-se pentru noi?

35. Cine ne va despărți pe noi de dragostea lui Hristos? Oare necazul, sau strâmtorarea; sau priyoana, sau foametea, sau golătatea, nevoia, sau sabia?

36. (Căci) precum este scris: Pentru tine suntem omoriti toată alua; socotitu-ne-am ca fiste oi de junghiere.

Claintru toate acestea suns tem biruitori cu puterea celui ce neva iubit pe noi.

38. Pentrucă incredințat sunt M nici moartea, nici viața, nici ingerii, nici căpeteniile, nici pu-trrile, nici cele de acum, nici cele Villoare,

39. Nici înălțimea, nici adâncul, Hel altă făptură oarecare nu poate M ne despărțească pe noi de dras stea lui Dumnezeu, cea intru Iristos Iisus, Domnul nostru.

Inrailul cel căzut. Chemarea păs gantlor. Israilul cel adeparat.

A devărul spun întru Hristos, nu A mint, și martor îmi este cu-

B. 36: Ps. 44, 23.

2. Că mare îmi este intristarea și neîncetată durerea inimii mele.

3. Pentrucă aș dori să fiu les pădat eu însumi dela Hriston pentru frații mei, (pentru) rudele

mele după trup, 4. Cari sunt Israiltenii, a cărora este inflerea și slava și așezămine tele și rânduiala legii și slujba (dumnezeească) și făgăduințele;

5. Ai cărora sunt părinții și din cari este Hristos după trup, celce este peste toate, Dumnezeu binecuyântat în veci. Amin.

6. Ci nu ca și cum ar putea să cadă cuvântul lui Dumnezeu. Căci nu toți cari sunt din Israii sunt și Israilteni.
7. Nici pentrucă sunt sămânța

lui Avraam, sunt toti și fii; căci s'a zis: Intru Isaac va fi sămânța ta.

8. Adecă, nu fiii trupului sunt fiii lui Dumnezeu, ci ceice sunt fiii făgăduinței, acela se vor so coti urmași.

9. Căci cuvântul făgădulnței acesta este: Voi veni pe vremea aceasta și Saara va avea un flu-

10. Dar nu numai atât, ci (s'a intâmplat la fel) și cu Reveca, zămislind ea (gemeni) dela părin» tele nostru Isaac.

11. Că încă nefiind ei născuți, nici făcând ceva bine sau râu, ca rânduiala lui Dumnezeu cea după alegere să nu rămâle atâra nătoare de fapte, el de cel ce

chiamă, 12. I s'a zis el: Cel mai mare va sluji celui mai mic!

9. 7: Fac. 21, 12. 9: Fac. 18, 10. 12: Fac. 25, 23.

10. 1

13. Precum este scris: Pe Iacob

leam jubit, iar pe Isaac leam urit. 14. Ce vom zice dară? Nu cumva este nedreptate la Dum-nezeu? Nicidecum?

15. Căci lui Moise așa i a grăit : Milui•voi pe care vreau să•l mi• luesc și idura•mă•voi de care vreau să mă îndur.

16. Așa dar (miluirea) nu atârnă nici de cel ce voeste, nici de cel ce aleargă (după ea), ci de Dums

nezeu, cel ce miluește.

17. Căci zice scriptura, lui Faraon: Chiar spre aceasta te-am ridicat, ca să arăt întru tine puterea mea și ca să se vestească numele meu peste tot pământul.

18. Așa dar pe cine voește il miluește, iar pe cine voește îl împietrește

19. Dar, îmi vel zice: Atunci pentru ce mai osândește? Că voli lui cine i poate sta împotrivă?

20. Ci, o omule, tu cine esti, desi ceri socoteală lui Dumnezeu? Poate oare vasul să zică celui ce la făcut pe el: Pentru ce m'ai

făcut așa? 21. Nu este oare olarul stăpân peste lut, ca din aceeas frămân-tătură să facă un vas de cinste, iar altul de necinste?

22. Şi (ce este) dacă Dumnezeu vrand să și arate mânia și să și descopere puterea sa, a suferit, întru multă răbdare, vasele mâ niei sale gătite spre pierzanie?

23. Si (ce-i) dacă vrea să-și arate

bogăția slavei sale asupra vaselor

13: Mai. 1, 2-3. 15: leş. 33, 19. 17: leş. 9, 16. 20: ls. 45, 9. 21: ler. 18, 6.

milei, de mai nainte gătite spir

24. Adecă asupra noastră, p cari nesa și chemat, nu numal dintre Iudei, ci și dintre păgâni.

25. Precum zice la Osie: Chema voi pe cel ce nu este poporu meu, poporul meu, și pe cea ne

iubită, iubită.

26. Și va fi că în locul unde s'a zis lor: Voi nu sunteți proprul meu, acolo se vor cheme fii ai lui Dumnezeu celui viu.

27. Iar Isaia strigă despre la rail: Dacă numărul fiilor lui Israil va fi ca nisipul mării, numai fa mășița se va mântui.

28. Pentrucă repede și deplii va săvârși Domnul pe pămani ceeace a hotărît.

29. Şi precum a zis mai inalnı Isala: Dacă Domnul Savaot n nesar fi cruțat nouă sămânță, m fi ajuns ca Sodoma și cu Gomon ne am fi asemănat.

30. Ce vom zice dar? Pägani cari nu umblau după drept la au dobândit dreptatea, însă drep tatea cea din credință.

31. lar Israil umbland dop legea dreptății, n'a dobândua (pe aceasta).

32. Pentruce? Pertrucă (n'a 🦚 blat după ea) prin credință, ci prin faptele legii; și s'a poticnit di piatra poticnirii,

33. Precum este scris:

pun în Ston piatră de poticulu și piatră de sminteală; și tol rel

25: Osia 2, 25. 26: Osia 2, 1. 27: Is. 10, 22-23. 29: Is. 1, 9. 33: Is. 8, 14; 28, 16.

ce va crede intru el, nu se va rusina.

10.

ludeii au căutat îndreptarea din laptele legti, tar nu din stârșitul legti, care este Hristos. Indreps larea prin credință este de obște: il pentru ludeu și pentru păgân.

raților, dorința înimii mele și rugăciunea mea către Dum nezeu este, ca ei să se mântuiască.

2. Pentrucă, martor le sunt eu, nu ravnă pentru Dumnezeu, dar

nu cu pricepere.

3. Căci necunoscând dreptatea lui Dumnezeu și căutând ansi puie dreptatea lor, dreptății lui Dumnezeu nu s'au supus.

4. Căci sfârșitul legii este Hristos, spre indeptare tot celui ce

5. Intr'adevăr Moise scrie des pre îndreptarea care vine din lege, că omul care o va implini,

viu va fi printrânsa.

6. Despre dreptatea cea din credință însă așa grăește: Să nu zici întru inima ta: Cine se va sui în er? - adecă să pogoare pe Hristos.

7. Sau: Cine se va pogori intru adanc? - adecă să ridice pe Hristos din morti.

8. Dar ce zice scriptura? Aproape ente de tine cuvântul, în gura ta in inima ta, adecă cuvântul credinterpe care o propoveduim.

9. Că de yei mărturisi cu gura în pe Domnul lisus și vei crede u inima ta că Dumnezeu 1-a ri-

dicat pe el din morți, te vei mântul. 10. Căci cu inima credem ca să ne indreptăm, iar cu gura mărturisim ca să ne mântuim, 11. Pentrucă zice scriptura: Tot

cel ce crede în el, nu se va rușina.

12. Căci nu se face osebire intre Iudeu și Elin, pentrucă acelaș este Domnul tuturor, și el îmbogățește pe toți cei cei chiamă pe el.

Căci oricine va chema nume'e Domnului se va mântui.

14. Dar cum vor chema pe acela întru care n'au crezut? Şi cum vor crede în acela de care n'au auzit? Şi cum vor auzi fără de propovăduitor?

15. Şi cum vor propovădui, de nu se vor trimite? Precum este scris: Cât sunt de frumoase pi cioarele celor ce vestesc pacea.

ale celor ce vestesc cele bune.!

16. Ci nu toti au ascultat de Evanghelie. Căci zice Isala: Doamne, cine a crezut cele auszite dela noi?

17. Deci credința vine din auzire, iar auzirea din cuvântul lui Dumnezeu.

18. Ci întreb: Oare n'au auzit? Dimpotrivă: În tot pământul a leșit vestirea lor și la marginile lumii au ajuns cuvintele lor.

19. Şi (larăşi) întreb: Oare n'a înțe les Israil? Moise răspunde cel dintăi: Eu voi întărâta râvna voastră prin cel ce nu este poporul meu, și cu un popor neințelegător vă voi mânia pe voi.

^{10. 5:} Lev. 18, 5. 6: A doua Lege 30, 12-13.

^{8:} A doua Lege 30, 14.

^{11:} Is. 28, 16.
13: loit 3, 5.
15: Is. 52, 7.
16: Is. 53, 1.
18: Ps. 19, 5,
19: A doua Lege 32, 21.

20. Iar Isaia indrăznește și zice: Aflatusm'au cei ce nu m'au căus tat și arătatu-m'am celor ce nu au intrebat de mine.

21. Iar către Israil zice: Toată ziua am intins mâinile mele către poporul cel neascultător și îndă-

11.

Necredința ludeilor a adus mâne tuirea păgânilor. Aceștia să nu se semețească însă, fiindcă la urmă și ludeii se por mântui.

Intreb, deci: Oare lepădat a Dumnezeu pe poporul său? Nicide cum? Că și eu sunt Israiltean din sămanța lui Avraam, din neamul Veniamin.

2. Dumnezeu n'a lepădat pe pos porul său pe care de mai nainte lea cunoscut. Nu stiți oare ce zice scriptura despre Ille? (lată) cum se jeluia el lui Dumnezeu, împotriva lui Israil, zicând:

3. Doamne, pe prorocii tăi i-au omorit și altarele tale le-au surpat, și eu am rămas singur și acum caută (să mi la) viața.

4. Dar ce-i spune lui dumnezeescul răspuns? Păstratu-mi-am mie șapte mii de bărbați cari nu şlau plecat genunchii înaintea lui Vaal.

5. Tot aşa şi în vremea de acum s'a păstrat o rămășiță, după ale: gerea darului.

6. lar de este după dar, nu mai este după fapte; căci altfel darul n'ar mai fi dar.

20: Is. 65, 1. 21: Is. 65, 2. 11. 2: 1 Reg. 19, 10, 14. 4: 1 Reg. 19, 18.

7. Atunci ce-i? Israil n'a do bândît ce a căutat; lar cel aleși au dobândit; și cellalți s'au îme pietrit.

8. Precum este scris: Datu-lelor Dumnezeu duh de toropeala ochi ca să nu vază și urechi c să nu auză, până în ziua de astăzi

9. Si David zice: Facă-se man lor cursă și lat spre poticnirea răsplata lor;

10. Intunece se ochii lor, ca si nu vază, și spinarea lor gârbo-vească-se pentru totdeauna?

11. Intreb, deci: Oare poticnitu s'au ca să cază (pentru totdeauna) Nicidecum! Ci prin poticnirea lo a venit mântuirea păgânilor, ca M râvnească la (mântuirea) lor.

12. Dacă însă poticnirea lor est bogăție pentru lume și împuțina rea lor bogăție pentru păgâni, cu cât mai mult ar fi: venirea tutu rora (la credință)!

13. Căci vă grăesc vouă, pă gânilor (veniți la credință): Tocme fiindcă sunt apostol al neamurilor îmi slăvesc slujba mea,

14. Că doar voi izbuti să stâi nesc ravna celor din neamul mi și să mântuesc pe vreunii dintrânții

15. Căci dacă lepădarea lor adus împăcare lumil, ce va fi pi mirea lor, dacă nu o (adevăran inviere din morți?

16. Pentrucă de este sfantă pargi-(sfântă) este și frământătura; (i) este sfântă rădăcina, (sfinte) nui și ramurile.

lar dacă unele din ramuri s'au frânt, iar tu, maslin săbatet

lesal altoit în locul lor și tesai făs cut părtaș rădăcinii și mustului maslinului,

18. Nu te lăuda față de ramuri. lar de te lauzi, (să știi că) nu tu III rădăcina, ci rădăcina (te ține) pe tine. 19. Dar vei zice: Frântu-s'au

ramurile, ca să mă altoesc eu. 20. Bine. Ele s'au frânt pentru necredință. Nu te trufi deci, ci temeste; 21. Căci dacă Dumnezeu n'a

cruțat ramurile cele firești, nu te va cruta nici pe tine.

22. Vezi, dar, bunătatea și asprimea lui Dumnezeu: Asprimea lui înță de cei ce au căzut, și bună: inte față de tine, de vei rămânea în (această) bunătate. Iar de nu, ul tu vei fi tăiat.

23. Par de nu vor rămânea în necredință, și aceia se vor altoi, caci puternic este Dumnezeu să i altotască iarășt.

24. Că dacă tu te-ai tăiat din maslinul cel din fire sălbatec și in chip nefiresc te-ai altoit în maslinul cel bun, cu atât mai vârtos aveștia, cari sunt firești, se vor als

tot in maslinul lor. 25. Pentrucă nu voesc să nu still vol, fraților, taina aceasta, ca nu vă încredeți în înțelepciunea voastră; căci împietrirea unei parți din Israil s'a făcut (numai) nană ce va intra deplin numărul

pagantlor; 26. Asa că tot Israilul se va mantul, precum este scris: Veni-va din Sion Izbăvitorul și va abate necredinta dela lacov:

27. Şi acesta este legământul meu cu el, când voi ridica păcatele lor.

28. (Judecați) după Evanghelie, adevărat că ei sunt vrășmași, din pricina voastră; dar după alegere, ei sunt iubiți, pentru părinții lor. 29. Căci Dumnezeu nu-și mai

ia înapoi darurile sale și chemarea.

30. Că precum voi neascultă. tori ați fost cândva de Dumnezeu, iar acum ati fost miluiti prin necredința acestora,

31. Așa și aceștia, acum sunt nescultători, ca prin miluirea voas stră și ei să se miluiască.

32. Pentru că Dumnezeu I-a în-

cuiat pe toți întru neascultare, ca pe toți să-i miluiască.
33. O adâncul bogăției și al în-

telepciunii și al științei lui Dumo nezeu? Cât de necuprinse sunt jus decățile lui și cât de neurmate căile lui!

34. Căci: cine a cunoscut gândul Domnului? Sau cine a fost sfetnicul lui?

35. Sau cine i a dat lui (ceva)

mai inainte, ca să i se răsplă: tească? 36. Pentrucă dintrânsul și prin-

transul și întranșul sunt toate. A lui este mărirea în veci. Amin.

Indemnuri la vietuire întru sfintenie. Inteleapta întrebuințare a darurilor.

Roguevă, dar, pe voi, fraților, pentru indurările lui Dumenezeu, să vă puneți inainte true purile voastre ca o jertfă vie,

34: Is. 40, 13; lov 15, 8; Ier. 23, 18.

^{8:} Is. 29, 10; A doua Lege 29, 3 9: Ps. 69, 23-24.

^{26:} Ps. 14, 7; Is. 59, 20; Ier. 31,

sfântă, bine plăcută lui Dumnezeu și ca o ințeleaptă slujbă a voastră.

2. Să nu vă asemănați chipului veacului acestuia, ci să vă schimbați prin inoirea minții voastre, ca să cunoașteți care este voia lui Dumnezeu, ce este bun și plăcut și desăvârșit.

3. Căci în vârtutea darului ce mi s'a dat mie spun tuturor celor ce sunt între vol, să nu năzutască mai sus decât li se cade să năzutască; ci fiecare să cugete cu mintea întreagă, după măsura credințel pe care i-a împărțit-o Dumanezeu.

4. Căci precum într'un trup avem multe mădulare și mădularele n'au toate aceeaș lucrare,

5. Aşijderea şi noi, cei multi, un trup suntem intru Hristos şi fiecare din noi suntem mădulare unul altufa,

6. Având însă daruri de multe feluri, după harul care ne este dat nouă, (să le întrebuințăm cu 'nțelepciune): Având (darul) prorociei (să prorocim), după măsura credintei:

 Având (darul) slujbei să stăruim în slujbă; având (darul) propoveduirii să propoveduim;

8. Având (darul) indemnării să îndemnăm. De suntem împărțitori, să împărțim intru nevicieşug; de suntem ispravnici, întru osârdie să stăruim; de suntem miluitori, să miluim cu inimă bună.

 Dragostea voastră să fie nefățarnică. Uriți răul şi lipiți-vă de bine.

 Iubiți•vă unii pe alții cu dragoste frățească, lar în cinstire dați•vă întâetate unii altora. In osârdie fiți nelenevoși, arzând cu duhul și slujind Domnului.

12. Bucurați-vă întru nădejde întru necazuri fiți răbdători, întru rugăciane stăruitori.

13. Luați parte la trebuințele sfinților; fiți gata să primiți p streini.

14. Binecuvântați pe cei ce va prigonesc pe voi; binecuvântați și nu blestămați.

15. Bucurați vă cu cei ce se bucură și plângeți cu cei ce plâng.

16. Uniți-vă în cugete unii cu alții, nu năzuiți la (locurile) cele inalte, ci umblați după cele smertte. Nu vă țineți înțelepți întru voi înșivă.

17. Nu răsplătiți nimănula cu rău pentru rău, ci îngrijiți-vă de binele tuturor oamenilor.

 Dacă se poate, din parter voastră trăiți în pace cu toți ora menii.

19. Nu vă răzbunați voi singuri, iubiților, ci dați loc mâni-i (lut Dumnezeu). Căci scris csta A mea este răzbunarea; eu voi răsplăți, zice Domnul.

20. Drept aceea, de flămânzeşie vrăşmaşul tău, dă∍i să mănauce de insetează, adapă-l pe el; cări făcând aceasta cărbuni de foc wi grămădi pe capul lui.

21. Nu te läsa biruit de rau ci biruește răul cu binele.

12. 17: Is. 5, 21; Prov. 3, 4.
19: Lev. 19, 18; A doua Lege 12.
35; Prov. 25, 21—22.

13.
Tot suffetul så se supue ståpå=
nirilor. Dragostea fajå de

aproapele.

13. 1

Tot sufletul să se supue stăpânirilor celor mai inalte. Că nu este stăpântre fără numai dela Dumnezeu, iar cele ce sunt, dela Dumnezeu sunt rânduite.

2. De aceea, cel ce se împotrivește stăpânirii, rânduielii lui Dumnezeu se împotrivește; lar cel ce le impotrivesc, osândă își vor lua loruși.

3. Că dregătorii nu sunt frică pentru fapta cea bună, ci pentru cea rea. Deci, voești să nu-ți fle frică de stăpânire? Fă binele și vei avea laudă dela dânsa.

4. Căci dregătorul este slujitor al lui Dumnezeu spre binele tău. lar de faci rău, teme•te; că nu in zadar poartă sabia. Căci el este slujitor al lui Dumnezeu și izbân• ditorul mâniei lui asupra celui ce face răul.

5. De aceea trebue să vă supuneți nu numai de frica mâniei, și și din (îndemnul) cugetului.

6. Căci de aceea plătiți și dăjdii; pentrucă (dregătorii) sunt slujitori at lui Dumnezeu, îndeletnicindu-se statornic cu aceasta.

7. Dați, dar, tuturor cele cu care sunteți datori: celui cu dajdia, dajdle; celui cu vama, vamă; celui cu frica, frică; celui cu cinstea, cluste.

8. Nimănui cu nimic nu fiți datori, fără numai cu iubirea unii vătre alții; că cel ce iubește pe aproapele a implinit legea. 9. Pentrucă: Să nu curvești, să nu ucizi, să nu fur, să nu fii mărturie mincinoasă, să nu poletești – și oricare altă poruncă în acest cuvânt se cuprinde: Să iubești pe aproapele tău ca pe tine insuți.

10. Dragostea nu face rău aproapelui; drept aceea dragostea este

plinirea legii.

11. Și aceasta, pentrucă înțelea geți (porunca) vremit, că acum este ciasul să ne trezim din somn, căci acum mântuirea este mai aproape de noi decât când am crezut.

12. Noaptea a trecut, lar ziua s'a apropiat; să lepădăm dar lucrurile intunericului și să ne inbrăcăm în armele luminii.

13. Să umblăm ca (la lumina) zilei, nu în ospețe și în beții, nu întru curvii și întru fapte de rușine, nu întru pricire și pizmă.

14. Ci vă îmbrăcați întru Domnul nostru lisus Hristos și purtarea de grije a trupului să nu o prefaceți în pofte.

14.

Purtarea cu cei slabi în credință. Să nu smintim pe fratele nostru.

Pe cel siab în credință primiți-l (cu dragoste), nu ispitindu-l gândurile. 2. Că unul crede că (poate)

 Că unul crede că (poate) să mănânce de toate, lar cel slab mănâncă legume.

3. Cel ce mănâncă pe cel ce nu mănâncă să nu-l defăimeze; lar cel ce nu mănâncă pe cel ce mă-nâncă să nu-l osândească; pen-

13. 9: Lev. 20, 13—17. 10: les. 19, 18. trucă Dumnezeu 1-a primit și pe dansul.

4. Tu cine esti ca să judeci pe sluga altuia? Inaintea Domnului său stă sau cade. Si va sta, căci Dumnezeu e puternic a l face pe dansul să stea.

5. Unul osebeşte zilele intre-olaltă, far altul judecă toate zilele la fel. Fiecare cu mintea să se în-

6. Cel ce socotește zlua (legată), pentru Domnul o socotește; și cel ce nu o socotește (legată), pentru Domnul nu o socotește. Cel ce mănâncă pentru Domnul mănâncă, pentrucă mulțămește lui Dumne zeu; și cel ce nu mănâncă, pentru Domnul nu mănâncă si multumeşte şi el lui Dumnezeu.
7. Căci nimeni din noi nu trăește

pentru sine și nimeni nu moare

pentru sine.

8. Că de trăim, pentru Domnul trăim, și de murim, pentru Domnul murim; deci, ori de trăim, ori de murim, ai Domnului suntem.

9. Căci Hristos pentru aceeasta a murit și a înviat, ca să doms nească și peste cei morți și peste cei vii.

10. Atunci, tu de ce judeci pe fratele tău? Sau tu, de ce defăi-mezi pe fratele tău? Căci toți vom sta înaintea judecății lui Hristos.

11. Pentrucă scris este: Viu sunt eu, zice Domnul. Tot genunchiul se va pleca inaintea mea și toată limba va mărturisi pe Duma nezeu.

 Aşa dar flecare din noi işi va da seama de sine inaintea lui Dumnezeu.

14. 11: Is. 45, 23.

13. Deci, să nu ne mai jude. căm unii pe alții, ci mai vârtos aveți grija aceasta să nu dați frae telui vostru pricină de poticnire sau de sminteală.

14. Eu știu și sunt încredințat întru Domnul Iisus că nimic nu este spurcat în sine, fără numai celui ce i se pare ceva că e spurcat, pentru acela este spurcat.

15. Ci dacă frațele tău se mâhe neste pentru vreo mâncare, fata nu mai umbli după cum (cere) dragostea. Nu pierde cu mâns carea ta pe acela pentru care o murit Hristos.

16. Să nu se hulească, dar, lucrul vostru cel bun.

17. Căci împărăția lui Dumnes zeu nu este mâncare și băutură, ci dreptate și pace și bucurie între Duhul Sfant.

18. lar cel ce slujește lui Hriston întru acestea, este bine plăcut lu Dumnezeu și lăudat de oament

19. Să căutăm cele ce sunt ale păcii și cele ce sunt spre zidire cea dintre noi.

20. Nu strica pentru manca lucrul lui Dumnezeu. Căci toali sunt curate; ci rău este pentru onui care prin mâncarea sa smintente pe altul.

21. Mai bine este să nu mănanci carne și să nu beai vin, nici (a faci lucruri) de care fratele tau s poticnește, sau se smintește, sai slăbește în credință.

22. Tu ai credință? Păstreaze pentru tine insuți, inaintea lui Dum nezeu. Fericit este cel ce nu se judecă singur întru ceea ce alequ

23. Iar cel ce se indoeste eli gandul, dacă mănancă se

dește, pentrucă nu a lucrat din credință; și tot ce nu este din credință, este păcat.

15.

Indemnuri la frățească viețuire. Pavel arată slujba Evangheliei plinită de el.

Noi, cei tari, datori suntem să purtăm slăbiciunile celor ne« putincioși și nu nouă să plăcem.

2. Fiecare din noi să facă ce este bine spre plăcere aproapelui,

spre zidirea lui.

3. Căci și Hristos nu luiși sinfjur a căutat să placă, ci precum este scris: Ocările celor ce te ocărăsc pe tine au căzut asupra

4. lar câte s'au scris mai îna: Inte, spre invățătura noastră s'au seris, ca prin răbdare și măngă-erea scripturilor nădejde să avem.

5. Şi Dumnezeul răbdării și al mangăerii să vă dea vouă pu-lința să fiți uniți în cugete, întreolaltă, întru Hristos Iisus,

6. Ca toți într'un suflet și cu o gură să preamăriți pe Dumne-zeu și Tatăl Domnului nostru Iisus

7. Deci dar, primiți vă unii pe ulții, precum și Hristos v'a primit pe voi întru mărirea lui Dumnezeu.

8. Căci vă spun că lisus Hri-atos s'a făcut slujitor al tăterii imprejur pentru adevărul lui Dumnezeu, ca să întărească făgăduintele date părinților.

9. lar păgânii preamăresc pe Dumnezeu pentru mila lui, pre-

cum este scris: Pentru aceasta te voi preamuri intre neamuri, Doamne, și voi lăuda numele tău. 10. Și larăși zice (Scriptura):

Veseliti-vă, neamuri, cu poporul lui! 11. Şi iarăşi: Lăudați pe Dom-

nul toate neamurile, laudați l pe

el toate popoarele! 12. lar Isaia zice și el: Din rădăcina lui Iese va odrăsli cel ce se va scula să domnească peste neamuri, și întru acela vor nădăjdui neamurile.

13. Iar Dumnezeul nădeidii să vă umple pe voi de toată bucuria și pacea, intru credință, ca să prisosească nădejdea voastră prin puterea Duhului Sfant.

14. Cât despre mine, eu sunt încredințat, frații mei, că sunteți plini de bunătate și de toată știința, putàndu vă povătui unii pe altii.

15. Ci v'am scris vouă mai cu îndrăsneală, fraților, spre a vă mai aduce aminte (de unele lucruri). în puterea darului ce mi s'a dat mie de Dumnezeu,

16. Ca să fiu sluiitor al lui lisus Hristos printre păgâni, slujind cu sfințenie Evangheliei lui Dumnezeu, pentru ca jertfa neamurilor să fie bine primită, slințită întru Duhul Sfânt.

17. Drept aceea, intru Hristos Iisus pot să mă laud cu slujba mea către Dumnezeu.

18. Că n'aș cuteza să spun că a fost ceva pe care Hristos să nu-l fi săvârșit prin mine, spre aduces rea (la credință) a neamurilor, cu cuvantul și cu fapta,

15. 3: Ps. 69, 10. 9: Ps. 18, 50.

10: A dona Lege 32, 43.

11: Ps. 117, 1.

12: Is. 11, 10.

19. Cu puterea semnelor și a minunilor, cu puterea Duhului lui Dumnezeu, așa în cât din Ierusalim și din împrejurimile lui până în Iliric am plinit propoveduirea Fyangheliei lui Hristos.

in Iliric am plinit propovedulrea Evangheliei lui Hristos.

20. Şi astfel m'am nevolt să binevestesc nu acolo unde numele lui Hristos era cunoscut, ca să nu zidesc pe temelie streină,

21. Ci, precum este scris Aceia,

21. Ci, precum este scrisi Aceia, cărora nu li s'a vestit despre el, il vor vedea, și ceice n'au auzit despre dânsul, il vor înțelege.

22. De aceea am şi fost de atâtea ori împiedecat să viu la voi. 23. Acum însă, ne mai având

23. Acum insă, ne mai având loc în aceste laturi, şi având de mulți ani dorință să viu la voi, 24. (Voi veni) când voi merge

24. (Voi vent) când voi merge în Ispania, căci nădăjduesc să vă văz pe voi în trecere şi să fiu călăuzit acolo de voi, după ce, mai întâi mă voi fi indulcit în parte cu tovărășia voastră.

25. Acum merg in Ierusalim ca să duc ceva daruri sfinților.
26. Căci Machedonia și Ahala

a binevoit să strângă ceva ajutoare pentru săracii sfinților din Ierusalim.

27. Au binevoit, dar le şi sunt datori lor. Căci de vreme ce păgânii s'au impărtășit de cele duhovnicești ale lor, datori sunt și el
să le slujească lor cu cele trupești.
28. După ce imi voi fi implinit

28. După ce îmi voi fi împlinit această (sarcină) și le voi fi încredințat această roadă (a milei), voi merge pe la voi, în Ispania.

29. Şi ştiu că venind la voi, voi veni cu belşugul binecuvântării lui Hristos.

30. Ci vă rog pe voi, fraților, pentru Domnul nostru Itsus Hristos și pentru dragostea Duhului Sfant, ca împreună cu mine să vă luptați, rugându vă pentru mine lui Dumenezeu.

nezeu,
31. Ca să mă izbăvesc de cei
necredincioși din ludeea și ca das
nia mea să fie bineprimită de sfinții
din Jerusalim.

din Ierusalim,
32. Incât, dacă va vrea Dumnezeu, cu bucurie să viu la voi să mă mângăi impreună cu voi

33. Iar Dumnezeul păcii să îie cu voi, cu toți. Amin.

16.

Pavel încredințează creștinilor din Roma pe Fivi, slujitoare bisericii din Chenhreea. Închină ciunea lui Pavel către toți. Lauda lui Dumnezeu.

Vă încredințez vouă pe l'ivi, sora noastră, care este slujitoarea bisericii din Chenhreea,

2. Ca să o primiți pe ea intr Domnul, după cum se cuvine (fie primiți) sfinții și să o ajutați întritoate câte i-ar trebui; căci și e a ajutat pe multi, și chiar pe min 3. Spuneți închinăciune Prisch

 Spuneți închinăciune Prischi lei şi lui Achila, împreună lucră torii mei întru Hristos Iisus,

4. Cari pentru viata mea şi au pus (în primejdie) grumazii lor ; cărora nu numai eu le mulțămes ci și toate bisericile păgânllor,

5. Si celorce se adună în cam lor. Spuneți închinăciune lui Epr net, iubitului meu care este părpu Asiei întru Hristos.

6. Spuneți închinăciune Mariamei care s'a ostenit mult penitu noi. 7. Spuneţi închinăciune lui Andronic şi lui lunie, rudele mele şi tovarăşii mei de temniţă, cari sunt vestiţi între apostoli şi cari mai înainte de mine au fost intru Hristos.

8. Spuneți închinăciune lui Amplie, lubitul meu întru Domnul.

9. Spuneți închinăciune lui Urban, împreună lucrătorul nostru intru Hristos, și lui Stahie iubitul neu.

 Spuneți închinăciune lui Apeli cel încercat întru Hristos.
 Spuneți închinăciune celor ce sunt din casa lui Aristovul.

din casa lui Aristovul.

11. Spuneți inchinăciune lui Irodion, ruda mea. Spuneți inchinăciune celor ce sunt din a lui Narchis, cari sunt intru Domnul.

12. Spuneți închinăciune Trifenei și Trifosei, cari s'au ostenit întru Domnul. Spuneți închinăciune Persidei celei iubite, care mult s'a ostenit întru Domnul.

13. Spuneți închinăciune lui Ruf nei ales întru Domnul și mumei lui și a mea.

14. Spuneți închinăciune lui Asingrii, lui Flegon, lui Ermie, lui Palrova, lui Erma și fraților celor ce

innt impreună cu et. 15. Spuneți inchinăciune lui Filog și Iuliei, lui Nireu și surorii in și lui Olimpan și tuturor sfin-

tior celor ce sunt impreună cu ei. 16. Inchinațiovă unii altora cu drutare sfantă. Inchinăose vouă luste bisericile fui Hristos.

17. Şi vă rog pe voi, fraților, nă vă păziți de cei ce fac desbinări și sminteli împotriva învățăturii pe care ați primit•o; să vă feriți de et. 18. Pentrucă unii ca aceștia nu

ROMANI

slujesc Domnului nostru lisus Hristos, ci pántecelui lor, şi prin cuvinte blànde şi prin momeli inşală inimile celor nevinovați.

19. Cl ascultarea voastră a ajuns (să fie cunoscută) de toți. Drept aceea mă bucur de voi și doresc să fiți înțelepți la bine și proști la rău.

20. Iar Dumnezeul păcii va zdrobi în curând pe satana sub picioarele voastre. Darul Domnului nostru Iisus Hristos, cu voi!

21. Inchină-se vouă Timotei, tovarășul meu de lucru, și Luchie și Iason și Sosipatru, rudele mele.

22. Inchinu-mă vouă întru Domnul și eu, Terție, cel ce am scris această carte.

23. Inchină-se vouă Gaie, gazda mea și a toată adunarea. Inchină-se vouă Erast, vistiernicul cetății și fratele Cuart.

24. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi, cu toți. Amin.

25. Iar celui ce poate să vă intărească pe voi în evanghelia mea și în propoveduirea lui Iisus Hristos, după descoperirea tainei celei ascunse din veci,

26. Iar acum arătată prin scripa turile prorocilor, din porunca veşnicului Dumnezeu și vestită tutuaror neamurilor, spre aducerea lor la credință, 27. Lui Dumnezeu celui singur

27. Lui Dumnezeu celui singur ințelept, lui fie, prin Iisus Hristos, mărirea în veci. Amin.

21: ls. 52, 15.

INTÂIA CARTE A SFANTULUI APOSTOL PAVEL CATRE CORINTENI

Multumiri lai Dumnezeu pentru credința Corintenilor. Desbină rile dintre el. Crucea: nebunie pentru pieritori si puterea lui Domnezeu pentru cei ce se mântuesc.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos, chemat prin voia lui Dum nezeu, și fratele Sosten,

2. Bisericli lui Dumnezeu, celei care este în Corint, (credincios șilor) celor sfințiți întru Hristos și celor chemați (să fie) sfinți, precum și tuturor celor ce, în ori ce loc s'ar găsi, chiamă numele Domnului nostru lisus Hristos, al lor și al nostru:

3. Dar vouă și pace dela Dums

nezeu Tatăl nostru și dela Dom. nul lisus Hristos.
4. Cât despre voi, multumeso

Dumnezeului meu pururea pentru darul lui Dumnezeu ce vi s'a dat vouă prin lisus Hristos; 5. Căci prin el v'ați imbogățit

deplin întru tot cuvântul (învățăs

turii) și întru toată știința, 6. Precum s'a întărit întru voi și mărturisirea lui Hristos,

7. Incât nu sunteți lipsiți de nicis un dar, acum când așteptați arătas rea Domnului nostru Iisus Hristos

8. El vă va și întări pe vol până la sfârșit, ca să fiți nevinos vați în ziua Domnului nostru lisur Hristos

9. Gredincios este Dumnezeu prin care ați fost chemați la impărtășirea Fiului său lisus Hriston Domnul nostru.

10. Şi vă rog pe voi, fraților, pentru numele Domnului nostru lisus Hristos, ca toți să grăiți la fel și să nu fie între voi des binări, ci să fiți uniți în gânduri și în cugete.

11. Pentru că mi s'a vestit des spre voi, fraților, de niște oameni desai lui Hloe, că printre voi suni

12. Adecă vreau să vă spin că fiecare din voi zice: Eu sun al lui Pavel; eu sunt al lui Apolo eu sunt al lui Chifa; iar eu sun al lui Hristos.

13. Au doară s'a împărțit l Iria tos? Au doară Pavel s'a răstițiult pentru voi? Sau intru numele lui Pavel v'ați botezat?

14. Multumesc lui Dumnezeu nici pe unul din voi n'am botezat, fără numal pe Crisp și

15. Ca să nu zică cineva că am botezat in numele meu.

16. Am botezat şi casa lui Stelana; încolo nu știu să mai fi bo-

tezat pe altcineva. 17. Căci Hristos nu m'a trimis pe mine ca să botez, ci ca să ves• tesc Evanghelia, dar nu infru Ințelepciunea cuvântului, ca să nu ramană zadarnică crucea lui Hri-

18. Pentrucă cuvântul crucii pentru cei pieritori este nebunie; ar pentru noi, cei ce ne mantuim, 19. Căci scris este: Pierde•voi

intelepciunea înțelepților și știința relof învățați o voi lepăda.

20. Unde este înțeleptul? Unde sate cărturarul? Unde este ispi-liurul veacului acestuia? N'a arătat our Dumnezeu că înțelepciunea Jumil acestela este nebunie?

21. Că de vreme ce lumea prin intelepciunea et n'a cunoscut pe Dumnezeu, bine a voit Dumne ivii să mântuiască pe cei ce cred Arin nebunia propoveduirii.

Pentrucă ludeii cer semne, ar lilinii caută înțelepciune;

1 23. Ci noi propoveduim pe Hristos cel răstignit, sminteală pen-Im ludei și pentru Elini nebunie,

34. Dar pentru cei chemați, fie tudei, fie Elini, pe Hristos, pu-puterea și înțelepciunea fui Dum-

95. Pentrucă nebunia lui Dumnuaru mai înțeleaptă este decât ințelepciunea oamenilor, și slăbiciunea lui Dumnezeu mai tare este decât puterea oamenilor.

26. Într'adevăr priviți la che-marea voastră, fraților, că nu sunteți mulți înțelepți din fire, nici mulți puternici, nici mulți de bun neam.

27. Ci Dumnezeu și a ales pe cele nebune ale lumii, ca să ruși-neze pe cei înțelepți și Dumne-zeu și-a ales pe cele slabe ale

lumli, ca să rușineze pe cele tari; 28. Și Dumnezeu și-a ales pe cele de neam prost și pe cele nebăgate in seamă ale lumii și pe cele ce nu sunt, ca să strice pe cele ce sunt,

29. Ca nici un om să nu se laude inaintea lui.

30. Dela el sunteti, asa dară, voi intru Hristos Iisus, care s'a făcut pentru noi înțelepciune dela Dumnezeu și dreptate și sfințire și răscumpărare, 31. Ca, precum este scris: Cel

ce se laudă, întru Domnul să se laude.

2.

Puterea Evangheliei nu stă în maestria cuvintelor, nicl în în= telepciunea lumească, cl în în: telepciunea lui Dumnezeu.

u însumi, fraților, când am venit la voi, am venit să vă vestesc vouă mărturia lui Dumnezeu, dar nu cu meșteșugul cuvântului și al intelepciunii.

2. Căci n'am voit să știu alteceva între voi, fără numai pe

lisus Hristos, și pe acesta răstignit. 3. Așa am și fost la voi: Intru

1. 19: Is. 29, 14.

31: Ier. 9, 22-23.

- 255 -

slăbiciune și întru frică și întru cutremur mare.

4. Invățătura și propoveduirea mea nu s'au făcut întru cuvintele meșteșugite ale ințelepciunii omenesti, cl intru arătarea Duhului și

5. Ca credința voastră să nu se întemeieze pe înțelepciunea omenească, ci pe puterea lui Duma

6. Intelepciune propoveduim și noi celor desăvârșiți; dar nu întelepciunea veacului acestuia, nici a pieritoarelor stăpâniri ale veacului acestuia,

7. Ci vestim intelepciunea lui Dumnezeu, cea tainică și ascunsă, pe care a rânduit•o Dumnezeu mai înainte de veci, spre slava noastră,

8. Pe care niciuna din stăpânia rile veacului acestuia nu a cunoscuteo; căci desar fi cunoscuteo, n'ar fi răstignit pe Domnul slavei,

9. Ci, precum este scris: Cele ce ochiul n'a văzut, nici urechea n'a auzit, nici la inima omului nu s'au suit, acestea le-a gătit Dumnezeu pentru cei ce-l iubesc pe dânsul.

10. Nouă însă ni le a desco-perit Dumnezeu prin Duhul său; că Duhul toate le pătrunde, până și adâncurile lui Dumnezeu.

11. Căci cine din oameni știe ale omului, fără numai duhul omului care este întrânsul? Așa si ale lui Dumnezeu nimeni nu le știe, fără numai Duhul lui Dum»

12. Noi însă n'am luat duhul iumii, ci duhui cel dela Dumne-

zeu, ca să cunoaștem cele dăruite nouă de Dumnezeu.

13. Acestea le și grăim, dar nu cu vorbe invățate dela intelepciunea omenească, ci cu de cele învățate dela Duhul Sfânt, lămurind (oamenilor) duhovnicești lucrurile duhovnicești.

14. Omul cel trupesc nu meste cele ce sunt dela Duhul lui Dumnezeu, pentrucă acestea nebunie sunt pentru dânsul (și nu le poate înțelege), căci acestea se judecă duhovniceste.

15. Omul cel duhovnicesc insa toate le judecă, iar pe el niment

nu-l judecă.

16. Pentrucă cine a cunoscul gândul Domnului, ca să-l invete pe el? Noi insă, avem mintea lui

Hristos este temelia Bisericii. Col ce zidesc pe această temelle, bine sau rău, se vor vădi în ziua judecății. Creștinii sunt Bis serica lui Dumnezeu.

i eu, fraților, n'am putut să ve grăesc vouă ca unor (oameni duhovnicești, ci ca unor oameni trupești, ca unor prunci intru

2. Cu lapte v'am hrănit pe volnu cu bucate, căci încă nu pu teați (mânca) și încă nici acun nu puteți. 3. Pentr

3. Pentrucă încă tot trupryii sunteți. Căci dacă este între voi pizmă și certuri și desbinari, m sunteți oare trupești și nu umblați oare ca niște oameni (de rând)

4. Căci, când cineva zice: Eu unt al lui Pavel, iar altul: Eu unt al lui Apolo, nu sunteți oare imeni (slabi)? 5. Dar cine este Pavel și cine te Apolo? (Nu sunt decât) niște

dujitori prin cari ați crezut, fiere precum i-a dat Domnul.

6. Eu am sădit, Apolo a udat; dar creșterea Dumnezeu a făcut-o.

De aceea nici cel ce sădește ceva, nici cel ce udă, ci nus mai Dumnezeu care dă cresterea. Cel ce sădește și cel ce udă unt deopotrivă, și fiecare-și va im plata sa după osteneala sa. 9. Pentrucă noi suntem împre-

una lucrătorii lui Dumnezeu; voi unteți ogorul lui Dumnezeu, zi-

10. Eu, după harul ce-mi este 🌬 me de Dumnezeu, ca un mefir Intelept, am pus temelia; iar Mul a zidit pe ea. Ci fiecare să seama cum zidește.

11. Căci altă temelie nimeni nu unte să puie, afară de cea care to pusă și care este lisus Hri-

12. lar de zidește cineva pe sastă temelie aur, argint, pietre sumpe, lemne, fån, ori trestle, 13. Lucrul fiecărula se va ve-In foc se va dovedi și fo al va lämuri cum va fi lucrul

14. Și dacă lucrul celui ce a selli va rămânea, plată va lua.

1A. lar dacă lucrul lui va arde, o va pägubl; el se va mântuí

Au nu stiți că sunteți bi-Hlun lui Dumnezeu și Duhul lui muczeu lăcuește intru voi?

17. De va strica cineva bises rica lui Dumnezeu, strica l va Dumnezeu pe acela; pentrucă bis serica lui Dumnezeu este sfântă, și (aceasta) sunteți voi.

18. Nimeni pe sine să nu se inșele: De i se pare cuiva între voi că este înțelept în veacul acesta, să se facă nebun, ca să fie înțelept.

19. Pentrucă înțelepciunea lumii acestela este nebunie inaintea lui Dumnezeu. Că scris este: El prinde pe cei ințelepți întru vi-clesugul lor.

Şi iarăși: Domnul cunoaste gândurile înțelepților că sunt de-

21. Drept aceea, nimeni să nu se laude cu oamenii, căci toate sunt ale voastre:

22. Și Pavel și Apolo și Chifa și lumea și viața și moartea și cele de acum și cele viitoare, toate sunt ale voastre; 23. Iar voi sunteți ai lui Hristos,

iar Hristos al lui Dumnezeu.

Vrednicia apostolească. Necu∍ piinia desbinărilor. Smerenia și suferințele apostolilor. Lauda lui Timolei.

A sa să ne socotească pe noi oamenii, ca pe niște slujitori ai lui Hristos și ispravnici ai tainelor lui Dumnezeu.

2. Iar la ispravnici, ceea ce se caută mai mult este ca să fie ci-

neva găsit credincios.

3. Cât despre mine, mie prea putin îmi pasă cum mă judecați voi, sau cum (mă judecă) ceilalți oameni; ba nici eu însumi nu mă judec pe mine.

- 256 -

4. Pentrucă nu mă știu vinovat cu nimic; dar nu întru aceasta mă simt drept, ci (în aceea) că cel ce mă judecă pe mine este Doms

5. Drept aceea, nu judecați ni mic înainte de vreme, adecă pană ce nu va veni Domnul care va scoate la lumină cele ascunse în intuneric și va arăta sfaturile inimilor; și atunci fiecare va avea dela Dumnezeu lauda (cuvenită).

6. Ci acestea le am spus, fratilor, despre mine și despre Apolo, pentru voi, pentru ca din pilda noas stră să învățați și să nu gândiți mai mult decât este scris, și să nu vă mândriți unul față de altul.

7. Că cine te alege pe tine (din: tre alții)? Și ce ai, ce n'ai fi prie mit? Iar dacă ai și primit, pene tru ce te lauzi ca și cum n'ai fi primit?

8. lată, sunteți sătui! lată v'ați îmbogățit! Fără de noi ați ajuns domni? O, măcar de ați fi ajuns, ca să domnim și noi împreună cu voi!

9. Căci mi se pare că Dumnezeu pe noi apostolii nesa arătat ca pe cei mai de pe urmă oas meni, ca pe niște osândiți la moarte, pentrucă priveliște ne•am făcut lumii, și îngerilor și oamenilor.

10. Noi suntem nebuni pentru Hristos, iar voi înțelepți întru Hristos. Noi slabi, iar voi tari; voi

slăviți, lar noi de ocară. 11. Pană în ceasul de acum flămânzim și însetoșăm și suntem goi și pătimim și suntem pribegi,

12. Si ostenim, lucrând cu mâis nile noastre. Ocărâți fiind, grăim de bine, prigoniți fiind, răbdăm; 13. Huliți fiind, mângăci Ne•am făcut gunoiul lumii, lep dătură suntem pentru toți, po acum.

14. Nu vă scriu acestea ca na

vă infrunt, ci ca să vă povățue ca pe niște fii iubiți ai mel.

15. Că de ați avea zece mli a dascăli întru Hristos, însă nu (av mulți părinți, căci întru Hrist lisus eu v'arh născut pe voi pr Evanghelie.

16. Rogusvă dar, ca mie sam

urmați. 17. Pentru aceasta am trimis voi pe Timotei, care este fiul n iubit și credincios întru Dome El vă va aduce vouă aminte (mele cele ce sunt întru l·lris precum invăț eu pretutinden in orice biserică.

18. Pentrucă nevenind eu la

unii s'au semețit.

19. Ci voi veni la voi de la voi de va vrea Domnul, și voi noaște atunci nu cuvântul ce s'au semețit, ci puterea lui 20. Că împărăția lui Dumne

nu stă în vorbe, ci în putere. 21. Ce voiți? Să viu la v

toiag, sau cu dragoste și cu du blandetti?

5.

Impotriva celor desfranali

Se aude că între voi estr de frânare și anume o destrate cum nici printre păgâni nu menește, ca cineva să aibă pe meea tatălui său.

lar voi v'ați semeții, in să fi plans mai bine, ca să scoată din mijlocul vostru cel a săvârșit o faptă ca accasia

3. Eu însă neffind la voi cu trupul, dar eu duhul flind de față scolo, lată, așa am judecat ca și um aș fi fost de față, pe cel ce a Meut una ca aceasta:

4. Intru numele Domnului no» lisus Hristos, adunându-vă mpreună cu duhul meu, cu puterea Domnului nostru lisus,

5. Să dați satanei pe unul ca wela, spre peirea trupului, ca su-Ilviul să se mântulască în ziua Domnului Iisus.

6. Semetia voastră nu este bună. du știți oare că puțin aluat dospupte toată frământătura?

7. Curățiți, dar, aluatul cel vemu, ca să fiți frământătură nouă, recum și sunteți fără de aluat. ael mielul nostru de Paști, Hriilim, pentru noi s'a jertfit.

Be aceea să prăznuim nu cu aluntul cel vechiu, nici cu aluatul intății și al vicleșugului, ci cu simile curăției și ale adevărului.

O. Scrisu-va'm în scrisoarea mea. nu vă amestecați cu desfrâ-

10. Insă nu cu toți desfrânații mil acestela, sau cu lacomiii u cu răpitorii, sau cu slujitorii olllor, căci atunci ar trebui să

II. Ci eu v'am scris să nu vă Officeati cu vreunul care, nus widnese frate, este (totuși) mat, sau lacom, sau slujitor idor, nau ocăritor, sau bețiv, sau ottor; cu unul ca acesta nici să u mâncați împreună.

19. Căcl ce am eu să judec rei dinafară? Însă pe cei din untru oare nu il judecati voi? 13. lar pe cei dinafară îi va judeca Dumnezeu. Deci, scoateti afară pe cel rău dintre voi.

6.

Creștinii să nu se judece îna intea păgânilor. Sfaturi împo triva desfrânării.

Indrăsnește oare cineva din voi, având vreo pâră împotriva al-tula, să se judece la cel necredincioși și nu la cei sfinți?

2. Nu știți oare că sfinții vor judeca lumea? Și dacă voi veți judeca lumea, sunteți oare ne vrednici să judecați pricini atât de mici?

3. Au nu stiți că noi vom judeca pe îngeri? Cu cât mai vârtos, dar, cele lumești?

4. Deci, de aveți judecăți lu-mești, pe cei nebăgați în seamă din biserică să i puneți să judece l

5. V'o spun aceasta, ca să vă rușinați. Intr'adevăr, nu este intre voi niciun înțelept care să poată judeca pricinile dintre frati?

6. Ci frate cu frate se judecă, și aceasta înaintea celor necredin-

7. Destul de rusine pentru vol că aveți judecăți unii cu alții. Pentru ce nu suferiți mai bine strâmbătatea? Pentru ce nu răb dați mai bine paguba?

8. Ci voi însivă faceți strâm. bătate și aduceți pagubă; și încă fraților vostri!

9. Au nu stiți că nedrepții nu vor moșteni împărăția lui Dum. nezeu? Nu vă amăgiți: nici curvarii, nici slujitorii idolilor, nici preacurvarii, nici malahiții, nici sodomitti.

10

10. Nici furii, nici lacomii, nici bețivii, nici ocăritorii, nici răpis torii, nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu.

11. Şi aşa aţi fost unii? Ci v'aţi spālat, ci v'aţi sfinţit, ci v'aţi in-dreptat intru numele Domnului Iisus şi întru Duhul Dumnezeului

nostru. 12. Toate îmi sunt slobode, dar nu toate-mi sunt de folos; toate-mi sunt slobode, dar eu nu mă voi lăsa biruit de nimic.

13. Bucatele sunt pentru pântece, iar pântecele pentru bucate. Dar Dumnezeu va strica și pe unul și pe celelalte. Trupul insă nu este pentru desfrânare, ci pens tru Domnul, și Domnul este pens tru trup.

14. Dumnezeu, care a sculat din morți pe Domnul, ne va scula și pe noi cu puterea sa.

15. Au nu știți că trupurile voa stre sunt mădularele lui Hristos? Lua voi deci mădularele lui Hristos spre a le face mădulare ale desfranării? Ferească Domnul!

16. Sau nu știți că cel ce se lipește de o desfrânată se face un trup (cu ea)? Căci s'a zis: Vor fi un amândoi un trup.

17. Iar cel ce se lipeste de Domnul este un duh cu el.

18. Fugiți de desfrânare! Căci ori ce păcat pe care l săvârșește omul este afară de trup; far desfranatul păcătueste în însusi trupul său.

19. Au nu știți că trupul vostru este lăcaș al Duhului Sfânt care locuește întru voi și pe care-l

aveți dela Dumnezeu? Și (nu șiiii) că nu sunteți ai voștri?

20. Căci sunteți cumpărați preț mare! Preamăriți, dar, Dumnezeu în trupul vostru.

Despre căsătorie și despre necăsătorie.

I ar la cele ce mi-ați scris (vă ri pund): Bine este pentru om nu se atingă de femee.

2. Dar pentru a (se feri) de de frânare, flecare bărbat să-și all femeea sa și flecare femee aibă bărbatul său.

3. Bărbatul datornica drage să-i dea femeii; așijderea meia bărbatului.

4. Femeea nu este stăpână trupul său, ci bărbatul; așilden nici bărbatul nu este stăpân l trupul său, ci femeea.

5. Nu vă lipsiți unul de ale fără numai prin buna invoia până la o vreme, ca să vă ind letniciți cu postul și cu rugăciun și iarăși să fiți împreună, ca 🚜 vă ispitească pe voi satana i pricina neinfrânării voastre.

6. Aceasta o spun insă ca sfat, iar nu ca o poruncă.

7. Pentrucă aș dori, ca toll menii să fie cum sunt eu. CII care iși are darul său dela De nezeu: unul așa, altul intr'alt

8. lar celor necăsătoriți și duvelor le spun: Bine este de rămânea ca mine.

9. Dacă îpsă nu se vor pu infråna, så se cäsätoreascä; flim mai bine este să se căsătorio de cát să arză,

10. Iar celor căsătoriți le pos meea de bărbat să nu se despartă.

11. Iar de se va despărți, să nu mai mărite, sau să se împace u bărbatul său. Și nici bărbatul

nueși lase femeea. 12. Iar celorlalți eu le spun, nu Domnul: Dacă vreun frate are omee care nu crede, și ea va voi vietuiască cu el, să nu o lase

13. Și femeea, de are bărbat care u crede, si acela va voi să vies mască cu dânsa, să nuel lase pe el.

14. Pentrucă bărbatul necrese sfințește prin femeea udincioasă, și femeea necredinjungă se sfințește prin bărbatul rudinctos. Altfel, fili voștri ar fi suurați; iar acum sunt sfinți.

15. Dacă însă celce nu crede von să se despartă, despartă-se. n semenea imprejurări nu este mbit fratele sau sora; căci spre

In. Căci de unde știi tu, femee, dell vei mântui bărbatul? Sau unde știi tu, bărbate, că-ți

17. Insă flecare, precum i=a dat flummezeu; flecare precum la wmat Domnul, așa să rămână. in poruncesc in toate bisericele.

De este cineva chemat, fiind old imprejur, să nu se ascunză. la cineva chemat întru netăierea Darejur? Să nu se tale împrejur.

Tälerea imprejur nu este mili, și netăierea împrejur (tot) Dumnezeu (este totul).

· · Ficcare să rămâe în starea

in care (era când) a fost chemat. 21. Ai fost chiemat fiind rob? Nu te griji! Ci chiar dacă poți să fi slobod, rămâi mai bucuros

22. Că robul chemat întru Dom• nul, slobodul Domnului este; așije derea și cel ce este chemat slobod, este robul lui Hristos.

23. Sunteți cumpărați cu preț mare! Nu vă faceți robi oame-

24. Fraților, fiecare întru ce a fost chemat, întru aceea să răs mâie înaintea lui Dumnezeu.

25. Cât despre fecioare, nu am cruncă dela Domnul. Vă dau poruncă dela Domnul. însă sfat, ca un miluit dela Dome nul ca să fiu vrednic de crezare. Socotesc, dar, că aceasta

este bine pentru nevoia ceasului de acufn: Bine este pentru ori cine să fie așa (cum se găsește). 27. Legatu-te-ai cu femee? Nu

căuta deslegare. Deslegatu-te-al de femee? Nu căuta femee. 28. Dacă însă te însori, nu gre-

şeşti; şi fata dacă să mărită nu gre-şeşte. Dar unii ca aceştia vor avea necaz în trupul lor. Iar eu aş dori să vă cruț pe voi. 29. Aceasta v'o spun, fraților,

că de acum vremea este scurtă; așa că și cei ce au femei să fie

ca și cum n'ar avea;

30. Și cei ce plâng, ca și cum n'ar plânge; și cei ce se bucură, ca și cum nu s'ar bucura; și cei ce cumpără, ca și cum n'ar stă. pâni:

31. Și cei ce se folosesc cu lumea aceasta, ca și cum nu s'ar folosi; că chipul lumit acestela

32. Şi eu aş vrea, ca voi să fiți

fără de grijă. Cel necăsătorit se grijeste de ale Domnului, cum să placă Domnului,

33. Iar cel căsătorit se grijește de ale lumii, cum să placă femeii.

34. Femeea măritată se deoses bește de fecioară. Cea nemăritată se grijeste de ale Domnului, cum să placă Domnului, ca să fie sfântă și cu trupul și cu sufletul; iar cea măritată se grijește de ale lumii, cum să placă bărbatului.

35. Şi aceasta o spun spre for losul vostru; nu ca să vă pun cătuși, ci ca să slujiți. Domnului cu bună cuviință și fără sminteală.

36. Iar de i se pare cuiva că ar fi o necinste pentru fecioara să și treacă tinerețele și astfel trebue să se mărite, facă ce voe ește, că nu greșește; mărite-se. 37. Dar cine are inimă neclin-

tită și nu e strâmtorat de nicio nevoe, cl fiind stăpân pe vola sa, a hotărît întru inima sa să pă: zească fecioria fetei sale, bine face.

38. Deci dar, cel ce își mărită fata bine face; iar cel ce nu o mărită și mai bine face.

39. Femeea este legată prin lege câtă vreme bărbatul ei trăește. Iar dacă•i moare bărbatul, slobodă este să se mărite cu cine vrea, dar nus mai intru Domnul. 40. Ci după sfatul meu este mai

fericită dacă va rămânea așa; și mi se pare că și eu am duhul lui Dumnezeu.

8.

Popete pentru mâncarea jertfelor idolesti.

'at despre cele ce se jertfesc · idolilor, știm că toți avem cu-

noștință. Însă cunoștința semețește iar dragostea zidește.

2. De i se pare cuiva că șil ceva, incă n'a ajuns să cunoasc precum se cade a cunoaște.

3. Iar de jubește cineva pe Dum nezeu, acela cunoscut este de dan

4. Despre mâncarea cărnurilo dela jertfele idoleşti ştim că idolu nimica nu este în lume și cum c nu este alt Dumnezeu fără nume unul.

5. Pentrucă deși sunt unii con se zic dumnezei, fie în cer, fie în pământ, căci sunt din belșug î dumnezei și domni,

6. Noi însă nu avem decât ii singur Dumnezeu, Tatăl, dintr care sunt toate și noi întru dânsul și un singur Domn, Iisus Hris prin care sunt toate și noi prin

7. Ci nu toți au cunoștința ceasta. De aceea unii, după ob nuința lor de până acum le crează în) idoli, mănâncă din i jertfite idolllor ca din jertfe cu ad vărat idolești și cugetul lor illi slab, se spurcă.

8. Dar mâncarea nu ne va do pe noi mai aproape de Dumneza Căci nici de vom mânca nu știgăm, nici de nu vom mânc nu păgubim.

9. Vedeti insă, ca nu cum această slobozenie a voastră să sminteală pentru cei slabi.

10. Căci de te va vedea cin pe tine, care ai cunoștință, șe din capiștea idolilor, oare știința slabă fiind, nu se va îndemna mănânce din jertfele idolești?

11. Şi, din pricina cunoștinței

lale, va pieri fratele tău cel slab pentru care a murit Hristos?

12. Şi astfel, greşind împotriva ratilor si lovind in cugetul lor cel dab, impotriva lui Hristos greșiți.

13. Drept aceea, dacă mâncarea imintește pe fratele meu, nu voi manca în veac carne, ca să nu imintesc pe fratele meu.

9.

Mobozenia dela Dumnezeu și în= Muarea cea de bună voe. Viața nuastră se aseamănă cu întreces rea dela alergări.

u doară nu sunt apostol? Au doară nu sunt slobod? Au luară nu leam văzut pe lisus Hristos, Domnul nostru? Au doară voi nu inteți lucrul meu întru Domnul?

2. Dacă altora nu le sunt apostol, nuă însă vă sunt; căci voi sun» all pecetea apostoliei mele intru Domnul.

3. Apărarea mea împotriva celor mă judecă pe mine aceasta este.

4. N'avem oare dreptul să mân. du si sa bem?

6. N'avem oare dreptul să luăm noi de femee pe o soră a noa: Iralli Domnului, ca și Chifa?

6. Oare numai eu singur și Varlava n'avem dreptul să nu lucrăm?

7. Cine slujeste vreodată în oaste u lenia sa? Sau cine sădește vie I din roada el nu mănâncă? Sau m paște turmă și din laptele ei Mu mănancă?

A. Și oare numai după judecata easea spun eu acestea? Oare lugen nu spune și ea acelaș lucru?

9. Căci în legea lui Moisi este scris: Să nu legi gura boului care treeră. Au doară de boi se grie jește Dumnezeu aici?

10. Nu cumva cu adevărat pentru noi grăește? Negreșit că pen-tru noi s'a scris: Cel ce ară, întru nădejde e dator să are; și cel ce treeră întru nădejdea că va să aibă parte de roadă.

11. Dacă noi v'am sămănat vouă cele duhovnicești, oare mare lucru este de vom secera din ale voastre cele trupești?

12. Dacă alții au acest drept asupra voastră, cu cât mai vârios noi! Dar noi nu ne am folosit de dreptul acesta; ci toate le răbdăm, ca să nu aducem vreo zăticnire Evangheliei lui Hristos.

f3. Au nu știți că cei ce lucrează cele sfinte din (prinoasele) bisericii mănâncă? Și cei ce slujese altarului din ale altarului se impărtășesc?

14. Asa a ránduit Domnul si pentru cei ce propoveduesc livanghelia, ca din Evanghelie să tră. iască.

15. Eu însă nu m'am folosit cu nimic din acestea și nu v'am scris acestea, ca tot așa să mi se facă și mie. Căci mai bine aș muri decât să-mi zădărnicească cineva această laudă a mea.

16. Că de vestesc Evanghelia nu am cu ce să mă laud; pentrucă o mare datorie zace asupra mea; și vai mie de nu voi binevesti!

17. Fără îndoială, de fac aceasta de bună voe, voi avea răsplată; dar dacă o fac din silă, atunci

9. 9: A doua Lege 25, 4.

18. Care este deci răsplata mea? Aceea că vestind Evanghelia fără de plată, nu mă folosesc de dreps tul pe care misl dă Evanghelia.

19. Căci slobod fiind față de toți, tuturor m'am făcut rob, ca să dobandesc pe cât mai mulți.

20. Iudeilor m'am făcut ca un Iudeu, ca să dobândesc pe Iudei; celor de sub lege, ca un supus legii, măcar că eu nu sunt sub lege, ca să dobândesc pe cei de sub lege;

21. Celor fără de lege ca un fără de lege, măcar că avand legea lui Hristos, eu nu sunt fără de legea lui Dumnezeu, ca să dobândesc pe cei fără de lege;

22. Celor neputincioși m'am fă cut ca un neputincios, ca să dos bândesc pe cei neputincioși. Tutus ror toate m'am făcut, ca ori cum măcar pe unii să-i mântuesc.

23. Ci toate le fac pentru Evanghelie, ca să mă fac părtaș la ea.

24. Au nu știți că cei ce aleargă in locurile de intreceri aleargă toți, dar numai unul ia darul? Deci, alergați așa, ca să luați darul.

25. Insă tot cel ce se luptă, de toate se infrânează. Si el (o fac) ca să ia o cunună stricăcioasă; iar noi una nestricăcioasă.

26. Drept aceea, eu așa alerg și nu orbește. Mă lupt cu pum-nul, dar nu ca unul care bate văz-

97. Ci imi strunesc trupul meu si il robesc ascultării, ca nu cumva altora propoveduind, eu însumi să mă găsesc netrebnic.

10.

Sfaturi pentru ferirea de îmbul bări și desfrânări, Cina Domnu lui. Grija de cei slabi.

Fratilor, nu voesc să nu voi că părinții noștri toți w fost sub nor și toți au trecut prin

2. Si prin Moise toti s'au botezat in nor și în mare, 3. Toți au mâncat aceeaș mano

care duhovnicească,

4. Și toți au băut aceeaș dui hovnicească băutură; căci au băut din duhovniceasca piatră care avea să vie. Iară piatra era Hristor

5. Dar cei mai multi dintre il nu au fost bineplăcuți lui Dum nezeu și au căzut în pustle.

6. Acestea însă au fost pentru noi, ca să nu fim poftitori de rele precum au fost acela.

Nici slujitori idolilor să ni vă faceți ca unii dintrânșii, precum este scris: Şezut-a poporul să min nânce și să bea și s'a sculat m

joace. 8. Nici să curvim, precum .... curvit unii din el, și au căzu într'o zi douăzeci și trei de mil

9. Nici să îspitim pe Domnul precum I-au îspitit unit din ci, au pierit de şerpi;

10. Nici să cârtiți, precum a cârtit unii dintre ei, și au picili de (mânia) Pierzătorului.

11. Acestea toate s'au intam pltat ca pilde pentru ei, dar dan scris spre învățătura noastră, celor ce am ajuns sfârșitul vea

12. De aceea, celui ce i se pare

10. 7: les. 32, 6.

că stă, să la aminte să nu cază.

13. Pe voi nu v'a ajuns, fără numai ispită omenească. Dar bun este Dumnezeu: el nu vă va lăsa pe voi să fiți ispitiți peste puterile voastre, ci odată cu ispita va găti

sfârșitul ei, ca s'o puteți suferi. 14. Drept aceea, iubiții mei, lugiți de slujirea idolilor!

15. Vă vorbesc ca unor ințelepți. Chibzulti asupra celor ce vi le

spun:

10. 13

16. Paharul binecuvântării, pe care l binecuvântăm, nu este oare impărtășirea cu sângele lui Hristos? Painea pe care o frangem nu este oare împărtășirea cu trupul lui

17. Căci o pâine, un trup sunne impărtășim dintr'o pâine.

Priviți la Israilul cel trusc: Cei ce mănâncă jertfele nu unt oare părtași altarului?

19. Dar spun eu (prin aceasta) vă idolul este ceva, sau ceeace se jertfește idolului este ceva?

20. Nu, ci eu spun că cele ce iertfesc păgânii, dracîlor le jert-feac și nu lui Dumnezeu. Și nu Voesc să vă faceți voi părtași

dractlor.
21. Nu puteți bea și paharul Domnului, și paharul dracilor; nu puteți fi părtași mesei Domnului i mesei dracilor.

22. Intărâta vom oare pe Dom-nul spre mânie? Nu cumva sun-1em mai tari decât el?

23. Toate imi sunt slobode, dar mi toate imi folosesc; toate imi funt slobode, dar nu toate zidesc.

24. Nimeni să nu caute (nue mat) de ale sale, ci fiecare si de ale altula.

25. Mâncați tot ce se vinde în măcelărie, nimic cercetând pentru cugetul vostru.

26. Căci al Domnului este păs mantul și toate câte sunt intransul.

27. Iar dacă cineva din cei necredincioși vă cheamă pe voi la masă și voiți să mergeți, mancați ori ce vi se pune inainte, nimic cercetând pentru cugetul vostru.

28. Dar dacă va spune vouă cineva: Aceasta este carne jertfită idolilor! - să nu mâncați, de dra: gul celuice v'a spus și pentru cugetul lui.

29. Nu e vorba deci de cuges tul tău, ci de al celuilalt. Și pentru ce să dau prilei ca slobozenia mea se fie judecata de cugetul

30. Dacă mănânc și mulțumesc, dece să fiu hulit pentru ceeace multămesc?

31. Așadară fie că mâncați, fie că beți, fie că faceți altceva, toate spre mărirea lui Dumnezeu să le

32. Nu fiți sminteală nici pentru Iudei, nici pentru Elini, nici penstru biserica lui Dumnezeu.

33. Precum și eu întru toate mă silesc să plac tuturor, necăua tând folosul meu, ci al celor mulți, ca să se mântulască.

11.

Despre buna rânduială din bis serică și de la mesele de obște.

rmați-mi mie, precum și eu urmez lui Hristos.

2. Cl vă laud pe voi, fraților, că de toate ale mele vă aduceți

26: Ps. 24, 1.

aminte și țineți predaniile precum

vi le am dat vouă.

3. Și voesc să știți, că Hristos este capul oricărul bărbat, lar băr-batul este capul femeli; lar capul lui Hristos este Dumnezeu.

4. Tot bărbatul care se roagă sau prorocește cu capul acoperit, își rușinează capul său.

5. Iar toată femeea care se roagă sau proroceste cu capul desvellt, îşi ruşinează capul său, căci tot una este ca și cum ar fi rasă.

6. Pentrucă dacă femeea nu și acopere capul, să se și tunză; iar dacă femeii ii e rușine a se tunde sau a se rade, să se acopere.

7. Căci bărbatul nu este dator să și acopere capul, el fiind chipul și slava lui Dumnezeu. Femeea insă este slava bărbatului.

8. Căci nu bărbatul este (luat) din femee, ci femeea din bărbat.

9. Şi nu bărbatul s'a făcut pen» tru femee, ct femeea pentru bărbat.

10. De aceea femeea este das toare să aibă acoperitoare pe cap, pentru îngerii (cari sunt de față).

11. Totuși, întru Domnul nici femeea nu e fără bărbat, nici băr batul nu e fără femee.

12. Pentrucă precum femeea este din bărbat, așa și bărbatul este prin femee, și toate sunt dela Dum-

13. Judecați înșivă: Cuvine-se oare ca femeea să se roage lui Dumnezeu neacoperită pe cap?

14. Au nu și singură firea vă invață pe voi, că dacă bărbatul iși lasă părul, spre necinstea lui

15. lar femeea de și lasă părul, spre slava ei este, de vreme ce

părul este dat el în loc de acos peritoare.

16. lar de voește cineva să si pricească asupra acestei pricini, (să știe că) noi nu avem un obte ceiu ca acesta și nici biserica lui Dumnezeu.

17. Poruncinduevă acestea, nu vă laud; că nu spre mai bine ci spre mai rău vă adunați.

18. Căci, mai întâi, când vă adunați în biserică auz că se în între voi desbinări; și în parte o crez.

19. Pentrucă trebue să fie între voi și eresuri, ca cei lămuriți să iasă la iveală.

20. Apol, dacă vă adunați la olaltă, nu se cheamă că mâncaii cina Domnului.

21. Căci fiecare se silește săni mănânce repede merindea lui, as că unul este flămând, iar altul este beat.

22. N'aveți oare case, ca mâncați și să beți? Sau vreți batjocoriți biserica lui Dumnezeu și să rușinați pe cei lipsiți? Ce u vă spun? Să vă laud? Pentri aceasta nu vă laud.

23. Căci eu am primit dela Donn nul ceeace v'am dat și voul Că Domnul Iisus, în noaptea in care a fost vândut, a luat paine

24. Şi multămind a frânt și a zis: (Luați, mancați), acesta este frii-pul meu care (se frânge) penirii voi; aceasta să faceți întru por menirea mea.

25. Aşijderea şi paharul, după cină, zicând: Acest pahar cali legea cea nouă întru sângele meu aceasta să faceți de câte ori veți bea, intru pomenirea mea.

26. Căci de câte ori veți mânca pâinea aceasta și veți bea paharul acesta, moartea Domnului ve-

stiți, până când va veni. 27. Drept aceea, oricine cu ne vrednicie va mânca pâinea aceasta. sau va bea paharul Domnului, vinovat va fi de trupul și sângele Domnului.

28. Ispitească-se deci omul pe sine și așa să mănânce din pâine

și să bea din pahar. 29. Pentrucă cel ce mănâncă și bea cu nevrednicie, osândă luisi mănâncă și bea, nesocotind trupul (Domnului).

30. De aceea multi dintre voi sunt neputincloşi şi bolnavi, şi

11. 26

mulți mor. 31. Că de ne am judeca noi pe noi înșine, n'am fi judecați.

32. Dar judecându-ne Domnul, ne ceartă, ca să nu fim osândiți cu lumea.

33. Deci dar, frații mei, când vă adunați să mâncați, așteptați vă unii pe alții.

34 lar dacă cineva este flămând, să mănânce acasă, ca să nu vă adunați spre osândă. Celelalte pricini le voi rândui când voi veni.

12.

Darurile duhopnicesti și înțeleapta lor întrebuintare.

Nu voesc însă, fraților, să nu aveți cunoștință și despre da-rurile duhovnicești.

2. Ştiţi că, pe când eraţi păgâni, vă duceaţi către idolii cei fără de

ıılas, ca şi cum ati fi fost traşi.
3. De accea vă arăt vouă, că precum nimeni grăind in duhul lui Dumnezeu nu zice: Anatema să fie Iisus, - tot așa nimeni nu poate numi pe lisus Domn, fără numai întru Duhul Sfânt.

4. Darurile sunt felurite, dar Du-

hul este acelas.
5. Și slujbele sunt felurite, dar

Domnul este acelaș.

6. Și lucrările sunt felurite, dar e acelas Dumnezeu care lucrează toate intru toți.

7. Ci arătarea Duhului se dă fiecăruia spre folosul (obstesc).

8. Căci unuia prin Duhul Sfânt i se dă cuvântul ințelepciunii, iar altuia, prin acelaș Duh, cuvântul cunostintei:

9. Şi unuia prin acelaş Duh (i se dă) credința; iar altuia prin acelaș Duh darul tămăduirilor:

10. Unula puterea de a face minuni, iar altuia prorocie; unula darul osebirii duhurilor, lar altula (darul grăirii) în felurite limbi, și (iarăși) altuia tălmăcirea limbilor;

11. Și toate acestea le lucrează unul și acelaș Duh, împărțind fie-

căruia deosebi, precum voeste.

12. Căci precum trupul unul și are mădulare multe și toate mădularele unui trup, multe fiind, alcătuesc un singur trup, așa și

13. Pentrucă not toți ne am bos tezat într'un Duh (ca să fim) un trup, fie Iudei, fie Elini, fie robi, fie slobozi; și toți dintr'un Duh ne•am adăpat.

14. Dar nici trupul nu este alcătuit dintr'un singur mădular, ci

din multe.

15. Desar zice picorule Pentrucă nu sunt mână, nu sunt din trup au doară de aceea nu ar mai fi el din trup?

16. Şi de-ar zice urechea: Pentrucă nu sunt ochiu, nu sunt din trup - au doară de aceea nu ar mai fi ea din trup?

17. Dacă tot trupul ar fi ochiu, unde ar fi auzul? Şi dacă tot (tru-pul) ar fi auz, unde ar fi mirosul? 18. Astfel, Dumnezeu a așezat

'mădularele (toate) și pe fiecare dintrànsele în trup, precum a voit. 19. Căci de ar fi toate un mă-

dular, unde ar fi trupul? 20. Astfel, mădularele sunt multe, trupul însă e unul singur.

21. Nu poate ochiul să zică mânei: N'am trebuință de tine. Sau larăși: capul (nu poate zice) picioarelor: N'am trebuință de voi.

22. Dimpotrivă, mădularele trupului care se socotesc a fi mai slabe, sunt mai trebuincioase;

Și celor cari ne par mai de necinste în trup, acestora le dăm mai multă cinste; și cele nesocotite ale noastre cu mai multă cinste

le îmbrăcăm. 24. Iar cele de cinste ale noas stre n'au trebuință. Ci Dumnezeu a tocmit trupul așa, că celor mai

de jos le a dat mai multă cinste, 25. Ca să nu fie desbinare în trup, ci să se grijească mădula. unul de altul.

26. Deci, dacă un mădular pă: timește, toate mădularele împreună pătimesc; iar dacă un mădular e cinsteste, toate mădularele se bucură impreună cu el.

Voi sunteți trupul lui Hristos și (flecare) în parte mădulare.

28. Şi Dumnezeu isa pus in bis serică pe unii mai întâi: apostoli, al doilea proroci, al trellea dascăli, după aceea pe cel cu puterea (de a face) minuni, apoi pe cel cu das rul tămăduirilor, al milosteniilor, al cârmuirii și al grăirii în limbi,

29. Deci, oare toti sunt apostoli? Sau toți proroci? Sau toți dascăli? Sau toți făcători de minuni?

30. Sau toți au darul tămădule rilor? Sau toți grăesc în limbi? Sau toți tălmăcesc?

31. Voi însă râvniți darurlle cele mai bune. Si eu vă mai arât o cale, pe cea mai bună (din toate).

13.

Dragostea și bunătățile el.

Desas grai în limbi omenești și D îngerești, iar dragoste nu am făcutu-m'am aramă sunătoare chimval răsunător.

2. Şi de aş avea (darul) prorociei, și de aș cunoaște toate tainele și toată știința, și de aș avea atâtă credință în cât să mut și munții, iar dragoste nu am, nimica nu

3. Şi desaş împărți toată avuția mea, și de aș da trupul meu sasl și dragoste nu am, nimie nu-mi folosește.

4. Dragostea indelung rabdă, s milostivește; dragostea nu pize muește, nu se semețește, nu se trufeste.

5. Nu se poartă cu necuviință nu caută ale sale, nu se intărâtă, nu se gândește la rău;

6. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr;

7. Toate le sufere, toate le crede toate le nădăiduește, toate le rabdă

8. Dragostea niciodată nu piere Prorociile vor înceta; limbile amuți; cunoștința - va pieri (și ea),

9. Pentrucă frântură este cunoașterea noastră și prorocia noastră este frantură.

10. Ci când va veni ceea ce-i desăvârșit, atunci ce este frântură va înceta.

11. Când eram prunc, grăiam ca un prunc, simțiam ca un prunc, gândiam ca un prunc; iar dacă m'am făcut bărbat, am lepădat cele pruncești.

12. Acum vedem nedeslusit, ca prin oglindă; atuncia însă, față către față. Acum cunosc în parte; atunci insă voi cunoaște (desăvârșit), precum cunoscut sunt și eu. 13 Ci acum rămân aceste trei:

Credința, nădejdea (și) dragostea. Dar mai mare între ele este dragostea.

14.

Darul limbilor și al prorociei. Femeea să tacă în biserică.

Urmați dragostea și râvniți celelalte (daruri) duhovnicești, dar

mai vârtos ca să prorociți. 2. Pentrucă cel ce grăește în limbă (dăruită), nu grăește oamenilor, ci lui Dumnezeu: căci nimeni nu-l'ințelege, ci el cu duhul grăește taine.

3. lar cel ce prorocește grăește oamenilor spre zidire și îndemnare și mângăere.
4. Cel ce grăește în limbă se

zidește pe sine, iar cel ce proro-cește zidește biserica.

Eu doresc ca voi toți să grăiți in limbi, dar mai vârtos să pro-rociti; căci cel ce proroceste este mare decât cel ce grăește in limbi, afară numai dacă va și talmaci, ca biserlea să se zidească.

6. Acum, fratilor, de-as veni la voi graind în limbi, ce v'as foloni vouă, dacă nu v'aș spune descoperire, sau vreo cunostintă, sau vreo prorocie, sau vreo invătătură?

7. Căci nici la sculele neinsufletite cari dan glas - fle fluer, fie alăută - de nu vor da sunete osebite, nu se va cunoaște de e glasul fluerului sau cântarea a

8. Căci dacă trâmbița va da sunet nelămurit, cine se va găti de luptă?

9. Așa și voi, dacă prin limbă nu veți da cuvinte cu bun rost, cum se va înțe ege ce ați grăit? Veți fi ca unii cari grăesc în văz. duh.

10. Sunt în lume cine știe câte feluri de limbi, dar nici una dintrânsele nu este fără de înțeles. 11. Deci, de nu voi ști rostul

limbil, voi fi strein pentru cel ce grăește, și cel ce grăește va fi strein pentru mine.
12. Așa și voi, de vreme ce

sunteți râvnitori după daruri duhovnicești, căutați ca să prisosiți in ele spre zidirea bisericii.

13. Drept aceea, cel ce grăește în limbă să se roage ca să poată și tălmăci.

14. Pentrucă de mă voi ruga în limbă, duhul meu se roagă, mintea mea însă fără de roadă rămâne.

15. Atunci ce voi face? Rugamă voi cu duhul, ruga mă voi însă și cu mintea; cânta-voi cu duhul, cânta voi însă și cu mintea.

16. Pentrucă de vei binecuvânta cu duhul, cel ce stă în rândul neștiutorilor cum va zice: Amin, după multumirea ta, de vreme ce el nu știe ce zici?

17. Multumirea ta poate fi bună, dar celălalt nu se zidește.

Multumesc Dumnezeului meu, că grăesc în limbă (dăruită) mai mult decât voi toți.

19. Dar in biserică voesc mai bine să grăesc cinci cuvinte cu ințeles, ca să i învăț și pe alții, decât zece mii de cuvinte în limbă

(neințeleasă). 20. Fraților, nu fiți prunci la minte, ci fiți prunci la răutate; iar la minte fiți desăvârșiți.

21. In lege este scris: În limbi streine și cu buze streine voi grăi poporului acestuia, și nici așa mă va asculta pe mine, zice Domnul.

22. Drept aceea, limbile sunt semn nu pentru cei credincioși, ci pentru cei necredinciosi; prorocia însă nu (slujește) necredincioșilor, ci credincioșilor.

23. Deci, de s'ar aduna la un loc toată biserica și toți ar grăi în limbi și ar întra și de cei neinvățați sau necredincioși, n'ar zice oare că sunteți nebuni?

24. Iar de ar proroci toți și ar intra vreun necredincios sau neine vățat, de toți s'ar mustra și de toți s'ar judeca; 25. Și așa cele ascunse ale înimii

lui s'ar descoperi și căzând cu fața la pământ s'ar închina lui Dumnezeu, zicând: Cu adevărat Dumnezeu este în mijlocul vostru.

26. Atunci ce este (de făcut), fraților? Când vă adunați laolaltă, unul are un psalm, altul are o învățătură, altul are ceva de grăll în limbă, altul are o descope rire, altul are o tălmăcire: Toate

acestea spre zidire să se facă. 27. Dacă e să grăiască cineva în limbă, să fie câte doi sau cel mult câte trei, și pe rând, îar unul

să tălmăcească; 28. De nu va fi tălmăcitor, să tacă în biserică și să grăiască nue mai pentru sine și pentru Dume nezeu.

29. Iar prorocii să grăiască dol sau trei și ceilalți să judece. 30. De va avea însă vreunul

din cei ce sed o descoperire, col dintâi să tacă.

31. Toți puteți proroci, dar câte unul, ca toți să ia învățătură și toți să se mangăe.

32. Si duhurile prorocilor se sue pun prorocilor.

33. Căci Dumnezeu nu este ol neorânduielii, ci al păcii. Ca în toate bisericile sfinților, 34. Femeile voastre să tacă în

adunări, că nu li s'a îngădult si grăiască, ci să fie plecate, precum zice si legea.

35. lar dacă voesc să învețe ceva, să și întrebe pe bărbații lur acasă; căci e necuviincios ca li meea să grăiască în adunare.

36. Au dela voi a purces cu vântul lui Dumnezeu? Sau numai la voi a ajuns?

37. De i se pare cuiva că uni proroc sau om duhovnicese, al înțeleagă că cele ce vi le scriu sunt poruncile Domnului.

38. Iar dacă cineva nu înțelega să nu înțeleagă.

39. Deci, fraților, râvniți procio și grăirea în limbi să n'u opriți.

40. Dar toate după cuviință și după rânduială să se facă.

15.

Moartea și învierea lui Hristos. Inpierea cea de obste.

Vă arăt vouă, fraților, Evanghelia pe care am bineves. tit-o vouă, pe care ați primtt-o și intru care stați,

2. Şi prin care vă mântuiți, dacă o țineți cum am binevestiteo vouă; căci altfel numâi în zadar ati crezut.

3. V'am dat vouă, înainte de toate, ceeace am și primit, cum că Hristos a murit pentru păcatele noastre, după scripturi;

4. Și cum că s'a îngropat și a Inviat a trela zi, după scripturi; 5. Si cum că s'a arătat lui Chifa,

apol celor doisprezece;

6. După aceea s'a arătat de o dată la peste cinci sute de frați, dintre cari cei mai mulți sunt în viață până acum, iar unii au adormit.

7. După aceea s'a arătat lui lacov, apoi tuturor apostolilor.

8. Îar mai pe urmă decât la toți mi s'a arătat și mie ca unui născut fără de vreme.

9. Căci eu sunt cel mai mic dintre apostoli și nu sunt vrednic să mă numesc apostol, pentrucă am prigonit biserica lui Dumnezeu.

10. Ci cu darul lui Dumnezeu nunt ceeace sunt; și darul lui care este intru mine n'a fost zadarnic; ba m'am ostenit mai mult decât ri toți; însă nu eu, ci darul lui Dumnezeu care este cu mine.

11. Deci, orl eu, orl ei, așa propoveduim și așa ați crezut.

12. Iar de vreme ce Hristos se propoveduește că s'a sculat din morți, cum zic unii din voi că nu este inviere a mortilor?

13. Dacă nu este inviere a mortilor, atunci nici Hristos n'a inviat.

14. Iar dacă Hristos n'a înviat, zadarnică este atunci propove-duirea noastră, zadarnică este și

credința voastră. 15. Ba ne dovedim și martori mincinoși ai lui Dumnezeu; căci impotriva lui Dumnezeu am mărturisit că a înviat pe Hristos, pe care nu lea înviat, dacă morții nu

se vor scula.

16. Că de nu se vor scula morții, nici Hristos nu s'a sculat;

17. Iar dacă Hristos nu s'a scuiat, zadarnică este credința voastră: sunteți încă în păcatele voastre.

18. Aşijderea pierduţi sunt şi cei ce au adormit intru Hristos.

19. Şi dacă nădăjduim intru Hristos numai pentru viața aceasta, suntem mai de plâns decât toți oamenii.

20. Hristos insă s'a sculat din morti, începătura învieril celor as dormiți făcându-se.

21. Căci de vreme ce printr'un om a venit moartea, tot printr'un om si invierea mortilor.

22. Şi precum întru Adam toți mor, așa întru Hristos toți vor

23. Dar fiecare la rândul său: Inceputul e Hristos; după aceea la venirea lui (vor învia) cei ce sunt ai lui Hristos.

24. Apoi (va urma) sfârșitul, când el va da împărăția lui Dum. nezeu și Tatăl, când va surpa orice domnie și orice stăpânire și putere.

14. 21: A doua Lege 28, 49; Is. 28, -12. 25: Zah. 8, 23.

25. Pentrucă lui i se cade să domnească până ce va pune pe toți vrășmașii săi sub picioarele

15. 25

26. Cel mai de pe urmă vrăș mas care se va surpa va fi moartea

27. Căci toate le a supus sub picioarele lui. lar când zice că toate sunt supuse lui, este vădit că afară de cel ce i-a supus lui

28. Iar când se vor supune lui toate, atunci și Fiul însuși se va supune celui ce i•a supus lui toate, ca Dumnezeu să fie totul întru toate.

29. Altfel, ce vor face cei ce se botează pentru morți, dacă morții nicidecum nu se vor scula? De ce se mai botează pentru ei?

30. Şi noi, de ce ne mai primejduim in fiecare ceas?

31. Zilnic mă dau morții. V'o spun, fraților, pe mărirea pe care o am pentru voi intru Hristos lisus, Domnul nostru.

32. Dacă numai ca un om (pen» tru viața sa) m'am luptat cu hiarele din Efes, care imi este for losul? Dacă morții nu se vor scula, să mâncăm și să bem, căci maine vom muri!

33. Nu vă amăgiți: Tovărășiile rele strică obiceiurile bune.

34. Treziți•vă cu adevărat și nu gresiti, căci unii dintre voi nu cunosc pe Dumnezeu; o spun spre rusinea voastră.

35. Va zice însă cineva: Cum

se vor scula morții? Și cu ce trup vor veni?

15. 25: Ps. 110, 1.

26: Ps. 8, 7. 32: Is. 22, 13.

36. Nebune! Ceeace sameni tu nu înviază, de nu va muri!

37. Şi ce sameni nu sameni trupul care va să fie, ci număi grăuntele gol, de se întâmplă de grâu, sau de alteeva din celes

38. Iar Dumnezeu ii dă trup precum voeste: fiecărei semințe trupul ei.

39. Nu toate trupurile sunt la fel, ci altul este trupul oamenilor și altul trupul dobitoacelor și ale tul al peștilor și altul al pasărilor

40. Sunt trupuri cerești și true puri pământești; dar alta este slava celor cerești și alta a celor pă mântești.

41. Alta este strălucirea soarelut și alta strălucirea lunei și alta s stelelor. Căci stea de stea se osse bește prin strălucire.

42. Așa este și cu înviera morților. Samănă-se întru strică ciune, scula-se-va întru nestrică

ciune;
43. Samănă-se întru necinsiscula-se-va întru mărire; samana se întru slăbiciune, scula-se-va în tru putere;

44. Seamănă-se trup pământese scula-se-va trup duhovnicesc. I'ali trup pământesc, este și trup du hovnicesc.

45. Așa și este scris: Făcutum omul cel dintâi, Adam, cu sullei viu, iar Adam cel de pe urm cu duh de viață dătător.

46. Dar nu cel duhovnices este intal, ci cel pământesc, april cel duhovnicesc.

47. Omul cel dintài, fiind lust

45: Fac. 2, 7.

din pământ, este pământesc; omul de al doilea este din cer. 48. Cum este cel pământesc,

așa sunt și cei pământești; și cum cel ceresc, asa sunt si cel ecrești,

49. Şi precum am purtat chipul celui pământesc, așa vom purta chipul celui ceresc.

50. Dar aceasta încă v'o spun, fratilor, că trup și sânge nu pot na mostenească împărăția lui Dumnezeu; nici stricăciunea nu va moșteni nestricăciunea.

51. lată, taină spun vouă: Nu loți vom adormi, dar toți ne vom

ichimba.

52. Intr'o clipă, într'o clipeală ochiului, când (va suna) trâm-hița cea de apoi. Pentrucă trâmbita va suna și morții se vor scula destricați, iar noi ne vom schimba. 53. Căci trupul acesta stricăcios

rebue să se îmbrace întru nestriraciune și trupul acesta muritor să Imbrace întru nemurire.

54. Iar când acest trup strică» llos se va îmbrăca întru nestrilaciune și acest trup muritor se la imbrăca întru nemurire, atunci va plini cuvântul care este scris: Inghițitu-s'a moartea întru biruință.

55. Underți este, moarte, bol-lul tău? Underți este, fadule, bi-

Juința ta?

56. Boldul morții este păcatul, ur puterea păcatulul este legea. 57. Ci, să multumim lui Dume

exeu, care ne a dăruit nouă bitiința prin Domnul nostru Iisus

58. Drept aceea, jubitii mei frati. tari, neclătiți, sporind întru lu-

55: Is. 25, 84 Osia 13, 14.

crul Domnului pururea, bine știind că osteneala voastră nu este zadarnică inaintea Domnului.

16.

Adunarea de milostenit pentru săracit din Ierusalim. Lauda lui Timotei, Inchtnăciuni.

'ât despre adunarea de milos" tenii pentru sfinți, să faceți și voi așa precum am rânduit bise-ricilor Galatiei.

2. In ziua întâia a săptămânii fiecare din voi să pue la oparte și să adune atât cât se va îndura, ca să nu se facă adunarea abia atunci când voi veni.

3. Iar când voi veni, îi veți socoti, îi vol trimite cu scrisori, să ducă darul vostru la lerusalim.

4. Și de va fi cu cuviință să merg și eu, vor merge impreună cu mine.

5. La voi însă voi veni când voi trece prin Machedonia; căci prin Machedonia am să trec.

6. Şi poate că voi zăbovi la voi mai mult, sau voi și ierna, ca voi să mă petreceți ori unde voi

merge.
7. Căci nu voesc să vă văz pe voi acum, numai în treacăt, ci nă: dăjduesc să zăbovesc la voi câtăva vreme, de mi va ingădui Domnul.

8. In Efes voi rămânea până la praznicul Cincizecimii.

9. Căci mi s'a deschis mie o ușă mare spre folosință, dar și protivnicii sunt multi.

10. Când va veni Timotei, luati seama să fie la voi fără frică, pen-trucă lucrul Domnului lucrează, ca și mine.

11. Deci, nimeni pe el să nu-l defaime, ci să-l petreceți cu pace, ca să vie la mine, căci il aștept pe el împreună cu frații.

12. Cât despre fratele Apolo, mult lam rugat să vie la voi cu frații, dar nici de cum nu i-a fost vola să vie acum. Va veni însă când va găsi cu cale. 13. Priveghiați, fiți statornici în

credință, îmbărbătați vă, întăriți vă.

14. Toate ale voastre întru dra

goste să se petreacă.

15. Şi vă rog pe voi, fraților: Cunoașteți pe cei din casa lui Stefana (și știți) că ei sunt pârga Ahaiei și inșiși spre slujba sfine ților s'au rânduit.

16. Unora ca aceștia să vă ples cati și voi, precum și tuturor celor

ce lucrează și se ostenesc împreună. 17. Mă bucur de venirea lui

Stefana și a lui Fortunat și a lui Ahaic, căci aceștia au plinit lipea voastră.

18. Et au odihnit duhul men si al vostru. Drept aceea, pe uni ca aceștia să i cinstiți.

19. Inchină se vouă bisericle Asiei. Vă îmbrățișază pe voi intri Domnul, din toată înima, Achila Prischila impreună cu biserica din casa lor.

20. Inchină se vouă toți frațil Inchinați•vă unul altuia cu sărutare sfantă.

21. Inchinăciunea mea (v'o scriu

cu mâna mea, a lul Pavel.
22. Cel ce nu iubește pe Dots-nul să fie anatema! Maranate
23. Darul Domnului nostru listo

Hristos, cu voi! 24. Dragostea mea cu vol, c toți, întru Hristos Iisus! Amin.

A DOUA CARTE A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CATRE CORINTENI

Multumire pentru ajutorul lui Dumnezeu. Papel se apără îms potripa înpinuiritor ce i se aduc.

Pavel, prin voia lui Dumnezeu apostol al lui lisus Hristos și Timotei fratele: bisericii lui Dumrozeu care este în Corint și tutus sur sfinților din toată Ahaia.

2. Dar vouă și pace dela Dum. muzeu Tatăl nostru și dela Dommil lisus Hristos?

N. Bine este cuvântat Dumnes su și Tatăl Domnului nostru laus Hristos, Părintele îndurărilor Dumnezeul a toată mângăerea,

1. Cel ce ne mângăe pe noi ultru tot necazul nostru, ca prin Anngăerea cu care înșine suntem Mangătați de Dumnezeu să puși noi mângăia pe cei ce

Built intru tot necazul. Că precum prisosesc pati-le lui Hristos întru noi, așa win Hristos prisosește și mângă»

un noastră.

Deci, de pătimim necaz este pentru mangaerea și mantuirea viiantră; de ne mângăem este mutru a voastră mângăere care se săvârșește prin răbdarea ace-lorași patimi pe care le suferim și noi.

7. Şi nădejdea noastră în voi este neclătinată, știind că precum sunteți părtași patimilor noastre, așa și mângăerii.

8. Nu voim să nu stiti voi. fraților, de necazul ce ni s'a lacut nouă în Asia, că peste măsură și peste putință am fost ingreulați, încât n'aveam nădejde nici să moi scăpăm cu vieață.

9. Ci noi însine ne credeam osândiți la moarte, ca să nu ne mai punem nădejdea în noi, ci în Dumnezeu cel ce înviază pe cei morți.

10. El ne-a izbăvit pe noi dintr'o moarte ca aceasta și ne izbăvește și nădăjduim că ne va mai izbăvi,

11. Ajutându-ne cu rugăciunile voastre și voi, ca pentru darul ce ni s'a dat, prin gura multora, de mulți să se aducă multumită pen»

tru noi.
12. Căci lauda noastră aceasta este: mărturia cugetului nostru că am viețuit în lume, și mai ales intre voi, intru dreptate și

întru sfințenie, nu întru înțelepciune pământească, ci întru harul lui Dumnezeu.

1. 13

13. Că nu vă scriem vouă altceva, fără numai cele ce cetiți și înțelegeți; și nădăjduesc că până la sfârșit veți înțelege deplin,

 Precum ne ați și înțeles în parte, că noi suntem lauda voastră, iar voi lauda noastră, în ziua Doma nului nostru lisus.

15. Cu această încredere voiam mai întâi să viu la voi, ca să aveți o a doua bucurie:

16. (Voiam) să trec pe la voi în Machedonia și din Machedonia iarăși să viu la voi, ca pe urmă să fiu petrecut de voi în ludeea.

17. Deci, aceasta cugetând, purtatu-m'am eu oare cu ușurătate? Sau sunt oare gândurile mele trus pești, încât (vorbele mele) să însems neze (de odată) da și nu?

18. Ci, pe Dumnezeu cel credincios, cuvântul nostru către voi n'a fost da și nu!

19. Că Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, cel propoveduit între voi de noi, (adecă) de mine, de Siluan și de Timotei, n'a fost da și nu, ci intru el a fost numai da!

20. Căci toate făgăduințele lui Dumnezeu, întru el sunt da, de aceea și rostim, tot întru el, amin, spre slava lui Dumnezeu.

21. lar cel ce ne intărește pe noi și pe voi întru Hristos ne-a uns pe noi, este Dumnezeu,

22. Care nesa și pecetluit pe noi, dându-ne arvuna Duhului intru inimile noastre.

23. Eu însă chem pe Dumnezeu martor asupra sufletului meu, că pentru a vă cruța pe voi n'am venit până acum în Corint.

24. Nu că doară am avea std pânire peste credința voastră, dan suntem împreună lucrătorii bucul riei voastre; căci sunteți neclintia în credintă.

2.

Dragostea lui Papel către Corin teni. lertarea celui păcătos. Oste nelile și roadele propovedule lui Pavel.

A șa am judecat întru mine, c să nu viu iarăși cu întristat la voi.

2. Dar de vă întristez eu p voi, cine este cel ce mà selește pe mine, fără numai intristat de mine?

3. Iar aceasta v'am scris-o, dacă voi veni, nu cumva sa intristare dela cei ce s'ar cucsă mă bucure, încredințat fiind bucuria mea este și a voastră

4. Căci cu multă întristare și de rere a inimii și cu multe lacrim am scris vouă, nu ca să vă li tristați, ci ca să cunoașteți di gostea pe care o am din belan pentru voi.

5. Iar dacă unul a pricinoi întristare, nu pe mine m'a întrista ci măcar în parte, ca să nu spin prea mult, pe voi pe toți.

6. Pentru unul ca acesta ajuniji pedeapsa aceasta (dată) de mai mulți.

Așa încât voi, dimpotriva mai bine să l iertați și să l m... găiati, ca nu cumva unul ca are să fie doborit de prea multă mâlu nire.

8. De aceea vă îndemn să l îns jūriți pe el în dragostea voastră.

9. Căci pentru aceasta v'am și icris, ca să cunosc cugetul vostru I (să văd) dacă sunteți ascultă. lori întru toate.

10. Dacă iertați cuiva ceva, și eu ii iert, căci și eu de am iertat eva, pentru voi am iertat în fața lut Hristos,

11. Ca să nu dăm câștig sas lanei, căci amăgirile lui nu ne unt neștiute.

12. Când am sosit în Troada pentru Evanghelia lui Hristos, măcar că ușă mare mi se deschitene mie de Domnul,

13. N'am avut odihnă în sulletul meu, pentrucă nu am aflat acolo) pe fratele meu Tit, ci luandu mi rămas bun dela dânșii, am mers in Machedonia.

14. Drept aceea multumim lui Dumnezeu, celui ce ne face pe noi pururea biruitori întru Hristos il revarsă prin noi mireasma cus nostinții sale în toi locul?

15. Căci pentru Dumnezeu noi untem mireazma lui Hristos printre reice se mântuesc și printre ceice

16. Unora adecă mireasmă de moarte spre moarte, iar altora mipasmă de viață spre viață. Dar olne este vrednic de aceasta?

17. Pentrucă nu suntem ca cei nulți, cari amestecă cuvântul lui Dumnezeu, ci ca din curăția inimil, ca dela Dumnezeu, inaintea lui Dumnezeu, așa grăim intru Hiblos,

3.

Papel n'are trebuintă de lauda oamenilor. Slova și Duhul. Um. bra legii se ridică prin Hristos.

Incepe vom oare iarăși a spunc cine suntem noi? Nu cumva ne trebuesc, ca unora, scrisori de laudă către voi, sau dela voi?

2. Scrisoarea noastră sunteți vol i (ea e) scrisă în inimile noastre, e știută și cetită de toți oamenii.

3. Ea vă arată că sunteți scrisoarea lui Hristos slujită de noi, scrisă nu cu cerneală, ci cu Du-hul lui Dumnezeu celui viu, nu în table de piatră, ci în tablele de carne ale inimii.
4. O incredere ca aceasta avem

nol în Dumnezeu, prin Hristos!

5. Nu că am fi în stare a cugeta

ceva noi însine, ca venind dela noi, ci vrednicia noastră este dela Dumnezeu,

6. Care ne a si invrednicit pe noi să tim slujitori ai legii celei nouă; nu ai slovei, ci ai duhului, căci slova omoară, iar duhul face viu.

7. Iar dacă slujirea aducătoare de moarte, cea cu slove săpate în piatră, s'a făcut atât de slăvită în cât fiii lui Israil nu puteau să caute la fața lui Moise din pricina slavei care era totuși trecătoare, a feții

8. Atunci cu cât mai plină de slavă trebue să fie slujirea duhukui?

9. Căci dacă slujirea osândel a fost slăvită, cu atât mai bogată în

3. 3: Ieş. 24, 12; 31, 18; 34, 1; Prov. 3, 3; 7, 5; Ezech. 11, 19; 36, 26; Ier. 31, 33.

slavă trebue să fie slujirea drep. tătii!

II CORINTENI

10. Ba, (judecând) din această parte, slava aceea nici nu era slavă față de această slavă covârșitoare.

11. Si dacă ceeace e trecător a fost slăvit, cu atât mai slăvit va fi ceeace este netrecător.

12. Drept aceea având o năs dejde ca aceasta, noi grăim cu toată îndrăzneala.

13. Şi nu facem ca Moise, care-şi punea zăbranic pe fața sa, ca fiii lui Israil să nu vază sfârșitul (slavei) celei trecătoare.

14. Ci mintea lor s'a învârtoșat, căci până astăzi la cetirea Legii celei vechi acelaș zăbranic rămâne neridicat, deși prin Hristos el a fost ridicat.

15. Şi până astăzi, când se ci-tește Moise, zace un zăbranic pe inimile lor.

16. Dar când se vor întoarce la Domnul, zăbranicul se va lua.

Domnul este Duhul; și unde este Duhul Domnului, acolo este

slobozenie.

18. Ci noi toți, cei ce cu față descoperită răsfrângem ca o oglindă slava Domnului, nè prefacem în acelaș chip, (trecând) din slavă în slavă, cum ne a rânduit Duhul Domnului.

4

Sfinții cunosc slava lui Dumnes zeu și nădejdea în ea îi întărește ca să birue toate suferințele.

De aceea, miluiți fiind cu o slujbă ca aceasta, nu ne pierdem năs dejdea,

13: Ies. 34, 33. 35. 16: Ies. 16, 7. 10, 24, 17.

2. Ci lepădându-ne de cele IIIcunse și rușinoase, nu umblăm întri vicleșug, nici nu amestecăm en vântul lui Dumnezeu; ci arătâni adevărul ne facem cunoscuti cu getului tuturor oamenilor, inainte

lui Dumnezeu. 3. Iar dacă Evanghelia noastri mai este acoperită, este acoperita pentru cei pieritori,

4. Intru cari dumnezeul vin cului acestuia a orbit mințile ne credinciosilor, ca să nu le luna neze lor lumina Evangheliei m ririi lui Hristos, care este chipu lui Dumnezeu.

5. Căci nu pe noi ne propoviduim, ci pe Hristos Iisus, Domniil iar noi suntem slujitorii voștri pri)

6. Pentrucă Dumnezeu care zis: Strălucească din întuneric lu mina? - acela a luminat și inimile noastre, ca să strălucească cu noștința slavei lui Dumnezeu p fața lui lisus Hristos.

7. Dar comoara aceasta o aven în vase de lut, ca să se vază se mărimea puterii este dela Dumne

zeu, lar nu dela noi. 8. Din toate părțile suntem strain torați, dar nu striviți; suntem mare cumpănă, dar nu desnădă

duiți;
9. Prigoniți, dar nu părăniți doboriți la pământ, dar nu pul-

pădiți; .

10. În toată vremea purtă în trup moartea Domnului lisua ca și viața lui lisus să se arate li trupul nostru.

11. Căci noi cel vii pururea mum tem gata de moarte pentru litan ca și viața lui lisus să se arate li trupul nostru cel muritor.

12. Incât moartea lucrează întru noi, iar viața întru vol. 13. Avem însă acelaș Duh al

credinței, precum este scris: Crezut-am, de aceea am și grăit; și noi credem, de aceea și grăim,

14. Știind că cel ce a înviat pe Domnul lisus, și pe noi ne va în-via prin lisus și ne va pune împreună cu voi.

15. Căci toate sunt în folosul vostru, pentru ca darul înmul-lindu-se, în mulți să prisosească multumirea spre slava lui Dumnezeu.

16. De aceea nu slăbim întru nădejde; ci măcar că omul nostru cel din afară se strică, cel dinlăuntru însă se înoește din zi în zi.

17. Pentrucă necazul nostru cel trecător și ușor, nemăsurată și veșnică slavă ne agonisește nouă,

18. Ca unora cari nu privim la cele ce se văd, ci la cele ce nu 🗝 văd; că cele ce se văd sunt trecătoare; iar cele ce nu se văd munt vesnice.

5.

Mângăerea credincioșilor în tot felul de necazuri. Viata vesnică. Puterea Evangheliei.

Căci noi știm că de se va surpa casa noastră cea pământească, a cortului acestuia, avem în ce-ruri o zidire dela Dumnezeu, casă veșnică, nefăcută de mână.

2. De aceea suspinăm în acest (cort), dorind să ne îmbrăcăm intru locașul nostru cel ceresc,

3. Că doar ne vom găsi îmbră» cati și nu goi.

4. 13: Ps. 116, 10.

4. Căci noi cei ce suntem în cortul acesta suspinăm ingreulați, pentrucă nu voim să ne desbrăcăm, ci să ne imbrăcăm, ca ceea ce este muritor să se înghiță de viață.

5. Dar cel ce ne a făcut pe noi spre aceasta, este Dumnezeu care nesa dat nouă arvuna Duhului.

6. Drept aceea indrăzneală avem pururea, bine știind că până petrecem in trup, umblăm departe de Domnul:

7. Căci azi umblăm prin credință, lar nu prin vedere.

8. Dar avem nădejde și suntem mai bucuroși să ne despărțim de trup și să ne sălășluim la Domnul.

9. De aceea, fie că petrecem în el, fie că ne despărțim (de el), ne silim să fim bine plăcuți lui. 10. Pentru că noi toți trebue

să ne înfățișem inaintea scaunului de judecată al lui Hristos, ca fiecare după faptele sale cele săvâr. șite în trup să primească (răsplata) bună sau rea.

11. Știind, așa dar, frica Dom-

nului, ne silim să aducem pe oa» meni la adevăr. Lui Dumnezeu II suntem cunoscuți; nădăjduim că și în cugetele voastre cunoscuți

suntem.

12. Nu ne arătăm pe noi iarăși cine suntem, ci vă dăm prilei de laudă pentru noi, ca să-l aveți față de cel ce se laudă cu fața, iar nu cu inima.

13. Căci de ne-am leșit din minți, este pentru Dumnezeu, iar de suntem în toată firea, pentru voi suntem.

14. Pentrucă dragostea lui Hristos ne stăpânește pe noi, cari cre-dem că dacă unul a murit penel si a inviat.

ru toți, iată, dar, toți au murit; 15. Ci el a murit pentru toți, ca cel ce viază să nu mai vieze loruși, ci celui ce a murit pentru

16. De aceea, noi nu mai ştim de acum pe nimeni după trup; iar de am şi cunoscut pe Hristos după trup, de acum nu l mai cunoa-

17. Deci, oricine este întru Hristos, este făptură nouă; cele vechi au trecut: iată toate s'au făcut nouă.

18. Ci toate sunt dela Dumneszeu, care nesa impăcat pe noi luiși prin Iisus Hristos și nesa dat nouă să slujim impăcării.

19. Pentrucă Dumnezeu era întru Hristos și a împăcat lumea cu sine, ne mai socotind păcatele ei și dându•ne nouă cuvântul împăcării.

20. Drept aceea, în locul lui Hristos vă 'ndemnăm, ca și cum Dumnezeu v'ar îndemna prin noi; în locul lui Hristos vă rugăm să vă impăcați cu Dumnezeu.

21. Pentrucă pe cel ce n'a cunoscut păcatul, l-a făcut păcat, ca întru dânsul noi să dobândim dreptatea lui Dumnezeu.

6

Buna întrebuințare a darului dumnezeesc. Ferirea de ameste= cul cu necredincioșii.

Jar noi fiind împreună lucrătorii lui, vă îndemnăm, să nu primiți îndeșert darul lui Dumnezeu.

2. Căci zice: La vreme potrivită te-am ascultat și în ziua mântuirii te-am ajutat; iată, acum este vremea potrivită, iată acum este ziua mântuirii.

II CORINTENI

 Nici o sminteală, întru nimic să nu dăm, ca slujba noastră să fie fără prihană.

4. Ci întru toate să ne punem înainte ca slujitori al lui Dumne zeu: întru multă răbdare, întru ne cazuri, întru nevol, întru strâmtorări.

 Intru bătăi, în temnițe, în prigoniri, în osteneli, în privegheri în posturi.

 Intru curăție, întru cumințenie, întru îndelungă răbdare, întru bunătate, în Duhul Sfânt, în drae goste nefățarnică.

 Intru cuvântul adevărului, întru puterea lui Dumnezeu prin armele dreptății cele deadreapte și cele deastânga.

8. Prin cinste și prin necinste, prin grătre de rău și prin laudă ca niște înșelători (suntem socoiții), de și (suntem) iubitori de adevăr

 Ca nişte necunoscuţi, de şi cunoscuţi, ca nişte morţi, de şi ista suntem vii, ca nişte pedepsiţii, deşi nu omorţi;

10. Ca nişte intristaţi, de şi pururea ne bucurăm; ca nişte aliraci, de şi pe mulţi imbogăţini; ca ceice nu au nimic, de şi toala le avem.

 Gura noastră s'a deschia către voi, o, Corintenflor, inima noastră s'a lărgit.

 In inima noastră nu sunteți strâmtorați, ci inimile voastre muni strâmte (pentru noi).

13. Ca unor copii vă grăssor Lărgiți-vă şi voi inimile, plătinu cu aceeaş plată. 14. Nu vă înjugați la jug stretă

14. Nu vă înjugați la jug strelf cu cei necredincioşi; căci ce păr tășie are dreptatea cu fărădrie gea? Sau ce părtășie are lumina cu întunerecul?

15. Sau ce potrivire este intre Hristos și Veliar? Sau ce parte are credinciosul cu cel necredincios?

16. Ce legătură are biserica lui Dumnezeu cu idolii? Căci voi sunteți biserica lui Dumnezeu celui viu, precum a zis Dumnezeu: Voi locul întru ei și voi umbla între ei ji le le voi fi lor Dumnezeu și ei lmi vor fi mie popor.

17. De aceea, ieșiți din mijlocul lor și vă osebiți, zice Domnul, il de necurăție să nu vă atingeți al eu vă voi primi pe voi. 18. Și vă voi fi vouă Tată, și

18. Şi vă voi fi vouă Tată, şi voi imi veți fi mie fii şi fete, zice Domnul Atotțiitorul.

7.

Pavel laudă ascultarea Corinter ntlor și se bucură de dragostea lor.

Deci, având aceste făgăduințe, lubiților, să ne curățim pe noi le toată spurcăciunea trupulul și duhului, desăvârșind sfințenia

2. Cuprindeți-ne pe noi (în ininiile voastre)! Pe nimeni n'am nestreptățit, nimănula pagubă nu i-am lărut, pe nimeni n'am inșelat. 3. Nu o spun ca să vă osân-

3. Nu o spun ca să vă osantusc pe voi, căci mai înaînte am le că sunteți în inima noastră, ca m murim sau să trăim împreună.

4. Mare îmi este încrederea airu voi, mare îmi este lauda pentru voi! Umplutu-m'am de

16 ls. 52, 11; ler. 51, 45;;) Ezech 94. 41; A doua Lege 26, 12; 2 Sa m 11 14; Is. 43, 6; ler. 31, 9; 32, 3 8 11 10; Amos 4, 13. mangăere? Și, cu tot necazul meu, sunt copieșit de bucurie!

5. Cácl venind noi in Machedonia, nici o odihnă n'a avut trupul nostru, ci am fost străme torați din toate părțile: dinafară răzhoju, dinlăuntru frică.

războiu, dinlăuntru frică.
6. Ci Dumnezeu, cel ce mâns găe pe cei smeriți, nesa mângăiat pe noi cu venirea lul Tit.

7. Şi nu numai cu venirea lui, ci şi cu mângăerea cu care a fost mângăiat de voi; căci ne a spus nouă dorirea voastră, plângerea voastră, râvna voastră pentru mine, incât eu cu atât mai mult m'am bucurat.

8. Pentrucă de v'am și întristat pe voi prin scrisoarea mea, nu mă căesc, măcar că mi-a părut rău, căci văd că scrisoarea aceea v'a întristat, de și numal³vremelnic.

9. Acum mă bucur, nu pentrucă v'ați întristat, ci pentrucă v'ați intristat spre pocăință. Căci v'ați întristat după Dumnezeu, ca să nu vă păgubjți întru înimic(de către noi.

10. Pentrucă întristarea cea după Dumnezeu lucrează pocăința spre mântuire, fără părere de rău; far intristarea cea după lume lucrează mearte

moarte.

11. Căci iată, singură această întristare a noastră după Dumnezeu câtă sârguință a lucrat intruvol, câtă apărare și mânie (impotriva vinovatului) câtă frică și
dorință, câtă râvnă și pedeapsă!
Intru toate v'ați arătat că sunteți
curati in această pricipă

curați în această pricină.

12. Deci, de v'am și scris vouă,
nu (v'am scris) pentru cel ce a
nedreptățit, nici pentru cel ce a
fost nedreptățit, ci ca să se văs

II CORINTENI

dească grija voastră cea pentru noi, inaintea lui Dumnezeu.

13. De aceea ne-am mângălat mangăerea voastră; dar și mai vârtos ne am bucurat de bucuria lui Tit, căci duhui lui s'a odihnit din partea voastră a tu-

14. Căci ori cât m'am lăudat cu voi înaintea lui, n'am rămas de rușine; ci precum toate întru adevăr le am grăit vouă, așa și lauda noastră cea către Tit, ade vărată s'a arătat.

15. Şi inima lui este cu atât mai mult spre voi, cu cât își aduce aminte de ascultarea voastră a tuturora și de cum lați primit pe el cu frică și cu cutremur. Mă bucur deci, că în toate mă pot încrede în voi.

8.

Indemnare spre milostenia cea către creștinii din Ierusalim și lauda celor care fac milostenii.

Fratilor, vă facem cunoscut darul lui Dumnezeu cel dăruit

bisericilor din Machedonia.

2. Căci în mijlocul încercărilor multe, belsugul de bucurie și sărăs cia lor cea cumplită a sporit bos găția dărniciel lor.

3. Căci martor sunt eu însumi, că după puterea lor și chiar peste puterea lor au dat bucuros,

4. Şi nesau rugat pe noi cu stăs ruință să le primim darul și părtășia la ajutorarea sfinților.

5. Ci nu numai precum nădăja duiam, dar singuri pe sine s'au dat întâi Domnului, apoi, prin voia lui Dumnezeu, (ne-au dăruit) si nouă.

6. Atunci am rugat pe Tit, ca binefacerea pe care a inceput-o printre voi (atât de frumos), asa să o și isprăvească.

7. Şi precum prisosiți întru toate întru credință și întru cuvâni întru cunoștință și întru toată săr guința și dragostea voastră ce către noi, așa să prisosiți și intru această facere de bine.

8. Nu vă spun aceasta ca și cum v'as da o poruncă, ci prin râvna al tora (doresc) să pun la încercare curăția dragostei voastre.

Cunoașteți doar îndurare Domnului nostru lisus Hristos, cael bogat fiind, el a sărăcit pentru vol ca voi, cu sărăcia lui, să vă imi

bogățiți. 10. Și întru aceasta vă dau un sfat, spre folosul vostru, al celor cari nu numai ați dorit, ci ați și vol să începeți a face aceasta încă din anul trecut.

11. Duceți acum la îndeplinir fapta, ca precum v'a fost osardie vrerii, așa să vă fie și a pliniri din cele ce aveți.

12. Căci dacă este osârdie, da rul este bine primit după cât an cineva, iar nu după cât nu m

13. Pentrucă nu e vorba ca ali să fie ușurați, iar voi îngreulal cl ca să fie potriveală.

14. Astăzi prisosul vostru în plinește lipsa lor, iar maine pr sosul lor va să implinească lipi voastră, așa încât să fie potrii

15. Pecum este scris: Celui o mult nu isa prisosit și celul puțin nu i-a lipsit.

16. Dar multumită lui Dumne

8. 15: les. 16, 18.

zeu, celui ce a dat în inima lui Tit aceeaș osârdie pentru voi.

17. Căci a primit indemnul meu pi fiind plin de osardie a venit la voi de bună voe.

18. Şi împreună cu el am trimis pe fratele a cărui laudă pentru vestirea Evangheliei este lățită în toate bisericile.

19. Dar nu numai atât, ci el este și ales de biserici ca să ne insoțească în călătorie cu darul acesta adunat de noi, spre mărirea Domnului și după dorința noastră.

20. Ne am ferit prin aceasta, n această îmbelșugată adunare de daruri, săvârșită de noi.

21. Căci purtăm grijă de cele bune nu numai inaintea Dom. nului, ci și înaintea oamenilor.

22. Și împreună cu ei am trimis incă pe un frate al nostru, a cărui osârdie am încercateo în multe și de multe ori, și care acum unte și mai osârduitor pentru înorederea multă ce are în voi. 23. Cât despre Tit, el este păr-

tașul și împreună lăcrătorul meu între voi; far cellalți frați ai noștri, ni sunt trimișii bisericilor și mărirea lui Hristos.

24. Drept aceea, lor să le ară: tall, in fața bisericilor, dovada dra-nostel voastre și a laudei noastre cea pentru voi.

9.

Adunarea de milostenti să se

"At despre adunarea milostenillor pentru sfinți, este de

2. Căci știu bunăvoința voastră, pentru care mă laud cu vol către Machedoneni: Că Ahaia este gata din anul trecut, și râvna voastră pe foarte mulți i a îndemnat.

3. lară pe frați i am trimis, ca lauda noastră cea despre voi în partea aceasta să nu fie deșartă, ci, precum am zis, să fiți gata,

4. Ca nu cumva când vor veni Machedonenii împreună cu mine să vă afle nepregătiți și să ne rușinăm noi, ca să nu zicem vol, de increderea noastră.

5. Drept aceea, am socotit a fi de trebuință să rugăm pe frați, ca să vie la voi mai de vreme, și să pregătească darurile voastre cele făgăduite de mai înainte, ca ele să fie gata ca o binecuvântare, iar nu ca un bir.

6. Aceasta însă (s'o știți:) Cel ce samănă cu zgârcenie, cu zgârcenie va și secera, iar cel ce sa mănă întru binecuvântare, intru binecuvântare va și secera.

7. Fiecare să dea precum s'a hotărit întru înima sa, nu cu părere de rău, sau de silă; căci pe dă-tătorul de bună voe il iubește Dumnezeu.

8. Şi puternic este Dumnezeu să înmultească tot darul întru voi, ca intru toate, pururea, toată indestularea avand, să prisositi intru tot lucrul cel bun,

9. Precum este scris: Impărțitea, datea săracilor; dreptatea lui răe mane în veac.

10. lar cel ce dă sămânță să» mănătorului și pâine spre hrana

9. 8: Prov. 22, 8; 1 Cron. 29, 17 9: Ps. 112, 9. 10: Is. 55, 10.

lui, va înmulți sămânța voastră, și va face să crească roadele dreptății

11. Ca întru toate să vă îmbo. gățiți spre toată binefacerea, care aduce prin noi multumită lui Dumnezeu.

12. Căci slujirea darului acestula nu numai că împlinește lipsurile sfinților, ci revarsă și belșug de mulțumiri (aduse) lui Dumnezeu.

13. Căci prin mărturia acestei binefaceri ei preamăresc pe Dum-nezeu pentru ascultarea de Evanghelia lui Hristos, cea mărturisită de voi, și pentru bunătatea cu care îl împărtășiți pe el și pe toți (din

ale voastre), 14. Și se roagă pentru voi și vă iubesc pentru darul lui Dumnezeu care a prisosit întru voi:

15. Multumită lui Dumnezeu pentru darul său cel negrăft!

10

Papel se apără de apostolii cei mincinosi, cari îl clevetesc.

Insumi eu, Pavel, vă îndemn pe voi, pentru blandețele și pentru bunătatea lui Hristos, eu, care fiind de față între voi sunt smerit, far departe fiind de voi sunt indraznet față de voi.

2. Ci vă rog să nu mă siliți, ca și fiind de față să folosesc îndrăze neala de care socotesc că mă voi folosi impotriva unora carl cred că noi umblăm după cele trupești.

3. Căci deși umblăm în trup, nu ne oștim trupește.

4. Căci armele noastre de luptă

- 284 -

nu sunt trupești, ci în stare, prin Dumnezeu, să surpe întărituri

5. Noi surpăm izvodirile minții și orice înălțare ce se ridică ime potriva cunoașterii lui Dumnezeu și robim tot gândul spre ascultarea lui Hristos.

Şi suntem gata să pedepsim toată neascultarea, atunci când ass cultarea voastră va fi deplină.

7. Ultati vă la cele de aproape Dacă cineva este incredințat întru sine că este al lui Hristos, acela să gândească iarăși întru sine, precum este el, așa și noi ai lui Hristos suntem.

8. Căci chiar de mă voi lăude ceva mai mult cu puterea pe care ne«a dat«o Domnul spre zidirea iar nu spre surparea voastră, nu voi rămânea de rușine.

9. Dar să nu mă arăt, ca 👭 cum aş vrea să vă spăimântez p voi cu scrisorile mele.

10. Căci scrisorile lui, zic et sunt grele și tari; iar înfățișarea lui trupească este slabă, și cuvâni tul lui de nimic.

11. Celce vorbește astfel să șili precum suntem in cuvintel scrisorilor noastre, când lipsim așa suntem și în fapte, când sun tem de față.

12. Noi nu indrăznim să ne nu mărăm sau să ne asemănăm cu cei ce se laudă pe sine singuri căci ceice se măsoară cu el înșiși și se aseamănă cu ei înșiși, suni niste nepricepuți.

13. Noi însă nu ne vom laudi peste măsură, ci după măsura lus tarului pe care ni lea măsurai nouă Dumnezeu ca să ajunțiem până la voi. 14. Deci nu ne intindem peste

măsura noastră, ca și cum n'am Il ajuns până la voi, pentrucă pana la voi am ajuns cu Evanghelia lui Hristos.

15. Nu ne lăudăm cu cele ce Bunt peste măsură, adică cu osteneli streine; ci nădăjduim că sporind credința voastră ne vom märi intru voi tot mai mult, dar după hotarul măsurat nouă.

16. Ca să propovedulm Evan» uhelia și în părțile cele de dincolo ile vol, dar fără să ne lăudăm, cu hicrus găsit gata, pe hotar strein. 17. lar cel ce se laudă, întru

Domnul să se laude.

18. Căci nu cel ce se laudă pe line este vrednic, ci acela pe care Domnul il laudă.

11.

La clevetirile apostolilor mincia uosi Pavel răspunde cu înfâția sarea ostenelilor sale.

de mi-ați îngădui puțină de mi-ați ingadui par, nebunie! Dar mi-ați și îngaduit.

2. Că vă râvnesc pe voi cu ràvnă dumnezeească, pentrucă v'am lofjodit unui bărbat, lui Hristos, ca M vă pun inaintea lui ca pe o

3. Dar mă tem, ca nu cumva precum sarpele a amăgit pe Eva u vicleșugul său, așa să vă strice cugetele voastre (abătându-le) dela curăția cea întru Hristos.

4. Căci dacă venind cineva ar meepe să propoveduiască un alt linis, pe care eu nu lam propos Veduit, sau dacă ați primi alt duh, care nu leați primit, sau altă evan-

10. 17: Ier. 9, 22-23.

ghelie, pe care n'ați primit-o, cum v'ați mai supune!

5. Dar eu socotesc că întru nis mic nu sunt mai pre jos decât apostolii cei mai mari.

6. Căci măcar că sunt neiscusit la vorbă, dar nu sunt neiscusit la știință; ci pretutindenea întru toate v'am doveditao vouă.

7. Păcătuit-am oare, că sme-rindu-mă pe mine ca voi să vă înălțați, în dar v'am vestit vouă Evanghelia lui Dumnezeu? 8. Alte biserici am prădat, pri-

mind dela ele plată spre a sluji youă, și venind la voi și fiind lipsit, n'am fost nimănuia povară.

9. Căci lipsurile mele le au im-

plinit frații cei veniți din Machedonia; și întru toate m'am ferit să vă fiu povară și mă voi feri.

10. Pe adevărul lui Hristos care este intru mine: lauda aceasta nu mi se va răpi mie în laturile Ahaiei!

11. Pentruce? Oare pentrucă nu vă iubesc pe voi? Dumnezeu

stie! 12. Iar ceeace fac voi mai face, ca să tai pricina celor ce poftesc pricină; ca întru ceeace se laudă,

să fie dovediți ca și noi. 13. Căci unii ca aceștia sunt apostoli mincinoși, lucrători vicleni cari iși închipuesc că sunt apostoli ai lui Hristos.

14. Şi nu-i de mirare, căci însuși satana se preface în înger al luminii.

15. Nu este deci lucru mare; dacă și slujitorii lui se prefac că sunt slujitori ai dreptății; dar sfârsitul le va fi după faptele lor.

16. larăși zic: Să nu mă soco tească cineva că sunt nebun; lar 11. 17

de nu, primiți-mă măcar ca pe un nebun, ca să mă laud și eu cât de puțin.

17. Ceea ce grăesc despre aceas stă laudă nu grăesc după Domanul, ci așa, ca din nebunie.

18. De vreme ce mulți se laudă după trup, mă voi lăuda și eu.

19. Pentrucă voi înțelepți fiind, bucuros suferiți pe cei nebuni. 20. Căci de vă robește cineva, de vă mănâncă cineva, de vă je

fuește cineva, de se trufește cineva, de vă bate cineva peste obraz, voi suferiți.

21. Spre rușinarea mea o spun: Aici noi ne am arătat slabi. Dar în orice ar îndrăzni cineva să se laude - vorbesc ca un nebun îndrăznesc și eu!

22. Sunt el Iudel? Si eu. Sunt ei Israilteni? Şi eu. Sunt ei să-mânță a lui Avraam? Şi eu.

23. Sunt ei slujitori ai lui Hristos? Ca un nebun (ce sunt) o spun: Cu atât mai mult eu! In ostenele mai mult, intru bătăi peste măsură, în temniță adeseori, în primejdie de moarte de multe ori.

24. Dela ludel de cinci ori câte patruzeci fără de una am luat;

. De trei ori cu tolege am fost bătut, odată cu pietre am fost împroscat, de trei ori s'a sfărâmat corabia cu mine, o noapte și o zl întru adânc am petrecut;

26. În călătorii de multe ori (am fost) în primejdii pe râuri, în primejdii din partea tâlharilor, în primeidii din partea rudeniilor, în primejdii din partea păgânilor, în primejdii în cetăți, în primejdii in pustie, in primejdii pe mare, in primejdii între frații cei min-

27. Intru osteneală și întru neca zuri, în privegheri de muite orl in foame și în sete, în posturi ades seori, în frig și în golătate.

28. Afară de aceste (necazuri) din afară, zilnic rabd năvala oan menilor asupra mea și port grija tuturor bisericilor.

29. Cine este neputincios și eu să nu mă simt neputincios cu el Cine se smintește (în credință) și eu să nu mă aprind?

30. De se cuvine să mă laud întru neputințele mele mă vol

31. Dumnezeu și Tatăl Dom-nului nostru Iisus Hristos, cel ce este binecuvântat în veci, știe că nu mint!

32. In Damasc dregătorul reges lui Areta a pus să păzească ce tatea Damascului, vrand să me

prinză; 33. Și pe o fereastră am fost slobozit într'o coșniță peste zid am scăpat din mâinile lui.

12

Urmarea povestiril ostenelilor lui Papel.

Trebue să mă laud - dar cul ii folosește? Căci voi veni lu vedenii și la descoperiri ale Dome nului.

2. Cunosc un om intru Hriston care mai inainte cu patrusprezecci ani - 'de a fost în trup, nu știu sau de a fost afară de trup, știu; Dumnezeu știe! - a fost răpit până în al trellea cer.

3. Si stiu că acest om - davă a fost în trup, nu știu; sau dacă o fost afară de trup, nu stiu; Dunie

nezeu stle! -

4. A fost răpit în raiu și a auult cuvinte de nespus, cari nici nu i este îngăduit omului să le ro.

5. Cu unul ca acesta mă voi lăuda; lar cu mine nu vă voi lăuda, fără numai întru neputin-tele mele.

Ci chiar de aș voi să mă laud, nu voi fi un nepriceput, căci voi grăi adevărul. Dar mă feresc, re să nu cugete cineva de mine mal mult decât ceeace vede sau aude dela mine.

Şi ca să nu mă semețesc cu māreţia acestor descoperiri, datu-mi-s'a mie un bold în trup, un inger al satanei ca să mă bată pente obraz, să nu mă semețesc.

8. Pentru aceasta de trei *in rugat pe Domnul, ca să-1 de-

 Dar mi-a zis mie: Iţi este tle ajuns darul meu, căci puterea mea intru neputință se desăvârpupte. Deci, mă voi lăuda mai bus juros intru neputințele mele, ca loculască întru mine puterea hil Hristos.

10. De aceea mă bucur întru tuputințe, întru defăimări, întru navoi, intru prigoane, intru strams inrāri pentru Hristos, căci când mint slab, atunci sunt tare.

11. Läudatu-m'am ca un nebun? Voi m'ați silit. Căci de voi mi no cădea să fiu lăudat, pentru că nu sunt cu nimic mai pre jos de odi apostolii cei mai mari, măcar eu nimica nu sunt.

12. Căci semnele apostoliei mele l'au arătat întru vol în tot felul the suferințe, în semne, în minuni

m puteri. i.s. (Intr'adevăr) cu ce sunteți mai

prejos decât celelalte biserici, fără numai cu aceea că eu nu v'am fost o povară? Iertați-mi nedreptatea aceasta.

14. lată, gata sunt a treia oară să viu la voi, și nu vă voi in-greula pe voi, căci nu caut ale voastre, ci pe vol; pentrucă nu fiii sunt datori să agonisească pentru părinți, ci părinții pentru fil.

15. Deci, eu prea bucuros vol cheltui și mă voi cheltui și pe mine pentru sufletele voastre; măcar că iubindu» vă mai mult, eu sunt iubit de voi mai puțin.

16. Ci fie! Eu nu v'am in-

greuiat pe voi, dar fiind istet, v'am

prins cu viclesug.

17. Folositu m'am oare cu ceva dela voi prin vreunul din cel ce i am trimis la voi?

18. Am rugat pe Tit (să meargă la voi) și împreună cu el am tri-mis și pe un frate. Au doară v'a luat ceva Tit? N'am umblat noi oare întru acelaș duh? Și nu pe aceleași urme (am călcat)?

19. Voi credeți mereu că ne desvinovățim înaintea voastră. Dar noi grăim înaintea lui Dumnezeu, întru Hristos; și toate acestea (le grăim), iubiții mei, pentru zidirea voastră,

20. Căci mă tem, ca nu cumva de voi veni să vă aflu pe voi precum nu voesc, și eu aflat de voi precum nu voiți: Mă tem să nu aflu (la voi) priciri, pisme, mânii, sfezi, clevetiri, șoapte, semetiri, neorânduieli. 21. (Mă tem) ca nu cumva, ve

nind la voi, Dumnezeul meu să mă smerească iarăși înaintea voastră și să plâng pe mulți din ceice au păcătuit mai înainte și nu s'au pocăit de necurăția și desfrânarea și netrebnicia, la care s'au dedat.

13.

Pavel îndeamnă pe Corinteni la pocăință, vestinduele că vine a treia oară la ei.

I ată, viu la voi a trela oară. Prin gura a două sau trel mărturii se va statornici orice pricină.

2. Am spus mai inainte, când am fost de față la voi a doua oară, și acum spun iarăși de cu vreme, nefiind de față, celor ce mai inainte au păcătuit și tuturor celorialit, că de voi veni încă odată, celorialți, că de voi veni încă odată, nu voi mai fi cruțător.

3. De vreme ce căutați o dos

vadă că cel ce grăește întru mine este Hristos – el nu este neputinacios intru voi, ci puternic.

4. Căci de s'a și răstignit intru

neputință, prin puterea lui Dum-nezeu însă este viu. Așa și noi, suntem neputincioși întru el, dar prin puterea lui Dumnezeu vom vii împreună cu dânsul, în ini-

mile voastre.

5. Pe voi înșivă vă Ispitiți, dacă sunteți întru credință; pe voi înșivă vă puneți la încercare. Sau nu vă cunoașteți pe voi înșivă, că lisus

13. 1: A doua Lege 19, 15.

Hristos este întru voi? Afară nus mai dacă nu sunteți niște netrebnici.

6. Nădăjduesc însă că veți cunoaște că noi nu suntem netrebnici.

7. Ci ne rugăm lui Dumnezeu să nu faceți nici un rău; nu ce noi să ne arătăm lămuriți, cl voi să faceți binele, iar noi să fim ca niște netrebnici.

8. Căci noi nu putem nimic ime potriva adevărului; pentru adevăr însă putem.

9. Noi ne bucurăm când suntem slabi; iar voi să fiți tari. Pentru aceasta ne și rugăm: pentru desăvârșirea voastră.

10. De aceea và scriu acestea fiind de parte, ca atunci când voi fi de față să nu folosesc asprime după puterea care misa datso mie Domnul spre zidire, iar nu spre surpare.

11. De incheiere, bucurațiavă fraților! Desăvârșțil-vă, mângdia-ți-vă, uniți-vă în cuget, viețuiți în pace și Dumnezeul dragostei și al păcii va fi cu voi.

12. Inchinațievă unul altula on

sărutare sfântă. 13. Inchină vi se vouă toți sfinții

14. Darul Domnului nostru litu-Hristos și dragostea lui Dumnezeu și împărtășirea Sfântului Duh fie cu voi cu toți?

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CATRE GALATENI

1.

Nestatornicia Galatenilor, Vredanicia de apostol a lui Pavel.

Davel apostolul, nu dela oameni, ntel prin om, ci prin lisus Hrisium și prin Dumnezeu Tatăi, care lea inviat pe el din morți, 2. Și toți frații cari sunt îm-

pround cu mine, bisericilor Gala-

1. Dar vouă și pace dela Duma pracu Tatăl și dela Domnul nostru

Ham Hristos,

4. Cel ce s'a dat pe sine pentru nostrele noastre, ca să ne scoață pe noi din acest veac rău, după dun lui Dumnezeu și a Tatălui

8. Cărula se cuvine slava în

weil vectior. Amin.

ob. Må mir cå aşa de repede vå finnigt dela cel ce v'a chemat pe od, prin darul lui Hristos, la altå sanghelle,

7. Care nici nu este altă, fără numai sunt unii (oameni) cari va tulbură pe voi și voesc să întoorcă pe dos Evanghelia lui I Irinton,

8. Ci chiar dacă noi insine sou un înger din cer v'ar vesti vonă altă evanghelie decăt accea pe care eu v'am vestit-o, să fie anatema!

9. Precum am zis mai incinte, și acum zic iarăși: Oricine vă vo binevesti alteeva decât ceca ce ați primit, să fle anatema! 10. Caut eu oare plăcerea oas

menilor sau a lui Dumnezeu? Um. blu eu oare să plac oamenilor? Că de aș căuta plăcerea oameni-

lor, n'aş fi sluga lui Hristos.

11. Vă vestesc deci, fraților, că Evanghelia propoveduită de mine nu este după om.

12. Căci nici nu am luateo nici nu am invățateo dela oameni, ci din descoperirea lui lisus Hris-

13. Că ați auzit (de bună seamă) de purtarea mea de odinioară înstru credința iudaicească, cum că peste măsură prigoneam biserica lui Dumnezeu și o surpam pe ea.

1. 13

14. Și spoream în credința fudaicească mai mult decât mulți din cel de o vârstă cu mine din neamul meu, foarte râvnitor fiind părinteștilor mele obiceluri.

15. Dar când cel ce m'a ales din pântecele maicii mele bine a voit și m'a chemat prin darul său.

16. Ca să descopere pe Fiul său intru mine, ca să l binevestesc pe el printre păgâni, nu m'am grăbit să mă sfătuesc cu niscai oameni,

17. Nici nu m'am suit la Ierus salim la apostolii cel mai înainte de mine, ci m'am dus in Arabia, și iarăși m'am întors la Damasc.

18. Apoi după trei ani m'am suit la Ierusalim să văz pe Petru și am rămas la el cincisprezece zile;

19. lar pe altul din apostoli n'am văzut, fără numai pe lacov fratele Domnului.

20. In cele ce vă scriu vouă, iată, vă (încredințez) înaintea lui Dumnezeu că nu mint.

21. După aceea am venit în părțile Siriei și ale Chilichiei.

22. După față eram necuno scut bisericilor Iudeei, celor întru Hristos:

23. Ci numai auziau spunându-se: Cel ce ne prigonea pe noi/ cândva, acum binevestește credința pe care oarecând o pierdea.

24. Şi slaveau pe Dumnezeu pentru mine.

9. Soborul apostolilor. Intre Pave și Petru. Mântuirea este dii credintă, nu din lege.

Apoi, după patrusprezece ar m'am suit iarăși la Ierusallii împreună cu Varnava, luând c

noi și pe Tit. 2. Și, avand o descoperire m'am suit și le-am arătat lo Evanghelia pe care o propov duesc între păgâni, îndeosebi celo mai aleși (apostoli), ca nu cumv să alerg sau să fi alergat în zada 3. Ci nici Tit, care era cu min

si era Elin, n'a fost silit să se tan

imprejur.
4. Iar fraților mincinoși, intraseră pe ascuns să iscodease slobozenia noastră pe care o avec întru Hristos lisus și să ne fac robi (legii),

5. Nici măcar un ceas nu ne 101 supus, ca adevărul Evangheliei rămâe (neclintit) întru voi.

6. Cât despre cei ce se socoles a fi ceva - nu mi pasă de ceea erau ei mai inainte, fiindcă Dun nezeu nu caută la fața omului aceștia nu au adaos nimic (la Evai ghelia mea). 7. Ci dimpotrivă, văzând

mie mi s'a incredințat Evanghel pentru cei netălați împrejur, procum lui Petru cea pentru cei t iati imprejur, -

8. Căci cel ce lea trimis pe Peur să binevestească printre cei tăia imprejur, m'a trimis și pe mia printre păgâni -

9. Și cunoscând darul cel dărul mie, Iacov și Chifa și Ioan, car sunt socotiți a fi stâlpi (ai bisericii mi-au dat mie și lui Varnave dreapta tovărășiei, ca noi să pros moveduim între păgâni, iar ei între al tăiați împrejur. 10. Ei ne au pretins numai să ne

flucem aminte de cei săraci, reace m'am și nevoit a face. 11. Dar când a venit Petru în antiohia, pe față i am stat îm

notrivă, căci era vrednic de in-12. Pentrucă înainte de a veni

orecari trimiși dela lacov, mânca mpreună cu păgânii; iar dacă au sonit, se ferea și se osebia pe sine. mandu-se de cei tăiați împrejur.

13. Şi împreună cu el s'au făță: ava a fost târit în fățăria lor.

14. Ci dacă am văzut că nu amblă drept, după adevărul Evansheliei, am zis lui Petru înaintea uluror: Dacă tu, Iudeu fiind, vies muști ca păgânii, iar nu ca ludeii, mitruce silești pe păgâni să vie-

15. Noi suntem din fire Iudei, la nu păcătoși din păgânătate.

16. Dar stiind că omul nu se ulreptează din faptele legii, ci aumai prin credința în lisus Hristos, m crezut și noi intru lisus Hristos, ne indreptăm din credința Ilristos, iar nu din faptele legii, du din faptele legii nu se

ulrepta nimeni.
1: Dacă însă căutând să ne adreptam intru Hristos, ne-am via noi insine păcătoși, este oare Fristos slujitor păcatului? Nici de

18. Căci dacă zidesc din nou we ce am dărâmat, călcător de bruncă mă adeveresc pe mine.

19. Pentrucă eu prin lege am murit pentru lege, ca să vietuesc pentru Dumnezeu.

20. Impreună cu Hristos m'am răstignit, așa că de acum nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăește înstru mine. Și dacă trăesc acum In trup, trăesc prin credința în Fiul lui Dumnezeu, care m'a iubit și s'a dat pe sine pentru mine.

21. Eu nu lapăd darul lui Dumnezeu; căci dacă dreptatea vine prin lege, atunci Hristos în zadar

3,

Avraam pildă de îndreptare prin crediniă. Legea nu îndrep» tează, ci pune blestem. Hristos ridică blestemul legii. Cele bune nu sunt din lege, ci din credință.

Galateni fără de minte, cine O, v'a ademenit pe voi să nu vă supuneți adevărului, voi, în ochii cărora Iisus Hristos a fost zugrăvit ca răstignit între voi?

2. Numai aceasta voesc să aflu dela voi: Din faptele legii ați primit voi Duhul, sau din ascultarea credinței?

3. Atât de fără de minte sun-teți? Incepând cu Duhul, acum sfârșiți cu trupul?

4. Oare în zadar ați pătimit atâtea? Cu adevărat (pare că în zadar)?

5. Cel ce vă dă vouă Duhul și face minuni întru voi, oare din faptele legii (le face), sau din ascultarea credintei?

6. Precum este scris: Avraam

D. 16: Ps. 143, 2.

3. 6: Fac. 15, 6.

a crezut lui Dumnezeu și i s'a socotit lui întru dreptate.

7. Să știți, dar, că cei ce sunt din credință, acela sunt fiii lui

Avraam. 8. Şi scriptura văzând mai înainte că Dumnezeu din credință indreptează neamurile, mai înainte a binevestit lui Avraam: Intru tine se vor binecuvanta toate neas murile.

9. Drept aceea, cei ce sunt din credință sunt binecuvântați îm-preună cu credinciosul Avraam. 10. Căci câți sunt din faptele

legii sunt sub blestem; că scris este: Blestemat este tot cel ce nu stărue întru săvârșirea tuturor celor scrise în cartea legii.

11. lar cum că prin lege nu se indreptează nimeni înaintea lui Dumnezeu, este învederat, pen trucă: Dreptul din credință va fi

12. Legea însă nu este din credință, dar omul care o plinește va

fi viu printrânsa. 13. Hristos ne a răscumpărat

pe noi din blestemul legii, făs cându-se pentru noi blestem — pentrucă este scris: Blestemat este tot cel spânzurat pe lemn -

14. Ca prin Hristos lisus bines cuvântarea lui Avraam să se reverse peste neamuri și pentruca prin credință să primim Duhul cel făgăduit.

 Fraților, omenește grăind, o diată întărită după lege, măcar că-i lucru omenesc, n'o mai des-

8: Fac. 12, 3; 18, 18. 10: A doua Lege 27, 26. 11: Avac. 2, 4. 12: Lev. 18, 5. 13: A doua Lege 21, 23.

face nimeni, nici nusi mai adaogii ceva.

16. Iar făgăduințele s'au făcul lui Avraam și sămințel lui. Sazice însă: Și sămințelor, ca de ma multe, ci ca de una: și semințelor, care este Hristos.

Voesc să spun, așa dară că diata cea mai înainte întăril de Dumnezeu nu poate fi stri cată de lege, care a venit at l după patru sute și treizeci de ani încât făgăduința să-și piarză pu terea.

18. Căci dacă moștenirea din lege, nu mai este din faqduință; iar lui Avraam prin fațiă duință isa dăruit Dumnezeu (ma tenirea).

tentrea).

19. Atunci ce rost mai as legea? Ea s'a addogat pentru cilicările de porunci. S'a addogat legea, până când avea să vi sămânța, cărela i se făcuse fățuse când. duința, rânduită fiind prin ingen în mâna mijlocitorulul.

20. Iar mijlocitorul nu este unula, Dumnezeu insă unul est

21. Aşadară, este oare lego împotriva făgăduințelor lui Dun nezeu? Nici decum! Căci de si fi dat o lege în stare să dea viali cu adevărat dreptatea ar VI din lege.

22. Ci scriptura toate le a inclu sub păcat, pentruca făgădului din credința în lisus Hristos se dea celor ce cred.

23. Inainte de venirea credini noi eram sub paza legii, inche fiind până la credința care av să se descopere.

24. De aceea legea ne a fost nouă învățătoare spre Hristos, ca dln credință să ne îndreptăm.

25. Iar dacă a venit credinta, nu mai suntem sub învățător. 26. Căci toți sunteți fiii lui

Dumnezeu prin credința întru lisus Hristos.

27. Câți în Hristos v'ați botes

at, in Hristos v'ati imbrăcat. 28. Nu mai este ludeu nici Elin; nu mai este rob nici slobod; nu mai este parte bărbătească nici feinclască, pentrucă voi toți sunteți

una intru Hristos Iisus. 29. Iar dacă sunteți ai lui Hris. Ds, lată sunteți sămânță a lui Avraam și moștenitori, după făunduință.

4.

IIII lui Dumnezeu sunt slobozi fată de lege.

i eu vă spun: Câtă vreme moștenitorul este prunc, întru nimic nu se osebeste de rob, măcar

uste stăpân peste toate;
2. Căci este sub epitropi și es unomi până la vremea cea rânlultă de tatăl său.

3. Aşa şi noi, când eram prunci, nam robiți stihiilor lumii.

4. lar când a venit plinirea remil, trimis a Dumnezeu pe Fiul au cel născut din femee, născut mh lege,

A. Ca pe cei de sub lege să-i wumpere, iar noi să primim în:

6. Şi fiindcă sunteți fii, trimis-a thunnezeu pe Duhul Fiului său în inimile voastre, care strigă: Avva!

7. De aceea tu nu mal esti rob,

ci fiu; iar de ești fiu, ești și mos stenitor prin harul lui Dumnezeu.

8. Atunci, necunoscând pe Dum: nezeu, slujeați celor ce nu sunt dumnezei din fire.

9. Iar acum, după ce ați cuno» scut pe Dumnezeu, și mai vârtos după ce ați fost cunoscuți de Dumnezeu, cum vă întoarceți iarăși

la stihiile cele slabe și sărace că-rora voiți să le slujiți din nou? 10. Păziți zilele și lunile și săr:

bătorile și anii? 11. Mă tem de voi, să nu mă fi ostenit la voi în zadar.

12. Rogusvă pe voi, fraților, fiți precum sunt eu, căci și eu am fost precum sunteți vol. Cu nimic nu m'ați supărat.

13. Știți doară că întru slăbiciunea trupului eram, când v'am binevestit vouă întăi.

14. Și încercarea întru care era trupul meu nu ați defăimat•o, nici nu v'ați scârbit de ea, ci m'ați primit ca pe un înger al lui Dum• nezeu, ca pe Hristos Iisus.

15. Unde este deci fericirea voastră? Căci vă mărturisesc vouă, că, de era cu putință, ochii voștri vi leați fi scos și mi leați fi dat mie.

16. Drept aceea, făcutu-m'am oare vrășmașul vostru, pentrucă v'am spus vouă adevărul?

17. Aceia vă râvnesc pe voi, dar nu după cuviință, ci vor să vă osebească pe voi, ca să le urmați

18. Ci bine este a ràvni puru» rea lucrul cel bun, nu numai când sunt de față la voi.

19. Copiii mei, pentru cari sufăr din nou durerile nașterii, până ce Hristos va lua chip intru voi,

^{16:} Fac. 12, 7; 13, 15; 17, 7; 18; 24, 7.

20. Aş dori să fiu acum la voi şi să-mi schimb glasul meu, căci nu vă mai ințeleg?

21. Spuneți•mi, voi carl voiți să fiți sub lege, nu auziți legea?

 Scris este, doară, că Avraam doi feciori a avut: unul din roabă, jar altul din femee slobodă.

23. Dar cel din roabă s'a năs scut după trup, cel din femeea slobodă însă s'a născut din făgăs duință.

24. Acestea au altă înțelegere? Căci aceste (femei) sunt cele două Legi: Una de pe muntele Sinai, care naște spre robie, este Agar;

25. Agar însemnează muntele Sinai din Arabia, și asemenea este Ierusalimului de acum, care stă în robie cu fiii săi;

26. Iar Ierusalimul cel de sus este slobod, și este maica noastră a tuturor.

27. Pentrucă scris este: Vese lește-te cea stearpă, care nu naști! Giăsuește și strigă tu care n'ai du-rerile nașterii, căci mai mulți sunt fiii celei părăsite decât ai celei ce are bărbat!

29. Ci precum atunci cel ce se născuse după trup prigonea pe cel ce se născuse după duh, tot asa si acum.

30. Dar ce zice scriptura? Izs gonește pe roabă și pe fiul ei, căci fiul roabei nu va moșteni impreună cu fiul celei slobode.

31. Drept aceea, fraților, nu sunstem fii ai roabei, ci ai celei slosbode.

4. 27: Is. 54, 1. 30: Fac. 21, 10. 12. Cet chemati la credintă, prii patimile lui Hristos sunt slobori de taptele legii. Slobozenia (ca după duh.

Stăruiți deci în slobozenia cu care Hristos ne-a slobozit pe noi, a nu vă lăsați prinși din nou în jugul robiel.

2. lată, eu, Pavel, vă spun voud De vă veți tăia împrejur, Hristonu vă va folosi vouă nimic.

 Şi iarăşi i-o spun ori cui itale împrejur că este dator să plinească toată legea.

4. Voi, cei ce voiti să vă indreptați prin lege, v'ați despărțu de Hristos; ați căzut din dar.

5. Iar noi așteptăm cu duhul prin credință, nădejdea dreptății

6. Căci întru Hristos Iisus niei tăierea împrejur, nici netăierea împrejur nu poate nimic, ci credinacare lucrează prin dragoste. 7. Erați pe drumul cel bus

7. Erați pe drumul cel buo Cine v'a oprit, ca să nu vă il puneți adevărului?

8. Statul acesta nu este dela all ce v'a chemat pe voi.

9. Puţin aluat dospește toată îra mântătura.

10. Eu am încredere în intru Domnul, că nu veți cugulaltfel; iar cel ce vă tulbură voi, oricine ar fi, va purta osânce

11. Cât despre mine, frațilo dacă mai propoveduesc tăico imprejur, pentru ce aș mai prigonit? Atunci smintela crucii incetat!

12. O de s'ar tăla de tot (unumal împrejur!) cel ce vă rac vrătesc pe voi! 13. Ci voi, fraților, ați fost chemați la slobozenie. Numai să nu bolostit slobozenia voastră spre prilej păcatului, ci prin dragoste să dujiți unul altuia.

14. Că toată legea într'un cus vant se cuprinde, adecă: Să ius beşti pe aproapele tău ca pe tine loguti.

15. lar de vă muşcați unul pe altul și vă mâncați, căutați să nu vă mistuiți unul pe altul.

16. De aceea vă spun: Umblați duhovnicește și (atunci) poftele trupului nu le veți mai împlini.

17. Căci postele trupului portrivnice sunt Duhului, iar ale Dubului sunt potrivnice trupului. Și acestea se împotrivesc întreolaltă, sa să nu faceți ceea ce voiți.

18. Iar de vă purtați cu Duhul, nu sunteți sub lege.

19. Faptele trupului sunt cunose oute. Ele sunt acestea: preacurvia,

nocurăția, destrăbălarea, 20. Slujirea idolilor, fermecătorille, vrajbele, sfezile, zavistiile, maniile, gâlcevile, desbinările, oser

21. Pismuirile, uciderile, bețiile, pulrecerile fără măsură și altele amenienea acestora. Precum v'am apus mai înaînte, vă spun și auum; cel ce fac unele ca acestua nu vor moșteni împărăția lui humnezeu.

22. Dimpotrivă, roada Duhuluf site dragostea, bucurla, pacea, indelunga răbdare, bunătatea, faturea de bine, credința,

23. Blandetele, infranarea pofteturi impotriva unora ca acestea fili ente lege.

8, 15: Lev. 19, 18.

24. Iar ceice sunt ai lui Hristos, și-au răstignit trupul impreună cu patimile și cu poftele.

25. De trăim cu Duhul, cu Duhul să și umblăm.

26. Să nu umblăm după mărire deșartă, întărâtându-ne și pismuindu-ne unii pe alții.

6.

Să îndreptăm cu blândețe pe frații cei rătăciți. Lauda lui Papel: crucea lui Hristos.

Fraților, de va și cădea vreun om, fără de veste, în vreo greșală, voi cel duhovnicești indreptați pe unul ca acela cu duhul blândețelor, păzindu-te pe tine însuți să nu cazi în ispită.

2. Purtați sarcinele unii altora și așa pliniți legea lui Hristos.

 Că de socotește cineva că este ceva, nimica fiind, acela se amăgește pe sine.

4. Îspitească și fiecare faptele sale, și atunci întru sine iși va avea lauda, far nu în altul.

5. Căci fiecare iși va purta sarcina sa.

6. Cel ce primește cuvântul (Evangheliei) să împărtășească pe cel ce învață din toate bunurile

7. Nu vă amăgiți, Dumnezeu nu poate fi batjocorit: Ce va să măna omul, aceea va și secera.

8. Cel ce samănă în trupul său, din trup va secera stricăciune; lar cel ce samănă întru Duhul, din Duhul va secera viață veșnică.

 Şi să fim neosteniți în săvârșirea binelui, căci nelenevindu-ne, la vreme potrivită vom și secera.

10. Aşa dar, până când avem vreme, să facem bine tuturor, dar mai ales celor de o credință cu noi.

11. Vedeți cu ce slove mari v'am scris vouă chiar cu mâna mea ?

12. Cei ce vor să se laude cu trupul, aceia vă silesc să vă tăiați împrejur numai ca să nu păti mească prigoană pentru crucea

lui Hristos. 13. Pentrucă nici singuri cei ce se tale imprejur nu păzesc legea, ci voesc ca voi să vă tăiați imprejur, ca în trupul vostru să se laude.

14. Eu însă nu voesc să mă

laud fără numai în crucea Donte nului nostru lisus Hristos, prin care lumea s'a răstignit pentru mine și eu pentru lume.

15. Căci întru Hristos lisus nice

GALATENI

tăierea împrejur, nici netăierea îme prejur nu prețuește nimic, ci fâpe tura cea nouă,

16. Şi câti vor umbla dupa dreptarul acesta, pace și milă pesie ei și peste Israilul lui Dumnezeul

lar de aci înainte nimeni nu-mi mai facă supărare, căci m trupul meu.

18. Darul Domnului nostru lisa Hristos cu duhul vostru, fraților Amin.

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CATRE EFESENI

1.

Cei aleși. Rugăciune pentru Efezseni, ca să cunoască mântuirea ceea întru Hristos.

Davel, prin vota lui Dumnezeu apostol al lui lisus Hristos, sfin-tilor celor ce sunt în Efes și cre-dincloșilor întru Domnul Hristos

2. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Dom. nul lisus Hristos?

3. Bine este cuvântat Dumnesteu și Tatăl Domnului nostru Iisus Iiristos, care nesa binecuvântat pe not in locașurile cele cerești, cu tot felul de binecuvântări duhov nicești intru Hristos,

4. Precum nesa ales pe noi întru dansul mai inainte de intemeierea lumii, ca să fim noi sfinți și fără de prihană înaintea lui,

5. Mai înainte rânduindu-ne pe aul, intru a sa dragoste, spre infierea cea prin lisus Hristos, după

bunăvoința voii sale,
6. Spre lauda măririi darului său, cu care ne-a dărult pe noi prin Fiul său cel iubit,

7. Intru care prin sangele lui avem răscumpărarea și iertarea pă-catelor, după bogăția darului lui,

8. Pe care 1-a făcut să prisosească întru noi spre toată înțelepciunea si priceperea,

9. Arătându-ne nouă taina voit sale, după bunăvoința sa, precum mai inainte a hotărit întru sine,

10. Spre intocmirea plinirii vremilor, ca toate să le adune iarăși intru Hristos, și cele din ceruri și cele de pe pământ, întrânsul,

11. Intru care nesam făcut și mos ștenitori, hotăriți fiind mai înainte, după rânduiala celui ce toate le lucrează după sfatul voii sale,

12. Ca să fim noi spre lauda măririi sale, noi cari mai înainte am nădăjduit întru Hristos,

13. In el şi voi, după ce ați auzit cuvântul adevărului, Evanghelia mantuirii voastre, în el crezând, v'ați pecetluit cu Duhul cel Sfânt al făgăduinții,

14. Care este arvuna moștenirii noastre spre răscumpărarea celor dobândiți de el, spre lauda măririi lui.

15. Drept aceea, și eu auzind de credința voastră întru Domnul lisus și de dragostea voastră către toți sfinții,

16. Nu incetez a multumi (lui Dumnezeu) pentru voi, pomenins dusvă în rugăciunile mele,

17. Ca Dumnezeul Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl slavel, să vă dea vouă duhul ințelepciunii și al descoperirii, spre cunoștința lui,

18. Şi să vă lumineze ochii minții voastre, ca să știți voi care este nădejdea la care v'a chemat și care este bogăția slavei moștenirii lui păstrată pe seama sfinților,

19. Şi care este mărimea nes mărginită a puterii lui întru noi cei ce credem, după lucrarea pus terii tăriei sale,

20. Pe care a arătato întru Hristos, sculândud pe el din morți și punândud să șază deadreapta sa întru cele cerești,

21. Mai presus decât toată în cepătoria și stăpânirea și puterea și domnia și decât tot numele ce se numește, nu numai în veacul acesta, ci și în cel ce va să vie.

22. Si toate le a supus sub pi cioarele lui, si mai pre sus de toate lea dat pe el cap Bisericii,

23. Care este trupul lui, plinirea celui ce implinește toate întru toți.

2.

Impăcarea păgântlor și a ludeilor cu Dumnezeu, prin Hristos.

Ci voi erați morți prin greșalele și păcatele voastre,

 Intru cari aţi umblat cândva după veacul lumii acesteia, după voia domnului celuice stăpâneşte văzduhul, a duhului celuice lus crează acum intru fiii neascultării

3. Intre aceștia și noi toți am petrecut oarecând, după potrei trupului nostru, făcând voile trupului și ale simțurilor; și eram din fire fii ai mâniei, ca și cellalti.

4. Dar Dumnezeu, bogat find întru milă, pentru multa sa dras goste cu care nesa iubit pe nol

5. Măcar că eram morți prii păcatele noastre, ne-a înviat impreună cu Hristos. - În dar suns teți mântuiți! -

 Si împreună cu dânsul nest sculat şi nesa pus să şedem întru cele cereşti prin Hristos Iisus,

7. Ca să arate în veacurile vile toare bogăția cea mare a darulul său, prin bunătatea arătată noue întru Hristos Iisus.

8. Căci în dar sunteți mane tuiți, prin credință; și aceasta nu dela voi, ci este darul lui Dumnezeu. 9. Nu din fapte, ca să nu se

9. Nu din fapte, ca sa nu laude cineva.

10. Pentrucă a lui făptură sun

tem, zidiți intru Hristos Iisus spii fapte bune, pe care Dumnezof mai înainte le a gătit, ca să um blăm întru ele.

11. De aceea, aduceți-vă aminte, că odinioară voi păgânii cu trupui, cari vă chemați netăiați împrejur de către cei ce se chemau tăiați împrejur, cu tăiere imprejur făcută în trup, de mână,

12. In vremea aceea eraţi fără de Hristos, înstreinaţi de obștea lui Israil şi streini de așezămintele făgăduinţii, fără nădejde şi fără de Dumnezeu in lume.

13. Iar acum, întru Hristos Iisus, voi cari oarecând erați departe, aproape v'ați făcut prin sângele lui Hristos.

14. Pentrucă el este pacea noas stră, el care a făcut din două lumi una, surpând zidul despărtitor dela mijloc, adecă vrajba,

15. Stricând in trupul său legea poruncilor cu învățăturile ei, da întru sine pe amândoi să-i zidească întru om nou, făcând pace;

16. Şi pe amândoi să-i împace cu Dumnezeu într'un trup, prin crucea cu care el a omorit vrajba.

17. Şi venind a vestit pace vouă: și celor de departe și celor de aproape,

18. Căci printrânsul avem, și unii și alții, apropierea în acelaș Duh, către Tatăl.

19. Drept aceea, de acum nu mai sunteți streini și venetici, ci unteți cetățeni împreună cu sfinții a casnici ai lui Dumnezeu.

20. Zidiţi fiind pe temelia apostolilor şi a prorocilor, piatra cea din capul unghiului fiind însuşi lisus Hristos.

21. Intru el orice zidire se tine laoialtă și crește întru locaș sfânt, intru Domnul.

22. Intru el sunteti zidiți și voi impreună, ca să fiți locaș al lui Dumnezeu întru Duhul,

3.

Intelepciunea dumnezeiască dată lui Pavel spre luminarea neae murilor. Rugăciunea pentru Biserică.

De aceea, eu Pavel, legatul lui Iisus Hristos pentru voi păgânii.

gânii,
2. De veți fi auzit de iconomia darului lui Dumnezeu care mi s'a dat mie pentru voi:

3. Căci prin descoperire mi s'a arătat mie taina, precum am scris mai înainte pe scurt,

4. De unde cetind, puteți cunoaște știința mea despre taina lui Hristos,

5. Care nu s'a arătat fiilor oa menilor în alte veacuri, precum s'a descoperit acum sfinților lui apostoli și proroci, prin Duhul:

 Anume că păgânii sunt împreună moștenitori (cu Iudeii) şi împreună un trup şi împreună părtaşi făgăduinții lui întru Hristos prin Evanghelie,

7. Căreia m'am făcut slujitor după dărufrea flarulut lui Dumnezeu, care ml s'a dat mie prin lucrarea puterti lui.

8. Mie, celui mai mic decât toți sfinții, mi s'a dat darul acesta, ca să vestesc păgânilor bogăția lui Hristos, cea nepătrunsă,

 Şi să lămuresc tuturor care este iconomia tainei celei din veci ascunse întru Dumnezeu, ziditorul a toate.

10. Pentru ca înțelepciunea lui Dumnezeu, cea de multe feluri, să

1. 22: Ps. 8, 7.

11. După hotărârea cea mai inainte de veci, pe care a plinito intru Hristos Iisus, Domnul nostru,

12. Intru care avem, prin credință în el, îndrăzneală să ne apropiem de Dumnezeu cu deplină nădeide.

13. De aceea vă rog pe voi, să nu vă pierdeți curajul întru necazurile mele cele pentru voi, căci ele sunt slava voastră.

14. Pentru aceasta imi plec genunchii inaintea Tatălui,

15. Dela care iși ia numele orice făptură din cer și de pe pământ,

16. Ca să vă dea vouă, după bogăția slavei sale, să vă întăriți cu putere prin Duhul său întru omul cel dinlăuntru,

17. Ca Hristos să se sălășiulască, prin credință, întru inimile voa-

18. Incât înrădăcinați și întemes iați fiind întru dragoste, să puteți cunoaște împreună cu toți sfinții, care este lățimea și lungimea și adâncul și înălțimea,

19. Și să cunoașteți dragostea lui Hristos cea mai presus de cunostință, ca să vă umpleți de toată plinătatea lui Dumnezeu.

20. lar celui ce prin puterea care lucrează întru noi poate face nemăsurat mai mult decât cele ce cerem sau cugetăm,

21. Aceluia fie slava in Biserică intru Hristos lisus, intru toate neamurile, din veac în veac. Amin.

Sfătuire la unire în dragoste, măcar că darurile sunt felurile. Biserica este trupul lui Hristos. Vietuirea întru curăție.

Drept aceea, rogusvă pe vol, eu, legatul întru Domnul, să ums blați cu vrednicie, după chemarea cu care sunteți chemați,

2. Cu toată smerenia și blândetea, cu îndelungă răbdare, îngă duindu vă unii pe alții cu dra

goste, 3. Nevoindu-vă a păzi unirea

Duhului intru legătura păcii, 4. Un trup, un Duh sunteți precum și chemați sunteți intro nădejde a chemării voastre;

5. Un Domn, o credință, un

6. Un Dumnezeu și Tatăl tului ror, care este peste toate și prin

toate și întru toți. 7. Iar fiecărula din noi s'a dat darul după măsura dărniciei lui

8. Pentru aceea zice: Suttu-s'o în înălțime, robitea robime și dat daruri oamenilor.

9. lar aceea că s'a suit - ce lin semnează, fără numai că s'a și por gorît la cele mai de jos laturi alt pământului?

10. Cel ce s'a pogorit, acela uni care s'a și suit mai presus de tonte

cerurile, ca toate să le umple.

11. Și el a pus pe unii apostuli iar pe alții proroci, lar pe alții evan ghelişti, iar pe alţii păstori și dascăli

12. Spre desăvârșirea sfinților, la lucrul slujbel celel spre zidirea trupului lut Hristos,

13. Până când vom ajunge toți la unirea credinței și a cunoștinții Fiului lui Dumnezeu, la starea bărbatului desăvârșit, după măsura deplină a vârstei lui Hristos,

14. Ca să nu mai fim prunci, (lasandu-ne) învăluiți și purtați de orice vânt al învățăturii, de viclenia oamenilor și de iscusința lor plină de înșelăciune,

15. Ci petrecand cu adevărat Intru dragoste, să creștem în toate spre el, care este capul, Hristos.

16. Din el tot trupul bine alcăs tuit și încheiat prin toate legăturile Intăritoare își face creșterea spre eldirea sa însăși, întru dragoste, potrivit lucrării măsurate fiecărui mädular.

17. Drept aceea, aceasta v'o apun și v'o mărturisesc întru Domanul: Voi să nu mai umblați pres rum umblă celelalte neamuri, întru desertăciunea minții lor.

18. Intunecați fiind la cuget și Instreinați de viața lui Dumnezeu, din pricina necunoștinței care este întru ei și din pricina împietririi Inimei lor.

19. Ei căzând întru nesimtire

s'au dat pe sine destrăbălării spre a năvarși cu nesat tot felul de ne-

curăție. 20. Voi însă nu așa ați cunos

tut pe Hristos.

21. De vreme ce leați auzit pe el și ați învățat dela dânsul așa mim este adevărul întru lisus:

22. Să lepădați voi chipul vie tuirit de mai înainte a omului ces ful vechiu, care se strică prin pof-

23. Si să vă înnoiți în duhul augetului vostru,

24. Imbrăcându vă în omul cel nou, făcut după (chipul lui) Dum-nezeu întru dreptatea și sfințenia adevărului.

25. Drept aceea, lepădând min-ciuna, grăiți adevărul fiecare cu aproapele său, căci suntem unul

altuia mădulare. 26. La mânie nu păcătuiți; soarele să nu apuie peste mânia voastră.

28. Cel ce a furat să nu mai fure, ci mai vârtos să se oster nească lucrând binele cu mâinile

sale, ca să aibă să dea celui lipsit. 29. Cuvânt urit să nu iasă din gura voastră, ci numai de cel bun, spre zidire unde este trebuință, ca să aducă har celor ce ascultă.

30. Şi să nu întristați pe Du-hul cel sfânt al lui Dumnezeu, cu care v'ați pecetluit pentru ziua răscumpărării.

31. Toată amărăciunea și mânia și iuțimea și strigarea și hula, împreună cu toată răutatea să o le-

pădați dela voi. 32. Și fiți unul cu altul buni, milostivi, iertand unul altuia, precum și Dumnezeu v'a iertat vouă intru Hristos.

5.

Indemnări la viața cea prednică de sfințenia creștinului. Sfaturi pentru cei căsătoriți.

Fiți dar următori lui Dumnezeu, ca niște fii iubiți.

2. Si umblați întru dragoste, precum și Hristos ne a iubit pe

25: Zah. 8, 16. 26: Ps 4, 5.

- 300 -

nol și s'a dat pe sine pentru noi, prinos și jertfă lui Dumnezeu în tru miros cu bună mireasmă.

3. Iar curvia și toată necurăția sau lăcomia nici să se pomes nească între voi, precum se cuvine sfintilor,

4. Nici măscăriciune, nici vorbă nebunească, nici glume cari nu se cuvin; ci mai vartos multus

5. Căci aceasta s'o știți, că nici un curvar sau necurat sau lacom, care este slujitor idolilor, moștenire întru împărăția lui Hri-

stos și a lui Dumnezeu. 6. Nimeni să nu vă amăgească pe voi cu vorbe deșarte, că pen-tru acestea vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării,

Deci, nu vă faceți părtași cu

aceștia. 8. Altă dată erați întunerec, iar acum sunteți lumină întru Doma nul. Umblați ca fiii luminii!

9. Căci roada Duhului este întru toată bunătatea și dreptatea și ade:

vărul. 10. Cercați ce este bine plăcut Domnului.

11. Nu vă amestecați cu fap-tele cele fără de roadă ale întunericului, ci mai vârtos să le osân

12. Căci cele ce se fac întru ascuns de către dânșii rușine este a le și grăi.

lar toate câte se osândesc, les la iveală prin lumină, căci tot ce se vădește este lumină.

14. Pentru aceea zice: Des teaptă te cel ce dormi și te scoală din morți și te va lumina Hristos.

15. Drept aceea, luați seama să umblați cu pază, nu ca niște nes ințelepți, ci ca cei înțelepți,

16. Răscumpărând vremea, căci

zilele rele sunt. 17. De aceea nu fiți neprices puți, ci înțelegeți care este voia Domnului.

18. Şi nu vă îmbătați de vin, intru care este curvia, ci vă um pleți de Duhul. 19. Vorbiți întreolaltă în psalmi

și laude și în cantări duhovnicești, lăudând și cântând Doms nului întru inimile voastre,

20. Si multumind pururea pentru toate in numele Domnulul nostru Iisus Hristos, lui Dumnezeu și Tatălui.

21. Supuneți» vă unul altuia ins

tru frica lui Hristos. 22. Femeilor, supuneți vă băre batlor voștri, ca Domnului.
23. Căci bărbatul este capul

femeil, precum și Hristos capul Bisericii, trupul său, al cărul mântuitor este.

24. Ci precum Biserica se sus pune lui Hristos, așa și femeile (să se supue) bărbaților lor intru toate.

25. Bărbaților, iubiți-vă femelle Biserica și s'a dat pe sine pentru dânsa,

26. Ca să o sfințească prin cu vânt, curățind o prin bata bote zului.

27. Ca s'o puie inainte luiși Bie serică slăvită, neavând nicio ine tinăciune, nici prihană sau alle ceva de acest fel ci să fie sfâniă și fără de prihană.

28. Aşadar, datori sunt bărbații să-și iubească femeile lor, cum in lubesc trupurile lor. Cel ce își iubeste femeea sa, pe sine se iubeste.

29. Că nimenia nu și-a urit vreodată trupul său, ci-l hrănește și i încălzește pe el, precum Hristos Biserica;

30. Pentrucă suntem mădulare ale trupului lui, din carnea lui și din oasele lui.

31. De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe muma sa și se va lipi de femeea sa și vor fi amân: doi un trup.

32. Taina aceasta este mare; lar eu grăesc despre Hristos și despre Biserică.

33. Deci dară, și voi, fieștecare, așa săși iubească femeea sa ca pe ine insuși, iar femeea să se teamă de bărbat.

6.

Slaturi către fii și părinți, către Mugi și stăpâni. Armele crești: nului în luptă cu prășmașii duhopnicesti.

Fillor, ascultați de părinții voștri Intru Domnul, căci aceasta este ou dreptate.

2. Cinstește pe tatăl tău și pe milima ta – aceasta este porunca ren dintai intru fagăduință – 3. Ca să-ți fie ție bine și să

tralești ani mulți pe pământ.

4. Şi voi, părinților, nu întărășii la mânie pe fiii voștri, ci ii
regieți pe ei întru învățătura și
povața Domnului.

5. Slugior, ascultați de stăpânii
voștri cei după trup, cu frică și

3/: Fac. 2, 24.

6. 2: lea. 20, 12. 3: A doua Lege 5, 16.

cu cutremur, întru curăția înimii voastre, ca și de Hristos.

6. Nu slujindu-le numai inaintea ochilor, ca cei ce vor să placă oamenilor, ci ca slugile lui Hristos, făcând din suflet vola lui Dum-

7. Ślujindu-le cu bunăvoință, ca Domnului, iar nu ca oamenilor, 8. Știind fiecare - fie rob, fie

slobod - că orice bine va face il va lua indărăt dela Domnul.

9. Şi voi, stăpânilor, la fel să vă purtați cu slugile voastre, domolinduavă asprimea, stiind ca Doma nul lor este și al vostru în cerurli și la el nu este fățărie.

10. Deci, frații mei, intărițievă întru Domnul și întru puterea tăriel lui.

11. Imbrăcați-vă întru toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta impotriva meșteșugirilor diavolului.

12. Căci lupta noastră nu este împotriva trupului și a sangelui, ci împotriva începătoriilor și a ci impotriva începătoriilor și a domniilor și a stăpantorilor în tunerecului veacului acestula, impotriva duhurilor răutății celor de sub cer.

13. De aceea, luați toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta, împotrivă în ziua cea rea, și toate biruindu-le, să stați în picioare.

14. Drept aceea, tineti-vă bine, încingându-vă mijlocul vostru cu adevărul și îmbrăcându» vă cu zaua dreptății,

15. Şi încăltându vă pictoarele întru gătirea Evangheliei păcii.

16. Peste toate luați pavaza cre-

14: ls. 11, 5, 59, 17.

dinței cu care veți putea stinge toate săgețile cele aprinse ale vicleanului.

17. Şi coiful mantulrii să luați, și sabia Duhului, care este cu-vântul lui Dumnezeu.

18. Faceți tot felul de rugăciuni și de cereri, rugându-vă în toată vremea în Duhul vostru, și stăruiți întru aceasta cu toată răbda. rea, rugandu vă pentru toți sfinții,

19. Şi pentru mine, să mi se dea mie cuvânt, ca deschizâns dusmi gura mea, cu îndrăzneală să arât taina Evangheliel,

20. Al cărei vestitor în lanțuri sunt, ca să grăesc despre ea cu

îndrăzneală, precum mi se cuvine

a grăi.
21. Iar ca să știți și voi cele
despre mine și ce tac, toate vi le
va arăta vouă Tihic, iubitul nostru frate și credincios slujitor intru

22. Pentru aceasia 1-am și ri-trimis la voi, ca să știți cein despre noi și să mângăe inimile

voastre.

23. Pace fraților și dragoste cu credință dela Dumnezeu Tatăl dela Domnul Iisus Hristos.

24. Darul fie cu toți cari lubes.

cu statornică dragoste pe Domnul nostru Iisus Hristos?

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE FILIPENI

1.

Multumire pentru tapta bună a filipentlor șt rugăciune pentru desăvârștrea lor. Osârdia lui Papel.

Davel și Timotei, slugile lui Iisus Hristos, tuturor sfinților întru Hristos Iisus, celor ce sunt în Filipi, mpreună cu episcopii și diaconii:

9. Dar vouă și pace dela Dum: www Tatăl nostru și Domnul lous Hristos.

3. Multumesc Dumnezeului meu il de câteori îmi aduc aminte vol,

4. Căci pururea, în toate rugăuntle mele, mă rog pentru voi III, cu bucurie,

8. Pentru împărtășirea voastră Mru (vestirea) Evangheliei, din un dlutai pană acum,

8. Incredintat flind chiar prin unato, că cel ce a început întru

voi lucrul cel bun, îl va și sfârși, până la ziua lui Iisus Hristos.

7. Am tot dreptul să cuget astfel despre voi toți, pentrucă atât în lanturile mele cât și în apărarea și adeverirea Evangheliel vă port la inimă pe voi toți cari sunteți părtași aceluiaș dar ca și mine.

8. Căci martor îmi este Dumne. zeu, că vă doresc pe voi toți cu duioșia lui Iisus Hristos.

9. Și de aceasta mă rog, ca dragostea voastră tot mai mult și mai mult să prisosească întru cu-noștință și întru toată priceperea,

10. Ca pretuind voi cele ce sunt mai de folos, să fiți curați și fără de sminteală în ziua lui Hristos,

11. Plini flind de roadele drep. tății care sunt prin Iisus Hristos, spre slava și lauda lui Dumnezeu.

12. Şi voesc să știți voi, fraților, că cele ce s'au întâmplat cu mîne

mai vârtos întru sporirea Evangheliei s'au întors,

13. Aşa că lanţurile mele cele pentru Hristos s'au făcut cunoscute în tot divanul și la toți ceilalți.

14. Şi cei mai mulți din frații intru Domnul, îmbărbătați de lanțurile mele, și mai mult îndrăznesc a grăi cuvântul fără de frică.

15. Adevărat că unii din pismă și din dor de pricire propoveduesc pe Hristos, dar alții – din bunăvoință.

16. Acestia vestesc pe Hristos din iubire (pentru mine), știind că spre apărarea Evangheliei sunt pus,

17. lar ceilalți din iubire de ceartă, nu cu gând curat, socotind să îngreuieze legăturile mele.

18. Ce este dar? Nimic altceva, decât că în tot chipul, fie din fățărie, fie din adevăr, Hristos se propoveduește; și intru aceasta mă bucur și mereu mă voi bucura.

19. Pentrucă știu că aceasta îmi va fi mie spre mântuire prin rugăciunile voastre și cu ajutorul Duhului lui lisus Hristos.

20. Cred şi nădăjduesc că întru nimic nu mă voi ruşina, ci sunt incredințat că şi acum ca în totdeauna Hristos se va preamări în trupul meu, fie prin viață, fie prin moarte.

Căci pentru mine viața este
 Hristos, iar moartea un câștig.
 Dacă însă a viețui în trup

 Dacă însă a viețui în trup însemnează roadă pentru lucrul meu, nu știu ce să aleg.

23. Pentrucă sunt prins din două părți: Doresc a mă slobozi (de trup) spre a fi impreună cu Hristos ~ şi aceasta este mai de folos (pentru mine).

24. Dar a rămânea în trup este mai de folos pentru voi.

25. Şi aceasta cügetând, ştiu cu voi rămânea şi împreună vol petrece cu voi cu toți, spre sporirei și spre bucuria credinței voastre

26. Pentru ca lauda voastră să sporească întru Hristos lisus prin mine, când voi veni iarăși la vui 27. Numai să umblați cu vreis

27. Numai sa umbiați cu vreinicie, după Evanghelia lui Hristoincât eu, fie că vol veni și wa
voi vedea, fie că nu voi fi difață la voi, să aud despre voi, că
stați într'un duh și într'o simțire
împreună nevoindu-vă pentru credința Evangheliei,

28. Şi nefiindu vă teamă întru nimic de cei potrivnici; pentru s aceasta va fi un semn al plazaniei, far pentru voi, al mânturii și aceasta este dela Dumnezu 29. Că vouă vi s'a dăruit pen

29. Că vouă vi s'a dăruit pentru Hristos, nu numai să crediți întru el, ci să și pătimiți pentru dânsul,

dânsul,
30. Luptând aceeas luptă pe care (altădată) ați văzut-o la mine și pe care auziți (că o duc) pi astăzi.

2.

Sfătuiri la piață în unire, apare pildă smerenia și slava lui Hris stos. Lauda lui Timotei și a lu Epafrodit.

Deci, de este vreo mangare intru Hristos, de este vreo bunăvoire a dragostei, de este vreo impărtășire a Duhului, de este vreo milostivire și indurare,

 Pliniti bucuria mea, accengandind, acceas dragoste avand, un suflet ffind, una cugetand. 3. Nimic să nu faceți din duh de invrăjbire sau de mărtre de artă; ci cu smerenie fiecare pe celălalt să-i socotească a fi mai de cinste decât el insuși.

4. Nimeni să nu caute numai de ale sale, ci fiecare să caute și ne ale altuia.

5. Să aveți în voi simțirea care i fost și intru Hristos Iisus,
6. Care chipul lui Dumnezeu

fünd, nu a tinut ca la o pradă la ilința sa cea întocmai cu Dum

nezeu,
7. Ĉi s'a deșertat pe sine, chip
le rob luând și făcându-se asemenea oamenilor și la înfățișare
ordiându-se ca un om.

8. S'a smerit pe sine, făcându-se scultător până la moarte – și încă monte pe cruce!

9. Pentru aceasta și Dumnezeu 190 prea înălțat pe dânsul și i-a Mărult lui nume, care este mai Mresus de orice nume,

10. Ca întru numele lui Iisus oi genunchiul să se plece: al ceor cerești și al celor pământești a al celor de desubt.

 Şi să mărturisească toată luniu că Domn este Iisus Hristos, lutru mărirea lui Dumnezeu Tatăl.

12. Deci, iubiții mei, precum bărurea m'ați ascultat, nu numai cănul eram de față, ci cu mult mai vârtos acum când sunt de park, cu frică și cu cutremur sa penenvirștii mântuirea voastră.

13. Căci Dumnezeu este cel ce la căci Dumnezeu este cel ce larrenză întru voi, ca să voiți și la m lucrați după bunăvoința lui.

14. Toate să le faceți fără de

🕩 Ca să fiți fara de prihană

și curați, fii nevinovați ai lui Dumnezeu în mijlocul unui neam indărătnic și răsvrătit, întru care străluciți ca niște luminători în lume,

16. Ținând cuvântul vieții, ca să mi fie spre laudă în ziua lui Hristos, că nu în deșert am alergat, nici în deșert m'am ostenit.

17. Ci chiar de mi-aş vărsa săngele pentru jertfa şi prinosul credinții voastre, mă bucur şi mă voi bucura împreună cu voi cu toți.

18. Aşijderea şi voi să vă bue curați și să fiți fericiți împreună cu mine.

19. Ci nădăjduesc întru Domnul Ilsus, că fără de zăbavă il voi trimite la voi pe Timotei, ca și eu să-mi fac inimă bună, afland vesti despre voi.

 Căci n'am pe nimeni altul, de o simțire cu mine, care să se grijească de voi cu afâta tragere de inimă.

21. Flindon toti de ale lor caută, iar nu de ale lui Iisus Hristos. 22. Iar credința lui incercată o

22. Iar ctedința lui incercată o cunoașteți, că precum (slujește) fiul unui tată, așa a slujit împreună cu mine întru vestirea Evangheliei.

23. Pe acesta nădăjduesc, dar, să»l trimit în curând, după ce voi vedea ce are să fie cu mine.

24. Dar am nădejdea întru Domenul, că și eu voi veni la voi fără de zăbavă.

trimis și slujitor trebuințelor mele. 26. De vreme ce dorea să vă vază pe voi pe toți și era mâh nit, pentrucă ați auzit că a fost bolnav.

27. Căci a și fost bolnav aproape de moarte, dar Dumnezeu 1-a miluit pe el, și nu numai pe el, ci st pe mine, ca să nu am întristare peste intristare.

28. Deci 1-am trimis pe el mai degrabă, ca văzându larăși să vă bucurați, iar eu să fiu mai puțin mahnit.

29. Drept aceea, primițiel pe el întru Domnul cu toată bucuria și pe unii ca aceștia intru cinste să ii aveți.

30. Căci pentru lucrul lui Hristos a fost aproape de moarte, puindu-și viața în primejdie, ca să plinească lipsa voastră în slujba cea către mine.

3.

Despre credința cea dreaptă. Viata duhopnicească nu ește în trup, ci în urmarea vieții de jertfire a lui Hristos.

Mai departe, frații mei, bucuras țisvă întru Domnul. A vă scrie vouă acestea mie nu-mi este lene, iar vouă vă este de scrie folos.

2. Păziți vă de câini, păziți vă de lucrătorii cei răi, păziți vă de tăiere!

3. Căci tălerea împrejur suntem noi, cei ce cu huhul slujim lui Dumnezeu și ne lăudăm întru Hristos Iisus și nu ne încredem in trup.

4. Măcar că eu aș putea să mă incred și în trup. De i se pare cuiva că se poate increde în trup, eu cu atât mai mult?

5. Căci am fost tăiat împrejur opta zi, (și sunt) din neamul lui Israil, din seminția lui Veniamin, Evreu din Evrei, iar după lege

6. După râvnă: gonitor al Bises ricii; după dreptatea cea din leger fără prihană.

7. Dar cele ce imi erau mi âștig, acestea le•am socotit pentru Hristos (a fi) pagubă.

8. Ci mai presus de toate le son cotesc pagubă față de înălțimea cunoștinții lui Hristos Iisus, Dome meu, pentru care m'am pa gubit de toate și le socotesc (a ii) gunoale, ca să dobândesc pr

9. Si să mă aflu întru el, nu cu dreptatea mea cea din lege, ci cu aceea care este credința în Hristor și-care este dela Dumnezeu, prin credintă:

10. Ca să l cunosc pe el și pus terea învierii lui și împărtășirei patimilor lui și să mă fac aseme nea lui in moarte,

11. Ca să ajung cumva și le invierea mortilor.

12. Nu că aș fi luat (răsplata) sau că aș fi desăvârșit. Ci gones că doar voi ajunge s'o prind pentrucă și eu am fost prins di Hristos Iisus.

13. Fraților, eu încă nu mă sor cotesc să fi ajuns!

14. Ci numai una fac: dinapoi ultandu-le, spre cele dina inte mă întind. Alerg la semn la răsplata chemării de sus a lu Dumnezeu, întru Hristos Iisus.

15. Deci, câți suntem desăvâr siți, aceasta să gândim; tar dată întru ceva alt fel gândiți, Dumnus zeu vă va lumina pe voi și în

16. Dar, de unde am ajuns, să mergem inainte cu acelaș pas.

17. Urmati-mi mie, fratilor, și vă uitați la cei ce umblă după pilda noastră.

18. Pentrucă mulți - despre cari de multe ori v'am grăit vouă, iar neum plangand vă grăesc despre ul - umblă ca niște vrășmași ai crucii lui Hristos.

19. Sfârsitul acestora este pielrea. Dumnezeul lor este pântes rele, jar slava for este intru rusine, căci nu cugetă decât la cele pămantesti.

20. Lăcașul nostru însă este în veruri, de unde și așteptăm pe Mantuitorul, pe Domnul nostru

Ilmus Hristos, 21. Care va schimba chipul trupului nostru celui smerit, făs candu-l asemenea trupului slavei sale, cu puterea ce o are el să le supue luiși toate.

Indemnări la statornicie și vese: Me duhopnicească, Papel mula numește pentru ajutorul trimis.

Deci, frații mei lubiți și doriți, bucuria si cununa mea, rămaneți statornici întru Domnul,

2. Rog pe Evodia și rog pe hitthi, aceleasi ganduri să le aibă intru Domnul.

3. Ba te rog și pe tine, tova-rățul meu credincios, ajută-le lor

vari s'au nevoit pentru Evanghelie, Impreună cu mine și cu Climent al cu ceilalti impreună lucrători ai

mei, ale căror nume scrise sunt in cartea vieții.

4. Bucurațievă pururea întru Domnul și iarăși zic, bucurați-vă.

5. Blandețele voastre să se facă stiute tuturor oamenilor. Domnul este aproape.

6. Nu vă îngrijorați de nimic, ci prin rugă și cereri cu multu-mită să arătați lui Dumnezeu dorințele voastre.

7. Şi pacea lui Dumnezeu care covârșește toată mintea, va păzi inimile voastre și cugetele voastre întru Hristos Iisus.

8. Incolo, frații mel, câte sunt adevărate, câte sunt cinstite, câte sunt drepte, câte sunt curate, sunt iubite, câte sunt de bună laudă, ori ce faptă bună și ori ce laudă: la acestea să vă gândiți.

9. Cele ce ați învățat și ați luat și ați auzit și ați văzut I acestea să le faceți - și Dumnezeul

păcii va fi cu voi. 10. Ci m'am bucurat mult Domnul, că iată, purtarea voas. la de grijă cea pentru mine a inflorit din nou. Ați avut-o și până acuma, dar n'ați putut-o dovedi.

11. Nu o spun ca și and aș fi în lipsă, căci eu m'am deprins să fiu îndestulat cu ce am. 12. Ştiu să trăesc smerit şi ştiu

să trăesc în belsug. Intru tot sl intru toate am invățat să fiu și sătul și flămând și în belșug și în linsă.

13. Toate le pot intru Hristos

cel ce mă întărește.

14. Însă bine ați făcut că viați făcut părtași necazului meu.

15. Voi, Filipenilor, știți bine că la inceputul propoveduirii mele, când am plecat din Machedonia,

și a doua oară mi-ați trimis cele

de trebuință. 17. Nu că doară aș umbla după darul vostru, ci umblu după rodul care. sa prisosească spre folosul vostru.

18. Acum am de toate și am și de prisos. Sunt îndestulat, pri-mind dela Epafrodit cele trimise de voi, miros cu bună mireasmă, jertfă primită, bine plăcută lui Dumnezeu.

19. Iar Dumnezeul meu 15 plinească orice lipsă a voastr după bogăția slavel sale, prin Hris tos lisus.

20. Iar lui Dumnezeu și Tatălui nostru fie slavă în vecii vecilor Amin.

21. Spuneți închinăciune intru Hristos lisus tuturor sfinților. In chină se vouă frații cari sunt im preună cu mine.

22. Inchină-se vouă toți sfinții mai ales cei din casa Chesarului

23. Darul Domnului nostru lisut Hristos să fie cu duhul vostrul

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE COLOSENI

1.

Pavel laudă credința Colosenia lor și se roagă pentru întărirea lor întru dânsa. Pavel se bucură de rodul ostenelilor sale.

Pavel, prin voia lui Dumnezeu apostol al lui Iisus Hristos și Timotei fratele,

2. Sfinților și credincioșilor frați intru Hristos cari sunt în Co-lose: dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nos Itru lisus Hristos.

3. Multumim lui Dumnezeu și Tatălui Domnului nostru Iisus Hristos, rugându-ne pururea pen-

4. Căci am auzit despre credința voastră cea întru Hristos linus și despre dragostea ce aveți către toți sfinții,

5. Pentru nădeidea cea gătită vouă în ceruri, pe care ați auzit-o mai înainte în cuvântul ade-vărului Evangheliei.

6. Aceasta a ajunn la vol, precum în toată lumea, şi aduce roadă și sporește ca și în voi, din ziua în care ați auzit și ați cunoscut cu adevărat darul lui Dumnezeu. 7. Astfel ați invățat dela Lipafra, fubitul nostru impreuna lucrător,

care pentru voi este credincios slujitor al lui Hristos, 8. Și care ne a și arătat nouă

dragostea voastră cea întru Duhul.

9. Drept aceea și noi, din zlua in care am auzit acestea, nu incetăm să ne rugăm pentru voi și să cerem ca să vă umpleți de cunoștința voii lui, întru toată înțelepciunea și priceperea duhovnicească.

10. Şi să umblați cu vrednicie (în căile) Domnului, plăcându-i întru toate, aducând roadă întru tot lucrul bun și sporind în cunoștința lui Dumnezeu,

- 311 -

11. Si întărindu vă toate puterile cu tăria măririi lui, toate să le suferiți cu îndelungă răbdare, și cu bucurie,

12. Multămind Tatălui celui ce v'a invrednicit pe voi să aveți parte de moștenirea sfinților, întru lumină.

13. El nesa izbăvit pe noi din stăpânirea întunerecului și ne-a mutat în împărăția Fiului iubirii

14. Intru care avem răscum» părarea și iertarea păcatelor, prin sângele lui.

5. El este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, născut mai înainte

de toată făptura. 16. Căci printrânsul s'au zidit toate, cele din ceruri și cele de pe pământ, cele văzute și cele nevă-zute, fie scaunele, fie domniile, fie incepătoriile, fie stăpânirile. Toate printrânsul și pentru dânsul s'au

17. Si el este mai înainte decât toate și toate întrânsul sunt așes

zate, 18. Și el este capul trupului, (adecă) al Bisericii. El este inceputul, intâiul născut din morți, ca el să fie întru toate cel dintâi.

19. Că întru el bine a voit Dumnezeu să se sălășluiască toată des săvârșirea,

20. Și ca printrânsul toate să le

împace cu sine, cele de pe pământ și cele din ceruri, făcând pace prin sangele crucii sale. 21. (Așa) și pe voi, cari altădată

erați înstreinați și vrășmași și cu mintea către lucruri rele, iată acum v'a impăcat,

22. Prin moartea (Fiului său) în trupul cărnii, ca să vă aibă pe voi

înaintea sa sfinți fără de prihană

și nevinovați,

23. De veți rămânea întem la li intru credință, întăriți și nemișcat din nădejdea Evangheliei, pe ana ați auzit-o, care s'a propovedul la toată zidirea cea de sub cer, il al cărei slujitor m'am făcut ou. Pavel.

Acum mă bucur întru ferințele mele pentru voi și ime plinesc în trupul meu lipsurile năs cazurilor lui Hristos pentru trupul

lui care este Biserica, 25. Al cărei slujitor m'am făcut eu, după slujba pe care mi-a datet mie Dumnezeu pentru voi, ca m vă vestesc deplin cuvântul lui Dumnezeu:

26. Taina cea din veci ascunso și de neamuri (neștiută), iar acum descoperită sfinților săi,

27. Cărora Dumnezeu a voit M le arete ce bogăție de slavă out pentru neamuri taina aceasta, adec Hristos (cel sălășluit) întru vol, na dejdea slavel.

28. Pe acesta il propovedulin noi, sfătuind și învățând pe in omul întru toată înțelepciunea, c să înfățisem pe tot omul desăvaral intru Hristos.

29. Spre aceasta mă și ostene luptându-mă cu ajutorul puteril lu care lucrează cu tărie întru mine

Crestinii să nu se supuie inte lepciunii omenesti celei amanli toare. Cei ce s'au îngropat, pri botez, cu Hristos, împreună cu au și înolat.

i voesc să știți voi cât de un luptă am pentru voi și pentri cei din Laodicheea și pentru toți câți n'au văzut fața mea în trup,

Ca să se mângăe inimile lor, uniți fiind întru dragoste și îmbogățindu-se în încredințarea de-plină a înțelegerii și a cunoștinții tainet lui Dumnezeu, Tatăl lui Hristos.

3. Intru care sunt ascunse toate vistieriile ințelepciunii și ale cu-

noștinții.

4. Şi aceasta v'o spun ca nimeni să nu vă amăgească pe voi eu vorbe ademenitoare.

5. Căci de și cu trupul sunt des parte, dar cu duhul sunt impreună u vol, bucuràndu mă și văzând bunărânduiala voastră și tăria credintei voastre întru Hristos.

6. Deci, precum ați primit pe Hristos Iisus Domnul, întrânsul

să și umblați,

7. Inrădăcinați și zidiți fiind întransul și întărindu-vă întru credință, precum ați învățat, prisosind întru ea cu multămită.

8. Luați seama să nu vă fure pe voi cineva cu filosofia și cu inșelăciunea deșartă, după predanla omenească, după stihiile lumii nu după Hristos.

9. Căci întrânsul locuește, trupește, toată plinătatea dumne-

10. Şi voi sunteți deplini întrânsul, care este capul a toată domula și stăpânirea.

11. Intru el sunteți și tăiați împrejur cu tăiere împrejur nefăcută mană, prin desbrăcarea tru-

pului păcătos al cărnii, prin tăieren imprejur a lui Hristos;

12. (Pentrucă) ingropați fiind impreună cu el prin botez, v'ați il sculat impreună cu el prin cres

dința în puterea lui Dumnezeu,

cel ce lea sculat pe el din morti.

13. Ci pe voi, cari erati morti întru păcate și întru netăierea imprejur a trupului vostru, incă v'a înviat împreună cu dânsul, iertândusvă vouă toate greșalele.

14. Ştergând cu poruncile (Evangheliei) zapisul ce era asupra noa» stră și care era protivnic nouă, pe acela la luat și la pironit pe cruce.

15. El a dezbrăcat (de putere) domniile și stăpânirile (pământului) pe cari biruindu-le prin cruce le-a făcut de ocară.

16. Deci nimeni să nu vă judece pe vol pentru mâncare, sau pentru băutură, sau pentru vreo sărbă» toare, sau lună nouă, sau Sambătă,

17. Care sunt umbra celor viltoare; far trupul (acestel umbre) este al lui Hristos.

18. Nimeni să nu vă amăgească pe voi prin fățarnică smerenie sau prin slujirea îngerilor, sau seme-țindu-se cu cele ce n'a văzut și umflàndu-se în deșert cu mintea

sa cea trupească, 19. Neținând la unirea cu capul, dela care tot trupul, prin incheieturi și legături, iși primește tăria și tocmirea și creșterea (după voia)

lui Dumnezeu.

20. Dacă ați murit impreună cu Hristos pentru stihitle lumii, pen-tru ce, dar, ca și cum ați viețui în lume, tineți obiceiuri (ca acesteal:

21. Nu te atinge! Nu gusta! Nu pipăi?

22. Acestea toate sunt menite pieirii prin intrebuințarea lor după poruncile și învățăturile oamenilor.

23. Ele au, ce e drept, faima ințelepciunii, ca fiind slujbă de bună

COLOSENI

Stătuiri către viața creștinească. Datoriile celor căsătoriți. Părinți și copii. Stăpâni și slugi.

Deci dară, dacă v'ați sculat împreună cu Hristos, căutați cele de sus, unde este Hristos șezând deadreapta lui Dumnezeu.

2. Gândiți vă la cele de sus, iar nu la cele pământești.

3. Căci voi ați murit și viața voastră este ascunsă cu Hristos în Dumnezeu.

4. Când se va arăta Hristos, viața voastră, atunci și voi vă veți arăta împreună cu dânsul întru slavă.

5. Drept aceea, omoriți mădularele voastre cele pământești: curvia, necurăția, patima, pofta cea rea și lăcomia care este slujire la

6. Pentru care vine mânia lui Dumnezeu peste fili neascultării, 7. Cu cari ați umblat și voi cândva, când viețulați întru acele

(păcate).

8. Acum însă lepădați și voi toate acestea: mânia, iuțimea, răutatea, hula și tot cuvântul de rușine din

gura voastră.

9. Nu grăți minciună unul către altul, ci desbrăcându vă de omul cel vechiu și de faptele lui,

10. Îmbrăcați vă întru cel nou, care se innoește prin cunoștință, după chipul celui ce lea zidit pe el.

11. Aici nu mai este Elin sau Iudeu, tăiere împrejur sau netăs

iere imprejur, varvar sau Schil rob sau slobod; ci toate, și întru toate Hristos.

12. Deci îmbrăcați vă ca niște aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și iui biți, întru milostivirile îndurării, im tru bunătate, întru smerenie, întru blândețe, întru îndelunga răbdar 13. Suferind unul pe altul

iertând unul altuia, de are cinevi pārā impotriva cuiva; precui Hristos v'a iertat vouă, așa și voi (să vă iertați unii altora).

14. Dar peste toate acestea in-brăcați-vă întru dragoste, care căt legătura desăvârșirii.

legătura desăvărșirii.
15. Și pacea lui Dumnezeu să domnească în inimile voastre, (căci la ea sunteți chemați ca să fiți un singur trup. Fiți multumitori.
16. Cuvântul lui Hristos să lea cui sară în vol cu toată îmbelsurae.

cuiască în voi cu toată îmbelșugo rea. Invățați vă și întăriți vă unul pe altul cu toată înțelepciunea, fii psalmi și cu cântări duhovnice cântând cu bucurie întru inimile voastre multumiri Domnului.

17. Și orice faceți cu cuvântu sau cu lucrul, toate întru numeli Domnului Iisus să le faceți, prii el multumind lui Dumnezeu Tatălui.

19. Bărbaților, lubițisvă femelia voastre și nu fiți amarnici cu el 20. Copiilor, ascultați de părinii

voștri întru toate; că aceasta e bine plăcut înaintea Domnului.

21. Părinților, nu vă întărâis! împotriva fillor voștri, ca să nuci plarză nădejdea.

22. Slugilor, ascultați întru tost de stăpânii vostri cei trupești, n slujindu-le numai de ochii lunii ca niște fățarnici, ci din inin-curată și cu frica lui Dumnezea

23. Şi orice faceți din suflet să faceți, ca Domnului, iar nu ca oamenilor,

24. Bine știind că dela Domnul veți lua răsplata moștenirii. Slujiți Domnului Hristos.

25. Iar cel ce face nedreptate, nceluia cu nedreptatea ce a făcut se va plăti; căci (la Dumnezeu) nu este părtinire.

Sfătuire la rugăciune și înțelep: ciune. Închinăciuni.

Stăpânilor, să dați slugilor ce este cu dreptul și ce este cu tocmeală, știind că și voi aveți Domn în ceruri.

2. Stărulți în rugăciune, prive-

ghlați întru ea cu multumită!

3. Așijderea rugați vă și pentru nol, ca Dumnezeu să ne deschiză nouă ușa cuvântului, să vestim taina lui Hristos, pentru care și munt legat,

4. Şi să o arăt pe ea, precum ini se cuvine a grăi. 5. Umblați cu chibzuială cu cei ce sunt afară (de Biserică). Răstumpărati vremea.

6. Cuvântul vostru să fie tots drauna plăcut, dres cu sare, ca stiti cum trebue să răspundeți Decărula.

7. Cele despre mine toate vi va spune vouă Tihic, iubitul meu frate și redincios slujitor și impreună lucrător întru Domnul.

. Chiar pentru aceasta leam și trimis la voi, ca să afle vești des sore voi și să mângăe inimile

9. (Leam trimis) impreuna ... Onisim, credinciosul și iubitul m stru frate, care este dintre Ei vă vor spune vouă toate cele de aict.

10. Inchină-se vouă Aristorii cel impreună cu mine robit il Marcu, nepotul lui Varnava, peni tru care atl primit porunci; cand va veni la voi, să l primiți bine pe dânsul.

11. Şi lisus ce se cheamă lust Din tăierea împrejur, numai aces știa sunt împreună lucrătorii mei pentru împărăția lui Dumnezeu și el au fost mangăerea mea.

12. Inchină se vouă Epafra, care este dintre voi, sluga lui Hristos care se nevoește pururea pentru voi în rugăciunile sale, ca să fiți desăvârșiți și plini de tot ce este după voia lui Dumnezeu.

13. Căci mărturisesc de dânsul, că are râvnă multă pentru voi și pentru cei din Laodicheea și din Ierapoli.

14. Inchină-se vouă Luca, dof-torul cel iubit și Dima. 15. Spuneți închinăciune fraților

celor din Laodicheea și lui Nimfa

și bisericii din casa lui. 16. Și dupăce se va ceti epise tolia aceasta de către voi, faceți ca să se citească și în biserica Lao. dichenilor, iar cea din Laodicheea să o cetiți și voi.

17. Şi spuneți lui Arhip: Vezi de ti implineste (bine) slujba pe care ai primito dela Domnul.

18. Inchinăciunea (e scrisă) cu mâna mea, a lui Pavel. Aduce-ți-vă aminte de lanțurile mele; Darul fie cu voi!

INTÂIA CARTE A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE TESALONICHENI

Pavel laudă creștineștile nes pointi ale Tesalonichenilor.

Pavel și Siluan și Timotei, bi-sericii Tesalonichenilor întru Dumnezeu Tatăl și Domnul Iisus Hristos: Dar vouă și pace!

2. Multumim lui Dumnezeu pus rurea pentru voi toți, când vă pomenim pe voi în rugăciunile noastre,

3. Și ne aducem aminte înaintea lui Dumnezeu și a Tatălui nostru, de lucrul credinții voastre și de osteneala dragostei și de stator-nicia nădeidii întru Domnul nostru lisus Hristos.

4. Noi știm, de Dumnezeu iubiți frați, că ați fost aleși.

5. Căci propoveduirea noastră nu s'a făcut la voi numai în cu-vânt, ci și întru putere prin Duhul sfant și întru deplină încre-

dințare, precum (înșivă) știți în (chip am fost între voi, pentre voi

6. Iar voi v'ați făcut următori nouă și Domnului, primind ci vântul întru necazuri multe, dan cu bucuria Duhului sfânt,

7. Incât v'ați făcut pildă tuturor celor ce cred in Machedonia și Ahaia.

8. Pentrucă dela voi s'a ventit cuvântul Domnului nu numai in Machedonia și Ahaia, ci credina voastră cea întru Dumnezeu să lățit în toate locurile, încât nu trebue să mai grăim noi ceva,

9. Căci toți povestesc ce fel di primire am aflat la voi și cun v'ați întors la Dumnezeu dela idoll slujind Dumnezeului celui viu 7 adevărat,

10. Şi aşteptând pe Fiul său din ceruri, pe care lea învlat din morți pe lisus, care ne izbăvește pe nel de mânia cea viltoare.

2. Pavel dorește să vază pe Tesa-lonicheni, se bucură de ei si îngrijește ca ei să fie desăvârșiți.

aci voi știți, fraților, că venirea noastră la voi n'a fost zadarnică;

2. Ci după ce am pătimit și am lost ocăriți, precum știți, în Filipi, am îndrăsnit întru Dumnezeul nostru să grăim către voi Evan-ghelia lui Dumnezeu, cu multă nevointă.

3. Pentrucă propoveduirea noa-Mră nu era din înșelăciune, nici din vreun gând necurat, nici din

vicleşug;

4. Ci precum am fost găsiți de Dumnezeu vrednici a ni se încredința Evanghelia, așa grăim: Nu căutând a plăcea oamenilor, ci lui Dumnezeu celui ce cearcă inimile noastre.

5. Căci - Dumnezeu îmi este mortor - niciodată nu ne-am arălat printre voi cu vorbe de lingupire, precum știți, nici cu gând

de castig;

6. Nici nu am căutatslava oame ullor, nici dela voi, nici dela alții, macar că puteam, ca niște apo-ntoli ai lui Hristos, să ne purtăm ou voi mai aspru.

7. Ci noi ne am purtat cu blân.

dețe în mijlocul vostru, ca o îngri-litoare care-și încălzește pe fiii săi.

8. Astiel noi, din iubire pentru voi, eram bucuroși a vă da vouă nu numai Evanghelia lui Dumnenumai Evangnella ini Dunnes ieu, ci și sufletele noastre, atât ne crați de dragi. 9. Vă aduceți aminte, fraților, de ostenelile și de nevoluțele noa-

tire; căci lucrând ziua și noaptea,

ca să nu îngreulem pe vreunul din vol, v'am propoveduit Evan-ghelia lui Dumnezeu.

10. Voi înșivă sunteți martori, și Dumnezeu, cu câtă cuvioșie și dreptate și neprihănire ne-am pur-

tat printre voi cei credinciosi. 11. Precum bine stiți, ca un părinte pe fiii săi, așa v'am povățuit și v'am mângăiat pe fle-

care din voi,
12. Şi v'am indemnat să umblați cu vrednicie înaintea lui Dumnezeu, care v'a chemat pe voi la împărăția și la slava sa.

13. Drept aceea și noi neince-tat multumim lui Dumnezeu, căci voi luând cuvântul lui Dumnezeu cel auzit dela noi, nu ați luat un cuvânt omenesc, cl, precum este cu adevărat, cuvântul lui Dumnezeu, care și lucrează întru vol

cei ce credeți.

14. Căci voi, fraților, v'ați făcut
următori bisericilor lui Dumnezeu celor ce sunt în Iudeea, întru Hristos Iisus; căci și voi aceleași ați pătimit dela cei de un neam cu voi, ca și ele dela ludei,

15. Cari și pe Domnul lisus l-au omorit și pe prorocii lor, și pe noi ne-au prigonit, și lui Dumnezeu nu-i sunt plăcuți, și tuturor oamenilor se impotrivesc.

16. El ne opresc pe nol să propovedulm păgânilor ca să se mântulască, umplând astfel pururea măsura păcatelor lor. Dar, în sfârșit, a ajuns asupra lor mânia (lui

Dumnezeu).

17. Noi însă, fraților, rămâind despărțiți de voi până astăzi cu trupul, dar nu cu inima, mai mult ne-am sârguit, cu mare dor, să vedem fața voastră.

18. De accea am vrut să venim la voi, mai ales eu, Pavel, și odată și a doua oară, dar nesa impies decat satana.

19. Căci care este nădejdea noastră, sau bucuria, sau cununa de laudă, dacă nu veți fi voi înain. tea Domnului nostru Iisus Hristos, intru a lui venire?

20. Cu adevărat voi sunteți slava noastră și bucuria noastră.

Rugăciune pentru sporirea și întărirea în credință a Tesalonia chenilor.

Drept aceea, ne mai putând rābda, am hotārīt sā rāmās nem singuri in Atena,

2. Şi am trimis pe Timotei, fras tele nostru și slujitorul lui Dumnezeu și ajutătorul nostru întru Evanghelia lui Hristos, ca să vă mângăe pe voi și să vă întărească întru credința voastră,

3. Ca nici unul să nu se clătească din pricina necazurilor de acum. Căci singuri știți că spre aceasta suntem puși.

4. Căci și când am fost la voi, v'am spus vouă de mai nainte că vom avea necazuri, precum știți că s'a și întâmplat.

5. Drept aceea și eu, nerăbdăs tor fiind, am trimis ca sà cunosc credința voastră, ca nu cumva să vă fi ispitit pe voi ispititorul și osteneala noastră să fie zadarnică.

6. Acum insă, venind Timotei dela voi la noi și aducându-ne vești bune despre credința și dragostea voastră și că aveți bună amintire de noi pururea, dorind

să ne vedeți pe noi, precum și nol

7. Pentru aceasta, cu tot necazul și nevoia noastră, ne am mângăi iat, fraților, pentru credința voastră.

8. Căci acum noi suntem vii, dacă voi stați neclintiți întru Domnul.

9. Căci ce multumită vom putea da lui Dumnezeu pentru voi, pens tru toată bucurla cu care ne bus curăm pentru voi, înaintea Dume nezeului nostru?

10. Noaptea și ziua ne rugăm peste măsură, ca să vedem fața voastră și să împlinim lipsurile cres dinței voastre.

11. Iar însuș Dumnezeu și Tatăl nostru și Domnul nostru Iisus Hristos să îndrepteze calea noastră către voi!

12. Şi pe voi să vă îmbogățească Domnul și să vă facă să prisosiți în dragostea unuia către altul al către toți, precum suntem și noi

13. Să întărească înimile voastre ca să fiți fărà de prihană intru sfințenie inaintea lui Dumnezeu il Tatălui nostru, la venirea Dome nului nostru Iisus Hristos, cu toll sfintii săi.

Sfaturi spre înfrânare, dreptate, milostenie și muncă. Pavel mâna găe pe cei întristați pentru cei adormiti cu credința în învierea mortilor.

Mai departe, vă pofitm pe vol, fraților și vă îndemnăm îne tru Domnul lisus, precum ați luat dela noi povață în ce chip se cue vine vouă să umblați ca să plas ceți lui Dumnezeu, așa să prisoalti mereu.

2. Pentrucă știți ce porunci v'am dat vouă prin Domnul Iisus.

3. Căci aceasta este voia lui Dumnezeu: sfințirea voastră, ca să vă feriți de desfrânare.

4. Să știe fiecare din voi să-și stapanească vasul său întru sfintenie și cinste,

Nu întru patima poftelor, ca păyânii cari nu cunosc pe Dumnezeu.

6. Să nu fiți nedrepți și lacomi în rebile voastre cu frații, de vreme Domnul este răsbunător pentru toate acestea, precum v'am spus vouă și mai înainte și v'am dat dovezi.

7. Căci nu ne•a chemat pe noi Dumnezeu la necurăție, ci la sfin-

tente.
8. Drept aceea, cel ce defăi mează nu defăimează un om, ci De Dumnezeu care v'a dat vouă Duhul său cel sfânt.

9. lar despre iubirea de frați hu trebue să vă mai scriu vouă; raci voi înșivă sunteți învățați (Iula Dumnezeu, ca să vă iubiți sinul pe altul.

10. Și aceasta o și faceți față de toți frații din toată Machedonia. vă rugăm pe voi fraților, să faceți și mai mult!

11. Nevoiți vă a trăi în liniște, 10 nd va faceți datoria și să lu-trați cu mâinile voastre, precum m poruncit vouă.

12. Umblați cuviincios cu cei (im afară, și de nimic să nu aveți

tichuință.

13. Či pu voesc să nu stiti voi. hatilor, despre cei ce au adormit, ca să nu vă întristați ca ceilalți cari n'au nădejde. 14. Pentrucă de credem că linum

a murit și a înviat, tot oșa (cre-dem că) Dumnezeu pe cel adormiți intru lisus aduce-l-va impreună cu el.

15. Aceasta v'o spunem vouă după cuvântul Domnului, că noi cei vii, cari vom fi rămași la venirea Domnului, nu vom intrece întru nimic pe cel adormiți.

16. Căci însus Domnul, după porunca dată cu glasul Arhane ghelului și cu trâmbița lui Dumnezeu, se va pogori din cer, și cei morți întru Hristos vor învia

intal.

17. După aceea, noi cel vii cari vom fi rămași, împreună cu dânșii vom fi răpiți în nori, întru întâmpinarea Domnului, în văzduh; și așa pururea cu Domnul vom fi.

18. Drept aceea, mangăiați-vă unii pe alții cu cuvintele acestea.

A doua venire a lui Hristos. Supunere către mai marii noștri.

I ar de vremea și sorocul (ventrii), fraților, nu aveți trebuință să vă scriem vouă. 2. Căci însivă stiți prea bine

că ziua Domnului va veni așa, ca un fur noaptea.

3. Atunci când vor zice: Pace și liniște? atunci fără de veste va veni peste dânșii pieirea, așa cum vin durertle facerti peste (femeen) însărcinată, și nu vor scăpa.

4. Voi însă, fraților, nu sunteți intru întuneric, ca să vă apuce ziua aceea ca un fur.

să fim treji.

5. Ci voi toți sunteți fii ai luminei și fii ai zilei; nu suntem ai nopții, nici ai întunericului. 6. Drept aceea, să nu dormim ca și ceilalți, ci să priveghiem și

7. Pentrucă cei ce dorm, noaptea dorm, și cel ce se îmbată, noaptea se îmbată.

8. Iar noi ai zilei fiind, să fim treji, îmbrăcându-ne în zaua credinței și a dragostei și în coiful nădejdii de mântuire.

9. Căci nu ne a pus pe noi

10. Care a murit pentru noi,

11. De aceea, mângăiați vă unul

12. Vă mai rugăm, fraților, să

cinstiți pe cei ce se ostenesc pen-tru voi și pe mai marii voștri întru Domnul și pe cei ce vă invață

pe voi;

13. Să le arătați lor osebită dragoste, pentru lucrul lor. Trăiți în pace unii cu alți.

14. Dar vă rugăm pe voi, fras tilor: Dojeniți pe cei fără de rân-

ca noi, fle că veghiem, fie că dors mim, impreună cu el să viețuim.

pe altul și zidiți vă unul pe altul, precum și faceți.

Dumnezeu spre mânie, ci spre dobândirea mântuirii prin Domnul

nostru lisus Hristos,

duială, mângăiați pe cei dosădiți sprijiniți pe cei neputincioși, fiți îndelung răbdători către toți. 15. Luați seama să nu răspla

tească cineva cuiva răul cu rău ci pururea cele bune să le căutați și unul către altul, și către toți

16. Bucurațievă pururea. 17. Rugați vă neincetat.

18. Multumiți pentru toate, căci aceasta este voia lui Dumnezeu intru Hristos Iisus, pentru voi. 19. Duhul să nu l stingeți.

20. Prorociile să nu le defăimați. 21. Toate să le ispitiți; ce este

bun să țineți. 22. Feriți•vă de orice lucru rău. 23. Iar Dumnezeul păcii să vă sfințească pe voi desavârșii, și duhul vostru și sufietul și tru-pul să se păzească fără de prihană la venirea Domnului nostru lisus

Hristos.

24. Credincios este cel ce via chemat pe voi. El va și implini. 25. Fraților, rugați-vă pentru

26. Fratilor, spuneți închinăciune tuturor, cu sărutare sfântă.

27. Juru-vă pe voi întru Dom-nul, ca să se citească epistolia aceas sta tuturor sfinților frați.

28. Darul Domnului nostru Ilsus Hristos cu voi. Amin.

A DOUA CARTE A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE TESALONICHENI

1.

Multămire pentru credința Tes Malonichenilor și rugăciune pen= tru desăvârșirea lor.

Pavel și Siluan și Timotel, bi-sericii Tesalonichenilor întru Dumnezeu Tatăl nostru și întru Domnul Issus Hristos:

2. Dar vouă și pace, dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Imus Hristos.

5. Fraților, datori suntem să liulțumim lui Dumnezeu pururea pentru voi, precum se cuvine, ribel mult crește credința voastră 🔰 dragostea unuia către altul se inmulteste in flecare din voi.

4. Așa încât și noi înșine ne Dumnezeu pentru statornicia și firedința voastră în toate prigo-nirile și necazurile pe care le su-

5 Este un semn al dreptet ju-

decăți a lui Dumnezeu, că sun-teți vrednici de împărăția lui Dum-

nezeu pentru care și pătimiți, 6. De vreme ce cu dreptate este la Dumnezeu să răsplătească cu necaz celor ce vă necăjesc

pe voi,
7. lar vouă, celor necățiți, să
vă dea odihnă cu noi, atunci
când se va arăta din cer Dom-

nul lisus cu îngerii puterii sale, 8. În văpae de foc, și când va face răsbunare împotriva celor ce nu cunosc pe Dumnezeu și a celor ce nu ascultă de Evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos.

9. Unti ca aceștia vor lua pedeapsă pierirea veșnică dela fața Domnului și dela slava puterii lui,

10. În ziua aceea când va veni să se preamărească întru sfinții săi

1. 8: Is. 66, 15; Ier. 10, 25; Ps. 79, 6. 9: Is. 2, 10. 19. 21. 10: Ps. 89, 7; 68, 36; Is. 49, 3; 2,

11, 17,

1. 11

11. De aceea ne şi rugăm pururea pentru voi, ca Dumnezeul nostru să vă facă vrednici de chemarea sa şi să plinească, intru putere, toată bunăvoința voastră spre bunătate şi tot lucrul credinței

voastre, 12. Ca să se preamărească numele Domnului nostru Iisus Hristos întru voi și voi întru el, după darul Dumnezeului nostru și al Dom-

nului lisus Hristos.

2.

Despre Antihrist, Sfârșitul lumii. Multumire pentru credința Tesalonichenilor.

Tar despre venirea Domnului nos stru Iisus Hristos și despre a noastră adunare cu dânsul, vă rus găm pe voi, fraților,

2. Să nu vă clătiți prea degrab din cugetul vostru, nici să vă spăimântați – nici de vreun duh, nici de vreun cuvânt, nici de vreo epistolie, ca şi cum ar fi trimisă de noi, cum că ar fi şi sosit ziua lui Hristos.

3. Să nu vă amăgească pe voi nimeni nici într'un chip. Căci (ziua aceea) nu va veni până ce nu va veni mai întâi căderea dela credință şi nu se va arâta omul păcatului, fiui pierzării,

4. Protivnicul, care se va înălța mai pre sus de tot ce se cheamă Dumnezeire sau sfințenie, așa încât va ședea în Biserica lui Dumne

zeu, dându-se pe sine drept Dum-

nezeu.

5. Nu vă aduceți aminte our că încă fiind la voi v'am spus vond aceste lucruri?

6. Şi acum ştiţi ce-l opreşle ca să nu se arate el decât la vin-

mea sa.

7. Căci iată taina fărădelegii esti
la lucru, numai cât cel ce o țini
în loc acum trebue să fie dat la

o parte.
8. Și atunci se va arăta cel fărodelege, pe care Domnul lisus il
va ucide cu suflarea gurii sale il
l va pierde cu strălucirea venitii
sale.

9. Venirea acelula va fi, prin lucrarea satanel, insoțită de ta felul de puterl, de semne și de minuni ale minclunii, 10. Și de amăgiri mincinoau

pentru cei pieritori, pentrucă na primit dragostea de adevăr ca se mântuiască.

11. De aceea, Dumnezeu le trimite lor puteri să î înșele, ca i să crează minciunii,

12. Ca să se osândească toțt ce n'au crezut adevărului, ci iubit nedreptatea.

13. Iar noi, datori suntem pururea, fraților iubiți de Domnul, mulțumi lui Dumnezeu pentru vei că Dumnezeu v'a ales pe voi dinininceput spre mântuire intru silutea Duhului și intru credința advirului,

14. La care v'a chemat pe via prin Evanghelia noastră, spre die bândirea slavei Domnului nostru lisus Hristos.

15. Drept aceea, fratilor, stay

neclintiți și țineți predaniile pe care le-ați învățat, fie prin cuvânt, fie prin epistolia noastră.

16. Iar insuş Domnul nostru lisus Hristos şi Dumnezeu, Tatâl nostru, care ne-a lubît pe noi şi ne-a dat, prin darul său, mângăere veşnică şi bună nădejde,

17. Să mângăe inimile voastre l să vă întărească pe voi în tot uvântul și lucrul cel bun.

3.

Indemnare la rugăciune și la muncă. Ferirea de cei fără de rânduială.

Mai departe, rugați•vă, fraților, pentru noi, ca Evanghelia Domnului să se lățească și să se lăvească, așa ca la voi,

2. Și ca să ne izbăvim de oamenii răi și vicieni; căci credința nu este a tuturor.

3. Dar credincios este Domnul.
Il vă va întări pe voi şi vă va
păzi de cel viclean.

4. Cât despre voi, nădăjdulm intru Domnul că cele ce porunilm vouă le faceți și le veți face.

5. Domnul så indrepteze inimile voastre spre dragostea lui Dumnezeu si spre råbdarea lui iristos!

6. Fraților, vă poruncim vouă, îttru numele Domnului nostru lum Hristos, să vă feriți de tot ratele care umblă fără de rângululă și nu după predania primită dela noi.

7. Căci voi înșivă știți cum turbuc să ne urmați nouă; căci noi n'am umblat fără de rânduială între voi, 8. Nici n'am mâncat în dar

8. Nici n'am mâncat în dar păine dela niment; ci întru osteneală și nevoință am lucrat noaptea și ziua, ca să nu îngreulem pe nimeni din voi.

 Nu doar că n'avem puterea aceasta, ci ca să vă dăm o pildă în noi, cum să ne urmați nouă.

10. Căci și când eram la voi ~ această poruncă v'am dat•oı Dacă cineva nu voește să lucreze, nici să nu mănânce.

11. Auzim însă că pe la voi umblă unii fără de rânduială, nelucrând nimic, ci ținându-se numai de iscodiri.

12. Unora ca aceștia le poruncim și îi îndemnăm întru Domnul nostru lisus Hristos, ca să-și mănânce pâinea lor muneind în liniște.

liniște. 13. Dar voi, fraților, nu slăbiți în a face bine.

14. Iar de nu ascultă cineva de cuvântul nostru din epistolia acedsta, pe acela să-l însemnați și să nu vă însoțiți cu el, ca să se rușineze.

15. Să nu-l socotiți însă ca pe un vrășmaș, ci să-l sfătuiți ca pe un frate.

16. Iar Domnul păcii să vă dea vouă pace pururea în toate. Domnul fie cu voi cu toți?

17. Inchinăciunea mea (scrisă) cu mâna mea, a lui Pavel; acesta este semnul meu în orice epistolie. Asa scriu.

Așa scriu. 18. Darul Domnului nostru lisus Hristos cu voi cu toți?

2. 4: Dan. 11, 36; Ezech. 28, 2.

8: Is. 11, 4; Iov 4, 9.

INTÂIA CARTE A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE TIMOTEI

1.

Invåtatura Legii celei vechi și a Evangheliei lămurită de Pavel cu pilda sa.

Pavel, apostol al lui lisus Hristos, după porunca lui Dumnezeu Mântuitorul nostru și a lui lisus Hristos, nădeidea noastră,

2. Lui Timotei, adevăratului fiu întru credință: dar, milă și pace dela Dumnezeul Tatăl nostru și dela Hristos lísus, Domnul nostru.

3. Când am plecat in Machedonia, te-am rugat să rămâi in

Efes, ca să sfătuești pe unii să nu învețe invățături streine, 4. Nici să la aminte la basme

st la spite de neamuri fără de sfârșit, cari stârnesc mai mult cer-turi decât (intăresc) orânduirea lui Dumnezeu cea întru credință.

5. Tinta poruncii este dragostea din inimă curată și din cuget bun și din credință nefățarnică. 6. Ci unii rătăcind dela acestea,

s'au intors la cuvinte desarte. 7. Vrand să fie învățători de

lege, nu se pricep nici ce să grăs iască, nici ce să dovedească.

8. Știm că legea este bună, die o tine omul după lege; 9. (Dar trebue să mai știm),

legea nu este pusă pentru om drept, ci pentru cei fărădelege nesupusi, pentru cel necredincie și păcătoși, pentru cei necuvit și spurcați, pentru ucigașii de ta și de mumă, pentru ucigaști oameni,

10. Pentru curvari, pentru domiți, pentru tâlhari, penimincinoși, pentru cei ce se jui strâmb și pentru tot ce se imp trivește învățăturii sănătoase, 11. După Evanghelia slavel

ricitului Dumnezeu, care mi încredințat mie.

12. Multumesc celui ce întărit pe mine, lui Hristos IIn Domnul nostru, că m'a soro vrednic și m'a pus în slujbs

13. Pe mine cel ce mai insim eram hulitor și prigonitor și oritor. Ci am fost miluit, căci il neștiință am lucrat întru neces dința mea. 14. Dar s'a înmulțit harul Doi

nului nostru, prin credința și dia gostea cea întru Hristos Ilsus,

15. Vrednic de încrederea și de toată primirea este cuvântul că Firistos Iisus a venit în lume să mantuiască pe cei păcătoși, dintre pari cel dintài sunt eu.

16. Şi tocmai pentru aceasta im fost miluit, ca intru mine in-lai să-și arate lisus Hristos toată indelunga răbdare, drept pildă ceor ce aveau să crează întrânsul spre viața cea veșnică.

17. Impăratului veacurilor, celui nemuritor și nevăzut, singurului Dumnezeu, fie cinstea și slava în vecti vector. Amin?

18. Fiule Timotei, această por funcă ți-o încredințez ție, după prorociile cari s'au făcut mai înainte despre tine, ca să te lupți, liupă povața lor, lupta cea bună,

19. Avand credința și cugetul bun, pe care unii lepădându-le, Orabla credinții lor s'a sfărâmat.

90. Dintru aceștia sunt Imeneu Alexandru, pe cari i am dat sas nnel, ca să învețe a nu mai huli.

2

Rugaciunea să se facă pentru toți, protutindenea și cu inimă curată. Unul este Dumnezeu și unul Mija veltorul. Invätatoril så fie bårs batt, tar nu temet.

Roguevă deci, înainte de toate, nije faceți rugăciuni, cereri, mije halet și multumite pentru toți oacoenii,

2. Pentru impărați și pentru toți Parl sunt în dregătorii, ca să pes Preem viață lină și cu odifină hiru toată cuvioșia și buna cu-

3. Căci aceasta este lucru bun

și primit înaintea lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, 4. Care voește ca toți oamenii

să se mântulască și să vie la cu-

noștința adevărului. 5. Pentrucă unul este Dumnezeu, unul este și mijlocitorul între Dumnezeu și între oameni, omul lisus Hristos,

6. Care s'a dat pe sine pret de răscumpărare pentru toți, precum s'a adeverit la vremea sa. 7. Spre aceasta sunt pus eu

propoveduitor și apostol - adevăr grăesc, nu mint - învățător pă: gânilor, întru credință și întru ade-

8. Voesc, dar, să se roage băra bații în tot locul, ridicând mâini curate, fără mânie și fără gâlceavă.

9. Aşijderea şi femeile să se imbrace cuviincios, cu sfială și cu bună socoteală, nu împodobine du-se cu împletiturile părului, sau cu aur, sau cu mărgăritare, sau cu haine scumpe,

10. Ci împodobindu-se cu fapte

bune, precum se cuvine unor femei cari s'au dăruit evlaviei.

11. Femeea întru tăcere să învețe, cu toată ascultarea.

12. Nu ingăduesc femeil să învețe, nici să și stăpânească băr batul, ci să stea liniștită;

13. Căci Adam s'a zidit întâi, apoi Eva. 14. Şi nu Adam s'a amăgit, ci

femeea fiind amăgită s'a săvârșit

călcarea poruncii. 15. Dar se va mântuî (şi ea) prin nașterea de prunci, de va petrece întru smerenie, întru cre-dință, întru dragoste și întru sfin-

Episcopti și diaconti. Taina dumnezeestti întrupări.

devărat este cuvântul, că de A devărat este cuvului, poftește cineva episcopie, bun lucru poftește.

2. Se cade însă episcopului să fie fără de prihană, bărbat al unei femei, treaz, întreg la minte, cucernic, primitor de streini, destoinic să învețe,

 Nebettv, negrabnic a bate,
 ci blând, nesfadnic, neiubitor de argint,

4. Bine chivernisindusi casa sa, având copii ascultători și plini de toată bunăcuviința.

5. Căci dacă cineva a sa casă nu știe să și o chivernisească, cum va purta grijă de biserica lui Dum-

6. Episcopul să nu fie de curând botezat, ca să nu se trufească și să cază în osânda diavolului.

7. Mai trebue să aibă mărturie bună dela cei din afară, ca să nu cază în ocară și în cursa diavos lului.

8. Așiiderea, diaconii să fie cucernici, nu indoiți la cuvânt; ne băutori de vin mult, neagonisi tori de câștig urit,

9. Ci având taina credinții întru

cuget curat.

10. Aceștia mai întâi să se ispitească, și de vor fi fără de prihană, să se diaconească.

11. Așijderea, femeile lor să fie cucernice, neclevetitoare, nelimbute, treze, credincioase intru toate.

12. Diaconii să fie bărbați al unei femei, bine chivernisindussi copiii și casele lor.

13. Căci cei ce slujesc bine bună treaptă își agonisesc lorus și multă îndrăzneală în credința cea întru Hristos lisus.

14. Acestea ți le scriu ție, nă dăiduind să viu la tine fără zăs bavă;

lar de voi zăbovi, să știi cum trebue să te porți în casa lui Dumnezeu, care este biserica Dume nezeului celui viu, stalp și întărire adevărului.

16. Şi cu adevărat mare este taina creștinătății: Dumnezeu s' arătat în trup, s'a îndreptat în Du hul, a fost văzut de îngeri, a fost propoveduit între neamuri, a font crezut în lume și s'a înălțat întru slavă.

Despre învățătorii cei mincinost Indemn la evlavie.

Duhul însă grăește lămurit, D în vremile cele de apoi unii se vor depărta dela credință, luând aminte la duhurile cele înșelătoare și la învățăturile cele drăcești,

Ale celor ce întru fățărie gräesc minciuni și cari sunt in fierați în cugetele lor.

Ei opresc (pe oameni) sil căsătorească și să guste din unele bucate pe care Dumnezeu les făcut ca să se împărtășească (din ele) cu multumită cei credinologi și cei ce au cunoscut adevărul

4. De vreme ce orice făptură a lui Dumnezeu este bună și ni mic nu este de lepădat, daca m ia cu multumită.

Căci se sfințește prin cuvăne tul lui Dumnezeu și prin rugăs clune.

6. De vei spune fraților acestea toate, vei fi slugă bună a lui lisus Hristos (și te vei arăta) hrănit cu cuvintele credinții și ale bunei în-

vățături pe care ai urmat-o. 7. Iar de basmele cele lumești il băbești te ferește, și te deprinde

pe tine cu buna cucernicie. 8. Căci deprinderea trupească este putin folositoare, lar buna cuvernicie întru toate e de folos, avand făgăduința vieții de acum il a celei viitoare.

9. Adevărat este cuvântul acesta vrednic de toată primirea.

10. Căci pentru aceasta ne ostenim și ne luptăm. Pentrucă ne-am pus nădejdea în Dumnezeul cel viu, care este Mântuitorul tuturor namenilor și mai vârtos al celor credinciosi.

11. Acestea să le poruncești și

le inveți.

Tinerețele tale nimeni să nu defaime, ci te fă pildă credinclosilor cu cuvantul, cu purtarea, u dragostea, cu credința, cu cu-

Mila.
13. Până ce voi veni, deprinde te mi cetitul, cu povățuirea, cu în-

vatatura.

14. Nu nesocoti harul care este intru tine, care ți s'a dat prin prostucie, cu punerea mâinilor preoției.

La acestea să cugeți, spre avestea să năzuești, ca pricopseala la pă fie vădită pentru toți.

•_{5.}

Cum sà se poarte cu fiecare. Váduvele si povățuirea lor. Cinstirea preofilor.

De cel bătrân să nuel infrunți, ci să l indemni ca pe un pă.

rinte; pe cel mai tineri, ca pe niște frați;

2. Pe bătrâne, ca pe niște maici; pe tinere, ca pe niște surori, intru toată curăția.

3. Pe văduve cinstește le, pe cele cu adevărat văduve.

4. Iar dacă vreo văduvă are copii sau nepoți, ei să învețe mai întâi a-și chivernisi casa lor întru evlavie și să dea cinstire părin-tilor, pentrucă așa este bine și înaintea lui Dumnezeu.

5. Cea cu adevărat văduvă şi singură nădăjduește în Dumnezeu și petrece în rugăciuni și în cereri

ziua și noaptea.

6. lar ceea care iubeste desfătarea, este moartă de vie.

7. Spune-le și acestea, ca să fie

fără de prihană.

8. Iar dacă cineva nu poartă grijă de ai săi și mai vârtos de ai casei sele, de credință s'a les pădat și este mai rău decât cel necredincios.

9. Văduva pusă între văduve să nu aibă mai puțin de șasezeci de ani și să fi fost temeia unui

singur bărbat,

10. Şi (să fie) cunoscută după fapa tele ei cele bune: fie că a crescut fe ciori, fie că a primit pe streini, fie că a spălat picioarele sfinților, fie că a ajutat celor necăjiți, fie că a fost gata la tot lucrul bun.

11. Iar de văduvele cele tinere te ferește; căci când se înfierbântă împotriva lui Hristos, vor să se

mărite, Şi-și adună osândă, pentrucă și au călcat făgăduința cea dintâi.

13. Pe lângă aceasta deprina zându-se la lenevie, umblă din casă în casă; și nu numai (că sunt) lenese, ci și limbute și isco.

ditoare, grăind cele ce nu se cade. 14. Drept aceea, hotărăsc ca cele tinere să se mărite, să nască fii, să și vază de case, ca să nu dea pros tivnícului niclo pricină de ocară. 15. Că iată unele s'au întors, ca

să meargă după satana.

16. lar dacă vreun credincios sau vreo credincioasă are văduve în casă, să le ajute, ca să nu se în: greuieze biserica, ci să poată ajuta pe cele cu adevărat văduve.

17. Preoții cei ce și țin bine dregătoria de îndoită cinste să se învrednicească, mai ales cei ce se ostenesc întru cuvânt și învățătură.

18. Că zice scriptura: Să nu legi gura boului care treeră. Șt: vrednic este lucrătorul de plata sa.

19. Impotriva preotului nu primi pâră, fără numai cu doi sau cu trei martori.

20. Pe cei ce păcătuesc mustră-i in fața tuturor, ca și ceilaiți să aibă frică.

21. Juruste înaintea lui Dumnes zeu și a Domnului Iisus Hristos și a îngerilor lui celor aleși, că să păzești aceasta fără prejudecată și

nimic să nu faci cu părtinire.

22. Măinile prea degrab pe nimeni să nu ți le pui, nici să nu te faci părtaș la păcate streine. Păs

zeste te curat.

23. De acum nu mai bea numai apă, ci folosește și puțin vin pentru stomacul tău și pentru des sele tale slăbiuni.

24. Păcatele unor oameni sunt vădite și merg mai înainte la ju-decată, far ale altora se vădesc mai târziu.

5. 18: A doua Lege 25, 4; 24, 15.

- 328 -

25. Aştiderea şi faptele cele bunc vădesc, și nici cele ce sunt altiel nu se pot ascunde.

Despre robi. Ferirea de lacomie Popatuirea bogatilor la smere nie și milostenie.

âți se găsese sub jugul robiel. să și socotească pe stăpânii lor vrednici de toată cinstea, ca să nu fie hulit numele lui Dumnezeu 🎢 învățătura.

2. Cei ce au stăpâni credinciosi, să nu i defaime pentrucă sunt fratle ci mai vârtos să le slujească, pene trucă primitorii bunei lor slujiri sunt credincioși și iubiți. La ace stea să i înveți și să i îndemni.

3. Iar de învață cineva altici și nu urmează cuvintele cele săs nătoase ale Domnului nostru lisus Hristos și învățătura cea după bui

na credință,
4. Acela s'a trufit, neștiind mic, ci bolnăvindu-se de boala in trebărilor și a vorbăriei din cari se naște pizma, pricirea, huick prepusurile cele viclene,

5. Gâlcevile cele desarte ale na tenilor celor stricați la minte d menilor celor stricați lipsiți de adevăr, cari socotese evlavia este mijloc de agonisent

6. Da, evlavia și multumirea este o agoniseală mare.

7. Căci n'am adus în lume nis mic, după cum nici nu putem

scoate ceva din ea.
8. Ci având hrană şi îmbrăcăs
minte, cu acestea să fim îndestulați

 Cei ce vor să se îmboțiie țească însă cad în ispite și în cura și în multe poste fără de socoteală și vătămătoare, cari cufundă pe oameni în osândă și în pierzanie.

10. Căci rădăcina tuturor răutăților este iubirea de argint; iar ceice au poftiteo au rătăcit dela credință, gătindu-și ei înșiși multe

dureri.

11. Ci tu, o omule al lui Dumnezeu, fugi de acestea și urmează dreptatea, evlavia, credința, dra-

gostea, răbdarea, blândețele.

12. Luptă-te lupta cea bună a credinței, prinde-te de viața cea veșnică la care ești chemat și pentru care al dat mărturia cea bună insintea multor martori.

13. Poruncescu-ți înaintea lui Dumnezeu, care toate le aduce la viată, și înaintea lui Hristos Ilsus, care inaintea lui Pilat din Pont a dat mărturia cea bună,

14. Să păzesti porunca nespurcată și nevinovată, până la arătarea Domnului nostru lisus Hristos,

15. Pe care, la vremea sa, o va arăta fericitul și singurul Stăpân, Împăratul împăraților și Domnul domnilor,

16. Care singur are nemurire si locueste intru lumina neapropiată, pe care nu lea văzut nimeni din oameni, nici nu poate să-l vază și căruia (i se cuvine) cinstea și stăpânirea veșnică. Amin.

17. Celor bogați în veacul de acum poruncește-le să nu se trufească, nici să-și puie nădejdea în avuția cea nestătătoare, ci în Dumnezeul cel viu, care ne da nouă toate din belșug, spre de-

18. Indeamnă i să facă ce este bine, să se îmbogățească întru fapte bune, să fie darnici și mi-

19. Agonisindu-și temelie bună loruși pentru veacul viitor și să dobândească viața veșnică.

20. O, Timotee, lucrul cel incredințat ție păzește-l, depărtân-du-te de graiurile cele deșarte și lumești și de gâlcevile științei celei mincinoase, 21. La care dedàndu-se unil,

au rătăcit dela credință. Darul fie cu voi?

- 329 -

A DOUA CARTE A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE TIMOTEI

1.

Pavel laudă credința lui Timos tei și-l îndeamnă la răbdare în prigoniri.

Pavel, apostol al lui lisus Hristos, prin vola lui Dumnezeu, ca să vestesc făgăduința vieții care este intru Hristos Iisus,

2. Lui Timotei, iubitului flu: Dar, milă și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Hristos Iisus Dom

nul nostru!
3. Multumesc lui Dumnezeu, căruia-i slujesc din strămoși, cu cuget curat, că neincetat îmi aduc aminte de tine in rugăciunile mele, ziua si noaptea,

4. Şi aducându mi aminte de lacrămile tale, doresc să te văz, ca să mă umplu de bucurie.

5. Imi mai aduc aminte de credința ta cea nefățărită, care s'a sălășluit mai intâi în bunica ta Loida și în maică-ta Evnichia, și incredințat sunt că și intru tine.

6. Pentru care pricină te îndemn să aprinzi darul lui Dumnezeu care este întru tine prin punerea mâinilor mele.

7. Căci nu ne a dat nouă Dume nezeu duhul temerli, ci al puterli și al dragostei și al înțelepciunii.

8. Nu te rușina deci de măre turisirea Domnului nostru, nici de mine care sunt legat pentru el, ci cu ajutorul lui Dumnezeu par timește impreună cu mine pentru Evanghelie.

9. El ne a mântult pe noi al nesa chemat cu chemare sfanta nu după faptele noastre, ci după bună voia sa și după darul care s'a dat nouă întru Hristos lisus mai inainte de toți vecil,

10. Iar acum s'a vădit prin arătarea Mântuitorului nostru lisus Hristos, care a surpat moartea a adus la lumină viața și nemus-rirea prin Evanghelie, 11. Pentru care sunt pus eu pro-poveduitor și apostol și învățălor

neamurilor. 12. Din această pricină și păti-

mesc eu acestea; dar nu mă rui șinez, căci știu cui am crezul și sunt încredințat că puternic est să păzească odorul meu, până în ziua aceea.

13. Ține-te de pilda învățaturil celei sănătoase care al auzit-o dela mine, întru credința și dragostea care este in Hristos lisus.

14. Odorul bun ce ți s'a încre dințat, să-l păzești prin Důhul cel sfant care locueste intru noi.

15. Ştii că m'au părăsit toți cei din Asia; printre el este și Fighel şi Ermoghen.

16. Dea Domnul milă çasei lui Onisifor, căci de multe ori m'a odihnit, nerușinându-se de lanțurile

17. Ba venind în Roma, mai cu osàrdie m'a căutat, pânăce m'a oflat.

18. Dea-i lui Domnul să afle milă la Domnul în ziua aceea. Iar căt mi-a slujit el în Efes, tu mai bine o stii decât oricine.

Pavel îndeamnă pe Timotei săsi poarte cu credință dregătoria sa M il mângăe în mijlocul pătimis filor și l îndeamnă să se ferească de răutăți.

Tu, fiul meu, întărește te decl în darul care este intru Hristos

2. Si cele ce ai auzit dela mine in fața multor martori, acestea le mcredințează la oameni credinclusi, cari vor fi destoinici să învete și pe alții.

3. lar tu pătimește ca un bun ıntaș al lui Iisus Hristos.

4. Nici un ostaș nu se încurcă in lucruri lumești, (dacă vrea) să placă voevodului oastei.

. Și chiar de se luptă cineva In intrecert), nu se incununează, Bacă nu se luptă după lege.

6. Plugarul care se ostenește se cade să mânânce mai întâi din roadă.

7. Intelege cele ce iți grăesc! Domnul să-ți dea înțelegere întru toate!

8. Adusti aminte de Domnul Iisus Hristos, care a inviat din morți și este din sămânța lui David, după Evanghelia mea,

9. Intru care pătimesc până la lanțuri, ca un făcător de rele. Dar cuvântul lui Dumnezeu nu se poate

10. De aceea toate le rabd pentru cei aleși, ca și ei să dobândească mântuirea care este intru Hristos, împreună cu slava veș nică.

11. Adevărat este cuvântul: Dacă am murit impreună cu Hristos, impreună cu el vom și invia.

12. Dacă răbdăm (impreună cu el), vom și împărăți; de ne vom lepăda de el, și el se va lepăda de

13. De-i suntem necredinciosi, el rămâne credincios, pentrucă el nu se poate lepăda de sine.

14. La acestea să i indemni, punându-le la inimă inaintea lui Dumnezeu să nu se dedea la priciri pentru vorbe cari nu sunt de nici un folos, fără numai spre surparea ascultătorilor.

15. Nevoeste te să te arăți pe tine însuți lămurit înaintea lui Dumnezeu, lucrător neprihănit, drept îndreptând cuvântul adevă. rului.

16. lar de cuvintele desarte si lumești te ferește; căci ele sporesc numai păgânătatea (în oament).

17. Şî cuvântul acestor (oameni) se lățește ca pecinginea. Dintre el sunt Imeneu și Filit,

18. Cari au rătăcit dela adevăr, zicand că invierea s'a și făcut, și clatină astfel credința unora.

19. Insă temelia cea tare a lui Dumnezeu neclătită rămâne, având pecetea aceasta: Cunoscut-a Domnul pe cel ce sunt al lui. Si să se depărteze de nedreptate tot cel ce numește numele Domnului.

20. Într'o casă mare nu sunt numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de lut; și unele sunt de cinste, iar altele de nes

21. Deci, de se va curăți cineva de aceste (patimi), va fi vas de cinste, sfințit și de bună treabă stăpânului, gătit spre tot lucrul cel

bun. 22. lar de postele tinerești să fugi și urmează dreptatea, credința, dragostea, pacea, cu toți cel ce cheamă pe Domnul cu inimă curată.

23. Ferește de pricirile cele nebune și neințelepte, știind că ele nasc vrăibi.

24. Şi siugii Domnului nu i se cade să stea de vrajbă, ci să fle blând cu toți (oamenii), destoinic să învețe, răbdător,

25. Certand cu blandețe pe cei ce stau împotrivă, că poate le va da lor Dumnezeu pocăință ca să cunoască adevărul,

26. Şi să se izbăvească din cursa diavolului în care au fost prinși spre (a plini) voia lui.

2. 19: Num. 16, 5. 26; Is. 26, 13; 28, 16—17.

Răutatea oamenitor în premea de apoi. Indemn la statornicie credință. Scriptura și to: losul et.

3.

Să știi însă că în zilele de apol vor veni vremi cumplite.

2. Că oamenii vor fi iubitori de sine, iubitori de argint, măreți, trufași, hulitori, neascultători de părinți, nemulțumitori, necuvioși,

3. Lipsiți de dragoste, neînduplecați la pace, clevetitori, neine frànați, plini de cruzime, neiubistori de bine,
4. Vânzători, obraznici, îngâms

fați, iubitori de desfătări mai mult decât iubitori de Dumnezeu,

5. Având doar chipul cucernis ciel, iar puterea el tăgădulndu»o. De aceștia te ferește.

6. Căci din aceștia sunt cei ce vâră prin case și ademenesc femeiustele cele îngreulate de pa cate și stăpânite de multe feluri de poste.

7. Acestia pururea invață, dar nici odată nu pot ajunge la cur noștința adevărului.

 Şi după cum Ianis şi Iam-vris s'au impotrivit lui Moise, aşa și aceștia stau împotriva adevărue lui ca niște oameni stricați la minte și nelămuriți în credință.

9. Ci nu vor ajunge mai de va vädi parte, căci nebunia se inaintea tuturor, cum s'a intâmplat și cu acela.

10. Tu însă ai urmat învăță turii mele, strădaniei mele, voinții mele, credinții mele, îndelungei mele răbdări, dragostei mele, îngăduinții mele,

11. Prigonirilor (st) pătimirilor care mi s'au făcut mie în Antiohia, în Iconia, în Listra. Câte prigoane n'am răbdat eu - și din toate m'a izbăvit Domnul!

12. Toți câți cu bună cucernis cie voesc să viețulască întru Hristos lisus, vor fi prigoniti.

13. Iar oamenii răi și vicieni cari însală și pe ei însisi se însală, pururea se vor pricopsi în rău.

14. Tu însă rămâi întru cele ce te ai învățat, întru cele ce ți s'au Incredințat, știind dela cine al luat invătătură:

15. Căci din pruncie cunoști sfintele scripturi cari pot să te ințelepțească spre mântuire prin credința cea întru Hristos Iisus.

16. Toată scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos spre îndreptare, spre înțelepțirea care duce la dreptate,

17. Ca omul lui Dumnezeu să fle desăvârșit și gata la orice lucru bun.

4.

Indemnuri împotripa celor ce a'au abătut dela credință. Pavel Ist pesteste sfârșitul său apropiat.

Drept aceea, te jur înaintea lui Dumnezeu și a Domnului lisus Hristos, care va să judece viii și morții, la arătarea sa în împarăția sa:

2. Propoveduește cuvântul, stăruește asupra lui cu vreme și fără vreme, mustră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelunga răbdare și cu

5. Căci va veni vremea când

invățătura cea sănatoara nu o voi primi, ci după postele lor let vor alege loruși învățători carl să le gâdile auzul,

4. Şi-şi vor întoarce urechile dela

adevăr, plecându-se spre basme. 5. Tu însă fi treaz intru toate, sufere răul, fă lucrul evangliulistului, slujba ta fă-o deplin.
6. Că lată eu sunt gala de

jertfă și vremea despărțirii mele

s'a apropiat.
7. Lupta cea bună m'am luptat, am ajuns la capătul drumului, păzind credința.

8. De acum mă așteaptă pe mine cununa dreptății pe care miso va da mie Domnul, judecăs torul cel drept, în ziua aceea; și nu numai mie, ci și tuturor celoi ce au jubit arătarea lui.

9. Silește te să vii la mine curand.

10. Căci Dima, iubind veacul de acum, m'a părăsit și s'a dus la Tesalonic, Crischent in Ga-latia; Tít în Dalmația.

11. Numai Luca mai este cu mine. Pe Marcu să-l iei și să-l aduci cu tine, căci imi va fi de mare folos la slujbă.

12. Pe Tihic I am trimis la lifes.

13. Când vei veni să aduci felonul pe care leam läsat in Troada la Carp, precum și cărțile, mai ales cele de piele.

14. Alexandru căldărarul mia făcut multe rele. Plătească i Doma nul după faptele lui?

15. Păzește te și tu de el, cări s'a împotrivit cu înverșunare cuvintelor noastre.

16. La întâia mea apărare nimeni n'a fost cu mine, ci toti m'au părăsit. Să nu li se soco-tească lor (aceasta)!

17. Dar Domnul a fost cu mine și m'a întărit, ca propoveduirea să se desăvârșească prin mine și toate neamurile să auză Evans ghelia; iar eu am scăpat din gura leului. 18. Domnul mă va isbăvi de

tot lucrul rău și mă va mântui în împărăția sa cea cerească. Lui fie slava in vecil vecilor. Amin! 19. Spune închinăciune Pris-chilei și lui Achila și casei lui Onisifor.

20. Erast a rămas în Corint, lar pe Trofim lam lăsat în Milet, fiind bolnav.

21. Silește-te să vii înainte de a începe larna. Închină se ție Euvul și Pudenchie și Lin și Claudia și toți frații.

22. Domnul Iisus Hristos să fie cu duhul tău! Darul să fie cu voi!

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CATRE TIT

1.

Rostul lui Tit în Creta. Cum se cuoine să fie episcopul. Impos triva faptelor legii. Cretanii.

Pavel, sluga lui Dumnezeu și apostol al lui Itsus Hristos, pentru credința aleșilor lui Dumnezeu și pentru cunoștința adevă-rului cel după buna cucernicie,

2. (Intemeiate) pe nădejdea vieții veșnice, făgăduite de nemincino sul Dumnezeu, mai înainte de unii vecilor.

3. El și-a arătat, la vremea sa, ruvantul său prin propoveduirea încredințată mie după porunca Mantultorului nostru Dumnezeu ~

4. Lui Tit, adevăratului meu fiu după credința noastră, a amându-Fora: dar, milă și pace dela Dum-Bezeu Tatăi și dela Domnul lisus Hristos, Mantuitorul nostru.

5. Pentru aceasta te-am läsat pe

tine în Creta, ca să indreptezi cele ce lipsesc și să așezi preoți prin cetăți, precum ți am poruncit,

6. De este cineva fără de prihană, bărbat al unei femel, avand fii credincioși și neinvinuiți pen-tru desfrânare sau neascultători.

7. Căci se cuvine episcopului să fie fără de prihană, ca un lis-pravnic al lui Dumnezeu, neingâmfat, nemânios, nebettv, negrab-nic a bate, neagonisitor de dobândă urâtă,

8. Ci lubitor de streini, lubitor de bine, întreg la minte, drept, cuvios, înfrânat,

9. Tiindu-se de cuvântul cel adevărat al învățăturii, ca să fie în stare a cârmui (pe oameni) cu învățătura cea sănătoasă și a se oști cu cei potrivnici.

Căci sunt mulți neascultă-tori, grăitori îndeșert și amăgitori, mai ales din cei tălați împrejur.

11. Acestora trebue să le astupi gura, pentrucă el răstoarnă toate casele învățând pentru dobândă urâtă cele ce nu se cade.

12. Zis•a unul dintrânșii, un proroc de•al lor: Cretanii sunt pururea mincinoși, hiare rele, pântece leneșe.

13. Mărturla aceasta este ade vărată. Pentru care pricină ceartăi pe ei aspru, ca să fie sănătoși în credintă

credință, 14. Neluând aminte la basmele itdovești și la născocirile oamenilor, cari iși întorc fața de la adevăr.

15. Toate sunt curate pentru cei curați; iar pentru cei necurați și necredincioși nimic nu este curat, ci li s'a spurcat și mintea și cu-

getul lor.

16, Ei mărturisesc (cu vorba) că il cunosc pe Dumnezeu, lar cu faptele îl tăgăduesc, fiind urâcioși și nesupuși și nedestoinici pentru orice lucru bun.

2

Sfaturi potrioite cu vârsta fies căruia. Despre slugi.

Ci tu grăește cele ce se potrivesc cu învățătura cea sănătoasă.

 Bătrânii să fie treji, cucernici, intregi la minte, sănătoşi în credință, în dragoste, în răbdare.
 Aşijderea şi bătrânele să aibă

 Aşijderea şi bătrânele să aibă îmbrăcăminte potrivită cu sfinţenia; să fie neclevetitoare, nerobite de bette, invăţătoare de bine,
 Ca să inţelepţească pe cele

 Ča să înțelepțească pe cele tinere să și iubească bărbații, să și iubească copiii.

5. Să fie înfrânate, curate, gospodine bune, plecate bărbaților

lor, ca să nu se defaime cuvântul lui Dumnezeu.

6. Pe cei tineri așijderea îi în deamnă să fie cumpătați.

7. Intru toate arată te pe tine pildă de fapte bune: în învăță tură, în curăție, în cinste,

8. In cuvant sănătos și fără de prihană, ca cel protivnic să se rușineze, neavând de spus nimic rău despre voi.

 Indeamnă pe stugi să se sus pue stăpânilor lor, să le fie bine plăcuți întru toate și să nu li se impotrivească.

10. Să nu fure, ci să le arate credință bună întru toate, ca să fie întru toate o podoabă a învăs țăturii Mântuitorului nostru Duns nezeu.

11. Căci harul lui Dumnezeu cel mântuitor s'a arătat tuturos oamenilor,

12. Invăţându•ne pe not să lee pădăm păgânătatea şi poftele cele lumeşti şi să vieţuim în veacul de acum intru cuvloşie, intru dreptate şi intru bunăcredinţă,

13. Şi să aşteptăm fericita nă dejde și arătarea măririi marelui Dumnezeu și a Mântuitorului nostru Iisus Hristos,

14. Care s'a dat pe sine pentru noi, ca să ne izbăvească de toniă fărădelegea și săsși curățească luiși popor ales, râvnitor de fapte buna

15. Acestea să le grăești; în deamnă și mustră cu toată puterea. Nimeni pe tine să nu te des faime.

2. 14: Ps. 130, 8; lep. 19, 5; A dom: Lege 14, 2; Ezech. 37, 23.

Supunere către stăpâniri. Ferirea de prigonitorii eretici.

Adu-le aminte lor să se supue stăpânirilor și dregătorilor, să asculte, să fie gata spre tot lucrul bun;

bun;
2. Să nu hulească pe nimeni,
ii fie nesfadnici și liniștiți, arătând
loată blândețea către toți oamenii.

3. Căci și noi am fost oarecând fără de minte, neascultători, rătăsciți, siujind poftelor și multor feltrai de desfătări, viețuind întru răutate il pismă, fiind urâți și urându-ne unii pe alții.

4. Dar când s'a arătat bunăta. tea și iubirea de oameni a Mân. tultorului nostru Dumnezeu,

5. Nu pentru faptele dreptății pe care le-am făcut noi, ci după 1 lui milă ne-a mântuit pe noi, prin baia nașterii celei de a doua 8 a Innoirii Duhului Sfânt,

6. Pe care lea vărsat din belsug sente noi, prin Iisus Hristos, Mâne interul nostru,

7. Ca îndreptându-ne prin harul iul, să ne facem moștenitori, după midejdea vieții celei veșnice.

6. Adevărat este cuvântul, și

vreau să mărturisești acestea, pene tru ca cel ce au crezut în Dumnezeu să aibă grijă să se silească spre fapte bune. Că acestea sunt bune și de folos oamenilor.

 l'ar de pricirile cele nebune și de spiţe de neamuri și de gălcevi și de sfezile cele pentru Lege te ferește, căci sunt nefolositoare și deșarte.

10. De oradi eretic, după întâla și a două mustrare te ferește, 11. Știind că unul ca acesta s'a

11. Ştiind că unul ca acesta s'a răsvrătit și păcătuește, fiind singur de sine osandit. 12. Când voi trimete la tine pe

12. Cànd voi trimete la tine pe Artemon sau pe Tihic, silește te să vii la mine la Nicopoli, pentrucă acolo am socotit să iernez.

13. Pe Zina cel cunoscător al legii și pe Apolo să-l gătești de drum decuvreme, ca nimic să nu le lipsească.

14. Şi să se învețe și ai noștri să poarte griță de faptele cele bune spre îndestularea nevoilor lor, ca să nu rămâie fără de roadă.

15. Inchină se ție toți cei ce sunt cu mine. Spune închinăciune ceior ce ne lubesc pe noi întru credință. Darul fie cu voi cu toți! Amin.

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE FILIMON

Pavel roagă pe Filimon să ierte pe robul său Onisim, care fugise dela stapanul sau și se făcuse crestin.

Pavel, legatul luf lisus Hristos, și Timotei fratele, lui Filimon, iubitulul și împreună lucrătorului

2. Şi sorei noastre Apia şi lui ostasul cel impreună cu Arhip, ostașul cel impreun noi, și bisericii din casa ta:

3. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul lisus Hristos?

4. Multumesc pururea Dumnes zeului meu, de câte ori te pomenesc în rugăciunile mele,

5. Căci am auzit despre dra-gostea ta și despre credința ce-o ai către Domnul lisus și către toți

6. (Şi mă rog) ca părtășia ta la credință lucrătoare să se facă

prin cunostinta a tot binele ce face la voi, întru Hristos lisus.

7. Căci mult ne am bucurat al

ne•am mangăiat cu dragostea tă pentrucă inimile sfinților s'au odlin-

pentruca inimie sautuor s'au osar nit prin tine, frate. 8. De accea, măcar că inim Hristos aș avea tot dreptul sau poruncesc ție ceeace se cuvine

9. Pentru cuvântul dragosti-însă mai bine te rog, așa cum-sunt eu, bătrânul Pavel, iar acum-și legatul lui lisus Hristos.

10. Te rog, dar, pentru fiul mer pe care I-am născut fiind eu ii lanțuri, pentru Onisim,

11. Care altădată nu-ți era ili nicio treabă, far acum și ție și

mie foarte trebuitor.

12. Lam trimis inapoi la tive iar tu primește l pe el, ca p

inima mea.

13. Voiam să-l țiu la mine, în locul tău să-mi slujească întru legăturile Evangheliei,

14. Dar fără voia ta nimic n'am voit să fac, pentru ca fapta ta cea bună să nu fie ca din silă, ci ca de bună voe.

15. Căci poate pentru aceasta s'a despărțit pe o vreme, ca veş-nic să fie al tău,

16. De acum însă nu ca un rob, ci mai presus de rob, ca un frate iubit, mai ales mie, dar cu atât mai vârtos ție, și după trup și întru Domnul.

17. Deci, de mă socotești pe mine frate, primește-1 pe el cum (m'af primi) pe mine.

18. lar de te o fl păgubit cu ceva, sau îți este dator ceva, mie mi o pui în socoteală!

19. Eu, Pavel, am scris cu mâna mea: eu voi plăti, ca să

nu-ți mai spun că și tu îmi căfi dator cu tine insuți. 20. Așa, frate, să mă foloacse și eu de tine întru Domnul i Odili-nește înima mea întru Hristosi

21. Increzându-mă în ascultarea ta, ti-am scris (acestea) bine stilind că și mai presus decât grăene vei face.

22. Deodată (cu aceasta) pregja-tește-mi gazdă; căci nădăjduese că prin rugăciunile voastre mă dărui vouă.

23. Inchină-se ție Epafras cel robit împreună cu mine pentru

Hristos Iisus, 24. (Ca și) Marcu, Aristarh, Dima și Luca, tovarășii mei de

25. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru! Amin.

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE EVREI

1.

Hristos este Fiul lui Dumnezeu mai presus de îngeri și de țoată zidirea.

După ce în multe rânduri și în multe chipuri a grăit odini-oară Dumnezeu părinților noștri, prin proroci, în zilele acestea mai de pe urmă nesa grăit nouă prin Fiul (său),

2. Pe care la pus moștenitor a toate și prin care a făcut și

veacurile,

3. (Fiul), care este strălucirea slavei și chipul ființei lui, și care toate le ține cu cuvântul puterii sale, și după ce a făcut curățirea păcatelor noastre, a șezut deas dreapta măririi întru cele înalte. El s'a făcut cu atât mai bun

decât îngerii, cu cât a moștenit un nume mai osebit decât dânșii. 5. Căci căruia dintre ingeri i a zis

1. 5: Ps. 2, 7; 2 Sam. 7, 14.

cândva Dumnezeu: Fiul meu esti tu, eu astăzi te am născut? imi va fie mie Fiu?

6. Şi farăşi, când aduce pe cel intài născut în lume, zice: Și si se inchine lui toți îngerii lui Dunu nezeu!

7. Despre ingeri se spune: Col ce face din ingerii săi (suflare) de vânt, iar din slugile sale pară de

nul tău, Dumnezeule, stă în vea-cul veacului și toiagul dreptății este toiagul împărăției tale.

9. Iubita-i dreptatea și al urit fărădelegea; pentru aceea te-a ur-pe tine, Dumnezeule, Dumnezeul

8. Iar către Fiul (se zice): Scau

tău, cu untul de lemn al bucurio mai mult decât pe părtașii tăi.

iarăși: Eu îi voi fi lui Tată și d

6: A doua Lege 32, 43; Ps. 97, 7

7: Ps. 104, 4.

δ: Ps. 45, 7-8.

10. Şi: Intru început tu, Doamne, pământul I-ai întemelat și ceru-rile sunt lucrul mâinilor tale. 11. Ele vor pieri, iar tu rămâi,

ji toate ca o haină se vor învechi;

12. Ca pe un veşmânt le vei aduna pe ele și se vor schimba. Tu însă ești acelaș și anii tăi nu ne vor sfârși.

13. Si cărula dintre îngeri i-a zis (Dumnezeu) vreodată: Şezi deadreapta mea, până când voi pune pe vrășmașii tăi așternut picioares lor tale?

14. Oare nu toți (ingerii) sunt duhuri slujitoare, trimise ca să slu-jească celor ce vor moșteni mântuirea?

1. 10

2.

Precum s'au pedepsit îngerit pentru neascultare, așa se vor pedepsi cel ce calcă poruncile lui Hristos, care este începătorul mântuirii noastre.

De aceea se cuvine să luăm aminte cu atât mai vârtos la tele auzite, ca nu cumva să cădem.

2. Căci de vreme ce cuvântul cel Ventit prin îngeri a avut tărie și urice călcare de poruncă și neascultare a primit dreaptă răsplătire, 3. Cum vom scăpa noi, dacă

Vom nesocoti o mântuire atât de mare, care luându-și începutul prin vestirea Domnului s'a ade-Vurit întru noi prin cei ce au

4. Și a fost întărită de Dumne-1811 cu semne și cu minuni și cu multe feluri de puteri și cu daru-

10: Ps. 102, 26-28.

rile Duhului Sfant, împărțiie după voia lui?

5. Căci nu îngerilor a supus Dumnezeu lumea viitoare, despre

care grăim.
6. Ci undeva a mărturisit cineva, zicând: Ce este omul, că-ți aduct aminte de el? Sau Fiul Omului, că l cercetezi pe el?

7. Numai puțină vreme leal micșorat pe el față de ingeri; cu mărire și cu cinste leat încununat pe el.

8. Toate le-ai supus sub picioarele lui. Dacă însă 1-a supus lul toate, nimic n'a lăsat lui nesupus. Dar acum încă nu vedem că toate i-au fost supuse lui.

9. Ci pe cel ce pentru puțină y. Ci pe cel ce pentru punna vreme s'a micșorat față de îngeri, il vedem incununat cu slavă și cu cinste pentru patima morții lui, așa că prin darul lui Dumnezeu el a gustat moartea pentru toți.
10. Pentrucă se cădea ca acela,

pentru care sunt toate, prin care sunt toate și care pe mulți fii i-a adus la mărire, să desăvârsească prin suferințe pe începătorul mân-

tuirii lor.

11. Căci și cel ce sfințește și cel ce se sfintesc din unul sunt toti; pentru care pricină nu se rușinează a i numi (pe ei) frați,

12. Zicând: Spune voi numele tău fraților mei, în mijlocul adu-

nării te voi cânta. 13. Şi iarăşi: Eu voi nădăjdui

întrânsul. Şi farăși: Iată eu și prun-2. 6: Ps. 8, 5-7.

9: Ps. 8, 5-7. 12: Ps. 22, 23.

13: Is. 8, 17; Is. 8, 18; 2 Sam. 22, 3.

cii cari mi isa dat mie Dums

nezeu. 14. Deci, de vreme ce pruncil s'au făcut părtași trupului și sângelui, și el asemenea s'a făcut părataș acelora, ca prin moarte să surpe pe cel ce are stăpânirea peste morți,

adecă pe diavolul, 15. Și să izbăvească pe ceice erau ținuți în robia fricei de moarte

toată viața.

16. Căci cu adevărat nu pe îngeri i a luat în grija sa, ci să mânța lui Avraam a luat o în grija sa.

17. Drept aceea, dator era să se asemene intru toate fraților, ca să fie arhiereu milostiv și credincios inaintea lui Dumnezeu, pentru ispășirea păcatelor poporului.

18. Căci întru cât, ispitit fiind, el însuși a pătimit, poate să ajute

și celor ce se ispitesc.

3.

Creștinii se cade să fie mai as-cultători de Hristos decât de Moise, pentrucă Hristos este mai mare decât Moise.

De acea, fraților sfinți, cari sun-teți părtași chemării celei ce-rești, priviți la trimisul și arhiereul mărturisirii noastre, la lisus Hristos (și vedeți),

2. Cât de credincios a fost el celui ce la zidit pe el, ca și Moise, in toată casa lui (Dumnezeu).

3. Pentrucă acesta s'a învred. nicit de mai multă slavă decât Moise, după cum cel ce a zidit casa mai multă cinste are decât casa însăși.

3. 2: Num. 12, 7.

4. Căci orice casă se zidește de

cineva; far cel ce le a zidit toate este Dumnezeu.

5. Moise a fost credincios intru toată casa lui (Dumnezeu), ca o slugă, ca să mărturisească cele ce aveau să fie descoperite,

6. Iar Hristos (este) ca un fiu in casa sa. Şi casa lui suntem noi, de vom păstra până la sfârșit ne clătită îndrăzneala și nădejdea cu care ne lăudăm.

Drept aceea, precum zloc Duhul Sfânt: Astăzi, de veți auzi

glasul lui, 8. Nu vă învârtoșați inimile voastre, ca pe vremea răsvrătirii, ca în ziua ispitirii în pustie,

Unde m'au ispitit părinții voștri cercându-mă și au väzut lucrurile mele vreme de patruzect de ani.

10. De aceea m'am mâniat pe neamul acesta și am zis: Pururea el rătăcesc cu inima și n'au cue noscut căile mele.

11. Drept aceea, m'am jural întru mânia mea: Nu vor intra intru odihna mea!

12. Luați seama, fraților, nu cumva să fie în vreunul din vol inima vicleană a necredințel, ca să se depărteze dela Dumnezcul cel viu.

13. Ci vă îndemnați unii pe alții în fiecare zi, până ce putenzice: astăzi - ca nimenea din vo să nu se învârtoșeze cu înșelăciui

nea păcatului. 14. Căci ne am făcut părtași lui Hristos, numai de vom păstra până la sfârșit neclătită involaia (făcută) cu el la început,

5: Num. 12, 7. 8: Ps. 95, 7—11; 1eş. 17, 7; Num 20, 2—5; Num. 14, 21—23.

15. Precum se zice: Astăzi de veți auzi glasul lui, nu vă învâr tosați inimile voastre, ca pe vremea răsvrătirii. 16. Și cari din auzitori au făcut

răsvrătirea (împotriva lui Dumnezeu)? Oare nu toți cari au leșit

din Egipet cu Moise? 17. Și pe cine s'a maniat el vreme de patruzeci de ani? Oare nu pe cei ce au păcătuit și ale

căror oase au căzut în pustie? 18. Și împotriva cui s'a jurat el să nu între întru odihna lui, fără numai impotriva celor neascultă. tori?

19. Vedem deci, că el n'au putut să între, din pricina necredintel lor.

Sà ne silim a dobândi odihna lut Hristos. Puterea cupântului dumnezeesc. Darul preotesc cel dela Hristos.

Să ne temem deci, ca nu cumva având încă făgăduința, să întrăm intru odihna lui și să se pomenească vreunul din voi că a întârziat.

2. Pentrucă și nouă ni s'a bines ventit ca și acelora. Acelora însă nu le a folosit cuvântul auzit, căci vet ce leau auzit nu leau întâmpie nat cu credință.

3. Ci noi, cari am crezut, intrăm In odihnă, precum s'a zis: Jura: tu-m'am întru mânia mea: Vor intra intru odihna mea, măcar

15: Ps. 95, 8. 16: les. 17, 1. 17: Num. 14, 29, 18: Num. 14, 22. 4. 1: Ps. 95, 11. 3: Ps. 95, 11.

că lucrurile erau sfârsite dela întemeierea lumii! 4. Căci așa a grăît el undeva

EVREI

despre ziua a şaptea: Şi s'a odihenit Dumnezeu în ziua a şaptea de toate lucrurile sale.

5. Iar aici, încă odată: Nu vor intra intru odihna mea!

6. Deci, de vreme ce a rămas ca unii să intre întrânsa, iar acela, cărora mai înainte li s'a binevestit, pentru necredința lor n'au intrat,

7. Dumnezeu a hotărit din nou o zi, un: astăzi, zicând prin (gura lui) David, după atâția anl, precum s'a zis mai sus: De veți auzi glasul lui astăzi, nu vă învârtoșați inimile voastre.

8. Căci dacă Iisus (Navi) le-ar fi adus acelora odihnă, n'ar mai fi grăit după aceea, deso altă zl.

9. Drept aceea, poporulul lui Dumnezeu la mai rămas o zi de odihnă, 10. Pentrucă cel ce a intrat

intru odihna lui, acela s'a odihnit și el de lucrurile sale, precum s'a odihnit Dumnezeu de ale sale.

11. Să ne nevoim deci a intra întru odihna aceea, ca să nu cază cineva, după aceeas pildă, în neascultare.

12. Căci viu si lucrător este cuvântul lui Dumnezeu și mai ascuțit decât orice sable cu două tăişuri şi străbate până la despăr-țitura dintre suflet şi duh, dintre încheieturi și măduvă, și este judecător al simțirilor și gândurilor inimii.

^{6:} Ps. 95, 11. 7: Ps. 95, 7— 10: Fac. 2, 2.

13. Şi nu este nicio făptură ascunsă înaintea lui, ci toate sunt goale și descoperite înaintea ochilor lui, și lui avem să-i dăm socoteală.

14. Drept aceea, avand arhies reu mare, care a străbătut ceru-rile, pe lisus, Fiul lui Dumnezeu, să ne ținem cu tărie mărturisirea.

15. Că n'avem un arhiereu care să nu poată pătimi împreaună cu neputințele noastre, ci unul care, ca și noi, este ispitit întru toate, afară de păcat.

16. Deci, să ne apropiem cu îndrăzneală de scaunul darului, ca să luăm milă și să aflăm har, spre ajutor la vreme potrivită.

Hristos este arhiereul vesnic, preot după rânduiala lui Mels hisedec. Hrana celor tari și a celor slabi.

aci orice arhiereu, luat flind dintre oameni, pentru oameni este pus, spre cele ce sunt către Dumnezeu, ca să aducă daruri și jertfe pentru păcate;

2. El poate fi ingăduitor cu cei neștiutori și rătăciți, de vreme ce și el este cuprins de neputințe.

3. De aceea, dator este să a ducă (jertfe) atât pentru păcatele poporului cat st pentru ale sale.

4. Si nimeni nu-si ia (singur) luisi cinstea aceasta, fără numai cel chemat de Dumnezeu, ca și Aaron.

5. Aşa şi Hristos nu (singur) şi-a

luat luiși slava de arhiereu, cl (o are dela) cel ce a grăit către dânsul: Fiul meu ești tu, eu as tăzi te am născut.

6. Precum zice și în alt loc: Tu ești preot în veac după râne duiala lui Melhisedec.

7. In zilele când era în trup, a adus cereri și rugăciuni cu strigăt puternic și cu lacrimi căire cel ce putea să l mântulască pe dânsul din moarte; și a fost auzit pentru buna sa cucernicie.

8. Măcar că era fiu, din cele ce a pătimit el a învățat ascule tarea,

9. Si desăvârsindu-se, s'a făcut pricină de mântuire veșnică tuturor celor ce l ascultă pe el,

10. Şi a fost numit de Duma nezeu arhiereu după rânduiala lul Melhisedec.

11. Despre aceasta multe am avea de grăit, dar e cu anevoe de tălmăcit, de vreme ce v'ali făcut greoi la pricepere.

12. Căci judecând după vreme, trebui să fiți invățători; voud însă vă trebueşte să vă învățăm iarăși cele dintâi începuturi ale cuvintelor lui Dumnezeu, și ați ajuns ca ceice au trebuință de lapte, iar nu de hrană vârtoasă.

13. Că tot cel ce se hrănește cu lapte nu este stiutor al cuvantus lui dreptății, pentrucă este prunc

14. Iar hrana cea vârtoasă este pentru cei desăvârșiti, carl prin obișnuință și au deprins simturile să osebească binele de rău.

6 : Ps. 110, 4. 10: Ps. 110, 4.

- 344 -

6.

Indemn la statornicle în cres dință. Credința lui Aoraam și jurământul lui Dumnezeu.

De aceea lăsând la oparte înces puturile învățăturii lui Hristos, să ne îndreptăm spre cele desăvarşite şi să nu începem din nou a pune temelie invățăturii despre pocăința de faptele cele moarte, despre credința în Dumnezeu,

2. Despre botezuri, despre punerea mâinilor, despre invierea mortilor și despre judecata cea vesnică.

3. Șt aceasta o vom face, de va fi cu vola lui Dumnezeu.

4. Căci este cu neputință celor ce s'au luminat odată și au gupartasi Duhului Sfant,

5. Şi au gustat cuvântul cel bun al lui Dumnezeu și puterile vea-

cului celui viitor,

- 6. Şi apoi au căzut, să se în-nolască iarăși spre pocăință, pentrucă ei răstignesc a doua oară loruși pe Fiul lui Dumnezeu și l batjocoresc pe el.

7. Pământul care se adapă cu pluala care cade adeseori asupra lul, și rodește verdeața cea folositoure pentru cel ce-l lucrează, primește binecuvântarea dela Dumnezeu

8. lar cel care rodeste spini si ciulini este netrebnic, aproape de blestem, și sfârșitul lui va fi arderea.

9. Cat despre voi, jubiților, măar că grăim așa, suntem încre-dințați că vă siliți spre lucruri mai

bune, cari aduc izbăvire.

10. Căci Dumnezeu nu este ne-

drept, ca să uite lucrul vostru și osteneala din dragoste pe care ati arătat-o pentru numele lui, slujind încă (și astăzi) sfinților.

11. Dorim insă, ca flecare din voi să arate până la sfârșit aceeaș sarguință, spre adeverirea nădejdii,

12. Ca să nu fiți leneși, ci următori celor ce prin credință și prin indelunga răbdare moștenesc făgăduințele. 13. Căci Dumnezeu, când a dot

fagăduința lui Avraam, de vreme ce nu avea pe cine să se jure, mai mare decât el, s'a jurat pe sine insusi.

14. Zicând: Cu adevărat bine. cuvântând te voi binecuvânta și inmultind te voi inmulti.

15. Si asa, răbdând Indelung, (Avraam) a dobândît făgăduința.

16. Pentrucă oamenii se jură pe cel ce e mai mare și jurământul este chezășia și sfârșitul oricărei neînțelegeri dintre ei.

17. De aceea, Dumnezeu vrand să arate și mai mult moștenitorilor făgăduinții neschimbarea hotăririi sale, a pus la mijloc jurământul,

18. Ca prin două lucruri ce nu se pot schimba, întru cari cu ne-putință este să mință Dumnezeu, noi ceice căutăm scăpare să avem o îmbărbătare a ținea cu putere la nădejdea ce ne este pusă inainte.

19. Ea este pentru noi ca o anghiră a sufletului, tare și neclintită străbătând până dincolo de catapeteasmă,

20. Unde ca un inainte mergă. tor al nostru a intrat lisus, filind

6. 14: Fac. 22, 16—17. 20: Ps. 110, 4.

făcut arhiereu în veac, după rânduiala lui Melhisedec.

7.

Melhisedec: chip al lui Hristos. Preotia lui Aaron a încetat, tar a lui Hristos rămâne în veac.

aci acest Melhisedec, împăratul Salimului, preotul lui Dum-nezeu cel Prea Inalt - care a în-tàmpinat pe Avraam, când se întorcea dela înfrângerea împăraților

și la binecuvântat pe el, 2. Și căruia Avraam i a dat și zeciulală din toate - însemnează mai întâi: împăratul dreptății, îar apoi: împăratul Salimului, adecă

impăratul păcii. 3. Fără tată, fără mumă, fără spiță de neam, neavând nici în-ceput al zilelor, nici sfârșit al vieții, el se asamănă Fiului lui Dumne-

zeu și rămâne pururea preot.

4. Vedeți, dar, cât este de mare acesta, căruia și patriarhul Avraam isa dat zeciuială din prada sa (de

răsboiu).

5. Şi cei din fiii lui Levi, cari primesc preoția, poruncă au după lege să ia zeciuială dela popor, adecă dela frații lor, măcar că și aceia au ieșit din copsele lui

Avraam.
6. lar Melhisedec, care nu se trage din neamul lor, a luat zeciuială dela Avraam, și a bines cuvântat pe cel ce avea făgă.

duințele.

7. Fără nicio împotrivire, cel mai mic primește binecuvântarea celui mai mare.

8. Si alci iau zeciulală niște

oameni muritori, acolo insă, unul

mărturisit că este viu. 9. Şi, ca să zicem așa, prin Avraam a dat zeciuială și Levi, cel ce însuși lua zeciulală.

10. Căci el era încă în coapsele tătâne-său, când l-a întâmpinat pe

dânsul Melhisedec.

11. Aşadară, dacă desăvârşirea s'ar fi făcut prin preoția leviților, căci poporul pe temeiul acesteia. a primit legea, ce trebuință mai era să se ridice alt preot după rânduiala lui Melhisedec și să nu se zică după rânduiala lui Aaron?

12. Așa că, schimbându-se preoția, trebue schimbată și legea.

13. Pentrucă acela despre can rele se spun acestea, se trage din altă seminție, din care nimeni nu

s'a apropiat de jertfelnic,

14. Știut este doară, că Domnul nostru a răsărit din Iuda, iar des spre preoția acestei seminții Moiso nu pomenește nimic.

15. Și aceasta se vede încă și

mai lămurit (din aceea), că de vreme ce se ridică alt preot, după rinduiala lui Melhisedec,

 Fl nu după legea poruncil trupești s'a făcut, ci după puterea vieții celei nepieritoare.

17. Čáci márturiseşte despre el (scriptura): Tu eşti preot in veac, după rânduiala lui Melhisedec. 18. Astfel, pentru neputința şi zădârnicia ei, porunca dată malinate e surpă e

inainte se surpă 19. Pentrucă legea nimic n'a desăvârșit - și în locul ei se dă o mai bună nădejde, prin care ne aproplem de Dumnezeu.

20. Şi fiindcă nu fără de jurăs

17: Ps. 110, 4.

7. 21

mânt s'a făcut (Isus preot), iar aceia fără de jurămant s'au făcut preoți,

21. Acesta însă cu jurământul celui ce i a zis: Juratus'a Doma nul și nu-i va părea rău. Tu ești preot în veac după rândulala lui Melhisedec.

22. De aceea lisus s'a făcut ches zașul unui așezământ mai bun.

23. Apoi se făceau mai mulți preoți, pentru că moartea îi împiedeca să rămâe.

24. Acesta însă, rămânând în veac, are o preoție care nu mai trece asupra altula.

25. De aceea și poate mântui desăvarșit pe cei ce vin, prin el, la Dumnezeu, fiind pururea viu ca să se roage pentru dânșii.

26. Un arhiereu ca acesta se si cuvenea să avem: cuvios, fără răutate, fără prihană, osebit de cei păcătoși și mai înalt decât cerus

rile, 27. Care n'are nevoe, ca alti arhierei, în toate zilele să aducă jertfe, întâi pentru păcatele sale, apoi pentru ale poporului, aceasta a făcut-o odată, aducându se jertfa pe sine.

28. Legea pune ca arhierei oameni împovărați cu neputințe, iar cuvântul jurământului venit în urma legii, (il pune) pe Fiul cel desăvârșit în veacul veacului.

Asezământul nou copârșește pe cel vechiu în curăție și sfințenie.

Din cele spuse, lucrul de căpetenie este că avem arhiereu

21: Ps. 110, 4,

ca acesta, care a sezut deadreapta scaunului măririi, în ceruri. (El este) slujitorul altarului

și al cortului celui adevărat, pe care lea înfipt Domnul și nu omul.

3. Orice arhiereu se pune ca ## aducă daruri și jertie; de accea trebuia să aibă și acesta ceva ce să aducă.

4. De ar fi pe pământ, nici n'ar fi preot, pentrucă aici sunt (preoti) cari aduc daruri, după lege,

5. Și cari slujesc chipulul și

umbrei celor cerești, precum i s'a zis lui Moise când era să facă cortul: Vezi, zice (Domnul), toate să le faci după chipal care ți s'a arătat ție în munte. 6. Acum însă el a primit o slujbă

atàt mai înaltă, cu cât este și mijlocitorul unui așezământ mul bun, întemeiat pe mai bune făgăduințe.

7. Căci dacă cel dintâi ar fi fost fără de prihană, nu s'ar fi căutat loc pentru cel de al doilea.

8. Ba chiar il mustra pe dansil, zicànd: lată, vor veni zile, zice Domnul, și voi face cu casa lui Israil și cu casa lui luda un nou așezământ.

9. Nu ca asezământul pe care l-am făcut cu părinții lor, în ziua când i am apucat de mână ca să i scot din pământul Egiptului; căcl ei n'au rămas credincioși așeză mantului meu, și eu i-am părăsit

pe ei, zice Domnul. 10. Ci acesta este așezământul care-l voi da casei lui Israil după zilele acelea, zice Domnul: Pune voi legile mele în cugetele lor și

8. 2: Num. 24, 6. 5: leş 25, 40. 8: ler. 31, 31—34.

in inimile lor le voi scrie, și voi fi Dumnezeul lor și ei vor fi pos porul meu.

11. Şi nu va mai invăța fiecare pe vecinul său și fiecare pe fratele său, zicând: Cunoaște pe Domnul; căci toți mă vor ști, dela cel mic până la cel mare!

12. Căci voi fi milostiv cu nedreptățile lor și fărădelegile lor nu

le voi mai pomeni.

13. Dar cànd a zis: un nou așezământ – a invechit pe cel dintăi; iar ce se invechește și imbătrânește, este aproape de pietre.

9

Cortul mărturiei și jertfele levis tilor au fost chip al preoției lui Hristos.

Adevărat că și așezământul cel dintâi avea îndreptări pentru slujba dumnezeiască și un jertfel-

nic pământesc.

2. Pentrucă s'a făcut cortul. În el se afla mai întâl sfeșnicul și masa și pâinile punerii înainte. Partea aceasta se numea Sfânta.

3. Iar după a doua catapeteazmă era locul ce se chema Sfânta

4. Aici era cădelniţa de aur, şi sicriul legii ferecat peste tot cu aur, întru care era năstrapa de aur in care se păstra mana şi toiagul lui Aaron ce odrăslise, şi tablele legii.

5. Deasupra lui erau cheruvimii slavei, cari umbreau altarul. Des spre acestea însă nu vorbim acum cu deamăruntul.

6. Așa fiind întocmite acestea, in

partea cea dintâl a cortului întrau pururea preoții, când făceau sluj-

7. In cea de a doua însă singur arhiereul, numai odată pe an, şi nu fără de sânge pe care-l aducea pentru sîne şi pentru păcatele poporului.

8. Prin aceasta Duhul cel sfant arăta, că încă nu era deschisă calea către Sfanta Sfintelor, de vreme ce încă sta cortul cel dintât. 9. El era chipul vremii de acum

 El era chipul vremii de acum intru cari se aduc daruri şi jertfe cari nu pot desăvârşi cugetul celul ce sluieste.

ce slujeşte.

10. Acestea sunt legiuiri pămânı teşti despre mâncări şi băuturi şi despre tot felul de spălări rânduite (să rămână) numai până la vremea îndreptării.

11. Ci Hristos, arhiereul bunătăților celor viitoare, a venit trecând prin cortul cel mai mare și cel mai desăvârșit, nu făcut de mână, adecă nu din zidirea aceasta.

12. El a Intrat o singură dată în Sfânta Sfintelor, şi nu cu sânge de tapi şi de viţei, ci cu sângele său, dobândind răscumpărare veşnică.

 Pentrucă de vreme ce sâns gele taurilor şi al ţapilor şi cenuşa de junci, stropind pe cei spurcaţi, ii sfinţeşte spre curăţirea trupului,

14. Cu cât mai vârtos sângele lui Hristos, care prin Duhul cel veșnic pe sine s'a adus jertfă fără de prihană lui Dumnezeu, nu va curăți cugetul vostru de faptele cele moarte, ca să slujiți Dumnezeului celui viul

15. Şi de aceea este el mijlociatorul aşezământului celui nou, ca prin moartea lui cea săvârșită spre

răscumpărarea greșalelor de sub așezământul dintât, cei chemați să primească făgăduința moștenirii veșnice.

9. 16

 Căci unde este o diată, acolo trebue neapărat să fie (vădită) moartea celui ce face diata.

17. Pentrucă diata are putere numai după moarte, de vreme ce pănă când cel ce face diata trăește, nici o putere nu are, 18. De aceea nici așezământul

18. De aceea nici așezământul cel dintâi nu s'a prăznuit fără de

sânge.

19. Căci după ce Moise a vestit toate poruncile legii inaintea poporului întreg, luând sânge de viței şi de țapi, cu apă și cu lână roșie și cu isop, a stropit cartea și intreg poporul,

20. Zicând: Acesta este sângele așezământului pe care vi lea dat vouă Dumnezeu.

21. A stropit apoi cu sange și

cortul și toate vasele cele de slujbă.

22. După lege aproape toate
le curățesc cu sânge și fără de
vărsare de sânge nu se dă iertore.

23. Trebuia, dar, ca chipurile celor din ceruri cu aceste (jertle) să se curățească; iar cele cerești, ele inșile: cu jertfe mai bune decât acestea.

acestea.

24. Căci Hristos nu a întrat în Siânta Sfintelor făcută de mâini, tare era numai chipul celei adevărate, ci chiar în cer, ca să se arate acum înaintea lui Dumnezeu, pentru noi.

25. Și nu (a intrat) ca de multe ori să se aducă pe sine jertfă, ca arhiereul care intră în Sfânta Sfin-

9. 20: fes. 24, 6. 8.

EVRE

telor cu sânge strein în flecare an.
26. Altfel, trebula să pătimească de mai multe ori dela înterneterea lumii. Ci el s'a arătat o singură dată, spre sfârșitul veacurilor, ca prin jertfa sa să surpe păcatul.

27. Şi precum este rânduit oas menilor odată să moară, lar după aceea (să urmeze) judecata,

28. Așa și Hristos, după ce o fost adus odată jertfă, ca să ridice păcatele multora, a doua oară fără de păcat se va arăta celor ce fl așteaptă pe el, spre mântuire.

10.

Jertfa Noului Testament sterge pâcatele st copârseste fâră asse mânare pe cea a Vechiului Te stament, care nu le putea curăti. Lauda credințet celei statornive.

In adevăr, legea având umbra bunătăților celor viitoare, iar nu insușt chipul lucrurilor, cu aceleași jertfe cari se aduc în fiecare an, fără 'ncetare, niciodată nu poate să-! facă desăvârșiți pe celce vin (la ele).

 Altfel ar fl incetat a se mai aduce, pentrucă cel ce slujesc (jertfa), fiind odată curățţi, n'ar mai avea nicio știință de păcate.

3. Printrânsele însă, pomenirea păcatelor se face în fiecare an.

4. Căci este cu neputință ca sângele de tauri și de țapi să ridice păcatele.

5. Drept aceea, intrând in iume, zice: Jertfă și prinoase n'ai voit, dar mi-ai pregătit un trup.

10. 5: Ps. 40, 7-9.

11. 8

6. Arderile de tot și jertfele pentru păcat nu ți au plăcut.

Atunci am zis: lată viu - în sulul cărții este scris despre mine -ca să fac voia ta, Dumnezeule!

8. lar când zice mai sus: Jertfe și prinoase și arderi de tot, cari se duc după lege pentru păcate,

n'ai voit, nici ai pofitit,
9. Atunci mai zice: Iată viu,
ca să fac voia ta, Dumnezeule!
El ridică (astfel) pe cele dintâl, ca
să pue în locul lor pe cea de a

doua.

10. Intru această voie suntem noi sfințiți odată pentru totdeauna prin jertfa trupului lui Iisus Hristos.

11. Și fiecare preot stă în toate zilele slujind și aducând aceleași jertfe de multe ori, ca unele ce nu pot niciodată să curețe păcatele;

12. Acesta însă, aducând o singură jertfă pentru păcate, a șezut pentru totdeauna deapreapta lui Dumnezeu,

13. Așteptând până ce vrăș mașii lui se vor pune așternut pir cioarelor lui. 14. Căci printr'o singură jertfă,

a desăvârșit pentru totdeauna pe

cei ce se stintesc.
15. Dar si Duhul Sfant ne mărturisește nouă (despre aceasta); căci după ce a zis:

16. Acesta este așezământul pe care il voi face cu dânșii după zilele acelea, zice Domnul: Dasvoi legile mele în inimile lor și în cugetele lor le voi scrie pe ele.

17. Apoi mai zice: Și păcatele lor și fărădelegile lor nu le voi mai pomeni.

13: Ps. 110, 1. 16: Ier. 31, 33-34.

18. Iar unde este iertarea ax cestora, nu mai este jertfă pentru păcate.

19. Drept aceea, fraților, având indrăspeală să intrăm în Sfânta Sfintelor, prin sangele lui lisus,

20. Pe calea cea nouă și vie pe care nesa deschisso nouă din nou, prin catapeteazmă, adică prin trupul său,

21. Si avand un preot mare peste casa lui Dumnezeu,

22. Să ne apropiem cu adevăs rată inimă și cu deplină credință, curățindu-ne inimile de orice cuget rău și spălându-ne trupul cu apă curată,

23. Să păstrăm nesmintită măra turisirea nădejdii, căci credincios este cel ce a făgăduit,

24. Şi să ținem seamă unul de altul îndemnându-ne la dragoste și la fapte bune,

25. Şi nepărăsind adunarea noas stră, precum au unii obiceiul, cl să ne povățuim unul pe altul, și aceasta cu atât mai mult, cu cât vedeți că se apropie ziua.

26. Căci dacă păcătuim noi de bună voe, după ce am luat cunoștință de adevăr, nu mai răs mâne jertfă pantru păcate,

27. Ci o așteptare înfricoșată a judecății și iuțimea focului care va să mistue pe cei protivnici.

28. Dacă cel ce s'a lepădat de legea lui Moise e ucis fără de milă prin (mărturia a) doi sau trei

29. Gândiți-vă, cu cât mai as mară pedeapsă va lua cel ce a călcat în picioare pe Fiul lui Dume nezeu, nesocotind sangele legamântului cu care s'a sfințit și batjocorind duhul darului?

10. 30

30. Căci știm pe cel ce a zis: A mea este răzbunarea, eu voi răsplăti! Și iarăși: Domnul va judeca pe poporul său.

31. Infricoșat lucru mai este a cădea în mâinile Dumnezeului ces lui viu!

32. Drept aceea, aduceți•vă aminte de zilele cele de demult, intru carl dupăce ați fost luminați, ați dus lupta cea grea a suferintelor:

33. Pe deoparte întru ocări și necazuri făcându-vă înși-vă priveală, pe de altă parte făcându vă părtași celor ce pătimesc unele ca acestea.

34. Căci v'a fost milă și de cei din temnițe, primind cu bucurie fiindcă stiati că aveti voi în ceruri o mai bună și neperitoare avere.

35. Nu lepădați, dar, increderea voastră, care are mare răsplătire.

36. Căci aveți trebuință de răbe dare, ca făcând voia lui Dumnezeu, să luați ce vi s'a făgăduit,

37. Căci foarte puțin mai este, și cel ce este să vie va veni și nu va zăbovi.

38. Dreptul prin credință va fi viu, iar de se va îndoi cineva, sufletul meu nu-l va iubi pe dansul.

39. Ci noi nu suntem dintre cei re se indoesc spre peire, ci dintre cei ce cred spre a dobândi viața.

30: A doua Lege 32, 35-36, Ps. 145, 14.

37: ls. 26, 20; Avac. 2, 3-4.

11. Despre credință și despre roa: dele et. Pilde din Așezământul cel Vechiu.

lar credința este așteptarea lu-crurilor nădăjduite și adeverirea celor nevăzute.
2. Pentru ea au stat mărturie

cei de demult.

3. Prin credință pricepem că s'au întemeiat veacurile cu cuvantul lui Dumnezeu, de s'au făcut din cele nevăzute cele ce se văd.

4. Prin credință Avel a adus lui Dumnezeu o mai bună jerifa decât Cain, prin ea a luat el mărturia că e drept, intrucât Dum-nezeu a fost martorul darurilor lui și prin ea grăește el și (azi) măcar că a murit.

5. Prin credință s'a mutat linoh ca să nu vază moartea, și nu s'a mai aflat, pentrucă il mutase pe el Dumnezeu, căci înainte de mutarea lui primise mărturia că a bine plăcut lui Dumnezeu.

6. Fără de credință nu este deci cu putință să fim bineplăcuți lui Dumnezeu, căci cel ce se apropie de Dumnezeu trebue să crează că el dă răsplată celor ce-l caută pe dânsul.

7. Prin credință a cunoscut Noe cele ce încă nu se vedeau și te-mându-se a făcut corable spre mântuirea casei sale; prin ea a osândit el lumea și s'a făcut moștenitor dreptății celei din credintă.

8. Prin credință Avraam fiind chemat a ascultat de a lesit la locul pe care avea să-l la spre

11. 5: Fac. 5, 24.

11. 27

11. 28

moștenire și a ieșit neștiind unde merge.
9. Prin credință s'a așezat în pământul făgăduinții, ca într'un

pământ strein, locuind în corturi cu Isaac și cu Iacov, cei dimpreună moștenitori ai aceleiaș fă: găduințe; 10. Căci aștepta cetatea cu teme-

liile tari, al cărei meșter și lucrător

este Dumnezeu.

11. Prin credință însăși Sarra, fiind stearpă și trecută în zilele ei, a primit putere să zămislească fiu, de vreme ce a socotit că este credincios cel ce făgăduise.

12. De aceea dintr'un singur

(om), și încă și acela fiind sfârșit (cu viața), s'au născut mulți ca stelele cerului și ca nisipul cel fără de număr de pe țărmul mării.

13. Intru credință au murit aces știa toți, încă până a nu primi făgăduințele, ci văzându•le numai de departe și întâmpinându•le cu bucurie și mărturisind că ei sunt streini și pribegi pe pământ.

14. lar cei ce grăesc unele ca acestea arată că și caută patrie

lorusi.

15. Şi de şi ar fi adus aminte de (patria) aceea dintru care ieșiseră, ar fi avut vreme să se îns toarcă

16. Ei insă doreau una mai bună, adecă una cerească; de aceea Dumnezeu nu se rușinează de dânșii ca să se numească Dum nezeul lor, căci le a gătit lor ces tate.

17. Prin credință a adus Avraam, când a fost ispitit, pe Isaac, jertfă;

12: Fac. 15, 5; 22, 17; 32, 13; Ps. 39, 13; 1 Cron. 29, 15; Fac. 23, 4; 47, 9.

și el, cel ce primise făgăduințele aducea doar pe fiul său unul nă

18. El, cărula i se zisese: Intru

Isaac vei avea tu sămânță. 19. Căci credea că Dumnezeu este puternic să l invieze și din morți; drept aceea, la și primit pe acela ca pe o asemanare (a lul Hristos).

20. Prin credință despre cele viitoare a binecuvântat Îsaac pe

Iacov și pe Isav.
21. Prin credință Iacov, când era pe moarte, a binecuvântat pe fiecare din fiii lui Iosif și s'a ins chinat sprijinindu-se pe varful toiagului său,

22. Prin credință Iosif, la moartea sa, a pomenit despre leşirea fiilor lui Israil și a dat porunci pentru

oasele sale.

23. Prin credință, când s'a născut Moise, trei luni a fost ascuns de părinții săi, căci leau văzut prunc frumos și nu s'au temut de porunca împăratului.

24. Prin credință Moise, făs cându-se mare, nu s'a lăsat a se numi fiul fetei lui Faraon, 25. Alegând mai bine să pătie

mească cu poporul lui Dumnezeu, decât să se bucure de dulceața păcatului cea trecătoare;

26. Căci socotea că ocara lul Hristos este o bogăție mai mare decât visteriile Egipetului, pen-trucă el se uita la răsplătire.

27. Prin credință a părăsit el Egipetul, netemându-se de urgla impăratului, căci văzând odinioară pe cel nevăzut, a rămas statornic

18: Fac. 21, 12. 22: Fac. 47, 31, 48, 15—16.

28. Prin credință a așezat el Paștile și stropirea cu sânge, pentru ca pierzătorul întâi născuților să nu se atingă de dânșii.

EVRE

29. Prin credintă a trecut el Marea Roșie ca pe uscat, lucru pe care încercând să l facă Egip tenil, s'au inecat.

30. Prin credință zidurile Ierus salimului au căzut, după ce au fost Incunjurate (vreme de) șapte zile.

31. Prin credință Raav, desfràs nata, fiindcă primise cu pace Iscoadele, n'a pierit impreună cu cei neascultători. 32. Dar ce să mai spun? Căci

nu-mi ajunge vremea să grăesc despre Ghedeon și Barac, despre Samson și Ieftae, despre David și Samuil si despre proroci,

33. Cari prin credință au biruit Impărații, au făcut dreptate, au dobândit făgăduințele, au astupat

gurlle leilor,

34. Au stins puterea focului, au scăpat de ascuțișul sabiei, s'au Intărit din slăbiciune, au fost tari in răsboaie, au intors taberile vrăș mașilor în fugă.

35. Femeile, prin inviere, și au primit iarăși pe morții lor. Ci unii au fost munciți, neprimind izbăvirea, ca să dobândească mai bună înviere.

36. Alții au îndurat batjocuri ul bătăi, ba și lanțuri și temniță.

37. Au fost uciși cu pietre, au fost herestruiți, au fost supuși la vozne, au murit uciși de sabie, în voloace și în piei de capre au pribegit, rabdand lipsuri, stramtorări și (tot felul de) răutăți.

38. El, de cari lumea nu era vrednică, au rătăcit în pustii și în munți și în peșteri și în crăpăturile pămantului.

39. Ci toți aceștia, cari au fost incercați în credință, n'au primit făgăduința,

40. Pentrucă Dumnezeu hotă. rând dinainte ceva mai bun pentru noi, (n'a voit) ca ei să dobândească fără de noi desăvârșirea.

12.

Indemnare la răbdare și cupioșie. Să privim la lerusalimul cel ceresc.

Drept aceea și noi, având atâta D nor de mărturii împrejurul nostru, să lepădăm orice sarcină și păcatul care ne împresoară atât de lesne, și cu stăruință să alergăm în lupta de întrecere care ne stă inainte,

2. Căutând la Iisus, începătorul și plinitorul credinței, care pentru bucuria ce era pusă inaintea lui a suferit crucea, neținând seamă de ocară, și a șezut deadreapta scaunului lui Dumnezeu.

3. Gândiți-vă deci la cel ce a răbdat dela păcătoși, asupra sa, o împotrivire ca aceea, ca să nu vă osteniți și să nu slăbiți cu duhurile voastre.

4. Căci în lupta voastră împotriva păcatului încă nu ați suferit până la sânge.

5. Şi ati uitat indemnul care vi se face vouă ca unor fili Fiul meu, nu defăima certarea Dom-nului, nici nu slăbi când ești mustrat de dânsul,

6. Căci pe care il iubește Dom-

12, 5: Prov. 3, 11 - 12.

nul il ceartă, și bate cu varga pe tot fiul pe care il primește.

7. De veți suferi certarea, ca și cu niște fii va umbla cu voi Dumnezeu; căci este oare fiu pe care tatăl să nu-l certe?

8. Iar de sunteți fără de certarea de care toți au parte, atunci suns teți copii din desfrânare, iar nu fii (adevărați).

9. Apoi, dacă părinții noștri cei trupești ne au certat și (totuși) i am cinstit pe dânști, oare nu ne vom supune cu atât mai vârtos Tatălui nostru cel sufletesc, ca să fim vii?

10. Pentrucă aceia ne pedepseau pe noi precum găseau ei de bine, și pentru puține zile; iar acesta (ne ceartă) spre folosul nostru, ca să ne împărtășim de sfințenia lui.

11. La început toată mustrarea ni se pare că nu este de bucurie, ci de mâhnire; dar pe urmă ea aduce celor pedepsiți printrânsa roadele păcii și ale dreptății. 12. De aceea îndreptați mâinile

voastre cele slăbite și genunchii vostri cei slăbănogiți,

13. Si faceți cărări drepte pis cioarelor voastre, ca cel schiop să nu se poticnească, ci mai vârtos

să se vindece. 14. Căutați cu toții pacea și sfințenia, fără de care nimeni nu

va vedea pe Domnul,

15. Socotind ca nimeni să nu rămână fără darul lui Dumnezeu și ca nu cumva, odrăslind vreo rădăcină veninoasă, să vă facă vătămare și prin ea mulți să se molipsească.

12: Is. 35, 3; Prov. 4, 26. 15: A doua Lege 29, 17.

16. Să nu fie cineva desfrânat

sau necuviincios ca Isav, care pentru o mâncare și a vândut dreps

17. Pentrucă știți că vrând să moștenească după aceea binecuvântarea, el n'a mai fost primit, de vreme ce nu a mai găsit prilej de pocăință, măcar că a căutat-o

18. Voi nu v'ați apropiat nici de muntele ce se putea pipăi, nici de focul care ardea, nici de nor, nici de ceață, nici de vifor,

19. Nici de glasul trâmbiței, nici de răsunetul cuvintelor pe care cei ce leau auzit s'au rugat ca să nu li se mai sune;

ceea ce li se spunea: Pentrucă măcar o hiară de s'ar atinge de munte, va fi ucisă cu pietre, sau va fi atinsă cu săgeata,

21. Și atât de înfricoșată era arătarea, încât Moise a zis: Spăi» mantatuem'am și mă cutremur!

cel ceresc, și de zeci de mii de ingeri slavitori,

23. Și de adunarea celor întâl născuți cari sunt scriși în ceruri, și de Dumnezeu, judecătorul tutus ror, și de duhurile drepților celor

24. Și de lisus mijlocitorul așes zământului celui nou și de sângele stropiril, care grăește mai bine decât al lui Avel.

tul de întâi născut.

cu lacrimi.

20. Căci nu mai puteau suferi

22. Ci voi v'ați apropiat de muntele Sionului și de cetatea Dumnezeului celui viu, Ierusalimul

desăvârșiți;

25. Vedeți să nu vă lepădați de cel ce grăește, căci dacă aceia, neascultând de cel ce grăia pe

20: les. 19, 13. 22: A doua Lege 9, 19.

pământ, n'au scăpat de pedeapsă. cu mult mai vârtos nu vom scăpa noi, neascultând de cel ce grăește din cer,

12. 26

26. Al cărui glas atunci a cutremurat pământul, lar acum a făgă: duit unele ca acestea: Incă odată clăti-voi nu numai pământul, ci M cerul.

27. Iar prin aceea că zice: Incă odată, arată schimbarea lucrurilor celor ce se clătesc, ca unele ce Munt făcute, ca să rămâe cele ce nu se clătesc.

28. Drept aceea, noi primind o impărăție neclătită, să fim mulțu-mitori și așa să-i slujim lui Dumnezeu cu bună plăcere, cu bună rucernicie și cu sfială, 29. Că Dumnezeul nostru este

the mistuitor.

13.

Sfătuire la viață creștinească. Hristos este acelas, teri și azi și în veac.

Stăruiți în iubirea de frați.

2. lubirea de streini să nu o pilați, căci printrânsa unii, fără să nie, au găzduit pe îngeri.

Aducețiavă aminte de cei huiați, ca și cum ați fi legați cu dinșii, și de cei munciți, ca și cum il fi un trup cu el.

Cinstită să fie nunta întru urvari și pe preacurvari il va ndeca Dumnezeu.

A. Să nu aveți năravul iubirii orgint, ci vă indestulați cu cele

Mi: Agheu 2, 6. 13, 5: A doua Lege 31, 6:8; Onte

ce aveți; că însuși (Dumnezeu) a zis: Nu te voi părăsi, nici te voi

6. De aceea și avem îndrăzneala să zicem: Domnul este ajutorul meu și nu mă voi teme! Ce poate să mi facă mie omul?

7. Aducețiavă aminte de mai marii voştri cari v'au grătt vouă cuvântul lui Dumnezeu și privind cum şi au sfârşit viața, le urmați credința.

8. Iisus Hristos și ieri și astăzi

și în veci este acelaș. 9. Nu vă lăsați ademeniți de învățăturile streine cele de multe feluri. Că bine este să vă intăriți inima cu darul, iar nu cu mâncările, din care nu s'au folosit cei ce au umblat cu ele.

10. Noi avem un altar dintru care nu au dreptul să mănânce cei ce slujesc cortului.

11. Pentrucă trupurile dobitoa celor, al căror sânge se aduce de către arhiereu în Sfânta Sfintelor, pentru curățirea păcatelor, se ard afară de tabără.

12. De aceea și lisus, ca să sfin-țească poporul cu sângele său, a pătimit afară de poartă.

13. Aşa dar să ieşim la dânsul afară de tabără și să purtăm ocara lui.

14. Căci nu avem alci cetate stătătoare, ci o căutăm pe cea care va să fie.

15. Printrânsul, dar, să aducem jertfă de laudă lui Dumnezeu, adecă roada buzelor cari preas măresc numele lui.

6: Ps. 118, 6. 11: Lev. 16, 27. 15: Lev. 7, 12, 2 Cron. 29, 31, Ps. 50, 14, 23, ls. 57, 19. Osic 14, 3.

16. Și facerea de bine și dărunicia să nu le uitați; căci jertie ca acestea sunt bine plăcute lui Dumnezeu.

17. Ascultați pe învățătorii voștri și vă supuneți lor, pentrucă ei priveghează pentru sufletele voastre, ca unii cari vor avea să dea seamă, ca aceasta cu bucurle să o facă, iar nu suspinând; căci (altfel) nu vă e de folos.

18. Rugaţi•vă pentru noi; căci suntem încredinţaţi că avem un cuget curat, voind ca întru toate cinstit să vieţuim.

19. Şi vă rog stărultor să faceți aceasta mai ales ca fără de zăbavă să mă întorc la voi.

20. Iar Dumnezeul păcii, cel ce prin sângele așezământului celui vesnic a sculat din morți pe Dome nul nostru Iisus, pe păstorul cel mare al oilor.

nur hositu istas, pe passara variante al oilor,

21. Să vă intărească pe voi intru tot lucrul bun, ca să faceți voia lui și să lucreze intru noi ce este plăcut inaintea lui prin lisus Hristos, căruia fie slava în vecil vegitor.

vecilor. Amin.

22. Şi vă rog pe voi, fraților, să primiți acest cuvânt de sfătuire căci pe scurt v'am scris vouă.

23. Să știți că fratele Timotei este slobod. De va veni mai cur rând, vă voi vedea pe voi impreună cu el.

24. Spuneți închinăciune tuturor mai marilor voștri și tuturor sfinților. Inchină se vouă cei din Italia.

25. Harul fie cu voi toți! Amin.

CARTEA_SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL IACOV

1.

Folosul ispitelor. Sfaturi împo: Irloa mâniei. Despre înfrânarea limbii.

Tacov, sluga lui Dumnezeu și a Domnului Ilsus Hristos, celor douăsprezece seminții care sunt Intru risipire: Voe bună!

 Frații mel, când treceți prin tot felul de ispite, să vă bucurați din toată infma,

3. Știind că cercarea credinței voastre lucrează răbdare.

 Dar răbdarea să atbă lucrare desăvârșită, ca să fiți desăvârșiți şi intregi și fără nici o meteahnă.

5. Iar de este cineva dintru voi lipsit de ințelepciune, să ceară dela Dumnezeu, care dă tuturor fără semeție și fără înfruntare; și i se va da lui.

6. Să ceară însă cu credință, neindoindu-se întru nimic. Pentrucă cel ce se indocyte este asemenea valului mării care se aruncă și se învăluește de vânturi.

7. Să nu gândească omul acela că va lua ceva dela Domnul, 8. Dacă e bărbat îndoit la suflet

și nestatornic întru toate căile sale. 9. Iar fratele cel smerit laude-se întru înălțimea sa,

10. Și cel bogat întru smerenia sa, căci ca floarea ierbii va trece. 11. Răsărita soarele cu arșita

lui și a uscat larba și floarea el a căzut și frumusețea el a pierit; așa se va veșteji și bogatul în cătle sale. 12. Fericit bărbatul care rabdă

12. Fericit bărbatul care rabdă ispita; căci lămurit făcându-se, va lua cununa vieții pe care a făgă-duit-o Dumnezeu celor ce il lubesc

pe el.

43. Nimeni filind ispitit să nu spună că Dumnezeu il ispitește; căci Dumnezeu nu poate fi ispitit de rele, și nici el nu ispitește pe nimeni

1. 10: Is. 40, 6-7.

2. 9

14. Ci fiecare este ispitit de pofta sa însăși, fiind tras și amăgit. 15. După aceea, pofta zămislind

naște păcat; iar păcatul săvârșin. du-se naște moarte.

16. Nu vă înșelați, frații mei

prea iubiți! Toată darea cea bună și tot darul desăvârșit de sus este, po-gorându-se dela părintele luminilor, la care nu este schimbare sau umbră de mutare.

18. El, după vola sa nesa năsa cut pe noi prin cuvantul adevă-rului, ca să fim noi ca o pârgă

a zidirilor lui. 19. Drept aceea, frații mei prea lubiți, tot omul să fie grabnic la ascultare și zăbavnic la vorbă, ză

bavnic la manie; 20. Căci mânia omului nu duce la dreptatea lui Dumnezeu.

21. De aceea lepădând toată spurs căciunea și prisosința răutății, întru blândețe să primiți cuvântul cel sădit în voi, care poate să mân• tuiască sufletele voastre.

22. Şi fiți făcătorii cuvântului, iar nu numai ascultătorii lui, amăgindu•vă pe voi înșivă.

23. Pentrucă cel ce ascultă cuvantul și nu l'implinește pe el, unul ca acesta asemenea este omului care își privește în oglindă fața sa firească

24. Dacă s'a privit, s'a dus și îndată și a uitat cum era.

25. Iar cel ce privește în legea cea desăvârșită a slobozeniei și stă-ruește întrânsa ca un plinitor cu fapta, nu numai ca un ascul-tător uituc, acela va fi fericit pe urma faptelor sale.

26. De i se pare cuiva între voi că este cucernic și nu-și înfrânează limba sa, ci iși înșală inima, cus! cernicia lui este zadarnică.

27. Cucernicia curată și neprihănită înaintea lui Dumnezeu și Tatăl aceasta este: să cercetăm pe cei orfani si pe văduve întru necazurile lor și să ne păzim pe noi neîntinați de lume.

Să nu căutăm la tața oamentlor. Să facem milostenie. Credinta să tie arătată cu fapte.

Frații mei, nu căutați fața (oame r nilor), voi cari aveti credința în Domnul nostru Iisus Hristos cel slävit.

2. Căci de va intra în aduna. rea voastră un om cu inel de aur și cu haină strălucitoare și va intra și un om sărac cu haină proastă

3. Şi veţi căuta la cel ce poartă haina cea strălucttoare şi veți zice: Tu şezi aici, far săracului îi veți zice: Tu stăi acolo, sau sezi aici la pictoarelor mele,

4. N'ați făcut oare osebire între voi, și nu v'ați făcut oare jude

cători cu gânduri rele?
5. Ascultați, frații mei prea iu-biți: Au nu Dumnezeu i-a ales pe săracli lumii acesteia, (ca să fie) bogați în credință și moștenitori ai împărăției pe care a făgăduit-o celor ce il iubesc pe el?

6. Iar voi ați necinstit pe cel sărac. Oare nu bogații vă asupresc pe voi și nu ei vă târăsc pe la judecăți?

7. Oare nu el hulesc numele cel bun cu care vă chemați?

8. Dacă însă împliniți legea cea

2, 8: Lev. 19, 18,

împărătească după scriptură: Să iubești pe aproapele tău ca pe tine insuti, bine facett:

9. lar de vă uitați la fața omului, faceți păcat și veți fi osândiți de lege, ca niște călcători de lege.

10. Pentrucă cine va păzi toată legea și va greși împotriva unei (porunci), s'a făcut vinovat față de

11. Căci cel ce a zis: Să nu curvești, a zis și: Să nu ucizi. Și dacă nu curvești, dar ucizi, te-ai făcut călcător al legii.

12. Aşa să grăiți și așa să lu-crați, ca unii cari aveți să fiți judecați prin legea slobozeniei.

15. Că judecata este fără milă pentru cei ce nu fac milă; mila lnsă biruește asupra judecății.

14. Ce folos, frații mei, de ar zice cineva că are credință, iar lopte nu are? Poate oare credinta mántuiască pe dânsul?

15. Că dacă un frate sau o soră sunt goi și lipsiți de hrana cea de

toate zilele,

16. Şi va zice lor careva dintre voi: Mergeți în pace, încălziți-vă il vă săturați, și nu le-ar da lor rele de trebuință trupului, ce folos Ar avea?

17. Așa și credința, dacă nu

are fapte, singură este moartă.

18. Ci va zice cineva: Tu ai tredință, iar eu am fapte; ara-Momi credința ta fără faptele tale, il eu iți voi arăta credința mea

tlin faptele mele.

19. Tu crezi că Dumnezeu este tinul, și bine faci; dar și dracii

pred și se cutremură. 20. Vreai, dar, să înțelegi, o

11: Іеџ. 20, 13—14.

omule deșert, că credința fără de fapte moartă este?

Avraam, părintele nostru, oare nu din fapte s'a indreptat, suind pe Isaac, fiul său, pe jert-

felnic?

22. Vezi că credința lucra im-preună cu faptele lui, iar din fapte s'a desăvârșit credința.

23. Şi s'a împlinit scriptura care zice: Şi a crezut "Avraam lui Dumnezeu şi i s'a socotit lui intru dreptate și prieten al lui Dumne-

zeu s'a chemat. 24. Vedeți, dar, că din fapte se îndreptează omul, iar nu numai din credință.

25. Aşijderea şi Raav, desirâ-nata, nu din fapte s'a îndreptat ea oare, primind pe iscoade și scotànduele pe altă cale? 26. Deci, precum trupul fără de

duh este mort, așa și credința fără de fapte este moartă.

Despre înfrânarea limbil. Intelepciunea dumnezeiască.

Nu fiți mulți dascăli, frații mei, știind că mai mare osândă va să luăm. 2. Căci în multe feluri greșim

toți. Dar de nu greșește cineva cu cuvântul, este bărbat desăvăr șit, în stare să-și înfrâneze tot trupul.

3. lată și cailor le punem frâe în guri, ca să ni-i supunem nouă; și le cârmuim tot trupul lor.

4. lată și corăbiile, ori cât mari ar fi și de orice vânturi puternice ar fi impinse, se carmuesc cu

23: Fac. 15, 6; Is. 41, 8.

o prea mică cârmă încotro voește pornirea cârmaciulul.

5. Aşa şi limba: este mădular mic, dar cu mari lucruri se laudă. lată, puțin foc și cât codru (poate) aprinde!

6. Limba încă este un foc, o lume a nedreptățil! Limba este așezată între mădularele noastre, așa încât spurcă tot trupul și aprinde tot cursul vieții, dacă ea însăși s'a aprins (odată) de Gheenă.

7. Căci toată firea: a hiarelor și a păsărilor și a celor ce se tâs și a jivinilor de mare se do răsc molește și s'a domolit de firea

omenească. 8. Dar limba nimeni din oameni nu poate să o domolească. Ea este răutate neînfrânată; e plină

de otravă aducătoare de moarte. 9. Cu ea binecuvântăm pe Dum» nezeu și Tatăl și cu ea blestes măm pe oameni, cari sunt făcuți după asemănarea lui Dumnezeu.

10. Din aceeas gură iese binecuvântarea și blestemul. Nu tres bue, frații mei, să fie așa.

11. Curge oare din vâna aceluiaș izvor apa dulce și apa amară?

12. Au doară poate, frații mel, smochinul să facă măsline, sau vița de vie smochine? Așa nici un isvor sărat nu poate da apă dulce.
13. Cine este intre voi intelept

și priceput? Să și arate faptele sale din buna lui purtare și din blândetele înțelepciunii.

14. lar de aveți râvnire amară și poftă de ceartă întru inimile voastre, nu vă lăudati, nici mințiți impotriva adevărului.

15. Intelepciunea aceasta nu

vine de sus, ci este pământească, trupească, drăcească.

16. Pentrucă unde este zavistie și poftă de ceartă, acolo este neorânduială și tot lucrul rău.

17. lar înțelepciunea cea de sus: intài este curată, apoi pașnică, blandă, plecată, plină de milă și de roduri bune, nepărtinitoare și nefătarnică.

18. lar roada dreptății se mănă spre pacea făcătorilor de pace.

4.

Să tugim de postele desarte. Să nu judecăm pe aproapele. Dumnezeu, este cel ce îndreaptă pașii noștri.

De unde vin războaiele și sle-D zile dintre voi? Au nu de aici, din diesmierdările voastre care se ostesc intru mădularele voastre?

2. Poftiți și nu aveți; ucideți și pismuiți și nu puteți dobândi; va sfădiți și vă răsboiți; și nu aveți pentrucă nu cereți.

3. Cereți și nu primiți, pentrucă cereți rău, ca să cheltuiți întru desmierdările voastre.

4. Preacurvarilor și preacurvelori Nu silți oare că dragostea lumil acesteia este dușmănie față de Dumnezeu? Deci, oricine va vrea să fie prieten lumii, se face vrăs maşul lui Dumnezeu.

5. Au vi se pare că în deșeri zice scriptura: Duhul care locuește întru noi vă lubește cu zulie?

6. Ci mai mare dar dă. Pentru aceea zice: Domnul celor mandri

4. 6: Prov. 3, 34, Iov 22, 29.

le stă impotrivă, iar celor smeriți le dă har.

7. Drept aceea, supuneți-vă lui Dumnezeu. Stați împotriva dia-volului și el va fugi dela voi. 8. Apropiați-vă de Dumnezeu

și el se va apropia de voi. Curătiti-vă mânile, păcătoșilor, și vă îndreptați inimile voastre, cei îndoiti la suflet.

9. Simțiți•vă jalea; lăcrămați și plangeți! Rasul vostru în plans să se întoarcă și bucuria voastră întru

tanquire.

4. 7

10. Smeriți-vă înaintea lui Dumnezeu și el vă va înălța pe voi.

11. Nu vă grăiți de rău unul pe altul, fraților. Că cel ce grăește de rău pe fratele său, sau judecă pe fratele său, grăește de rău legea și judecă legea; lar dacă judeci legea, nu ești plinitorul legii, ci judecătorul (ei).

12. Unul este legiuitorul și judecătorul, care poate să mântus iască și să piarză; iar tu cine ești,

le judect pe altul?

13. Veniți acum cei ce ziceți: Astăzi sau mâine vom merge în cetatea aceea și vom petrece acolo un an și vom neguțători și vom caștiga, 14. Voi cari nu știți ce se va

întâmpla mâine? Căci ce este viața voastră? Abur este, care se arată puțin și apoi piere. 15. În loc să ziceți: De va vrea

Domnul și vom fi vii, vom face acceasta sau accea.

16. Iar acum în trufia voastră vă lăudați. Toată lauda de felul acesta este rea.

17. Drept aceea, cel ce se pri-

cepe a face bine și nu face, păcătuește.

5.

Nestatornicia bogăției. Sfătuiri spre îndelungă răbdare și ru: găciune.

Veniți acum, bogaților, plângeți și vă tânguiți de necezurile ce vor să fle asupra voastră.

2. Bogăția voastră a putrezli si hainele voastre le-au mancat

3. Aurul vostru şi argintul au ruginit și rugina lor va fi măr-turie asupra voastră și va mânea trupurile voastre ca focul. Ați trupurile voastre ca focul. Att strâns comort în zilele cele de apoi!

4. lată, plata oprită de voi dela lucrătorii cari au secerat țarinile voastre, strigă; și strigătele secer rătorilor au intrat în urechile Dom-

nului Savaot.

5. Desfătatu-v'ați pe pământ și v'ați desmierdat; îngrășat ați înimile voastre ca pentru ziua junghierii.

6. Osândit-ați, omorit-ați pe cel drept, măcar că nu s'a pus împo-

triva voastră.
7. Drept aceea, fiți indelunți răbdători, frații mei, până la ve nirea Domnului. Iată plugarul așteaptă roada cea scumpă a pă-mântului, îndelung răbdând pentru dânsa, până ce la ploale timpurie și târzie. 8. Deci, îndelung să răbdați și voi,

întărindu-vă înimile voastre, căci enirea Domnului s'a apropiat.

9. Nu oftați unul impotriva altuia, fraților, ca să nu fiți osân.

5, 5: Lev. 19, 13; A doua l.ege 24, 15; Is. 5, 9. 6: Ier. 12, 3.

ferință și de îndelungă răbdare pe prorocii cari au grăit în nus

mele Domnului. 11. Iată, fericim pe cei ce au răbdat: Ați auzit de răbdarea lui Iov și ați văzut sfârșitul dăruit lui de Domnul; căci mult milos tiv și îndurat este Domnul.

12. Iar mai înainte de toate, frații mei, să nu vă jurați nici pe cer nici pe pământ, nici cu orice alt jurământ; ci să fie vouă ce este așa, așa, și ce este nu, nu, ca să nu cădeți în osândă.

13. De pătimește cineva între vol, să se roage. De este cineva

vesel, să cânte.

14. De este cineva bolnav între voi, să cheme preoții bisericii și să se roage pentru el, ungându-l pe dânsul cu untdelemn, întru

numele Domnului,

15. Şi rugăciunea credinței va mântui pe cel bolnav și l va ri-dica pe el Domnul și de va fi făcut păcate, i se vor ierta lui.

16. Mărturisiți vă unul altuia păcatele și vă rugați unul pentru altul, ca să vă vindecați. Căci mult poate rugăciunea cea fierbinte a dreptului.

17. Ilie era om asemea nouă, cu slăbiciuni, și s'a rugat stăruitor să nu ploaie; și n'a plouat pe pământ trei ani și sase luni.

18. Şi iarăşi s'a rugat şi cerul dat ploale și pământul a odrăs slit roada sa.

Frații mei, de va rătăci ci-neva dintre voi dela adevăr și-l va întoarce cineva,

20. Să știe că cel ce a în-tors pe păcătos dela rătăcirea căii lui, își va mântui sufletul din moarte și va acoperi mulțime de păcate.

INTÂIA CARTE SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL PETRU

1.

Multumire pentru mântuirea si nădejdea noastră în Hristos. Des spre credinta cea mântuitoare, pestită de proroci, îndemnuri spre cupioșie.

Petru, apostol al lui Itsus Hristos, celor ce trăesc risipiți în Pont, în Galaria, în Capadochia, în Asia si Bitinia,

2. Aleşi după cea mai înainte hotărire a lui Dumnezeu Tatăl și sfințiți prin Duhul, spre ascultarea il stropirea cu sângele lui Iisus Firistos: Darul și pacea să vă prisoscască!

3. Binecuvântat să fie Dumnezeu și Tatăi Domnului nostru Iisus liristos, care, după mare mila sa, prin invierea lui lisus Hristos din morți, nesa născut pe noi a doua oară spre nădeide vie,

4. Spre moștenire nestricăcioasă și neintinată și nevestejită, păstrată În ceruri pentru vol,

5. Cari sunteți păziți cu pute-

rea lui Dumnezeu prin credință spre mântuirea gata să se ardte în vremea de apoi.

6. Intru aceasta vă bucurați, măcar că ar trebui să fiți triști, încercați fiind de multe feluri de ispite, pentru puțină vreme.

7. Ca lămurirea credinței voa: stre, cea cu mult mai scumpă de cât aurul cel pieritor și totuși prin foc lămurit, să se afle spre laudă și cinste și slavă la arătarea lui lisus Hristos

8. Pe care nevăzându-l il iubiți și întru care vă bucurați cu bucurie negrăită și prea slăvită,

9. Luând (astfel) prețul credinței voastre, mantuirea sufletelor.

10. Această mântuire au căutateo și au cercateo prorocii cari au prorocit despre harul care avea să vie asupra voastră,

11. Cercetând, care și ce fel de vreme le arăta lor Duhul lui Hristos cel dintrânșii, când le măr turisea de mai inainte despre pa-

- 362 -

timile lui Hristos și despre slava

I PETRU

ce avea să vină după acelea.

12. Lor li s'a descoperit că nu lor însuși, ci nouă aveau să ne slujească cele ce acum s'au vestit vouă întru Duhul Sfânt cel trimis din cer, spre care ingerii doresc să stea să privească.

13. De aceea, încingând coaps sele cugetului vostru și trezins dusvă, nădăjduiți desăvârșit spre

harul care se aduce vouă la ară-tarea lui lisus Hristos.

14. Ca fii ai ascultăril, nu vă mai dedați la postele cele de mai nainte, din vremea neștiinței voas

stre.

15. Ci, după Sfântul care va chemat pe voi, fiți și voi sfinți întru toată petrecerea vieții.

16. Căci scris este: Fiți sfinți, că

eu sfânt sunt. 17. Și dacă chemați Tată pe cel ce judecă fără părtinire după faps tele fiecărula, petreceți întru frică vremeinicia vieții voastre,

18. Știind că nu cu lucruri pieritoare, cu argint sau cu aur v'ați izbăvit din viața voastră cea de șarlă, care vă era dată dela pă.

19. Ci cu scump sangele lui

Hristos, mielul cel nevinovat si fără prihană, 20. Care a fost rânduit mai inainte de intermelerea lumii, dar care s'a arătat în anii cei mai de pe urmă pentru voi,

21. Cei ce printrànsul ați crezut în Dumnezeu care l-a înviat pe d din morți și i-a dat lui mărire, ca credința și nădejdea să vă fie in Dumnezeu.

1. 16: Lev. 19, 2.

22. Curățind deci sufletele voastre cu ascultarea adevărului prin Duhul, spre nefățarnică iubire de frați, iubiți•vă unul pe altul cu inimă curată și cu tot dinadinsul.

23. Čăci voi ați fost născuți din nou, nu din sămânță stricăcioasă, ci din nestricăcioasă, prin cuvân tul lui Dumnezeu celui viu care

rămâne în veac. 24. Pentrucă toată făptura este ca farba și toată mărirea omului ca floarea ierbii. Uscatu-s'a iarba și floarea a căzut.

25. Iar cuvântul Domnului răs mâne în veac. Și acesta este cus vântul cel ce bine s'a vestit întru voi.

2.

Creștinii să fie pildă celor nes credincinciosi. Supunerea la stăs pânire. Iubirea de frați după pilda lui Hristos.

Deci, lepădând toată răutatea și tot vicleșugul și fățărniciile și pismele și toate clevetirile,

2. Ca niște prunci de curând născuți să iubiți laptele cel dus hovnicesc și curat al cuvântului, ca printrânsul să creșteți spre mân: tuire,

3. De vreme ce ați gustat că

este bun Domnul.

4. Aproplindu vă de el, cel ce este piatra cea vie, cu adevărat nebăgată în seamă de oameni, dar aleasă și prețuită de Dumnes zeu.

5. Şi vol înşivă, ca nişte pietre vli, să vă zidiți casă duhovnicească,

24; Is. 40. 6-7. 2, 4; Ps. 34, 9; Ps. 118, 22.

preoție sfântă, ca să aduceți jertle duhovnicești plăcute lui Dumne-zeu, prin Iisus Hristos. 6. Pentrucă scris este în scrip-

1 PETRU

tură: lată pun în Sion piatra din capul unghiului, aleasă, scumpă, și cel ce va crede întrânsa nu se va rusina.

7. Drept aceea, pentru voi cari credeți, ea este prețioasă, iar pentru cei necredinciosi, piatra nu au băgat-o în seamă ziditorii, dar care a ajuns în capul unghiu-lui. Este piatră de poticnire și piatră de sminteală,

8. De care se poticnesc cei cari nu s'au supus cuvântulul, spre

care au fost puși.

 Iar vol sunteți neam ales, preoție împărătească, neam sfânt, popor rânduit să vestească bunătățile celui ce v'a chemat pe voi dintru întuneric la minunata sa lumină.

10. Voi cari odinioară nu erați popor, acum sunteți poporul lui Dumnezeu (voi) cari odinioară nu aveați parte de milă, acum sun-

teți miluiți.

11. lubitilor, roguavă, ca pe niște streini și rătăcitori (în lume), să vă feriți de postele cele trus pești care se oștesc împotriva sufletului.

12. Purtați vă bine printre neas muri, ca celce acum vă clevetesc pe voi ca pe niște făcători de rele, văzând faptele voastre cele bune, să preamărească pe Dum» nezeu în ziua cercetării lor.

13. Deci, supuneți vă oricărei

6: Is. 28, 16, 8. Is. 8, 14, 9: Ies. 19, 6, 10: Osic 2, 25.

stăpâniri omenești, pentru Dome nul, fie împăratului, ca celui ce este mai presus,

14. Fie dregătorilor, ca celor ce sunt trimiși de el spre pedepsirea făcătorilor de rele și spre lauda făcătorilor de bine.

15. Căci asa este voia lui Dumnezeu, ca voi, făcând bine, să înfundați gura oamenilor celor fără de minte, 16. Ca cei slobozi și nu ca ș

cum ați avea slobozenia numai ci acoperemant al răutății, ci ca niste robi ai lui Dumnezeu.

17. Pe toți să i cinstiți! Frățio iubiți! De Dumnezeu vă temeți! Cinstiți pe împăratul!

18. Slugilor, supunețievă stăpăs

nilor cu toată frica, nu numai celor blânzi și buni, ci și celor uraciosi 19. Pentrucă aceasta este plăcut inaintea lui Dumnezeu, dacă cu gândul la el rabdă cineva scârbă

pătimind pe nedrept. 20. Căci ce laudă este (aceea) dacă greșind și fiind bătuți răb-dați? Ci dacă bine făcând pătimiți

și răbdați, aceasta este plăcut îna

intea lui Dumnezeu. 21. Şi spre aceasta sunteți che-mați, că și Hristos a pătimit pennoi, lăsându-ne pildă, ca să

pășim pe urmele lui:
22. Nici un vicieșug nu s'a alla in gura lui, a celuice n'a săvârși

nici un păcat. 23. Ocărit fiind, el n'a răspuns cu ocări; chinuit fiind, n'a ingrozii (pe oameni), ci l-a lăsat (în seuma) celui ce judecă cu dreptate. 24. El păcatele noastre le-a ri-

dicat în trupul său pe lemn, ca

22: Is. 53, 9,

noi, murind păcatelor, să viețuim dreptății. Cu rana lui v'ați vindecat?

25. Pentrucă erați ca niște oi rătăcite; acum însă v'ați intors la păstorul și la păzitorul sufletelor voastre.

3.

Buna înțelegere și cuploșie dintre soți. Răbdare și blândete. Sutes rintele Domnului.

A şijderea şi voi, femeilor, su-puneți-vă bărbaților voștri, căci chiar dacă unii nu se supun Cuvantului, prin viața femeilor, fără de cuvant, vor fi dobândiți (mantuirii),

2. Văzând deaproape viața voastră cea curată și cu frica (lui

Dumnezeu).

3. Podoaba voastră să fie nu cea din afară, a împletirii părului, a podoabelor de aur, sau a hais nelor scumpe,

4. Ci (să fie) omul cel ascuns al inimii, cu nestricăciunea duhului celui blând și lin, care este de mult pret înaintea lui Dumnezeu.

5. Că așa se împodobeau odi-nioară și sfintele femei cari nădăjduiau în Dumnezeu, plecân-

du-se bărbaților lor, 6. Precum Sara asculta pe A.

vraam şi l numea pe el domn. Voi sunteți fiicele Sarei, dacă far ceți binele și nu vă tulburați de nicio frică.

7. Bărbaților, așiiderea, viețuiți

ințelepțește cu femeile voastre, ca și cu niste făpturi mai slabe, dân. du le cinste, ca unor părtașe la moștenirea darului vieții, ca să nu vă zăticniți rugăciunile voastre. 25: Is. 53, 6; Ezech. 34, 5.

8. In sfârșit, toți să fiți într'un gând, milostivi, iubitori de frați, îndurători, blanzi, smeriți.

3. 17

9. Nu răsplătiți cu rău pentru rău, sau cu ocară pentru ocară, ci dimpotrivă, binecuvântați, știind că spre aceasta sunteți chemați, ca să moșteniți binecuvântarea.

10. Că cel ce voește să iubească viața și să vază zile bune, (acela) să-și oprească limba sa dela rău și buzele sale să nu grăiască viclesug.

11. Să se ferească de rău și să facă bine; să caute pacea și s'o

urmeze pe ea.

12. Pentrucă ochii Domnului sunt peste cei drepți și urechile lui spre rugăciunea lor, iar fața Domnului este impotriva celor ce fac rele. 13. Și cine vă va face vouă

rău, de veți fi următori binelui?

14. Ci chiar de veți pătimi pentru dreptate, fericiți veți fi. De frica lor insă să nu vă temeți, nici să vă tulburați; 15. Ci pe Domnul Hristos

să l sfințiți întru inimile voastre, și să fiți gata pururea a da răs.
puns la tot cel ce vă cere soco. teală despre nădejdea voastră, însă cu blândețe și cu bună cuviință,

16. Având cuget curat, ca (tocmai) întru ceea ce vă clevetesc pe voi, să se rușineze ceice grăesc rău viața voastră cea bună

întru Hristos. 17. Căci, dacă așa vrea Dum nezeu, este mai bine să pătimim făcând cele bune, decât făcând cele rele.

3. 10: Ps 34, 13 - 17. 14: Is. 8, 12.

18. Pentrucă și Hristos a pătimit odată pentru păcate. El cel drept (a pătimit) pentru cei nedrepți, pentru ca omorându-se cu trupul și înviind cu duhul, pe noi să ne aducă la Dumnezeu.

19. Cu duhul pogorindusse a propoveduit duhurilor cari erau în temniță,

3. 18

20. Şi cari odinioară fuseseră nesupuse îndelungii răbdări lui Dumnezeu, în zilele lui Noe, când se făcea corabia, întru care numai puține, adică opt suflete, s'au mântuit de apă.

21. Așa și pe voi, lucrul cel inchipuit, (prin apă, adecă) botes zul vă mântuește, nu ca spălarea spurcăciunii celei trupești, ci ca în-dreptarea cugetului celui bun către Dumnezeu, prin invierea lui lisus Hristos.

22. Care este deadreapta lui Dumnezeu, după ce s'a suit la cer și căruia i se supun îngerii și stăpânirile și puterile.

Indemnări la viață nouă plină de înțelepciune și de dragoste unul către altul, Mângăeri în suterințele cele pentru Hristos.

A şa dar, precum Hristos a pătitimit pentru noi cu trupul, înarmațievă și voi cu acelaș gând, pentrucă cel ce a pătimit cu trupul, a încetat de a mai păcătui,

2. Ca cealaltă vreme să nu o mal petreacă în trupul postelor omenești, ci după voia lui Dum* 3. Destul vä este că în vremea

trecută a vieții voastre ați făcut

voia păgânilor, umblând întru n curății, întru pofte, întru beț întru ospețe, întru petreceri c băuturi și întru urâte slujiri id leşti.

4. Din pricina aceasta se m nunează că nu vă mai adunați ei la aceeaș desfrânare și vă hi lesc pe voi.

5. Ci ei își vor da seama în intea celui ce este gata să judec vii și morții.

 Căci spre aceasta s'a bine vestit și morților, ca să fle jude cați cu trupul, ca oameni, dar vieze, după Dumnezeu, cu duhi

7. S'a apropiat însă sfârșitul toate; deci fiți cu mintea întreas și priveghiați întru rugăciuni.

8. Mai presus de toate să ave multă dragoste unii către alții, că dragostea acoperă multime e păcate.

9. Fiți între voi iubitori de oai peți, fără cârtire.

10. Slujiți fiecare cu darul p care leati primit spre folosul to turor, ca niște buni chivernisitor ai darului celui de multe feluri lui Dumnezeu.

11. De grăește cineva, (grali lui) să fie ca graiul lui Dumnezei de slujește cineva, (slujba lui) fie ca din puterea pe care o d Dumnezeu, pentru ca intru toal să se slăvească Dumnezeu pri lisus Hristos, cărula fie slava stăpânirea în vecii, vecilor. Amii

 Iubiților, să nu vă mira de focul care s'a aprins intru vi care s'a trimis spre ispitire

4. 8: Prov. 10, 12,

voastră, ca și cum vi s'ar întâme pla vouă ceva străin,

13. Ci întrucât vă faceți părtași patimilor lui Hristos, bucurați-vă, ca și întru arătarea slavei lui să vă bucurați și să vă veseliți.

14. De sunteți ocăriți pentru numele lui Hristos, fericiți sunteți, căci duhul slavei și al lui Dumnezeu odifinește peste voi.

15. Nimeni dintre voi să nu pătimească din pricina că ar fi ucigaş, sau fur, sau făcător de rele, sau râvnitor de lucruri streine.

16. lar de pătimește ca un creștin, să nu se rușineze, ci să preamărească pe Dumnezeu pentru

partea aceasta.

17. Căci vremea este a se în cepe judecata dela casa lui Dumnezeu; lar dacă începe întăi dela noi, atunci care va fi sfârșitul ce for ce se împotrivesc Evangheliei lui Dumnezeu?

18. Şi de vreme ce dreptul abia se mântueşte, ce va fi cu cel necredincios şi păcătos?

19. De aceea, şi cei ce pătimesc după vola lui Dumnezeu, să-şi încredințeze lui, credinciosului ziditor, sufletele lor, săvârşind fapte bune.

5

Cum să se poarte mai maril Bis sericii și ceilalți creștini. Indems nuri la desăvârșire.

Pe bătrânii cei dintre voi ii rog, ca unui ce sunt împreună bă

14: Is. 11, 2. 18: Prov. 11, 31. trân și mărturisitor al patimilor lui Hristos și părtaș al slavel celei ce va să se descopere:

 Păstoriți turma lui Dumnezeu cea dată vouă, purtând grijă de dânsa, nu din silă, ci de bună voe, nu pentru agoniseli urîte, ci cu osărdie;

 Nici ca și cum ați fi stăpâni peste moș enirea (lui Dumnezeu), ci pilde făcându vă turmei.

 Şi când se va arăta Maimar rele păstorilor, veți lua cununa slavei, cea neveștejită.

5. Aşijderea şi voi cel tineri, supuneţi-vă celor bătrâni. Şi toţi unii faţă de alţti imbrăcaţi-vă intru smerenie, de vreme ce Dumnezeu celor mândri le stă impotrivă, iar celor smeriţi le dă har.

6. Drept aceea, smeriți. vă sub mâna cea tare a luf Dumnezeu, ca să vă înalțe pe voi la vres

7. Toată grija voastră aruncas țiso asupra lui, căci el are grijă de voi.

 Fiţi treji, 'priveghiaţi; căci potrivnicul vostru, diavolul, umblă răcnind ca un leu şi căutând pe cine să înghiţă.

 Staţisi împotrivă cu credință tare, ştiind că aceleași patimi se întâmplă fraților voștri celor din lume.

10. Iar Dumnezeul a tot harul, care ne-a chemat la mărirea sa cea veşnică prin Hristos lisus, acela, dupăce veți fi pătimit puţin, vă va face desăvărşiţi, vă va in-

tări, vă intemeia.

11. A lui fie slava și stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

12. V'am scris aceste puține cuvinte prin Siluan, credinciosul vostru frate, precum socotesc, ca să vă îndemn şi să vă măr

tări, vă va face puternici, vă va interneta. turisesc că acesta este darul cel adevărat al lui Dumnezeu, întru

13. Inchină-se vouă aleșii din Vavilon și fiul meu Marcu.

14. Inchinați-vă unul ultula cu sărutarea dragostei. Pace vouă tuturor, celor întru Hristos?

5. 5: Prov. 3, 34. 7: Ps. 55, 23.

A DOUA CARTE SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL PETRU

1.

Roadele credintei spre mostes nirea impărăției cerurilor. Ins demnare la păzirea învățăturilor lui Petru, care a tost martorul schimbării la față a lui Isus.

Simon Petru, slugă și apostol al lui Iisus Hristos, celor ce prin dreptatea Dumnezeului nostru și a Mantultorului Iisus Hristos au dobândit aceeaș credință de preț ca și a noastră:

2. Să prisosească darul și pacea voastră prin cunoașterea lui Dum nezeu și a lui lisus Hristos Domnul nostru.

3. Dumnezeiasca lui putere nesa dăruit toate cele ce sunt spre viață și spre buna cucernicie, prin cunoașterea celui ce ne a chemat pe noi cu slava și cu bunătatea sa.

4. Cu aceasta, făgăduințe scumpe şi mari ni s'au dăruit nouă, ca prin acestea să vă faceți părtași dumnezeeștii firi și să fuglți de

stricăciunea poftelor celor lumești.

Așa și voi, să puneți din partea voastră toată nevoința, adăos gând la credința voastră fapta bună, iar la fapta bună cunoștința;

6. La cunoștință înfrânarea, iar la înfrânare răbdarea, iar la răb dare bunacucernicie,

7. La cucernicie iubirea de frați, iar la iubirea de frați dragostea

8. Căci având aceștea întru voi și inmulțindu-se, nu vă vor lăsa pe voi deșerți, nici fără de roadă întru cunoașterea Domnului nostru lisus Hristos.

9. Iar celui ce i lipsesc acestea, acela este orb, și nevăzând des parte, ultă de curățirea păcatelor lui de demult.

10. De aceea, fraților, nevoiți vă mai vârtos ca să întăriți chemarea și alegerea voastră, căci făcând acestea nu veți greși niciodată,

11. Pentrucă așa vi se va dese chide largă întrarea întru împă-răția cea veșnică a Domnului și Mântuitorului nostru lisus Hristos.

12. Drept aceea, nu mă voi lenevi a vă aduce aminte vouă pururea de acestea, măcar că le stiți și sunteți întăriți întru adevărul in care stati.

13. Totuși, până când sunt în acest cort, mi se pare că este drept a vă ținea treji prin aducerea aminte.

14. Știind că fără de zăbavă voi părăsi cortul (trupului), precum mi•a arătat mie Domnul nostru Iisus Hristos.

15. Dar mă voi nevoi, ca și după plecarea mea pururea să vă puteți aduce aminte de aceste lu-

16. Că nu urmând unor basme meșteșugite am vestit vouă puterea și venirea Domnului nostru Iisus Hristos, ci noi înșine am văs zut slava Ini.

17. Căci el a primit dela Dum-nezeu Tatăl cinste și slavă, când din inălțimea slavei a venit către dân. ful glas ca acesta: Acesta este bine am voit?

18. Şi noi am auzit acest glas pogorandu-se din cer, cand eram in muntele cel sfant.

19. Şi astfel cu atât mai adevă. rat este cuvântul cel prorocesc, la care bine faceți dacă luați aminte, ca la o lumină ce strălucește într'un loc întunecos, până se va lumina de ziuă și luceafărul va făsări în inimile voastre.

20. Dar aceasta trebue s'o stiți mai intâi, că nici o prorocire a scripturii nu se desleagă după bunul plac al fiecăruia.

21. Pentrucă nu prin voia oamentlor s'a făcut vreodată prorocire, ci oamenii cei sfinți al lui Dumnezen au gräft purtați fiind de Duhul Sfânt.

Despre ioirea ereticilor. Pedeapsa celor ce umbla cu înșelăciuni.

Insă au fost și proroci mincinosi I intru popor, precum și între voi vor fi învățători mincinoși cari vor strecura (în oameni) eresuri de pier" zare și lepădându-se de stăpânul cel ce i-a răscumpărat pe dânșii, își vor aduce loruși grabnică pieire.

Şi mulți se vor lua după ră-tăcirea lor, prin care se va huli calea adevărului.

3. Din lăcomie vă vor amăgi pe voi cu vorbe viciene. Dar osan-da lor rostită încă de demult nu zăbovește și pierzarea lor nu dor. mitează

4. Căci de vreme ce Dumnezeu cruțat pe îngerii cari au greșit, ci legàndusi cu lanturlle intuneris cului din iad, i-a dat să fie păziți

până la judeçată,

5. Și dacă nu a cruțat lumea cea dintâl, ci a păzit numai pe Noe, ca al optulea mărturisitor al dreptății, când a adus potopul asu-

pra celor necredinciosi, 6. Și dacă cetățile Sodomei și Gomorei, osândindu-le surpării, le a prefăcut în cenușă, pildă puindu-le celor ce vor să mai petreacă intru nelegiuire,

7. Iar pe dreptul Lot ce era necăjit pentru petrecerea sa printre niște oameni înverșunați în fără:

delege, lea izbăvit,

8. Pentrucă dreptul acesta viee tuind intre dânșii, și văzând și

auzind faptele lor cele fărădelege, iși muncea sufletul în fiecate zi:

II PETRU

9. (Atunci, de bună seamă) știe Domnul să izbăvească de ispită pe cei binecredinciosi, iar pe cei nedrepți să l păstreze pentru ziua judecății, ca să fie dați muncilor,

10. lar mai vârtos pe cei ce se lau după indemnul cărnii, după postele cele spurcate, și de domniile de sus nu țin seamă. Fiind îndrăzneți și obraznici, hulesc cele

de sus și nu se cutremură, 11. Câtă vreme îngerii cari sunt mai tari și mai puternici, nu aduc asupra lor judecată cu hulă îna-intea Domnului.

12. Aceștia, ca niște dobitoace necuvantătoare, născute să fie vâ-nate și stârpite, hulind cele ce nu ințeleg, intru stricăciunea lor vor

13. Luand plata nedreptății. Căci ei găsesc plăcere în desfăta. rea cea de fiecare zl. Spurcații și necurații aceștia se ospătează cu voi și se desmiardă întru înșelă-ciunile lor. 14. Ochii lor sunt plini de prea-

curvie și nesătui de păcat; ei amăs gesc sufletele cele slabe; inima lor dedată la lăcomie și sunt fiii blestemului.

15. Lăsând calea cea dreaptă au rătăcit, apucând pe calea lui Valaam fiul lui Vosor, care plata nedreptății a iubit;

16. Dar el a fost mustrat pentru fărădelegea sai Dobitocul necu-vantător, grăind cu glas omenesc, a oprit nebunia prorocului.

17. Aceștia sunt izvoare fără de apă, nori purtați de vifor, că-rora li se păstrează intunericul cel de nepătruns.

18. Pentrucă rostind (vorbe) semețe și deșarte, amăgesc cu poste trupești și cu inversunări pe cei ce abia au scăpat de cei ce vietuesc în rătăcire.

19. Ei le făgăduesc slobozenia, lar ei înșiși sunt robi ai stricăciunii; pentrucă cine de ce este biruit, de aceea e și robit.

20. Căci dacă, după ce au scă-pat de spurcăciunile lumii prin cunoașterea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, iarăși se încurcă în acestea și sunt biruiți, atunci cele de pe urmă ale lor s'au făcut mai rele decât cele dintài.

21. Pentrucă mai bine era pens tru ei să nu fi cunoscut calea dreptății, decât, după ce au cunoscut.o, să se intoarcă înapoi dela sfânta poruncă ce li s'a dat lor.

22. Dar s'a implinit cu ei ade vărul din zicătoare: Câinele se întoarce la vărsătura sa și porcul scăldat se tăvălește în mocirlă.

3.

Vremea de apoi. Venirea lui Hristos. Gătirea cuviincioasă pentru ea.

ceasta este acum, iubiților, a A doua carte pe care v'o scriu vouă și prin care cu aducerea aminte caut să trezesc judecata voastră cea sănătoasă,

2. Ca să vă aduceți aminte de graiurile cele mai nainte grăite de sfinții proroci și de porunca Dom-nului și Mântuitorului nostru (dată vouă) prin apostolii voștri.

2. 22: Prov. 26, 11.

3. Mai întâi aceasta s'o știți, că vor veni în zilele cele de apoi batjocoritori cari vor umbla după pottele lor,

4. Şi vor zice: Unde este făgă» duinta venirii lui? Căci de când au adormit părinții, toate au rămas așa precum au fost la începutul

5. Dar ei se fac a nu ști că prin cuvântul lui Dumnezeu cerul și pământul au fost (făcute) de mult, din apă și prin apă.

6. Deaceea lumea cea de atunci a pierit innecată în apă.

7. Iar cerurile acestea și pământul de acum cu acelas cuvânt sunt păstrate focului din ziua judecății și a pieirii oamenilor celor necredinciosi.

8. Iar aceasta una să nu se tăi: nuiască de voi, iubiților, că o zi inaintea Domnului este ca o mie de ani, și o mie de ani ca o zi.

9. Domnul nu va zăbovi să-și implinească făgăduința, precum socotesc unii că e zăbavă; ci el indelung ne rabdă pe noi, nevrånd să piară vreunul, ci să vie toți la pocăință.

10. Va veni însă ziua Domnului ca un fur: atunci cerurile ne vor surpa cu huet; stihiile, arzand, se vor desface și pământul, cu toate lucrurile de pe el, va arde.

3. 9: Ps. 90, 4.

11. Deci, dacă toate acestea se vor strica, atunci cât de mult trebue să stăruiți voi întru sfințenie

șt întru buna cucernicie, 12. Așteptând și dorind să vie mai degrab ziua lui Dumnezeu, pentru care cerurile, arzând, se vor strica și stihiile, aprinzându-se, se vor topi?

13. Căci noi așteptăm, după făgăduința lui, ceruri nouă și pă-mânt nou, întru care să loculască

14. De aceea, iubiților, aștepe tând acestea, nevoițievă să fiți aflați de el în pace, nespurcați și neprihaniți.

15. Şi îndelunga răbdare a Dom• nului nostru drept mantuire sa o socotiți, precum v'a scris vouă și iubitul nostru frate Pavel, după înțelepciunea ce i s'a dat lui,

16. Si precum grăește el despre acestea în toate cărțile sale. În acestea sunt unele lucruri cu anuvoe de înțeles, pe care cei neștiutori și neîntăriți le răstălmacesc, ca și pe celelalte scrip-turi, spre a lor pierzare.

17. Deci, voi, jubiților, cunos când acestea de mai înainte, pă-ziți-vă, ca nu cumva să fiți ade-meniți de rătăcirea celor fărădelege și să se clatine tăria voastră. 18. Ci să creșteți în harul și

cunoștința Domnului și Mântultorului nostru Iisus Hristos. A lui fie slava, acum și în ziua veacului? Amin.

INTĂIA CARTE SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

Hristos este Fiul lui Dumnezeu. Sângele lui ne curătă de păcate.

e era dintru inceput, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și mâinile noastre au pis păit, despre cuvântul vieții, (aceea vă vestim).

2. Şi viaţa s'a arătat şi am vă. zut o și mărturisim și vă vestim vouă viața cea de veci, care era la Tatăl și s'a arătat nouă.

3. Ce am văzut și am auzit, aceea vă vestim, ca și voi să aveți impărtășire cu noi; și impărtăs șirea noastră este cu Tatăl și cu Fiul său, Iisus Hristos.

Şi acestea vi le scriem, ca bucuria voastră să fie deplină.

5. Si aceasta este vestea care am auzitso dela dânsul și v'o ves stim vouă, că Dumnezeu este lus mină și nici un întuneric nu este intrânsul.

6. De vom zice că avem impărtășire cu dânsul și umblăm în întuneric, mințim și nu facem adevărul;

7. Iar de vom umbla in lumină, precum el este în lumină, împărtășire avem unii cu alții și sân. gele lui lisus Hristos, Fiului lui, ne curățește pe noi de tot păcatul.

8. De vom zice că nu avem păcat, pe noi înșine ne amăgim și adevărul nu este întru noi; 9. Iar de ne vom mărturisi pă•

catele noastre, atunci el, fiind cres dincios și drept, ne va ierta nouă păcatele și ne va curăți pe noi de toată nedreptatea.

10. De vom zice că nu am păs cătuit, mincinos îl facem pe dâns sul și cuvântul lui nu este întru

2.

Hristos ne izbavește de orice păcat. Fără dragoste nu este crestinătate. Antihristii sunt multi. Tot cel ce tăgăduește că lisus este Hristos, este mincinos. Ade vārata ungere.

Liff mei, acestea vi le scriu vouă, r ca să nu păcătuiți. Iar dacă va păcătui cineva, (să știe că) avem mângăetor către Tatăl, pe lisus Hristos cel drept.

2. El este jertfa de curățire pentru păcatele noastre, și nu numal

pentru ale noastre, ci și pentru ale lumii intregi.

3. Şi întru aceasta ştim că l-am cunoscut pe dânsul, dacă vom păzi poruncile lui.

4. Cel ce zice: Leam cunoscut pe dânsul și poruncile lui nu le păzește, este mincinos și intru el nu este adevărul.

5. Iar cel ce va păzi cuvântul lui, în acela cu adevărat dragostea lui Dumnezeu este deplină. După aceasta cunoaștem că suntem întrânsul.

6. Cel ce zice că petrece întrânsul, este dator, precum acela a umblat, și el așa să umble.

7. Iubiților, nu vă scriu vouă poruncă nouă, ci o poruncă veche pe care ați avut-o dintru început. Porunca cea veche este cuvântul pe care leați auzit.

8. Ci totuși, poruncă nouă vă scriu vouă, care este, adevărată întrânsul și întru voi, că întunericul a trecut și iată, răsare lumina cea adevărată

9. Cel ce zice că este întru lus mină și urăște pe fratele său, acela pànă acum tot în întuneric este.

10. lar cel ce iubește pe fratele său, întru lumină petrece și nu este sminteală întrânsul.

11. Cel ce urăște pe fratele său, intru intuneric umblă și nu știe incotro merge, că intunericul a orbit ochli lui.

12. Vä seriu vouă, fiilor, că s'au

iertat păcatele voastre, pentru nu-

13. Vă scriu vouă, părinților, că ați cunoscut pe cel ce este dintru început. Vă scriu vouă, tinerilor, că ați biruit pe cel viclean. Vă

scriu vouă, copillor, că ați cunos scut pe Tatăl. 14. V'am scris vouă, părinților,

că ați cunoscut pe cel ce este dintru început. V'am scris vouă, tinerilor, că sunteți tari și cuvăni-tul lui Dumnezeu petrece întru voi și ați biruit pe cel viclean. 15. Nu tubiți lumea, nici cele

din lume. De jubește cineva lumea, dragostea Tatălui nu este întrânsul.

16. Pentrucă tot ce este în lume, (adecă) pofta trupului și pofta ochilor și trufia vieții, nu sunt dela Tatăl, ci sunt din lume. 17. Și lumea trece, cu pofta el

(cu tot), lar cel ce face vota lui Dumnezeu rămâne în veac.

18. Fiilor, este vremea de apol; și precum ați auzit că vine Ânti-hrist, far acum mulți antihriști s'au ivit: de atci cunoaștem că este vremea de apoi.

19. Dintre noi au jesit, dar nu erau dintre ai noștri; căci de ar fi fost dintre ai noștri, ar fi rămas cu noi; ci (au ieșit) ca să se arate că nu toți sunt dintre al noștri.

20. lar voi aveți ungere dela

Cel Sfânt și toate le știți. 21. Nu v'am scris vouă ca și cum n'ați cunoaște adevărul, ci ca unora cari il cunoașteți și știți că nici o minciună nu vine din adevăr.

22. Cine este mincinosul, fără numai cel ce tăgăduește că lisus este Hristos? El este Antihrist, care tăgăduește pe Tatăl și pe Fiul.

23. Tot cel ce tăgădueștel pe Fiul nu are nici pe Tatăl; lar cel ce mărturisește pe Fiul are și pe

24. Drept aceea, ce ați auzit dintru început, întru voi să rămâe.

De va rămânea întru voi ce ați auzit dintru început, și voi veți rămânea în Fiul și în Tatăl.

25. Și aceasta este făgăduința pe care el însuși ne a făgăduit o nouă: viata vesnică.

26. Acestea le am scris vouă pentru cel ce vă amăgesc pe voi.

27. Iar ungerea pe care ați primit-o dela dânsul întru voi rămâne și nu aveți trebuință să vă învețe pe voi cineva; ci precum ungerea aceasta vă învață pe voi despre toate și ea este adevărată și nu este mincinoasă, rămâneți intru el așa cum v'a învățat pe voi.

28. Drept aceea, fiilor, rămâneți întru el, ca să avem îndrăsneală când se va arăta și să nu ne rușinăm de dânsul, la venirea lui.

29. Dacă știți că este drept, mai știți că tot cel ce face dreptate dela el s'a născut.

3.

Fill lut Dumnezeu sunt lericiti cu nădejdea întrânsul. Ei sunt tubiți de frați și uriți de lume. Dragostea către aproapele și către Dumnezeu.

Vedeți ce fel de dragoste nesa dat nouă Tatăl, să ne numim fii ai lui Dumnezeu! Și suntem. Dacă nu ne cunoaște pe noi lumea, (nu ne cunoaște) pentrucă nici pe el nu l=a cunoscut.

2. Iubiților, acum suntem fiii lui Dumnezeu, dar încă nu ni s'a arătat ce vom fi. Știm însă că atunci când se va arăta, vom fi asemenea lui, pentrucă îl vom vedea pe el precum este. Şi tot cel ce are nădeidea aceasta întrânsul, se curățește pe sine, precum și el este curat.

 Tot cel ce săvârşeşte păcas tul calcă şi legea, căci păcatul este călcarea legii.

5. Și voi știți că el s'a arătat, ca să ridice păcatele noastre, și păcat întru el nu este.

6. Tot cel ce petrece intrânsul nu păcătuește; și tot cel ce face păcatul nu l-a văzut nici nu l-a cunoscut pe el.

7. Fillor, nimeni să nu vă amăgească pe voi; cel ce face dreptate este drept, precum și acela drept este.

drept este.

8. Cel ce face păcatul este din diavolul, căci diavolul dintru îneceput păcătuește. Spre aceasta s'a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului.

 Tot cel născut din Dumnezeu nu face păcat, pentrucă sămânţa lui Dumnezeu rămâne întrânsul şi nu poate păcătul, pentrucă din Dumnezeu s'a născut.

10. Intru aceasta cunoaștem pe fiii lui Dumnezeu și pe fiii diavolului; tot cel ce nu face dreptate nu este din Dumnezeu, nici cel ce nu lubește pe fratele său.

11. Căci aceasta este vestirea care ați auzit-o dintru început, că să ne iubim unul pe altul.

12. Nu precum Cain, care era din cel viclean, și a ucis pe fratele său. Și pentru care pricină l-a ucis pe el? Pentrucă faptele lui erau rele, iar ale fratelui său erau drepte.

13. Nu vă mirați, frații mei, de vă urăște pe voi lumea.

14. Noi știm că am trecut din moarte la viață, pentrucă iubim pe frați. Cel ce nu lubește pe fratele său, petrece în moarte.

tele său, petrece în moarte.

15. Tot cel ce urăște pe fratele său este ucigaș de oameni; și știți că nici un ucigaș de oameni nu are viață de veci care să rămâe întrânsul.

16. Intru aceasta am cunoscut dragostea (lut Dumnezeu), că el și-a pus sufletul său pentru noi. Și noi datori suntem să ne punem sufletele pentru frați.

17. Iar cel ce are bogăția lumii acesteia şi vede pe fratele său având trebuință şi își închide inima sa față de dânsul, cum rămâne în acela dragostea lui Dumnezeu?

18. Fili mêi, să nu iubim numal cu cuvântul, sau cu limba, ci cu fapta și cu adevărul. 19. (Căci) intru aceasta vom cu

19. (Căci) intru aceasta vom cunoaște că suntem din adevăr și vom avea odihna inimelor noastre, inaintea lui.

20. Intr'adevăr, de ne arată vinovați inima noastră, Dumnezeu mai mare este decât inima noastră și (el) toate le știe.

21. Iubiților, de nu ne va arăta vinovați inima noastră, avem îndrăsneala către Dumnezeu,

22. Şi orice vom cere, vom primi dela dânsul, pentrucă păzim poruncile lui şi facem cele plăcute inaintea lui.

23. lar porunca lui aceasta este, ca să credem întru numele lui lisus Hristos, Fiului lul, și să ne lubim unul pe altul, precum ne a dat nouă poruncă

dat nouă poruncă.

24. Cel ce păzește poruncile lui, acela petrece întrânsul și el intru acela; și că el petrece în noi, aceasta o cunoaștem din Dubul pe care lea dat nouă.

4.
Invățătorii cei mincinoși. Dias gosfea către Dumnezeu și cea către frații noștri.

Jubiților, să nu credeți oricărul duh, ci să ispitiți duhurile, de sunt dela Dumnezeu; pentrucă mulți proroci mincinoși au leșit in jume.

lume.

2. Intru aceasta să cunoașteți
Duhul lui Dumnezeu: Tot duhul
care mărturisește pe lisus Hristos,
venit în trup, este dela Dumne»
zeu.

 Şi tot duhul care nu mărturiseşte pe lisus, nu este dela Dumnezeu, cl acela este al lui Antitrist, de care ați auzit că va veni; şi acum iată, că el este in lume.

4. Fillor, voi dela Dumnezeu suntett și i-ați biruit pe acela, caci este mai mare cel ce este întru voi, decât cel ce este în lume.

5. Aceta sunt din lume; de

5. Aceia sunt din lume; de aceea ca din lume grăesc și lume mea îi ascultă pe dânșii.
6. Noi suntem din Dumnezeu.

6. Noi suntem din Dumnezeu. Cel ce cunoaște pe Dumnezeu, pe noi ne ascultă, iar cel ce nu este din Dumnezeu, nu ne ascultă pe noi. Din aceasta cunoaștem duhul adevărului și duhul rătăcirii.

7. Iubiț lor, să ne iubim unul pe altul, că dragostea este dela Dumnezeu și tot cel ce iubește este născut din Dumnezeu și cunoaște pe Dumnezeu.

8. Cel ce nu iubește, nu cunoaște pe Dumnezeu, pentrucă Dumnezeu este dragoste.

9. In aceasta s'a arătat dragostea lui Dumnezeu întru noi, că Dumnezeu pe Fiul său cel unul născut lea trimis în lume, ca prine trânsul viață să avem.

10. Iar dragostea intru aceasta este, că nu noi am iubit pe Dum nezeu, ci el ne a iubit pe noi și a trimis pe Fiul său jertfă de cură tire pentru păcatele noastre.

11. Iubiților, dacă Dumnezeu așa ne a iubit pe noi, atunci și noi datori suntem să ne iubim

unul pe altul.

12. Pe Dumnezeu nu l-a văzut nimeni, niciodată. De ne iubim unul pe altul, Dumnezeu întru noi petrece și dragostea lui este desăvârșită întru noi.

13. Intru aceasta cunoaștem că întrânsul petrecem și el întru noi, că din Duhul său ne a dat nouă.

14. Şi noi am văzut și mărturisim că Tatăl a trimis pe Fiul, Mantultor lumii.

15. Oricine mărturisește că lisus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu intru acela petrece și acela intru Dumnezeu.

16. Şi noi am cunoscut şi am crezut dragostea pe care Dumnezeu o are către noi. Dumnezeu este dragoste și cel ce petrece în dragoste, în Dumnezeu petrece și Dumnezeu întrânsul.

17. Aşa s'a desăvârșit în noi dragostea, ca indrăsneală să avem în ziua judecății; căci precum este el, așa suntem și noi în lumea aceasta.

18. In dragoste frică nu este; că dragostea cea desăvârșită go-nește frica; pentrucă frica umblă cu pedeapsa. Iar cel ce se teme, nu este deplin întru dragoste.

19. Noi il iubim pe el, pentrucă el nesa iubit mai intài pe noi.

20. De va zice cineva: Iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele său il urăște, este mincinos; pentrucă cel ce nu iubeste pe fratele său pe care l vede, cum poate să iubească pe Dumnezeu, pe care nusl vede?

21. Și noi această poruncă o avem dela dânsul. Cel ce iu-bește pe Dumnezeu să iubească și pe fratele său.

5.

Adeparata dragoste către Dums nezeu. Credinta birueste lumea. Cele trei mărturii că Hristos este om adevărat și adevărat Fiu al lui Dumnezeu.

Tot cel ce crede că lisus este Hristos, din Dumnezeu este născut; și tot cel ce iubește pe cel ce a născut, iubește și pe cel ce s'a născut dintrânsul.

2. Intru aceasta cunoaștem că iubim pe fiii lui Dumnezeu, că iubim pe Dumnezeu și păzim poruncile lui.

Căci aceasta este dragostea lui Dumnezeu, ca să păzim por runcile lui; și poruncile lui nu sunt grele.

4. Căci tot cel născut din Dum. nezeu biruește lumea; și aceasta este biruința care biruește lumea: credința noastră.

5. Cine este cel ce biruește lumea, fără numai cel ce crede că lisus este Fiul lui Dumnezeu?

6. Acesta este cel care a venit prin apă și prin sânge, Iisus Hristos; Nu numai prin apă, ci prin apă și prin sânge. Și duhul este cel ce mărturisește, căci Duhul este adevărul.

7. Căci trei sunt carl mărturisesc (în cer: Tatăl, Cuvântul și Duhul Sfânt, și aceștia trei una

8. Şi trei sunt cari mărturisesc pe pământ): Duhul și apa și sân-gele, și aceștia trei la fel mărtu-

9. De primim mărturla oame: nilor, mărturia lui Dumnezeu este mai mare; și aceasta este mărturia lui Dumnezeu, că a mărturisit pentru Fiul său.

10. Cel ce crede în Fiul lui Dumnezeu are mărturia întru sine; cel ce nu crede lui Dumnezeu mincinos la făcut pe dânsul, pena trucă n'a crezut in mărturla pe care a mărturisit o Dumnezeu pentru Fiul său.

11. Și aceasta este mărturia, că Dumnezeu ne-a dat nouă viață veșnică și această viață întru Fiul

lui este.

12. Cel ce are pe Fiul are viata, iar cel ce nu are pe Fiul lui Dum-

nezeu, nu are viață. 13. Acestea le am scris vouă, celor ce credeți în numele Fiului lui Dumnezeu, ca să știți că aveți viața veșnică și ca să credeți în numele Fiului lui Dumnezeu.

14. Și aceasta este îndrăsneala

ce o avem către dânsul, că de vom cere ceva după vola lui, el ne aude pe noi.

15. Şi dacă ştim că ne aude pe noi, orice i vom cere, ştim că vom avea (implinite) cererile pe care le-am cerut dela dansul,

16. De va vedea cineva pe fratele său păcătuind - păcat nu de moarte - să se roage, și Dum nezeu ii va da lui viată, (adecă) celor ce nu păcătuesc de moarte. Este și păcat de moarte; nu pen-

tru acela zic să se roage. 17. Toată nedreptatea este pă-cat, dar nu este păcat de moarte.

18. Știm că tot cel născut din Dumnezeu nu păcătuește; ci cel ce s'a născut din Dumnezeu se păzește pe sine și cel rău nu se atinge de el.

19. Noi știm că suntem din

Dumnezeu și că toată lumea zace

sub puterea celui rău. 20. Dar știm și aceea că Fiul lui Dumnezeu a venit și ne•a dat nouă pricepere, ca să cunoaștem pe Dumnezeul cel adevărat și să fim intru el, (adecă) intru lisus Hristos, Fiul lui. Acesta este Dum nezeul cel adevărat și viața cea vesnică.

21. Fiilor, păziți-vă de idoli.

A DOUA CARTE SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

Dragostea către Dumnezeu stă în păzirea poruncilor. Ferirea de amăgitori.

Bătrânul, alesei Doamne și fiilor ei, pe cari eu ii iubesc întru adevăr; și nu numai eu, ci și toți cari au cunoscut adevărul,

2. Pentru adevărul care petrece

2. Pentru adevărul care petrece intru noi și cu noi va fi în veac:
3. Dar, milă și pace fie cu voi dela Dumnezeu Tatăl și dela Domul Iisus Hristos, Fiul Tatălui, intru adevăr și intru dragoste!
4. M'am bucurat foarte, căci am aflat pe unii din fiii tăi umblând intru adevăr, precum am

blànd intru adevăr, precum am luat poruncă dela Tatăl. 5. Și acum te rog, Doamnă, nu

ca și cum ți aș scrie poruncă nouă, ci pe care o avem dintru început, ca să ne iubim unul pe altul.

6. Si aceasta este dragostea, ca să umblăm după poruncile lui. Şi aceasta este porunca, precum ați auzit dintru început, ca să um= blați întru dragoste.

7. Pentrucă au intrat în lume mulți amăgitori, cari nu mărtus risesc că Iisus Hristos a venit în trup. Acesta este amăgitorul și Antihristul.

8. Păzițiavă pe voi înșivă, ca să nu pierdeți cele ce ați lucrat, ci să luați plată desăvârșită.

9. Tot cel ce calcă porunca și nu rămâne în învățătura lui Hris-tos, nu are pe Dumnezeu; iar cel ce rămâne în învățătura lui Hristos, acela are și pe Tatăl și pe Fiul.

10. Oricine va veni la voi şi nu va aduce învățătura aceasta, să nu-i primiți în casă şi să nu-i ziceți lui: Bucură te!

ziceți lui: Bucură-te!

11. Că cel ce îi va zice lui: Bucură-te - se va face părtaș fape telor lui celor rele.

12. Multe având a vă scrie vouă, nu am voit să le scriu pe hârtie și cu cerneală; ci nădăje duesc că voi veni la voi, ca să vă grăesc gură către gură, că bucuria noastră să fie deplină.

13. Inchină-se ție fiii surorel tale celei alese.

tale celei alese.

A TREIA CARTE SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

lubirea de oaspeți a traților în= tru Hristos. Răutatea și neomes nia lui Diotrefis. Mărturie bună despre Dimitrie.

Bătrânul, lui Gale cel iubit, pe care eu il iubesc într'adevăr.

2. Iubitule, mă rog (lui Dumanezeu) ca să sporești întru toate și să fii sănătos, precum sporește sufletul tău.

3. Pentrucă foarte m'am bucurat, cand au venit frații și au mărtu-risit despre adevărul tău, precum tu intru adevăr umbli.

4. Eu nu am mai mare bucurie decât aceea: ca să auz că fiii mei umblă întru adevăr.

5. lubitule, cu credință faci orice lucrezi pentru frați și pentru cei

6. Carl au marturisit despre dra-

gostea ta înaîntea bisericii. Bine vei face de îi vei petrece pe ei precum se cuvine (după voia) lui Dumnezeu.

7. Căci pentru numele lui au plecat la drum, neluând nimic dela păgâni.

8. Noi, dar, suntem datori să primim pe unii ca aceștia, ca să fim împreună lucrătorii adevărului.

9. Am scris bisericii, dar Diotrefis, căruia ii place să le fie lor căpetenie, nu ne primește pe nol.

10. De aceea când voi veni, voi pomeni de faptele care le face hulindu-ne pe noi cu vorbe rele și neindestulindu-se cu aces stea, nici el însuși nu primește pe frați, nici pe cei ce ar vol (să primească) nu i lasă, ba și din biserică îi scoate.

11. Iubitule, nu urma răului, ci binelui. Cel ce face bine este din

Dumnezeu, iar cel ce face rău n'a văzut pe Dumnezeu.

12. De Dimitrie mărturisesc toți și însuși adevărul; și noi îi dăm mărturie, și voi știți că mărturia noastră este adevărată.

13. Multe aveam a-ti scrie; dar

nu voesc să ți le scriu cu cerneală și cu condeiu.

14. Ci nădăjduesc să te văz fără zăbavă și să grăim gură către gură. Pace ție! Inchină se ție pries tenii. Spune închinăciuni prietenis lor, fiecărula după cum il cheamă.

CARTEA SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL IUDA

1.

Indemin la statornicie în credință. Pedepsirea celor necredinciosi. Pilde și prorocii.

Iuda, slugă a lui lisus Hristos și frate al lui Iacov - celor chemați, cari sunt sfințiți intru Dumnezeu

Tatál şi pöziţi de lisus Hristos;

2. Milă vouă şi pace şi dragostea să prisosească (între voi)!

3. Iubiţilor, fiindcă m'am nevoit
cu tot dinadinsul să vă scriu despre mântuirea noastră cea de obște, trebuință am avut să vă scriu vouă, indemnându vă să luptați pentru credința dată sfinților odată (pentru totdeauna).

4. Căci s'au furișat (printre voi) niște oameni necredincioși, cari de mai inainte au fost scriși spre a ceastă osândă, cari schimbă darul Dumnezeului nostru în desfrânare şi tăgăduesc pe singurul nostru stă-pân şi Domn, pe lisus Hristos. 5. Voesc deci să vă aduc aminte,

vottă cari știați odata accasta, că

Domnul, după ce a scos pe po-por din pământul Egiptului, mai pe urmă a pierdut pe cei ce nu

pe urmă a pierdut pe cel ce nu au crezut.

6. Și pe îngeril carl nu şleau păzit vrednicia, ci şieau părăsit lăcașul lor, ii ține în intunerec, în legăturile cele veșnice, ca să fie judecați în ziua cea mare.

7. Precum Sodoma și Gomora de cetătile cele dimentent la

și cetățile cele dimprejurul lor, care în acelaș chip curveau și um-blau după trup strein, stau înainte ca pildă, fiind pedepsite cu focul

cel veșnic,

8. 'Așa va fi și cu acești visători cari iși spurcă trupul și lapădă și hulesc cele inalte.

9. Nici Arhanghelul Mihaii, când
s'a luat la ceartă cu diavolul pentru trupul lui Moise, n'a indrăsnit să aducă judecată de hulă, ci a zis: Certe-te pe tine Domnuli

10. Iar aceștia hulesc cele ce nu cunosc și cele ce, ca niște dobi-toace necuvântătoare, știu din fire, in acelea iși află pieirea.

11. Vai lor? Că au apucat pe calea lui Cain și pentru mită s'au lăsat ademeniți ca Valaam și pier în îndărătnicia lui Core!

12. Aceștia sunt ca niște pete de necurăție la mesele voastre fră-țești, (unde) impreună cu voi se ospătează, îngrășându-se fără rușine. (Sunt) nori fără de apă, purtați de vânturi, pomi tomnatici, neroditori, de două ori uscați și

desrădăcinați, 13. Valuri sălbatice de mare spumegandu-și rușinea lor, stele rătăcitoare, a căror negură întune.

ratacitorie, a caro inegata ratacitorie; a cată rămâne în veac.

14. Despre aceștia a prorocit și Enoh, al șaptelea dela Adam, zi când: lată, vine Domnul cu zecile de mii de sfinți ai săi,

15. Ca să facă judecată impo

triva tuturor și să mustre pe toți necredincioșii de toate faptele păgânătății lor, cu care au făcut fără-delege, și de toate cuvintele lor cele aspre, care le-au grăfi împotriva lui păcătoșii cei necredinciosi !

16. Aceștia sunt cârtitori cari nu se multumesc cu nimica și cari umblă după postele lor, cu păgânătate și cu călcare de lege, și gurile lor grăesc vorbe semețe, lingușind pe oameni pentru vreun

11: Fac. 4, 7, Num. 22, 22.

17. Voi insă, iubiților, aduceți-vă aminte de cuvintele care vi s'au spus mai înainte de către a-postolii Domnului nostru Iisus Hristos

18. Căci v'au spus vouă că în vremea de apoi vor fi batioco. ritori, cari vor umba după poftele lor cele necurate.

19. Aceștia sunt cei ce fac des binări și sunt oameni trupești, nes avand Duhul (Sfant).

20. Ci voi, iubiților, întru sfântă credința voastră zidindu-vă și întru Duhul Sfânt rugându-vă,

21. Pe voi singuri întru dras gostea lui Dumnezeu să vă pă ziti, asteptând mila Domnului no lisus Hristos, spre viața cea veșnică.

22. Unora, de se vor clătina, arătați-le milă;
23. Iar pe alții mântuiți-i cu

frică, răpindu-i din foc, urând până și haina cea spurcată de trupul lor.

24. lar celul ce poate să vă pă. zească pe voi de orice cădere și să-vă puie înaintea slavei sale, fără de prihană și plini de bucurle,

25. Singurului Dumnezeu şi Mântuitor al nostru prin lisus Hristos, Domnul nostru: Slavă, preamărire, stăpânire şi putere, mai înainte de tot veacul şi acum şi întru toți vecii! Amin.

APOCALIPSUL SFANTULUI IOAN DE DUMNEZEU CUVÂNTĂTORUL

loan trimite închinăciuni la sapte biserici. Vedenia sa cerească în Patmos. El vede pe lisus între sapte stesnice și sapte stele.

Descoperirea lui lisus Hristos, pe care i-a dat-o Dumnezeu, ca să arate robilor săt cele ce trebue să fie degrab, și pe care (el) a arătat•o, trimițându•o prin îngerul său, robului său Ioan.

Acesta a mărturisit cuvântul lul Dumnezeu și mărturia lui Iisus Hristos și toate câte a văzut.

3. Fericit este cel ce citește și cel ce ascultă cuvintele prorociei acesteia și păzesc cele scrise întrânsa, căci vremea este aproape,

4. Ioan, celor şapte biserici cari nunt in Asia: Dar vouă și pace dela cel ce este și cel ce era și cel ce vine, și dela cele șapte duhuri care sunt inaintea scaunului lui,

5. Și dela lisus Hristos, martorul cel credincios, cel întâi născut din morți și stăpanul impăraților pămantului, care ne a iubit pe noi și cu sângele său ne a spălat pă

o. Şi ne-a făcut împărați și preoți lui Dumnezeu, Tatăl său. Lui fle slava și puterea în vecil veci-

lor. Amin.
7. Iată, el vine cu norti, și l va vedea pe el tot ochiul și cel ce l-au împuns și vor plânge inaintea lui toate semințiile pământului. Așa. Amin. 8. Eu sunt Alfa și Omega, în

ceputul și sfârșitul, zice Domnul, Atotțiitorul, cel ce este, cel ce era și cel ce vine.

9. Eu, Ioan, fratele vostru şi păretaş la necazul şi la împărăția şi la răbdarea întru lisus Hristos, fost-am

1. 5: Ps. 89, 28. 38; 130, 8; Is. 40, 2. 6: Ieş. 19, 6; Is. 61, 6. 7: Dan. 7, 13; Zah. 12, 10.

25

in ostrovul ce se numește Patmos, pentru cuvântul lui Dumnezeu și pentru mărturisirea lui Iisus.

 Fost-am (acolo) răpit de Duhul într'o zi de Duminecă şi am auzit in urma mea un glas

mare ca de trâmbiță, 11. Zicând: Ceeace vezi scrie in carte și o trimite celor șapte biserici din Asia: la Efes și la Smirna și la Pergam și la Tiatira și la Sardes și la Filadelfia și la Laodicheea.

12. Şi m'am întors să văz glasul care vorbia cu mine, și întorcandu mă am văzut şapte sfeș

nice de aur. 13. Și în mijlocul celor șapte sfeșnice (am văzut) pe cineva ases menea Fiului Omului, îmbrăcat cu haină lungă și încins pe sub

piept cu brâu de aur. 14. lar capul lui și părul lui erau albe ca lâna cea albă, ca ză• pada; și ochii lui erau ca para

15. Picioarele lui erau asemenea aramei de Livan, ca și cum ar fi fost arse in cuptor, lar glasul lui ca huetul apelor mari.

16. În mâna lui cea dreaptă avea șapte stele și din gura lui ieșia o sabie ascuțită cu două tăișuri și fața lui era ca soarele când strălucește în toată puterea lui.

17. Si dacă leam văzut pe el, am căzut la picioarele lui ca un mort. El însă și a pus mâna sa cea dreaptă peste mine și mi-a 13: Ezech. 1, 26; 8, 2; 9, 2. 11.
Dan. 7, 13; 10, 5-6. Dan. 7, 9; 10, 6.
15: Ezech. 1, 24; 43, 2.
16: Jud. 5, 31.
17: Is. 44, 6; 48, 12. Dan. 8, 18;
10, 15—19.

zis: Nu te teme? Eu sunt cel dintài și cel de pe urmă,

2.6

18. Şi cel ce sunt viu. Mort am fost şi iată sunt viu în vecfi vecilor, și am chefle morții și ale

iadului.
19. Scrie deci cele ce ai văzut și cele ce sunt și cele ce au să fie după acestea:

20. Taina celor sapte stele care le ai văzut în dreapta mea și a celor șapte sfeșnice de aur (aceasta este): Cele sapte stele sunt ingerii celor șapte biserici, iar cele șapte sfeșnice sunt cele șapte biserici.

2.

Cele de cuviință pentru îngerii bisericilor din Etes si Smirna si Pergam și Tiatira.

Scrie îngerului bisericii din Efesi Acestea zice cel ce tine cele sapte stele in dreapta sa, cel ce umblă în mijlocul celor şapte sfeş nice de aur:

2. Știu faptele tale și osteneala ta și răbdarea ta și cum că nu poți suferi pe cei răi și ai ispitit pe cei ce se zic pe sine apostoli și nu sunt; și i-ai aflat pe ei minci-

3. Şi ai pătimit și ai răbdat și te-ai ostenit pentru numele meu, și nu ai încetat (a pătimi).

4. Ci nu mi place că ai pără sit dragostea ta cea dintâi.

5. Drept aceea, adusti aminte de unde ai căzut și te pocăește și fă faptele cele de mai inainte; iar de nu, viu la tine curând și voi mișca sfeșnicul tău din locul lui,

de nu te vei pocăl. 6. Dar ai această (parte bună),

că urăști faptele Nicolaiților, pe care și eu le urăsc.

7. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către bisertel: Celui ce va birui ii voi da să măs nance din pomul vieții, care este in mijlocul rajului lui Dumnezeu.

8. Ingerului bisericii din Smirna scrie-i: Acestea zice cel dintai si cel de pe urmă, care a murit și a inviat:

9. Stiu faptele tale si necazul tău și sărăcia ta, măcar că ești bogat, și hula din partea celor ce se lic pe sine ludei și nu sunt, ci sinagogă a satanei.

10. Nici de cum să nu te temi de cele ce ai să pătimești; că iată, diavolul va să arunce (pe unii) din voi in temniță, ca să vă cerce; și veți avea necaz zece zile. Fii credincios până la moarte și-ți voi da ție cununa vieții.

11. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserici: Cel ce biruește nu va fi atins de moartea cea de a doua.

12. Ingerului bisericii din Pergam scrie-i: Aceasta zice cel ce are sabia ascuțită de amândouă părțile:

13. Stiu faptele tale și că unde locuești, acolo este scaunul satanei; și ții numele meu și n'ai lepădat credinta mea în zilele lui Antipa, martorul meu credincios, care a fost ucis la voi, unde locuește satana.

14. Dar am ceva și împotriva ta, căci ai acolo (pe unii) cari țin

vățat pe Valac să puie sminteală inaintea fiilor lui Israil, ca să mănânce din cele jertfite idolilor și să facă desfrânare. 15. Astfel ai și tu de cel ce țin

învățătura lui Valaam, care a în-

învățătura Nicolaiților, pe care eu o urásc.

16. Pocăește-te; lar de nu, viu la tine curand și voi face cu el răsbolu, cu sabia gurii mele.

17. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către bisericl: Celul ce biruește îi voi da să mănânce din mana cea ascunsă și ii vol da lui o piatră albă și în piatră va fi scris un nume nou, pe care ni meni nu-i știe, fără numai cel ce il primeste.

18. Ingerului bisericii din Tiatira scrie-i:. Acestea zice Fiul lui Dumnezeu, cel ce are ochii ca para focului și picioarele asemenea aramei de Livan.

19. Știu faptele tale și dragostea și slujba și credința și răbdarea ta, și știu că faptele tale cele de pe urmă sunt mai multe decât cele dintài.

20. Dar am ceva impotriva tai că lași pe femeea lezavela, care se zice pe sine prorocită, să invețe și să amăgească pe robii mei să mănânce din cele jertiite idolilor și să facă desfrânare.

21. Si i am dat vreme să se pocăiască de desfrânările ei, dar nu s'a pocăit.

22. Iată, eu o arunc pe ea la pat și pe cei ce fac desfrânare

^{2. 7:} Fac. 2, 9; 3, 22. 24. Ezech.

^{8. 8:} Is. 44, 6₁ 48, 12. 10: Dan. 1, 12. 14
14: Num. 31, 16₁ 25, 1-2.

^{17:} Ps. 78, 24, Is. 62, 2, 65, 15.
18: Dan. 10, 6.
21; 1 Reg. 16, 31, 2 Reg. 9, 22.
Num. 25, 1—2.

cu ea, în necaz mare, de nu se

vor pocăi de faptele lor. 23. Și pe fiii ei îi voi ucide cu moarte, și vor cunoaște toate bis sericile că eu sunt cel care cerc rărunchii, și inimile și voi da vouă, fiecăruia, după faptele voastre. 24. Iar vouă celorlalți din Tia-

tira, cari n'au invătătura aceasta și cari - după cum spun ei - n'au cunoscut adâncurile satanei, vouă vă zic: Nu voi pune pe voi altă greutate.

25. Insă, ceeace aveți țineți până

voi veni. 26. Și celui ce biruește și celui păzește până la sfârșit faptele mele îi voi da stăpânire peste neamuri.

27. Şi le va păstori pe ele cu tolag de fler și ca pe niște vase de lut le va zdrobi, precum și eu am luat (putere) dela Tatăl meu.

28. Şi-i voi da lui steaua cea

de dimineață. 29. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserici.

3.

Cele trimise îngerilor bisericilor din Sardes, din Filadelfia și din Laodicheea.

Ingerului bisericii din Sardes scrie-li. Acestea zice cel ce are cele sapte duhuri ale lui Dumnezeu și cele șapte stele: Știu faptele tale, că trăiești cu numele, dar tu ești mort.

2. Priveghiază și întărește ce a mai rămas și carl stau să moară; căci n'am aflat faptele tale desă: varșite înaintea lui Dumnezeu.

23: Ps. 7, 10; 62, 13. Ier. 11, 20; 17, 10. 27: Ps. 2, 8—9.

3. Drept aceea, adusti aminte de cele ce ai primit și ai auzit, și le ține și te pocăește. Iar de nu vei priveghia, voi veni asupra ta ca furul, și nu vei ști în care ceas

voi veni asupra ta.
4. Dar ai și în Sardes puține nume cari nu și au întinat hai nele lor și cari vor umbla impreună cu mine în de cele albe,

căci sunt vrednice.

5. Cel ce biruește se va îmbrăca in haine albe și nu voi șterge numele lui din cartea vieții, și voi mărturisi numele lui înaintea Părintelui meu și înaintea îngerilor

6. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserici.

7. Ingerului bisericii din Fila-delfia scrie-i: Acestea zice cel sfant, cel adevărat, care are cheia lui David, cel ce deschide și nimeni nu va închide, și închide și nimeni nu va deschide:

Știu faptele tale; iată, am pus inaintea ta o ușă deschisă și ni: meni nu poate să o închiză pe ea; căci mică putere ai, dar păzit cuvântul meu și n'al tăgă.

duit numele meu.

lată, iți dau din sinagoga satanei dintre cei ce se zic pe sine a fi ludei și nu sunt, ci mint; iată, li voi face pe el să vie și să se inchine inaintea picioarelor tale, și vor cunoaște că te-am lubit pe

10. Pentrucă ai păzit cuvântul răbdării mele, și eu te voi păzi pe tine de ceasul ispitei ce va să vie

3. 5: les. 32, 32—33. Ps. 69, 29. 7: ls. 22, 22, tov 12, 14. 9: ls. 60, 13, 49, 23, 45, 14, 66, 23, 43, 4.

peste toată lumea, ca să cerce pe cei ce locuesc pe pământ.

11. lată, viu curând: tine ce af.

ca nimeni să nu la cununa ta.

12. Pe cel ce biruește il voi face stâlp în biserica Dumnezeului meu, și nu va mai ieși afară; și voi scrie pe el numele Dumnezeu. lui meu și numele cetății Dumnezeului meu, al Ierusalimului celui nou care se pogoară din cer dela Dumnezeul meu, și numele meu

13. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserici.

14. Iar îngerului bisericii din Laodicheea scrie-i: Acestea zice cel ce este Amin, martorul credincios si adevărat, începutul zidirii lui Dumnezeu:

15. Știu faptele tale, că nu ești nici rece, nici fierbinte. O, de af fi rece sau fierbinte?

16. Dar fiindcă nu ești nici rece nici fierbinte, ci căldicel, te voi

vărsa din gura mea. 17. Pentrucă tu zici: Sunt bos gat și m'am îmbogățit și de nimic nu am lipsă! - și nu știi că tu ești ticălos și mișel și sărac și orb și gol?

18. Sfătuescu-te să cumperi dela mine aur lămurit în foc, ca să te îmbogățești, și haine albe, ca să stru şi il pedepsesc. Râvneşte, dar,

șt te pocăește. 20. lată stau la ușă și bat; de

va auzi cineva glasul meu și va deschide uşa, voi intra la el şi voi cina cu el şi el cu mine. 21. Celui ce birueşte ii voi da

să șază cu mine pe scaunul meu, precum și eu am biruit și am șe-zut cu Tatăl meu pe scaunul lui. 22. Cel ce are urechi, să auză

4.

ce zice Duhul către biserici.

Ușa cea cerească. Scaunul cel dumnezelesc cu cei douăzeci și patru de bătrâni și patru heruvimi.

După acestea am privit, și lată o ușă deschisă în cer și gla-sul ca de trâmbiță pe care-l auzisem mai inainte vorbind cu mine, îmi zicea: Sue te alci și iți voi arăta ție cele ce trebue să fie după acestea.

2. Şi îndată am fost răpit de Duh; și iată un scaun era pus în cer, iar pe scaun: cel ce ședea. 3. Şi cel ce şedea era la ve-

dere asemenea pietrei de laspis și de sardiu, far împrejurul scaunului era un curcubeu, la vedere ase menea smaragdulut.

4. Şi împrejurul scaunulul: două. zeci și patru de scaune, și pe scaune am văzut şezând douăzeci și patru de bătrâni imbrăcati cu albe și având pe capetele lor cu-

nuni de aur. 5. Și din scaun leșiau fulgere și tunete și glasuri, și șapte făcili de foc ardeau înaintea scaunului, care sunt cele sapte duhuri ale lui Dumnezeu.

4. 2: Ezech, 1, 26; 10, 1. Is. 6; 1. Ps. 47, 9. 5: leş. 19; 16. Ezech, 1, 13.

12: Ezech. 48, 35. Is. 62, 2; 65, 15. 14: Ps. 89, 38. Prov. 8, 22. 19: Prov. 3, 12

6. Și înaintea scaunului era o mare, ca de sticlă, asemenea cleștarului și în mijlocul scaunului și împrejurul scaunului: patru ființe pline de ochi, și dinainte și dinapoi.

7. Și ființa cea dintâi era asemenea leulul, a doua ființă era asemenea vițelului, a treilea ființă avea față ca de om, iar a patra ființă era asemenea vulturului ce sboară.

8. Şi cele patru ființe, având flecare câte șase aripi imprejurul lor și fiind pline de ochi, nu au odihnă nici ziua, nici noaptea, ci strigă: Sfânt, sfânt, sfânt e Domnul Dumnezeu, Atotțiitorul, cel ce era și cel ce este și cel ce vine?

 Şi cànd ființele acestea dă-deau slavă şi cinste şi mulţumită celui ce şade pe scaun, celui ce este viu in vecii vecilor,

10. Cei douăzeci și patru de băs trâni cădeau înaintea celui ce sade pe scaun și se înclinau celui ce este viu în vecii vecilor, și punându-si cununile lor inaintea scaunului, ziceau:

11. Vrednic esti, Doamne, să primești slava și cinstea și puterea, căci tu ai zidit toate, și după voia ta s'au zidit și sunt (toate)!

Cartea cea cu sapte peceti, pe care o deschide Mielul.

A pol am văzut în dreapta celui ce ședea pe scaun o carte

6: Ezech. 1, 5. 18. 22. 26; 10, 1. ls. 6, 1. Ezech. 1, 10; 10, 14. 8: ls. 6, 2. 3, 41, 4. Ezech. 1, 18; 10, 12. Amos 4, 13. leş. 3, 14. 10: ls. 6, 1. Ps. 47, 9. Dan. 4, 31; 6, 26; 12, 7.

scrisă pe dinlăuntru și pe dinafară,

pecetluită cu șapte peceți.

2. Și am văzut un înger pu ternic, strigand cu glas mare: Cine este vrednic să deschiză cartea și să deslege pecețile ei?

3. Și nimeni în cer, nici pe pămant, nici sub pământ nu putea să deschiză cartea, nici să se uite

4. Şi mult am plâns eu că nis meni nu s'a aflat vrednic să dess chiză și să cetească în carte și nici să se uite întrânsa.

5. Ci unul din bătrâni îmi zice: Nu plânge, căci iată, a biruit leul cel din seminția lui Iuda, rădă-cina lui David și (poate) să des-chiză cartea și să deslege cele sapte peceți ale ei.

6. Atunci am privît, și iată în mijlocul scaunului și al celor patru ființe și în mijlocul bătrânilor, un Miel stànd ca și cum ar fi fost junghiat, avand șapte coarne și șapte ochi, cari sunt cele șapte duhuri ale lui Dumnezeu, trimise în tot pământul.

7. Si a venit și a luat cartea din dreapta celui ce ședea pe

scaun. 8. Si când a luat cartea, cele patru ființe și cei douăzeci și patru de bătrâni au căzut înaintea Mielului, având fiecare alăute și năstrăpi de aur pline cu tămâe, care sunt rugăciunile sfinților.

9. Și cântau o cântre nouă, zicând: Vrednic ești să iei cartea și să deschizi pecețile ei, că te-ai (lăsat) junghiat și ne-ai răscum-

5. 1: Is. 6, 1; 29, 11. Ps. 47, 9. Ezech. 2, 9—10. Is. 11, 1. 10. 6: Is. 53, 7; 11, 2. Zah. 4, 10.

părat pe noi lui Dumnezeu, cu sângele tău, din toate semințiile și alimbile și popoarele și neamurile,

5. 10

10. Şi ne ai făcut pe noi împărați și preoți ai Dumnezeului nostru şi vom domni pe pământ. 11. Şi am văzut şi am auzit

glas de îngeri mulți împrejurul scaunului și ființelor și bătrânilor, și numărul lor era milioane de

milioane și mii de mil. 12. Și ziceau cu glas mare: Vrednic este Mielul cel junghiat să ia puterea și bogăția și înțelepciunea și tăria și cinstea și slava și binecuvântarea?

13. Şi toată făptura care este în cer și pe pământ și sub pământ și cele ce sunt în mare și toate cele ce sunt întrânsele le am auzit zicànd: Celui ce șade pe scaun și Mielului fie binecuvântarea și cinstea și slava și puterea, în vecii vecflor!

14. Si cele patru ființe ziceau: Amin? Iar (cei douăzeci și patru de) bătrâni au căzut și s'au închinat.

6.

Deschiderea celor sase peceti dintâi.

Si am văzut când a deschis Mielul una din cele sapte peceti, și am aŭzit pe una din cele patru ființe zicând cu glas ca de tunet: Vino?

2. Şi 💮'am uitat, şi iată un cal alb, și cel ce ședea pe el avea un arc; și s'a dat lui cunună și a pornit ca un biruitor, ca să birus

3. Şi cànd a deschis a doua pe-

11: 4 Reg. 22, 19. Dan. 7, 10.

cete, am auzit pe a doua ființă zicând: Vino?

4. Şi a ieşit alt cal, roib; şi celui ce ședea pe el s'a dat să la pacea de pe pămant, ca oamenii să se junghie unul pe altul; și s'a dat lui o sabie mare.

5. Şi cànd a deschis pecetea a treia, am auzit pe a treia filință, zicând: Vino? Şi m'am ultat, și iată un cal negru, și cel ce ședea pe el avea o cumpănă în mâna, sa.

6. Şi am auzit în mijlocul celor natur ființe un glas, zicând: O măsură de grâu pe un dinar și trei măsuri de orz pe un dinar l Dăr de uni de lemn și de vin să nu te atingi.

7. Şi când a deschis pecetea a patra, am auzit glasul celei de a patra ființe, zicând: Vino!

8. Şi m'am uitat, şi fată un cal galben, și numele celui ce ședea pe el era: Moartea, și împreună cu ea era iadul. Și s'a dat lor putere peste a patra parte a pământului, ca să omoare cu sable și cu foamete și cu moarte și cu

hlarele pământului.

9. Și când a deschis a cincea pecete, am văzut sub jertielnic sufletele celor junghlați pentru cu vântul lui Dumnezeu și pentru

mărturia ce au dat*o. 10. Și strigau cu glas mare, zicând: Până când, Stăpâne sfinte și adevărate, nu vel judeca și nu vei răsbuna sângele nostru față de cei ce locuesc pe pământ?

6. 8: Osia 13, 14. Ezech. 5, 12; 14, 21; 29, 5; 33, 27; 34, 28. ler. 14, 12; 15, 3. 10: Zah. 1, 12. Ps 79, 5. 10. A doua Lege 32, 43. Fac. 4, 10. 2 Reg. 9, 7. Osic 4, 1.

11. Şi fiecărula i s'au dat veși minte albe și li s'a zis lor să aștepte în linişte încă puțină vreme, până ce tovarășii lor de robie și frații lor cari aveau să fie omoriți ca și el, vor plini (numărul).

12. Si am privit, cand a deschis pecetea a şasea, şi iată s'a făcut cutremur mare şi soarele s'a făcut negru ca un sac de păr şi luna s'a făcut ca sângele;

13. Si stelele cerului au căzut pe pământ, precum smochinul își lapădă smochinele cele crude ale lui, când este scuturat de vânt mare.

14. Si cerul s'a dat la o parte ca o hârtie care se face sul, și toți munții și toate ostroavele s'au mișe cat din locurile lor.

15. Şi împărații pământului și domnii şi bogații şi căpitanii şi cei puternici şi toți robii și toți cei slobozi s'au ascuns în peșteri și în crepăturile munților.

16. Și au zis munților și piestrelor: Cădeți peste noi și ne ascundeți pe noi de fața celui ce sade pe scaun și de mânia Mie-Jului?

17. Căci a venit ziua cea mare mântei lui, și cine poate s'o

7.

Cei o sută patruzeci și patru de mii pecetluiți, din semințiile lui

12: Is. 13, 10. Ezech. 32, 7—8. Ioil 3, 3—4. Is. 34, 4.
15: Ps. 48, 5; 2, 2. Is. 24, 21; 34, 2. Ier. 4, 29. Is. 2, 10. 19.
16: Oste 10, 8. Is. 6, 1. Ps. 47, 9.
17: Ioil 2, 11; 3, 41. Mat. 3, 2.

Israil. Multimea nenumărată care laudă pe Mielul lui Dumnezeu.

sufle vant pe pământ, nici peste

mare, nici peste vreun copac.

2. Şi am mai văzut un alt înger ridicându-se dela Răsăritul soarelui, având pecetea lui Dumnezeu celui viu și strigând cu glas mare celor patru ingeri, cărora li s'a

dat să vateme pământul și marea, 3. Și zicând: Nu vătămați păs mântul, nici marea, nici copacii, până ce nu vom pecetlui în frunte pe robii Dumnezeului nostru.

4. Şi am auzit numărul celor pecetluiți: o sută patruzeci și patru de mii pecetluiți din toate ses mințiile fiilor lui Israil.

5. Din seminția lui Iuda două. sprezece mii de pecetluiți; din seminția lui Ruvin douăsprezece mii de pecetluiți; din seminția lui Gad douăsprezece mii de peces tluiți;

3. Din seminția lui Așir două. sprezece mii de pecetluiți; din seminția lui Neftalin douăsprezece mii de pecetluiți; din seminția lui Manase douăsprezece mii de pe-

cetlulți;
7. Din seminția lui Simeon douăsprezece mii de pecetlulți; din seminția lui Levi douăsprezece mit de pecetlulți; din seminția lui Isahar douăsprezece mit de pecetlulți. pecetluiți;

8. Din semintia lui Zavulon

douăsprezece mli de pecetluiți; din seminția lui losif douăsprezece mii de pecetluiți; din seminția lui Veniamin douăsprezece mii de pecetluiți.

9. După acestea m'am ultat, și iată gloată multă, pe care nimeni nu putea să o numere, din toate neamurile și semințiile și noroadele și limbile, stând inaintea scaunului și înaintea Mielulul, îmbrăcați în vesminte albe și având ramuri de finic în mainile lor.

10. Şi strigau cu glas mare, zicând: Mântuirea este dela Dumnezeul nostru, cel ce sade pe scaun, si dela Mielul!

11. Şi toţi îngerfi stăteau îm-prejurul scaunului și al bătrânilor și al celor patru ființe, și au căzut pe fețele lor și s'au închinat lui Dumnezeu,

12. Zicand: Amin? Binecuvantarea și slava și ințelepciunea și multumita și cinstea și puterea și tăria Dumnezeului nostru in vecii vecilor! Amin!

13. lar unul din cei bătrâni a prins a grăi și a mi zice: Cine sunt aceștia îmbrăcați cu vesmintele cele albe și de unde au venit?

14. Şf i am zis lui: Doamne, tu stii. Şi mi-a zis mie: Aceștia sunt cei ce vin din necazul cel mare. și au spălat vesmintele lor, năl bindu-și în sângele Mielului.

15. De aceea sunt inaintea scaunului lui Dumnezeu și i slujesc zlua şi noaptea, în biserica lui, şi cel ce şade pe scaun se va sălăşlui intransit.

14: Dan. 12, 1. Fac. 40, 11.

16. Nu vor mai flämånzi, nici

vor mai insetoşa, nici va mai ca-dea peste ei soarele şi nici o arşită. 17. Căct Mielul, cel ce stă în mijlocul scaunului, ii va paşte pe et şi ii va povățul la izvoarele apei vieții și Dumnezeu va șterge toată lacrima din ochii lor.

8.

Deschiderea pecetti a saptea Cel sapte îngeri cu trâmbitele

Si când a deschis pecetea a saptea, s'a făcut tăcere în cer, ca la o jumătate de ceas.

2. Și am văzut pe cei sapte îne geri cari stau înaintea lui Dume nezeu, și li s'a dat îor sapte trâme

bite.
3. Şi a venit un alt inger şi a stat inaintea jertfeinicului, avand cădelniță de aur; și i s'a dat lui tămâe multă, ca să o pue, cu rugăciunile tuturor sfinților, pe jertfeinicul cel de aur care este inaintea scaunului.

4. Şi fumul tămâei s'a suit cu rugăciunile sfinților, din mâna în-gerului, înaintea lui Dumnezeu. 5. Atunci îngerul a luat cădele

nița și a umplut-o din focul jertfelnicului și a aruncat jar pe pă-mânt, și s'au pornit glasuri și tu-nete și fulgere și cutremure de pământ.

6. Şi cel şapte îngeri cari aveau cele șapte trâmbițe, s'au gătit ca să trâmbiteze.

16: Is. 49, 10. Ezech. 34, 23. ler. 2, 13; 31, 16. Ps. 23, 2. ls. 25, 8. 8. 3: Amos 9, 1. 4: Ps. 141, 2. 5: Lev. 16, 12. les. 19, 16. Ezech. 10, 2.

^{7. 1:} Ezech. 7, 2; 37, 9. Dan. 7, 2. Zah. 6, 5. 4: Ezech. 9, 4. 6.

7. Şi a trâmbitat ingerul cel dintâi; și s'a făcut grindină și foc amestecat cu sange și au căzut pe pământ și a ars a treia parte din copaci și toată iarba verde.

8. Şi a trâmbiţat al doilea îns ger; si ca un munte mare încins în flăcări s'a prăbușit în mare și a treia parte din mare s'a făcut sànge.

9. Si a murit a treia parte din făpturile însuflețite cari trăesc mare și a treia parte din corăbii a pierit (în ape).

10. Şi a trâmbitat al treilea înger; și a căzut din cer o stea mare, arzând ca o făclie, și a căzut peste a treia parte din ràuri și peste izvoarele apelor.

11. Şi numele stelei era Pelin; și a treia parte din ape s'a făcut ca pelinul și mulți din oameni au murit de ape, căci se făcuseră amare.

12. Și a trâmbițat al patrulea inger; și s'a rănit a trela parte a soarelui și a trela parte a lunei și treia parte a stelelor; așa încât s'a intunecat a trela parte a lor, și a treia parte din zi nu era luminată, și noaptea așiiderea.

13. Am văzut și am auzit apoi un vultur sburånd prin mijlocul cerului și strigând cu glas mare: Vai, vai, vai, celor ce locuesc pe pământ, din pricina celorialte glasuri de trâmbiță ale celor trei îngeri, cari au să mai trâmbiteze!

Ingerul al cincilea și al șaselea. Lăcustele ce ieșiau din adânc. Cei patru îngeri dela Eufrat.

9.

Si a trâmbițat al cincilea înger; cer pe pământ, și i s'a dat cheia fantânii adâncului.

2. Şi a deschis fantana adân. cului și fum s'a suit din fântână, ca fumul unui cuptor mare, și s'a intunecat soarele și văzduhul de fumul fantânii.

3. Şi din fum au ieşit lăcuste pe pământ, și li s'a dat lor putere precum au putere scorpiile pământului.

4. Şi s'a zis lor să nu vatăme larba pământului și nici un fel de verdeață și nici un fel de copac, fără numai pe oamenii cari nu au pecetea lui Dumnezeu pe fruntile lor.

5. Şi li s'a (mai) poruncit să nu ii omoare pe ei, ci numai să i chi-nuiască cinci luni; și chinul lor era ca chinul scorplei, cand înțapă

pe om.

6. Și în zilele acelea oamenii vor căuta moartea și nu o vor afla, și vor pofti să moară și moartea va

fugi de ei.

7. Si infățișarea lăcustelor era ca unor cal gătiți de răsboiu. Pe capetele lor aveau cununi ca de aur, iar fețele lor erau ca fețele oamenilor.

9. 2: Fac. 19, 28. Ieș. 19, 18. Ioil

8. Şi aveau pär ca pärul fe-

de fier, far huetul aripelor lor era ca huetul unei multimi de care cu mulți căi, cari aleargă la răsboiu. 10. Și cozile lor erau ca ale

scorpiilor și bolduri erau în cozile lor; și aveau puterea să vateme

11. Și aveau peste ele un im-părat: pe ingerul adâncului - care evreește se cheamă Avvadon, iar elinește se cheamă Apolion.

că mai vin după el încă două

13. Şi a trâmbiţat al şaselea înger; și au auzit un glas din cele patru cornuri ale jertfelnicului celui de aur, care este inaintea lui Dumnezeu, 14. Zicând îngerului al șaselea

care avea trâmbiță: Desleagă pe cei patru îngeri legați la râul cel mare al Eufratului.

ingeri cari erau gătiți spre ceasul și luna și ziua și anul (acela), ca să

16. Şi numărul oștilor călărimii

17. Şi aşa am văzut în vedenie caii și pe cei ce ședeau pe ei avand zale ca de foc și ca de iachint și ca de pucioasă; și capetele callor erau asemenea capetelor leilor și din gurile lor ieșia foc și fum și pucioasă.

18. De aceste trei bătăi - de

8: Ioil 1, 6. 9: Ioil 2, 5. 15: Fac. 15, 18. A doug Lege 1, 7. Jos. 1, 4.

meilor și dinții lor erau ca ai leilor. 9. Și aveau zale ca zalele cele

pe oameni cinci luni.

12. Intâiul vai a trecut, dar iată

15. Şi s'au deslegat cei patru omoare a treia parte din oameni.

era două milioane de milioane, căci am auzit numărul lor.

foc și de fum și de pucloasă, ce lesiau din gurile lor - a pierit a treia parte din oameni.

19. Pentrucă puterea callor rate în gura lor și în cozile lor, căci cozile for sunt asemenea serpilor,

având capete, și cu acestea vatămă. 20. Dar ceilalți oameni, cari n'au murit de ranele acestea, nu s'au pocăit de faptele mâinilor lor, ca să nu se închine dracilor si idolilor celor de aur și de argint el de aramă și de piatră și de lemn, cari nu pot nici să vază, nici să auză, nici să umble.

21. Şi nu s'au pocăit de ucide. rile lor, nici de fermecătoriile lor, nici de desfrânările lor, nici de

furtişagurile lor.

10.

Ingerul învâluit în nor și în curcubeu vestește sfârșitul lu-mii. Evanghetistul la cartea din mâna lui și o mănâncă.

Si am văzut alt inger puternic, pogorându-se din cer, invăluit în nor și având un curcubeu pe capul lui și fața lui ca soarele și picioarele lui ca stàlpii de foc,

2. Și în mâna sa avea o carte deschisă. Şi a pus pictorul lui cel drept pe mare, iar cel stâng pe pământ, 3. Și a strigat cu glas mare,

precum răcnește leul; și când a strigat el, cele sapte tunete si nu slobozit glasurile lor.

4. Și când au răsunat glasurile celor sapte tunete, voiam să scriu,

20: Is. 2, 8; 17, 8. Dan. 5, 4. 23 Ps. 115, 4; 135, 15.

10. 4: Dang 8, 26, 12, 4, 9,

^{7:} Ezech. 38, 22. Ioii 3, 3. Ieș. 9, 23—26.

^{8:} Ier. 51, 25. les. 7, 20-21. 10: Is. 14, 12. Dan. 8, 10.

^{9. 2;} Fac. 19, 28. 2, 2. 10. 3: Ieş. 10, 12. 15. 4: Ezech. 9, 4. 6: Iov 3, 21. 7: Ioil 2, 4.

dar am auzit un glas din cer, zicandu-mi: Pecetluește cele ce au grăit cele sapte tunete și nu le scrie!

5. Şi îngerul pe care l-am văzut stând pe mare și pe pământ, și a ridicat mâna spre cer,

6. Şi s'a jurat pe cel ce este viu în vecii vecilor, care a zidît cerul și cele ce sunt întrânsul, și pă, mântul și cele ce sunt întrânsul, și marea și cele ce sunt întrânsa, că nu va mai fi vreme,

7. Ci în zilele când va glăsui ingerul al saptelea, cand va avea să trâmbițeze, se va săvârși taina lui Dumnezeu, precum bine a vestit el robilor săi, prorocilor.

8. Și glasul care leam auzit din cer a vorbit cu mine iarăși zi-Mergi de la cartea cându-mi: cea deschisă în mâna îngerului ce

stă pe mare și pe pământ. 9. Și m'am dus la înger și am zis către dânsul: Dă-mi cartea. lar el mi-a zis: Ia-o și-o mănâncă pe ea, și va amări pântecele tău, dar in gura ta va fi dulce ca

mierea.

10. Si am luat cartea din mâna îngerului și am mâncat•o pe ea; și era în gura mea dulce ca mierea, și dupăce am mâncat•o, s'a amărit pântecele meu.

11. Apoi mi-a zis: Tu trebue să prorocești din nou la popoare și la neamuri și la limbi și la mulți impărați.

5: A doua Lege 32, 40. Fac. 14, 19. 22. Neem. 9, 6. Ieş, 20, 11. Ps. 146, 6. Dan. 12, 7. 7: Amos 3, 7. Dan. 9, 6. 10. Zah.

1, 6.
9: Ezech. 2, 8; 3, 1—3.
11: ler. 1, 10; 25, 30. Dan. 3, 4;
7, 14.

Epanghelistul măsoară biserica. Cei doi martori omorîți de hiară înolază și se suie în cer. Trâm: bita a saptea. Cântarea bătrânilor.

11.

Si mi s'a dat o trestie asemenea unui tolag și mi s'a zis: Scoa-lă-te și măsoară biserica lui Dumnezeu și jertfelnicul și pe cei ce se închină întrânsa.

2. Si curtea cea dinafară de biserică las-o și n'o măsura, căci a fost dată păgânilor cari vor călca cetatea cea sfântă patruzeci și două de luni.

3. Şi voi da putere celor doi martori ai mei, și vor proroci o mie două sute șasezeci de zile, îmbrăcați fiind în saci.

4. Aceștia sunt cei doi maslini și cele două sfeșnice carl stau îna: intea Domnului pământului.

5. Şi de va vrea cineva să i vateme pe ei, foc va ieși din gura lor și va mistui pe vrășmașii lor; și de va vrea cineva să-i vateme pe ei, acela va trebui să fie ucis.

6. Aceștia au putere să închiză cerul, ca să nu ploale în zilele prorociei lor, și putere au peste ape să le prefacă în sânge și să bată pământul cu fel de fel de bătăi, ori de câte ori yor voi.
7. Şi dacă vor sfârși cu mărturia

lor, hiara care va ieși din adânc va face răsboi cu el și îi va birul și îi va omori pe el. 8. Și trupurile lor vor zăcea în

ulița cetății celei mari, care duhova 11. 4: Zah. 4, 3. 11–14. 2 Reg. 1, 10. 2 Sam. 22, 9. Ier, 5, 14. 6: 1 Reg. 17, 1. Ies. 7, 17. 19–20. 1 Sam. 4, 8. 7: Dan. 7, 3. 7. 21.

niceste se chiamă Sodoma și Egipet, unde s'a răstignit și domnul lor.
9. Şi (mulți) din popoare și din

11. 9

seminții și din limbi și din neamuri vor vedea trupurile lor trei zile și jumătate și nu vor lăsa să le puie in morminte.

10. Și cei ce locuesc pe pământ se vor bucura de moartea lor și se vor veseli şi şi vor trimite da: ruri unii altora, pentrucă acești doi proroci au chinuit pe cei ce locuesc pe pământ.

11. Şi după cele trei zile și jumătate, duh de viață dela Dumnezeu a intrat în el și a stătut pe picioarele lor; și frică mare a că-zut peste cei ce se uitau la dânșii.

12. Şi s'a auzit un glas mare din cer, zicand: Suiți vă aici! Şi s'au suit în cer, pe nor, și vrăș mașii lor se ultau la dânșii.

13. Și în ceasul acela s'a făcut cutremur mare și a zecea parte din cetate a căzut, și au pierit în cutremurul acela sapte mii de oameni, iar ceilalti s'au infricosat și au dat slavă Dumnezeului ce-

rului.

14. Al doilea vai a trecut: dar iată vine 'degrab al treilea vai.

15. Şi a trâmbiţat al şaptelea inger; și glasuri puternice au prins a răsuna din cer, zicànd: Împărăția lumii s'a făcut a Domnului nostru și a Hristosului său! Și el va domni in vecil vecilor.

16. Si cei douăzeci si patru de bătràni cari sed înaintea lui Dumnezeu, pe scaunele lor, au căzut pe fețele lor și s'au inchinat lui Dumnezeu,

11: Ezech. 37, 5, 10, Fac. 15, 12.

17. Zicand: Multumimu-ti, Doamne Dumnezeule, Atottitocel ce vii, că ți ai luat puteren ta cea mare și ai început să domo

18. Mâniatu-s'au păgânii, dar

a venit mânia ta și vremea judeo cății morților, ca să dai răsplată robilor tăi, prorocilor și sfinților și celor ce se tem de numele tău, celor mici și celor mari, și să pierzi pe cel ce pierd pămân. 19. Atunci s'a deschis biserica

lui Dumnezeu în cer și s'a arătat sicriul legământului lui în biserica lui, și s'au pornit fulgere și glasuri și tunete și cutremur și grindină mare.

12.

Femeea și balaurul. Răsbolul între sfinții îngeri și puterile vele rele. Căderea balaurului.

Si s'a arătat în cer un semn mare o femee îmbrăcată cu soarele, și luna era sub picioarele ei, lar pe capul ei (avea) cunună din douăsprezece stele.

2. Si era însărcinată și striga, chinuindu-se și muncindu-se ca să nască.

3. Si alt semn s'a arătat în cer i lată un balaur mare, roșu, având sapte capete și zece coarne și pe capetele lui sapte cununi.

4. Coada lui tàra a treia parte din stelele cerului și le-a aruncat pe pământ. Și balaurul a stat

19: 1 Reg. 8, 1. 6. 2 Cron. 5, 7. les. 9, 24; 19, 16. 12. 3: Is. 66, 7. Miha 4, 10. Dan. 7, 7.

inaintea femeii care voia să nască, pentruca, dacă va naște, să mănance pe fiul ei.

5. Şi a născut un fiu de parte bărbătească, și el avea să pască toate neamurile cu toiag de fier. Și a fost răpit fiul ei la Dumnezeu și la scaunul lui,

6. lar femeea a fugit in pustie, unde avea loc gătit de Dumnezeu, ca să o hrănească pe ea acolo, o mie două sute şaizeci de rite.

7. Și s'a făcut răsboiu în cer: Mihail și îngerii lui se luptau cu balaurul; și balaurul cu îngerii lui au ținut lupta,

8. Dar nu au biruit și nici loc nu s'a mai aflat pentru ei în cer-

9. Şi balaurul cel mare, şarpele cel vechiu care se chiamă diavolul şi satana, cel ce inşală toată lumea, a fost aruncat pe pământ, şi impreună cu el au fost aruncati și ingerii lui.

cați și îngerii lui.

10. Și au auzit un glas puternic, grăind din cer: Acum a sosit
mântuirea și puterea și împărăția
Dumnezeului nostru și puterea
Hristosului lui; căci părășul fraților noștri, cel ce ii păra pe ei
inaintea Dumnezeului nostru ziua
și noaptea, a fost aruncat.

11. Iar aceștia l-au biruit pe el cu sângele Mielului și cu cuvântul mărturiei lor și nu și-au cruțat viața lor nici dela moarte.

12. De aceea, bucurați vă ceruri și cei ce locuiți întrânsele? Ci vai (de tine), pământule și (de tine), mare? Că s'a pogorit la voi diavolul cu mânie mare, știind că puțină vreme mai are.

5: Ps. 2, 9. 7: Dan. 10, 13. 21, 12, 1. 13. Şi când a văzut balaurul că a fost aruncat pe pământ, a îneceput a prigoni pe femeea care a născut pe fiul cel de parte bărebătească.

14. Dar femeii i s'au dat două aripi, de ale vulturului celui mare, ca să sboare în pustie la locul său, unde e hrănită o vreme, ferită de fata sarpelui.

15. Atunci şarpele a slobozit din gura sa după femee apă, ca un râu, ca râul s'o ducă pe ea. 16. Dar pământul a ajutat fe

16. Dar pământul a ajutat femeii, căci pământul și-a deschis gura sa și a inghițit râul pe care il slobozise balaurul din gura sa.

17. Şi balaurul s'a manlat pe femee şi s'a dus să facă răsboiu cu cellalți din seminția ei, cari păzesc poruncile lui Dumnezeu și țin cu tărie la mărturia lui lisus.

18. Iar eu stăteam pe nisipul

13.

Hiara cea cu sapte capete și zece coarne. Altă hiară cu două coarne în ajutorul celei dintâi, Numele hiarei.

Si am văzut suindu-se din mare o hiară, care avea zece coarne și șapte capete, și pe coarnele el zece steme și pe capetele ei nume de hulă.

2. Şi biara pe care am văzut•o era asemenea pardosului și picioa•rele ei (erau) ca ale ursului și gura ei ca gura leului; și balaurul i•a dat puterea sa și scaunul său, și stăpânire mare.

14: Dan. 7, 25; 12, 7. 13. 2: Dan. 7, 4-6.

3. Și am văzut unul din capetele et ce era ca înjunghiat de moarte, dar rana el de moarte s'a vindecat și tot pământul s'a mirat (uitându-se) la hiară.

4. Și s'a inchinat balaurului celui ce a dat putere hiarei; apoi s'a închinat hiarei, zicând: Cine poate să se lupte cu ea?

5. Și s'a dat ei gură care grăia cu trufie și cu huliri; și s'a dat ef stăpânire să lucreze patruzeci și două de luni.

6. Și și a deschis gura sa spre hulă asupra lui Dumnezeu, ca să hulească numele lui și lăcașul lui și pe cei ce locuesc în cer.

7. Şi s'a dat el să facă răsboiu cu slinții și să-i birulască pe el; și s'a dat el stăpânire peste toată seminția și poporul și limba și neamul.

8. Şi se vor închina ei toți cei ce locuesc pe pământ, ale căror nume nu sunt scrise dela întemeierea lumii în cartea vieții Mielului celui junghiat.

9. De are cineva urechi, să auză!

10. Cel ce duce in robie, în robie merge, şi cel ce ucide cu sabia, de sabie trebue să île ucis. Alci este răbdarea şi credinţa sfinţilor.

17. Şi am văzut altă hiară suindu-se de pe pământ; și avea două coarne asemenea mielului

și grăia ca un balaur. 12. Și toată stăpânirea hiarei celei dintât o are în mâni, înaîntea ei, și face pământul și pe cel ce

--- punditut și pe c

locuesc pe dânsul ca să se închine hiarei celei dintăi, a cărei rană de moarte se vindecase. 13. Și face semne mari, până și

13. Şi face semne mari, până şi foc să se pogoare din cer pe părmànt, înaintea oamenilor.

14. Și amăgește pe cel ce los cuesc pe pământ prin semnele core l s'a dat să facă inaintea lilarei, zicând celor ce locuesc pe pământ să facă chipul hiarei celei ce-a font rănită de sable și care trăeste.

rănită de sable și care trăește.

15. Și s'a dat el (putere) să sălășluiască duh în chipul hiarei, ca chipul hiarei să grălască și să facă să fie uciși toți căți nu se vor închina chipului hiarei.

16. Și face pe toți - pe cei mici și pe cei mari și pe cei bogați și pe cei săraci și pe cei slobozi și pe cei robiți - să-și pule senn pe mâna lor cea dreaptă, sau pe frunțile lor,

17. Ca niment să nu poată cumpăra sau vinde, fără numai cel ce are semnul, adecă numele hiarei, sau numărul numelui el.

18. Aici este intelepciunea: Cel ce are minte, socotească numărul niarei, căci numărul este nume de om și numărul ei este șase sute șasezeci și șase.

14.

Mielul și cei răscumpărați din Sion. Trei îngeri vestesc jude: cata. Secerișul și culesul viei.

Si m'am uitat, și iată Mfelul stând pe muntele Sionului și cu el o sută patruzeci și patru de mii, cari aveau numele lui și numele Tatălui lui, scris pe frunțile lor.

15: Dan. 3, 5-6,

^{7:} Dan. 7, 21, 8: Dan. 12, 1 Ps. 69, 29., Is. 53, 7, Ier. 15, 2.

2. Şi am auzit un glas din cer ca un huet de ape multe și ca un glas de tunet puternic; și glasul pe care leam auzit era ca viersul unor lăutari, zicând din lăutele lor.

3. Si cântau o cântare nouă inaintea scaunului și inaintea celor patru ființe și a bătrânilor; și nimeni nu putea să învețe cântarea, fără numai cei o sută patruzeci si patru de mii de răscumpărați, de pe pământ.

4. Acestia sunt cei ce nu s'au întinat cu femei, căci sunt fecio» relnici. Aceștia sunt cei ce merg după Miel, ori unde se va duce el. Aceștia sunt răscumpărați dintre oameni, pargă lui Dumnezeu și Mielului.

5. Şi in gura lor nu se află vi-

cleşug, căci sunt fără prihană.

6. Âm văzut apoi alt înger sburând prin mijlocul cerului și el avea o Evanghelie veșnică de vestit celor ce locuesc pe pământ si tuturor neamurilor si semintilor și limbilor și popoarelor.

7. Şi el striga cu glas mare: Temeți•vă de Dumnezeu și dați lui mărire, că a venit ceasul judecății lui și vă închinați celui ce a făcut cerul și pământul și marea și izvoarele apelor!

8. Şi alt înger a venit după el, zicând: A căzut, a căzut Vavilonul, cetatea cea mare, care cu vinul cel pătimaș al curviei sale a adăpat toate neamurile!

9. Şi al treilea înger a venit după ei, zicând cu glas mare: Cine se închină hiarei și chipului

14. 3: Ps. 33, 3; 40, 4; 96, 1; 144, 9; 149, 1. Is. 42, 10.

8: Dan. 4, 27. Ps. 21, 9. Ier. 51, 7-8.

ei și primește semnul ei pe fruntea sa, sau pe mâna sa,

neamestecat al mâniei lui Dum-

ridica în vecii vecilor și nu vor avea odihnă nici ziua nici noaptea cei ce se inchină hiarei și chipului el, și cei ce primesc semnul

12. Aici este răbdarea sfinților celor ce păzesc poruncile lui Dum-

morti, cari de acum vor muri in Domnul? Da, zice Duhul, odih-ni-se-vor ei de ostenelile lor, căci faptele lor veni-vor cu ei.

14. Şi m'am uitat, şi lată un nor alb, și cel ce ședea pe nor asemenea Fiului Omului, având pe capul lui cunună de aur și în mâna lui secere ascutită.

serică, strigând cu glas mare celui ce ședea pe nor: Trimite se-cerea ta și seceră, că a venit ceasul secerișului, căci s'a copt secerișul pământului!

16. Atunci cel ce sedea pe nor a aruncat secerea pe pământ și pământul s'a secerat.

și el secere ascuțită.

18. Şi încă un înger a ieșit din

10. Acela va bea din vinul cel

nezeu, dres în paharul mâniei lui, și se va chinui în foc și pucioasă înaintea sfinților îngeri și inaintea Mielului. 11. Şi fumul chinului lor se va

numelui ei.

nezeu și credința lui lisus. 13. Și am auzit un glas din cer, zicându-mi: Scrie: Fericiți cei

15. Şi alt înger a ieşit din bi»

17. Apoi un alt înger a ieşlt din biserica cea din cer, având

jertfelníc, avånd stăpânire peste foc, și a strigat cu glas mare cece avea secerea cea ascuțită, zicând: Trimite secerea ta cea as cuțită și culege strugurii viei pământului, căci s'au copt stru-

19. Şi a aruncat ingerul secerea lui pe pământ și a cules via păs mântului și a pus-o în teascul cel mare al mâniei lui Dumnezeu.

20. Și s'au călcat (strugurii din) teasc afară de cetate, și a curs sânge din teasc până la frâele cailor, (pe o întindere) de o mie și șasesute de stadii.

Cei sapte îngeri aducători de rane. Marea cea ca de clestar.

Şi am văzut pe cer alt semn, mare și minunat: șapte îngeri avand cele sapte rane de pe urmă, căci cu acelea s'a sfârșit mânia lui

Dumnezeu.
2. Şi am văzut o mare ca de cleștar amestecată cu foc, și pe cei ce biruiseră hiara cu chipul ei și cu semnul ei şi cu numărul nu-melui ei, stând pe marea cea de cleştar, având alăutele lui Dum-

nezeu;
3. Şi cântau cântarea lui Moise, robul lui Dumnezeu, şi cântarea Mielului, zicând: Mari şi mi nunate sunt lucrurile tale, Doamne Dumnezeule, Atottitorule! Drepte și adevărate sunt căile tale, Împărate al neamurflor!

4. Cine nu se va teme de tine

Doamne și nu va mări numele tău? Căci tu ești unul sfant: Toate neamurile vor veni și se vor inchina inaintea ta, căci judecătile tale s'au arătat.

5. Și după acestea m'am ullat și iată, s'a deschis biserica core tului mărturiei din cer.

6. Şi au leşit din biserled cel șapte îngeri cari aveau cele sapte rane, îmbrăcați în (haine de) în curat și luminos și incinși împrejurul pieptului cu brâe de aur.

7. Si una din cele patru flințe a dat celor şapte îngeri şapte cupe de aur pline cu mânia lui Dum nezeu celui viu in vecii vecilor.

8. Și s'a umplut biserica de fum, din slava fui Dumnezeu și din puterea lui, și nimeni nu putea să intre în biserică până nu se vor fi sfârșit cele sapte rane ale celor sapte ingeri.

16.

Vărsarea celor sapte cupe ale mâniei lui Dumnezeu.

Si am auzit glas mare din bises orică, zicând celor șapte îngerit Ducețievă și vărsațt pe pământ cupele mâniei lui Dumnezeu.

2. Şi s'a dus cel dintâi și a vărsat cupa sa pe pământ; și s'au ivit rane cumplite și rele pe oamenii cari aveau semnul hiarel și pe cel ce s'au închinat chipului ei.

3. Și al doilea înger ți a vărsat cupa în mare; și s'a făcut-sânge

^{10:} Is. 51, 17. Ps. 75, 9. 14: Dan. 7, 13. 15: Ioil 4, 13. 18: Ioil 4, 13.

^{15, 3;} Ps. 111, 2, 139, 14; 145, 17. ler. 10; 6-7,

^{4;} Ps. 86, 9, Mai. 1, 11,

^{5:} Ieş. 40, 34. 6: Lev. 26, 21. Ezech. 28, 13. 16. 2: A doua lege 28, 35. leş. 9, -11. 3: Ieş. 7, 17—21.

ca de mort și toate făpturile vii

din mare au pierit.
4. Si al treilea inger si-a vărsat cupa în râuri și în izvoarele apes lor și s'au prefăcut în sange.

Si am auzit pe ingerul apelor zicând: Drept ești tu, Doamne Sfinte, cel ce ești și cel ce erai, că ai iudecat așa!

6. Pentrucă sangele stinților și al prorocilor l-au vărsat și sânge le-ai dat lor să bea, căci sunt vrednici!

7. Şi am auzit pe altul grăind din altar: Da, Doamne Dumne-zeule, Atotțiitorule, adevărate și drepte sunt judecățile tale!

8. Şi al patrulea inger şi a văr sat cupa peste soare și i s'a dat lui (putere) să ardă pe oameni cu

9. Şi oamenii au fost arşi cu arșiță cumplită, și hulit-au numele lui Dumnezeu celui ce are stăpânire peste ranele acestea și nu s'au pocăit ca să dea lui mărire.

10. Şi al cincilea înger şi-a văr sat cupa peste scaunul hiarei, și s'a intunecat împărăția ei si oamenii își mușcau limbile lor de

durere. 11. Și de durerile lor și de ranele lor huleau pe Dumnezeul cerului și nu s'au pocăit de faptele lor.

12. Şi al şaselea înger şi a văr s sat cupa peste râul cel mare ai Eufratului, și au secat apele lui, spre a găti calea împăraților celor dela Răsărit.

5: Jes. 7, 19-24, Ps. 78, 44,

13. Şi am văzut ieşind din gura balaurului și din gura hiarei și din gura prorocului celui mincinos, duhuri necurate, ca niște broaste.

14. Căci sunt duhuri drăcesti cari fac semne și cari umblă pe la împărații pământului întreg, să l adune pe ei la răsboiul zilei celei mari a lui Dumnezeu Atottiitorul.

15. lată viu ca un fur. Fericit este cel ce priveghează şi-și pă-strează vesmintele sale, ca să nu umble gol și să i se vază ruși-nea lui!

16. Și i-a strâns pe ei la locul ce se cheamă evreește Armaghe. don.

17. Şi al şaptelea înger şi a vărsat cupa în văzduh, și glas mare a ieșit din biserica cerului, dela scaun, strigand: Savarşitu=s'a?

18. Şi s'au pornit fulgere şi tunete, și cutremur mare s'a făcut, cum n'a mai fost de când sunt oamenli pe pământ, cutremur mare ca acesta.

19. Și cetatea cea mare s'a desfăcut în trei părți și cetățile neamurilor au căzut și Vavilonul cel mare s'a pomenit inaintea lui Dumnezeu, ca să-i dea lui cupa cu vinul cel iute al mâniei lui.

20. Si toate ostroavele au pierit și munții nu s'au mai aflat.

21. Şi grindină mare ca talan. tul a căzut din cer peste oameni. Ci oamenii huleau pe Dumnezeu

14: Ieş. 8, 3. 18: Ieş. 19, 16. Dan. 12, 1. 19: Dan. 4, 27. Is. 51, 17. Ier. 25, 15. 21: Ieş. 9, 23.

17 Curva cea mare, Vavilonul, care s'a îmbătat de sânge, va cădea.

pasta el era mare foarte.

venit apoi unul din cei sapte A venit apoi unui can cele șapte cupe și a grăit către mine, zicând: Vino să ți arăt judecata curvei celei mari care șade pe apele cele

multe,
2. Cu care au curvit împărații pământului și de vinul curviei ei s'au îmbătat cei ce locuesc pe pământ.

3. Şi m'a dus cu duhul în pustie și am văzut o femee șezând pe o hiară roșie, plină de nume

de hulă, care avea șapte capete și zece coarne.

4. Și femeea era îmbrăcată în porfiră și în roș și împodobită cu aur și cu pietre scumpe și cu mărgăritare, având în mâna ei o

cupă de aur plină de urâciunile și de necurățiile curviei sale, 5. lar pe fruntea ei scris acest nume de taină: Vavilonul cel mare, maica curvelor și a ticăloșiilor păs mântului.

6. Şi am văzut pe femeea beată de sângele sfinților și de sângele martorilor lui lisus, și văzându»o m'am mirat cu mirare mare.

7. Şi mi a zis îngerul: De ce te miri? Eu iti voi spune tie taina miri? Eu iți voi spune ție taina femeii și a hiarei ce o poartă pe ea și care are cele sapte capete și cele zece coarne.

17. 1: ler. 51, 13. 21 In. 23, 17. 4. Dan. 7, 7.

pentru năpasta grindinel, căci nă-8. Hiara care ai văzut-o era si nu mai este și va să lasă din adânc și să meargă la pietre, și se vor mira cei ce locuese pe pământ, ale căror nume nu sunt

scrise în cartea vieții dela întro meierea lumii, văzând pe hiara că era și nu mai este și că din nou se va arăta.

9. Aici trebue minte cu price-

pere! Cele sapte capete sunt sapte coline pe care șade femeea.

10. Ci sunt și șapte împărații cinci au căzut și unul mai este si

celalt incă n'a venit, lar cand va veni, puțin are el să rămâe. 11. Și hiara care era și nu moi

este – este al optulea, deși este din cei șapte și merge la piche.

12. Și cele zece coarne pe care le-ai văzut sunt zece impărați cari încă n'au luat impărăția, dar vor lua stăpânirea de impărați, pe un ceas, împreună cu hlara.

13. Acestia un gand au și puterea și stăpânirea lor o vor da hiarei.

14. El vor porni răsbolu im-potriva Mielului și Mielul ii va birui pe ei, căci el este Domnul domnilor și Impăratul impăraților, și cu el sunt cei chemați și cei aleși și cei credincioși. 15. Apoi îmi zise; Apele pe

Apoi îmi zise: Apele pe care le ai văzut și unde șade curva, sunt popoare și gloate și neamuri

și fimbi.

16. Şi cele zece coarne pe care le-al văzut la hiară, acestea vor uri pe curvă şi o vor face pustie şi goală şi cărnurile el le vor manca și pe ea o vor arde cu foc.

8: Dan. 7, 3; 12, 1. Ps. 69, 29. 12: Dan. 7, 20. 24. 14: A doue Lege 10, 17. Dan. 2, 47.

^{7:} Amos 4, 13. Ps. 19, 10; 119, 137.
12: Fac. 15, 18. A doua Lege 1, 7.
Ios. 1, 4. Is. 11, 15. 16. Ier. 50, 38.

17. Pentrucă Dumnezeu lesa pus în inimile lor să facă voia lui și să lucreze într'un gând și să dea împărăția lor hiarei, până ce se vor plini cuvintele lui Dumnezeu.

18. lar femeea pe care ai văzut-o este cetatea cea mare, care domnește peste împărații pământului.

18.

Alt înger vestește căderea ces tății și strigă poporului să fugă.

După acestea am văzut alt îns ger pogorându-se din cer; el avea putere mare și pământul s'a luminat de slava lui.

2. Şi a strigat cu glas puternic, zicând: A căzut! A căzut Vavi-onul cel mare și s'a făcut lăcaș dracilor și temniță tuturor duhu rilor necurate și colivie tuturor pas sărllor necurate și urite!

3. Că din vinul pătimaș al curviei ei au băut toate neamurile, și împărații pământului cu ea au curvit și neguțătorii pămân-tului din mulțimea desfătărilor ei s'au imbogățit.

4. Am auzīt apoi alt glas din cer, zicānd: leşiţi dintrânsa, popo» rul meu, ca să nu vă împărtășiți din păcatele el și să nu luați din bătăile ei!

5. Căci au ajuns păcatele ei până la cer și și a adus aminte Duma nezeu de nedreptățile et.

18. 2: Dan. 4, 27. Is 13, 21; 21, 9; 34, 11. 14. Ier. 9, 10; 50, 39. 51, 8. 3 · Is. 23, 17. Ier. 25, 15. 27; 51, 7. Naum 3, 4. 4: Is. 48, 20; 52, 11. Ier. 50, 8; 51, 6. 9. 45

4: Is. 48, 20; 52, 41. 6. 9, 45. 5. Fac. 18, 20-21. ler. 51, 9. Ps. 137, 8. ler. 50, 15. 29.

6. Plătiți i precum v'a plătit și ea vouă și dațisi indoit, după faptele ei. În paharul în care v'a turnat ea vinul, turnați îndoit.
7. Pe cât s'a slăvit pe sine si

s'a desfătat, pe atâta dați i et chin și plângere. Căci întru inima ei zice: Eu sunt împărăteasă și vă duvă nu sunt, și nici de cum nu voi vedea jale!

8. De aceea, într'o zi vor veni bătăile peste ea: moarte și plangere și foamete; și va fi arsă cu foc, pentrucă puternic este Domnul Dumnezeu cel ce o judecă

pe ea.

9. Şi o vor plange pe ea şi se vor tângui după ea împărații păs mântului cari au curvit și s'au desmierdat cu ea, când vor ves dea fumul arderii ei.

10. Şi stând departe de groaza muncii ei, vor zice: Vai, vai (de tine), cetatea cea mare a Vavilo» nului, cetatea cea tare, că într'un ceas a venit judecata tal

11. Şi neguțătorii pământului o vor plange și o vor jeli pe ea, căci nimeni nu va mai cumpăra marfa lor,

12. Marfă de aur și de argint și pietre scumpe și mărgăritare și vison și porfiră și mătase și roș și tot felul de lemn bine mirositor și tot felul de lucruri de fildeș și tot felul de lucruri de lemn scump și de aramă și de fier și de marmoră;

13. Şi scorțișoară și tămâie și miruri și smirnă și vin și untdelemn

7: Ier. 50, 29, Is. 47, 7-8. 9: Ezech. 26, 16; 27, 30, 33, 35. Ps. 48, 4. Is. 23, 17. 10: Dan. 4, 27; Ezech. 26, 17. Is. 21, 9. Ier. 51, 8. Ezech. 27, 36.

și făină și grau și vite și oi și cat și căruțe și robi și suflete de oameni.

14. Şi roadele cele dorite de sufletul tău s'au dus dela tine și toate cele grase și strălucite s'au dus dela tine departe, și nu le vei mai afla pe ele.

15. Neguțătorii acestor lucruri, cari s'au îmbogății dela ea, vor sta departe de groaza muncii ei, plân-

gånd si tånguindu-se, 16. Şi zicand: Vai, vai (de tine), cetatea cea mare, cea imbrăcată în vison și în porfiră și în roș și împodobită cu aur și cu pietre scumpe și cu mărgăritare? Că într'un ceas s'a pustiit atâta bogăție !

17. Şi toţi cârmacii şi toată gloata cea din corăbii și corăbierii și câți trăesc pe mare, vor sta

departe,

18. 14

18. Şi văzând fumul arderii ei, vor striga, zicând: Care cetate mai

era asemenea cetății celei maril 19. Și-și vor pune țărână pe capetele lor și strigând și plângând și tânguindu-se vor zice: Vai, vai (de tine), cetatea cea mare cu ale cărei scumpeturi s'au îmbogățit toți cei ce au corăbii pe mare! Că intr'un ceas s'a pustiit! 20. Veselește te de ea, cerule, și voi sfinți și apostoli și proroci,

că Dumnezeu a judecateo pe ea,

făcândusvă dreptate?

21. Iar un înger puternic a ridicat o platră, mare cât o platră de moară și a aruncat o în mare, zicând: Cu așa pornire vei fi arun-

17: Is. 23, 14. Ezech. 27; 27—29. 19: Ezech. 27, 30—34; 26, 19. 21: Ezech. 26, 21. Dan. 4, 27. Ier. 51, 63—64.

cat, Vaviloane, cetatea cea mare, și nu vei mai fi găsit? 22. Și viersul celor ce cântă

din lăută și din gură și din flout nu se va mai auzi intru tine; il niciun fel de meșter și niciun fel de mestesug nu se va mai afla intru tine, și nici huruit de moard nu se va mai auzi intru tine.

23. Și lumină de făclie nu se va mai ivi intru tine; și glas de mire și de mireasă nu se va mai auzi intru tine; pentrucă negută. torii tăi erau boierii pământului și pentrucă prin farmecile tale al amăgit toate neamurile.

24. Și pentrucă în tine s'a găsit sângele proroctior și al sfinților și al tuturor celor ucisi pe pămant.

Cântarea sfinților pentru căderea Vapilonului. Nunta și cina Mie-lului. Antihrist și al săi sunt aruncați în Gheenă.

După acestea am auzit in cer un D glas puternic, ca de gloată multă, zicând: Aliluia! Mântuirea și slava și cinstea și puterea sunt ale Dumnezeului nostru?

2. Căci adevărate și drepte sunt judecățile lui? Căci a judecat pe curva cea mare, care a stricat pământul cu desfrânarea el și a izbăvit sângele robilor săi, din mâna ei?

Apoi a doua oară a zis: Alfluia? Și fumul (arderii) ei se sue in vecii vecilor.

4. Iar cei douăzeci și patru de

22, Is. 24, 8. Ezech. 26, 13 23, Ier. 7, 34; 16, 9; 25, 10. Is. 23, 8; 47, 9. 24, Ier. 51, 49.

bătrâni și cele patru ființe au căs zut și s'au închinat lui Dumnezeu celui ce sade pe scaun, zicând: Amin! Aliluia! 5. Și glas din scaun a ieșit zi-

când: Lăudați pe Dumnezeul no-stru toți robii lui și cel ce vă temeți de dânsul, și cel mici și cei mari.

6. Şi am auzit un glas ca de gloată multă și un glas ca de ape multe și un glas ca de tunete tari, zicând: Aliluia! Domnul Dumenezeul nostru, Atotțiitorul, dome neste?

7. Să ne bucurăm și să ne ve selim și să dăm slavă lui, căci a venit nunta Mielului și mireasa

lui s'a gătit.

8. Și i s'a dat ei să se îmbrace cu vison curat și strălucit; că visonul însemnează faptele cele

drepte ale sfinților.

9. Apoi misa zis: Scrie: Ferisciți cei chemați la cina nunții Mies lului! Și mi-a zis: Acestea sunt cuvintele adevărate ale lui Dum. nezeu.

10. Şi am căzut înaintea picioa relor lui, ca să mă închin lui. Şi mi a zis mie: Vezi să nu faci a ceasta, căci eu sunt împreună slujitor cu tine și cu frații tăi cari au mărturisit pe lisus. Lui Dum-nezeu te închină. Căci mărturia lui lisus este duhul prorociei.

11. Şi am văzut cerul deschis, și iată un cal alb, și cel ce ședea pe el se chema Credinciosul și Adevăratul și întru dreptate judecă și face răsboiu. 12. Ochii lui erau ca para fo-

cului și pe capul lui avea cununi multe și un nume scris pe care nimeni nu-l știe, fără numai el.

13. Si era îmbrăcat în haină roșită cu sânge, și numele lui se chiamă: Cuvântul lui Dumnezeu.

14. Și oștile cele cerești urmau după el pe cai albi, îmbrăcate fiind in vison alb și curat.

15. Şi din gura lui leşia sabie ascuțită, cu care avea să lovească pe păgâni. Și el îi va paște pe ei cu tolag de fier și va călca teascul vinului inversunat al maniei lui Dumnezeu, Atottiitorul.

16. Iar pe haina și pe coapsa lui este scris acest nume: ÎMª PĂRATUL ÎMPĂRAȚILOR ȘI DOMNUL DOMNILOR.

17. Am văzut apoi un înger stând în soare; și a strigat cu glas mare, zicând tuturor pasări: lor celor ce sboară spre mijlocul cerului: Veniți și vă adunați la cina marelui Dumnezeu,

18. Ca să mâncati trupuri de împărați și trupuri de căpitani și trupurile celor tari și trupurile cailor și ale celor ce șed pe ei și trupurile tuturor celor slobozi și celor robi și celor mici și celor

19. Şi am văzut hiara şi pe împărații pământului și oștile lor adunate ca să facă răsbolu cu cel ce șade pe cal și cu oastea lui.

20. Și hiara a fost prinsă, și cu ea: prorocul cel mincinos, care a făcut semnele înaintea ei, cu care a amăgit pe cei ce au primit semnul hiarei și pe cei ce s'au închi-nat chipului ei. Și amândoi au fost aruncați de vii în iezărul cel de foc, unde arde pucioasă.

19. 15: Ps. 2, 9. Is. 11, 4; 63, 3. Amos 4, 13. Ioif 4, 13.

17: Ezech. 39, 4. 17-20.

21. Iar cetlalți au fost uciși cu sabia care ieșia din gura celui ce ședea pe cal, și toate pasările s'au săturat din trupurile for.

19. 21

20

Balaurul este legat. Mia de ani. Scaunele gătite mărfurisitorilor lui Hristos. Invierea cea dintâi și a doua moarte. Gog și Magog. Judecata din urmă.

Am văzut apoi un înger po-gorându-se din cer, având cheia adâncului și un lant mare în mâna lui.

2. Şi a prins pe balaur, pe şarı pele cel vechiu, care este diavolul și satana, și l-a legat pe el pe o mie de ani. and a mid 3. Si ha aruncat in adânc și

lea închis și a pecetluit deasupra lui, ca să nu mai înșele neamue rile, până se vor plint cei o mie de ani. După aceea trebue să fie deslegat pentru putină vreme.

4. Şi am văzut nişte scaune, şi celor ce şedeau pe ele li s'a dat putere să judece. Şi am văzut sufletele celor tălați pentru mărturia lui lisus și pentru cuvântul lui Dumnezeu și cari nu s'au închinat hiarei, nici chipului ei și n'au pris mit semnul pe fruntea lor și pe mâna lor. Și ei au înviat și au domnit cu Hristos o mie de ani.

5. lar cellalti morți n'au inviat, până nu se va sfârși mia de ani. Aceasta este învierea cea dintâi. 16. Fericit și sfânt este cel ce are parte de învierea cea dintai; asupra lor moartea cea de a doua nu are putere, ci (unii ca aceștia) vor

21. Exech. 39, 17, 20,

fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos si vor domni cu el o mie de ani.

7. Şi dacă'se va plini acea mie de ani, satana va fi slobozit din temnita lui.

8. Ši va ieși să înșele neamurile cari sunt în cele patru unghiuri ale pământului, pe Gog și pe Mas gog, și să le adune la răsboi; iar numărul lor va fi ca nisipul mărit.

9. Şi au eşit pe latul pămân. tului și au încunjurat tabăra sfintilor si cetatga cea lubita dar a cazul foc din cer si la mistril pe el.

10. Şi diavolul care il inselase pe el s'a aruncat in lezărul cel de foc și de pucloasă, unde este hiara și prorocul cel mincinos, și vor fi chinuiți ziua și noaptea în vecii

vecilor. 11. Și am văzut un scaun alb, mare, și pe cel ce ședea pe el, de a cărui față s'a ascuns pămân-tul și cerul, și loc nu s'a mai aflat pentru ele.

12. Şi am văzut pe morți, pe cel mici și pe cel mari, stând înaintea lui Dumnezeu, și cărți s'au deschis, și altă carte s'a deschis, care este cartea vietil; şi s'au judecat morții din cele scrise în cărțile acelea, după faptele lor.

13. Şi marea a dat pe mortii cei dintrânsa și moartea și lodul au dat pe morții lor; și s'a judecat fiecare după faptele sale.

14. Şi moartea şi fadul au fost aruncați în lezărul cel de foc. Acea-

20. 8: Ezech. 7, 2; 38, 2; 38, 9. 9: 2 Reg. 1, 10. Ezech. 38, 22; 39, Zah. 12, 9. 71: Ps. 114, 7. 5. 13: Ps. 28, 4; 62, 13. Ier. 17, 10.

The cure into the transit in a 407 Direcer adea laptate

Cerul cel nou si pământul cel nou. Ierusalimul cel de sus.

Si am văzut un cer nou și un pământ nou; că cerul cel dins tâi și pământul cel dintâi au tres cut și marea nu mai este. 2. Și am văzut cetatea cea sfântă,

Ierusalimul cel nou, pogorându-se din cer, gătită ca o mireasă îm-podobită pentru mirele său.

3. Şi am auzit din cer un glas puternic, zicând: lată cortul lui Dumnezeu cu oamenii! El se va sălășlui cu ei și ei vor fi poporul lui, și insuși Dumnezeu va fi cu

dânşii.

4. Şi va şterge Dumnezeu toată lacrima din ochii lor și moartea nu va mai fi; nici plangere, nici strigăt, nici durere nu vor mai fi, căci cele dintâi au trecut.

5. Şi a zis cel ce şedea pe scaun: lată, toate le fac nouă! lar (mie imi) zise: Scrie, căci cuvintele ace stea sunt adevărate și credincioase.

6. Si mi-a mai zis: Săvârșitu-s'al Eu sunt Alfa și Omega, începus tul și sfârșitul. Celui însetat îi vol da in dar apă din isvorul vieții.

7. Cel ce va birui va moșteni

15. Dan. 12, 1. Ps. 69, 29.
21, 2: ls. 52, 1.
3: Zah. 1, 10. ls. 8, 8. Ezech. 37,
27; 48, 35. 2 Cron. 6, 18.
4: ls. 35, 10; 65, 19. ler. 31, 16.
5: ls. 43, 19.
6: Zah. 14, 8.
7: 2 Sam. 7, 14. Ps. 89, 27, Zah. 8, 8.

toate și îi voi fi lui Dumnezeu și el îmi va fi mie fiu.

8. Iar partea celor fricoși și nes credincioși și păcătoși și spurcați și ucigași și curvari și fermecători si închinători de idoli și a tuturor celor mincinoși, este în ieză: rul care arde cu foc și cu pucioasă; și aceasta este moartea cea de a doua.

Apoi a venit unul din cei sapte ingeri cari aveau cele sapte cupe pline de cele sapte năpaste de pe urmă, și a grăit către mi-ne, zicând: Vino să-ți arăt pe fe-meea (care este) mireasa Mielului.

10. Şi m'a dus pe mine, cu dus hul, intr'un munte mare și inalt, și mi-a arătat mie cetatea cea sfântă, Ierusalimul pogorându-se

din cer, dela Dumnezeu, 11. Invaluită în slava lui Dum: nezeu. Și lumina ei era asemenea pietrei prea scumpe, pietrei de iaspis, curată ca cleștarul. 12. Și avea un zid mare și

inalt, cu douăsprezece porți, și la porți dolsprezece îngeri și nume scrise deasupra, care sunt numele celor douăsprezece seminții ale fillor lui Israil.

13. Spre Răsărit erau trei porți, spre Miazănoapte trei porți, spre Miazăzi trei porți și spre Apus

trei porți. 14. Iar zidul cetății avea douăs sprezece pietre de temelie, și întrânsele numele celor doisprezece apostoli ai Mielului.

15. Și cel ce grăia cu mine avea o trestie de aur, ca să măsoare cetatea și porțile ei și zidurile ei.

16. Și cetatea era în patru colturi și lungimea ei este cât și lă» țimea. Și a măsurat cetatea cu trestia (și a aflat•o) de douspre• zece mii de stadii. Lungimea și lățimea și înălțimea ei erau deo. potrívă.

17. Şi a măsurat zidul ei (și l-a aflat) de o sută patruzeci și patru de coți, măsură de om, care era și a îngerului.

18. Şi zidăria zidului el era de iaspis, far cetatea era de aur curat, asemenea sticlei celei curate.

19. Temeliile zidului cetății erau impodobite cu tot felul de pietre scumpe: Temelia cea dintâi era de iaspis, a doua de safir, a treia de halchidon, a patra de smaragd;

20. A cincea de sardonix, a şas sea de sardon, a saptea de hrisolit, a opta de veril, a noua de topaz, a zecea de hrisopras, a unsprezecea de iachint, a douăsprezecea de ametist.

21. Iar cele douăsprezece porți erau douăsprezece mărgăritare: fiecare poartă era dintr'un mărgăritar. Și ulița cetății era de aur curat, ca sticla cea luminoasă.

22. Dar biserică n'am văzut intrânsa, căci Domnul Dumnezeu, Atotțiitorul, este biserica ei, și Mielul.

23. Și cefatea nu are trebuință de soare, nici de lună, ca să lumineze în ea, căci slava lui Dumnezeu o luminează pe ea și lumis nătorul ei este Mielul.

24. Și neamurile întru lumina ei vor umbla și împărații pământului iși vor aduce slava lor întrânsa. 23: Is. 24, 23; 60, 1, 6, 10, 13,

24: Ps. 89, 28. In. 60, 3. 5.

25. Şi porțile ei nu se vor inchide ziua, căci noapte nu va fi acolo.

26. Şi neamurile işi vor aduce întrânsa slava și cinstea lor.

27. Şi nu və intra întrânsa nimic spurcat și nimeni din cel dedați la ticăloșii și la minciuni, fără numai cei scriși în cartea vieții Mic-

22

Râul și pomul vieții. Vedenia Apostolului e vrednică de cres zare. Judecata din urmă, Venirea lui Hristos.

A poi mi-a arătat mie râul cu apa A vieții, limpede ca cleștarul, izvorând din scaunul lui Dumnezeu și al Mielului,
2. În mijlocul uliței ei, de o parte

și de alta a râului, este pomul vicții, făcând rod de douăsprezece ori (pe an), în fiecare lună dându-și rodul său; și frunzele pomului sunt spre tămăduirea neamurilor.

3. Şi nici un blestem nu va mai fi acolo. Scaunul lui Dumnezeu și al Mielului vor fi întrânsa și slugile lui ii vor sluji.

4. Şi vor vedea faţa lul şi nu-mele lui va fi pe frunțile lor. 5. Şi noapte nu va mai fi; şi nu vor avea trebuință de făclii, nici de lumina soarelui, căci Doma nul Dumnezeu ii va lumina pe el i și vor domni în vecii vecilor.

6. Şi mi a zis mie: Aceste cuvinte sunt vrednice de crezare al adevărate, și Domnul Dumnezeul

27: Dan. 12, 1. Ps. 69, 29. Fac. 2, 9; 3, 22. Ezech. 47, 1. 7. Zah. 14, 8. Ezech. 47, 12. 22. 3: Zah. 14, 11.

^{10:} Ezech. 40, 2. 12: Ezech. 48, 31-35. 15: Ezech. 40, 3. 5.

sfinților proroci a trimis pe înge-rul său să arate robilor săi cele ce trebue să fie degrab.

7. lată viu degrab, Fericit cel ce păzește cuvintele prorociei cărții acestela.

8. Şi eu, Ioan, sunt cel ce am văzut și am auzit acestea. Și când am auzit și am văzut, am căzut să mă închin înaintea picioarelor ingerului care îmi arăta mie as

cestea.

9. Dar el mi•a zis; Vezi să nu faci aceasta! Căci rob sunt împreună cu tine și cu frații tăi, prorocii, și cu cei ce păzesc cu-vintele cărții acesteia. Lui Dumnezeu te închină.

10. Şi misa mai zis: Să nu pes cetluești cuvintele prorociei cărții acesteia, căci vremea aproape este.

11. Cel nedrept să mai facă strâmbătate; și cel spurcat să se mai spurce și cel drept să mai facă dreptate și cel sfânt să se mai sfințească.

12. lată viu degrab, și plata mea este cu mine, ca să dau fie-cărula precum va fi fapta lui.

13. Eu sunt Alfa și Omega, începutul și sfârșitul, cel dintâi și cel de pe urmă.

14. Fericiți cei ce-și spală vesmintele lor, ca să aibă stăpânire

13: Is. 44, 6; 48, 12.

peste pomul vieții și prin porți să între în cetate!

15. Iar căinii și vrăjitorii și curvarii și ucigașii și închinătorii de idoli și toți cei ce iubesc și lucrează minciuna (vor rămânea) afară!

16. Eu, Isus, am trimis pe ingerul meu, ca să vă mărturisească vouă acestea prin biserici. Eu sunt rădăcina și sămânța lui David, steaua cea strălucitoare a dimineții.

17. Iar Duhul și mireasa zic: Vino. Și cel ce aude să zică: Vino. Și cel însetat să vie. Și cel ce voește, să ia în dar din apa vieții?

Şi eu mărturisesc ori cui ascultă cuvintele prorociei cărții acesteia: De va mai nune cineva ceva la ea, Domnul Dumnezeu va trimite peste el toate năpastele cele scrise în cartea aceasta;

19. Iar de va scoate cineva din cuvintele cărții prorociei acesteia, luasva Dumnezeu partea lui din pomul vieții și din cetatea cea sfântă despre care se scrie în cartea

aceasta.

20. Cel ce mărturisește acestea zice: Da, viu degrab. Amin. Vino, Doamne lisuse!

21. Darul Domnului (nostru) lisus Hristos cu voi cu toți! Amin.

16: Is. 11, 1. 10; 14, 12. Num. 24, 17. 17: Zah. 14, 8. Is. 55, 1. 19: A doua Lege 4, 2; 13, 1. Fac. 2, 9; 3, 22.

14: Fac. 2, 9; 3, 22; 49, 11.

O LAMURIRE

Știut este că'n zile de cumplită viforniță ca cele de acum, creștinii caută cuvântul dumnezeesc cu mai multă sete decât în zilele de pace binecuvântată. Și e firesc să fie așa. Căci, mai cu seamă în asemenea vremi, unde ar și puteă să alerge ei după povață și mângăere, dacă nu la nesecuta fântână de înțelepciune și mângăeri a dumnezeeștii Scripturi? Pricini ca acestea ne-au îndemnat să dăm la lumină și să punem

îndemâna iubiților noșiri fii sufietești, dacă nu Biblia întreagă, cel puțin Noul Testament al Domnului și Mântuitorului nostru lisus Hristos. Mărturisim că dintru început ne ispitea gândul să scoatem la iveală,

cu slove de azi, tipăritura Noului Testament așa cum a izvodit-o neultatul Mitropolit Andrei Şaguna. Voiam, anume, ca și prin aceasta să ne arătâm osebita noastră cinstire față de marele "dătător de legi și datini" al sfintei noastre Biserici. Ne-am dat însă seama degrab, că dela tipărirea Legii celei nouă de către marele ierarh, până astăzi, au trecut aproapelo sută de ani.

Se cuvenea deci să mai tocmim haina graiului șagunian pe trupul vremii de azi. Cu ajutorul lui Dumnezeu treaba aceasta am și făcut-o. Dar în strădania noastră ne-am ferit, întru cât ne-a fost cu putință, să ne atingem de mireasma cea dulce a graiului bătrânesc.

Sarcina ne-a fost mult uşurată de numeroasele tâlmăciri — românești și streine — ale Noului Testament, pe cari le-am ispitit cu nu puțină luare aminte. Folositoare ne-a fost mai ales luminoasa tălmăcire a Prea Fericitului nostru Patriarh Nicodim, precum și a învățatului Părinte Origorie (Gala Galaction). Iar unde am avut vreo nedumerire mal adâncă, ne-am dus chiar la izvodul de obârșie, adică la cel grecesc, ca să dobândim lămurire deplină.

Săvârșind lucrul nostru, mulțumim cu smerenie bunului Părinte ceresc pentru ajutorul ce ni l-a dat; și tot îndurărilor Lui ne rugăm, ca să dăruiască pace, sănălate și iertare de păcate tuturor celor ce vor stărui întru cuvioasa ispitire a acestei sfinte Cărți.

La praznicul Floriilor din anul Domnului 1942

EPISCOPUL NICOLAE

SFÂRŞIT ŞI LUI DUMNEZEU SLAVĂ

CUPRINSUL

1 Sfanta Example de va							Pag
1. Sfanta Evanghelie dela M	latei .						
2. Sfânta Evanghelie dela M	arcu .						5
3. Sfânta Evanghelie dela Lu	ica .						- 8
4. Sfânta Evanghelie dela Ion							14
5. Faptele Sfinților Apostoli							18
6. Cartea Sfântului Apostol I	'avel căt	re R	omani				23
7. Cartea întâla a Sfântului A	postol P	avel	către	Corl	nteni		25
o. Cartea a doua a Stantului	Apostol	Pave	of other	o Ca	rinte	ni	27
7. Carted Stantului Apostol F	avel căf	re G	alaton	1 .		10	28
10. Cartea Sfântului Apostol F	'avel căti	re E	eseni				29
11. Cartea Sfântului Apostol F	'avel căti	re Fi	lipeni				30!
12. Cartea Sfântului Apostol P	'avel cătr	re Co	olosen	i .			31
13. Cartea întâia a Sfântului Apo	ostol Pav	el ca	itre Te	salon	lcher	ni	310
14. Cartea a doua a Stantului Ar	postol Par	101 m	itro To	antoni	Contractor .	16	321
13. Cartea intala a Stantului A	postol P	lozze	n84=n	Titon -	4-6		
10. Cariea a doua a Stantului	Apostol	Pav	01 034	To Ti	met		324
11. Cartea Siantului Apostol P	avel cătr	o Ti			HIOR	C1	330
18. Cartea Sfântului Apostol P	avel căte	o Fil	imon		*	*	335
19. Cartea Sfântului Apostol P	avol este	C II	HOH		*		338
20. Cartea sobornicească a Sfâ	avel call	e Ev	rei				340
21. Cartea intâia sobornias	ntului A	posto	ol lacc	V			357
21. Cartea intâia sobornicească	a Stanti	ılui 1	Aposto	ol Pe	tru		363
22. Cartea a doua soborniceas	că a Sfâi	ntulu	i Apo	stol :	Petri	1	370
Cartea illidia sobornicească	a Sfante	ilrei /	Angeto	1 Inn	-		374
24. Cartea a doua soborniceasc	ă a Sfân	trelent	Ann	tot T			380
cartea a treta soborniceasc	ă a Sfânt	terlini	Anna	tol To	an		381
co. Cartea sobornicească a Sfâi	ntului Ar	neto	Tuda				383
Apocalipsul Stantului Ioan	de Dumr	107011	cuvi	ntäto	rul		385
O lămurire			17 19 19		a tal .		444

Scrie, Doamne, în cartea vieții pe toți ostenitorii acestui lucru sfânt

*